អភិធម្មបិដក

៨៥

ABHIDHAMMA PITAKA

ព្រះ

ត្រៃបិដកបាលី

និង

សេចក្តីប្រែជាភាសាខ្មែរ

អភធម្មបិដក

កថាវត្ថុ ទុតយភាគ

៨៥

ផ្សព្វផ្សាយដោយសម្តេចព្រះអភិសិរីសុគន្ធាមហាសង្ឃរាជាធិបតី បួរ គ្រី
សម្តេចព្រះមហាសង្ឃរាជនៃគណៈធម្មយុត្តិកនិកាយ
នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ព. ស. ២៥៥៣

ABHIDHAMMAPIṬAKA

KATHĀVATTHU

DUTIYABHĀGA

85

សម្តេចព្រះអភិសិរីសុគន្ធាមហាសង្ឃរាជាធិបតី បួរ គ្រី
សម្តេចព្រះមហាសង្ឃរាជ នៃគណៈធម្មយុត្តិកនិកាយ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

និយមវចនៈ

ព្រះត្រៃបិដកត្រូវបានបង្កើតឡើង ប្រមាណ៥០០ឆ្នាំប្លាយ ក្រោយអំពីការរំលត់ព្រះខន្ធចូលកាន់ ព្រះបរមនិព្វានរបស់សម្តេចព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធព្រះបរមគ្រូជាអម្ចាស់នៃយើងគ្រប់គ្នា ។ គ្រប់ប្រទេស អ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា និងប្រទេសខ្លះមួយចំនួនមិនមែនអ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា គ្រប់អង្គការ ពុទ្ធិកសមាគម និងតាមបណ្ណាល័យជាតិធំ ៗ តែងតែបានទទួលយកមកតម្កល់ទុកធ្វើជាគ្រឹះ ដើម្បីធ្វើការស្រាវជ្រាវសិក្សាស្វែងយល់ តាមអ្វីដែលហៅថាព្រះពុទ្ធវាចា (ពុទ្ធធម៌) ។ កាលដើមឡើយគេនាំគ្នា កត់ត្រាលើស្លឹករឹត ព្រមទាំងសរសេរចារឹកលើផែនថ្ម និងលើផែនលោហៈក៏មាន លុះចំណេរតមក ក៏បាននាំគ្នាបោះពុម្ពលើក្រដាសចងក្រងជាសៀវភៅ (គម្ពីរ) រហូតបច្ចុប្បន្ននេះ បច្ចេកវិជ្ជាកាន់តែ ចម្រើនឡើង គេបានវាយបញ្ចូលក្នុងកុំព្យូទ័រ តែទោះបីជាបច្ចេកទេសម៉ាស៊ីនចម្រើនឡើងយ៉ាងណា ក៏នៅមិនអាចបោះបង់សៀវភៅចោលបានឡើយ ដូច្នេះហើយទើបយើងខ្ញុំបានខិតខំធ្វើឲ្យកើតមាន ឡើងនូវក្រុមអក្សរព្រះត្រៃបិដក ដើម្បីជួយធ្វើឲ្យអក្ខរៈខ្លះដែលរលុបមិនអាចអានច្បាស់បាន ឲ្យមាន ការច្បាស់តាមតួអក្ខរៈឡើងវិញ ។

ដោយសទ្ធាជ្រះថ្លាដ៏មុតមាំដែលមានចំពោះព្រះពុទ្ធសាសនា ហើយក៏ជាកាតព្វកិច្ចមួយដ៏ធំក្នុងតួនាទីជាពុទ្ធបរិស័ទ ដែលបានប្រគល់កាយថ្វាយជីវិត អ្នកធ្វើដំណើរតាមស្នាមព្រះបាទសម្តេចព្រះពុទ្ធអង្គ រួមកម្លាំងទ្រទ្រង់ បានធ្វើការលះបង់កម្លាំងកាយ វាចា ចិត្ត ទ្រព្យធនផ្ទាល់ ព្រមទាំងបបួលពុទ្ធបរិស័ទ ញាតិមិត្តជិតឆ្ងាយ ក្នុងនិងក្រៅប្រទេសធ្វើឡើង ដើម្បីជាពុទ្ធបូជា ធម្មបូជា សង្ឃបូជា ។

សូមសេចក្តីឧស្សាហ៍ក្នុងការជាកុសលនេះ សម្រេចប្រយោជន៍ជូនដល់ព្រះពុទ្ធសាសនាជូនដល់ពុទ្ធបរិស័ទ សូមបានប្រកបតែនឹងសេចក្តីសុខចម្រើនរុងរឿង ក្នុងលោកនេះផង និងលោកដទៃខាងមុខទៀតផង ជាភិយ្យោភាពតរៀងទៅ ។

វត្តបទុមជ. ថ្ងៃទី ០៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០០៩

បួរ-គ្រី

VATT Botum Dhammavutt Sangkat Chatumuk Khan Daun Penh P.Penh

ទំព័រទទេ

សេចក្តីណែនាំក្នុងការអាន

១) *ប្រសិនបើលោកអ្នកអាន បានឃើញពាក្យទាំងឡាយណា ដែលមានសញ្ញាលេខបូកនៅពីខាងក្រោម ហើយបន្ទាប់មកបានឃើញព្យញ្ជនៈមួយតួទៀតនៅខាងចុងពាក្យនោះ សូមមេត្តាកត់សម្គាល់ថា ព្យញ្ជនៈដែលនៅខាងចុងនោះ គឺជាជើងរបស់ព្យញ្ជនៈដែលមានសញ្ញាលេខបូកនៅពីខាងក្រោម ដោយកំហុសបច្ចេកទេសកុំព្យូទ័រ ។*

ឧទាហរណ៍

-ពាក្យខ្មែរ: **សម̟ល** *ក្នុងពាក្យនេះ ព្យញ្ជនៈ* **ល** *គឺជាជើងរបស់ព្យញ្ជនៈ* **ម** *ដូច្នេះពាក្យនេះគឺ* **សម្ល** *។*

-ពាក្យបាលី: **តស̟ស** *គឺ* **តស្ស** *។*

២) *ចំពោះពាក្យខ្មែរ យើងសម្រេចយកតាមវចនានុក្រមខ្មែរ របស់សម្តេចព្រះសង្ឃរាជជោតញ្ញាណោ* (**ជួន-ណាត**) *ជាគោល ។ ប៉ុន្តែបើពាក្យទាំងឡាយណា ដែលអាចសរសេរតាមបែបបុរាណក៏ត្រឹមត្រូវដែរនោះ យើងខ្ញុំសូមរក្សានូវពាក្យទាំងនោះទុកដដែល ។*

៣) *ចំពោះ* **សន្លឹកច្រាប់ពាក្យខុស-ត្រូវ** *ដែលមាននៅផ្នែកខាងចុងនៃព្រះត្រៃបិដកច្បាប់ដើម ក្រុមយើងខ្ញុំសូមមិនដាក់ទៀតទេ ព្រោះក្រុមការងារយើងបានកែតម្រូវតាមនោះរួចរាល់ហើយ ។*

អភិធម្មបិដក

កថាវត្ថុ ទុតិយភាគ

៨៤

ព. ស. ២៥០៩

អភិធម្មបិដកេ

កថាវត្ថុស្ស ទុតិយោ ភាគោ

បរូបហារកថា

[១] អត្ថិ អរហតោ អសុចិសុក្កវិសដ្ឋីតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ អរហតោ រាគោ កាមរាគោ កាមរាគបរិយុដ្ឋានំ កាមរាគសញ្ញោជនំ កាមោឃោ កាមយោគោ កាមច្ឆន្ទនីវរណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២] នត្ថិ អរហតោ រាគោ កាមរាគោ កាមរាគបរិយុដ្ឋានំ កាមរាគសញ្ញោជនំ កាមោឃោ កាមយោគោ កាមច្ឆន្ទនីវរណន្តិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ នត្ថិ អរហតោ រាគោ កាមរាគោ កាមរាគបរិយុដ្ឋានំ កាមរាគសញ្ញោជនំ កាមោឃោ កាមយោគោ កាមច្ឆន្ទនីវរណំ នោ វត រេ វត្តព្វេ អត្ថិ អរហតោ អសុចិសុក្កវិសដ្ឋីតិ ។

[៣] អត្ថិ បុថុជ្ជនស្ស អសុចិសុក្កវិសដ្ឋិ អត្ថិ តស្ស រាគោ កាមរាគោ កាមរាគបរិយុដ្ឋានំ កាមរាគសញ្ញោជនំ កាមោឃោ កាមយោគោ កាមច្ឆន្ទនីវរណន្តិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ អរហតោ អសុចិសុក្កវិសដ្ឋិ អត្ថិ តស្ស រាគោ កាមរាគោ កាមរាគបរិយុដ្ឋានំ ។ បេ ។ កាមច្ឆន្ទនីវរណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

អភិធម្មបិដក
កថាវត្ថុ ទុតិយភាគ
បរូបហារកថា

[១] (សកវាទីសួរថា) ការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈ មិនស្អាត របស់ព្រះអរហន្ត មានដែរឬ ។ (បរវាទី ឆ្លើយថា) អើ ។ រាគៈ កាមរាគៈ បរិយុដ្ឋានៈ គឺ កាមរាគៈ សញ្ញោជនៈ គឺ កាមរាគៈ កាមោឃៈ កាមយោគៈ កាមច្ឆន្ទនីវរណៈ របស់ព្រះអរហន្ត មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២] រាគៈ កាមរាគៈ បរិយុដ្ឋានៈ គឺ កាមរាគៈ សញ្ញោជនៈ គឺ កាមរាគៈ កាមោឃៈ កាមយោគៈ កាមច្ឆន្ទនីវរណៈ របស់ព្រះអរហន្ត មិនមានទេឬ ។ អើ ។ បើ រាគៈ កាមរាគៈ បរិយុដ្ឋានៈ គឺ កាមរាគៈ សញ្ញោជនៈ គឺ កាមរាគៈ កាមោឃៈ កាមយោគៈ កាមច្ឆន្ទនីវរណៈ របស់ព្រះអរហន្ត មិនមានទេ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា ការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈ មិនស្អាត របស់ព្រះអរហន្ត មានទេ ។

[៣] ការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈ មិនស្អាត របស់បុថុជ្ជន មាន រាគៈ កាមរាគៈ បរិយុដ្ឋានៈ គឺ កាមរាគៈ សញ្ញោជនៈ គឺ កាមរាគៈ កាមោឃៈ កាមយោគៈ កាមច្ឆន្ទនីវរណៈ របស់បុថុជ្ជននោះ មានដែរឬ ។ អើ ។ ការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈ មិនស្អាត របស់ព្រះអរហន្ត មាន រាគៈ កាមរាគៈ បរិយុដ្ឋានៈ គឺ កាមរាគៈ ។ បេ ។ កាមច្ឆន្ទនីវរណៈ របស់ព្រះអរហន្តនោះ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤] អត្ថិ អរហតោ អសុចិសុក្កវិសដ្ឋិ ឯត្ថិ តស្ស រាគោ កាមរាគោ កាមរាគបរិយុដ្ឋានំ ។ បេ ។ កាមច្ឆន្ទ-នីវរណន្តិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ បុថុជ្ជនស្ស អសុចិសុក្កវិ-សដ្ឋិ ឯត្ថិ តស្ស រាគោ កាមរាគោ កាមរាគបរិយុដ្ឋា-នំ ។ បេ ។ កាមច្ឆន្ទនីវរណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៥] អត្ថិ អរហតោ អសុចិសុក្កវិសដ្ឋីតិ ។ អាមន្តា ។ កេនដ្ឋេនាតិ ។ ហន្ទ ហិ មារកាយិកា ទេវតា អរហតោ អសុចិសុក្កវិសដ្ឋឹ ឧបសំហរន្តីតិ ។

[៦] មារកាយិកា ទេវតា អរហតោ អសុចិសុក្ក-វិសដ្ឋឹ ឧបសំហរន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ មារកាយិកានំ ទេវតានំ អសុចិសុក្កវិសដ្ឋីតិ ។ ន ហេវំ វតព្វេ ។ បេ ។

[៧] ឯត្ថិ មារកាយិកានំ ទេវតានំ អសុចិសុក្ក-វិសដ្ឋីតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ ឯត្ថិ មារកាយិកានំ ទេវ-តានំ អសុចិសុក្កវិសដ្ឋិ នោ វត រេ វត្តព្វេ មារកាយិកា ទេវតា អរហតោ អសុចិសុក្កវិសដ្ឋឹ ឧបសំហរន្តីតិ ។

[៨] មារកាយិកា ទេវតា អរហតោ អសុចិសុក្ក-វិសដ្ឋឹ ឧបសំហរន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ មារកាយិកា ទេវតា

[៤] ការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈ មិនស្អាត របស់ព្រះអរហន្ត មាន រាគៈ កាមរាគៈ បរិយុដ្ឋានៈ គឺ កាមរាគៈ ។ បេ ។ កាមច្ឆន្ទនីវរណៈ របស់ព្រះអរហន្តនោះ មិនមានទេឬ ។ អើ ។ ការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈ មិនស្អាត របស់បុថុជ្ជន មាន រាគៈ កាមរាគៈ បរិយុដ្ឋានៈ គឺ កាមរាគៈ ។ បេ ។ កាមច្ឆន្ទនីវរណៈ របស់បុថុជ្ជននោះ មិនមានទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៥] ការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈ មិនស្អាត របស់ព្រះអរហន្ត មានដែរឬ ។ អើ ។ (ការបញ្ចេញ ទឹកសុក្កៈ មិនស្អាត របស់ព្រះអរហន្ត) មានដោយអត្ថដូចម្តេច ។ ទំនងជាទេវតា ជាពួកនៃមារ នាំយកការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈ មិនស្អាត របស់ព្រះអរហន្ត ។

[៦] ទេវតា ជាពួកនៃមារ នាំយកការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈ មិនស្អាត របស់ព្រះអរហន្តឬ ។ អើ ។ ការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈ មិនស្អាត របស់ទេវតាជាពួកនៃមារ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧] ការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈ មិនស្អាត របស់ទេវតា ជាពួកនៃមារ មិនមានទេឬ ។ អើ ។ បើការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈ មិនស្អាត របស់ទេវតាជាពួកនៃមារ មិនមានទេ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរនិយាយថា ទេវតាជាពួកនៃមារ នាំយកការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈ មិនស្អាត របស់ព្រះអរហន្តទេ ។

[៨] ទេវតា ជាពួកនៃមារ នាំយកការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈ មិនស្អាត របស់ព្រះអរហន្តឬ ។ អើ ។ ទេវតា ជាពួកនៃមារ នាំយកការបញ្ចេញ

៣

បរូបហារកថា

អត្តនោ អសុចិសុក្កវិសដ្ឋឹ ឧបសំហរន្តិ អញ្ញសំ អសុចិសុក្កវិសដ្ឋឹ ឧបសំហរន្តិ តស្ស អសុចិសុក្កវិសដ្ឋឹ ឧបសំហរន្តីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៩] មារកាយិកា ទេវតា ទេវ អត្តនោ ន អញ្ញសំ ន តស្ស អសុចិសុក្កវិសដ្ឋឹ ឧបសំហរន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ មារកាយិកា ទេវតា ទេវ អត្តនោ ន អញ្ញសំ ន តស្ស អសុចិសុក្កវិសដ្ឋឹ ឧបសំហរន្តិ នោ វត រេ វត្តព្វេ មារកាយិកា ទេវតា អរហតោ អសុចិសុក្កវិសដ្ឋឹ ឧបសំហរន្តីតិ ។

[១០] មារកាយិកា ទេវតា អរហតោ អសុចិសុក្កវិសដ្ឋឹ ឧបសំហរន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ លោមកូបេហិ ឧបសំហរន្តីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១១] មារកាយិកា ទេវតា អរហតោ អសុចិសុក្កវិសដ្ឋឹ ឧបសំហរន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ កឹការណាតិ ។ ហន្ទ ហិ វិមតឹ គាហយិស្សាមាតិ ។ អត្ថិ អរហតោ វិមតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១២] អត្ថិ អរហតោ វិមតីតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ អរហតោ សត្ថរិ វិមតិ ធម្មេ វិមតិ សង្ឃេ វិមតិ

ទឹកសុក្កៈ មិនស្អាត របស់ខ្លួន នាំយកការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈ មិនស្អាត របស់ពួកជនដទៃ នាំយកការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈ មិនស្អាត របស់ព្រះអរហន្តនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៩] ទេវតា ជាពួកនៃមារ មិននាំយកការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈ មិនស្អាត របស់ខ្លួន មិននាំយកទឹកសុក្កៈ របស់អ្នកដទៃ មិននាំយកទឹកសុក្កៈ របស់ព្រះអរហន្តនោះទេឬ ។ អើ ។ បើទេវតា ជាពួកនៃមារ មិននាំយកការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈ មិនស្អាត របស់ខ្លួន មិននាំយកទឹកសុក្កៈ របស់ពួកជនដទៃ មិននាំយកទឹកសុក្កៈ របស់ព្រះអរហន្តនោះ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា ទេវតា ជាពួកនៃមារ នាំយកការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈ មិនស្អាត របស់ព្រះអរហន្តទេ ។

[១០] ទេវតា ជាពួកនៃមារ នាំយកការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈ មិនស្អាត របស់ព្រះអរហន្តឬ ។ អើ ។ ទេវតា ជាពួកនៃមារ នាំយកតាមរណ្តៅនៃរោមឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១១] ទេវតា ជាពួកនៃមារ នាំយកការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈ មិនស្អាត របស់ព្រះអរហន្តឬ ។ អើ ។ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ព្រោះទេវតា (មានគំនិតថា) យើងនឹងញុំាំងអ្នកដទៃឲ្យកាន់យកមតិខុស ។ ព្រះអរហន្ត មានមតិខុសដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១២] មតិខុស របស់ព្រះអរហន្ត មានដែរឬ ។ អើ ។ មតិខុស របស់ព្រះអរហន្ត ក្នុងព្រះសាស្តា មតិខុសក្នុងព្រះធម៌ មតិខុសក្នុងព្រះសង្ឃ

សិក្ខាយ វិមតិ បុព្វន្តេ វិមតិ អបរន្តេ វិមតិ បុព្វន្តាបរន្តេ វិមតិ ឥទប្បច្ចយតាបដិច្ចសមុប្បន្នេសុ ធម្មេសុ វិមតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១៣] នត្ថិ អរហតោ សត្ថរិ វិមតិ ធម្មេ វិមតិ សង្ឃេ វិមតិ សិក្ខាយ វិមតិ បុព្វន្តេ វិមតិ អបរន្តេ វិមតិ បុព្វន្តាបរន្តេ វិមតិ ឥទប្បច្ចយតាបដិច្ចសមុប្បន្នេសុ ធម្មេសុ វិមតីតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ នត្ថិ អរហតោ សត្ថរិ វិមតិ ។ បេ ។ ឥទប្បច្ចយតាបដិច្ចសមុប្បន្នេសុ ធម្មេសុ វិមតិ នោ វត រេ វត្តព្វេ អត្ថិ អរហតោ វិមតីតិ ។

[១៤] អត្ថិ បុថុជ្ជនស្ស វិមតិ អត្ថិ តស្ស សត្ថរិ វិមតិ ។ បេ ។ ឥទប្បច្ចយតាបដិច្ចសមុប្បន្នេសុ ធម្មេសុ វិមតីតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ អរហតោ វិមតិ អត្ថិ តស្ស សត្ថរិ វិមតិ ។ បេ ។ ឥទប្បច្ចយតាបដិច្ចសមុប្បន្នេសុ ធម្មេសុ វិមតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

មតិខុសក្នុងសិក្ខា មតិខុសក្នុងចំណែកខាងដើម មតិខុសក្នុងចំណែកខាងចុង មតិខុសក្នុងចំណែកខាងដើមនិងខាងចុង មតិខុសក្នុងធម៌ដែលកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យហេតុ ព្រោះធម៌នេះជាបច្ច័យ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៣] មតិខុស របស់ព្រះអរហន្ត មិនមានក្នុងព្រះសាស្តា មិនមានមតិខុសក្នុងព្រះធម៌ មិនមានមតិខុសក្នុងព្រះសង្ឃ មិនមានមតិខុសក្នុងសិក្ខា មិនមានមតិខុសក្នុងចំណែកខាងដើម មិនមានមតិខុសក្នុងចំ-ណែកខាងចុង មិនមានមតិខុសក្នុងចំណែកខាងដើមនិងខាងចុង មិនមានមតិខុសក្នុងព្រះធម៌ដែលកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យហេតុ ព្រោះធម៌នេះជាបច្ច័យទេឬ ។ អើ ។ បើមតិខុស របស់ព្រះអរហន្ត មិនមានក្នុងព្រះសាស្តា ។ បេ ។ មិនមានមតិខុសក្នុងព្រះធម៌ដែលកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យហេតុ ព្រោះធម៌នេះជាបច្ច័យ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា មតិខុស របស់ព្រះអរហន្ត មានទេ ។

[១៤] មតិខុស របស់បុថុជ្ជន មាន មតិខុស របស់បុថុជ្ជននោះក្នុងព្រះសាស្តា ។ បេ ។ មតិខុសក្នុងធម៌ដែលកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យហេតុ ព្រោះធម៌នេះជាបច្ច័យ មានដែរឬ ។ អើ ។ មតិខុស របស់ព្រះអរហន្ត មាន មតិខុស របស់ព្រះអរហន្តនោះ ក្នុងព្រះសាស្តា ។ បេ ។ មតិខុសក្នុងធម៌ដែលកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យហេតុ ព្រោះធម៌នេះជាបច្ច័យ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

៤

បរូបហារកថា

[១៥] អត្ថិ អរហតោ វិមតិ ឯត្ថិ តស្ស សត្ថរិ វិមតិ ។ បេ ។ ឥទប្បច្ចយតាបដិច្ចសមុប្បន្នេសុ ធម្មេសុ វិមតីតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ បុថុជ្ជនស្ស វិមតិ ឯត្ថិ តស្ស សត្ថរិ វិមតិ ។ បេ ។ ឥទប្បច្ចយតាបដិច្ចសមុប្បន្នេសុ ធម្មេសុ វិមតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១៦] អត្ថិ អរហតោ អសុចិសុក្កវិសដ្ឋីតិ ។ អាមន្តា ។ អរហតោ អសុចិសុក្កវិសដ្ឋិ កិស្ស និស្សន្ទោតិ ។ អសិតបីតខាយិតសាយិតស្ស និស្សន្ទោតិ ។ អរហតោ អសុចិសុក្កវិសដ្ឋិ អសិតបីតខាយិតសាយិតស្ស និស្សន្ទោតិ ។ អាមន្តា ។ យេ កេចិ អសន្តិ បិវន្តិ ខាយន្តិ សាយន្តិ សព្វេសញ្ញេវ អត្ថិ អសុចិសុក្កវិសដ្ឋីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១៧] យេ កេចិ អសន្តិ បិវន្តិ ខាទន្តិ សាយន្តិ សព្វេសញ្ញេវ អត្ថិ អសុចិសុក្កវិសដ្ឋីតិ ។ អាមន្តា ។ ទារកា អសន្តិ បិវន្តិ ខាទន្តិ សាយន្តិ អត្ថិ ទារកានំ អសុចិសុក្កវិសដ្ឋីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១៥] មតិខុស របស់ព្រះអរហន្ត មាន មតិខុស របស់ព្រះអរហន្ត នោះ មិនមានក្នុងព្រះសាស្តា ។ បេ ។ មិនមានមតិខុសក្នុងធម៌ដែលកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យហេតុ ព្រោះធម៌នេះជាបច្ច័យឬ ។ អើ ។ មតិខុស របស់បុថុជ្ជន មាន មតិខុស របស់បុថុជ្ជននោះ មិនមានក្នុងព្រះសាស្តា ។ បេ ។ មិនមានមតិខុសក្នុងធម៌ដែលកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យហេតុ ព្រោះធម៌នេះជាបច្ច័យឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៦] ការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈ មិនស្អាត របស់ព្រះអរហន្ត មាន ដែរឬ ។ អើ ។ ការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈ មិនស្អាត របស់ព្រះអរហន្ត ជាអានិសង្ស នៃរបស់អ្វី ។ ការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈ របស់ព្រះអរហន្ត ជាអានិសង្ស នៃបាយដែលស៊ី ទឹកដែលផឹក វត្ថុដែលទំពាស៊ី រស ដែលលិទ្ធភ្លក្ស ។ ការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈ មិនស្អាត របស់ព្រះអរហន្ត ជាអានិសង្ស នៃបាយដែលស៊ី ទឹកដែលផឹក វត្ថុដែលទំពាស៊ី និងរស ដែលលិទ្ធភ្លក្សដែរឬ ។ អើ ។ ពួកជនណាមួយ ស៊ី ផឹក ទំពាស៊ី លិទ្ធភ្លក្ស ការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈ មិនស្អាត របស់ជនទាំងអស់នោះ មាន ដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៧] ពួកជនណាមួយ ស៊ី ផឹក ទំពាស៊ី លិទ្ធភ្លក្ស ការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈ មិនស្អាត របស់ជនទាំងអស់នោះ មានដែរឬ ។ អើ ។ ពួកទារក ស៊ី ផឹក ទំពាស៊ី លិទ្ធភ្លក្ស ការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈ មិនស្អាត របស់ទារក មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៨] បណ្ឌកា អសន្តិ បិវន្តិ ខាទន្តិ សាយន្តិ អត្ថិ បណ្ឌកានំ អសុចិសុក្កវិសដ្ឋីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១៩] ទេវា អសន្តិ បិវន្តិ ខាទន្តិ សាយន្តិ អត្ថិ ទេវតានំ អសុចិសុក្កវិសដ្ឋីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២០] អរហតោ អសុចិសុក្កវិសដ្ឋិ អសិតបីតខាយិតសាយិតស្ស និស្សន្ទោតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ តស្ស អាសយោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២១] អរហតោ ឧច្ចារបស្សាវោ អសិតបីតខាយិតសាយិតស្ស និស្សន្ទោ អត្ថិ តស្ស អាសយោតិ ។ អាមន្តា ។ អរហតោ អសុចិសុក្កវិសដ្ឋិ អសិតបីតខាយិតសាយិតស្ស និស្សន្ទោ អត្ថិ តស្ស អាសយោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២២] អរហតោ អសុចិសុក្កវិសដ្ឋិ អសិតបីតខាយិតសាយិតស្ស និស្សន្ទោ នត្ថិ តស្ស អាសយោតិ ។ អាមន្តា ។ អរហតោ ឧច្ចារបស្សាវោ អសិតបីត-

[១៨] ពួកបណ្ឌកៈ (មនុស្សខ្ទើយ) ស៊ី ផឹក ទំពាស៊ី លិទ្ធភ្លក្ស ការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈ មិនស្អាត របស់ពួកបណ្ឌកៈ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៩] ពួកទេវតាស៊ី ផឹក ទំពាស៊ី លិទ្ធភ្លក្ស ការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈមិនស្អាត របស់ពួកទេវតា មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២០] ការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈ មិនស្អាត របស់ព្រះអរហន្ត ជាអានិសង្ស នៃបាយដែលស៊ី ទឹកដែលផឹក វត្ថុដែលទំពាស៊ី រសដែលលិទ្ធភ្លក្សឬ ។ អើ ។ ទីនៅនៃទឹកសុក្កៈ របស់ព្រះអរហន្តនោះ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរនិយាយយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២១] ឧច្ចារៈនិងបស្សាវៈរបស់ព្រះអរហន្ត ជាអានិសង្ស នៃបាយដែលស៊ី ទឹកដែលផឹក វត្ថុដែលទំពាស៊ី រសដែលលិទ្ធភ្លក្ស ទីនៅនៃទឹកសុក្កៈ របស់ព្រះអរហន្តនោះ មានដែរឬ ។ អើ ។ ការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈ មិនស្អាត របស់ព្រះអរហន្ត ជាអានិសង្ស នៃបាយដែលស៊ី ទឹកដែលផឹក វត្ថុដែលទំពាស៊ី រសដែលលិទ្ធភ្លក្ស ទីនៅនៃទឹកសុក្កៈ របស់ព្រះអរហន្តនោះ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២២] ការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈ មិនស្អាត របស់ព្រះអរហន្ត ជាអានិសង្ស នៃបាយដែលស៊ី ទឹកដែលផឹក វត្ថុដែលទំពាស៊ី រសដែលលិទ្ធភ្លក្ស ទីនៅនៃទឹកសុក្កៈ របស់ព្រះអរហន្តនោះ មិនមានទេឬ ។ អើ ។ ឧច្ចារៈនិងបស្សាវៈ របស់ព្រះអរហន្ត ជាអានិសង្ស នៃបាយដែលស៊ី ទឹកដែលផឹក

ខាយិតសាយិតស្ស និស្សគ្គោ នត្ថិ តស្ស អាសយោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២៣] អត្ថិ អរហតោ អសុចិសុក្កវិសដ្ឋីតិ ។ អាមន្តា ។ អរហា មេថុនំ ធម្មំ បដិសេវេយ្យ មេថុនំ ធម្មំ ឧប្បាទេយ្យ បុត្តសម្ពាធសយនំ អជ្ឈាវសេយ្យ កាសិកចន្ទនំ បច្ចនុភវេយ្យ មាលាគន្ធវិលេបនំ ធារេយ្យ ជាតរូបរជតំ សាទិយេយ្យាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២៤] អត្ថិ បុថុជ្ជនស្ស អសុចិសុក្កវិសដ្ឋិ បុថុ-ជ្ជនោ មេថុនំ ធម្មំ បដិសេវេយ្យ មេថុនំ ធម្មំ ឧប្បាទេយ្យ ។ បេ ។ ជាតរូបរជតំ សាទិយេយ្យាតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ អរហតោ អសុចិសុក្កវិសដ្ឋិ អរហា មេថុនំ ធម្មំ បដិសេវេយ្យ មេថុនំ ធម្មំ ឧប្បាទេយ្យ ។ បេ ។ ជាតរូប-រជតំ សាទិយេយ្យាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២៥] អត្ថិ អរហតោ អសុចិសុក្កវិសដ្ឋិ ន ច អរហា មេថុនំ ធម្មំ បដិសេវេយ្យ មេថុនំ ធម្មំ ឧប្បា-ទេយ្យ ។ បេ ។ ជាតរូបរជតំ សាទិយេយ្យាតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ បុថុជ្ជនស្ស អសុចិសុក្កវិសដ្ឋិ ន ច បុថុជ្ជនោ មេថុនំ ធម្មំ បដិសេវេយ្យ មេថុនំ ធម្មំ ឧប្បាទេយ្យ បុត្តសម្ពាធសយនំ

វត្ថុដែលទំពាស៊ី រសដែលលិទ្ធភ្លក្ស ទីនៅនៃទឹកសុក្កៈ របស់ព្រះអរហន្ត នោះ មិនមានទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៣] ការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈ មិនស្អាត របស់ព្រះអរហន្ត មានដែរឬ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត គប្បីសេពមេថុនធម្ម គប្បីញុំាងមេថុនធម្មឲ្យកើតឡើង គប្បីនៅគ្រប់គ្រងនូវទីដេកដ៏ចង្អៀតដោយកូន គប្បីប្រដាប់នូវខ្លឹមចន្ទន៍ក្នុងដែនកាសិកៈ គប្បីទ្រទ្រង់ នូវកម្រងផ្កា គ្រឿងក្រអូប គ្រឿងលាប គប្បីត្រេកអរចំពោះមាសនិងប្រាក់ ដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៤] ការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈ មិនស្អាត របស់បុថុជ្ជនមាន បុថុជ្ជនគប្បីសេពមេថុនធម្ម គប្បីញុំាងមេថុនធម្មឲ្យកើតឡើង ។ បេ ។ គប្បីត្រេកអរចំពោះមាសនិងប្រាក់ ដែរឬ ។ អើ ។ ការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈ មិនស្អាត របស់ព្រះអរហន្ត មាន ព្រះអរហន្ត គប្បីសេពមេថុនធម្ម គប្បីញុំាងមេថុនធម្មឲ្យកើតឡើង ។ បេ ។ គប្បីត្រេកអរចំពោះមាសនិងប្រាក់ ដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៥] ការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈ មិនស្អាត របស់ព្រះអរហន្ត មាន តែព្រះអរហន្ត មិនសេពមេថុនធម្ម មិនញុំាងមេថុនធម្មឲ្យកើតឡើងទេ ។ បេ ។ មិនត្រេកអរចំពោះមាសនិងប្រាក់ ទេឬ ។ អើ ។ ការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈ មិនស្អាត របស់បុថុជ្ជន មាន តែបុថុជ្ជន មិនសេពមេថុនធម្ម មិនញុំាងមេថុនធម្មឲ្យកើតឡើង មិនគប្បីអាស្រ័យនូវទីដេកដ៏ចង្អៀតដោយកូន

អញ្ញាវសេយ្យ កាសិកាចន្ទនំ បច្ចនុភវេយ្យ មាលា-គន្ធវិលេបនំ ធារេយ្យ ជាតរូបរជតំ សាទិយេយ្យា-តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២៦] អត្ថិ អរហតោ អសុចិសុក្កវិសដ្ឋីតិ ។ អាមន្តា ។ នត្ថិ អរហតោ រាគោ បហីនោ ឧច្ឆិន្នមូលោ តាលាវត្ថុកតោ អនភាវង្កតោ អាយតឹ អនុប្បាទធម្មោ-តិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អរហតោ រាគោ បហីនោ ឧច្ឆិន្នមូលោ តាលាវត្ថុកតោ អនភាវង្កតោ អាយតឹ អនុប្បាទធម្មោ នោ វត រេ វត្តព្វេ អត្ថិ អរហតោ អសុចិសុក្កវិសដ្ឋីតិ ។

[២៧] អត្ថិ អរហតោ អសុចិសុក្កវិសដ្ឋីតិ ។ អាមន្តា ។ នត្ថិ អរហតោ ទោសោ បហីនោ ។ បេ ។ មោហោ បហីនោ មានោ បហីនោ ទិដ្ឋិ បហីនា វិចិកិច្ឆា បហីនា ថីនំ បហីនំ ឧទ្ធច្ចំ បហីនំ អហិរិកំ បហីនំ ។ បេ ។ អនោត្តប្បំ បហីនំ ឧច្ឆិន្នមូលំ តាលា-វត្ថុកតំ អនភាវង្កតំ អាយតឹ អនុប្បាទធម្មន្តិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អរហតោ អនោត្តប្បំ បហីនំ ឧច្ឆិន្នមូលំ តាលាវត្ថុ-កតំ អនភាវង្កតំ អាយតឹ អនុប្បាទធម្មំ នោ វត រេ វត្តព្វេ

មិនប្រដាប់ នូវខ្លឹមចន្ទន៍ក្នុងដែនកាសិកៈ មិនទ្រទ្រង់ នូវកម្រងផ្កា គ្រឿងក្រអូប គ្រឿងលាប មិនត្រេកអរចំពោះមាសនិងប្រាក់ទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៦] ការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈ មិនស្អាត របស់ព្រះអរហន្ត មានដែរឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះអរហន្ត លះបង់រាគៈ ផ្តាច់ផ្តិលឫសគល់ ធ្វើឲ្យសល់តែទីនៅដូចជាទីនៅនៃដើមត្នោត ធ្វើមិនឲ្យមានបែបភាព ឲ្យជាធម៌លែងកើតតទៅទៀតឬ ។ អើ ។ បើព្រះអរហន្ត លះបង់រាគៈ ផ្តាច់ផ្តិលឫសគល់ ធ្វើឲ្យសល់តែទីនៅដូចជាទីនៅនៃដើមត្នោត ធ្វើមិនឲ្យមានបែបភាព ឲ្យជាធម៌លែងកើត តទៅទៀតហើយ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា ការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈ មិនស្អាត របស់ព្រះអរហន្ត មានទេ ។

[២៧] ការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈ មិនស្អាត របស់ព្រះអរហន្ត មានដែរឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះអរហន្ត លះទោសៈ ។ បេ ។ លះមោហៈ លះមានះ លះទិដ្ឋិ លះវិចិកិច្ឆា លះថីនៈ លះឧទ្ធច្ចៈ លះអហិរិកៈ ។ បេ ។ លះអនោត្តប្បៈ ផ្តាច់ផ្តិលឫសគល់ ធ្វើឲ្យសល់តែទីនៅដូចជាទីនៅនៃដើមត្នោត ធ្វើមិនឲ្យមានបែបភាព ឲ្យជាធម៌លែងកើត តទៅទៀតឬ ។ អើ ។ បើព្រះអរហន្ត លះអនោត្តប្បៈ ផ្តាច់ផ្តិលឫសគល់ ធ្វើឲ្យសល់តែទីនៅដូចជាទីនៅនៃដើមត្នោត ធ្វើមិនឲ្យមានបែបភាព ឲ្យជាធម៌លែងកើត តទៅទៀតហើយ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា

៩

បរូបហារកថា

អត្ថិ អរហតោ អសុចិសុក្កវិសដ្ឋីតិ ។

[២៨] អត្ថិ អរហតោ អសុចិសុក្កវិសដ្ឋីតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ អរហតោ រាគប្បហានាយ មគ្គោ ភាវិតោតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អរហតោ រាគប្បហានាយ មគ្គោ ភាវិតោ នោ វត រេ វត្តព្វេ អត្ថិ អរហតោ អសុចិសុក្កវិសដ្ឋីតិ ។

[២៩] អត្ថិ អរហតោ អសុចិសុក្កវិសដ្ឋីតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ អរហតោ រាគប្បហានាយ សតិប្បដ្ឋានា ភាវិតា ។ បេ ។ សម្មប្បធានា ភាវិតា ឥទ្ធិបាទា ភាវិតា ឥន្ទ្រិយា ភាវិតា ពលា ភាវិតា ។ បេ ។ ពោជ្ឈង្គា ភាវិតាតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អរហតោ រាគប្បហានាយ ពោជ្ឈង្គា ភាវិតា នោ វត រេ វត្តព្វេ អត្ថិ អរហតោ អសុចិសុក្កវិសដ្ឋីតិ ។

[៣០] អត្ថិ អរហតោ អសុចិសុក្កវិសដ្ឋីតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ អរហតោ ទោសប្បហានាយ ។ បេ ។ មោហប្បហានាយ ។ បេ ។ អនោត្តប្បប្បហានាយ មគ្គោ ភាវិតោ ។ បេ ។ ពោជ្ឈង្គា ភាវិតាតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អរហតោ អនោត្តប្បប្បហានាយ ពោជ្ឈង្គា ភាវិតា

ការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈ មិនស្អាត របស់ព្រះអរហន្ត មានទេ ។

[២៨] ការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈ មិនស្អាត របស់ព្រះអរហន្ត មានដែរឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះអរហន្ត ចម្រើនមគ្គ ដើម្បីលះរាគៈឬ ។ អើ ។ បើព្រះអរហន្ត ចម្រើនមគ្គ ដើម្បីលះរាគៈ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា ការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈ មិនស្អាត របស់ព្រះអរហន្ត មានទេ ។

[២៩] ការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈ មិនស្អាត របស់ព្រះអរហន្ត មានដែរឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះអរហន្ត ចម្រើនសតិប្បដ្ឋាន ដើម្បីលះរាគៈ ។ បេ ។ ចម្រើនសម្មប្បធាន ចម្រើនឥទ្ធិបាទ ចម្រើនឥន្ទ្រិយ ចម្រើនពលៈ ។ បេ ។ ចម្រើនពោជ្ឈង្គៈ ដើម្បីលះរាគៈឬ ។ អើ ។ បើព្រះអរហន្ត ចម្រើនពោជ្ឈង្គៈ ដើម្បីលះរាគៈ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា ការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈ មិនស្អាត របស់ព្រះអរហន្ត មានទេ ។

[៣០] ការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈ មិនស្អាត របស់ព្រះអរហន្ត មានដែរឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះអរហន្ត ចម្រើនមគ្គ ដើម្បីលះទោសៈ ។ បេ ។ ដើម្បីលះមោហៈ ។ បេ ។ ចម្រើនមគ្គ ដើម្បីលះអនោត្តប្បៈ ។ បេ ។ ចម្រើនពោជ្ឈង្គៈឬ ។ អើ ។ បើព្រះអរហន្ត ចម្រើនពោជ្ឈង្គៈ ដើម្បីលះអនោត្តប្បៈ

ជោ វត រេ វត្តព្វេ អត្ថិ អរហតោ អសុចិសុក្កវិសដ្ឋីតិ ។

[៣១] អត្ថិ អរហតោ អសុចិសុក្កវិសដ្ឋីតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ អរហា វីតរាគោ វីតទោសោ វីតមោហោ កតករណីយោ ឱហិតភារោ អនុប្បត្តសទត្ថោ បរិក្ខីណភវសញ្ញោជនោ សម្មទញ្ញាវិមុត្តោ ឧក្ខិត្តបលិឃោ សង្កិណ្ណបរិខោ អព្ពុឡ្ហេសិកោ និរគ្គឡោ អរិយោ បន្នទ្ធជោ បន្នភារោ វិសញ្ញុត្តោ សុវិជិតវិជយោ ទុក្ខំ តស្ស បរិញ្ញាតំ សមុទយោ បហីនោ និរោធោ សច្ឆិកតោ មគ្គោ ភាវិតោ អភិញ្ញេយ្យំ អភិញ្ញាតំ បរិញ្ញេយ្យំ បរិញ្ញាតំ បហាតព្វំ បហីនំ ភាវេតព្វំ ភាវិតំ សច្ឆិកាតព្វំ សច្ឆិកតន្តិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អរហា វីតរាគោ វីតទោសោ វីតមោហោ កតករណីយោ ។ បេ ។ សច្ឆិកាតព្វំ សច្ឆិកតំ ជោ វត រេ វត្តព្វេ អត្ថិ អរហតោ អសុចិសុក្កវិសដ្ឋីតិ ។

[៣២] អត្ថិ អរហតោ អសុចិសុក្កវិសដ្ឋីតិ ។

ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា ការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈ មិនស្អាត របស់ព្រះអរហន្ត មានទេ ។

[៣១] ការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈ មិនស្អាត របស់ព្រះអរហន្ត មានឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះអរហន្ត ប្រាសចាករាគៈ ប្រាសចាកទោសៈ ប្រាសចាកមោហៈ មានករណីយកិច្ចធ្វើហើយ មានភារៈដាក់ចុះហើយ មានប្រយោជន៍របស់ខ្លួនដល់ហើយ មានសញ្ញោជនៈក្នុងភពអស់ហើយ មានចិត្តផុតស្រឡះហើយ ព្រោះដឹងដោយប្រពៃ មានសន្ទះបើកឡើងហើយ មានគូទម្លាយហើយ មានសសរខឿនដកឡើងហើយ មិនមានគន្លឹះទ្វារ ជាអរិយបុគ្គល មានទង់ដាក់ចុះហើយ មានភារៈដាក់ចុះហើយ មិនប្រកបដោយកិលេស មានជម្នះឈ្នះល្អហើយ ព្រះអរហន្តនោះ កំណត់ដឹងនូវទុក្ខ លះនូវសមុទ័យ ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវនិរោធ ចម្រើនមគ្គ ត្រាស់ដឹងនូវអភិញ្ញេយ្យកិច្ច កំណត់ដឹងនូវបរិញ្ញេយ្យកិច្ច លះនូវបហាតព្វកិច្ច ចម្រើននូវភាវេតព្វកិច្ច ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសច្ឆិកាតព្វ-កិច្ចឬ ។ អើ ។ បើព្រះអរហន្ត ប្រាសចាករាគៈ ប្រាសចាកទោសៈ ប្រាសចាកមោហៈ មានករណីយកិច្ចធ្វើហើយ ។ បេ ។ ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសច្ឆិកាតព្វកិច្ច ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា ការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈ មិនស្អាត របស់ព្រះអរហន្ត មានទេ ។

[៣២] ការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈ មិនស្អាត របស់ព្រះអរហន្ត មាន

សុទ្ធកុសលស្ស អព្យាកតោ អត្ថិ អសុចិសុក្កាវិសដ្ឋិ បរិវារកុសលស្ស អព្យាកតោ ឥត្ថិ អសុចិសុក្កា-វិសដ្ឋីតិ ។ សុទ្ធកុសលស្ស អព្យាកតោ អត្ថិ អសុចិ-សុក្កាវិសដ្ឋីតិ ។ អាមន្តា ។ បរិវារកុសលស្ស អព្យា-កតោ អត្ថិ អសុចិសុក្កាវិសដ្ឋីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៣] បរិវារកុសលស្ស អព្យាកតោ ឥត្ថិ អសុចិ-សុក្កាវិសដ្ឋីតិ ។ អាមន្តា ។ សុទ្ធកុសលស្ស អព្យាកតោ ឥត្ថិ អសុចិសុក្កាវិសដ្ឋីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៤] សុទ្ធកុសលស្ស អព្យាកតោ រាគោ បហីនោ អត្ថិ តស្ស អសុចិសុក្កាវិសដ្ឋីតិ ។ អាមន្តា ។ បរិវារកុសលស្ស អព្យាកតោ រាគោ បហីនោ អត្ថិ តស្ស អសុចិសុក្កាវិសដ្ឋីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៥] សុទ្ធកុសលស្ស អព្យាកតោ ទោសោ បហីនោ

ឬ ។ ការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈ មិនស្អាត របស់ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌របស់ខ្លួន[១] មាន ការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈ មិនស្អាត របស់ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌ដទៃ[២] មិនមានទេ ។ ការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈ មិនស្អាត របស់ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌របស់ខ្លួន មានឬ ។ អើ ។ ការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈ មិនស្អាត របស់ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌ដទៃ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៣] ការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈ មិនស្អាត របស់ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌ដទៃ មិនមានទេឬ ។ អើ ។ ការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈ មិនស្អាត របស់ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌របស់ខ្លួន មិនមានទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៤] ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌របស់ខ្លួន លះរាគៈហើយ ការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈ មិនស្អាត របស់ព្រះអរហន្តនោះ មានឬ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌ដទៃ លះរាគៈហើយ ការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈ មិនស្អាត របស់ព្រះអរហន្តនោះ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៥] ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌របស់ខ្លួន លះទោសៈហើយ

១ ធម៌របស់ខ្លួន បានដល់អរហត្តធម៌ ។ ២ ធម៌ដទៃ បានដល់សមាបត្តិ ៨ ។ អដ្ឋកថា ។

មោហោ បហីនោ ។ បេ ។ អនោត្តប្បំ បហីនំ អត្ថិ តស្ស អសុចិសុក្កវិសដ្ឋីតិ ។ អាមន្តា ។ បរជនកុសលស្ស អរហតោ អនោត្តប្បំ បហីនំ អត្ថិ តស្ស អសុចិសុក្កវិសដ្ឋីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៦] សជនកុសលស្ស អរហតោ រាគប្បហានាយ មគ្គោ ភាវិតោ ។ បេ ។ ពោជ្ឈង្គា ភាវិតា ។ បេ ។ ទោសប្បហានាយ ។ បេ ។ មោហប្បហានាយ ។ បេ ។ អនោត្តប្បប្បហានាយ មគ្គោ ភាវិតោ ។ បេ ។ ពោជ្ឈង្គា ភាវិតា អត្ថិ តស្ស អសុចិសុក្កវិសដ្ឋីតិ ។ អាមន្តា ។ បរជនកុសលស្ស អរហតោ អនោត្តប្បប្បហានាយ ពោជ្ឈង្គា ភាវិតា អត្ថិ តស្ស អសុចិសុក្កវិសដ្ឋីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៧] សជនកុសលោ អរហា វីតរាគោ វីតទោសោ ។ បេ ។ សច្ឆិកាតព្វំ សច្ឆិកតំ អត្ថិ តស្ស អសុចិសុក្កវិសដ្ឋីតិ ។ អាមន្តា ។ បរជនកុសលោ អរហា វីតរាគោ វីតទោសោ ។ បេ ។ សច្ឆិកាតព្វំ សច្ឆិកតំ អត្ថិ តស្ស អសុចិសុក្កវិសដ្ឋីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

លះមោហៈហើយ ។ បេ ។ លះអនោត្តប្បៈហើយ ការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈ មិនស្អាត របស់ព្រះអរហន្តនោះ មានឬ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌ដទៃ លះអនោត្តប្បៈហើយ ការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈ មិនស្អាត របស់ព្រះអរហន្តនោះ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៦] ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌របស់ខ្លួន ចម្រើនមគ្គ ដើម្បីលះរាគៈ ។ បេ ។ ចម្រើនពោជ្ឈង្គៈ ។ បេ ។ ដើម្បីលះទោសៈ ។ បេ ។ ដើម្បីលះមោហៈ ។ បេ ។ ចម្រើនមគ្គ ដើម្បីលះអនោត្តប្បៈ ។ បេ ។ ចម្រើនពោជ្ឈង្គៈ ការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈ មិនស្អាត របស់ព្រះអរហន្តនោះ មានដែរឬ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌ដទៃ ចម្រើនពោជ្ឈង្គៈ ដើម្បីលះអនោត្តប្បៈ ការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈ មិនស្អាត របស់ព្រះអរហន្តនោះ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៧] ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌របស់ខ្លួន ប្រាសចាករាគៈ ប្រាសចាកទោសៈ ។ បេ ។ សច្ឆិកាតព្វកិច្ច លោកធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈ មិនស្អាត របស់ព្រះអរហន្តនោះ មានដែរឬ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌ដទៃ ប្រាសចាករាគៈ ប្រាសចាកទោសៈ ។ បេ ។ សច្ឆិកាតព្វកិច្ច លោកធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈ មិនស្អាត របស់ព្រះអរហន្តនោះ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

១៣

បរូបបហារកថា

[៣៨] បរជម្មកុសលស្ស អរហតោ ភកោ បហីដោ ជត្តិ តស្ស អសុចិសុក្កាវិសជ្ជីតិ ។ អាមន្តា ។ សជម្ម-កុសលស្ស អរហតោ ភកោ បហីដោ ជត្តិ តស្ស អសុចិសុក្កាវិសជ្ជីតិ ។ ជ ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៩] បរជម្មកុសលស្ស អរហតោ ដោសោ បហីដោ មោហោ បហីដោ ។ បេ ។ អជោត្តប្បំ បហីជំ ជត្តិ តស្ស អសុចិសុក្កាវិសជ្ជីតិ ។ អាមន្តា ។ សជម្ម-កុសលស្ស អរហតោ អជោត្តប្បំ បហីជំ ជត្តិ តស្ស អសុចិសុក្កាវិសជ្ជីតិ ។ ជ ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤០] បរជម្មកុសលស្ស អរហតោ ភគប្បហាជា-យ មគ្គោ ភាវិតោ ។ បេ ។ ពោជ្ឈង្គា ភាវិតា ។ បេ ។ ដោសប្បហាជាយ ។ បេ ។ មោហប្បហាជាយ ។ បេ ។ អជោត្តប្បប្បហាជាយ មគ្គោ ភាវិតោ ។ បេ ។ ពោជ្ឈង្គា ភាវិតា ជត្តិ តស្ស អសុចិសុក្កាវិសជ្ជីតិ ។ អាមន្តា ។ សជម្មកុសលស្ស អរហតោ អជោត្តប្បប្បហាជាយ ពោជ្ឈង្គា ភាវិតា ជត្តិ តស្ស អសុចិសុក្កាវិសជ្ជីតិ ។ ជ ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

បរូបហារកថា

[៣៨] ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌ដទៃ បានលះរាគៈហើយ ការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈ មិនស្អាត របស់ព្រះអរហន្ត មិនមានទេឬ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌របស់ខ្លួន បានលះរាគៈហើយ ការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈ មិនស្អាត របស់ព្រះអរហន្តនោះ មិនមានទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៩] ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌ដទៃ បានលះទោសៈហើយ លះមោហៈហើយ ។ បេ ។ លះអនោត្តប្បៈហើយ ការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈមិនស្អាត របស់ព្រះអរហន្តនោះ មិនមានទេឬ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌របស់ខ្លួន បានលះអនោត្តប្បៈហើយ ការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈ មិនស្អាត របស់ព្រះអរហន្តនោះ មិនមានទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤០] ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌ដទៃ ចម្រើនមគ្គ ដើម្បីលះរាគៈ ។ បេ ។ ចម្រើនពោជ្ឈង្គៈ ។ បេ ។ ដើម្បីលះទោសៈ ។ បេ ។ ដើម្បីលះមោហៈ ។ បេ ។ ចម្រើនមគ្គ ដើម្បីលះអនោត្តប្បៈ ។ បេ ។ ចម្រើនពោជ្ឈង្គៈ ការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈ មិនស្អាត របស់ព្រះអរហន្តនោះ មិនមានទេឬ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌របស់ខ្លួន ចម្រើនពោជ្ឈង្គៈ ដើម្បីលះអនោត្តប្បៈ ការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈ មិនស្អាត របស់ព្រះអរហន្តនោះ មិនមានទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤១] បរជម្មកុសលោ អរហា វីតរាគោ វីតទោសោ វីតមោហោ ។ បេ ។ សច្ឆិកាតព្វំ សច្ឆិកតំ នត្ថិ តស្ស អសុចិសុក្កវិស្សដ្ឋីតិ ។ អាមន្តា ។ សជម្ម-កុសលោ អរហា វីតរាគោ វីតទោសោ វីតមោហោ ។ បេ ។ សច្ឆិកាតព្វំ សច្ឆិកតំ នត្ថិ តស្ស អសុចិ-សុក្កវិសដ្ឋីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤២] អត្ថិ អរហតោ អសុចិសុក្កវិសដ្ឋីតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ វុត្តំ ភគវតា យេ តេ ភិក្ខវេ ភិក្ខូ បុថុជ្ជនា សីលសម្បន្នា សតិសម្បជានា និទ្ទំ ឱក្កមន្តិ តេសំ អសុចិ ន មុច្ចតិ យេបិ តេ ភិក្ខវេ ពាហិរកា ឥសយោ កាមេសុ វីតរាគា តេសម្បិ អសុចិ ន មុច្ចតិ អដ្ឋានមេតំ ភិក្ខវេ អនវកាសោ យំ អរហតោ អសុចិ មុច្ចេយ្យាតិ អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ [១]តេន ហិ ន វត្តព្វំ អត្ថិ អរហតោ អសុចិសុក្កវិសដ្ឋីតិ ។

---

១ ឱ. ម. ឯត្ថន្តរេ អាមន្តាតិ ទិស្សតិ ។

[៤១] ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌ដទៃ ប្រាសចាករាគៈ ប្រាសចាកទោសៈ ប្រាសចាកមោហៈ ។ បេ ។ សច្ចិកាតព្វកិច្ច លោកធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈ មិនស្អាត របស់ព្រះអរហន្តនោះ មិនមានទេឬ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌របស់ខ្លួន ប្រាសចាករាគៈ ប្រាសចាកទោសៈ ប្រាសចាកមោហៈ ។ បេ ។ សច្ចិកាតព្វកិច្ច លោកធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈមិនស្អាត របស់ព្រះអរហន្តនោះ មិនមានទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤២] ការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈ មិនស្អាត របស់ព្រះអរហន្ត មានដែរឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុណា ជាបុថុជ្ជន បរិបូណ៌ដោយសីល មានសតិនិងសម្បជញ្ញៈ ចុះសិប់កាន់កិរិយាដេកលក់ អសុចិរបស់ភិក្ខុទាំងនោះ មិនឃ្លាតចេញទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកឥសី ជាខាងក្រៅ ណា ប្រាសចាករាគៈ ក្នុងកាមទាំងឡាយ អសុចិរបស់ឥសីទាំងនោះ មិនឃ្លាតចេញទេ អសុចិរបស់ព្រះអរហន្ត គប្បីឃ្លាតចេញ ដោយហេតុណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនុ៎ះ រមែងមិនមាន មិនមែនជាឱកាសទេ ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ ព្រោះហេតុនោះ អ្នកមិនគួរពោលថា ការបញ្ចេញទឹកសុក្កៈ មិនស្អាត របស់ព្រះអរហន្ត មានទេ ។

[៤៣] ន វត្តព្វំ អត្ថិ អរហតោ បរូបហារោតិ(១) ។ អាមន្តា ។ ននុ អរហតោ ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារំ បរេ ឧបសំហរេយ្យុន្តិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អរហតោ ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារំ បរេ ឧបសំហរេយ្យុំ តេន វត រេ វត្តព្វេ អត្ថិ អរហតោ បរូបហារោតិ(១) ។

[៤៤] អរហតោ ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារំ បរេ ឧបសំហរេយ្យុន្តិ ។ អត្ថិ អរហតោ បរូបហារោតិ ។ អាមន្តា ។ អរហតោ សោតាបត្តិផលំ វា សកទាគាមិផលំ វា អនាគាមិផលំ វា អរហត្តំ វា បរេ ឧបសំហរេយ្យុន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

បរូបហារកថា ។

អញ្ញាណកថា

[៤៥] អត្ថិ អរហតោ អញ្ញាណន្តិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ អរហតោ អវិជ្ជា អវិជ្ជោឃោ អវិជ្ជាយោគោ អវិជ្ជានុសយោ អវិជ្ជាបរិយុដ្ឋានំ អវិជ្ជាសញ្ញោជនំ អវិជ្ជានីវរណន្តិ ។

១ ឱ. អសុចិសុក្កវិសដ្ឋីតិ ទិស្សតិយេវ ។

[៤៣] អ្នកមិនគប្បីពោលថា ការញុំាងបុគ្គលដទៃឲ្យនាំមក របស់ព្រះអរហន្ត មានឬ ។ អើ ។ ក្រែងពួកជនដទៃ គប្បីនាំមក នូវចីវរ បិណ្ឌ-បាត សេនាសនៈ គិលានប្បច្ច័យ និងភេសជ្ជបរិក្ខារ ដើម្បីព្រះអរហន្តដែរ ឬ ។ អើ ។ បើពួកជនដទៃ គប្បីនាំមក នូវចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ គិលានប្បច្ច័យ និងភេសជ្ជបរិក្ខារ ដើម្បីព្រះអរហន្ត ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគប្បីពោលថា ការញុំាងបុគ្គលដទៃឲ្យនាំមក របស់ព្រះអរហន្ត មានដែរ ។

[៤៤] ពួកជនដទៃ គប្បីនាំមក នូវចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ គិលានប្បច្ច័យ និងភេសជ្ជបរិក្ខារ ដើម្បីព្រះអរហន្តដែរឬ ។ ការញុំាងបុគ្គលដទៃឲ្យនាំមក របស់ព្រះអរហន្ត មានដែរឬ ។ អើ ។ ពួកជនដទៃគប្បីនាំមក នូវសោតាបត្តិផលក្តី សកទាគាមិផលក្តី អនាគាមិផលក្តី អរហត្ត-ផលក្តី ដើម្បីព្រះអរហន្តឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

ចប់ បរូបហារកថា ។

អញ្ញាណកថា

[៤៥] ការមិនដឹង របស់ព្រះអរហន្ត មានដែរឬ ។ អើ ។ អវិជ្ជា ឱឃៈគឺអវិជ្ជា យោគៈគឺអវិជ្ជា អនុស័យគឺអវិជ្ជា បរិយុដ្ឋានៈគឺអវិជ្ជា សញ្ញោជនៈគឺអវិជ្ជា នីវរណៈគឺអវិជ្ជា របស់ព្រះអរហន្ត មានដែរឬ ។

ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៦] នត្ថិ អរហតោ អវិជ្ជា អវិជ្ជោឃោ អវិជ្ជាយោគោ អវិជ្ជានុសយោ អវិជ្ជាបរិយុដ្ឋានំ អវិជ្ជាសញ្ញោជនំ អវិជ្ជានីវរណន្តិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ នត្ថិ អរហតោ អវិជ្ជា អវិជ្ជោឃោ អវិជ្ជាយោគោ អវិជ្ជានុសយោ អវិជ្ជាបរិយុដ្ឋានំ អវិជ្ជាសញ្ញោជនំ អវិជ្ជានីវរណំ នោ វត រេ វត្តព្វេ អត្ថិ អរហតោ អញ្ញាណន្តិ ។

[៤៧] អត្ថិ បុថុជ្ជនស្ស អញ្ញាណំ អត្ថិ តស្ស អវិជ្ជា អវិជ្ជោឃោ អវិជ្ជាយោគោ អវិជ្ជានុសយោ អវិជ្ជាបរិយុដ្ឋានំ អវិជ្ជាសញ្ញោជនំ អវិជ្ជានីវរណន្តិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ អរហតោ អញ្ញាណំ អត្ថិ តស្ស អវិជ្ជា អវិជ្ជោឃោ អវិជ្ជាយោគោ អវិជ្ជានុសយោ អវិជ្ជាបរិយុដ្ឋានំ អវិជ្ជាសញ្ញោជនំ អវិជ្ជានីវរណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៨] អត្ថិ អរហតោ អញ្ញាណំ នត្ថិ តស្ស អវិជ្ជា អវិជ្ជោឃោ អវិជ្ជាយោគោ អវិជ្ជានុសយោ អវិជ្ជាបរិយុដ្ឋានំ អវិជ្ជាសញ្ញោជនំ អវិជ្ជានីវរណន្តិ ។

អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤៦] អវិជ្ជា ឱឃៈគឺអវិជ្ជា យោគៈគឺអវិជ្ជា អនុស័យគឺអវិជ្ជា បរិយុដ្ឋានៈគឺអវិជ្ជា សញ្ញោជនៈគឺអវិជ្ជា នីវរណៈគឺអវិជ្ជា របស់ព្រះអរហន្ត មិនមានទេឬ ។ អើ ។ បើអវិជ្ជា ឱឃៈគឺអវិជ្ជា យោគៈគឺអវិជ្ជា អនុស័យគឺអវិជ្ជា បរិយុដ្ឋានៈគឺអវិជ្ជា សញ្ញោជនៈគឺអវិជ្ជា នីវរណៈគឺអវិជ្ជា របស់ព្រះអរហន្ត មិនមានទេ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា ការមិនដឹង របស់ព្រះអរហន្ត មានទេ ។

[៤៧] ការមិនដឹង របស់បុថុជ្ជន មាន អវិជ្ជា ឱឃៈគឺអវិជ្ជា យោគៈគឺអវិជ្ជា អនុស័យគឺអវិជ្ជា បរិយុដ្ឋានៈគឺអវិជ្ជា សញ្ញោជនៈគឺអវិជ្ជា នីវរណៈគឺអវិជ្ជា របស់បុថុជ្ជននោះ មានដែរឬ ។ អើ ។ ការមិនដឹង របស់ព្រះអរហន្ត មាន អវិជ្ជា ឱឃៈគឺអវិជ្ជា យោគៈគឺអវិជ្ជា អនុស័យគឺអវិជ្ជា បរិយុដ្ឋានៈគឺអវិជ្ជា សញ្ញោជនៈគឺអវិជ្ជា នីវរណៈគឺអវិជ្ជា របស់ព្រះអរហន្ត មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤៨] ការមិនដឹង របស់ព្រះអរហន្ត មាន អវិជ្ជា ឱឃៈគឺអវិជ្ជា យោគៈគឺអវិជ្ជា អនុស័យគឺអវិជ្ជា បរិយុដ្ឋានៈគឺអវិជ្ជា សញ្ញោជនៈគឺអវិជ្ជា នីវរណៈគឺអវិជ្ជា របស់ព្រះអរហន្តនោះ មិនមានទេឬ ។

អាមន្តា ។ អត្ថិ បុថុជ្ជនស្ស អញ្ញាណំ នត្ថិ តស្ស អវិជ្ជា អវិជ្ជោឃោ អវិជ្ជាយោគោ អវិជ្ជានុសយោ អវិជ្ជាបរិយុដ្ឋានំ អវិជ្ជាសញ្ញោជនំ អវិជ្ជានីវរណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៩] អត្ថិ អរហតោ អញ្ញាណន្តិ ។ អាមន្តា ។ អរហា អញ្ញាណបកតោ បាណំ ហនេយ្យ អទិន្នំ អាទិយេយ្យ មុសា ភណេយ្យ បិសុណំ ភណេយ្យ ផរុសំ ភណេយ្យ សម្ផំ បលបេយ្យ សន្ធឹ ឆិន្ទេយ្យ និល្លោបំ ហរេយ្យ ឯកាគារិកំ ករេយ្យ បរិបន្ថេ តិដ្ឋេយ្យ បរទារំ គច្ឆេយ្យ គាមឃាតំ ករេយ្យ និគមឃាតំ ករេយ្យាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៥០] អត្ថិ បុថុជ្ជនស្ស អញ្ញាណំ បុថុជ្ជនោ អញ្ញាណបកតោ បាណំ ហនេយ្យ អទិន្នំ អាទិ-យេយ្យ ។ បេ ។ គាមឃាតំ ករេយ្យ និគមឃាតំ ករេយ្យាតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ អរហតោ អញ្ញាណំ អរហា អញ្ញាណបកតោ បាណំ ហនេយ្យ អទិន្នំ អាទិយេយ្យ ។ បេ ។ គាមឃាតំ ករេយ្យ និគមឃាតំ ករេយ្យាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

អើ ។ ការមិនដឹង របស់បុថុជ្ជន មាន អវិជ្ជា ឱឃៈគឺអវិជ្ជា យោគៈគឺអវិជ្ជា អនុស័យគឺអវិជ្ជា បរិយុដ្ឋានៈគឺអវិជ្ជា សញ្ញោជនៈគឺអវិជ្ជា នីវរណៈគឺអវិជ្ជា របស់បុថុជ្ជននោះ មិនមានទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤៩] ការមិនដឹង របស់ព្រះអរហន្ត មានដែរឬ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត ដែលការមិនដឹងគ្របសង្កត់ គប្បីសម្លាប់សត្វ គប្បីកាន់យកទ្រព្យដែលគេមិនឲ្យ គប្បីពោលពាក្យកុហក គប្បីពោលពាក្យញុះញង់ គប្បីពោលពាក្យអាក្រក់ គប្បីពោលពាក្យឥតប្រយោជន៍ គប្បីកាត់ទី-ត គប្បីពួនចាំឆក់ គប្បីប្លន់តែផ្ទះមួយ គប្បីឈរស្កាត់ត្រង់ផ្លូវ គប្បីគប់រកប្រពន្ធបុគ្គលដទៃ គប្បីសម្លាប់អ្នកស្រុក គប្បីសម្លាប់អ្នកនិគមឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៥០] ការមិនដឹង របស់បុថុជ្ជន មាន បុថុជ្ជន ដែលការមិនដឹងគ្របសង្កត់ គប្បីសម្លាប់សត្វ គប្បីកាន់យកទ្រព្យដែលគេមិនឲ្យ ។ បេ ។ គប្បីសម្លាប់អ្នកស្រុក គប្បីសម្លាប់អ្នកនិគមឬ ។ អើ ។ ការមិនដឹង របស់ព្រះអរហន្ត មាន ព្រះអរហន្ត ដែលការមិនដឹងគ្របសង្កត់ គប្បីសម្លាប់សត្វ គប្បីកាន់យកទ្រព្យដែលគេមិនឲ្យ ។ បេ ។ គប្បីសម្លាប់អ្នកស្រុក គប្បីសម្លាប់អ្នកនិគមឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ។ បេ ។

[៤១] អត្ថិ អរហតោ អញ្ញាណំ ន ច អរហា អញ្ញាណបកតោ ចាណំ ហនេយ្យ អទិន្នំ អាទិយេយ្យ ។ បេ ។ គាមឃាតំ ករេយ្យ និគមឃាតំ ករេយ្យាតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ បុថុជ្ជនស្ស អញ្ញាណំ ន ច បុថុជ្ជនោ អញ្ញាណបកតោ ចាណំ ហនេយ្យ អទិន្នំ អាទិយេយ្យ ។ បេ ។ គាមឃាតំ ករេយ្យ និគមឃាតំ ករេយ្យា-តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤២] អត្ថិ អរហតោ អញ្ញាណន្តិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ អរហតោ សត្ថរិ អញ្ញាណំ ធម្មេ អញ្ញាណំ សង្ឃេ អញ្ញាណំ សិក្ខាយ អញ្ញាណំ បុព្វន្តេ អញ្ញាណំ អបរន្តេ អញ្ញាណំ បុព្វន្តាបរន្តេ អញ្ញាណំ ឥទប្បច្ច-យតាបដិច្ចសមុប្បន្នេសុ ធម្មេសុ អញ្ញាណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៣] នត្ថិ អរហតោ សត្ថរិ អញ្ញាណំ ធម្មេ អញ្ញាណំ សង្ឃេ អញ្ញាណំ សិក្ខាយ អញ្ញាណំ បុព្វន្តេ អញ្ញាណំ អបរន្តេ អញ្ញាណំ បុព្វន្តាបរន្តេ អញ្ញាណំ ឥទប្បច្ចយតាបដិច្ចសមុប្បន្នេសុ ធម្មេសុ អញ្ញាណន្តិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ នត្ថិ អរហតោ

[៥១] ការមិនដឹង របស់ព្រះអរហន្ត មាន ប៉ុន្តែព្រះអរហន្ត ដែលការមិនដឹងគ្របសង្កត់ មិនគប្បីសម្លាប់សត្វ មិនគប្បីកាន់យកទ្រព្យ ដែលគេមិនឲ្យ ។ បេ ។ មិនគប្បីសម្លាប់អ្នកស្រុក មិនគប្បីសម្លាប់អ្នកនិគម ទេឬ ។ អើ ។ ការមិនដឹង របស់បុថុជ្ជន មាន ប៉ុន្តែបុថុជ្ជន ដែលការមិន ដឹងគ្របសង្កត់ មិនគប្បីសម្លាប់សត្វ មិនគប្បីកាន់យកទ្រព្យដែលគេមិន ឲ្យ ។ បេ ។ មិនគប្បីសម្លាប់អ្នកស្រុក មិនគប្បីសម្លាប់អ្នកនិគមទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៥២] ការមិនដឹង របស់ព្រះអរហន្ត មានដែរឬ ។ អើ ។ ការមិន ដឹង របស់ព្រះអរហន្ត ក្នុងព្រះសាស្ដា មិនដឹងក្នុងព្រះធម៌ មិនដឹងក្នុង ព្រះសង្ឃ មិនដឹងក្នុងសិក្ខា មិនដឹងក្នុងចំណែកខាងដើម មិនដឹងក្នុង ចំណែកខាងចុង មិនដឹងក្នុងចំណែកខាងដើមនិងចំណែកខាងចុង មិនដឹង ក្នុងពួកធម៌ដែលកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យហេតុ ព្រោះធម៌នេះជាបច្ច័យ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៥៣] ការមិនដឹង របស់ព្រះអរហន្ត ក្នុងព្រះសាស្ដា ការមិនដឹង ក្នុងព្រះធម៌ មិនដឹងក្នុងព្រះសង្ឃ មិនដឹងក្នុងសិក្ខា មិនដឹងក្នុងចំណែកខាង ដើម មិនដឹងក្នុងចំណែកខាងចុង មិនដឹងក្នុងចំណែកខាងដើមនិងចំណែក ខាងចុង មិនដឹងក្នុងពួកធម៌ដែលកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យហេតុ ព្រោះ ធម៌នេះជាបច្ច័យ មិនមានទេឬ ។ អើ ។ បើការមិនដឹង របស់ព្រះអរហន្ត

អញ្ញាណកថា

សត្ថរិ អញ្ញាណំ ធម្មេ អញ្ញាណំ សង្ឃេ អញ្ញាណំ ។ បេ ។ ឥទប្បច្ចយតាបដិច្ចសមុប្បន្នេសុ ធម្មេសុ អញ្ញាណំ នោ វត រេ វត្តព្វេ អត្ថិ អរហតោ អញ្ញាណន្តិ ។

[៤៨] អត្ថិ បុថុជ្ជនស្ស អញ្ញាណំ អត្ថិ តស្ស សត្ថរិ អញ្ញាណំ ធម្មេ អញ្ញាណំ សង្ឃេ អញ្ញាណំ ។ បេ ។ ឥទប្បច្ចយតាបដិច្ចសមុប្បន្នេសុ ធម្មេសុ អញ្ញាណន្តិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ អរហតោ អញ្ញាណំ អត្ថិ តស្ស សត្ថរិ អញ្ញាណំ ធម្មេ អញ្ញាណំ សង្ឃេ អញ្ញាណំ ។ បេ ។ ឥទប្បច្ចយតាបដិច្ចសមុប្បន្នេសុ ធម្មេសុ អញ្ញាណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៩] អត្ថិ អរហតោ អញ្ញាណំ នត្ថិ តស្ស សត្ថរិ អញ្ញាណំ ធម្មេ អញ្ញាណំ សង្ឃេ អញ្ញាណំ ។ បេ ។ ឥទប្បច្ចយតាបដិច្ចសមុប្បន្នេសុ ធម្មេសុ អញ្ញាណន្តិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ បុថុជ្ជនស្ស អញ្ញាណំ នត្ថិ តស្ស សត្ថរិ អញ្ញាណំ ធម្មេ អញ្ញាណំ សង្ឃេ អញ្ញាណំ ។ បេ ។ ឥទប្បច្ចយតាបដិច្ចសមុប្បន្នេសុ ធមេសុ អញ្ញាណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

ក្នុងព្រះសាស្តា មិនដឹងក្នុងព្រះធម៌ មិនដឹងក្នុងព្រះសង្ឃ ។ បេ ។ មិនដឹងក្នុងពួកធម៌ដែលកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យហេតុ ព្រោះធម៌នេះជាបច្ច័យ មិនមានទេ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា ការមិនដឹង របស់ព្រះអរហន្ត មានទេ ។

[៥៤] ការមិនដឹង របស់បុថុជ្ជន មាន ការមិនដឹង របស់បុថុជ្ជននោះ ក្នុងព្រះសាស្តា មិនដឹងក្នុងព្រះធម៌ មិនដឹងក្នុងព្រះសង្ឃ ។ បេ ។ មិនដឹងក្នុងពួកធម៌ដែលកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យហេតុ ព្រោះធម៌នេះជាបច្ច័យ មានដែរឬ ។ អើ ។ ការមិនដឹង របស់ព្រះអរហន្ត មាន ការមិនដឹង របស់ព្រះអរហន្តនោះ ក្នុងព្រះសាស្តា មិនដឹងក្នុងព្រះធម៌ មិនដឹងក្នុងព្រះសង្ឃ ។ បេ ។ មិនដឹងក្នុងពួកធម៌ដែលកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យហេតុ ព្រោះធម៌នេះជាបច្ច័យ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៥៥] ការមិនដឹង របស់ព្រះអរហន្ត មាន ការមិនដឹង របស់ព្រះអរហន្តនោះ ក្នុងព្រះសាស្តា មិនដឹងក្នុងព្រះធម៌ មិនដឹងក្នុងព្រះសង្ឃ ។ បេ ។ មិនដឹងក្នុងពួកធម៌ដែលកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យហេតុ ព្រោះធម៌នេះជាបច្ច័យ មិនមានទេឬ ។ អើ ។ ការមិនដឹង របស់បុថុជ្ជន មាន ការមិនដឹង របស់បុថុជ្ជននោះ ក្នុងព្រះសាស្តា មិនដឹងក្នុងព្រះធម៌ មិនដឹងក្នុងព្រះសង្ឃ ។ បេ ។ មិនដឹងក្នុងពួកធម៌ដែលកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យហេតុ ព្រោះធម៌នេះជាបច្ច័យ មិនមានទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៥៦] អត្ថិ អរហតោ អញ្ញាណន្តិ ។ អាមន្តា ។ ននុ អរហតោ រាគោ បហីនោ ឧច្ឆិន្នមូលោ តាលាវត្ថុកតោ អនភាវង្កតោ អាយតឹ អនុប្បាទធម្មោតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អរហតោ រាគោ បហីនោ ឧច្ឆិន្នមូលោ តាលាវត្ថុកតោ អនភាវង្កតោ អាយតឹ អនុប្បាទធម្មោ នោ វត រេ វត្តព្វេ អត្ថិ អរហតោ អញ្ញាណន្តិ ។ បេ ។ ននុ អរហតោ ទោសោ បហីនោ ។ បេ ។ មោហោ បហីនោ ។ បេ ។ អនោត្តប្បំ បហីនំ ឧច្ឆិន្នមូលំ តាលាវត្ថុកតំ អនភាវង្កតំ អាយតឹ អនុប្បាទធម្មន្តិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អរហតោ អនោត្តប្បំ បហីនំ ឧច្ឆិន្នមូលំ តាលាវត្ថុកតំ អនភាវង្កតំ អនុប្បាទធម្មំ នោ វត រេ វត្តព្វេ អត្ថិ អរហតោ អញ្ញាណន្តិ ។

[៥៧] អត្ថិ អរហតោ អញ្ញាណន្តិ ។ អាមន្តា ។ ននុ អរហតោ រាគប្បហានាយ មគ្គោ ភាវិតោ ។ បេ ។ ពោជ្ឈង្គា ភាវិតាតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អរហតោ រាគប្បហានាយ ពោជ្ឈង្គា ភាវិតា នោ វត រេ វត្តព្វេ អត្ថិ អរហតោ អញ្ញាណន្តិ ។

[៥៨] អត្ថិ អរហតោ អញ្ញាណន្តិ ។ អាមន្តា ។

[៩៦] ការមិនដឹង របស់ព្រះអរហន្ត មានដែរឬ ។ អើ ។ ក្រែង ព្រះអរហន្ត លះរាគៈ ផ្តាច់ផ្តិលឫសគល់ ធ្វើឲ្យសល់តែទីនៅដូចជាទីនៅ នៃដើមត្នោត ធ្វើមិនឲ្យមានបែបភាព ឲ្យជាធម៌លែងកើតតទៅទៀតឬ ។ អើ ។ បើព្រះអរហន្ត លះរាគៈ ផ្តាច់ផ្តិលឫសគល់ ធ្វើឲ្យសល់តែទីនៅ ដូចជាទីនៅនៃដើមត្នោត ធ្វើមិនឲ្យមានបែបភាព ឲ្យជាធម៌លែងកើតតទៅ ទៀត ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា ការមិនដឹង របស់ព្រះអរហន្ត មានទេ ។ បេ ។ ក្រែងព្រះអរហន្ត លះទោសៈ ។ បេ ។ លះមោហៈ ។ បេ ។ លះអនោត្តប្បៈ ផ្តាច់ផ្តិលឫសគល់ ធ្វើឲ្យសល់តែទីនៅដូចជាទីនៅនៃដើម ត្នោត ធ្វើមិនឲ្យមានបែបភាព ឲ្យជាធម៌លែងកើតតទៅទៀតឬ ។ អើ ។ បើព្រះអរហន្ត លះអនោត្តប្បៈ ផ្តាច់ផ្តិលឫសគល់ ធ្វើឲ្យសល់តែទីនៅ ដូចជាទីនៅនៃដើមត្នោត ធ្វើមិនឲ្យមានបែបភាព ឲ្យជាធម៌លែងកើតត ទៅទៀត ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា ការមិនដឹង របស់ព្រះ អរហន្ត មានទេ ។

[៩៧] ការមិនដឹង របស់ព្រះអរហន្ត មានដែរឬ ។ អើ ។ ក្រែង ព្រះអរហន្ត ចម្រើនមគ្គ ដើម្បីលះរាគៈ ។ បេ ។ ចម្រើនពោជ្ឈង្គៈឬ ។ អើ ។ បើព្រះអរហន្ត ចម្រើនពោជ្ឈង្គៈ ដើម្បីលះរាគៈ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា ការមិនដឹង របស់ព្រះអរហន្ត មានទេ ។

[៩៨] ការមិនដឹង របស់ព្រះអរហន្ត មានដែរឬ ។ អើ ។

ឆន្ទុ អរហតោ ទោសប្បហានាយ ។ បេ ។ អនោត្ត-
ប្បប្បហានាយ មគ្គោ ភាវិតោ ។ បេ ។ ពោជ្ឈង្គា
ភាវិតាតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អរហតោ អនោត្តប្ប-
ប្បហានាយ ពោជ្ឈង្គា ភាវិតា នោ វត រេ វត្តព្វេ
អត្ថិ អរហតោ អញ្ញាណន្តិ ។

[៥៩] អត្ថិ អរហតោ អញ្ញាណន្តិ ។ អាមន្តា ។
ឆន្ទុ អរហា វីតរាគោ វីតទោសោ វីតមោហោ ។ បេ ។
សច្ឆិកាតព្វំ សច្ឆិកតន្តិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អរហា
វីតរាគោ ។ បេ ។ សច្ឆិកាតព្វំ សច្ឆិកតំ នោ វត
រេ វត្តព្វេ អត្ថិ អរហតោ អញ្ញាណន្តិ ។

[៦០] អត្ថិ អរហតោ អញ្ញាណន្តិ ។ សជម្ម-
កុសលស្ស អរហតោ អត្ថិ អញ្ញាណំ បរជម្មកុស-
លស្ស អរហតោ ឆត្ថិ អញ្ញាណន្តិ ។ សជម្មកុស-
លស្ស អរហតោ អត្ថិ អញ្ញាណន្តិ ។ អាមន្តា ។
បរជម្មកុសលស្ស អរហតោ អត្ថិ អញ្ញាណន្តិ ។
ឆ ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

ក្រែងព្រះអរហន្ត ចម្រើនមគ្គ ដើម្បីលះទោសៈ ។ បេ ។ ចម្រើនមគ្គ ដើម្បីលះអនោត្តប្បៈ ។ បេ ។ ចម្រើនពោជ្ឈង្គៈឬ ។ អើ ។ បើព្រះអរហន្ត ចម្រើនពោជ្ឈង្គៈ ដើម្បីលះអនោត្តប្បៈ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា ការមិនដឹង របស់ព្រះអរហន្ត មានទេ ។

[៥៩] ការមិនដឹង របស់ព្រះអរហន្ត មានដែរឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះអរហន្ត ប្រាសចាករាគៈ ប្រាសចាកទោសៈ ប្រាសចាកមោហៈ ។ បេ ។ សច្ឆិកាតព្វកិច្ច (កិច្ចដែលគួរធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់) លោកធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយឬ ។ អើ ។ បើព្រះអរហន្ត ប្រាសចាករាគៈ ។ បេ ។ សច្ឆិកាតព្វកិច្ច លោកធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា ការមិនដឹង របស់ព្រះអរហន្ត មានទេ ។

[៦០] ការមិនដឹង របស់ព្រះអរហន្ត មានដែរឬ ។ ការមិនដឹង របស់ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌របស់ខ្លួន មាន ការមិនដឹង របស់ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌ដទៃ មិនមានទេ ។ ការមិនដឹង របស់ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌របស់ខ្លួន មានដែរឬ ។ អើ ។ ការមិនដឹង របស់ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌ដទៃ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៦១] បរជម្មកុសលស្ស អរហតោ ឧត្ថិ អញ្ញា-ណាន្តិ ។ អាមន្តា ។ សជម្មកុសលស្ស អរហតោ ឧត្ថិ អញ្ញាណាន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៦២] សជម្មកុសលស្ស អរហតោ រាគោ ប-ហីនោ អត្ថិ តស្ស អញ្ញាណាន្តិ ។ អាមន្តា ។ បរ-ជម្មកុសលស្ស អរហតោ រាគោ បហីនោ អត្ថិ តស្ស អញ្ញាណាន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៦៣] សជម្មកុសលស្ស អរហតោ ទោសោ បហីនោ មោហោ បហីនោ ។ បេ ។ អនោត្តប្បំ ប-ហីនំ អត្ថិ តស្ស អញ្ញាណាន្តិ ។ អាមន្តា ។ បរ-ជម្មកុសលស្ស អរហតោ អនោត្តប្បំ បហីនំ អត្ថិ តស្ស អញ្ញាណាន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៦៤] សជម្មកុសលស្ស អរហតោ រាគប្បហា-នាយ មគ្គោ ភាវិតោ ។ បេ ។ ពោជ្ឈង្គា ភាវិតា អត្ថិ តស្ស អញ្ញាណាន្តិ ។ អាមន្តា ។ បរជម្មកុស-លស្ស អរហតោ រាគប្បហានាយ(១) ពោជ្ឈង្គា ភាវិតា អត្ថិ តស្ស អញ្ញាណាន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

១ ឱ. ឥតោ បរំ មគ្គោ ភាវិតោ ។ បេ ។ ឥតិ បាឋោ ទិស្សតិ ។

[៦១] ការមិនដឹង របស់ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌ដទៃ មិនមានទេឬ ។ អើ ។ ការមិនដឹង របស់ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌របស់ខ្លួន មិនមានទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៦២] ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌របស់ខ្លួន លះរាគៈ ការមិនដឹង របស់ព្រះអរហន្តនោះ មានដែរឬ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌ដទៃ លះរាគៈ ការមិនដឹង របស់ព្រះអរហន្តនោះ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៦៣] ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌របស់ខ្លួន លះទោសៈ លះមោហៈ ។ បេ ។ លះអនោត្តប្បៈ ការមិនដឹង របស់ព្រះអរហន្តនោះ មានដែរឬ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌ដទៃ លះអនោ-ត្តប្បៈ ការមិនដឹង របស់ព្រះអរហន្តនោះ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៦៤] ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌របស់ខ្លួន ចម្រើនមគ្គដើម្បីលះរាគៈ ។ បេ ។ ចម្រើនពោជ្ឈង្គៈ ការមិនដឹង របស់ព្រះអរហន្តនោះ មានដែរឬ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌ដទៃ ចម្រើនពោជ្ឈង្គៈ ដើម្បីលះរាគៈ ការមិនដឹង របស់ព្រះអរហន្តនោះ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

អញ្ញាណកថា

[៦៥] សជម្មកុសលស្ស អរហតោ ពោសប្ប-
ហាជាយ ។ បេ ។ អជោត្តប្បប្បហាជាយ មគ្គោ
ភាវិតោ ។ បេ ។ ពោជ្ឈង្គា ភាវិតា អត្ថិ តស្ស
អញ្ញាណន្តិ ។ អាមន្តា ។ បរជម្មកុសលស្ស អរ-
ហតោ អជោត្តប្បប្បហាជាយ ពោជ្ឈង្គា ភាវិតា អត្ថិ
តស្ស អញ្ញាណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៦៦] សជម្មកុសលោ អរហា វីតរាគោ វីតទោ-
សោ វីតមោហោ ។ បេ ។ សច្ឆិកាតព្វំ សច្ឆិកតំ
អត្ថិ តស្ស អញ្ញាណន្តិ ។ អាមន្តា ។ បរជម្មកុសលោ
អរហា វីតរាគោ ។ បេ ។ សច្ឆិកាតព្វំ សច្ឆិកតំ អត្ថិ
តស្ស អញ្ញាណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៦៧] បរជម្មកុសលស្ស អរហតោ រាគោ បហីជោ
ជត្ថិ តស្ស អញ្ញាណន្តិ ។ អាមន្តា ។ សជម្មកុសលស្ស
អរហតោ រាគោ បហីជោ ជត្ថិ តស្ស អញ្ញាណន្តិ ។

អញ្ញាណកថា

[៦៥] ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌របស់ខ្លួន ចម្រើនមគ្គ ដើម្បីលះទោសៈ ។ បេ ។ ចម្រើនមគ្គ ដើម្បីលះអនោត្តប្បៈ ។ បេ ។ ចម្រើនពោជ្ឈង្គៈ ការមិនដឹង របស់ព្រះអរហន្តនោះ មានដែរឬ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌ដទៃ ចម្រើនពោជ្ឈង្គៈ ដើម្បីលះអនោត្តប្បៈ ការមិនដឹង របស់ព្រះអរហន្តនោះ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៦៦] ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌របស់ខ្លួន ប្រាសចាករាគៈ ប្រាសចាកទោសៈ ប្រាសចាកមោហៈ ។ បេ ។ សច្ឆិកាតព្វកិច្ច លោកធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ការមិនដឹង របស់ព្រះអរហន្តនោះ មានដែរឬ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌ដទៃ ប្រាសចាករាគៈ ។ បេ ។ សច្ឆិកាតព្វកិច្ច លោកធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ការមិនដឹង របស់ព្រះអរហន្តនោះ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៦៧] ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌ដទៃ លះរាគៈ ការមិនដឹង របស់ព្រះអរហន្តនោះ មិនមានទេឬ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌របស់ខ្លួន លះរាគៈ ការមិនដឹង របស់ព្រះអរហន្តនោះ មិនមានទេឬ ។

ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៦៨] បរជម្មកុសលស្ស អរហតោ ទោសោ បហីនោ ។ បេ ។ អនោត្តប្បំ បហីនំ នត្ថិ តស្ស អញ្ញាណន្តិ ។ អាមន្តា ។ សជម្មកុសលស្ស អរហតោ[១] អនោត្តប្បំ បហីនំ នត្ថិ តស្ស អញ្ញាណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៦៩] បរជម្មកុសលស្ស អរហតោ រាគប្បហានាយ មគ្គោ ភាវិតោ ។ បេ ។ ពោជ្ឈង្គា ភាវិតា ។ បេ ។ អនោត្តប្បប្បហានាយ មគ្គោ ភាវិតោ ។ បេ ។ ពោជ្ឈង្គា ភាវិតា នត្ថិ តស្ស អញ្ញាណន្តិ ។ អាមន្តា ។ សជម្មកុសលស្ស អរហតោ អនោត្តប្បប្បហានាយ ពោជ្ឈង្គា ភាវិតា នត្ថិ តស្ស អញ្ញាណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៧០] បរជម្មកុសលោ អរហា វីតរាគោ វីតទោសោ វីតមោហោ ។ បេ ។ សច្ឆិកាតព្វំ សច្ឆិកតំ នត្ថិ តស្ស អញ្ញាណន្តិ ។ អាមន្តា ។ សជម្មកុសលោ អរហា វីតរាគោ ។ បេ ។ សច្ឆិកាតព្វំ សច្ឆិកតំ

១ ឱ. បោត្ថកេ ឯត្តន្តរេ ទោសោ បហីនោ ។ បេ ។ ឥតិ លិខិតំ ។

អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៦៨] ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌ដទៃ លះរាគៈ ។ បេ ។ លះអនោត្តប្បៈ ការមិនដឹង របស់ព្រះអរហន្តនោះ មិនមានទេឬ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌របស់ខ្លួន លះអនោត្តប្បៈ ការមិនដឹង របស់ព្រះអរហន្តនោះ មិនមានទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៦៩] ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌ដទៃ ចម្រើនមគ្គ ដើម្បីលះរាគៈ ។ បេ ។ ចម្រើនពោជ្ឈង្គៈ ។ បេ ។ ចម្រើនមគ្គ ដើម្បីលះអនោត្តប្បៈ ។ បេ ។ ចម្រើនពោជ្ឈង្គៈ ការមិនដឹង របស់ព្រះអរហន្តនោះ មិនមានទេឬ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌របស់ខ្លួន ចម្រើនពោជ្ឈង្គៈ ដើម្បីលះអនោត្តប្បៈ ការមិនដឹង របស់ព្រះអរហន្តនោះ មិនមានទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧០] ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌ដទៃ ប្រាសចាករាគៈ ប្រាសចាកទោសៈ ប្រាសចាកមោហៈ ។ បេ ។ សច្ឆិកាតព្វកិច្ច លោកធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ការមិនដឹង របស់ព្រះអរហន្តនោះ មិនមានទេឬ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌របស់ខ្លួន ប្រាសចាករាគៈ ។ បេ ។ សច្ឆិកាតព្វកិច្ច លោកធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ការមិនដឹង របស់ព្រះអរហន្តនោះ

នត្ថិ តស្ស អញ្ញាណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៧១] អត្ថិ អរហតោ អញ្ញាណន្តិ ។ អាមន្តា ។ ននុ វុត្តំ ភគវតា ជានត្វាហំ ភិក្ខវេ បស្សតោ អាស-វានំ ខយំ វទាមិ នោ អជានតោ នោ អបស្សតោ កិញ្ច ភិក្ខវេ ជានតោ កឹ បស្សតោ អាសវានំ ខយោ ហោតិ ឥតិ រូបំ ឥតិ រូបស្ស សមុទយោ ឥតិ រូបស្ស អត្ថង្គមោ ឥតិ វេទនា ។ បេ ។ ឥតិ សញ្ញា ។ បេ ។ ឥតិ សង្ខារា ។ បេ ។ ឥតិ វិញ្ញាណំ ឥតិ វិញ្ញា-ណស្ស សមុទយោ ឥតិ វិញ្ញាណស្ស អត្ថង្គមោតិ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ជានតោ ឯវំ បស្សតោ អាសវានំ ខយោ ហោតីតិ អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ ន វត្តព្វំ អត្ថិ អរហតោ អញ្ញាណន្តិ ។

[៧២] អត្ថិ អរហតោ អញ្ញាណន្តិ ។ អាមន្តា ។ ននុ វុត្តំ ភគវតា ជានត្វាហំ ភិក្ខវេ បស្សតោ

មិនមានទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧១] ការមិនដឹង របស់ព្រះអរហន្ត មានដែរឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត ពោលនូវការអស់ទៅនៃអាសវៈ របស់បុគ្គល កាលដឹង កាលឃើញ មិនពោលនូវការអស់ទៅ នៃអាសវៈ របស់បុគ្គល កាលមិនដឹង មិនពោលនូវការអស់ទៅនៃអាសវៈ របស់បុគ្គល កាលមិនឃើញទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការអស់ទៅនៃអាសវៈ របស់បុគ្គល កាលដឹងដូចម្តេច កាលឃើញដូចម្តេច (ការអស់ទៅនៃអាសវៈ របស់បុគ្គល កាលដឹង កាលឃើញយ៉ាងនេះថា) រូប ដូច្នេះ ការកើតឡើងនៃរូប ដូច្នេះ សេចក្តីវិនាសទៅនៃរូប ដូច្នេះ វេទនា ដូច្នេះ ។ បេ ។ សញ្ញាដូច្នេះ ។ បេ ។ សង្ខារទាំងឡាយ ដូច្នេះ ។ បេ ។ វិញ្ញាណ ដូច្នេះ ការកើតឡើងនៃវិញ្ញាណ ដូច្នេះ ការវិនាសទៅនៃវិញ្ញាណ ដូច្នេះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការអស់ទៅនៃអាសវៈ របស់បុគ្គល កាលដឹងយ៉ាងនេះ កាលឃើញយ៉ាងនេះ ដូច្នេះឯង ពាក្យដូច្នេះមានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ អើ ។ បើដូច្នោះ អ្នកមិនគួរពោលថា ការមិនដឹង របស់ព្រះអរហន្ត មានទេ ។

[៧២] ការមិនដឹង របស់ព្រះអរហន្ត មានដែរឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត ពោលនូវការអស់ទៅ នៃអាសវៈ របស់បុគ្គល កាលដឹង កាលឃើញ

អាសវានំ ខយំ វទាមិ នោ អជានតោ នោ អបស្សតោ
កិញ្ច ភិក្ខវេ ជានតោ កឹ បស្សតោ អាសវានំ
ខយោ ហោតិ ឥទំ ទុក្ខន្តិ ភិក្ខវេ ជានតោ បស្ស-
តោ អាសវានំ ខយោ ហោតិ អយំ ទុក្ខសមុទយោតិ
ជានតោ បស្សតោ អាសវានំ ខយោ ហោតិ អយំ
ទុក្ខនិរោធោតិ ជានតោ បស្សតោ អាសវានំ ខយោ
ហោតិ អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនីបដិបទាតិ ជានតោ
បស្សតោ អាសវានំ ខយោ ហោតិ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ
ជានតោ ឯវំ បស្សតោ អាសវានំ ខយោ ហោតីតិ
អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ ន វត្តព្វំ
អត្ថិ អរហតោ អញ្ញាណន្តិ ។

[៧៣] អត្ថិ អរហតោ អញ្ញាណន្តិ ។ អាមន្តា ។
ននុ វុត្តំ ភគវតា សព្វំ ភិក្ខវេ អនភិជានំ អបរិជានំ
អវិរាជយំ អប្បជហំ អភព្វោ ទុក្ខក្ខយាយ សព្វញ្ច
ខោ ភិក្ខវេ អភិជានំ បរិជានំ វិរាជយំ បជហំ ភព្វោ
ទុក្ខក្ខយាយាតិ អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។

មិនពោលនូវការអស់ទៅនៃអាសវៈ របស់បុគ្គល កាលមិនដឹង មិនពោល នូវការអស់ទៅនៃអាសវៈ របស់បុគ្គល កាលមិនឃើញទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការអស់ទៅនៃអាសវៈ របស់បុគ្គល កាលដឹងដូចម្តេច កាលឃើញដូចម្តេច ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការអស់ទៅនៃអាសវៈ របស់បុគ្គល កាលដឹង កាលឃើញថា នេះជាទុក្ខ ការអស់ទៅនៃអាសវៈ របស់បុគ្គល កាលដឹង កាលឃើញថា នេះជាទុក្ខសមុទ័យ ការអស់ទៅនៃអាសវៈ របស់បុគ្គល កាលដឹង កាលឃើញថា នេះជាទុក្ខនិរោធ ការអស់ទៅនៃអាសវៈ របស់បុគ្គល កាលដឹង កាលឃើញថា នេះជាទុក្ខនិរោធគាមិនីបដិបទា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការអស់ទៅនៃអាសវៈ របស់បុគ្គល កាលដឹងយ៉ាងនេះ កាលឃើញយ៉ាងនេះឯង ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្របុ ។ អើ ។ បើដូច្នោះ អ្នកមិនគួរពោលថា ការមិនដឹង របស់ព្រះអរហន្ត មានទេ ។

[៧៣] ការមិនដឹង របស់ព្រះអរហន្ត មានដែរឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គល កាលមិនដឹងច្បាស់ មិនកំណត់ដឹង មិនបន្ទោបង់ មិនលះបង់ នូវធម៌ទាំងពួង មិនគួរដើម្បីអស់ទៅនៃទុក្ខ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គល កាលដឹងច្បាស់ កំណត់ដឹង បន្ទោបង់ លះបង់ នូវធម៌ទាំងពួង គួរដើម្បីអស់ទៅនៃទុក្ខ ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្របុ ។ អើ ។

អញ្ញាណកថា

តេន ហិ ន វត្តព្វំ អត្ថិ អរហតោ អញ្ញាណន្តិ ។

[៧៤] អត្ថិ អរហតោ អញ្ញាណន្តិ ។ អាមន្តា ។ ននុ វុត្តំ ភគវតា

សហាវស្ស ទស្សនសម្បទាយ
តយស្សុ ធម្មា ជហិតា ភវន្តិ
សក្កាយទិដ្ឋិ វិចិកិច្ឆិតញ្ច
សីលព្វតំ វាបិ យទត្ថិ កិញ្ចិ
ចតូហបាយេហិ ច វិប្បមុត្តោ
ឆ ចាភិឋានានិ អភព្វោ កាតុន្តិ

អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ ន វត្តព្វំ អត្ថិ អរហតោ អញ្ញាណន្តិ ។

[៧៥] អត្ថិ អរហតោ អញ្ញាណន្តិ ។ អាមន្តា ។ ននុ វុត្តំ ភគវតា យស្មឹ ភិក្ខវេ សមយេ អរិយសាវកស្ស វិរជំ វីតមលំ ធម្មចក្ខុំ ឧទបាទិ យំ កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ សព្វន្តំ និរោធធម្មន្តិ

បើដូច្នោះ អ្នកមិនគួរពោលថា ការមិនដឹង របស់ព្រះអរហន្ត មាន ទេ ។

[៧៤] ការមិនដឹង របស់ព្រះអរហន្ត មានឬ ។ អើ ។ ក្រែង ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា

ធម៌ ៣ យ៉ាងគឺ សក្កាយទិដ្ឋិ វិចិកិច្ឆា និងសីលព្វតបរាមាសៈ ណាមួយ ដែលព្រះសោតាបន្នបុគ្គលនោះ បានលះបង់ហើយ ជាមួយនឹងទស្សនសម្ប័ទ គឺ សោតាបត្តិមគ្គ ម្យ៉ាងទៀត សោតាបន្នបុគ្គល បានរួចស្រឡះ ចាកអបាយទាំង ៤ ហើយ មិនគួរធ្វើនូវឋានៈដ៏អាក្រក់ ៦ យ៉ាងគឺ អនន្តរិយកម្ម ៥ និង កិរិយាផ្លាកចិត្តទៅកាន់សាសនាដទៃ

ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ អើ ។ បើដូច្នោះ អ្នកមិនគួរពោល ថា ការមិនដឹង របស់ព្រះអរហន្ត មានទេ ។

[៧៥] ការមិនដឹង របស់ព្រះអរហន្ត មានឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមាន ព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសម័យណា អរិយសាវ័ក មានធម្មចក្ខុ ប្រាសចាកធូលី ប្រាសចាកមន្ទិល កើតឡើងថា ធម្មជាតណា មួយ កើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតទាំងអស់នោះ តែងរលត់ទៅជាធម្មតា

សហ ទស្សនុប្បាទា ភិក្ខវេ អរិយសាវកស្ស តីណិ សញ្ញោជនានិ បហីយន្តិ សក្កាយទិដ្ឋិ វិចិកិច្ឆា សី-លព្វតបរាមាសោតិ អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ ន វត្តព្វំ អត្ថិ អរហតោ អញ្ញាណន្តិ ។

[៧៦] ន វត្តព្វំ អត្ថិ អរហតោ អញ្ញាណន្តិ ។ អាមន្តា ។ ននុ អរហា ឥត្ថីបុរិសានំ នាមគោត្តំ ន ជានេយ្យ មគ្គាមគ្គំ ន ជានេយ្យ តិណកដ្ឋវនប្បតីនំ នាមំ ន ជានេយ្យាតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អរហា ឥត្ថីបុរិសានំ នាមគោត្តំ ន ជានេយ្យ មគ្គាមគ្គំ ន ជា-នេយ្យ តិណកដ្ឋវនប្បតីនំ នាមំ ន ជានេយ្យ តេន វត រេ វត្តព្វេ អត្ថិ អរហតោ អញ្ញាណន្តិ ។ អរហា ឥត្ថីបុរិសានំ នាមគោត្តំ ន ជានេយ្យ មគ្គាមគ្គំ ន ជានេយ្យ តិណកដ្ឋវនប្បតីនំ នាមំ ន ជានេយ្យាតិ អត្ថិ អរហតោ អញ្ញាណន្តិ ។ អាមន្តា ។ អរហា សោតាបត្តិផលំ វា សកទាគាមិផលំ វា អនាគាមិ-ផលំ វា អរហត្តំ វា ន ជានេយ្យាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

អញ្ញាណកថា ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (ក្នុងសម័យនោះ) អរិយសាវ័ក លះបង់នូវសញ្ញោជនៈ ៣ យ៉ាងគឺ សក្កាយទិដ្ឋិ វិចិកិច្ឆា សីលព្វតបរាមាសៈ ជាមួយនឹងការកើតឡើងនៃទស្សនៈគឺសោតាបត្តិមគ្គ ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ អើ ។ បើដូច្នោះ អ្នកមិនគួរពោលថា ការមិនដឹង របស់ព្រះអរហន្ត មានទេ ។

[៧៦] អ្នកមិនគប្បីពោលថា ការមិនដឹង របស់ព្រះអរហន្ត មានឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះអរហន្ត មិនគប្បីដឹងនូវនាមនិងគោត្ត របស់ស្ត្រីនិងបុរស មិនគប្បីដឹងនូវផ្លូវនិងមិនមែនផ្លូវ មិនគប្បីដឹងនូវឈ្មោះនៃស្មៅ ឈើតូចនិងឈើធំឬ ។ អើ ។ បើព្រះអរហន្ត មិនគប្បីដឹងនូវនាមនិងគោត្ត របស់ស្ត្រីនិងបុរស មិនគប្បីដឹងនូវផ្លូវនិងមិនមែនផ្លូវ មិនគប្បីដឹងនូវឈ្មោះ នៃស្មៅ ឈើតូចនិងឈើធំ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគប្បីពោលថា ការមិនដឹង របស់ព្រះអរហន្ត មាន ។ ព្រះអរហន្ត មិនគប្បីដឹងនូវនាមនិងគោត្ត នៃស្ត្រីនិងបុរស មិនគប្បីដឹងនូវផ្លូវនិងមិនមែនផ្លូវ មិនគប្បីដឹងនូវឈ្មោះ នៃស្មៅ ឈើតូច និងឈើធំ ព្រោះហេតុនោះ ការមិនដឹង របស់ព្រះអរហន្ត មានឬ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត មិនគប្បីដឹង នូវសោតាបត្តិផលក្តី នូវសកទាគាមិផលក្តី នូវអនាគាមិផលក្តី នូវអរហត្តផលក្តី ទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

ចប់ អញ្ញាណកថា ។

២៩

កង្ខាកថា

[៧៧] អត្ថិ អរហតោ កង្ខាតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ អរហតោ វិចិកិច្ឆា វិចិកិច្ឆាបរិយុដ្ឋានំ វិចិកិច្ឆាសញ្ញោជនំ វិចិកិច្ឆានីវរណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៧៨] នត្ថិ អរហតោ វិចិកិច្ឆា វិចិកិច្ឆាបរិយុដ្ឋានំ វិចិកិច្ឆាសញ្ញោជនំ វិចិកិច្ឆានីវរណន្តិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ នត្ថិ អរហតោ វិចិកិច្ឆា វិចិកិច្ឆាបរិយុដ្ឋានំ វិចិកិច្ឆាសញ្ញោជនំ វិចិកិច្ឆានីវរណំ នោ ច វត រេ វត្តព្វេ អត្ថិ អរហតោ កង្ខាតិ ។

[៧៩] អត្ថិ បុថុជ្ជនស្ស កង្ខា អត្ថិ តស្ស វិចិកិច្ឆា វិចិកិច្ឆាបរិយុដ្ឋានំ វិចិកិច្ឆាសញ្ញោជនំ វិចិកិច្ឆានីវរណន្តិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ អរហតោ កង្ខា អត្ថិ តស្ស វិចិកិច្ឆា វិចិកិច្ឆាបរិយុដ្ឋានំ វិចិកិច្ឆាសញ្ញោជនំ វិចិកិច្ឆានីវរណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨០] អត្ថិ អរហតោ កង្ខា នត្ថិ តស្ស វិចិកិច្ឆា វិចិកិច្ឆាបរិយុដ្ឋានំ វិចិកិច្ឆាសញ្ញោជនំ វិចិកិច្ឆានីវរណន្តិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ បុថុជ្ជនស្ស កង្ខា នត្ថិ

កង្ខាកថា

[៧៧] កង្ខា (ការងឿងឆ្ងល់) របស់ព្រះអរហន្ត មានឬ ។ អើ ។ វិចិកិច្ឆា បរិយុដ្ឋានៈគឺវិចិកិច្ឆា សញ្ញោជនៈគឺវិចិកិច្ឆា នីវរណៈគឺវិចិកិច្ឆា របស់ព្រះអរហន្ត មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧៨] វិចិកិច្ឆា បរិយុដ្ឋានៈគឺវិចិកិច្ឆា សញ្ញោជនៈគឺវិចិកិច្ឆា នីវរណៈគឺវិចិកិច្ឆា របស់ព្រះអរហន្ត មិនមានទេឬ ។ អើ ។ បើវិចិកិច្ឆា បរិយុដ្ឋានៈគឺវិចិកិច្ឆា សញ្ញោជនៈគឺវិចិកិច្ឆា នីវរណៈគឺវិចិកិច្ឆា របស់ព្រះអរហន្ត មិនមានទេ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា កង្ខា របស់ព្រះអរហន្ត មានទេ ។

[៧៩] កង្ខា របស់បុថុជ្ជន មាន វិចិកិច្ឆា បរិយុដ្ឋានៈគឺវិចិកិច្ឆា សញ្ញោជនៈគឺវិចិកិច្ឆា នីវរណៈគឺវិចិកិច្ឆា របស់បុថុជ្ជននោះ មានដែរឬ ។ អើ ។ កង្ខា របស់ព្រះអរហន្ត មាន វិចិកិច្ឆា បរិយុដ្ឋានៈគឺវិចិកិច្ឆា សញ្ញោជនៈគឺវិចិកិច្ឆា នីវរណៈគឺវិចិកិច្ឆា របស់ព្រះអរហន្តនោះ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨០] កង្ខា របស់ព្រះអរហន្ត មាន វិចិកិច្ឆា បរិយុដ្ឋានៈគឺវិចិកិច្ឆា សញ្ញោជនៈគឺវិចិកិច្ឆា នីវរណៈគឺវិចិកិច្ឆា របស់ព្រះអរហន្តនោះ មិនមានទេឬ ។ អើ ។ កង្ខា របស់បុថុជ្ជន មាន វិចិកិច្ឆា

តស្ស វិចិកិច្ឆា វិចិកិច្ឆាបរិយុដ្ឋានំ វិចិកិច្ឆាសញ្ញោ-
ជនំ វិចិកិច្ឆានីវរណាន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨១] អត្ថិ អរហតោ កង្ខាតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ
អរហតោ សត្ថរិ កង្ខា ធម្មេ កង្ខា សង្ឃេ កង្ខា
សិក្ខាយ កង្ខា បុព្វន្តេ កង្ខា អបរន្តេ កង្ខា បុព្វន្តា-
បរន្តេ កង្ខា ឥទប្បច្ចយតាបដិច្ចសមុប្បន្នេសុ ធម្មេសុ
កង្ខាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨២] នត្ថិ អរហតោ សត្ថរិ កង្ខា ធម្មេ
កង្ខា សង្ឃេ កង្ខា ។ បេ ។ ឥទប្បច្ចយតាបដិច្ច-
សមុប្បន្នេសុ ធម្មេសុ កង្ខាតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ
នត្ថិ អរហតោ សត្ថរិ កង្ខា ធម្មេ កង្ខា ។ បេ ។
ឥទប្បច្ចយតាបដិច្ចសមុប្បន្នេសុ ធម្មេសុ កង្ខា នោ
វត រេ វត្តព្វេ អត្ថិ អរហតោ កង្ខាតិ ។

[៨៣] អត្ថិ បុថុជ្ជនស្ស កង្ខា អត្ថិ តស្ស សត្ថរិ
កង្ខា ធម្មេ កង្ខា ។ បេ ។ ឥទប្បច្ចយតាបដិច្ចសមុប្ប-
ន្នេសុ ធម្មេសុ កង្ខាតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ អរហតោ

បរិយុដ្ឋានៈគឺវិចិកិច្ឆា សញ្ញោជនៈគឺវិចិកិច្ឆា នីវរណៈគឺវិចិកិច្ឆា របស់បុថុជ្ជននោះ មិនមានទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨១] កង្ខា របស់ព្រះអរហន្ត មានឬ ។ អើ ។ កង្ខា របស់ព្រះអរហន្ត ក្នុងព្រះសាស្តា កង្ខាក្នុងព្រះធម៌ កង្ខាក្នុងព្រះសង្ឃ កង្ខាក្នុងសិក្ខា កង្ខាក្នុងខន្ធ ជាចំណែកខាងដើម កង្ខាក្នុងខន្ធជាចំណែកខាងចុង កង្ខាក្នុងខន្ធ ជាចំណែកខាងដើម និងចំណែកខាងចុង កង្ខាក្នុងពួកធម៌ដែលកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យហេតុ ព្រោះធម៌នេះជាបច្ច័យ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨២] កង្ខា របស់ព្រះអរហន្ត ក្នុងព្រះសាស្តា កង្ខាក្នុងព្រះធម៌ កង្ខាក្នុងព្រះសង្ឃ ។ បេ ។ កង្ខាក្នុងពួកធម៌ដែលកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យហេតុ ព្រោះធម៌នេះជាបច្ច័យ មិនមានទេឬ ។ អើ ។ បើ កង្ខា របស់ព្រះអរហន្ត ក្នុងព្រះសាស្តា កង្ខាក្នុងព្រះធម៌ ។ បេ ។ កង្ខាក្នុងពួកធម៌ដែលកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យហេតុ ព្រោះធម៌នេះជាបច្ច័យ មិនមានទេ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា កង្ខា របស់ព្រះអរហន្ត មានទេ ។

[៨៣] កង្ខា របស់បុថុជ្ជន មាន កង្ខា របស់បុថុជ្ជននោះ ក្នុងព្រះសាស្តា កង្ខាក្នុងព្រះធម៌ ។ បេ ។ កង្ខាក្នុងពួកធម៌ដែលកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យហេតុ ព្រោះធម៌នេះជាបច្ច័យ មានឬ ។ អើ ។ កង្ខា

កង្ខា អត្ថិ តស្ស សត្ថរិ កង្ខា ធម្មេ កង្ខា ។ បេ ។ ឥទប្បច្ចយតាបដិច្ចសមុប្បន្នេសុ ធម្មេសុ កង្ខាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨៤] អត្ថិ អរហតោ កង្ខា នត្ថិ តស្ស សត្ថរិ កង្ខា ធម្មេ កង្ខា ។ បេ ។ ឥទប្បច្ចយតាបដិច្ចស-មុប្បន្នេសុ ធម្មេសុ កង្ខាតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ បុថុជ្ជ-នស្ស កង្ខា នត្ថិ តស្ស សត្ថរិ កង្ខា ធម្មេ កង្ខា ។ បេ ។ ឥទប្បច្ចយតាបដិច្ចសមុប្បន្នេសុ ធម្មេសុ កង្ខា-តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨៥] អត្ថិ អរហតោ កង្ខាតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ អរហតោ រាគោ បហីនោ ឧច្ឆិន្នមូលោ តាលា-វត្ថុកតោ អនភាវង្កតោ អាយតឹ អនុប្បាទធម្មោតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អរហតោ រាគោ បហីនោ ឧច្ឆិន្ន-មូលោ តាលាវត្ថុកតោ អនភាវង្កតោ អាយតឹ អនុប្បា-ទធម្មោ នោ វត រេ វត្តព្វេ អត្ថិ អរហតោ កង្ខាតិ ។

[៨៦] អត្ថិ អរហតោ កង្ខាតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ អរហតោ ទោសោ បហីនោ ។ បេ ។ មោហោ បហីនោ ។ បេ ។ អនោត្តប្បំ បហីនំ ។ បេ ។

របស់ព្រះអរហន្ត មាន កង្ខា របស់ព្រះអរហន្តនោះ ក្នុងព្រះសាស្ដា កង្ខាក្នុងព្រះធម៌ ។ បេ ។ កង្ខាក្នុងពួកធម៌ដែលកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យហេតុ ព្រោះធម៌នេះជាបច្ច័យ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨៤] កង្ខា របស់ព្រះអរហន្ត មាន កង្ខា របស់ព្រះអរហន្តនោះ ក្នុងព្រះសាស្ដា កង្ខាក្នុងព្រះធម៌ ។ បេ ។ កង្ខាក្នុងពួកធម៌ដែលកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យហេតុ ព្រោះធម៌នេះជាបច្ច័យ មិនមានទេឬ ។ អើ ។ កង្ខា របស់បុថុជ្ជន មាន កង្ខា របស់បុថុជ្ជននោះ ក្នុងព្រះសាស្ដា កង្ខាក្នុងព្រះធម៌ ។ បេ ។ កង្ខាក្នុងពួកធម៌ដែលកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យហេតុ ព្រោះធម៌នេះជាបច្ច័យ មិនមានទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨៥] កង្ខា របស់ព្រះអរហន្ត មានឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះអរហន្ត លះរាគៈ ផ្ដាច់ផ្ដិលឫសគល់ ធ្វើឲ្យសល់តែទីនៅដូចជាទីនៅនៃដើមត្នោត ធ្វើមិនឲ្យមានបែបភាព ឲ្យជាធម៌លែងកើតតទៅទៀតឬ ។ អើ ។ បើព្រះអរហន្ត លះរាគៈ ផ្ដាច់ផ្ដិលឫសគល់ ធ្វើឲ្យសល់តែទីនៅដូចជាទីនៅនៃដើមត្នោត ធ្វើមិនឲ្យមានបែបភាព ឲ្យជាធម៌លែងកើតតទៅទៀតហើយ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា កង្ខា របស់ព្រះអរហន្ត មានទេ ។

[៨៦] កង្ខា របស់ព្រះអរហន្ត មានឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះអរហន្ត លះទោសៈ ។ បេ ។ លះមោហៈ ។ បេ ។ លះអនោត្តប្បៈ ។ បេ ។

រាគប្បហានាយ មគ្គោ ភាវិតោ ។ បេ ។ ពោជ្ឈង្គា ភាវិ-
តា ។ បេ ។ ទោសប្បហានាយ ។ បេ ។ អនោត្តប្បប្ប-
ហានាយ មគ្គោ ភាវិតោ ។ បេ ។ ពោជ្ឈង្គា ភាវិតា
។ បេ ។ ននុ អរហា វីតរាគោ វីតទោសោ ។ បេ ។
សច្ឆិកាតព្វំ សច្ឆិកតន្តិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អរហា
វីតរាគោ វីតទោសោ ។ បេ ។ សច្ឆិកាតព្វំ សច្ឆិក-
តំ នោ វត រេ វត្តព្វេ អត្ថិ អរហតោ កង្ខាតិ ។

[៨៧] អត្ថិ អរហតោ កង្ខាតិ ។ សជម្មកុ-
សលស្ស អរហតោ អត្ថិ កង្ខា បរជម្មកុសលស្ស
អរហតោ នត្ថិ កង្ខាតិ ។ សជម្មកុសលស្ស អរ-
ហតោ អត្ថិ កង្ខាតិ ។ អាមន្តា ។ បរជម្មកុសលស្ស
អរហតោ អត្ថិ កង្ខាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨៨] បរជម្មកុសលស្ស អរហតោ នត្ថិ កង្ខា-
តិ ។ អាមន្តា ។ សជម្មកុសលស្ស អរហតោ នត្ថិ
កង្ខាតិ ។ ន ហេវំ វត្តេព្វេ ។ បេ ។

[៨៩] សជម្មកុសលស្ស អរហតោ រាគោ បហីនោ

ចម្រើនមគ្គ ដើម្បីលះរាគៈ ។ បេ ។ ចម្រើនពោជ្ឈង្គៈ ។ បេ ។ ដើម្បីលះទោសៈ ។ បេ ។ ចម្រើនមគ្គ ដើម្បីលះអនោត្តប្បៈ ។ បេ ។ ចម្រើនពោជ្ឈង្គៈ ។ បេ ។ ក្រែង ព្រះអរហន្ត ប្រាសចាករាគៈ ប្រាសចាកទោសៈ ។ បេ ។ សច្ឆិកាតព្វកិច្ច លោកធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយឬ ។ អើ ។ បើព្រះអរហន្ត ប្រាសចាករាគៈ ប្រាសចាកទោសៈ ។ បេ ។ សច្ឆិកាតព្វកិច្ច លោកធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា កង្ខា របស់ព្រះអរហន្ត មានទេ ។

[៨៧] កង្ខា របស់ព្រះអរហន្ត មានឬ ។ កង្ខា របស់ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌របស់ខ្លួន មាន កង្ខា របស់ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌ដទៃ មិនមានទេ ។ កង្ខា របស់ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌របស់ខ្លួន មានឬ ។ អើ ។ កង្ខា របស់ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌ដទៃ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨៨] កង្ខា របស់ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌ដទៃ មិនមានទេឬ ។ អើ ។ កង្ខា របស់ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌របស់ខ្លួន មិនមានទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨៩] ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌របស់ខ្លួន លះបង់រាគៈ

អត្ថិ តស្ស កង្ខាតិ ។ អាមន្តា ។ បរជម្មកុសលស្ស អរហាតោ ភតោ បហីនោ អត្ថិ តស្ស កង្ខាតិ ។ ជ ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៩០] សជម្មកុសលស្ស អរហាតោ ដោសោ បហីនោ ។ បេ ។ មោហោ បហីនោ ។ បេ ។ អ-ដោត្តប្បំ បហីនំ ។ បេ ។ ភតប្បហាដាយ មគ្គោ ភាវិតោ ។ បេ ។ ពោជ្ឈង្គា ភាវិតា ។ បេ ។ ដោ-សប្បហាដាយ ។ បេ ។ អដោត្តប្បប្បហាដាយ មគ្គោ ភាវិតោ ។ បេ ។ ពោជ្ឈង្គា ភាវិតា ។ បេ ។

[៩១] សជម្មកុសលោ អរហា វីតភតោ វីត-ដោសោ ។ បេ ។ សច្ចិកាតព្វំ សច្ចិកតំ អត្ថិ តស្ស កង្ខាតិ ។ អាមន្តា ។ បរជម្មកុសលោ អរហា វីត-ភតោ វីតដោសោ ។ បេ ។ សច្ចិកាតព្វំ សច្ចិកតំ អត្ថិ តស្ស កង្ខាតិ ។ ជ ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៩២] បរជម្មកុសលស្ស អរហាតោ ភតោ បហី-នោ ជត្ថិ តស្ស កង្ខាតិ ។ អាមន្តា ។ សជម្មកុសលស្ស អរហាតោ ភតោ បហីនោ ជត្ថិ តស្ស កង្ខាតិ ។ ជ ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

កង្ខា របស់ព្រះអរហន្តនោះ មានដែរឬ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌ដទៃ លះបង់រាគៈ កង្ខា របស់ព្រះអរហន្តនោះ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៩០] ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌របស់ខ្លួន លះបង់ទោសៈ ។ បេ ។ លះបង់មោហៈ ។ បេ ។ លះបង់អនោត្តប្បៈ ។ បេ ។ ចម្រើនមគ្គ ដើម្បីលះរាគៈ ។ បេ ។ ចម្រើនពោជ្ឈង្គៈ ។ បេ ។ ដើម្បីលះទោសៈ ។ បេ ។ ចម្រើនមគ្គ ដើម្បីលះអនោត្តប្បៈ ។ បេ ។ ចម្រើនពោជ្ឈង្គៈ ។ បេ ។

[៩១] ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌របស់ខ្លួន ប្រាសចាករាគៈ ប្រាសចាកទោសៈ ។ បេ ។ សច្ចិកាតព្វកិច្ច លោកធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ កង្ខា របស់ព្រះអរហន្តនោះ មានដែរឬ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌ដទៃ ប្រាសចាករាគៈ ប្រាសចាកទោសៈ ។ បេ ។ សច្ចិកាតព្វកិច្ច លោកធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ កង្ខា របស់ព្រះអរហន្តនោះ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៩២] ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌ដទៃ លះរាគៈ កង្ខា របស់ព្រះអរហន្តនោះ មិនមានទេឬ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌របស់ខ្លួន លះរាគៈ កង្ខា របស់ព្រះអរហន្តនោះ មិនមានទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៩៣] បរជម្មកុសលស្ស អរហាតោ ពោសោ បហីណោ ។ បេ ។ មោហោ បហីណោ ។ បេ ។ អណោត្តប្បំ បហីណំ ។ បេ ។ រាគប្បហាជាយ មគ្គោ ភាវិតោ ។ បេ ។ ពោជ្ឈង្គា ភាវិតា ។ បេ ។ ពោសប្បហាជាយ ។ បេ ។ អណោត្តប្បប្បហាជាយ មគ្គោ ភាវិតោ ។ បេ ។ ពោជ្ឈង្គា ភាវិតា ។ បេ ។

[៩៤] បរជម្មកុសលោ អរហា វីតរាគោ វីតពោសោ ។ បេ ។ សច្ចិកាតព្វំ សច្ចិកាតំ ងត្ថិ តស្ស កង្ខាតិ ។ អាមន្តា ។ សជម្មកុសលោ អរហា វីតរាគោ វីតពោសោ ។ បេ ។ សច្ចិកាតព្វំ សច្ចិកាតំ ងត្ថិ តស្ស កង្ខាតិ ។ ង ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៩៥] អត្ថិ អរហាតោ កង្ខាតិ ។ អាមន្តា ។ ងនុ វុត្តំ ភគវតា ជាងត្វាហំ ភិក្ខវេ បស្សតោ អាសភាណំ ខយំ វទាមិ ណោ អជាងតោ ណោ អបស្សតោ កិញ្ច ភិក្ខវេ ជាងតោ កឹ បស្សតោ អាសភាណំ ខយោ ហោតិ ឥតិ រូបំ ។ បេ ។

[៩៣] ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌ដទៃ លះទោសៈ ។ បេ ។ លះមោហៈ ។ បេ ។ លះអនោត្តប្បៈ ។ បេ ។ ចម្រើនមគ្គ ដើម្បីលះរាគៈ ។ បេ ។ ចម្រើនពោជ្ឈង្គៈ ។ បេ ។ ដើម្បីលះទោសៈ ។ បេ ។ ចម្រើនមគ្គ ដើម្បីលះអនោត្តប្បៈ ។ បេ ។ ចម្រើនពោជ្ឈង្គៈ ។ បេ ។

[៩៤] ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌ដទៃ ប្រាសចាករាគៈ ប្រាសចាកទោសៈ ។ បេ ។ សច្ចិកាតព្វកិច្ច លោកធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ កង្ខា របស់ព្រះអរហន្តនោះ មិនមានទេឬ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌របស់ខ្លួន ប្រាសចាករាគៈ ប្រាសចាកទោសៈ ។ បេ ។ សច្ចិកាតព្វកិច្ច លោកធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ កង្ខា របស់ព្រះអរហន្តនោះ មិនមានទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៩៥] កង្ខា របស់ព្រះអរហន្ត មានឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត ពោលនូវការអស់ទៅនៃអាសវៈ របស់បុគ្គល កាលដឹង កាលឃើញ មិនពោលនូវការអស់ទៅនៃអាសវៈ របស់បុគ្គល កាលមិនដឹង មិនពោលនូវការអស់ទៅនៃអាសវៈ របស់បុគ្គល កាលមិនឃើញទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការអស់ទៅនៃអាសវៈ របស់បុគ្គល កាលដឹងដូចម្តេច កាលឃើញដូចម្តេច (ការអស់ទៅនៃអាសវៈ របស់បុគ្គល កាលដឹង កាលឃើញថា) រូប ដូច្នេះ ។ បេ ។

ឥតិ វិញ្ញាណស្ស អត្ថង្គមោតិ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ជានតោ ឯវំ បស្សតោ អាសវានំ ខយោ ហោតីតិ អត្ថេវ សុត្ត-ន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ ន វត្តព្វំ អត្ថិ អរហតោ កង្ខាតិ ។

[៩៦] អត្ថិ អរហតោ កង្ខាតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ វុត្តំ ភគវតា ជានតាហំ ភិក្ខវេ បស្សតោ អាសវានំ ខយំ វទាមិ នោ អជានតោ នោ អបស្សតោ កិញ្ច ភិក្ខវេ ជានតោ កឹ បស្សតោ អាសវានំ ខយោ ហោ-តិ ឥទំ ទុក្ខន្តិ ភិក្ខវេ ។ បេ ។ អយំ ទុក្ខនិរោធគា-មិនីបដិបទាតិ ជានតោ បស្សតោ អាសវានំ ខយោ ហោតិ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ជានតោ ឯវំ បស្សតោ អា-សវានំ ខយោ ហោតីតិ អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ ន វត្តព្វំ អត្ថិ អរហតោ កង្ខាតិ ។

[៩៧] អត្ថិ អរហតោ កង្ខាតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ វុត្តំ ភគវតា សព្វំ ភិក្ខវេ អនភិជានំ អបរិជានំ អវិរាជយំ

ការវិនាសទៅនៃវិញ្ញាណ ដូច្នេះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការអស់ទៅនៃអាសវៈ របស់បុគ្គល កាលដឹងយ៉ាងនេះ កាលឃើញយ៉ាងនេះឯង ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ អើ ។ បើដូច្នោះ អ្នកមិនគួរពោលថា កង្ខា របស់ព្រះអរហន្ត មានទេ ។

[៩៦] កង្ខា របស់ព្រះអរហន្ត មានដែរឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត ពោលនូវការអស់ទៅនៃអាសវៈ របស់បុគ្គល កាលដឹង កាលឃើញ មិនពោលនូវការអស់ទៅនៃអាសវៈ របស់បុគ្គល កាលមិនដឹង មិនពោលនូវការអស់ទៅនៃអាសវៈ របស់បុគ្គល កាលមិនឃើញទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការអស់ទៅនៃអាសវៈ របស់បុគ្គល កាលដឹងដូចម្តេច កាលឃើញដូចម្តេច ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការអស់ទៅនៃអាសវៈ របស់បុគ្គល កាលដឹង កាលឃើញថា នេះជាទុក្ខ ។ បេ ។ ថានេះជាសេចក្តីប្រតិបត្តិជាដំណើរទៅកាន់ទីរលត់ទុក្ខ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការអស់ទៅនៃអាសវៈ របស់បុគ្គល កាលដឹងយ៉ាងនេះ កាលឃើញយ៉ាងនេះឯង ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ អើ ។ បើដូច្នោះ អ្នកមិនគួរពោលថា កង្ខា របស់ព្រះអរហន្ត មានទេ ។

[៩៧] កង្ខា របស់ព្រះអរហន្ត មានដែរឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គល កាលមិនដឹងច្បាស់ កាលមិនកំណត់ដឹង កាលមិនបន្ទោបង់ កាលមិនលះបង់ នូវធម៌ទាំងពួង

អប្បជហំ អកញ្ចា ទុក្ខក្ខយាយ សព្វញ្ច ខោ ភិក្ខវេ អភិជានំ បរិជានំ វិរាជយំ បជហំ ភព្វោ ទុក្ខក្ខយាយាតិ អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ ន វត្តព្វំ អត្ថិ អរហតោ កង្ខាតិ ។

[៩៨] អត្ថិ អរហតោ កង្ខាតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ វុត្តំ ភគវតា សហាវស្ស ទស្សនសម្បទាយ ។ បេ ។ ឆ ចាភិឋានានិ អភព្វោ កាតុន្តិ អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ ន វត្តព្វំ អត្ថិ អរហតោ កង្ខាតិ ។

[៩៩] អត្ថិ អរហតោ កង្ខាតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ វុត្តំ ភគវតា យស្មឹ ភិក្ខវេ សមយេ អរិយសាវកស្ស វិរជំ វីតមលំ ធម្មចក្ខុំ ឧទបាទិ យំ កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ សព្វន្តំ និរោធធម្មន្តិ សហ ទស្សនុប្បាទា ភិក្ខវេ អរិយសាវកស្ស តីណិ សញ្ញោជនានិ បហីយន្តិ សក្កាយទិដ្ឋិ វិចិកិច្ឆា សីលព្វតបរាមាសោតិ អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ ន វត្តព្វំ អត្ថិ អរហតោ កង្ខាតិ ។

មិនគួរដើម្បីអស់ទៅនៃទុក្ខទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គល កាលដឹងច្បាស់ កាលកំណត់ដឹង កាលបន្ទោបង់ កាលលះបង់ នូវធម៌ទាំងពួង ទើបគួរដើម្បីអស់ទៅនៃទុក្ខ ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ អើ ។ បើដូច្នោះ អ្នកមិនគួរពោលថា កង្ខា របស់ព្រះអរហន្ត មានទេ ។

[៩៨] កង្ខា របស់ព្រះអរហន្ត មានដែរឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា (សោតាបន្នបុគ្គលនោះ បានលះបង់ហើយ) ជាមួយនឹងទស្សនសម្ប៍ទ ។ បេ ។ មិនគួរធ្វើ នូវឋានៈដ៏អាក្រក់ ៦ យ៉ាង ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ អើ ។ បើដូច្នោះ អ្នកមិនគួរពោលថា កង្ខា របស់ព្រះអរហន្ត មានទេ ។

[៩៩] កង្ខា របស់ព្រះអរហន្ត មានដែរឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសម័យណា អរិយសាវ័ក មានធម្មចក្ខុ ប្រាសចាកធូលី ប្រាសចាកមន្ទិល កើតឡើងថា ធម្មជាតណាមួយ កើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតទាំងអស់នោះ តែងរលត់ទៅវិញជាធម្មតា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (សម័យនោះ) អរិយសាវ័ក បានលះបង់សញ្ញោជនៈ ៣ យ៉ាង គឺសក្កាយទិដ្ឋិ វិចិកិច្ឆា សីលព្វតបរាមាសៈ ជាមួយនឹងការកើតឡើងនៃទស្សនៈ គឺសោតាបត្តិមគ្គ ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ អើ ។ បើដូច្នោះ អ្នកមិនគួរពោលថា កង្ខា របស់ព្រះអរហន្ត មានទេ ។

៣៧

កង្ខាកថា

[១០០] អត្ថិ អរហតោ កង្ខាតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ វុត្តំ ភគវតា

យទា ហវេ ចាតុភវន្តិ ធម្មា
អាតាបិនោ ឈាយតោ ព្រាហ្មណស្ស
អថស្ស កង្ខា វបយន្តិ សព្វា
យតោ បជានាតិ សហេតុធម្មន្តិ
យទា ហវេ ចាតុភវន្តិ ធម្មា
អាតាបិនោ ឈាយតោ ព្រាហ្មណស្ស
អថស្ស កង្ខា វបយន្តិ សព្វា
យតោ ខយំ បច្ចយានំ អវេទីតិ
យទា ហវេ ចាតុភវន្តិ ធម្មា
អាតាបិនោ ឈាយតោ ព្រាហ្មណស្ស
វិធូបយំ តិដ្ឋតិ មារសេនំ
សុរិយោវ ឱភាសយមន្តលិក្ខន្តិ

កង្ខាកថា

[១០០] កង្ខា របស់ព្រះអរហន្ត មានដែរឬ ។ អើ ។ ក្រែង ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា

ធម៌[១] ទាំងឡាយ រមែងប្រាកដ ដល់ព្រះខីណាសវព្រាហ្មណ៍ អ្នកមានព្យាយាមញុំាំងកិលេសឲ្យក្តៅ អ្នកដុតបង់នូវកិលេស ក្នុងកាលណា កង្ខា (ការងឿងឆ្ងល់) ទាំងពួង របស់ព្រះខីណាសវព្រាហ្មណ៍នោះ ក៏រម្ងាប់អស់ទៅ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះថា ព្រះខីណាសវព្រាហ្មណ៍នោះ ដឹងច្បាស់នូវធម៌ព្រមទាំងហេតុ ធម៌ទាំងឡាយ ប្រាកដ ដល់ព្រះខីណាសវព្រាហ្មណ៍ អ្នកមានព្យាយាមញុំាំងកិលេសឲ្យក្តៅ អ្នកដុតបង់នូវកិលេស ក្នុងកាលណា កង្ខាទាំងពួង របស់ព្រះខីណាសវព្រាហ្មណ៍នោះ តែងរម្ងាប់អស់ទៅ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះថា ព្រះខីណាសវព្រាហ្មណ៍នោះ បានដឹងច្បាស់នូវព្រះនិព្វានជាទីអស់ទៅនៃបច្ច័យ ធម៌ទាំងឡាយ ប្រាកដ ដល់ព្រះខីណាសវព្រាហ្មណ៍ អ្នកមានព្យាយាមញុំាំងកិលេសឲ្យក្តៅ អ្នកដុតបង់នូវកិលេស ក្នុងកាលណា ព្រះខីណាសវព្រាហ្មណ៍នោះ រមែងកម្ចាត់បង់នូវមារព្រមទាំងសេនានៃមារ ហើយឋិតនៅ ក្នុងកាលនោះ ដូចព្រះអាទិត្យ កាលរះឡើង ធ្វើអាកាសឲ្យរុងរឿង ដោយរស្មីរបស់ខ្លួន កម្ចាត់បង់ នូវងងឹត

១ បានដល់ពោធិបក្ខិយធម៌ និងចតុរារិយសច្ចធម៌ ។ អដ្ឋកថា ។

យា កាចិ កង្ខា ឥធ វា ហុរំ វា

សកវេទិយា វា បរវេទិយា វា

ឈាយិនោ តា បជហន្តិ សព្វា

អាតាបិនោ ព្រហ្មចរិយំ ចរន្តាតិ

យេ កង្ខា សមតិក្កន្តា កង្ខាភូតេសុ ចាណិសុ

អសំសយា វិសំយុត្តា តេសុ ទិន្នំ មហប្ផលន្តិ

ឯតាទិសី ធម្មបកាសនេត្ថ

កិន្នុ តត្ថ កង្ខតិ កោចិ សាវកោ

និត្តិណ្ណឱឃំ វិចិកិច្ឆឆិន្នំ

ពុទ្ធំ នមស្សាម ជិនំ ជនិន្ទាតិ

អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ ន វត្តព្វំ អត្ថិ អរហតោ កង្ខាតិ ។

[១០១] ន វត្តព្វំ អត្ថិ អរហតោ កង្ខាតិ ។

ឋិតនៅ ដូច្នោះឯង កង្ខាណាមួយ ក្នុងលោកនេះក្តី ក្នុងលោកខាងមុខក្តី ដែលបុគ្គលដឹងដោយខ្លួនឯង ឬដែលបុគ្គលដទៃដឹងហើយ ព្រះខីណាសវព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយនោះ អ្នកមានព្យាយាមញ៉ាំងកិលេសឲ្យក្តៅ អ្នកដុតបង់នូវកិលេស ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយៈ តែងលះបង់ នូវកង្ខាទាំងពួងនោះ ពួកជនណាកន្លងកង្ខាបានហើយ មិនមានសេចក្តីសង្ស័យ ប្រាសចាកសេចក្តីសង្ស័យ ក្នុងពួកសត្វ ដែលមានសេចក្តីសង្ស័យកើតហើយ ទាន ដែលបុគ្គលឲ្យហើយ ចំពោះពួកជននោះ តែងមានផលច្រើន ការប្រកាសនូវធម៌ ក្នុងសាសនានេះ ប្រាកដដូច្នេះ សាវ័កណាមួយ សង្ស័យដូចម្តេច ក្នុងការប្រកាសនូវធម៌នោះ បពិត្រព្រះអង្គជាធំជាងជន យើងទាំងឡាយ សូមថ្វាយបង្គំ នូវព្រះជិនស្រី ជាព្រះពុទ្ធ ព្រះអង្គឆ្លងនូវអន្លង់កាត់បង់វិចិកិច្ឆាហើយ

ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ អើ ។ បើដូច្នោះ អ្នកមិនគួរពោលថា កង្ខា របស់ព្រះអរហន្ត មានទេ ។

[១០១] អ្នកមិនគួរពោលថា កង្ខា របស់ព្រះអរហន្ត មានទេឬ ។

អាមន្តា ។ ននុ អរហា ឥត្ថីបុរិសានំ ជាមគោត្តេ កង្ខេយ្យ មគ្គាមគ្គេ កង្ខេយ្យ តិណកដ្ឋវនប្បតីនំ ជាមេ កង្ខេយ្យាតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អរហា ឥត្ថីបុរិសានំ ជាមគោត្តេ កង្ខេយ្យ មគ្គាមគ្គេ កង្ខេយ្យ តិណកដ្ឋវនប្បតីនំ ជាមេ កង្ខេយ្យ តេន វត រេ វត្តព្វេ អត្ថិ អរហតោ កង្ខាតិ ។ អរហា ឥត្ថីបុរិសានំ ជាមគោត្តេ កង្ខេយ្យ មគ្គាមគ្គេ កង្ខេយ្យ តិណកដ្ឋវនប្បតីនំ ជាមេ កង្ខេយ្យាតិ អត្ថិ អរហតោ កង្ខាតិ ។ អាមន្តា ។ អរហា សោតាបត្តិផលេ វា សកទាគាមិផលេ វា អនាគាមិផលេ វា អរហត្តេ វា កង្ខេយ្យាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

កង្ខាកថា ។

បរិវារណាកថា

[១០២] អត្ថិ អរហតោ បរិវារណាតិ ។ អាមន្តា ។ អរហា បរនេយ្យោ បរប្បត្តិយោ បរប្បច្ចយោ បរប្បដិពទ្ធគូ ន ជានាតិ ន បស្សតិ សម្មុឡ្ហោ អសម្បជានោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

អើ ។ ក្រែងព្រះអរហន្ត គប្បីងឿងឆ្ងល់ ក្នុងនាមនិងគោត្ត របស់ស្ត្រីនិងបុរស គប្បីងឿងឆ្ងល់ ក្នុងផ្លូវនិងមិនមែនផ្លូវ គប្បីងឿងឆ្ងល់ ក្នុងឈ្មោះនៃស្មៅ ឈើតូចនិងឈើធំឬ ។ អើ ។ បើព្រះអរហន្ត គប្បីងឿងឆ្ងល់ ក្នុងនាមនិងគោត្ត របស់ស្ត្រីនិងបុរស គប្បីងឿងឆ្ងល់ ក្នុងផ្លូវនិងមិនមែនផ្លូវ គប្បីងឿងឆ្ងល់ ក្នុងឈ្មោះនៃស្មៅ ឈើតូច និងឈើធំ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគប្បីពោលថា កង្ខា របស់ព្រះអរហន្ត មានដែរ ។ ព្រះអរហន្ត គប្បីងឿងឆ្ងល់ ក្នុងនាមនិងគោត្ត នៃស្ត្រីនិងបុរស គប្បីងឿងឆ្ងល់ ក្នុងផ្លូវនិងមិនមែនផ្លូវ គប្បីងឿងឆ្ងល់ ក្នុងឈ្មោះនៃស្មៅ ឈើតូចនិងឈើធំ ព្រោះហេតុនោះ កង្ខា របស់ព្រះអរហន្ត មានដែរឬ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត គប្បីងឿងឆ្ងល់ ក្នុងសោតាបត្តិផលក្តី សកទាគាមិផលក្តី អនាគាមិផលក្តី អរហត្តក្តីឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

ចប់ កង្ខាកថា ។

បរិវារណាកថា

[១០២] *បរិវារណា* (ការឆ្លងផុតដោយបុគ្គលដទៃ) *របស់ព្រះអរហន្ត មានដែរឬ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត មានបុគ្គលដទៃណែនាំ សម្រេចដោយបុគ្គលដទៃ មានបុគ្គលដទៃជាបច្ច័យ រស់នៅជាប់ដោយបុគ្គលដទៃ រមែងមិនដឹង មិនឃើញ ជាអ្នកវង្វេង ជាអ្នកមិនដឹងខ្លួនឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។*

[១០៣] ននុ អរហា ន បរនេយ្យោ ន បរប្ប-ត្តិយោ ន បរប្បច្ចយោ ន បរប្បដិពទ្ធភូ ជានាតិ បស្សតិ អសម្មុឡ្ហោ សម្បជានោតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អរហា ន បរនេយ្យោ ន បរប្បត្តិយោ ន បរប្បច្ចយោ ន បរប្បដិពទ្ធភូ ជានាតិ បស្សតិ អ-សម្មុឡ្ហោ សម្បជានោ នោ វត រេ វត្តព្វេ អត្ថិ អរ-ហតោ បរវិតារណាតិ ។

[១០៤] អត្ថិ បុថុជ្ជនស្ស បរវិតារណា សោ ច បរនេយ្យោ បរប្បត្តិយោ បរប្បច្ចយោ បរប្បដិពទ្ធភូ ន ជានាតិ ន បស្សតិ សម្មុឡ្ហោ អសម្បជានោតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ អរហតោ បរវិតារណា សោ ច បរ-នេយ្យោ បរប្បត្តិយោ បរប្បច្ចយោ បរប្បដិពទ្ធភូ ន ជានាតិ ន បស្សតិ សម្មុឡ្ហោ អសម្បជានោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១០៥] អត្ថិ អរហតោ បរវិតារណា សោ ច ន បរ-នេយ្យោ ន បរប្បត្តិយោ ន បរប្បច្ចយោ ន បរប្បដិពទ្ធភូ

[១០៣] ក្រែងព្រះអរហន្ត មិនមានបុគ្គលដទៃណែនាំ មិនសម្រេចដោយបុគ្គលដទៃ មិនមានបុគ្គលដទៃជាបច្ច័យ មិនរស់នៅជាប់ដោយបុគ្គលដទៃ រមែងដឹង ឃើញ ជាអ្នកមិនវង្វេង ជាអ្នកដឹងខ្លួនឬ ។ អើ ។ បើព្រះអរហន្ត មិនមានបុគ្គលដទៃណែនាំ មិនសម្រេចដោយបុគ្គលដទៃ មិនមានបុគ្គលដទៃជាបច្ច័យ មិនរស់នៅជាប់ដោយបុគ្គលដទៃ រមែងដឹង ឃើញ ជាអ្នកមិនវង្វេង ជាអ្នកដឹងខ្លួន ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា ការឆ្លងផុតដោយបុគ្គលដទៃ របស់ព្រះអរហន្ត មានទេ ។

[១០៤] ការឆ្លងផុតដោយបុគ្គលដទៃ របស់បុថុជ្ជន មាន បុថុជ្ជននោះ មានបុគ្គលដទៃណែនាំ សម្រេចដោយបុគ្គលដទៃ មានបុគ្គលដទៃជាបច្ច័យ រស់នៅជាប់ដោយបុគ្គលដទៃ រមែងមិនដឹង មិនឃើញ ជាអ្នកវង្វេង ជាអ្នកមិនដឹងខ្លួនឬ ។ អើ ។ ការឆ្លងផុតដោយបុគ្គលដទៃ របស់ព្រះអរហន្ត មាន ព្រះអរហន្តនោះ មានបុគ្គលដទៃណែនាំ សម្រេចដោយបុគ្គលដទៃ មានបុគ្គលដទៃជាបច្ច័យ រស់នៅជាប់ដោយបុគ្គលដទៃ រមែងមិនដឹង មិនឃើញ ជាអ្នកវង្វេង ជាអ្នកមិនដឹងខ្លួនឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១០៥] ការឆ្លងផុតដោយបុគ្គលដទៃ របស់ព្រះអរហន្ត មាន តែព្រះអរហន្តនោះ មិនមានបុគ្គលដទៃណែនាំ មិនសម្រេចដោយបុគ្គលដទៃ មិនមានបុគ្គលដទៃជាបច្ច័យ មិនរស់នៅជាប់ដោយបុគ្គលដទៃ

ជាណាតិ បស្សតិ អសម្មុឡ្ហោ សម្បជានោតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ បុថុជ្ជនស្ស បរិវារណា សោ ច ន បរនេយ្យោ ន បរប្បត្តិយោ ន បរប្បច្ចយោ ន បរប្បដិពទ្ធគូ ជាណាតិ បស្សតិ អសម្មុឡ្ហោ សម្បជានោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១០៦] អត្ថិ អរហតោ បរិវារណាតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ អរហតោ សត្តវិ បរិវារណា ធម្មេ បរិវារណា សង្ឃេ បរិវារណា សិក្ខាយ បរិវារណា បុព្វន្តេ បរិវារណា អបរន្តេ បរិវារណា បុព្វន្តាបរន្តេ បរិវារណា ឥទប្បច្ចយតាបដិច្ចសមុប្បន្នេសុ ធម្មេសុ បរិវារណាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១០៧] នត្ថិ អរហតោ សត្ថរិ បរិវារណា ធម្មេ បរិវារណា ។ បេ ។ ឥទប្បច្ចយតាបដិច្ចសមុប្បន្នេសុ ធម្មេសុ បរិវារណាតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ នត្ថិ អរហតោ សត្ថរិ បរិវារណា ធម្មេ បរិវារណា ។ បេ ។

រមែងដឹង ឃើញ ជាអ្នកមិនវង្វេង ជាអ្នកដឹងខ្លួនឬ ។ អើ ។ ការឆ្លង ផុតដោយបុគ្គលដទៃ របស់បុថុជ្ជន មាន តែបុថុជ្ជននោះ មិនមានបុគ្គល ដទៃណែនាំ មិនសម្រេចដោយបុគ្គលដទៃ មិនមានបុគ្គលដទៃជាបច្ច័យ មិនរស់នៅជាប់ដោយបុគ្គលដទៃ រមែងដឹង ឃើញ ជាអ្នកមិនវង្វេង ជាអ្នកដឹងខ្លួនឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១០៦] ការឆ្លងផុតដោយបុគ្គលដទៃ របស់ព្រះអរហន្ត មាន ឬ ។ អើ ។ បរិវារណា (ការឆ្លងផុតដោយបុគ្គលដទៃ) របស់ព្រះ អរហន្ត ក្នុងព្រះសាស្តា បរិវារណា ក្នុងព្រះធម៌ បរិវារណា ក្នុង ព្រះសង្ឃ បរិវារណា ក្នុងសិក្ខា បរិវារណា ក្នុងខន្ធជាចំណែកខាង ដើម បរិវារណា ក្នុងខន្ធជាចំណែកខាងចុង បរិវារណា ក្នុងខន្ធជា ចំណែកខាងដើមនិងខាងចុង បរិវារណា ក្នុងពួកធម៌ ដែលកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យហេតុ ព្រោះធម៌នេះជាបច្ច័យ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១០៧] បរិវារណា របស់ព្រះអរហន្ត ក្នុងព្រះសាស្តា បរិវា-រណា ក្នុងព្រះធម៌ ។ បេ ។ បរិវារណា ក្នុងពួកធម៌ដែលកើតឡើង ព្រោះ អាស្រ័យហេតុ ព្រោះធម៌នេះជាបច្ច័យ មិនមានទេឬ ។ អើ ។ បើ បរិវា-រណា របស់ព្រះអរហន្ត ក្នុងព្រះសាស្តា បរិវារណា ក្នុងព្រះធម៌ ។ បេ ។

ឥទប្បច្ចយតាបដិច្ចសមុប្បន្នេសុ ធម្មេសុ បរវិតារណា ណោ វត រេ វត្តព្វេ អត្ថិ អរហតោ បរវិតារណាតិ ។

[១០៨] អត្ថិ បុថុជ្ជនស្ស បរវិតារណា អត្ថិ តស្ស សត្ថរិ បរវិតារណា ធម្មេ បរវិតារណា ។ បេ ។ ឥទប្បច្ចយតាបដិច្ចសមុប្បន្នេសុ ធម្មេសុ បរវិតារណា-តិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ អរហតោ បរវិតារណា អត្ថិ តស្ស សត្ថរិ បរវិតារណា ធម្មេ បរវិតារណា ។ បេ ។ ឥទប្បច្ចយតាបដិច្ចសមុប្បន្នេសុ ធម្មេសុ បរវិតារណា-តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១០៩] អត្ថិ អរហតោ បរវិតារណា នត្ថិ តស្ស សត្ថរិ បរវិតារណា ធម្មេ បរវិតារណា ។ បេ ។ ឥទប្ប-ច្ចយតាបដិច្ចសមុប្បន្នេសុ ធម្មេសុ បរវិតារណាតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ បុថុជ្ជនស្ស បរវិតារណា នត្ថិ តស្ស សត្ថរិ បរវិតារណា ធម្មេ បរវិតារណា ។ បេ ។ ឥទប្ប-ច្ចយតាបដិច្ចសមុប្បន្នេសុ ធម្មេសុ បរវិតារណាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

បរវិតារណា ក្នុងពួកធម៌ដែលកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យហេតុ ព្រោះធម៌នេះជាបច្ច័យ មិនមានទេ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា បរវិ-តារណា របស់ព្រះអរហន្ត មានទេ ។

[១០៨] *បរវិតារណា របស់បុថុជ្ជន មាន បរវិតារណា របស់បុ-ថុជ្ជននោះ ក្នុងព្រះសាស្តា បរវិតារណា ក្នុងព្រះធម៌ ។ បេ ។ បរវិ-តារណា ក្នុងពួកធម៌ដែលកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យហេតុ ព្រោះធម៌នេះជាបច្ច័យ មានឬ ។ អើ ។ បរវិតារណា របស់ព្រះអរហន្ត មាន បរវិតា-រណា របស់ព្រះអរហន្តនោះ ក្នុងព្រះសាស្តា បរវិតារណា ក្នុងព្រះធម៌ ។ បេ ។ បរវិតារណា ក្នុងពួកធម៌ដែលកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យហេតុ ព្រោះធម៌នេះជាបច្ច័យ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។*

[១០៩] *បរវិតារណា របស់ព្រះអរហន្ត មាន បរវិតារណា របស់ព្រះអរហន្តនោះ ក្នុងព្រះសាស្តា បរវិតារណា ក្នុងព្រះធម៌ ។ បេ ។ បរ-វិតារណា ក្នុងពួកធម៌ដែលកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យហេតុ ព្រោះធម៌នេះជាបច្ច័យ មិនមានទេឬ ។ អើ ។ បរវិតារណា របស់បុថុជ្ជន មាន បរវិតារណា របស់បុថុជ្ជននោះ ក្នុងព្រះសាស្តា បរវិតារណា ក្នុងព្រះធម៌ ។ បេ ។ បរវិតារណា ក្នុងពួកធម៌ដែលកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យហេតុ ព្រោះធម៌នេះជាបច្ច័យ មិនមានទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។*

៤៣

បរិតារណាកថា

[១១០] អត្ថិ អរហតោ បរិតារណាតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ អរហតោ រាគោ បហីនោ ឧច្ឆិន្នមូលោ តាលាវត្ថុកតោ អនភាវង្កតោ អាយតឹ អនុប្បាទធម្មោតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អរហតោ រាគោ បហីនោ ឧច្ឆិន្នមូលោ តាលាវត្ថុកតោ អនភាវង្កតោ អាយតឹ អនុប្បាទធម្មោ នោ វត រេ វត្តព្វេ អត្ថិ អរហតោ បរិតារណាតិ ។ បេ ។ ននុ អរហតោ ទោសោ បហីនោ ។ បេ ។ មោហោ បហីនោ ។ បេ ។ អនោត្តប្បំ បហីនំ ។ បេ ។

[១១១] ននុ អរហតោ រាគប្បហានាយ មគ្គោ ភាវិតោ ។ បេ ។ ពោជ្ឈង្គា ភាវិតា ។ បេ ។ ទោសប្បហានាយ ។ បេ ។ អនោត្តប្បប្បហានាយ មគ្គោ ភាវិតោ ។ បេ ។ ពោជ្ឈង្គា ភាវិតា ។ បេ ។

[១១២] ននុ អរហា វីតរាគោ វីតទោសោ ។ បេ ។ សច្ឆិកាតព្វំ សច្ឆិកតន្តិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អរហា វីតរាគោ វីតទោសោ ។ បេ ។ សច្ឆិកាតព្វំ សច្ឆិកតំ នោ វត រេ វត្តព្វេ អត្ថិ អរហតោ បរិតារណាតិ ។

បរិតារណាកថា

[១១០] បរវិតារណា របស់ព្រះអរហន្ត មានឬ ។ អើ ។ ក្រែង ព្រះអរហន្ត លះរាគៈ ផ្តាច់ផ្តិលឫសគល់ ធ្វើឲ្យសល់តែទីនៅដូចជាទីនៅនៃដើមត្នោត ធ្វើមិនឲ្យមានបែបភាព ឲ្យជាធម៌លែងកើតតទៅទៀតឬ ។ អើ ។ បើព្រះអរហន្ត លះរាគៈ ផ្តាច់ផ្តិលឫសគល់ ធ្វើឲ្យសល់តែទីនៅដូចជាទីនៅនៃដើមត្នោត ធ្វើមិនឲ្យមានបែបភាព ឲ្យជាធម៌លែងកើតតទៅទៀត ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា បរវិតារណា របស់ព្រះអរហន្ត មានទេ ។ បេ ។ ក្រែងព្រះអរហន្ត លះទោសៈ ។ បេ ។ លះមោហៈ ។ បេ ។ លះអនោត្តប្បៈ ។ បេ ។

[១១១] ក្រែងព្រះអរហន្ត ចម្រើនមគ្គ ដើម្បីលះរាគៈ ។ បេ ។ ចម្រើនពោជ្ឈង្គៈ ។ បេ ។ ដើម្បីលះទោសៈ ។ បេ ។ ចម្រើនមគ្គ ដើម្បីលះអនោត្តប្បៈ ។ បេ ។ ចម្រើនពោជ្ឈង្គៈ ។ បេ ។

[១១២] ក្រែងព្រះអរហន្ត ប្រាសចាករាគៈ ប្រាសចាកទោសៈ ។ បេ ។ សច្ឆិកាតព្វកិច្ច លោកធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយឬ ។ អើ ។ បើព្រះអរហន្ត ប្រាសចាករាគៈ ប្រាសចាកទោសៈ ។ បេ ។ សច្ឆិកាតព្វ-កិច្ច លោកធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា បរវិតារណា របស់ព្រះអរហន្ត មានទេ ។

[១១៣] អត្ថិ អវហោ បរិតារណាតិ ។ សជម្មកុសលស្ស អហោ អត្ថិ បរិតារណា បរជម្មកុសលស្ស អវហោ ជត្ថិ បរិតារណាតិ ។ សជម្មកុសលស្ស អហោ អត្ថិ បរិតារណាតិ ។ អាមន្តា ។ បរជម្មកុសលស្ស អវហោ អត្ថិ បរិតារណាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១១៤] បរជម្មកុសលស្ស អវហោ ជត្ថិ បរិតារណាតិ ។ អាមន្តា ។ សជម្មកុសលស្ស អវហោ ជត្ថិ បរិតារណាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១១៥] សជម្មកុសលស្ស អវហោ រាគោ បហីជោ អត្ថិ តស្ស បរិតារណាតិ ។ អាមន្តា ។ បរជម្មកុសលស្ស អវហោ រាគោ បហីជោ អត្ថិ តស្ស បរិតារណាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១១៦] សជម្មកុសលស្ស អវហោ ទោសោ បហីជោ ។ បេ ។ មោហោ បហីជោ ។ បេ ។ អជោត្តប្បំ បហីជំ ។ បេ ។

[១១៣] បរិវិតារណា របស់ព្រះអរហន្ត មានឬ ។ បរិវិតារណា របស់ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌របស់ខ្លួន មាន បរិវិតារណា របស់ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌ដទៃ មិនមានទេ ។ បរិវិតារណា របស់ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌របស់ខ្លួន មានឬ ។ អើ ។ បរិវិតារណា របស់ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌ដទៃ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១១៤] បរិវិតារណា របស់ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌ដទៃ មិនមានទេឬ ។ អើ ។ បរិវិតារណា របស់ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌របស់ខ្លួន មិនមានទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១១៥] ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌របស់ខ្លួន លះរាគៈ បរិវិតារណា របស់ព្រះអរហន្តនោះ មានឬ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌ដទៃ លះរាគៈ បរិវិតារណា របស់ព្រះអរហន្តនោះ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១១៦] ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌របស់ខ្លួន លះទោសៈ ។ បេ ។ លះមោហៈ ។ បេ ។ លះអនោត្តប្បៈ ។ បេ ។

បរវិតារណាកថា

[១១៧] សធម្មកុសលស្ស រាគប្បហានាយ មគ្គោ ភាវិតោ ។ បេ ។ ពោជ្ឈង្គា ភាវិតា ។ បេ ។ ទោសប្បហានាយ ។ បេ ។ អនោត្តប្បប្បហានាយ មគ្គោ ភាវិតោ ។ បេ ។ ពោជ្ឈង្គា ភាវិតា ។ បេ ។

[១១៨] សធម្មកុសលោ អរហា វីតរាគោ វីតទោសោ ។ បេ ។ សច្ឆិកាតព្វំ សច្ឆិកតំ អត្ថិ តស្ស បរវិតារណាតិ ។ អាមន្តា ។ បរធម្មកុសលោ អរហា វីតរាគោ វីតទោសោ វីតមោហោ ។ បេ ។ សច្ឆិកាតព្វំ សច្ឆិកតំ អត្ថិ តស្ស បរវិតារណាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១១៩] បរធម្មកុសលស្ស អរហតោ រាគោ បហីនោ នត្ថិ តស្ស បរវិតារណាតិ ។ អាមន្តា ។ សធម្មកុសលស្ស អរហតោ រាគោ បហីនោ នត្ថិ តស្ស បរវិតារណាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ បរធម្មកុសលស្ស អរហតោ ទោសោ បហីនោ ។ បេ ។ មោហោ បហីនោ ។ បេ ។ អនោត្តប្បំ បហីនំ ។ បេ ។

បរិវារណាកថា

[១១៧] ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌របស់ខ្លួន ចម្រើនមគ្គ ដើម្បីលះរាគៈ ។ បេ ។ ចម្រើនពោជ្ឈង្គៈ ។ បេ ។ ដើម្បីលះទោសៈ ។ បេ ។ ចម្រើនមគ្គ ដើម្បីលះអនោត្តប្បៈ ។ បេ ។ ចម្រើនពោជ្ឈង្គៈ ។ បេ ។

[១១៨] ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌របស់ខ្លួន ប្រាសចាករាគៈ ប្រាសចាកទោសៈ ។ បេ ។ សច្ចិកាតព្វកិច្ច លោកធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ បរិវារណា របស់ព្រះអរហន្តនោះ មានឬ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌ដទៃ ប្រាសចាករាគៈ ប្រាសចាកទោសៈ ប្រាសចាកមោហៈ ។ បេ ។ សច្ចិកាតព្វកិច្ច លោកធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ បរិវារណា របស់ព្រះអរហន្តនោះ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១១៩] ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌ដទៃ លះរាគៈ បរិវារណា របស់ព្រះអរហន្តនោះ មិនមានទេឬ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌របស់ខ្លួន លះរាគៈ បរិវារណា របស់ព្រះអរហន្តនោះ មិនមានទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌ដទៃ លះទោសៈ ។ បេ ។ លះមោហៈ ។ បេ ។ លះអនោត្តប្បៈ ។ បេ ។

[១២០] បរជម្មកុសលស្ស[១] រាគប្បហានាយ មគ្គោ ភាវិតោ ។ បេ ។ ពោជ្ឈង្គា ភាវិតា ។ បេ ។ ទោសប្បហានាយ ។ បេ ។ អនោត្តប្បប្បហានាយ មគ្គោ ភាវិតោ ។ បេ ។ ពោជ្ឈង្គា ភាវិតា ។ បេ ។

[១២១] បរជម្មកុសលោ អរហា វីតរាគោ វីតទោសោ វីតមោហោ ។ បេ ។ សច្ឆិកាតព្វំ សច្ឆិកតំ នត្ថិ តស្ស បរវិតារណាតិ ។ អាមន្តា ។ សជម្មកុសលោ អរហា វីតរាគោ វីតទោសោ ។ បេ ។ សច្ឆិកាតព្វំ សច្ឆិកតំ នត្ថិ តស្ស បរវិតារណាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១២២] អត្ថិ អរហតោ បរវិតារណាតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ វុត្តំ ភគវតា ជានតាហំ ភិក្ខវេ បស្សតោ អាសវានំ ខយំ វទាមិ នោ អជានតោ នោ អបស្សតោ កិញ្ច ភិក្ខវេ ជានតោ កឹ បស្សតោ

១ ឱ. ឥតោ បរំ អរហតោតិ បាឋោ ទិស្សតិ ។

[១២០] ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌ដទៃ ចម្រើនមគ្គ ដើម្បីលះរាគៈ ។ បេ ។ ចម្រើនពោជ្ឈង្គៈ ។ បេ ។ ដើម្បីលះទោសៈ ។ បេ ។ ចម្រើនមគ្គ ដើម្បីលះអនោត្តប្បៈ ។ បេ ។ ចម្រើនពោជ្ឈង្គៈ ។ បេ ។

[១២១] ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌ដទៃ ប្រាសចាករាគៈ ប្រាសចាកទោសៈ ប្រាសចាកមោហៈ ។ បេ ។ សច្ឆិកាតព្វកិច្ច លោកធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ បរវិតារណា របស់ព្រះអរហន្តនោះ មិនមានទេឬ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត អ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌របស់ខ្លួន ប្រាសចាករាគៈ ប្រាសចាកទោសៈ ។ បេ ។ សច្ឆិកាតព្វកិច្ច លោកធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ បរវិតារណា របស់ព្រះអរហន្តនោះ មិនមានទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១២២] បរវិតារណា របស់ព្រះអរហន្ត មានឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត ពោលនូវការអស់ទៅនៃអាសវៈ របស់បុគ្គល កាលដឹង កាលឃើញ មិនពោលនូវការអស់ទៅនៃអាសវៈ របស់បុគ្គល កាលមិនដឹង មិនពោលនូវការអស់ទៅនៃអាសវៈ របស់បុគ្គល កាលមិនឃើញទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការអស់ទៅនៃអាសវៈ របស់បុគ្គល កាលដឹងដូចម្តេច កាលឃើញដូចម្តេច

បរិហានិកថា

អាសវានំ ខយោ ហោតិ ឥតិ រូបំ ។ បេ ។ ឥតិ វិញ្ញាណស្ស អត្ថង្គមោតិ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ជានតោ ឯវំ បស្សតោ អាសវានំ ខយោ ហោតីតិ អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ ន វត្តព្វំ អត្ថិ អរហតោ បរិហានីតិ ។

[១២៣] អត្ថិ អរហតោ បរិហានីតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ វុត្តំ ភគវតា ជានតាហំ ភិក្ខវេ បស្សតោ អាសវានំ ខយំ វទាមិ នោ អជានតោ នោ អបស្សតោ កិញ្ច ភិក្ខវេ ជានតោ កឹ បស្សតោ អាសវានំ ខយោ ហោតិ ឥទំ ទុក្ខន្តិ ភិក្ខវេ ជានតោ បស្សតោ អាសវានំ ខយោ ហោតិ អយំ ទុក្ខសមុទយោតិ ។ បេ ។ អយំ ទុក្ខនិរោធោតិ ។ បេ ។ អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនីបដិបទាតិ ជានតោ បស្សតោ អាសវានំ ខយោ ហោតិ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ជានតោ ឯវំ បស្សតោ អាសវានំ ខយោ ហោតីតិ អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ ន វត្តព្វំ អត្ថិ អរហតោ បរិហានីតិ ។

(ការអស់ទៅនៃអាសវៈ របស់បុគ្គល កាលដឹងកាលឃើញថា) រូប ដូច្នេះ ។ បេ ។ ការវិនាសទៅនៃវិញ្ញាណ ដូច្នេះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការអស់ទៅនៃអាសវៈ របស់បុគ្គល កាលដឹងយ៉ាងនេះ កាលឃើញយ៉ាងនេះឯង ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ អើ ។ បើដូច្នោះ អ្នកមិនគួរពោលថា បរិតារណា របស់ព្រះអរហន្ត មានទេ ។

[១២៣] *បរិតារណា របស់ព្រះអរហន្ត មានឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត ពោលនូវការអស់ទៅនៃអាសវៈ របស់បុគ្គល កាលដឹង កាលឃើញ មិនពោលនូវការអស់ទៅនៃអាសវៈ របស់បុគ្គល កាលមិនដឹង មិនពោលនូវការអស់ទៅនៃអាសវៈ របស់បុគ្គល កាលមិនឃើញទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការអស់ទៅនៃអាសវៈ របស់បុគ្គល កាលដឹងដូចម្តេច កាលឃើញដូចម្តេច ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការអស់ទៅនៃអាសវៈ របស់បុគ្គល កាលដឹង កាលឃើញថា នេះទុក្ខ ថា នេះហេតុកើតឡើងនៃទុក្ខ ។ បេ ។ ថា នេះទីរលត់ទុក្ខ ។ បេ ។ ការអស់ទៅនៃអាសវៈ របស់បុគ្គល កាលដឹងកាលឃើញថា នេះសេចក្តីប្រតិបត្តិជាដំណើរទៅកាន់ទីរលត់ទុក្ខ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការអស់ទៅនៃអាសវៈ របស់បុគ្គល កាលដឹងយ៉ាងនេះ កាលឃើញយ៉ាងនេះឯង ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ អើ ។ បើដូច្នោះ អ្នកមិនគួរពោលថា បរិតារណា របស់ព្រះអរហន្ត មានទេ។*

[១២៤] អត្ថិ អរហតោ បរិហានីតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ វុត្តំ ភគវតា សព្វំ ភិក្ខវេ អនភិជានំ អបរិជានំ អវិរាជយំ អប្បជហំ អភព្វោ ទុក្ខក្ខយាយ សព្វញ្ច ខោ ភិក្ខវេ អភិជានំ បរិជានំ វិរាជយំ បជហំ ភព្វោ ទុក្ខក្ខយាយាតិ អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ ន វត្តព្វំ អត្ថិ អរហតោ បរិហានីតិ ។

[១២៥] អត្ថិ អរហតោ បរិហានីតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ វុត្តំ ភគវតា សហាវស្ស ទស្សនសម្បទាយ ។ បេ ។ ឆ ចាភិឋានានិ អភព្វោ កាតុន្តិ អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ ន វត្តព្វំ អត្ថិ អរហតោ បរិហានីតិ ។

[១២៦] អត្ថិ អរហតោ បរិហានីតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ វុត្តំ ភគវតា យស្មឹ ភិក្ខវេ សមយេ អរិយសាវកស្ស វិរជំ វីតមលំ ធម្មចក្ខុំ ឧទបាទិ យំ កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ សព្វន្តំ និរោធធម្មន្តិ

[១២៤] បរវិតារណា របស់ព្រះអរហន្ត មានឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលកាលមិនដឹងច្បាស់ កាលមិនកំណត់ដឹង កាលមិនបន្ទោបង់ កាលមិនលះបង់នូវអាសវៈទាំងពួង មិនគួរដើម្បីអស់ទៅនៃទុក្ខទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលកាលដឹង កាលកំណត់ដឹង កាលបន្ទោបង់ កាលលះបង់ នូវអាសវៈទាំងពួង ទើបគួរដើម្បីអស់ទៅនៃទុក្ខ ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ អើ ។ បើដូច្នោះ អ្នកមិនគួរពោលថា បរវិតារណា របស់ព្រះអរហន្ត មានទេ ។

[១២៥] បរវិតារណា របស់ព្រះអរហន្ត មានឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា (សោតាបន្នបុគ្គលនោះ លះបង់ហើយ) ជាមួយនឹងទស្សនសម្ប័ទ គឺសោតាបត្តិមគ្គ ។ បេ ។ មិនគួរធ្វើនូវឋានៈដ៏អាក្រក់ទាំង ៦ យ៉ាង ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ អើ ។ បើដូច្នោះ អ្នកមិនគួរពោលថា បរវិតារណា របស់ព្រះអរហន្ត មានទេ ។

[១២៦] បរវិតារណា របស់ព្រះអរហន្ត មានឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសម័យណា អរិយសាវ័ក មានធម្មចក្ខុ ប្រាសចាកធូលី ប្រាសចាកមន្ទិល កើតឡើងថា ធម្មជាតណាមួយ មានការកើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតទាំងអស់នោះ

សហ ទស្សនុប្បាទា ភិក្ខវេ អរិយសាវកស្ស តីណិ សញ្ញោជនានិ បហីយន្តិ សក្កាយទិដ្ឋិ វិចិកិច្ឆា សី-លព្វតបរាមាសោតិ អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ ន វត្តព្វំ អត្ថិ អរហតោ បរវិតរណតិ ។

[១២៧] អត្ថិ អរហតោ បរវិតរណតិ ។ អា-មន្តា ។ ននុ វុត្តំ ភគវតា

នាហំ គមិស្សាមិ បមោចនាយ
កថំកថឹ ធោតក កញ្ចិ(១) លោកេ
ធម្មញ្ច សេដ្ឋំ អភិជានមានោ
ឯវំ តុវំ ឱឃមិមន្តរេសីតិ

អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ ន វត្តព្វំ អត្ថិ អរហតោ បរវិតរណតិ ។

[១២៨] ន វត្តព្វំ អត្ថិ អរហតោ បរវិតរណ-តិ ។ អាមន្តា ។ ននុ អរហតោ ឥត្ថីបុរិសានំ នាម-គោត្តំ បរេ វិតារេយ្យុំ មគ្គាមគ្គំ បរេ វិតារេយ្យុំ តិ-ណកដ្ឋវនប្បតីនំ នាមំ បរេ វិតារេយ្យុន្តិ ។ អាមន្តា ។

១ ម. កេនកកិញ្ចីតិ ទិស្សតិ ។

តែងរលត់ទៅជាធម្មតា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (សម័យនោះ) អរិយសាវ័ក លះបង់សញ្ញោជនៈ៣ គឺ សក្កាយទិដ្ឋិ វិចិកិច្ឆា សីលព្វតបរាមាសៈ ជាមួយនឹងការកើតឡើងនៃទស្សនៈ ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ អើ ។ បើដូច្នោះ អ្នកមិនគួរពោលថា បរវិតារណា របស់ព្រះអរហន្ត មានទេ ។

[១២៧] បរវិតារណា របស់ព្រះអរហន្ត មានឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា

ម្នាលធោតកៈ តថាគត នឹងមិនទៅ ដើម្បីដោះ នូវបុគ្គល
ណាមួយ អ្នកមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងលោកទេ អ្នក កាល
ដឹងនូវធម៌ដ៏ប្រសើរ រមែងឆ្លងនូវអន្លង់បាន

ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ អើ ។ បើដូច្នោះ អ្នកមិនគួរពោលថា បរវិតារណា របស់ព្រះអរហន្ត មានទេ ។

[១២៨] អ្នកមិនគួរពោលថា បរវិតារណា របស់ព្រះអរហន្ត មានទេឬ ។ អើ ។ ក្រែងពួកជនដទៃ គប្បីប្រាប់នូវនាមនិងគោត្ត របស់ស្ត្រីនិងបុរស ពួកជនដទៃ គប្បីប្រាប់នូវផ្លូវនិងមិនមែនផ្លូវ ពួកជនដទៃ គប្បីប្រាប់នូវឈ្មោះនៃស្មៅ ឈើតូច និងឈើធំ ចំពោះព្រះអរហន្ត ឬ ។ អើ ។

ហាញ្ចិ អរហតោ ឥត្ថីបុរិសានំ ឧាមកោត្តំ បរេ វិតា-
រេយ្យុំ មគ្គាមគ្គំ បរេ វិតារេយ្យុំ តិណកដ្ឋវនប្បតីនំ
ឧាមំ បរេ វិតារេយ្យុំ តេន វត រេ វត្តព្វេ អត្ថិ អរ-
ហតោ បរវិតារណាតិ ។

[១២៩] អរហតោ ឥត្ថីបុរិសានំ ឧាមកោត្តំ ប-
រេ វិតារេយ្យុំ មគ្គាមគ្គំ បរេ វិតារេយ្យុំ តិណកដ្ឋវ-
នប្បតីនំ ឧាមំ បរេ វិតារេយ្យុន្តិ អត្ថិ អរហតោ បរ-
វិតារណាតិ ។ អាមន្តា ។ អរហតោ សោតាបត្តិផ-
លំ វា សកទាគាមិផលំ វា អនាគាមិផលំ វា អរ-
ហត្តំ វា បរេ វិតារេយ្យុន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

បរវិតារណាកថា ។

វចីភេទកថា

[១៣០] សមាបន្នស្ស អត្ថិ វចីភេទោតិ ។ អា-
មន្តា ។ សព្វត្ថ សមាបន្នានំ អត្ថិ វចីភេទោតិ ។
ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១៣១] សមាបន្នស្ស អត្ថិ វចីភេទោតិ ។ អា-
មន្តា ។ សព្វទា សមាបន្នានំ អត្ថិ វចីភេទោតិ ។
ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

បើជនដទៃ គប្បីប្រាប់នូវនាមនិងគោត្ត របស់ស្ត្រីនិងបុរស ពួកជនដទៃ គប្បីប្រាប់នូវផ្លូវនិងមិនមែនផ្លូវ ពួកជនដទៃ គប្បីប្រាប់នូវឈ្មោះ នៃស្មៅ ឈើតូចនិងឈើធំ ចំពោះព្រះអរហន្ត ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា បរវិតារណា របស់ព្រះអរហន្ត មានដែរ ។

[១២៩] ពួកជនដទៃ គប្បីប្រាប់នូវនាមនិងគោត្ត របស់ស្ត្រីនិងបុរស ពួកជនដទៃ គប្បីប្រាប់នូវផ្លូវនិងមិនមែនផ្លូវ ពួកជនដទៃ គប្បីប្រាប់នូវឈ្មោះនៃស្មៅ ឈើតូចនិងឈើធំ ចំពោះព្រះអរហន្ត ព្រោះហេតុនោះ បរវិតារណា របស់ព្រះអរហន្ត មានដែរឬ ។ អើ ។ ពួកជនដទៃ គប្បីប្រាប់នូវសោតាបត្តិផលក្តី សកទាគាមិផលក្តី អនាគាមិផលក្តី អរហត្តក្តី ចំពោះព្រះអរហន្តដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

ចប់ បរវិតារណាកថា ។

វចីភេទកថា

[១៣០] វចីភេទ របស់បុគ្គលចូលកាន់សមាបត្តិ មានដែរឬ ។ អើ ។ វចីភេទ របស់បុគ្គលទាំងឡាយ ចូលកាន់សមាបត្តិ ក្នុងទីទាំងពួង មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៣១] វចីភេទ របស់បុគ្គលចូលកាន់សមាបត្តិ មានដែរឬ ។ អើ ។ វចីភេទ របស់បុគ្គលទាំងឡាយ ចូលកាន់សមាបត្តិ សព្វកាល មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

៥១

វចីភេទកថា

[១៣២] សមាបន្នស្ស អត្ថិ វចីភេទោតិ ។ អាមន្តា ។ សព្វេសំ សមាបន្នានំ អត្ថិ វចីភេទោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១៣៣] សមាបន្នស្ស អត្ថិ វចីភេទោតិ ។ អាមន្តា ។ សព្វសមាបត្តីសុ អត្ថិ វចីភេទោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១៣៤] សមាបន្នស្ស អត្ថិ វចីភេទោតិ ។ អាមន្តា ។ សមាបន្នស្ស អត្ថិ កាយភេទោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១៣៥] សមាបន្នស្ស នត្ថិ កាយភេទោតិ ។ អាមន្តា ។ សមាបន្នស្ស នត្ថិ វចីភេទោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១៣៦] សមាបន្នស្ស អត្ថិ វាចា អត្ថិ វចីភេទោតិ ។ អាមន្តា ។ សមាបន្នស្ស អត្ថិ កាយោ អត្ថិ កាយភេទោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១៣៧] សមាបន្នស្ស អត្ថិ កាយោ នត្ថិ កាយភេទោតិ ។ អាមន្តា ។ សមាបន្នស្ស អត្ថិ វាចា នត្ថិ វចីភេទោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

វចីភេទកថា

[១៣២] វចីភេទ របស់បុគ្គលចូលកាន់សមាបត្តិ មានដែរឬ ។ អើ ។ វចីភេទ របស់ពួកបុគ្គលទាំងអស់ ចូលកាន់សមាបត្តិ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៣៣] វចីភេទ របស់បុគ្គលចូលកាន់សមាបត្តិ មានដែរឬ ។ អើ ។ វចីភេទ ក្នុងសមាបត្តិទាំងពួង មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៣៤] វចីភេទ របស់បុគ្គលចូលកាន់សមាបត្តិ មានដែរឬ ។ អើ ។ កាយភេទ របស់បុគ្គលចូលកាន់សមាបត្តិ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៣៥] កាយភេទ របស់បុគ្គលចូលកាន់សមាបត្តិ មិនមានទេឬ ។ អើ ។ វចីភេទ របស់បុគ្គលចូលកាន់សមាបត្តិ មិនមានទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៣៦] វាចា របស់បុគ្គលចូលកាន់សមាបត្តិ មានដែរឬ វចីភេទ មានដែរឬ ។ អើ ។ កាយ របស់បុគ្គលចូលកាន់សមាបត្តិ មានដែរឬ កាយភេទ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៣៧] កាយ របស់បុគ្គលចូលកាន់សមាបត្តិ មាន កាយភេទ មិនមានទេឬ ។ អើ ។ វាចា របស់បុគ្គលចូលកាន់សមាបត្តិ មានឬ វចីភេទ មិនមានទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៣៨] ទុក្ខន្តិ ជានន្តោ ទុក្ខន្តិ វាចំ ភាសតីតិ ។ អាមន្តា ។ សមុទយោតិ ជានន្តោ សមុទយោតិ វាចំ ភាសតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១៣៩] ទុក្ខន្តិ ជានន្តោ ទុក្ខន្តិ វាចំ ភាសតីតិ ។ អាមន្តា ។ និរោធោតិ ជានន្តោ និរោធោតិ វាចំ ភាសតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១៤០] ទុក្ខន្តិ ជានន្តោ ទុក្ខន្តិ វាចំ ភាសតីតិ ។ អាមន្តា ។ មគ្គោតិ ជានន្តោ មគ្គោតិ វាចំ ភាសតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១៤១] សមុទយោតិ ជានន្តោ ន ច សមុទយោតិ វាចំ ភាសតីតិ ។ អាមន្តា ។ ទុក្ខន្តិ ជានន្តោ ន ច ទុក្ខន្តិ វាចំ ភាសតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១៤២] និរោធោតិ ជានន្តោ ន ច និរោធោតិ វាចំ ភាសតីតិ ។ អាមន្តា ។ ទុក្ខន្តិ ជានន្តោ ន ច ទុក្ខន្តិ វាចំ ភាសតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១៤៣] មគ្គោតិ ជានន្តោ ន ច មគ្គោតិ វាចំ ភាសតីតិ ។ អាមន្តា ។ ទុក្ខន្តិ ជានន្តោ ន ច ទុក្ខន្តិ វាចំ ភាសតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១៧៨] បុគ្គល កាលដឹងថា ទុក្ខ ហើយពោលវាចាថា ទុក្ខ ឬ ។ អើ ។ បុគ្គល កាលដឹងថា ហេតុនាំឲ្យកើតទុក្ខ ហើយពោលវាចាថា ហេតុនាំឲ្យកើតទុក្ខឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៧៩] បុគ្គលកាលដឹងថា ទុក្ខ ហើយពោលវាចាថា ទុក្ខឬ ។ អើ ។ បុគ្គលកាលដឹងថា ធម៌ជាទីរំលត់ទុក្ខ ហើយពោលវាចាថា ធម៌ជាទីរំលត់ទុក្ខឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៨០] បុគ្គលកាលដឹងថា ទុក្ខ ហើយពោលវាចាថា ទុក្ខឬ ។ អើ ។ បុគ្គលកាលដឹងថា មគ្គ ហើយពោលវាចាថា មគ្គឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៨១] បុគ្គលកាលដឹងថា ហេតុនាំឲ្យកើតទុក្ខ តែមិនពោលវាចាថា ហេតុនាំឲ្យកើតទុក្ខឬ ។ អើ ។ បុគ្គលកាលដឹងថា ទុក្ខ តែមិនពោលវាចាថា ទុក្ខឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៨២] បុគ្គលកាលដឹងថា ធម៌ជាទីរំលត់ទុក្ខ តែមិនពោលវាចាថា ធម៌ជាទីរំលត់ទុក្ខឬ ។ អើ ។ បុគ្គលកាលដឹងថា ទុក្ខ តែមិនពោលវាចាថាទុក្ខឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៨៣] បុគ្គលកាលដឹងថា មគ្គ តែមិនពោលវាចាថា មគ្គឬ ។ អើ ។ បុគ្គលកាលដឹងថា ទុក្ខ តែមិនពោលវាចាថា ទុក្ខឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៤៤] សមាបន្នស្ស អត្ថិ វចីភេទោតិ ។ អាមន្តា ។ ញាណំ កឹគោចរន្តិ ។ ញាណំ សច្ចគោចរន្តិ ។ សោតំ សច្ចគោចរន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១៤៥] សមាបន្នស្ស អត្ថិ វចីភេទោតិ ។ អាមន្តា ។ សោតំ កឹគោចរន្តិ ។ សោតំ សទ្ទគោចរន្តិ ។ ញាណំ សទ្ទគោចរន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១៤៦] សមាបន្នស្ស អត្ថិ វចីភេទោតិ ញាណំ សច្ចគោចរំ សោតំ សទ្ទគោចរន្តិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ ញាណំ សច្ចគោចរំ សោតំ សទ្ទគោចរំ នោ វត វេ[១] វត្តព្វេ សមាបន្នស្ស អត្ថិ វចីភេទោតិ ។

[១៤៧] សមាបន្នស្ស អត្ថិ វចីភេទោ ញាណំ សច្ចគោចរំ សោតំ សទ្ទគោចរន្តិ ។ អាមន្តា ។ ទ្វិន្នំ ផស្សានំ ទ្វិន្នំ វេទនានំ ទ្វិន្នំ សញ្ញានំ ទ្វិន្នំ ចេតនានំ ទ្វិន្នំ ចិត្តានំ សមោធានំ ហោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

---

១ ម. នោ ច វត រេតិ សព្វត្ថ ទិស្សតិ ។

វចីភេទកថា

[១៤៤] *វចីភេទ របស់បុគ្គលចូលកាន់សមាបត្តិ មានដែរឬ ។ ចក្ខុវិញ្ញាណ មានអ្វីជាអារម្មណ៍ ។ ចក្ខុវិញ្ញាណ មានសទ្ទៈជាអារម្មណ៍ ។ សោតវិញ្ញាណ មានសទ្ទៈជាអារម្មណ៍ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។*

[១៤៥] *វចីភេទ របស់បុគ្គលចូលកាន់សមាបត្តិ មានដែរឬ ។ អើ ។ សោតវិញ្ញាណ មានអ្វីជាអារម្មណ៍ ។ សោតវិញ្ញាណ មានសំឡេងជាអារម្មណ៍ ។ ចក្ខុវិញ្ញាណ មានសំឡេងជាអារម្មណ៍ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។*

[១៤៦] *វចីភេទ របស់បុគ្គលចូលកាន់សមាបត្តិ មាន ចក្ខុវិញ្ញាណ មានសទ្ទៈជាអារម្មណ៍ សោតវិញ្ញាណ មានសំឡេងជាអារម្មណ៍ឬ ។ អើ ។ ប្រសិនណាបើ ចក្ខុវិញ្ញាណ មានសទ្ទៈជាអារម្មណ៍ សោតវិញ្ញាណ មានសំឡេងជាអារម្មណ៍ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា វចីភេទ របស់បុគ្គលចូលកាន់សមាបត្តិ មានទេ ។*

[១៤៧] *វចីភេទ របស់បុគ្គលចូលកាន់សមាបត្តិ មាន ចក្ខុវិញ្ញាណ មានសទ្ទៈជាអារម្មណ៍ សោតវិញ្ញាណ មានសំឡេងជាអារម្មណ៍ឬ ។ អើ ។ ការប្រជុំផស្សៈទាំង ២ វេទនាទាំង ២ សញ្ញាទាំង ២ ចេតនាទាំង ២ ចិត្តទាំង ២ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។*

[១៤៨] សមាបន្នស្ស អត្ថិ វចីភេទោតិ ។ អាមន្តា ។ បឋវីកសិណំ សមាបត្តិំ សមាបន្នស្ស អត្ថិ វចីភេទោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១៤៩] សមាបន្នស្ស អត្ថិ វចីភេទោតិ ។ អាមន្តា ។ អាបោកសិណំ ។ បេ ។ តេជោកសិណំ វាយោកសិណំ នីលកសិណំ បីតកសិណំ លោហិតកសិណំ ឱទាតកសិណំ សមាបត្តិំ ។ បេ ។ អាកាសានញ្ចាយតនំ វិញ្ញាណញ្ចាយតនំ អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ ។ បេ ។ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ សមាបន្នស្ស អត្ថិ វចីភេទោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១៥០] បឋវីកសិណំ សមាបត្តិំ សមាបន្នស្ស នត្ថិ វចីភេទោតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ បឋវីកសិណំ សមាបត្តិំ សមាបន្នស្ស នត្ថិ វចីភេទោ នោ វត រេ វត្តព្វេ សមាបន្នស្ស អត្ថិ វចីភេទោតិ ។

[១៥១] អាបោកសិណំ ។ បេ ។ ឱទាតកសិណំ សមាបត្តិំ ។ បេ ។ អាកាសានញ្ចាយតនំ វិញ្ញា-

[១៤៨] វចីភេទ របស់បុគ្គលចូលកាន់សមាបត្តិ មានដែរឬ ។ អើ ។ វចីភេទ របស់បុគ្គលចូលកាន់បឋវីកសិណសមាបត្តិ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៤៩] វចីភេទ របស់បុគ្គលចូលកាន់សមាបត្តិ មានដែរឬ ។ អើ ។ វចីភេទ របស់បុគ្គលចូលកាន់អាបោកសិណសមាបត្តិ ។ បេ ។ តេជោកសិណសមាបត្តិ វាយោកសិណសមាបត្តិ នីលកសិណសមាបត្តិ បីតកសិណសមាបត្តិ លោហិតកសិណសមាបត្តិ ឱទាតកសិណសមាបត្តិ ។ បេ ។ អាកាសានញ្ចាយតនៈ វិញ្ញាណញ្ចាយតនៈ អាកិញ្ចញ្ញាយតនៈ ។ បេ ។ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៥០] វចីភេទ របស់បុគ្គលចូលកាន់បឋវីកសិណសមាបត្តិ មិនមានទេឬ ។ អើ ។ ប្រសិនណាបើ វចីភេទ របស់បុគ្គលចូលកាន់បឋវីកសិណសមាបត្តិ មិនមានទេ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា វចីភេទ របស់បុគ្គលចូលកាន់សមាបត្តិ មានទេ ។

[១៥១] វចីភេទ របស់បុគ្គលចូលកាន់អាបោកសិណសមាបត្តិ ។ បេ ។ ឱទាតកសិណសមាបត្តិ ។ បេ ។ អាកាសានញ្ចាយតនៈ វិញ្ញា-

ឈាញ្ចាយតនំ អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ ។ បេ ។ នេវ-
សញ្ញានាសញ្ញាយតនំ សមាបន្នស្ស នត្ថិ វចីភេទោ-
តិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ
សមាបន្នស្ស នត្ថិ វចីភេទោ នោ វត រេ វត្តព្វេ
សមាបន្នស្ស អត្ថិ វចីភេទោតិ ។

[១៩២] សមាបន្នស្ស អត្ថិ វចីភេទោតិ ។ អា-
មន្តា ។ លោកិយំ សមាបត្តឹ សមាបន្នស្ស អត្ថិ វ-
ចីភេទោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១៩៣] សមាបន្នស្ស អត្ថិ វចីភេទោតិ ។ អា-
មន្តា ។ លោកិយំ បឋមំ ឈានំ សមាបន្នស្ស អត្ថិ
វចីភេទោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សមាបន្នស្ស
អត្ថិ វចីភេទោតិ ។ អាមន្តា ។ លោកិយំ ទុតិយំ ឈា-
នំ ។ បេ ។ តតិយំ ឈានំ ។ បេ ។ ចតុត្ថំ ឈានំ ស-
មាបន្នស្ស អត្ថិ វចីភេទោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១៩៤] លោកិយំ សមាបត្តឹ សមាបន្នស្ស នត្ថិ
វចីភេទោតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ លោកិយំ សមា-
បត្តឹ សមាបន្នស្ស នត្ថិ វចីភេទោ នោ វត រេ វត្តព្វេ
សមាបន្នស្ស អត្ថិ វចីភេទោតិ ។

ណាញ្ចាយតនៈ អាកិញ្ចញ្ញាយតនៈ ។ បេ ។ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ មិនមានទេឬ ។ អើ ។ ប្រសិនណាបើ វចីភេទ របស់បុគ្គលចូលកាន់នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ មិនមានទេ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា វចីភេទ របស់បុគ្គលចូលកាន់សមាបត្តិ មានទេ ។

[១៥២] វចីភេទ របស់បុគ្គលចូលកាន់សមាបត្តិ មានដែរឬ ។ អើ ។ វចីភេទ របស់បុគ្គលចូលកាន់លោកិយសមាបត្តិ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៥៣] វចីភេទ របស់បុគ្គលចូលកាន់សមាបត្តិ មានដែរឬ ។ អើ ។ វចីភេទ របស់បុគ្គលចូលកាន់លោកិយបឋមជ្ឈាន មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ វចីភេទ របស់បុគ្គលចូលកាន់សមាបត្តិ មានដែរឬ ។ អើ ។ វចីភេទ របស់បុគ្គលចូលកាន់ទុតិយជ្ឈាន ។ បេ ។ តតិយជ្ឈាន ។ បេ ។ ចតុត្ថជ្ឈានជាលោកិយៈ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៥៤] វចីភេទ របស់បុគ្គលចូលកាន់លោកិយសមាបត្តិ មិនមានទេឬ ។ អើ ។ ប្រសិនណាបើ វចីភេទ របស់បុគ្គលចូលកាន់លោកិយសមាបត្តិ មិនមានទេ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា វចីភេទ របស់បុគ្គលចូលកាន់សមាបត្តិ មានទេ ។

[១៩៥] លោកិយំ បឋមំ ឈានំ សមាបន្នស្ស នត្ថិ វចីភេទោតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ លោកិយំ បឋមំ ឈានំ សមាបន្នស្ស នត្ថិ វចីភេទោ តេន វត រេ វត្តព្វេ សមាបន្នស្ស អត្ថិ វចីភេទោតិ ។

[១៩៦] លោកិយំ ទុតិយំ ឈានំ ។ បេ ។ តតិយំ ឈានំ ។ បេ ។ ចតុត្ថំ ឈានំ សមាបន្នស្ស នត្ថិ វចីភេទោតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ លោកិយំ ចតុត្ថំ ឈានំ សមាបន្នស្ស នត្ថិ វចីភេទោ តេន វត រេ វត្តព្វេ សមាបន្នស្ស អត្ថិ វចីភេទោតិ ។

[១៩៧] លោកុត្តរំ បឋមំ ឈានំ សមាបន្នស្ស អត្ថិ វចីភេទោតិ ។ អាមន្តា ។ លោកិយំ បឋមំ ឈានំ សមាបន្នស្ស អត្ថិ វចីភេទោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១៩៨] លោកុត្តរំ បឋមំ ឈានំ សមាបន្នស្ស អត្ថិ វចីភេទោតិ ។ អាមន្តា ។ លោកិយំ ទុតិយំ ឈានំ តតិយំ ឈានំ ។ បេ ។ ចតុត្ថំ ឈានំ សមាបន្នស្ស អត្ថិ វចីភេទោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១៩៩] លោកិយំ បឋមំ ឈានំ សមាបន្នស្ស

[១៩៥] វចីភេទ របស់បុគ្គលចូលកាន់បឋមជ្ឈានជាលោកិយៈ មិនមានទេឬ ។ អើ ។ បើវចីភេទ របស់បុគ្គលចូលកាន់បឋមជ្ឈានជាលោកិយៈ មិនមាន ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា វចីភេទ របស់បុគ្គលចូលកាន់សមាបត្តិ មានទេ ។

[១៩៦] វចីភេទ របស់បុគ្គលចូលកាន់ទុតិយជ្ឈាន ។ បេ ។ តតិយជ្ឈាន ។ បេ ។ ចតុត្ថជ្ឈានជាលោកិយៈ មិនមានទេឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ វចីភេទ របស់បុគ្គលចូលកាន់ចតុត្ថជ្ឈានជាលោកិយៈ មិនមាន ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា វចីភេទ របស់បុគ្គលចូលកាន់សមាបត្តិ មានទេ ។

[១៩៧] វចីភេទ របស់បុគ្គលចូលកាន់បឋមជ្ឈានជាលោកុត្តរៈ មានដែរឬ ។ អើ ។ វចីភេទ របស់បុគ្គលចូលកាន់បឋមជ្ឈានជាលោ-កិយៈ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៩៨] វចីភេទ របស់បុគ្គលចូលកាន់បឋមជ្ឈានជាលោកុត្តរៈ មានដែរឬ ។ អើ ។ វចីភេទ របស់បុគ្គលចូលកាន់ទុតិយជ្ឈាន តតិ-យជ្ឈាន ។ បេ ។ ចតុត្ថជ្ឈានជាលោកិយៈ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៩៩] វចីភេទ របស់បុគ្គលចូលកាន់បឋមជ្ឈានជាលោកិយៈ

នត្ថិ វចីភេទោតិ ។ អាមន្តា ។ លោកុត្តរំ បឋមំ ឈានំ សមាបន្នស្ស នត្ថិ វចីភេទោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១៦០] លោកិយំ ទុតិយំ ឈានំ តតិយំ ឈានំ ។ បេ ។ ចតុត្ថំ ឈានំ សមាបន្នស្ស នត្ថិ វចីភេទោតិ ។ អាមន្តា ។ លោកុត្តរំ បឋមំ ឈានំ សមាបន្នស្ស នត្ថិ វចីភេទោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១៦១] លោកុត្តរំ បឋមំ ឈានំ សមាបន្នស្ស អត្ថិ វចីភេទោតិ ។ អាមន្តា ។ លោកុត្តរំ ទុតិយំ ឈានំ សមាបន្នស្ស អត្ថិ វចីភេទោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១៦២] លោកុត្តរំ បឋមំ ឈានំ សមាបន្នស្ស អត្ថិ វចីភេទោតិ ។ អាមន្តា ។ លោកុត្តរំ តតិយំ ឈានំ ។ បេ ។ ចតុត្ថំ ឈានំ សមាបន្នស្ស អត្ថិ វចីភេទោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១៦៣] លោកុត្តរំ ទុតិយំ ឈានំ សមាបន្នស្ស នត្ថិ វចីភេទោតិ ។ អាមន្តា ។ លោកុត្តរំ បឋមំ ឈានំ សមាបន្នស្ស នត្ថិ វចីភេទោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

មិនមានទេឬ ។ អើ ។ វចីភេទ របស់បុគ្គលចូលកាន់បឋមជ្ឈានជាលោកុត្តរៈ មិនមានទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៦០] វចីភេទ របស់បុគ្គលចូលកាន់ទុតិយជ្ឈាន តតិយជ្ឈាន ។ បេ ។ ចតុត្ថជ្ឈានជាលោកិយៈ មិនមានទេឬ ។ អើ ។ វចីភេទ របស់បុគ្គលចូលកាន់បឋមជ្ឈានជាលោកុត្តរៈ មិនមានទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៦១] វចីភេទ របស់បុគ្គលចូលកាន់បឋមជ្ឈានជាលោកុត្តរៈ មានដែរឬ ។ អើ ។ វចីភេទ របស់បុគ្គលចូលកាន់ទុតិយជ្ឈានជាលោ-កុត្តរៈ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៦២] វចីភេទ របស់បុគ្គលចូលកាន់បឋមជ្ឈានជាលោកុត្តរៈ មានដែរឬ ។ អើ ។ វចីភេទ របស់បុគ្គលចូលកាន់តតិយជ្ឈាន ។ បេ ។ ចតុត្ថជ្ឈានជាលោកុត្តរៈ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៦៣] វចីភេទ របស់បុគ្គលចូលកាន់ទុតិយជ្ឈានជាលោកុត្តរៈ មិនមានទេឬ ។ អើ ។ វចីភេទ របស់បុគ្គលចូលកាន់បឋមជ្ឈានជាលោកុត្តរៈ មិនមានទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៦៤] លោកុត្តរំ តតិយំ ឈានំ ។ បេ ។ ចតុត្ថំ ឈានំ សមាបន្នស្ស ឯត្ថិ វចីភេទោតិ ។ អាមន្តា ។ លោកុត្តរំ បឋមំ ឈានំ សមាបន្នស្ស ឯត្ថិ វចីភេទោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១៦៥] ន វត្តព្វំ សមាបន្នស្ស អត្ថិ វចីភេទោតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ វិតក្កវិចារា វចីសង្ខារា វុត្តា ភគវតា បឋមំ ឈានំ សមាបន្នស្ស អត្ថិ វិតក្កវិចារាតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ វិតក្កវិចារា វចីសង្ខារា វុត្តា ភគវតា បឋមំ ឈានំ សមាបន្នស្ស អត្ថិ វិតក្កវិចារា តេន វត រេ វត្តព្វេ សមាបន្នស្ស អត្ថិ វចីភេទោតិ ។

[១៦៦] វិតក្កវិចារា វចីសង្ខារា វុត្តា ភគវតា បឋមំ ឈានំ សមាបន្នស្ស អត្ថិ វិតក្កវិចារា[១] អត្ថិ តស្ស វចីភេទោតិ ។ អាមន្តា ។ បឋវីកសិណំ បឋមំ ឈានំ សមាបន្នស្ស អត្ថិ វិតក្កវិចារា អត្ថិ តស្ស វចីភេទោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

---

១ ម. វិតក្កវិចារាតិ ទិស្សតិ ។

[១៦៤] *វចីភេទ របស់បុគ្គលចូលកាន់តតិយជ្ឈាន ។ បេ ។ ចតុត្ថជ្ឈានជាលោកុត្តរៈ មិនមានទេឬ ។ អើ ។ វចីភេទ របស់បុគ្គលចូលកាន់បឋមជ្ឈានជាលោកុត្តរៈ មិនមានទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។*

[១៦៥] *បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា វចីភេទ របស់បុគ្គលចូលកាន់សមាបត្តិ មានទេឬ ។ អើ ។ ក្រែងវិតក្កៈវិចារៈ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ហៅថា វចីសង្ខារឬ (បើដូច្នោះ) វិតក្កៈវិចារៈ របស់បុគ្គលចូលកាន់បឋមជ្ឈាន មានដែរឬ ។ អើ ។ បើវិតក្កៈវិចារៈ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ហៅថា វចីសង្ខារ វិតក្កៈវិចារៈ របស់បុគ្គលចូលកាន់បឋមជ្ឈាន មាន ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា វចីភេទ របស់បុគ្គលចូលកាន់សមាបត្តិ មាន ។*

[១៦៦] *វិតក្កៈវិចារៈ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ហៅថា វចីសង្ខារ វិតក្កៈវិចារៈ របស់បុគ្គលចូលកាន់បឋមជ្ឈាន មាន ចុះវចីភេទ របស់បុគ្គលចូលកាន់បឋមជ្ឈាននោះ មានដែរឬ ។ អើ ។ វិតក្កៈវិចារៈ របស់បុគ្គលចូលកាន់បឋមជ្ឈាន ចម្រើនបឋវីកសិណ មាន ចុះវចីភេទ របស់បុគ្គលចូលកាន់បឋមជ្ឈាននោះ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។*

វចីភេទកថា

[១៦៧] វិតក្កវិចារេ វចីសង្ខារេ វុត្តា ភគវតា បឋមំ ឈានំ សមាបន្នស្ស អត្ថិ វិតក្កវិចារា អត្ថិ តស្ស វចីភេទោតិ ។ អាមន្តា ។ អាបោកសិណំ ។ បេ ។ តេជោកសិណំ វាយោកសិណំ នីលកសិណំ បីតកសិណំ លោហិតកសិណំ ។ បេ ។ ឱទាតកសិណំ បឋមំ ឈានំ សមាបន្នស្ស អត្ថិ វិតក្កវិចារា អត្ថិ តស្ស វចីភេទោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១៦៨] ន វត្តព្វំ សមាបន្នស្ស អត្ថិ វចីភេទោតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ វិតក្កសមុដ្ឋានា វាចា វុត្តា ភគវតា បឋមំ ឈានំ សមាបន្នស្ស អត្ថិ វិតក្កវិចារាតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ វិតក្កសមុដ្ឋានា វាចា វុត្តា ភគវតា បឋមំ ឈានំ សមាបន្នស្ស អត្ថិ វិតក្កវិចារា តេន វត រេ វត្តព្វេ សមាបន្នស្ស អត្ថិ វចីភេទោតិ ។

[១៦៩] វិតក្កសមុដ្ឋានា វាចា វុត្តា ភគវតា បឋមំ ឈានំ សមាបន្នស្ស អត្ថិ វិតក្កវិចារាតិ អត្ថិ តស្ស វចីភេទោតិ ។ អាមន្តា ។

វចីភេទកថា

[១៦៧] វិតក្កៈវិចារៈ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ហៅថា វចីសង្ខារ វិតក្កៈវិចារៈ របស់បុគ្គលចូលកាន់បឋមជ្ឈាន មាន ចុះវចីភេទ របស់បុគ្គលចូលកាន់បឋមជ្ឈាននោះ មានដែរឬ ។ អើ ។ វិតក្កៈវិចារៈ របស់បុគ្គលចូលកាន់បឋមជ្ឈាន ចម្រើនអាបោកសិណ ។ បេ ។ តេជោកសិណ វាយោកសិណ នីលកសិណ បីតកសិណ លោហិតកសិណ ។ បេ ។ ឱទាតកសិណ មាន ចុះវចីភេទ របស់បុគ្គលចូលកាន់បឋមជ្ឈាននោះ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៦៨] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា វចីភេទ របស់បុគ្គលចូលកាន់សមាបត្តិ មានទេឬ ។ អើ ។ ក្រែងការតាំងឡើងនៃវិតក្កៈ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ហៅថា វាចា (បើដូច្នោះ) វិតក្កៈវិចារៈ របស់បុគ្គលចូលកាន់បឋមជ្ឈាន មានដែរឬ ។ អើ ។ បើ ការតាំងឡើងនៃវិតក្កៈ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ហៅថា វាចា វិតក្កៈវិចារៈ របស់បុគ្គលចូលកាន់បឋមជ្ឈាន មាន ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា វចីភេទ របស់បុគ្គលចូលកាន់សមាបត្តិ មាន ។

[១៦៩] ការតាំងឡើងនៃវិតក្កៈ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ហៅថា វាចា វិតក្កៈវិចារៈ របស់បុគ្គលចូលកាន់បឋមជ្ឈាន មាន ព្រោះហេតុនោះ វចីភេទ របស់បុគ្គលចូលកាន់បឋមជ្ឈាននោះ មានដែរឬ ។ អើ ។

សញ្ញាសមុដ្ឋានា វាចា វុត្តា ភគវតា ទុតិយំ ឈានំ សមាបន្នស្ស អត្ថិ សញ្ញា អត្ថិ តស្ស វិតក្កវិចារា-តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១៧០] វិតក្កសមុដ្ឋានា វាចា វុត្តា ភគវតា បឋមំ ឈានំ សមាបន្នស្ស អត្ថិ វិតក្កវិចារាតិ អត្ថិ តស្ស វចីភេទោតិ ។ អាមន្តា ។ សញ្ញាសមុដ្ឋានា វាចា វុត្តា ភគវតា តតិយំ ឈានំ ។ បេ ។ ចតុត្ថំ ឈានំ អាកាសានញ្ចាយតនំ វិញ្ញាណញ្ចាយតនំ ។ បេ ។ អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ សមាបន្នស្ស អត្ថិ សញ្ញា អត្ថិ តស្ស វិតក្កវិចារាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១៧១] សមាបន្នស្ស អត្ថិ វចីភេទោតិ ។ អា-មន្តា ។ ននុ បឋមំ ឈានំ សមាបន្នស្ស វាចា និរុទ្ធា ហោតីតិ អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ បឋមំ ឈានំ សមាបន្នស្ស វាចា និរុទ្ធា ហោតីតិ អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ នោ វត រេ វត្តព្វេ សមាបន្នស្ស អត្ថិ វចីភេទោតិ ។

ការតាំងឡើងនៃសញ្ញា ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ហៅថា វាចា សញ្ញា របស់បុគ្គលចូលកាន់ទុតិយជ្ឈាន មាន ចុះវិតក្កៈវិចារៈ របស់បុគ្គលចូលកាន់ទុតិយជ្ឈាននោះ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៧០] ការតាំងឡើងនៃវិតក្កៈ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ហៅថា វាចា វិតក្កៈវិចារៈ របស់បុគ្គលចូលកាន់បឋមជ្ឈាន មាន ព្រោះហេតុនោះ វចីភេទ របស់បុគ្គលចូលកាន់បឋមជ្ឈាននោះ មានដែរឬ ។ អើ ។ ការតាំងឡើងនៃសញ្ញា ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ហៅថា វាចា សញ្ញា របស់បុគ្គលចូលកាន់តតិយជ្ឈាន ។ បេ ។ ចតុត្ថជ្ឈាន អាកាសានញ្ចាយ-តនជ្ឈាន វិញ្ញាណញ្ចាយតនជ្ឈាន ។ បេ ។ អាកិញ្ចញ្ញាយតនជ្ឈាន មាន ចុះវិតក្កៈវិចារៈ របស់បុគ្គលចូលកាន់តតិយជ្ឈានជាដើមនោះ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៧១] វចីភេទ របស់បុគ្គលចូលកាន់សមាបត្តិ មានដែរឬ ។ អើ ។ ក្រែងវាចា របស់បុគ្គលចូលកាន់បឋមជ្ឈាន រលត់ហើយ ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ អើ ។ បើវាចា របស់បុគ្គលចូលកាន់បឋមជ្ឈាន រលត់ហើយ ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកមិនគួរពោលថា វចីភេទ របស់បុគ្គលចូលកាន់សមាបត្តិ មានទេ ។

៦១

វចីភេទកថា

[១៧២] បឋមំ ឈានំ សមាបន្នស្ស វាចា និ-
រុទ្ធា ហោតីតិ អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ អត្ថិ តស្ស វចីភេ-
ទោតិ ។ អាមន្តា ។ ទុតិយំ ឈានំ សមាបន្នស្ស
វិតក្កវិចារា និរុទ្ធា ហោន្តីតិ អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ អត្ថិ
តស្ស វិតក្កវិចារាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១៧៣] បឋមំ ឈានំ សមាបន្នស្ស វាចា និ-
រុទ្ធា ហោតីតិ អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ អត្ថិ តស្ស វចីភេ-
ទោតិ ។ អាមន្តា ។ តតិយំ ឈានំ សមាបន្នស្ស
បីតិ និរុទ្ធា ហោតិ ។ បេ ។ ចតុត្ថំ ឈានំ សមា-
បន្នស្ស អស្សាសបស្សាសា និរុទ្ធា ហោន្តិ អាកា-
សានញ្ចាយតនំ សមាបន្នស្ស រូបសញ្ញា និរុទ្ធា ហោតិ
វិញ្ញាណញ្ចាយតនំ សមាបន្នស្ស អាកាសានញ្ចាយត-
នសញ្ញា និរុទ្ធា ហោតិ អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ សមាបន្នស្ស
វិញ្ញាណញ្ចាយតនសញ្ញា និរុទ្ធា ហោតិ ។ បេ ។ នេវ-
សញ្ញានាសញ្ញាយតនំ សមាបន្នស្ស អាកិញ្ចញ្ញាយ-
តនសញ្ញា និរុទ្ធា ហោតិ សញ្ញាវេទយិតនិរោធំ សមា-
បន្នស្ស សញ្ញា ច វេទនា ច និរុទ្ធា ហោន្តីតិ អត្ថេវ

វចីភេទកថា

[១៧២] វាចា របស់បុគ្គលចូលកាន់បឋមជ្ឈាន រលត់ហើយ ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រ ព្រោះហេតុនោះ វចីភេទ របស់បុគ្គលចូលកាន់បឋមជ្ឈាននោះ មានដែរឬ ។ អើ ។ វិតក្កៈវិចារៈ របស់បុគ្គលចូលកាន់ទុតិយជ្ឈាន រលត់ហើយ ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រ ព្រោះហេតុនោះ វិតក្កៈវិចារៈ របស់បុគ្គលចូលកាន់ទុតិយជ្ឈាននោះ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៧៣] វាចា របស់បុគ្គលចូលកាន់បឋមជ្ឈាន រលត់ហើយ ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រ ព្រោះហេតុនោះ វចីភេទ របស់បុគ្គលចូលកាន់បឋមជ្ឈាននោះ មានដែរឬ ។ អើ ។ បីតិ របស់បុគ្គលចូលកាន់តតិយជ្ឈាន រលត់ហើយ ។ បេ ។ អស្សាសបស្សាសៈ របស់បុគ្គលចូលកាន់ចតុត្ថជ្ឈាន រលត់ហើយ រូបសញ្ញា របស់បុគ្គលចូលកាន់អាកាសានញ្ចាយតនជ្ឈាន រលត់ហើយ អាកាសានញ្ចាយតនសញ្ញា របស់បុគ្គលចូលកាន់វិញ្ញាណញ្ចាយតនជ្ឈាន រលត់ហើយ វិញ្ញាណញ្ចាយតនសញ្ញា របស់បុគ្គលចូលកាន់អាកិញ្ចញ្ញាយតនជ្ឈាន រលត់ហើយ ។ បេ ។ អាកិញ្ចញ្ញាយតនសញ្ញា របស់បុគ្គលចូលកាន់នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនជ្ឈាន រលត់ហើយ សញ្ញានិងវេទនា របស់បុគ្គលចូលកាន់សញ្ញាវេទយិតនិរោធសមាបត្តិ រលត់ហើយ ពាក្យដូច្នេះ មាន

សុត្តន្តោតិ អត្ថិ តស្ស សញ្ញា ច វេទនា ចាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១៧៤] ន វត្តព្វំ សមាបន្នស្ស អត្ថិ វចីភេទោតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ បឋមស្ស ឈានស្ស សទ្ទោ កណ្ដកោ វុត្តោ ភគវតាតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ បឋមស្ស ឈានស្ស សទ្ទោ កណ្ដកោ វុត្តោ ភគវតា តេន វត វេ វត្តព្វេ សមាបន្នស្ស អត្ថិ វចីភេទោតិ ។

[១៧៥] បឋមស្ស ឈានស្ស សទ្ទោ កណ្ដកោ វុត្តោ ភគវតាតិ សមាបន្នស្ស អត្ថិ វចីភេទោតិ ។ អាមន្តា ។ ទុតិយស្ស ឈានស្ស វិតក្កវិចារា កណ្ដកោ វុត្តា ភគវតា ។ បេ ។ តតិយស្ស ឈានស្ស បីតិ កណ្ដកោ វុត្តា ភគវតា ចតុត្ថស្ស ឈានស្ស អស្សាសបស្សាសា កណ្ដកោ វុត្តា ភគវតា អាកាសានញ្ចាយតនំ សមាបន្នស្ស រូបសញ្ញា កណ្ដកោ វុត្តា ភគវតា វិញ្ញាណញ្ចាយតនំ សមាបន្នស្ស អាកាសានញ្ចាយតនសញ្ញា កណ្ដកោ វុត្តា ភគវតា អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ សមាបន្នស្ស វិញ្ញាណញ្ចាយតនសញ្ញា

ក្នុងព្រះសូត្រ ព្រោះហេតុនោះ សញ្ញានិងវេទនា របស់បុគ្គលចូលកាន់តតិយជ្ឈានជាដើមនោះ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៧៤] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា វចីភេទ របស់បុគ្គលចូលកាន់សមាបត្តិ មានទេឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា សំឡេង ជាសត្រូវដល់បឋមជ្ឈានឬ ។ អើ ។ បើព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា សំឡេង ជាសត្រូវដល់បឋមជ្ឈានហើយ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា វចីភេទ របស់បុគ្គលចូលកាន់សមាបត្តិ មាន ។

[១៧៥] ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា សំឡេង ជាសត្រូវដល់បឋមជ្ឈាន ព្រោះហេតុនោះ វចីភេទ របស់បុគ្គលចូលកាន់សមាបត្តិ មានដែរឬ ។ អើ ។ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា វិតក្កៈវិចារៈ ជាសត្រូវដល់ទុតិយជ្ឈាន ។ បេ ។ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា បីតិ ជាសត្រូវដល់តតិយជ្ឈាន ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា អស្សាសប្បស្សាសៈ ជាសត្រូវដល់ចតុត្ថជ្ឈាន ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា រូបសញ្ញា ជាសត្រូវដល់បុគ្គលចូលកាន់អាកាសានញ្ចាយតនជ្ឈាន ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា អាកាសានញ្ចាយតនសញ្ញា ជាសត្រូវដល់បុគ្គលចូលកាន់វិញ្ញាណញ្ចាយតនជ្ឈាន ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា វិញ្ញាណញ្ចាយតនសញ្ញា ជា

កណ្ហកោ វុត្តា ភគវតា នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ សមាបន្នស្ស អាកិញ្ចញ្ញាយតនសញ្ញា កណ្ហកោ វុត្តោ ភគវតា ។ បេ ។ សញ្ញាវេទយិតនិរោធំ សមាបន្នស្ស សញ្ញា ច វេទនា ច កណ្ហកោ វុត្តោ ភគវតា អត្ថិ តស្ស សញ្ញា ច វេទនា ចាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វំ ។ បេ ។

[១៧៦] ន វត្តព្វំ សមាបន្នស្ស អត្ថិ វចីភេទោតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ វុត្តំ ភគវតា សិខិស្ស អានន្ទ ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស អភិភូ នាម សាវកោ ព្រហ្មលោកេ ឋិតោ សហស្សីលោកធាតុំ សរេន វិញ្ញាបេសិ

អារព្ភថ និក្ខមថ យុញ្ជថ ពុទ្ធសាសនេ
ធុនាថ មច្ចុនោ សេនំ នឡាគារំវ កុញ្ជរោ
យោ ឥមស្មឹ ធម្មវិនយេ អប្បមត្តោ វិហេស្សតិ[១]
បហាយ ជាតិសំសារំ ទុក្ខស្សន្តំ ករិស្សតីតិ

អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ សមាបន្នស្ស អត្ថិ វចីភេទោតិ ។

វចីភេទកថា ។

---
១ ម. វិហរិស្សតិ ។

សត្រូវដល់បុគ្គលចូលកាន់អាកិញ្ចញ្ញាយតនជ្ឈាន ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា អាកិញ្ចញ្ញាយតនសញ្ញា ជាសត្រូវដល់បុគ្គលចូលកាន់នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនជ្ឈាន ។ បេ ។ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា សញ្ញានិងវេទនា ជាសត្រូវដល់បុគ្គលចូលកាន់សញ្ញាវេទយិតនិរោធ ចុះសញ្ញានិងវេទនា របស់បុគ្គលចូលកាន់ទុតិយជ្ឈានជាដើមនោះ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៧៦] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា វចីភេទ របស់បុគ្គលចូលកាន់សមាបត្តិ មានដែរឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលអានន្ទ សាវ័កឈ្មោះអភិភូ របស់ព្រះអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធមានព្រះភាគ ទ្រង់ព្រះនាមសិខី ឋិតនៅក្នុងព្រហ្មលោក ហើយញុំាងពាន់នៃលោកធាតុឲ្យដឹងច្បាស់ ដោយសំឡេងថា

អ្នកទាំងឡាយ ចូរប្រុងប្រៀប ឈានទៅ ប្រកប ក្នុងពុទ្ធសាសនា ចូរកម្ចាត់បង់ នូវសេនានៃមច្ចុ ដូចជាដំរីកម្ចាត់បង់ នូវផ្ទះជាវិការៈនៃដើមបបុស បុគ្គលណា ជាអ្នកមិនប្រមាទ នៅក្នុងធម៌វិន័យនេះ បុគ្គលនោះ នឹងលះ នូវជាតិសំសារៈ ធ្វើនូវទីបំផុត នៃសេចក្តីទុក្ខបាន

ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ អើ ។ បើដូច្នោះ វចីភេទ របស់បុគ្គលចូលកាន់សមាបត្តិ មាន ។

ចប់ វចីភេទកថា ។

ទុក្ខាហារកថា

[១៧៧] ទុក្ខាហារេ មគ្គង្គំ មគ្គបរិយាបន្នន្តិ ។ អាមន្តា ។ យេ កេចិ ទុក្ខន្តិ វាចំ ភាសន្តិ សព្វេ តេ មគ្គំ ភាវេន្តីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១៧៨] យេ កេចិ ទុក្ខន្តិ វាចំ ភាសន្តិ សព្វេ តេ មគ្គំ ភាវេន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ ពាលបុថុជ្ជនា ទុក្ខន្តិ វាចំ ភាសន្តិ ពាលបុថុជ្ជនា មគ្គំ ភាវេន្តីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ មាតុឃាតកោ ។ បេ ។ បិតុឃាតកោ អរហន្តឃាតកោ រុហិរុប្បាទកោ[១] ។ បេ ។ សង្ឃភេទកោ ទុក្ខន្តិ វាចំ ភាសតិ សង្ឃភេទកោ មគ្គំ ភាវេតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

ទុក្ខាហារកថា ។

ចិត្តដ្ឋិតិកថា

[១៧៩] ឯកំ ចិត្តំ ទិវសំ តិដ្ឋតីតិ ។ អាមន្តា ។ ឧបឌ្ឍទិវសោ ឧប្បាទក្ខណោ ឧបឌ្ឍទិវសោ វយក្ខណោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

---
១ ម. លោហិតុប្បាទកោ ។

ទុក្ខាហារកថា

[១៧៧] ការនាំមកនូវញាណ (ការដឹង) ក្នុងទុក្ខ ជាអង្គនៃមគ្គ ដែលរាប់បញ្ចូលក្នុងមគ្គឬ ។ អើ ។ ពួកជនណាមួយ ពោលវាចាថា ទុក្ខ ជនទាំងអស់នោះ តែងចម្រើននូវមគ្គឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៧៨] ពួកជនណាមួយ ពោលវាចាថា ទុក្ខ ជនទាំងអស់នោះ តែងចម្រើននូវមគ្គឬ ។ អើ ។ ពួកពាលបុថុជ្ជន ពោលវាចាថា ទុក្ខ ពួកពាលបុថុជ្ជន តែងចម្រើននូវមគ្គឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ជនអ្នកសម្លាប់មាតា ។ បេ ។ ជនអ្នកសម្លាប់បិតា ជនអ្នកសម្លាប់ព្រះអរហន្ត ជនអ្នកធ្វើព្រះលោហិតឲ្យពុះពោរឡើង ។ បេ ។ ជនអ្នកបំបែកសង្ឃ ពោលវាចាថា ទុក្ខ ជនអ្នកបំបែកសង្ឃ តែងចម្រើននូវមគ្គដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

ចប់ ទុក្ខាហារកថា ។

ចិត្តដ្ឋិតិកថា

[១៧៩] ចិត្តមួយ ឋិតនៅអស់មួយថ្ងៃឬ ។ អើ ។ កន្លះថ្ងៃជាឧប្បាទក្ខណៈ កន្លះថ្ងៃ ជាវយក្ខណៈឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

ចិត្តដ្ឋិតិកថា

[១៨០] ឯកំ ចិត្តំ ទ្វេ ទិវសេ តិដ្ឋតីតិ ។ អាមន្តា ។ ទិវសោ ឧប្បាទក្ខណោ ទិវសោ វយក្ខណោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១៨១] ឯកំ ចិត្តំ ចត្តារោ ទិវសេ តិដ្ឋតិ ។ បេ ។ អដ្ឋ ទិវសេ តិដ្ឋតិ ទស ទិវសេ តិដ្ឋតិ វីសតិ ទិវសេ តិដ្ឋតិ មាសំ តិដ្ឋតិ ទ្វេ មាសេ តិដ្ឋតិ ចត្តារោ មាសេ តិដ្ឋតិ អដ្ឋ មាសេ តិដ្ឋតិ ទស មាសេ តិដ្ឋតិ សំវច្ឆរំ តិដ្ឋតិ ទ្វេ វស្សានិ តិដ្ឋតិ ចត្តារិ វស្សានិ តិដ្ឋតិ អដ្ឋ វស្សានិ តិដ្ឋតិ ទស វស្សានិ តិដ្ឋតិ វីសតិ វស្សានិ តិដ្ឋតិ តឹស វស្សានិ តិដ្ឋតិ ចត្តាឡីស វស្សានិ តិដ្ឋតិ បញ្ញាស វស្សានិ តិដ្ឋតិ វស្សសតំ តិដ្ឋតិ ទ្វេ វស្សសតានិ តិដ្ឋតិ ចត្តារិ វស្សសតានិ តិដ្ឋតិ បញ្ច វស្សសតានិ តិដ្ឋតិ វស្សសហស្សំ តិដ្ឋតិ ទ្វេ វស្សសហស្សានិ តិដ្ឋតិ ចត្តារិ វស្សសហស្សានិ តិដ្ឋតិ អដ្ឋ វស្សសហស្សានិ តិដ្ឋតិ សោឡស វស្សសហស្សានិ តិដ្ឋតិ កប្បំ តិដ្ឋតិ ទ្វេ កប្បេ តិដ្ឋតិ ចត្តារោ កប្បេ តិដ្ឋតិ អដ្ឋ កប្បេ តិដ្ឋតិ

ចិត្តដ្ឋិតិកថា

[១៨០] ចិត្តមួយ ឋិតនៅអស់ពីរថ្ងៃឬ ។ អើ ។ មួយថ្ងៃ ជាឧប្បាទក្ខណៈ មួយថ្ងៃ ជាវយក្ខណៈឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៨១] ចិត្តមួយ ឋិតនៅអស់៤ថ្ងៃ ។ បេ ។ ឋិតនៅអស់៨ថ្ងៃ ឋិតនៅអស់ ១០ ថ្ងៃ ឋិតនៅអស់ ២០ ថ្ងៃ ឋិតនៅអស់ ១ ខែ ឋិតនៅអស់ ២ ខែ ឋិតនៅអស់ ៤ ខែ ឋិតនៅអស់ ៨ ខែ ឋិតនៅអស់ ១០ ខែ ឋិតនៅអស់ ១ ឆ្នាំ ឋិតនៅអស់ ២ ឆ្នាំ ឋិតនៅអស់ ៤ ឆ្នាំ ឋិតនៅអស់ ៨ ឆ្នាំ ឋិតនៅអស់ ១០ ឆ្នាំ ឋិតនៅអស់ ២០ ឆ្នាំ ឋិតនៅអស់ ៣០ ឆ្នាំ ឋិតនៅអស់ ៤០ ឆ្នាំ ឋិតនៅអស់ ៥០ ឆ្នាំ ឋិតនៅអស់ ១០០ ឆ្នាំ ឋិតនៅអស់ ២០០ ឆ្នាំ ឋិតនៅអស់ ៤០០ ឆ្នាំ ឋិតនៅអស់ ៥០០ ឆ្នាំ ឋិតនៅអស់ ១.០០០ ឆ្នាំ ឋិតនៅអស់ ២.០០០ ឆ្នាំ ឋិតនៅអស់ ៤.០០០ ឆ្នាំ ឋិតនៅអស់ ៨.០០០ ឆ្នាំ ឋិតនៅអស់ ១៦.០០០ ឆ្នាំ ឋិតនៅអស់ ១ កប្ប ឋិតនៅអស់ ២ កប្ប ឋិតនៅអស់ ៤ កប្ប ឋិតនៅអស់ ៨ កប្ប

សោឡស កប្បេ តិដ្ឋតិ ពត្តឹស កប្បេ តិដ្ឋតិ ចតុ-ស្សដ្ឋី កប្បេ តិដ្ឋតិ បញ្ច កប្បសតានិ តិដ្ឋតិ កប្ប-សហស្សំ តិដ្ឋតិ ទ្វេ កប្បសហស្សានិ តិដ្ឋតិ ចត្តារិ កប្បសហស្សានិ តិដ្ឋតិ អដ្ឋ កប្បសហស្សានិ តិដ្ឋតិ សោឡស កប្បសហស្សានិ តិដ្ឋតិ វីសតិ កប្បស-ហស្សានិ តិដ្ឋតិ ចត្តាឡីស កប្បសហស្សានិ តិដ្ឋតិ សដ្ឋី កប្បសហស្សានិ តិដ្ឋតិ ។ បេ ។ ចតុរាសីតិ កប្បសហស្សានិ តិដ្ឋតីតិ ។ អាមន្តា ។ ទ្វេ ចត្តា-ឡីស កប្បសហស្សានិ ឧប្បាទក្ខណោ ទ្វេ ចត្តា-ឡីស កប្បសហស្សានិ វយក្ខណោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១៨២] ឯកំ ចិត្តំ ទិវសំ តិដ្ឋតីតិ ។ អា-មន្តា ។ អត្ថញ្ញេ ធម្មា ឯកាហំ ពហុម្បិ ឧប្បជ្ជិត្វា និរុជ្ឈន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ តេ ធម្មា ចិត្តេន លហុប-រិវត្តាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១៨៣] តេ ធម្មា ចិត្តេន លហុបរិវត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ វុត្តំ ភគវតា នាហំ ភិក្ខវេ អញ្ញំ ឯកំ ធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យំ ឯវំ លហុបរិវត្តំ

បិតនៅអស់ ១៦ កប្ប បិតនៅអស់ ៣២ កប្ប បិតនៅអស់ ៦៤ កប្ប បិតនៅអស់ ៥ រយកប្ប បិតនៅអស់ ១ ពាន់កប្ប បិតនៅអស់ ២ ពាន់កប្ប បិតនៅអស់ ៤ ពាន់កប្ប បិតនៅអស់ ៨ ពាន់កប្ប បិតនៅអស់ ១៦ ពាន់កប្ប បិតនៅអស់ ២០ ពាន់កប្ប បិតនៅអស់ ៤០ ពាន់កប្ប បិតនៅអស់ ៦០ ពាន់កប្ប ។ បេ ។ បិតនៅអស់ ៨៤ ពាន់កប្បឬ ។ អើ ។ ៤២ ពាន់កប្ប ជាឧប្បាទក្ខណៈ ៤២ ពាន់កប្ប ជាវយក្ខណៈឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៨២] ចិត្តមួយ បិតនៅអស់ ១ ថ្ងៃឬ ។ អើ ។ ពួកធម៌ដទៃ ដែលកើតឡើងអស់ ១ ថ្ងៃ ឬច្រើនថ្ងៃ ហើយរលត់ទៅវិញ មានដែរឬ ។ អើ ។ ធម៌ទាំងនោះ ប្រព្រឹត្តទៅរហ័ស ដោយចិត្តដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៨៣] ធម៌ទាំងនោះ ប្រព្រឹត្តទៅរហ័ស ដោយចិត្តដែរឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតពិចារណារកមិនឃើញ នូវធម៌ដទៃ សូម្បីតែមួយ ដែលប្រព្រឹត្តទៅរហ័ស

យថយិទំ ភិក្ខវេ ចិត្តំ យាវញ្ចិទំ ភិក្ខវេ ឧបមាបិ ន សុករា យាវ លហុបរិវត្តំ ចិត្តន្តិ អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ ន វត្តព្វំ តេ ធម្មា ចិត្តេន លហុបរិវត្តាតិ ។

[១៨៤] តេ ធម្មា ចិត្តេន លហុបរិវត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ វុត្តំ ភគវតា សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ មក្កដោ អរញ្ញេ បវនេ ចរមានោ សាខំ គណ្ហាតិ តំ មុញ្ចិត្វា អញ្ញំ គណ្ហាតិ តំ មុញ្ចិត្វា អញ្ញំ គណ្ហាតិ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ យទិទំ វុច្ចតិ ចិត្តំ ឥតិបិ មនោ ឥតិបិ វិញ្ញាណំ ឥតិបិ តំ រត្តិយា ច ទិវសស្ស ច អញ្ញទេវ ឧប្បជ្ជតិ អញ្ញំ និរុជ្ឈតីតិ អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ ន វត្តព្វំ តេ ធម្មា ចិត្តេន លហុបរិវត្តាតិ ។

[១៨៥] ឯកំ ចិត្តំ ទិវសំ តិដ្ឋតីតិ ។ អាមន្តា ។ ចក្ខុវិញ្ញាណំ ទិវសំ តិដ្ឋតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សោតវិញ្ញាណំ ។ បេ ។ ឃានវិញ្ញាណំ ជិវ្ហាវិញ្ញាណំ កាយវិញ្ញាណំ អកុសលំ ចិត្តំ រាគសហគតំ ទោសសហគតំ មោហសហគតំ

យ៉ាងនេះ ដូចជាចិត្តនេះទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចិត្តនេះ ប្រព្រឹត្តទៅរហ័ស មិនងាយបុគ្គលនឹងធ្វើសេចក្តីប្រៀបបានឡើយ ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ អើ ។ ព្រោះហេតុនោះ អ្នកមិនគួរពោលថា ធម៌ទាំងនោះ ប្រព្រឹត្តទៅរហ័ស ដោយចិត្តទេ ។

[១៨៤] ធម៌ទាំងនោះ ប្រព្រឹត្តទៅរហ័ស ដោយចិត្តឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វស្វា ត្រាច់ទៅក្នុងព្រៃតូច ព្រៃធំ ចាប់កាន់មែកឈើ លែងមែកឈើនោះ ហើយចាប់មែកដទៃ លែងមែកនោះហើយ ចាប់មែកដទៃ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម្មជាតណា ហៅថាចិត្តដូច្នេះក្តី ហៅថាមនោដូច្នេះក្តី ហៅថាវិញ្ញាណដូច្នេះក្តី ធម្មជាតនោះ ជាធម្មជាតដទៃមែនពិត កើតឡើងក្នុងវេលាយប់ផង ក្នុងវេលាថ្ងៃផង ធម្មជាតដទៃរលត់ទៅវិញផង ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ អើ ។ ព្រោះហេតុនោះ អ្នកមិនគួរពោលថា ធម៌ទាំងនោះ ប្រព្រឹត្តទៅរហ័ស ដោយចិត្តទេ ។

[១៨៥] ចិត្តមួយ ឋិតនៅអស់ ១ ថ្ងៃឬ ។ អើ ។ ចក្ខុវិញ្ញាណឋិតនៅអស់ ១ ថ្ងៃដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សោតវិញ្ញាណ ។ បេ ។ ឃានវិញ្ញាណ ជិវ្ហាវិញ្ញាណ កាយវិញ្ញាណ អកុសលចិត្ត ចិត្តដែលប្រកបដោយរាគៈ ប្រកបដោយទោសៈ ប្រកបដោយមោហៈ

មានសហគតំ ទិដ្ឋិសហគតំ វិចិកិច្ឆាសហគតំ ថីនសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ អហិរិកសហគតំ អនោត្តប្បសហគតំ ចិត្តំ និរុសំ តិដ្ឋតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១៨៦] ឯកំ ចិត្តំ និរុសំ តិដ្ឋតីតិ ។ អាមន្តា ។ យេនេវ ចិត្តេន ចក្ខុនា រូបំ បស្សតិ តេនេវ ចិត្តេន សោតេន សទ្ទំ សុណាតិ ។ បេ ។ ឃានេន គន្ធំ ឃាយតិ ជិវ្ហាយ រសំ សាយតិ កាយេន ផោដ្ឋព្វំ ផុសតិ ។ បេ ។ មនសា ធម្មំ វិជានាតិ ។ បេ ។ យេនេវ ចិត្តេន មនសា ធម្មំ វិជានាតិ តេនេវ ចិត្តេន ចក្ខុនា រូបំ បស្សតិ ។ បេ ។ សោតេន សទ្ទំ សុណាតិ ឃានេន គន្ធំ ឃាយតិ ជិវ្ហាយ រសំ សាយតិ ។ បេ ។ កាយេន ផោដ្ឋព្វំ ផុសតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១៨៧] ឯកំ ចិត្តំ និរុសំ តិដ្ឋតីតិ ។ អាមន្តា ។ យេនេវ ចិត្តេន អភិក្កមតិ តេនេវ ចិត្តេន បដិក្កមតិ យេនេវ ចិត្តេន បដិក្កមតិ តេនេវ ចិត្តេន អភិក្កមតិ យេនេវ ចិត្តេន អាលោកេតិ តេនេវ ចិត្តេន វិលោកេតិ យេនេវ ចិត្តេន វិលោកេតិ តេនេវ ចិត្តេន អាលោកេតិ យេនេវ ចិត្តេន សម្មិញ្ជេតិ

ប្រកបដោយមានះ ប្រកបដោយទិដ្ឋិ ប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយថីនៈ ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ប្រកបដោយអហិរិកៈ ប្រកបដោយអនោត្តប្បៈ ឋិតនៅអស់ ១ ថ្ងៃដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៨៦] ចិត្តមួយ ឋិតនៅអស់ ១ ថ្ងៃឬ ។ អើ ។ បុគ្គលឃើញរូបដោយភ្នែក ដោយចិត្តណា ក៏ឮសំឡេងដោយត្រចៀក ដោយចិត្តនោះដែរ ។ បេ ។ ធុំក្លិនដោយច្រមុះ លិទ្ធភ្លក្សរសដោយអណ្តាត ពាល់ត្រូវផ្សព្វដោយកាយ ។ បេ ។ ដឹងច្បាស់ធម្មារម្មណ៍ដោយចិត្ត ។ បេ ។ បុគ្គលដឹងច្បាស់ធម្មារម្មណ៍ដោយចិត្ត ដោយចិត្តណា ក៏ឃើញរូបដោយភ្នែក ដោយចិត្តនោះដែរ ។ បេ ។ ឮសំឡេងដោយត្រចៀក ធុំក្លិនដោយច្រមុះ លិទ្ធភ្លក្សរសដោយអណ្តាត ។ បេ ។ ពាល់ត្រូវផ្សព្វដោយកាយ (ដោយចិត្តនោះ) ដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៨៧] ចិត្តមួយ ឋិតនៅអស់ ១ ថ្ងៃឬ ។ អើ ។ បុគ្គល ឈានទៅមុខដោយចិត្តណា ឈានបែរមកក្រោយ ដោយចិត្តនោះដែរ ឈានបែរមកក្រោយ ដោយចិត្តណា ឈានទៅមុខ ដោយចិត្តនោះដែរ មើលទៅមុខដោយចិត្តណា មើលចំហៀង ដោយចិត្តនោះដែរ មើលចំហៀង ដោយចិត្តណា មើលទៅមុខ ដោយចិត្តនោះដែរ បត់អវយវៈចូល ដោយចិត្តណា

តេនេវ ចិត្តេន បសាវេតិ យេនេវ ចិត្តេន បសាវេតិ តេនេវ ចិត្តេន សម្មិញ្ជេតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១៨៨] អាកាសានញ្ចាយតនូបគានំ ទេវានំ ឯកំ ចិត្តំ យាវតាយុកំ តិដ្ឋតីតិ ។ អាមន្តា ។ មនុស្សានំ ឯកំ ចិត្តំ យាវតាយុកំ តិដ្ឋតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១៨៩] អាកាសានញ្ចាយតនូបគានំ ទេវានំ ឯកំ ចិត្តំ យាវតាយុកំ តិដ្ឋតីតិ ។ អាមន្តា ។ ចាតុម្មហារាជិកានំ ទេវានំ ។ បេ ។ តាវត្តឹសានំ ទេវានំ . . . យាមានំ ទេវានំ . . . តុសិតានំ ទេវានំ . . . និម្មានរតីនំ ទេវានំ . . . បរនិម្មិតវសវត្តីនំ ទេវានំ . . . ព្រហ្មបារិសជ្ជានំ ទេវានំ . . . ព្រហ្មបុរោហិតានំ ទេវានំ . . . មហាព្រហ្មានំ ទេវានំ . . . បរិត្តាភានំ ទេវានំ . . . អប្បមាណាភានំ ទេវានំ . . . អាភស្សរានំ ទេវានំ . . . បរិត្តសុភានំ ទេវានំ . . .

លាអវយវៈចេញ ដោយចិត្តនោះដែរ លាអវយវៈចេញ ដោយចិត្តណា បត់អវយវៈចូល ដោយចិត្តនោះដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៨៨] ចិត្តមួយ របស់ពួកទេវតា ដែលចូលទៅកើតក្នុងជាន់អាកាសានញ្ចាយតនៈ ឋិតនៅដរាបដល់អស់អាយុដែរឬ ។ អើ ។ ចិត្តមួយ របស់មនុស្សទាំងឡាយ ឋិតនៅដរាបដល់អស់អាយុដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៨៩] ចិត្តមួយ របស់ពួកទេវតា ដែលចូលទៅកើតក្នុងជាន់អាកាសានញ្ចាយតនៈ ឋិតនៅដរាបដល់អស់អាយុដែរឬ ។ អើ ។ ចិត្តមួយ របស់ពួកទេវតាដែលឋិតនៅក្នុងឋានចាតុម្មហារាជិកា ។ បេ ។ របស់ពួកទេវតា ដែលឋិតនៅក្នុងឋានតាវត្តិង្ស . . . ពួកទេវតា ដែលឋិតនៅក្នុងឋានយាមៈ . . . ពួកទេវតា ដែលឋិតនៅក្នុងឋានតុសិត . . . ពួកទេវតា ដែលឋិតនៅក្នុងឋាននិម្មានរតី . . . ពួកទេវតា ដែលឋិតនៅក្នុងឋានបរនិម្មិតវសវត្តី . . . ពួកទេវតា ដែលឋិតនៅក្នុងឋានព្រហ្មបារិសជ្ជា . . . ពួកទេវតា ដែលឋិតនៅក្នុងឋានព្រហ្មបុរោហិតា . . . ពួកទេវតា ដែលឋិតនៅក្នុងឋានមហាព្រហ្ម . . . ពួកទេវតា ដែលឋិតនៅក្នុងឋានបរិត្តាភា . . . ពួកទេវតា ដែលឋិតនៅក្នុងឋានអប្បមាណាភា . . . ពួកទេវតា ដែលឋិតនៅក្នុងឋានអាភស្សរៈ . . . ពួកទេវតា ដែលឋិតនៅក្នុងឋានបរិត្តសុភា . . .

អប្បមាណាសុភានំ ទេវានំ . . . សុភកិណ្ហានំ ទេវានំ . . . វេហប្ផលានំ ទេវានំ . . . អវិហានំ ទេវានំ . . . អតប្បានំ ទេវានំ . . . សុទស្សានំ ទេវានំ . . . សុទស្សីនំ ទេវានំ ។ បេ ។ អកនិដ្ឋានំ ទេវានំ ឯកំ ចិត្តំ យាវតាយុកំ តិដ្ឋតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១៩០] អាកាសានញ្ចាយតនូបកានំ ទេវានំ វីសតិ កប្បសហស្សានិ អាយុប្បមាណំ អាកាសានញ្ចាយតនូបកានំ ទេវានំ ឯកំ ចិត្តំ វីសតិ កប្បសហស្សានិ តិដ្ឋតីតិ ។ អាមន្តា ។ មនុស្សានំ វស្សសតំ អាយុប្បមាណំ មនុស្សានំ ឯកំ ចិត្តំ វស្សសតំ តិដ្ឋតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១៩១] អាកាសានញ្ចាយតនូបកានំ ទេវានំ វីសតិ កប្បសហស្សានិ អាយុប្បមាណំ អាកាសានញ្ចាយតនូបកានំ ទេវានំ ឯកំ ចិត្តំ វីសតិ កប្បសហស្សានិ តិដ្ឋតីតិ ។ អាមន្តា ។ ចាតុម្មហារាជិកានំ ទេវានំ បញ្ច វស្សសតានិ អាយុប្បមាណំ

ពួកទេវតា ដែលឋិតនៅក្នុងឋានអប្បមាណសុភា ... ពួកទេវតា ដែលឋិតនៅក្នុងឋានសុភកិណ្ហា ... ពួកទេវតា ដែលឋិតនៅក្នុងឋានវេហប្ផលា ... ពួកទេវតា ដែលឋិតនៅក្នុងឋានអវិហា ... ពួកទេវតា ដែលឋិតនៅក្នុងឋានអតប្បា ... ពួកទេវតា ដែលឋិតនៅក្នុងឋានសុទស្សា ... ពួកទេវតា ដែលឋិតនៅក្នុងឋានសុទស្សី ។ បេ ។ ពួកទេវតា ដែលឋិតនៅក្នុងឋានអកនិដ្ឋ ឋិតនៅដរាបដល់អស់អាយុដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៩០] ២០ ពាន់កប្ប ជាប្រមាណនៃអាយុ របស់ពួកទេវតា ដែលចូលទៅកើតក្នុងជាន់អាកាសានញ្ចាយតនៈ ចិត្តមួយ របស់ពួកទេវតា ដែលចូលទៅកើតក្នុងជាន់អាកាសានញ្ចាយតនៈ (នោះ) ឋិតនៅអស់ ២០ ពាន់កប្បដែរឬ ។ អើ ។ មួយរយឆ្នាំ ជាប្រមាណនៃអាយុ របស់មនុស្សទាំងឡាយ ចិត្តមួយ របស់ពួកមនុស្ស ឋិតនៅអស់មួយរយឆ្នាំដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៩១] ២០ ពាន់កប្ប ជាប្រមាណនៃអាយុ របស់ពួកទេវតា ដែលចូលទៅកើតក្នុងជាន់អាកាសានញ្ចាយតនៈ ចិត្តមួយ របស់ពួកទេវតា ដែលចូលទៅកើតក្នុងជាន់អាកាសានញ្ចាយតនៈ ឋិតនៅអស់ ២០ ពាន់កប្បដែរឬ ។ អើ ។ ប្រាំរយឆ្នាំ ជាប្រមាណនៃអាយុ របស់ពួកទេវតា

ចាតុម្មហារាជិកានំ ទេវានំ ឯកំ ចិត្តំ បញ្ច វស្សសតានិ តិដ្ឋតិ ។ បេ ។ វស្សសហស្សំ តិដ្ឋតិ ទ្វេ វស្សសហស្សានិ តិដ្ឋតិ ចត្តារិ វស្សសហស្សានិ តិដ្ឋតិ អដ្ឋ វស្សសហស្សានិ តិដ្ឋតិ សោឡស វស្សសហស្សានិ តិដ្ឋតិ កប្បស្ស តតិយភាគំ តិដ្ឋតិ ឧបឌ្ឍកប្បំ តិដ្ឋតិ ឯកំ កប្បំ តិដ្ឋតិ ទ្វេ កប្បេ តិដ្ឋតិ ចត្តារោ កប្បេ តិដ្ឋតិ អដ្ឋ កប្បេ តិដ្ឋតិ សោឡស កប្បេ តិដ្ឋតិ ពត្តឹស កប្បេ តិដ្ឋតិ ចតុសដ្ឋី កប្បេ តិដ្ឋតិ បញ្ច កប្បសតានិ តិដ្ឋតិ កប្បសហស្សំ តិដ្ឋតិ ទ្វេ កប្បសហស្សានិ តិដ្ឋតិ ចត្តារិ កប្បសហស្សានិ តិដ្ឋតិ អដ្ឋ កប្បសហស្សានិ តិដ្ឋតិ ។ បេ ។ អកនិដ្ឋានំ ទេវានំ សោឡស កប្បសហស្សានិ អាយុប្បមាណំ អកនិដ្ឋានំ ទេវានំ ឯកំ ចិត្តំ សោឡស កប្បសហស្សានិ តិដ្ឋតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១៩២] អាកាសានញ្ចាយតនូបគានំ ទេវានំ ចិត្តំ មុហុត្តំ មុហុត្តំ ឧប្បជ្ជតិ មុហុត្តំ មុហុត្តំ និរុជ្ឈតីតិ ។ អាមន្តា ។ អាកាសានញ្ចាយតនូបគានំ ទេវានំ មុហុត្តំ មុហុត្តំ ចវន្តិ មុហុត្តំ មុហុត្តំ ឧប្បជ្ជន្តីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

ដែលឋិតនៅក្នុងជាន់ចាតុម្មហារាជិកា ចិត្តមួយ របស់ពួកទេវតាក្នុងឋាន ចាតុម្មហារាជិកា (នោះ) ឋិតនៅអស់ប្រាំរយឆ្នាំដែរឬ ។ បេ ។ ឋិតនៅអស់ ១ ពាន់ឆ្នាំ ឋិតនៅអស់ ២ ពាន់ឆ្នាំ ឋិតនៅអស់ ៤ ពាន់ឆ្នាំ ឋិតនៅអស់ ៨ ពាន់ឆ្នាំ ឋិតនៅអស់ ១៦ ពាន់ឆ្នាំ ឋិតនៅអស់ភាគជាគម្រប់បីនៃកប្ប ឋិតនៅអស់កន្លះកប្ប ឋិតនៅអស់ ១ កប្ប ឋិតនៅអស់ ២ កប្ប ឋិតនៅអស់ ៤ កប្ប ឋិតនៅអស់ ៨ កប្ប ឋិតនៅអស់ ១៦ កប្ប ឋិតនៅអស់ ៣២ កប្ប ឋិតនៅអស់ ៦៤ កប្ប ឋិតនៅអស់ប្រាំរយកប្ប ឋិតនៅអស់ ១ ពាន់កប្ប ឋិតនៅអស់ ២ ពាន់កប្ប ឋិតនៅអស់ ៤ ពាន់កប្ប ឋិតនៅអស់ ៨ ពាន់កប្ប ។ បេ ។ ១៦ ពាន់កប្ប ជាប្រមាណនៃអាយុ របស់ទេវតាក្នុងឋានអកនិដ្ឋ ចិត្តមួយ របស់ពួកទេវតាដែលឋិតនៅក្នុងឋានអកនិដ្ឋ ឋិតនៅអស់ ១៦ ពាន់កប្បដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៩២] ចិត្ត របស់ពួកទេវតាដែលចូលទៅកើតក្នុងជាន់អាកាសានញ្ចាយតនៈ កើតឡើងមួយស្របក់ៗ រលត់ទៅមួយស្របក់ៗឬ ។ អើ ។ ពួកទេវតា ដែលចូលទៅកើតក្នុងជាន់អាកាសានញ្ចាយតនៈ ច្យុតមួយស្របក់ ៗ កើតឡើងមួយស្របក់ ៗ ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៩៣] អាកាសានញ្ចាយតនូបគានំ ទេវានំ ឯកំ ចិត្តំ យាវតាយុកំ តិដ្ឋតីតិ ។ អាមន្តា ។ អាកាសានញ្ចាយតនូបគា ទេវា យេនេវ ចិត្តេន ឧប្បជ្ជន្តិ តេនេវ ចិត្តេន ចវន្តីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

ចិត្តដ្ឋិតិកថា ។

កុក្កុឡកថា

[១៩៤] សព្វេ សង្ខារា អនោធឹកត្វា កុក្កុឡាតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ អត្ថិ សុខា វេទនា កាយិកំ សុខំ ចេតសិកំ សុខំ ទិព្វំ សុខំ មានុសកំ សុខំ លាភសុខំ សក្ការសុខំ យានសុខំ សយនសុខំ ឥស្សរិយសុខំ អាធិបច្ចសុខំ គិហិសុខំ សាមញ្ញសុខំ សាសវំ សុខំ អនាសវំ សុខំ ឧបធិសុខំ និរុបធិសុខំ សាមិសំ សុខំ និរាមិសំ សុខំ សប្បីតិកំ សុខំ និប្បីតិកំ សុខំ ឈានសុខំ វិមុត្តិសុខំ កាមសុខំ នេក្ខម្មសុខំ បវិវេកសុខំ ឧបសមសុខំ សម្ពោធសុខន្តិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អត្ថិ សុខា វេទនា ។ បេ ។

[១៩៣] ចិត្តមួយ របស់ពួកទេវតា ដែលចូលទៅកើតក្នុងជាន់អាកាសានញ្ចាយតនៈ ឋិតនៅដរាបដល់អស់អាយុឬ ។ អើ ។ ពួកទេវតាដែលចូលទៅកើតក្នុងជាន់អាកាសានញ្ចាយតនៈ កើតឡើងដោយចិត្តណា ច្យុតទៅវិញដោយចិត្តនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

ចប់ ចិត្តដ្ឋិតិកថា ។

កុក្កុឡកថា

[១៩៤] សង្ខារទាំងពួង ដូចជាផេះក្តៅ ធ្វើមិនឲ្យមានព្រំដែនឬ ។ អើ ។ វេទនា ជាសុខ គឺសុខប្រព្រឹត្តទៅក្នុងកាយ សុខប្រព្រឹត្តទៅក្នុងចិត្ត សុខជាទិព្វ សុខជារបស់មនុស្ស សុខដោយលាភ សុខដោយសក្ការៈ សុខដោយយាន សុខដោយដំណេក សុខដោយភាពនៃខ្លួនជាធំ សុខដោយភាពនៃខ្លួនជាអធិបតី សុខរបស់គ្រហស្ថ សុខរបស់សមណៈ សុខប្រកបដោយអាសវៈ សុខមិនមានអាសវៈ សុខប្រកបដោយឧបធិក្កិលេស សុខមិនមានឧបធិក្កិលេស សុខប្រកបដោយអាមិសៈ សុខមិនមានអាមិសៈ សុខប្រកបដោយបីតិ សុខមិនមានបីតិ សុខដោយឈាន សុខដោយវិមុត្តិ សុខក្នុងកាម សុខដោយការចេញចាកកាម សុខដោយការស្ងប់ស្ងាត់ សុខដោយការរម្ងាប់ សុខដោយការត្រាស់ដឹង ក្រែងមានដែរឬ ។ អើ ។ បើវេទនា ជាសុខ ។ បេ ។

សម្ពោធសុខំ នោ វត វេ វត្តព្វេ សព្វេ សង្ខារា អនោ-
ធីកត្វា កុក្កុឡាតិ ។

[១៩៥] សព្វេ សង្ខារា អនោធីកត្វា កុក្កុឡា-
តិ ។ អាមន្តា ។ សព្វេ សង្ខារា ទុក្ខា វេទនា កា-
យិកំ ទុក្ខំ ចេតសិកំ ទុក្ខំ សោកបរិទេវទុក្ខទោ-
មនស្សុបាយាសាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១៩៦] ន វត្តព្វំ សព្វេ សង្ខារា អនោធីកត្វា
កុក្កុឡាតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ វុត្តំ ភគវតា សព្វំ
ភិក្ខវេ អាទិត្តំ កិញ្ច ភិក្ខវេ សព្វំ អាទិត្តំ ចក្ខុំ ភិក្ខ-
វេ អាទិត្តំ រូបា អាទិត្តា ចក្ខុវិញ្ញាណំ អាទិត្តំ ចក្ខុ-
សម្ផស្សោ អាទិត្តោ យម្បិទំ ចក្ខុសម្ផស្សប្បច្ចយា
ឧប្បជ្ជតិ វេទយិតំ សុខំ វា ទុក្ខំ វា អទុក្ខមសុខំ វា
តម្បិ អាទិត្តំ កេន អាទិត្តំ អាទិត្តំ រាគគ្គិនា ទោ-
សគ្គិនា មោហគ្គិនា អាទិត្តំ ជាតិយា ជរាមរណេន[១]
សោកេហិ បរិទេវេហិ ទុក្ខេហិ ទោមនស្សេហិ ឧ-
បាយាសេហិ អាទិត្តន្តិ វទាមិ សោតំ អាទិត្តំ សទ្ទា
អាទិត្តា ។ បេ ។ ឃានំ អាទិត្តំ គន្ធា អាទិត្តា ។ បេ ។

១ ម. ជរាយ មរណេន ។

កុក្កុឡកថា

សុខកើតអំពីការត្រាស់ដឹង មាន ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា សង្ខារទាំងពួង ដូចជាផេះក្តៅ ធ្វើមិនឲ្យមានព្រំដែនទេ ។

[១៩៥] សង្ខារទាំងពួង ដូចជាផេះក្តៅ ធ្វើមិនឲ្យមានព្រំដែនឬ ។ អើ ។ សង្ខារទាំងពួង មានវេទនាជាទុក្ខ គឺទុក្ខប្រព្រឹត្តទៅក្នុងកាយ ទុក្ខប្រព្រឹត្តទៅក្នុងចិត្ត សេចក្តីសោក ខ្សឹកខ្សួល ទុក្ខ ទោមនស្ស សេចក្តីសង្រេងសង្រៃ ដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៩៦] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា សង្ខារទាំងពួង ដូចជាផេះក្តៅ ធ្វើមិនឲ្យមានព្រំដែនទេឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វត្ថុទាំងអស់ជារបស់ក្តៅ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វត្ថុទាំងអស់ គឺអ្វី ជារបស់ក្តៅ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភ្នែកជារបស់ក្តៅ រូបជារបស់ក្តៅ ចក្ខុវិញ្ញាណជារបស់ក្តៅ ចក្ខុសម្ផស្សជារបស់ក្តៅ ធម្មជាតណា ដែលទទួលអារម្មណ៍ ជាសុខក្តី ជាទុក្ខក្តី មិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខក្តី កើតឡើងព្រោះចក្ខុសម្ផស្សជាបច្ច័យ ធម្មជាតនោះជារបស់ក្តៅ ចុះក្តៅដោយអ្វី ក្តៅដោយភ្លើងគឺរាគៈ ក្តៅដោយភ្លើងគឺទោសៈ ក្តៅដោយភ្លើងគឺមោហៈ ក្តៅដោយជាតិ ជរា មរណៈ សោកៈ បរិទេវៈ ទុក្ខ ទោមនស្ស ឧបាយាសៈ តថាគតពោលថា ក្តៅ ត្រចៀកជារបស់ក្តៅ សំឡេងជារបស់ក្តៅ ។ បេ ។ ច្រមុះជារបស់ក្តៅ ក្លិនជារបស់ក្តៅ ។ បេ ។

ជិវ្ហា អាទិត្តា រសា អាទិត្តា ។ បេ ។ កាយោ អាទិត្តោ ផោដ្ឋព្វា អាទិត្តា ។ បេ ។ មនោ អាទិត្តោ ធម្មា អាទិត្តា មនោវិញ្ញាណំ អាទិត្តំ មនោសម្ផស្សោ អាទិត្តោ យម្បិទំ មនោសម្ផស្សប្បច្ចយា ឧប្បជ្ជតិ វេទយិតំ សុខំ វា ទុក្ខំ វា អទុក្ខមសុខំ វា តម្បិ អាទិត្តំ កេន អាទិត្តំ អាទិត្តំ រាគគ្គិនា ទោសគ្គិនា មោហគ្គិនា អាទិត្តំ ជាតិយា ជរាមរណេន សោកេហិ បរិទេវេហិ ទុក្ខេហិ ទោមនស្សេហិ ឧបាយាសេហិ អាទិត្តន្តិ វទាមីតិ អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ សព្វេ សង្ខារា អនោធិកត្វា កុក្កុឡាតិ ។

[១៩៧] សព្វេ សង្ខារា អនោធិកត្វា កុក្កុឡាតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ វុត្តំ ភគវតា បញ្ចិមេ ភិក្ខវេ កាមគុណា កតមេ បញ្ច ចក្ខុវិញ្ញេយ្យា រូបា ឥដ្ឋា កន្តា មនាបា បិយរូបា កាមូបសញ្ហិតា រជនិយា សោតវិញ្ញេយ្យា សទ្ទា ។ បេ ។ ឃានវិញ្ញេយ្យា គន្ធា ។ បេ ។ ជិវ្ហាវិញ្ញេយ្យា រសា ។ បេ ។ កាយវិញ្ញេយ្យា ផោដ្ឋព្វា ឥដ្ឋា កន្តា មនាបា បិយរូបា កាមូបសញ្ហិតា រជនិយា ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ច កាមគុណាតិ

អណ្តាតជារបស់ក្តៅ រសជារបស់ក្តៅ ។ បេ ។ កាយជារបស់ក្តៅ ផោដ្ឋព្វៈជារបស់ក្តៅ ។ បេ ។ ចិត្តជារបស់ក្តៅ ធម្មារម្មណ៍ជារបស់ក្តៅ មនោ-វិញ្ញាណជារបស់ក្តៅ មនោសម្ផស្សជារបស់ក្តៅ ធម្មជាតណា ដែលទទួលអារម្មណ៍ ជាសុខក្តី ជាទុក្ខក្តី មិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខក្តី កើតឡើងព្រោះមនោសម្ផស្សជាបច្ច័យ ធម្មជាតនោះ ជារបស់ក្តៅ ចុះក្តៅដោយអ្វី ក្តៅដោយភ្លើងគឺរាគៈ ក្តៅដោយភ្លើងគឺទោសៈ ក្តៅដោយភ្លើងគឺមោហៈ ក្តៅដោយជាតិ ជរា មរណៈ សោកៈ បរិទេវៈ ទុក្ខ ទោមនស្ស ឧបាយា-សៈ តថាគត ពោលថា ក្តៅ ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ អើ ។ ព្រោះហេតុនោះ សង្ខារទាំងពួង ដូចជាផេះក្តៅ ធ្វើមិនឲ្យមានព្រំដែន ។

[១៩៧] សង្ខារទាំងពួង ដូចជាផេះក្តៅ ធ្វើមិនឲ្យមានព្រំដែនឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាម-គុណនេះ មាន ៥ យ៉ាង កាមគុណទាំង ៥ តើដូចម្តេចខ្លះ គឺរូបដែលគប្បីដឹងដោយភ្នែក ជាទីប្រាថ្នា ជាទីត្រេកអរ ជាទីពេញចិត្ត ជាទីស្រ-ឡាញ់ ប្រកបដោយកាម ជាតម្រេក ១ សំឡេងដែលគប្បីដឹងដោយត្រ-ចៀក ១ ។ បេ ។ ក្លិនដែលគប្បីដឹងដោយច្រមុះ ១ ។ បេ ។ រសដែលគប្បីដឹងដោយអណ្តាត ១ ។ បេ ។ ផ្សព្វដែលគប្បីដឹងដោយកាយ ជាទីប្រាថ្នា ជាទីត្រេកអរ ជាទីពេញចិត្ត ជាទីស្រឡាញ់ ប្រកបដោយកាម ជាតម្រេក ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាមគុណ មាន ៥ យ៉ាងនេះឯង

អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ ន វត្តព្វំ សព្វេ សង្ខារា អនោធិកត្វា កុក្កុឡាតិ ។

[១៩៨] ន វត្តព្វំ សព្វេ សង្ខារា អនោធិកត្វា កុក្កុឡាតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ វុត្តំ ភគវតា លាភា វោ ភិក្ខវេ សុលទ្ធំ វោ ភិក្ខវេ ខណោ វោ បដិវិទ្ធោ ព្រហ្មចរិយវាសាយ ទិដ្ឋា មយា ភិក្ខវេ ឆផស្សាយតនិកា នាម និរយា តត្ថ យំ កិញ្ចិ ចក្ខុនា រូបំ បស្សតិ អនិដ្ឋរូបញ្ញេវ បស្សតិ នោ ឥដ្ឋរូបំ អកន្តរូបញ្ញេវ បស្សតិ នោ កន្តរូបំ អមនាបរូបញ្ញេវ បស្សតិ នោ មនាបរូបំ យំ កិញ្ចិ សោតេន សទ្ទំ សុណាតិ ។ បេ ។ ឃានេន គន្ធំ ឃាយតិ ។ បេ ។ ជិវ្ហាយ រសំ សាយតិ ។ បេ ។ កាយេន ផោដ្ឋព្វំ ផុសតិ ។ បេ ។ មនសា ធម្មំ វិជានាតិ អនិដ្ឋរូបញ្ញេវ វិជានាតិ នោ ឥដ្ឋរូបំ អកន្តរូបញ្ញេវ វិជានាតិ នោ កន្តរូបំ អមនាបរូបញ្ញេវ វិជានាតិ នោ មនាបរូបន្តិ អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ[១] សព្វេ សង្ខារា អនោធិកត្វា កុក្កុឡាតិ ។

១ ម. ឯត្តន្តរេ (ន វត្តព្វន្តិ) បាឋោ ទិស្សតិ ។

ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្របុ ។ អើ ។ ព្រោះហេតុនោះ អ្នកមិនគួរពោលថា សង្ខារទាំងពួង ដូចជាផេះក្តៅ ធ្វើមិនឲ្យមានព្រំដែនទេ ។

[១៩៨] បុគ្គលមិនគួរពោលថា សង្ខារទាំងពួង ដូចជាផេះក្តៅ ធ្វើមិនឲ្យមានព្រំដែនឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ពេញហៅមានលាភ អត្តភាពនៃមនុស្ស អ្នកទាំងឡាយពេញជាបានល្អហើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ខណៈ អ្នកទាំងឡាយបានចាក់ធ្លុះហើយ ដើម្បីប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយៈ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នរក ឈ្មោះឆផស្សាយតនិកៈ តថាគតបានឃើញហើយ បណ្តាធម៌ទាំងនោះ បុគ្គល ឃើញរូបណាមួយដោយភ្នែក តែងឃើញរូបមិនជាទីប្រាថ្នា តែម្យ៉ាង មិនឃើញរូបជាទីប្រាថ្នា តែងឃើញរូបមិនជាទីត្រេកអរ មិនឃើញរូបជាទីត្រេកអរ តែងឃើញរូបមិនជាទីគាប់ចិត្ត មិនឃើញរូបជាទីគាប់ចិត្ត បុគ្គល ឮសំឡេងណាមួយដោយត្រចៀក ។ បេ ។ ធុំក្លិនដោយច្រមុះ ។ បេ ។ លិទ្ធភ្លក្សរសដោយអណ្តាត ។ បេ ។ ពាល់ត្រូវផ្សព្វដោយកាយ ។ បេ ។ ដឹងច្បាស់ធម្មារម្មណ៍ដោយចិត្ត តែងដឹងច្បាស់នូវរូបមិនជាទីប្រាថ្នា មិនដឹងច្បាស់នូវរូបជាទីប្រាថ្នា តែងដឹងច្បាស់នូវរូបមិនជាទីត្រេកអរ មិនដឹងច្បាស់នូវរូបជាទីត្រេកអរ តែងដឹងច្បាស់នូវរូបមិនជាទីពេញចិត្ត មិនដឹងច្បាស់នូវរូបជាទីពេញចិត្ត ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្របុ ។ អើ ។ ព្រោះហេតុនោះ សង្ខារទាំងពួង ដូចជាផេះក្តៅ ធ្វើមិនឲ្យមានព្រំដែន ។

[១៩៩] សព្វេ សង្ខារា អនោធឹកត្វា ទុក្ខាតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ វុត្តំ ភគវតា លាភា វោ ភិក្ខវេ សុលទ្ធំ វោ ភិក្ខវេ ខណោ វោ បដិវិទ្ធោ ព្រហ្មចរិយវាសាយ ទិដ្ឋា មយា ភិក្ខវេ ឆផស្សាយតនិកា នាម សគ្គា តត្ថ យំ កិញ្ចិ ចក្ខុនា រូបំ បស្សតិ ឥដ្ឋរូបញ្ញេវ បស្សតិ នោ អនិដ្ឋរូបំ កន្តរូបញ្ញេវ បស្សតិ នោ អកន្តរូបំ មនាបរូបញ្ញេវ បស្សតិ នោ អមនាបរូបំ យំ កិញ្ចិ សោតេន សទ្ទំ សុណាតិ ។ បេ ។ ឃានេន គន្ធំ ឃាយតិ ។ បេ ។ ជិវ្ហាយ រសំ សាយតិ ។ បេ ។ កាយេន ផោដ្ឋព្វំ ផុសតិ ។ បេ ។ មនសា ធម្មំ វិជានាតិ ឥដ្ឋរូបញ្ញេវ វិជានាតិ នោ អនិដ្ឋរូបំ កន្តរូបញ្ញេវ វិជានាតិ នោ អកន្តរូបំ មនាបរូបញ្ញេវ វិជានាតិ នោ អមនាបរូបន្តិ អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ ន វត្តព្វំ សព្វេ សង្ខារា អនោធឹកត្វា ទុក្ខាតិ ។

[១៩៩] សង្ខារទាំងពួង ដូចជាផេះក្ដៅ ធ្វើមិនឲ្យមានព្រំដែនឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ពេញហៅមានលាភ អត្តភាពនៃមនុស្ស អ្នកទាំងឡាយពេញជាបានល្អហើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ខណៈ អ្នកទាំងឡាយបានចាក់ដុះហើយ ដើម្បីប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយៈ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឋានសួគ៌ ឈ្មោះផស្សាយតនិកៈ តថាគតបានឃើញហើយ បណ្ដាធម៌ទាំងនោះ បុគ្គលឃើញរូបណាមួយដោយភ្នែក តែងឃើញរូបជាទីប្រាថ្នា មិនឃើញរូបមិនជាទីប្រាថ្នា តែងឃើញរូបជាទីត្រេកអរ មិនឃើញរូបមិនជាទីត្រេកអរ តែងឃើញរូបជាទីពេញចិត្ត មិនឃើញរូបមិនជាទីពេញចិត្ត ឮសំឡេងណាមួយដោយត្រចៀក ។ បេ ។ ធុំក្លិនដោយច្រមុះ ។ បេ ។ លិទ្ធភ្លក្សរសដោយអណ្ដាត ។ បេ ។ ពាល់ត្រូវផ្សព្វដោយកាយ ។ បេ ។ ដឹងច្បាស់ធម្មារម្មណ៍ដោយចិត្ត តែងដឹងច្បាស់នូវរូបជាទីប្រាថ្នា មិនដឹងច្បាស់នូវរូបមិនជាទីប្រាថ្នា តែងដឹងច្បាស់នូវរូបជាទីត្រេកអរ មិនដឹងច្បាស់នូវរូបមិនជាទីត្រេកអរ តែងដឹងច្បាស់នូវរូបជាទីពេញចិត្ត មិនដឹងច្បាស់នូវរូបមិនជាទីពេញចិត្ត ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ អើ ។ ព្រោះហេតុនោះ អ្នកមិនគួរពោលថា សង្ខារទាំងពួង ដូចជាផេះក្ដៅ ធ្វើមិនឲ្យមានព្រំដែនទេ ។

៧៧

កុក្កុឡកថា

[២០០] ន វត្តព្វំ សព្វេ សង្ខារា អនោធឹកត្វា កុក្កុឡាតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ យទនិច្ចំ តំ ទុក្ខំ វុត្តំ ភគវតា សព្វេ សង្ខារា អនិច្ចាតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ យទនិច្ចំ តំ ទុក្ខំ វុត្តំ ភគវតា សព្វេ សង្ខារា អនិច្ចា តេន វត រេ វត្តព្វេ សព្វេ សង្ខារា អនោធឹកត្វា កុក្កុឡាតិ ។

[២០១] សព្វេ សង្ខារា អនោធឹកត្វា កុក្កុឡាតិ ។ អាមន្តា ។ ទានំ អនិដ្ឋផលំ អកន្តផលំ អមនុញ្ញផលំ សេចនកផលំ ទុក្ខុទ្រយំ ទុក្ខវិបាកន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សីលំ ។ បេ ។ ឧបោសថោ ។ បេ ។ ភាវនា ។ បេ ។ ព្រហ្មចរិយំ អនិដ្ឋផលំ អកន្តផលំ អមនុញ្ញផលំ សេចនកផលំ ទុក្ខុទ្រយំ ទុក្ខវិបាកន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ននុ ទានំ ឥដ្ឋផលំ កន្តផលំ មនុញ្ញផលំ អសេចនកផលំ សុខុទ្រយំ សុខវិបាកន្តិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ ទានំ ឥដ្ឋផលំ កន្តផលំ មនុញ្ញផលំ អសេចនកផលំ សុខុទ្រយំ សុខវិបាកំ នោ វត រេ វត្តព្វេ សព្វេ សង្ខារា

កុក្កុឡកថា

[២០០] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា សង្ខារទាំងពួង ដូចជាផេះក្តៅ ធ្វើមិនឲ្យមានព្រំដែនឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា របស់ណា មិនទៀង របស់នោះ ជាទុក្ខ ចុះសង្ខារទាំងពួង មិនទៀងឬ ។ អើ ។ បើព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា របស់ណា មិនទៀង របស់នោះ ជាទុក្ខ សង្ខារទាំងពួង មិនទៀង ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកមិនគួរពោលថា សង្ខារទាំងពួង ដូចជាផេះក្តៅ ធ្វើមិនឲ្យមានព្រំដែនទេ ។

[២០១] សង្ខារទាំងពួង ដូចជាផេះក្តៅ ធ្វើមិនឲ្យមានព្រំដែនឬ ។ អើ ។ ទាន មានផលមិនជាទីប្រាថ្នា មានផលមិនជាទីត្រេកអរ មានផលមិនជាទីគាប់ចិត្ត មានផលប្រឡូកប្រឡំ មានទុក្ខជាកម្រៃ មានវិបាកជាទុក្ខឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សីល ។ បេ ។ ឧបោសថ ។ បេ ។ ភាវនា ។ បេ ។ ព្រហ្មចរិយៈ មានផលមិនជាទីប្រាថ្នា មានផលមិនជាទីត្រេកអរ មានផលមិនជាទីគាប់ចិត្ត មានផលប្រឡូកប្រឡំ មានទុក្ខជាកម្រៃ មានវិបាកជាទុក្ខឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ក្រែងទាន មានផលជាទីប្រាថ្នា មានផលជាទីត្រេកអរ មានផលជាទីគាប់ចិត្ត មានផលមិនប្រឡូកប្រឡំ មានសុខជាកម្រៃ មានវិបាកជាសុខឬ ។ អើ ។ បើទាន មានផលជាទីប្រាថ្នា មានផលជាទីត្រេកអរ មានផលជាទីគាប់ចិត្ត មានផលមិនប្រឡូកប្រឡំ មានសុខជាកម្រៃ មានវិបាកជាសុខហើយ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា សង្ខារទាំងពួង

អនោជីកត្វា កុក្កុច្ចាតិ ។ ននុ សីលំ ។ បេ ។ ឧបោសថោ ។ បេ ។ ភាវនា ។ បេ ។ ព្រហ្មចរិយំ ឥដ្ឋផលំ កន្តផលំ មនុញ្ញផលំ អសេចនកផលំ សុខុទ្រយំ សុខវិបាកន្តិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ ព្រហ្មចរិយំ ឥដ្ឋផលំ កន្តផលំ មនុញ្ញផលំ អសេចនកផលំ សុខុទ្រយំ សុខវិបាកំ នោ វត រេ វត្តព្វេ សព្វេ សង្ខារា អនោជីកត្វា កុក្កុច្ចាតិ ។

[២០២] សព្វេ សង្ខារា អនោជីកត្វា កុក្កុច្ចាតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ វុត្តំ ភគវតា

សុខោ វិវេកោ តុដ្ឋស្ស សុតធម្មស្ស បស្សតោ
អព្យាបជ្ឈំ សុខំ លោកេ បាណភូតេសុ សញ្ញមោ
សុខា វិរាគតា លោកេ កាមានំ សមតិក្កមោ
អស្មិមានស្ស យោ វិនយោ ឯតំ វេ បរមំ សុខំ
តំ សុខេន សុខំ បត្តំ អច្ចន្តំ សុខមេវ តំ

ដូចជាផេះក្តៅ ធ្វើមិនឲ្យមានព្រំដែនទេ ។ ក្រែងសីល ។ បេ ។ ឧបោ-សថ ។ បេ ។ ភាវនា ។ បេ ។ ព្រហ្មចរិយៈ មានផលជាទីប្រាថ្នា មានផលជាទីត្រេកអរ មានផលជាទីគាប់ចិត្ត មានផលមិនប្រឡូកប្រឡំ មានសុខជាកម្រៃ មានវិបាកជាសុខឬ ។ អើ ។ បើព្រហ្មចរិយៈ មានផលជាទីប្រាថ្នា មានផលជាទីត្រេកអរ មានផលជាទីគាប់ចិត្ត មានផលមិនប្រឡូកប្រឡំ មានសុខជាកម្រៃ មានវិបាកជាសុខ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា សង្ខារទាំងពួង ដូចជាផេះក្តៅ ធ្វើមិនឲ្យមានព្រំដែនទេ ។

[២០២] សង្ខារទាំងពួង ដូចជាផេះក្តៅ ធ្វើមិនឲ្យមានព្រំដែនឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា

វិវេក របស់បុគ្គល អ្នកត្រេកអរ ជាអ្នកមានធម៌បានស្តាប់
ហើយ ឃើញ (ធម៌) រមែងនាំមកនូវសេចក្តីសុខ ការមិន
បៀតបៀន គឺការសង្រួម ក្នុងសត្វទាំងឡាយ នាំមកនូវ
សេចក្តីសុខ ក្នុងលោក ភាវៈប្រាសចាករាគៈ គឺកិរិយា
កន្លង នូវកាមទាំងឡាយ នាំមក នូវសេចក្តីសុខក្នុងលោក
ការបន្ទោបង់ នូវអស្មិមានះ ណា នេះឯង ជាសេចក្តីសុខ
ដ៏ក្រៃលែង សេចក្តីសុខនោះ បុគ្គល បានដល់ហើយ
ដោយងាយ សេចក្តីសុខនោះឯង មានទីបំផុតដ៏ក្រៃលែង

អនុបុញ្ញាភិសមយកថា

តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា ឯតំ វេ បរមំ សុខន្តិ អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ ន វត្តព្វំ សព្វេ សង្ខារា អនោធិកត្វា កុក្កុឡាតិ ។

កុក្កុឡកថា ។

អនុបុញ្ញាភិសមយកថា

[២០៣] អនុបុព្វាភិសមយោតិ ។ អាមន្តា ។ អនុបុព្វេន សោតាបត្តិមគ្គំ ភាវេតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អនុបុព្វេន សោតាបត្តិមគ្គំ ភាវេតី-តិ ។ អាមន្តា ។ អនុបុព្វេន សោតាបត្តិផលំ សច្ឆិ-ករោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២០៤] អនុបុព្វាភិសមយោតិ ។ អាមន្តា ។ អនុបុព្វេន សកទាគាមិមគ្គំ ភាវេតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អនុបុព្វេន សកទាគាមិមគ្គំ ភាវេតី-តិ ។ អាមន្តា ។ អនុបុព្វេន សកទាគាមិផលំ សច្ឆិ-ករោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២០៥] អនុបុព្វាភិសមយោតិ ។ អាមន្តា ។ អនុ-បុព្វេន អនាគាមិមគ្គំ ភាវេតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

វិជ្ជា ៣ ដែលគេបានដល់ហើយ នេះ ជាសេចក្តីសុខដ៏ក្រៃលែង ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ អើ ។ ព្រោះហេតុនោះ អ្នកមិនគួរពោលថា សង្ខារទាំងពួង ដូចជាផេះក្តៅ ធ្វើមិនឲ្យមានព្រំដែនទេ ។

ចប់ កុក្កុឡកថា ។

អនុបុព្វាភិសមយកថា

[២០៣] *ការត្រាស់ដឹងជាលំដាប់ មានដែរឬ ។ អើ ។ បុគ្គល ចម្រើនសោតាបត្តិមគ្គ តាមលំដាប់ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គល ចម្រើនសោតាបត្តិមគ្គ តាមលំដាប់ឬ ។ អើ ។ បុគ្គល ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ នូវសោតាបត្តិផល តាមលំដាប់ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។*

[២០៤] *ការត្រាស់ដឹងជាលំដាប់ មានឬ ។ អើ ។ បុគ្គល ចម្រើនសកទាគាមិមគ្គ តាមលំដាប់ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គលចម្រើនសកទាគាមិមគ្គ តាមលំដាប់ឬ ។ អើ ។ បុគ្គល ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ នូវសកទាគាមិផល តាមលំដាប់ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។*

[២០៥] *ការត្រាស់ដឹងជាលំដាប់ មានឬ ។ អើ ។ បុគ្គលចម្រើនអនាគាមិមគ្គ តាមលំដាប់ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។*

អនុបុព្វេន អនាគាមិមគ្គំ ភាវេតីតិ ។ អាមន្តា ។ អនុបុព្វេន អនាគាមិផលំ សច្ឆិករោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២០៦] អនុបុព្វាភិសមយោតិ ។ អាមន្តា ។ អនុបុព្វេន អរហត្តមគ្គំ ភាវេតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អនុបុព្វេន អរហត្តមគ្គំ ភាវេតីតិ ។ អាមន្តា ។ អនុបុព្វេន អរហត្តផលំ សច្ឆិករោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២០៧] សោតាបត្តិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ បុគ្គលោ ទុក្ខទស្សនេន កឹ ជហាតីតិ ។ សក្កាយទិដ្ឋឹ វិចិកិច្ឆំ សីលព្វតបរាមាសំ តទេកដ្ឋេ ច កិលេសេ ចតុព្ភាគំ ជហាតីតិ ។ ចតុព្ភាគំ សោតាបន្នោ ចតុព្ភាគំ ន សោតាបន្នោ ចតុព្ភាគំ សោតាបត្តិផលប្បត្តោ បដិលទ្ធោ អធិគតោ សច្ឆិកតោ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ កាយេន ផុសិត្វា វិហរតិ ចតុព្ភាគំ ន កាយេន ផុសិត្វា វិហរតិ ចតុព្ភាគំ សត្តក្ខត្តុំ បរមោ កោលំកោលោ ឯកពីជី ពុទ្ធេ អវេច្ចប្បសាទេន សមន្នាគតោ ធម្មេ ។ បេ ។ សង្ឃេ ។ បេ ។

បុគ្គលចម្រើនអនាគាមិមគ្គ តាមលំដាប់ឬ ។ អើ ។ បុគ្គលធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ នូវអនាគាមិផល តាមលំដាប់ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២០៦] ការត្រាស់ដឹងជាលំដាប់ មានឬ ។ អើ ។ បុគ្គលចម្រើនអរហត្តមគ្គ តាមលំដាប់ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គល ចម្រើនអរហត្តមគ្គ តាមលំដាប់ឬ ។ អើ ។ បុគ្គល ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ នូវអរហត្តផល តាមលំដាប់ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២០៧] បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ នូវសោតាបត្តិផល ដោយការឃើញទុក្ខសច្ច តើលះបង់អ្វី ។ បុគ្គល លះសក្កាយទិដ្ឋិ វិចិកិច្ឆា សីលព្វតបរាមាសៈ និងពួកកិលេស ដែលដូចគ្នានឹងធម៌ទាំងនោះ ជាចតុព្ភាគ (មានចំណែកជា ៤) ។ សោតាបន្នបុគ្គល ជាចតុព្ភាគ មិនមែនសោតាបន្នបុគ្គល ជាចតុព្ភាគ បុគ្គលដល់សោតាបត្តិផល បានចំពោះ ត្រាស់ដឹង ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ សម្រេច ពាល់ត្រូវដោយនាមកាយ ជាចតុព្ភាគ មិនពាល់ត្រូវដោយនាមកាយ ជាចតុព្ភាគ សត្តក្ខត្តុំបរមបុគ្គល កោលំកោលបុគ្គល ឯកពីជិបុគ្គល ប្រកបដោយសេចក្ដីជ្រះថ្លាមិនញាប់ញ័រ ក្នុងព្រះពុទ្ធ ក្នុងព្រះធម៌ ។ បេ ។ ក្នុងព្រះសង្ឃ ។ បេ ។

អនុបុព្វាភិសមយកថា

អរិយកន្តេហិ សីលេហិ សមន្នាគតោ ចតុត្ថកំ ន អរិយកន្តេហិ សីលេហិ សមន្នាគតោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សមុទយទស្សនេន ។ បេ ។ និរោធទស្សនេន ។ បេ ។ មគ្គទស្សនេន កាំ ជហាតីតិ ។ សក្កាយទិដ្ឋឹ វិចិកិច្ឆំ សីលព្វតបរាមាសំ តទេកដ្ឋេ ច កិលេសេ ចតុត្ថកំ ជហាតីតិ ។ ចតុត្ថកំ សោតាបន្នោ ចតុត្ថកំ ន សោតាបន្នោ ចតុត្ថកំ សោតាបត្តិផលប្បត្តោ បដិលទ្ធោ អធិគតោ សច្ឆិកតោ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ កាយេន ផុសិត្វា វិហរតិ ចតុត្ថកំ ន កាយេន ផុសិត្វា វិហរតិ ចតុត្ថកំ សត្តក្ខត្តុំបរមោ កោលំកោលោ ឯកពីជី ពុទ្ធេ អវេច្ចប្បសាទេន សមន្នាគតោ ធម្មេ ។ បេ ។ សង្ឃេ ។ បេ ។ អរិយកន្តេហិ សីលេហិ សមន្នាគតោ ចតុត្ថកំ ន អរិយកន្តេហិ សីលេហិ សមន្នាគតោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

ប្រកបដោយសីលជាទីត្រេកអររបស់អរិយៈទាំងឡាយ ជាចតុក្កាគ មិនប្រកបដោយសីលជាទីត្រេកអររបស់អរិយៈទាំងឡាយ ជាចតុក្កាគ មាន ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ដោយការឃើញសមុទយ-សច្ច ។ បេ ។ ដោយការឃើញនិរោធសច្ច ។ បេ ។ ដោយការឃើញមគ្គសច្ច តើលះបង់អ្វី ។ បុគ្គល លះសក្កាយទិដ្ឋិ វិចិកិច្ឆា សីលព្វត-បរាមាសៈ និងពួកកិលេសដែលដូចគ្នានឹងធម៌ទាំងនោះ ជាចតុក្កាគ ។ សោតាបន្នបុគ្គល ជាចតុក្កាគ មិនមែនសោតាបន្នបុគ្គល ជាចតុក្កាគ បុគ្គលដល់សោតាបត្តិផល បានចំពោះ ត្រាស់ដឹង ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ សម្រេច ពាល់ត្រូវដោយនាមកាយ ជាចតុក្កាគ មិនពាល់ត្រូវដោយនាមកាយ ជាចតុក្កាគ សត្តក្ខត្តុំបរមបុគ្គល កោលំកោលបុគ្គល ឯកពីជិ-បុគ្គល ប្រកបដោយសេចក្តីជ្រះថ្លាមិនញាប់ញ័រ ក្នុងព្រះពុទ្ធ ក្នុងព្រះធម៌ ។ បេ ។ ក្នុងព្រះសង្ឃ ។ បេ ។ ប្រកបដោយសីលជាទីត្រេកអររបស់អរិយៈទាំងឡាយ ជាចតុក្កាគ មិនប្រកបដោយសីលជាទីត្រេកអររបស់អរិយៈទាំងឡាយ ជាចតុក្កាគឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២០៨] សកទាគាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ បុគ្គលោ ទុក្ខទស្សនេន កាំ ជហាតីតិ ។ ឱឡារិកំ កាមរាគំ ឱឡារិកំ ព្យាបាទំ តទេកដ្ឋេ ច កិលេសេ ចតុត្ថាគំ ជហាតីតិ ។ ចតុត្ថាគំ សកទាគាមី ចតុត្ថាគំ ន សកទាគាមី ចតុត្ថាគំ សកទាគាមិផលប្បត្តោ បដិលទ្ធោ អធិគតោ សច្ឆិកតោ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ កាយេន ផុសិត្វា វិហរតិ ចតុត្ថាគំ ន កាយេន ផុសិត្វា វិហរតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សមុទយទស្សនេន ។ បេ ។ និរោធទស្សនេន ។ បេ ។ មគ្គទស្សនេន កាំ ជហាតីតិ ។ ឱឡារិកំ កាមរាគំ ឱឡារិកំ ព្យាបាទំ តទេកដ្ឋេ ច កិលេសេ ចតុត្ថាគំ ជហាតីតិ ។ ចតុត្ថាគំ សកទាគាមី ចតុត្ថាគំ ន សកទាគាមី ចតុត្ថាគំ សកទាគាមិផលប្បត្តោ បដិលទ្ធោ អធិគតោ សច្ឆិកតោ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ កាយេន ផុសិត្វា វិហរតិ ចតុត្ថាគំ ន កាយេន ផុសិត្វា វិហរតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២០៨] បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ នូវសកទាគាមិផល ដោយការឃើញទុក្ខសច្ច តើលះបង់អ្វី ។ បុគ្គល លះកាមរាគគ្រោតគ្រាត ព្យាបាទគ្រោតគ្រាត និងពួកកិលេសដែលដូចគ្នានឹងធម៌ទាំងនោះ ជាចតុព្ភាគ ។ សកទាគាមិបុគ្គល ជាចតុព្ភាគ មិនមែនសកទាគាមិបុគ្គល ជាចតុព្ភាគ បុគ្គល ដល់នូវសកទាគាមិផល បានចំពោះ ត្រាស់ដឹង ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ សម្រេច ពាល់ត្រូវដោយនាមកាយ ជាចតុព្ភាគ មិនពាល់ត្រូវដោយនាមកាយ ជាចតុព្ភាគដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ដោយការឃើញសមុទយសច្ច ។ បេ ។ ដោយការឃើញនិរោធសច្ច ។ បេ ។ ដោយការឃើញមគ្គសច្ច តើលះបង់អ្វី ។ បុគ្គល លះកាមរាគគ្រោតគ្រាត ព្យាបាទគ្រោតគ្រាត និងពួកកិលេសដែលដូចគ្នានឹងធម៌ទាំងនោះ ជាចតុព្ភាគ ។ សកទាគាមិបុគ្គល ជាចតុព្ភាគ មិនមែនសកទាគាមិបុគ្គល ជាចតុព្ភាគ បុគ្គល ដល់នូវសកទាគាមិផល បានចំពោះ ត្រាស់ដឹង ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ សម្រេច ពាល់ត្រូវដោយនាមកាយ ជាចតុព្ភាគ មិនពាល់ត្រូវដោយនាមកាយ ជាចតុព្ភាគឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

៨៣

អនុបុព្វាភិសមយកថា

[២០៩] អនាគាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ
បុគ្គលោ ទុក្ខទស្សនេន កឹ ជហាតីតិ ។ អណុស-
ហគតំ កាមរាគំ អណុសហគតំ ព្យាបាទំ តទេកដ្ឋេ
ច កិលេសេ ចតុក្កតំ ជហាតីតិ ។ ចតុក្កតំ អនា-
គាមី ចតុក្កតំ ន អនាគាមី ចតុក្កតំ អនាគាមិផ-
លប្បត្តោ បដិលទ្ធោ អធិគតោ សច្ឆិកតោ ឧបសម្បជ្ជ
វិហរតិ កាយេន ផុសិត្វា វិហរតិ ចតុក្កតំ ន កា-
យេន ផុសិត្វា វិហរតិ ចតុក្កតំ អន្តរាបរិនិព្វាយី ។ បេ ។
ឧបហច្ចបរិនិព្វាយី ។ បេ ។ អសង្ខារបរិនិព្វាយី ។ បេ ។
សសង្ខារបរិនិព្វាយី ។ បេ ។ ឧទ្ធំសោតោ អកនិដ្ឋគាមី
ចតុក្កតំ ន ឧទ្ធំសោតោ ន អកនិដ្ឋគាមីតិ ។ ន
ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សមុទយទស្សនេន ។ បេ ។ និរោ-
ធទស្សនេន ។ បេ ។ មគ្គទស្សនេន កឹ ជហាតី-
តិ ។ អណុសហគតំ កាមរាគំ អណុសហគតំ ព្យា-
បាទំ តទេកដ្ឋេ ច កិលេសេ ចតុក្កតំ ជហាតីតិ ។
ចតុក្កតំ អនាគាមី ចតុក្កតំ ន អនាគាមី ចតុក្កតំ
អនាគាមិផលប្បត្តោ បដិលទ្ធោ អធិគតោ សច្ឆិកតោ
ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ កាយេន ផុសិត្វា វិហរតិ ចតុក្កតំ

អនុបុញ្ញាភិសមយកថា

[២០៩] បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ នូវអនាគាមិ-ផល ដោយការឃើញទុក្ខសច្ច តើលះបង់អ្វី ។ បុគ្គល លះកាមរាគស្រាលស្តើង ព្យាបាទស្រាលស្តើង និងពួកកិលេសដែលដូចគ្នានឹងធម៌ទាំងនោះ ជាចតុក្កាគ ។ អនាគាមិបុគ្គល ជាចតុក្កាគ មិនមែនអនាគា-មិបុគ្គល ជាចតុក្កាគ បុគ្គល ដល់នូវអនាគាមិផល បានចំពោះ ត្រាស់ដឹង ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ សម្រេច ពាល់ត្រូវដោយនាមកាយ ជាចតុក្កាគ មិនពាល់ត្រូវដោយនាមកាយ ជាចតុក្កាគ អន្តរាបរិនិព្វាយិបុគ្គល ។ បេ ។ ឧបហច្ចបរិនិព្វាយិបុគ្គល ។ បេ ។ អសង្ខារបរិនិព្វាយិបុគ្គល ។ បេ ។ សសង្ខារបរិនិព្វាយិបុគ្គល ។ បេ ។ ឧទ្ធំសោតៈ អកនិដ្ឋគាមិបុគ្គល ជាចតុក្កាគ មិនមែនឧទ្ធំសោតៈ មិនមែនអកនិដ្ឋគាមិបុគ្គល ជាចតុក្កាគ ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ដោយការឃើញសមុ-ទយសច្ច ។ បេ ។ ដោយការឃើញនិរោធសច្ច ។ បេ ។ ដោយការឃើញមគ្គសច្ច តើលះបង់អ្វី ។ បុគ្គល លះកាមរាគស្រាលស្តើង ព្យាបាទស្រាលស្តើង និងពួកកិលេសដែលដូចគ្នានឹងពួកធម៌ទាំងនោះ ជាចតុក្កាគ ។ អនាគាមិបុគ្គល ជាចតុក្កាគ មិនមែនអនាគាមិបុគ្គល ជាចតុក្កាគ បុគ្គល ដល់នូវអនាគាមិផល បានចំពោះ ត្រាស់ដឹង ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ សម្រេច ពាល់ត្រូវដោយនាមកាយ ជាចតុក្កាគ

ន កាយេន ផុសិត្វា វិហរតិ ចតុត្ថកំ អន្តរាបរិ-និព្វាយី ។ បេ ។ ឧបហច្ចបរិនិព្វាយី ។ បេ ។ អសង្ខា-របរិនិព្វាយី ។ បេ ។ សសង្ខារបរិនិព្វាយី ។ ឧទ្ធំសោតោ អកនិដ្ឋគាមី ចតុត្ថកំ ន ឧទ្ធំសោតោ ន អកនិដ្ឋ-គាមីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២១០] អរហត្តសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ បុគ្គ-លោ ទុក្ខូនស្សនេន កឹ ជហាតីតិ ។ រូបរាគំ អរូប-រាគំ មានំ ឧទ្ធច្ចំ អវិជ្ជំ តទេកដ្ឋេ ច កិលេសេ ចតុត្ថកំ ជហាតីតិ ។ ចតុត្ថកំ អរហា ចតុត្ថកំ ន អរហា ចតុត្ថកំ អរហត្តប្បត្តោ បដិលទ្ធោ អធិគតោ សច្ឆិកតោ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ កាយេន ផុសិត្វា វិហរតិ ចតុត្ថកំ ន កាយេន ផុសិត្វា វិហរតិ ចតុត្ថកំ វីតរាគោ វីតទោសោ វីតមោហោ កតករណីយោ ឱហិតភារោ អនុប្បត្តសទត្ថោ បរិក្ខីណភវសញ្ញោជ-នោ សម្មទញ្ញា វិមុត្តោ ឧក្ខិត្តបលិឃោ សង្កិណ្ណបរិខោ អព្ពុឡ្ហេសិកោ និរគ្គឡោ អរិយោ បន្នទ្ធជោ បន្នភារោ

មិនពាល់ត្រូវដោយនាមកាយ ជាចតុក្កាគ អន្តរាបរិនិព្វាយិបុគ្គល ។ បេ ។ ឧបហច្ចបរិនិព្វាយិបុគ្គល ។ បេ ។ អសង្ខារបរិនិព្វាយិបុគ្គល ។ បេ ។ សសង្ខារបរិនិព្វាយិបុគ្គល ។ បេ ។ ឧទ្ធំសោតៈ អកនិដ្ឋគាមិបុគ្គល ជាចតុក្កាគ មិនមែនឧទ្ធំសោតៈ មិនមែនអកនិដ្ឋគាមិបុគ្គល ជាចតុក្កាគឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២១០] បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ នូវអរហត្ត ដោយការឃើញទុក្ខសច្ច តើលះបង់អ្វី ។ បុគ្គល លះរូបរាគៈ អរូបរាគៈ មានះ ឧទ្ធច្ចៈ អវិជ្ជា និងពួកកិលេសដែលដូចគ្នានឹងពួកធម៌ទាំងនោះ ជាចតុក្កាគ ។ ព្រះអរហន្ត ជាចតុក្កាគ មិនមែនព្រះអរហន្ត ជាចតុក្កាគ បុគ្គល ដល់នូវអរហត្ត បានចំពោះ ត្រាស់ដឹង ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ សម្រេច ពាស់ត្រូវដោយនាមកាយ ជាចតុក្កាគ មិនពាល់ត្រូវដោយនាមកាយ ជាចតុក្កាគ ប្រាសចាករាគៈ ប្រាសចាកទោសៈ ប្រាសចាកមោហៈ មានសោឡសកិច្ចធ្វើរួចហើយ មានភារៈដាក់ចុះហើយ មានប្រយោជន៍ជារបស់ខ្លួនដល់ហើយដោយលំដាប់ មានសញ្ញោជនៈក្នុងភពអស់ហើយ មានចិត្តរួចស្រឡះហើយ ព្រោះដឹងដោយប្រពៃ មានទ្វារដើងគុលគឺអវិជ្ជាលើកឡើងហើយ មានគូ (ស្នាមភ្ញោះ) ទម្លាយហើយ មានសសរខឿនដកចោលហើយ មិនមានសន្ទះទ្វារចេញចាកសត្រូវ មានទង់ដាក់ចុះហើយ មានភារៈដាក់ចុះហើយ

វិសញ្ញុត្តោ សុវិជិតវិជយោ ទុក្ខន្តស្ស បរិញ្ញាតំ សមុ-
ទយោ បហីនោ និរោធោ សច្ឆិកតោ មគ្គោ ភាវិ-
តោ អភិញ្ញេយ្យំ អភិញ្ញាតំ បរិញ្ញេយ្យំ បរិញ្ញាតំ
បហាតព្វំ បហីនំ ភាវេតព្វំ ភាវិតំ ។ បេ ។ សច្ឆិ-
កាតព្វំ សច្ឆិកតំ ចតុក្កំ សច្ឆិកាតព្វំ ន សច្ឆិ-
កតន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សមុទយទស្ស-
នេន ។ បេ ។ និរោធទស្សនេន ។ បេ ។ មគ្គទស្ស-
នេន កឹ ជហាតីតិ ។ រូបរាគំ អរូបរាគំ មានំ ឧទ្ធច្ចំ
អវិជ្ជំ តទេកដ្ឋេ ច កិលេសេ ចតុក្កំ ជហាតីតិ ។
ចតុក្កំ អរហា ចតុក្កំ ន អរហា ចតុក្កំ អរ-
ហត្តប្បត្តោ បដិលទ្ធោ អធិគតោ សច្ឆិកតោ ឧប-
សម្បជ្ជ វិហរតិ កាយេន ផុសិត្វា វិហរតិ ចតុក្កំ
ន កាយេន ផុសិត្វា វិហរតិ ចតុក្កំ វីតរាគោ
វីតទោសោ វីតមោហោ កតករណីយោ ឱហិតភារោ

អនុបុញ្ញាភិសមយកថា

ប្រាសចាកធម៌ជាគ្រឿងប្រកប មានជម្នះឈ្នះដោយប្រពៃ ទុក្ខសច្ច បុគ្គលនោះ ក៏បានកំណត់ដឹងហើយ សមុទយសច្ច (ហេតុដែលនាំឲ្យកើតទុក្ខ) ក៏បានលះបង់ហើយ និរោធសច្ច (ធម៌ជាទីរំលត់ទុក្ខ) បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ មគ្គសច្ច ក៏បានចម្រើនហើយ ធម្មជាតដែលគួរត្រាស់ដឹង ក៏បានត្រាស់ដឹងហើយ ធម្មជាតដែលគួរកំណត់ដឹង ក៏បានកំណត់ដឹងហើយ ធម្មជាតដែលគួរលះ ក៏បានលះហើយ ធម្មជាតដែលគួរចម្រើន ក៏បានចម្រើនហើយ ។ បេ ។ ធម្មជាតដែលគួរធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ បុគ្គលនោះ ក៏បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ជាចតុក្កាគ ធម្មជាតដែលគួរធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ បុគ្គលនោះមិនបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ជាចតុក្កាគ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ដោយការឃើញសមុទយសច្ច ។ បេ ។ ដោយការឃើញនិរោធសច្ច ។ បេ ។ ដោយការឃើញមគ្គសច្ច តើលះបង់អ្វី ។ បុគ្គល លះរូបរាគៈ អរូបរាគៈ មានះ ឧទ្ធច្ចៈ អវិជ្ជា និងពួកកិលេសដែលដូចគ្នានឹងធម៌ទាំងនោះ ជាចតុក្កាគ ។ អរហន្ត ជាចតុក្កាគ មិនមែនអរហន្ត ជាចតុក្កាគ បុគ្គល ដល់នូវអរហត្ត បានចំពោះ ត្រាស់ដឹង ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ សម្រេច ពាល់ត្រូវដោយនាមកាយ ជាចតុក្កាគ មិនពាល់ត្រូវដោយនាមកាយ ជាចតុក្កាគ ប្រាសចាករាគៈ ប្រាសចាកទោសៈ ប្រាសចាកមោហៈ មានសោឡសកិច្ចធ្វើហើយ មានភារៈដាក់ចុះហើយ

អនុប្បត្តសទត្ថោ បរិក្ខីណភវសញ្ញោជនោ សម្មទញ្ញា វិមុត្តោ ឧក្ខិត្តបលិឃោ សង្កិណ្ណបរិខោ អព្ពុឡ្ហេសិកោ និរគ្គឡោ អរិយោ បន្នទ្ធជោ បន្នភារោ វិសញ្ញុត្តោ សុវិជិតវិជយោ ទុក្ខន្តស្ស បរិញ្ញាតំ សមុទយោ បហី-នោ និរោធោ សច្ឆិកតោ មគ្គោ ភាវិតោ អភិញ្ញេយ្យំ អភិញ្ញាតំ បរិញ្ញេយ្យំ បរិញ្ញាតំ បហាតព្វំ បហីនំ ភាវេតព្វំ ភាវិតំ ។ បេ ។ សច្ឆិកាតព្វំ សច្ឆិកតំ ច-តុព្ភកំ សច្ឆិកាតព្វំ ន សច្ឆិកតន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២១១] សោតាបត្តិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ បុគ្គលោ ទុក្ខំ ទក្ខន្តោ បដិបន្នកោតិ វត្តព្វោតិ ។ អាមន្តា ។ ទុក្ខេ ទិដ្ឋេ ផលេ ឋិតោតិ វត្តព្វោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សមុទយំ ទក្ខន្តោ ។ បេ ។

មានប្រយោជន៍ជារបស់ខ្លួនដល់ហើយដោយលំដាប់ មានសញ្ញោជនៈក្នុងភពអស់រលីងហើយ មានចិត្តរួចស្រឡះហើយ ព្រោះដឹងដោយប្រពៃ មានទ្វារដើងគុលគឺអវិជ្ជាលើកឡើងហើយ មានគូទម្លាយហើយ មានសសរខឿនដកចោលហើយ មិនមានសន្ទះទ្វារ ចេញចាកសត្រូវ មានទង់ដាក់ចុះហើយ មានភារៈដាក់ចុះហើយ ប្រាសចាកធម៌ជាគ្រឿងប្រកប មានជម្នះឈ្នះហើយដោយប្រពៃ ទុក្ខសច្ច បុគ្គលនោះបានកំណត់ដឹងហើយ សមុទយសច្ច ក៏បានលះបង់ហើយ និរោធសច្ច ក៏បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ មគ្គសច្ច ក៏បានចម្រើនហើយ ធម្មជាតដែលគួរត្រាស់ដឹង ក៏បានត្រាស់ដឹងហើយ ធម្មជាតដែលគួរកំណត់ដឹង ក៏បានកំណត់ដឹងហើយ ធម្មជាតដែលគួរលះ ក៏បានលះហើយ ធម្មជាតដែលគួរចម្រើន ក៏បានចម្រើនហើយ ។ បេ ។ ធម្មជាតដែលគួរធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ បុគ្គលនោះបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ជាចតុក្កាគ ធម្មជាតដែលគួរធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ បុគ្គលនោះមិនបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ជាចតុក្កាគ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២១១] បុគ្គល ប្រតិបត្តិដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ នូវសោតាបត្តិផល ឃើញទុក្ខ គួរនិយាយថា ជាអ្នកប្រតិបត្តិបានឬ ។ អើ ។ កាលបើទុក្ខដែលបុគ្គលបានឃើញហើយគួរនិយាយថា ជាអ្នកឋិតនៅក្នុងផលបានឬ ។ អ្នកមិនគួពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គលឃើញ សមុទយៈ ។ បេ ។

និរោធំ ឧក្ខន្តោ បដិបន្នកោតិ វត្តព្វោតិ ។ អា-មន្តា ។ និរោធេ ទិដ្ឋេ ផលេ ឋិតោតិ វត្តព្វោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២១២] សោតាបត្តិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិ-បន្នោ បុគ្គលោ មគ្គំ ឧក្ខន្តោ បដិបន្នកោតិ វត្តព្វោ មគ្គេ ទិដ្ឋេ ផលេ ឋិតោតិ វត្តព្វោតិ ។ អាមន្តា ។ ទុក្ខំ ឧក្ខន្តោ បដិបន្នកោតិ វត្តព្វោ ទុក្ខេ ទិដ្ឋេ ផលេ ឋិតោតិ វត្តព្វោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ មគ្គំ ឧក្ខន្តោ បដិបន្នកោតិ វត្តព្វោ មគ្គេ ទិដ្ឋេ ផលេ ឋិតោតិ វត្តព្វោតិ ។ អាមន្តា ។ សមុទយំ ឧក្ខន្តោ ។ បេ ។ និរោធំ ឧក្ខន្តោ បដិបន្នកោតិ វត្តព្វោ និរោធេ ទិដ្ឋេ ផលេ ឋិតោតិ វត្តព្វោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២១៣] សោតាបត្តិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិ-បន្នោ បុគ្គលោ ទុក្ខំ ឧក្ខន្តោ បដិបន្នកោតិ វត្តព្វោ ទុក្ខេ ទិដ្ឋេ ន វត្តព្វំ ផលេ ឋិតោតិ វត្តព្វោតិ ។ អាមន្តា ។ មគ្គំ ឧក្ខន្តោ បដិបន្នកោតិ វត្តព្វោ

ឃើញនិរោធ គួរនិយាយថា ជាអ្នកប្រតិបត្តិបានឬ ។ អើ ។ កាលបើនិរោធ បុគ្គលនោះបានឃើញហើយ គួរនិយាយថា ជាអ្នកឋិតនៅក្នុងផលបានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២១២] បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ នូវសោតាបត្តិផល ឃើញមគ្គ គួរនិយាយថា ជាអ្នកប្រតិបត្តិ ចុះកាលបើមគ្គ បុគ្គលនោះបានឃើញហើយ គួរនិយាយថា ជាអ្នកឋិតនៅក្នុងផលបានឬ ។ អើ ។ បុគ្គលឃើញទុក្ខ គួរនិយាយថា ជាអ្នកប្រតិបត្តិ ចុះកាលបើទុក្ខ បុគ្គលបានឃើញហើយ គួរនិយាយថា ជាអ្នកឋិតនៅក្នុងផលបានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គលឃើញមគ្គ គួរនិយាយថា ជាអ្នកប្រតិបត្តិ ចុះកាលបើមគ្គ បុគ្គលនោះបានឃើញហើយ គួរនិយាយថា ជាអ្នកឋិតនៅក្នុងផលបានឬ ។ អើ ។ បុគ្គលឃើញសមុទយៈ ។ បេ ។ ឃើញនិរោធ គួរនិយាយថា ជាអ្នកប្រតិបត្តិ ចុះកាលបើនិរោធ បុគ្គលនោះបានឃើញហើយ គួរនិយាយថា ជាអ្នកឋិតនៅក្នុងផលបានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២១៣] បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ នូវសោតាបត្តិផល ឃើញទុក្ខ គួរនិយាយថា ជាអ្នកប្រតិបត្តិ កាលបើទុក្ខ បុគ្គលនោះបានឃើញហើយ គេមិនគួរពោលថា គួរនិយាយថា ជាអ្នកឋិតនៅក្នុងផលទេឬ ។ អើ ។ បុគ្គលឃើញមគ្គ គួរនិយាយថា ជាអ្នកប្រតិបត្តិ

មគ្គេ ទិដ្ឋេ ន វត្តព្វំ ផលេ ឋិតោតិ វត្តព្វោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សមុទយំ ទក្ខន្តោ ។ បេ ។ និរោធំ ទក្ខន្តោ បដិបន្នកោតិ វត្តព្វោ និរោធេ ទិដ្ឋេ ន វត្តព្វំ ផលេ ឋិតោតិ វត្តព្វោតិ ។ អាមន្តា ។ មគ្គំ ទក្ខន្តោ បដិបន្នកោតិ វត្តព្វោ មគ្គេ ទិដ្ឋេ ន វត្តព្វំ ផលេ ឋិតោតិ វត្តព្វោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២១៤] សោតាបត្តិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ បុគ្គលោ ទុក្ខំ ទក្ខន្តោ បដិបន្នកោតិ វត្តព្វោ ទុក្ខេ ទិដ្ឋេ ន វត្តព្វំ ផលេ ឋិតោតិ វត្តព្វោតិ ។ អាមន្តា ។ និវត្តិយំ(១) ទុក្ខទស្សនន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សមុទយំ ទក្ខន្តោ ។ បេ ។ និរោធំ ទក្ខន្តោ បដិបន្នកោតិ វត្តព្វោ និរោធេ ទិដ្ឋេ ន វត្តព្វំ ផលេ ឋិតោតិ វត្តព្វោតិ ។ អាមន្តា ។ និវត្តិយំ និរោធទស្សនន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

---

១ ម. និទត្តិយំ ។

កាលបើមគ្គ បុគ្គលនោះបានឃើញហើយ គេមិនគួរពោលថា គួរនិយាយថា ជាអ្នកឋិតនៅក្នុងផលទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គល ឃើញសមុទយៈ ។ បេ ។ ឃើញនិរោធៈ គួរនិយាយថា ជាអ្នកប្រតិបត្តិ កាលបើនិរោធ បុគ្គលនោះបានឃើញហើយ គេមិនគួរពោលថា គួរនិយាយថា ជាអ្នកឋិតនៅក្នុងផលទេឬ ។ អើ ។ បុគ្គលឃើញមគ្គ គួរនិយាយថា ជាអ្នកប្រតិបត្តិ កាលបើមគ្គ បុគ្គលនោះបានឃើញហើយ គេមិនគួរពោលថា គួរនិយាយថា ជាអ្នកឋិតនៅក្នុងផលបានទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២១៤] បុគ្គល ប្រតិបត្តិដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ នូវសោតាបត្តិ-ផល ឃើញទុក្ខ គួរនិយាយថា ជាអ្នកប្រតិបត្តិ កាលបើទុក្ខ បុគ្គលនោះបានឃើញហើយ គេមិនគួរពោលថា គួរនិយាយថា ជាអ្នកឋិតនៅក្នុងផលបានទេឬ ។ អើ ។ ការឃើញទុក្ខ ជាការឥតប្រយោជន៍ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គល ឃើញសមុទយៈ ។ បេ ។ ឃើញនិរោធ គួរនិយាយថា ជាអ្នកប្រតិបត្តិ កាលបើនិរោធ បុគ្គលនោះបានឃើញហើយ គេមិនគួរពោលថា គួរនិយាយថា ជាអ្នកឋិតនៅក្នុងផលបានទេឬ ។ អើ ។ ការឃើញនិរោធ ជាការឥតប្រ-យោជន៍ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

៨៩

អនុបុព្វាភិសមយកថា

[២១៥] ទុក្ខេ ទិដ្ឋេ ចត្តារិ សច្ចានិ ទិដ្ឋានិ ហោន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ ទុក្ខសច្ចំ ចត្តារិ សច្ចានីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២១៦] រូបក្ខន្ធេ អនិច្ចតោ ទិដ្ឋេ បញ្ចក្ខន្ធា អនិច្ចតោ ទិដ្ឋា ហោន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ រូបក្ខន្ធោ បញ្ចក្ខន្ធាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២១៧] ចក្ខាយតនេ អនិច្ចតោ ទិដ្ឋេ ទ្វាទសាយតនានិ អនិច្ចតោ ទិដ្ឋានិ ហោន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ ចក្ខាយតនំ ទ្វាទសាយតនានីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២១៨] ចក្ខុធាតុយា អនិច្ចតោ ទិដ្ឋាយ អដ្ឋារស ធាតុយោ អនិច្ចតោ ទិដ្ឋា ហោន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ ចក្ខុធាតុ អដ្ឋារស ធាតុយោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២១៩] ចក្ខុន្ទ្រិយេ អនិច្ចតោ ទិដ្ឋេ ពាវីសតិន្ទ្រិយានិ អនិច្ចតោ ទិដ្ឋានិ ហោន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ ចក្ខុន្ទ្រិយំ ពាវីសតិន្ទ្រិយានីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

អនុបុញ្ញាភិសមយកថា

[២១៥] កាលបើទុក្ខ បុគ្គលបានឃើញហើយ សច្ចៈ ៤ ឈ្មោះថាបានឃើញហើយឬ ។ អើ ។ ទុក្ខសច្ច ឈ្មោះថាសច្ចៈ ៤ ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២១៦] កាលបើរូបក្ខន្ធ បុគ្គលបានឃើញហើយ ដោយសេចក្ដីថាមិនទៀង បញ្ចក្ខន្ធ ឈ្មោះថាបានឃើញហើយ ដោយសេចក្ដីថាមិនទៀងឬ ។ អើ ។ រូបក្ខន្ធ ឈ្មោះថាបញ្ចក្ខន្ធឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២១៧] កាលបើចក្ខាយតនៈ បុគ្គលឃើញហើយ ដោយសេចក្ដីថា មិនទៀង អាយតនៈ ១២ ឈ្មោះថាបុគ្គលឃើញហើយ ដោយសេចក្ដីថា មិនទៀងឬ ។ អើ ។ ចក្ខាយតនៈ ឈ្មោះថាអាយតនៈ ១២ ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២១៨] កាលបើចក្ខុធាតុ បុគ្គលបានឃើញហើយ ដោយសេចក្ដីថាមិនទៀង ធាតុទាំង១៨ ឈ្មោះថាបានឃើញហើយ ដោយសេចក្ដីថាមិនទៀងឬ ។ អើ ។ ចក្ខុធាតុ ឈ្មោះថាធាតុ ១៨ ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២១៩] កាលបើចក្ខុន្ទ្រិយ បុគ្គលបានឃើញហើយ ដោយសេចក្ដីថា មិនទៀង ឥន្ទ្រិយទាំង២២ ឈ្មោះថាបានឃើញហើយ ដោយសេចក្ដីថា មិនទៀងឬ ។ អើ ។ ចក្ខុន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ ២២ ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២២០] ចតូហិ ញាណេហិ សោតាបត្តិផលំ សច្ឆិ-
ករោតីតិ ។ អាមន្តា ។ ចត្តារិ សោតាបត្តិផលានីតិ ។
ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អដ្ឋហិ ញាណេហិ សោតា-
បត្តិផលំ សច្ឆិករោតីតិ ។ អាមន្តា ។ អដ្ឋ សោតា-
បត្តិផលានីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ទ្វាទស-
ហិ ញាណេហិ សោតាបត្តិផលំ សច្ឆិករោតីតិ ។
អាមន្តា ។ ទ្វាទស សោតាបត្តិផលានីតិ ។ ន ហេវំ
វត្តព្វេ ។ បេ ។ ចតុច្ចត្តាឡីសាយ ញាណេហិ សោ-
តាបត្តិផលំ សច្ឆិករោតីតិ ។ អាមន្តា ។ ចតុច្ចត្តា-
ឡីស សោតាបត្តិផលានីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។
សត្តសត្តតិយា ញាណេហិ សោតាបត្តិផលំ សច្ឆិក-
រោតីតិ ។ អាមន្តា ។ សត្តសត្តតិ សោតាបត្តិផលានី-
តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២២១] ន វត្តព្វំ អនុបុព្វាភិសមយោតិ ។ អាមន្តា ។
ននុ វុត្តំ ភគវតា សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ មហាសមុទ្ទោ
អនុបុព្វនិន្នោ អនុបុព្វចោណោ អនុបុព្វបព្ភារោ ន អា-
យតកេនេវ បបាតោ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ឥមស្មឹ ធម្ម-
វិនយេ អនុបុព្វសិក្ខា អនុបុព្វកិរិយា អនុបុព្វបដិបទា

[២២០] បុគ្គល ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ នូវសោតាបត្តិផល ដោយញាណទាំង ៤ ឬ ។ អើ ។ សោតាបត្តិផល មាន ៤ ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គលធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ នូវសោតាបត្តិ-ផល ដោយញាណទាំង ៨ ឬ ។ អើ ។ សោតាបត្តិផល មាន ៨ ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គលធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ នូវសោតាបត្តិផល ដោយញាណទាំង ១២ ឬ ។ អើ ។ សោតាបត្តិ-ផល មាន ១២ ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គលធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ នូវសោតាបត្តិផល ដោយញាណទាំង ៤៤ ឬ ។ អើ ។ សោតាបត្តិផល មាន ៤៤ ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គលធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ នូវសោតាបត្តិផល ដោយញាណទាំង ៧៧ ឬ ។ អើ ។ សោតាបត្តិផល មាន ៧៧ ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២២១] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា ការត្រាស់ដឹងជាលំដាប់ មានទេឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មហាសមុទ្រ ទាបទៅដោយលំដាប់ ជ្រាលទៅដោយលំដាប់ ទេរទៅដោយលំដាប់ មិនមែនចោតជ្រៅស្រឡូង ដូចជាអណ្តូងទេ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងធម្មវិន័យនេះ មានការសិក្សាជាលំដាប់ មានកិច្ចដែលត្រូវធ្វើដោយលំដាប់ មានសេចក្តីប្រតិបត្តិ ដោយលំដាប់

ន អាយតកេនេវ អញ្ញាបដិវេធោតិ អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ អនុបុព្វាភិសមយោតិ ។

[២២២] ន វត្តព្វំ អនុបុព្វាភិសមយោតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ វុត្តំ ភគវតា

អនុបុព្វេន មេធាវី ថោកំ ថោកំ ខណេ ខណេ
កម្មារោ រជតស្សេវ និទ្ធមេ មលមត្តនោតិ

អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ អនុបុព្វាភិសមយោតិ ។

[២២៣] ន វត្តព្វំ អនុបុព្វាភិសមយោតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ អាយស្មា គវម្បតិត្ថេរោ ភិក្ខូ ឯតទវោច សម្មុខា មេតំ អាវុសោ ភគវតោ សុតំ សម្មុខា បដិគ្គហិតំ យោ ភិក្ខវេ ទុក្ខំ បស្សតិ ទុក្ខសមុទយម្បិ សោ បស្សតិ ទុក្ខនិរោធម្បិ បស្សតិ ទុក្ខនិរោធគាមិនីបដិបទម្បិ បស្សតិ យោ ទុក្ខសមុទយំ បស្សតិ ទុក្ខម្បិ សោ បស្សតិ ទុក្ខនិរោធម្បិ បស្សតិ ទុក្ខនិរោធគាមិនីបដិបទម្បិ បស្សតិ យោ ទុក្ខនិរោធំ បស្សតិ ទុក្ខម្បិ សោ បស្សតិ

មិនមែនបានត្រាស់ដឹងព្រះអរហត្តផលតែម្តងទេ ក៏យ៉ាងនោះឯង ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ អើ ។ ព្រោះហេតុនោះ ការត្រាស់ដឹងជាលំដាប់ មាន ។

[២២២] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា ការត្រាស់ដឹងជាលំដាប់ មានទេឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា

អ្នកមានប្រាជ្ញា គប្បីកម្ចាត់បង់ នូវមន្ទិលរបស់ខ្លួន បន្តិច
ម្តង ៗ ក្នុងមួយខណៈ ៗ ដោយលំដាប់ ដូចជាជាងមាស
ដែលកម្ចាត់បង់ នូវមន្ទិលនៃរជតវត្ថុ ដូច្នោះដែរ

ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ អើ ។ ព្រោះហេតុនោះ ការត្រាស់ដឹងជាលំដាប់ មាន ។

[២២៣] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា ការត្រាស់ដឹងជាលំដាប់ មានទេឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះគវម្បតិត្ថេរមានអាយុ បានពោលដូច្នេះ នឹងភិក្ខុទាំងឡាយហើយថា ម្នាលលោកមានអាយុទាំងឡាយ ពាក្យនេះ ខ្ញុំបានស្តាប់ក្នុងទីចំពោះព្រះភក្ត្រ បានទទួលក្នុងទីចំពោះព្រះភក្ត្រ នៃព្រះមានព្រះភាគថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលណា ឃើញទុក្ខ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាឃើញទុក្ខសមុទយៈផង ឃើញទុក្ខនិរោធផង ឃើញទុក្ខនិរោធ-គាមិនីបដិបទាផង បុគ្គលណា ឃើញទុក្ខសមុទយៈ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាឃើញទុក្ខផង ឃើញទុក្ខនិរោធផង ឃើញទុក្ខនិរោធគាមិនីបដិបទាផង បុគ្គលណា ឃើញទុក្ខនិរោធ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាឃើញទុក្ខផង

ទុក្ខសមុទយម្បិ បស្សតិ ទុក្ខនិរោធគាមិនីបដិបទម្បិ បស្សតិ យោ ទុក្ខនិរោធគាមិនីបដិបទម្បិ បស្សតិ ទុក្ខម្បិ សោ បស្សតិ ទុក្ខសមុទយម្បិ បស្សតិ ទុក្ខនិរោធម្បិ បស្សតីតិ អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ ន វត្តព្វំ អនុបុព្វាភិសមយោតិ ។

[២២៤] អនុបុព្វាភិសមយោតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ វុត្តំ ភគវតា សហាវស្ស ទស្សនសម្បទាយ ។ បេ ។ ឆ ចាភិឋានានិ អភព្វោ កាតុន្តិ អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ ន វត្តព្វំ អនុបុព្វាភិសមយោតិ ។

[២២៥] អនុបុព្វាភិសមយោតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ វុត្តំ ភគវតា យស្មឹ ភិក្ខវេ សមយេ អរិយសាវកស្ស វិរជំ វីតមលំ ធម្មចក្ខុំ ឧទបាទិ យំ កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ សព្វន្តំ និរោធធម្មន្តិ សហ ទស្សនុប្បាទា ភិក្ខវេ អរិយសាវកស្ស តីណិ សញ្ញោជនានិ បហីយន្តិ សក្កាយទិដ្ឋិ វិចិកិច្ឆា សីលព្វតបរាមាសោតិ

ឃើញទុក្ខសមុទយៈផង ឃើញទុក្ខនិរោធគាមិនីបដិបទាផង បុគ្គលណា ឃើញទុក្ខនិរោធគាមិនីបដិបទា បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាឃើញទុក្ខផង ឃើញទុក្ខសមុទយៈផង ឃើញទុក្ខនិរោធផង ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្របុ ។ អើ ។ ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា ការត្រាស់ដឹងជាលំដាប់ មានទេ ។

[២២៨] ការត្រាស់ដឹងជាលំដាប់ មានឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ជាមួយនឹងទស្សនសម្បទា (គឺសោ-តាបត្តិមគ្គ) ។ បេ ។ សោតាបន្នបុគ្គល មិនគួរធ្វើនូវហេតុជាទីតាំងនៃសេចក្តីអាក្រក់ទាំង ៦ ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្របុ ។ អើ ។ ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា ការត្រាស់ដឹងជាលំដាប់ មានទេ ។

[២២៩] ការត្រាស់ដឹងជាលំដាប់ មានឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យណា ធម្មចក្ខុ ដែលមានធូលីទៅប្រាសហើយ មានមន្ទិលទៅប្រាសហើយ របស់អរិយសាវ័ក កើតឡើងថា ធម្មជាតណាមួយ មានការកើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតទាំងអស់នោះ មានការរលត់ទៅវិញជាធម្មតា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យនោះ សញ្ញោជនៈ ៣ យ៉ាងគឺ សក្កាយទិដ្ឋិ ១ វិចិកិច្ឆា ១ សីលព្វតបរាមាសៈ ១ ឈ្មោះថាអរិយសាវ័កបានលះបង់

អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ ន វត្តព្វំ អនុបុព្វាភិសមយោតិ ។

អនុបុព្វាភិសមយកថា ។

វោហារកថា

[២២៦] ពុទ្ធស្ស ភគវតោ វោហារោ លោកុត្តរោតិ ។ អាមន្តា ។ លោកុត្តរេ សោតេ បដិហញ្ញតិ នោ លោកិយេ លោកុត្តរេន វិញ្ញាណេន បដិវិជានន្តិ នោ លោកិយេន សាវកា បដិវិជានន្តិ នោ បុថុជ្ជនាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២២៧] ននុ ពុទ្ធស្ស ភគវតោ វោហារោ លោកិយេ សោតេ បដិហញ្ញតីតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ ពុទ្ធស្ស ភគវតោ វោហារោ លោកិយេ សោតេ បដិហញ្ញតិ នោ វត វេ វត្តព្វេ ពុទ្ធស្ស ភគវតោ វោហារោ លោកុត្តរោតិ ។

[២២៨] ននុ ពុទ្ធស្ស ភគវតោ វោហារំ លោកិយេន វិញ្ញាណេន បដិវិជានន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ ពុទ្ធស្ស ភគវតោ វោហារំ លោកិយេន វិញ្ញាណេន

ជាមួយនឹងការកើតឡើងនៃទស្សនសម្បទា ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រ ឬ ។ អើ ។ ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា ការត្រាស់ដឹងជាលំដាប់ មានទេ ។

ចប់ អនុបុព្វាភិសមយកថា ។

វោហារកថា

[២២៦] វោហារ របស់ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ ជាលោកុត្តរៈឬ ។ អើ ។ វោហារ របស់ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ ប៉ះទង្គិចត្រចៀកជាលោកុត្តរៈ មិនប៉ះទង្គិចត្រចៀកជាលោកិយៈ ជនទាំងឡាយ ដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណជាលោកុត្តរៈ មិនដឹងច្បាស់ ដោយវិញ្ញាណជាលោកិយៈ សាវ័កទាំងឡាយ ដឹងច្បាស់ បុថុជ្ជនទាំងឡាយ មិនដឹងច្បាស់ទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២២៧] ក្រែងវោហារ របស់ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ ប៉ះទង្គិចត្រចៀកជាលោកិយៈឬ ។ អើ ។ បើវោហារ របស់ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ ប៉ះទង្គិចត្រចៀកជាលោកិយៈដែរ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា វោហារ របស់ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ ជាលោកុត្តរៈទេ ។

[២២៨] ក្រែងពួកសាវ័ក ដឹងច្បាស់ នូវវោហារ របស់ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ ដោយវិញ្ញាណជាលោកិយៈឬ ។ អើ ។ បើពួកសាវ័ក ដឹងច្បាស់ នូវវោហារ របស់ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ ដោយវិញ្ញាណជាលោកិយៈដែរ

បដិវិជានន្តិ នោ វត រេ វត្តព្វេ ពុទ្ធស្ស ភគវតោ វោហារោ លោកុត្តរោតិ ។

[២២៩] ននុ ពុទ្ធស្ស ភគវតោ វោហារំ បុថុជ្ជនា បដិវិជានន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ ពុទ្ធស្ស ភគវតោ វោហារំ បុថុជ្ជនា បដិវិជានន្តិ នោ វត រេ វត្តព្វេ ពុទ្ធស្ស ភគវតោ វោហារោ លោកុត្តរោតិ ។

[២៣០] ពុទ្ធស្ស ភគវតោ វោហារោ លោកុត្តរោតិ ។ អាមន្តា ។ មគ្គោ ផលំ និព្វានំ សោតាបត្តិមគ្គោ សោតាបត្តិផលំ សកទាគាមិមគ្គោ សកទាគាមិផលំ អនាគាមិមគ្គោ អនាគាមិផលំ អរហត្តមគ្គោ អរហត្តផលំ សតិប្បដ្ឋានំ សម្មប្បធានំ ឥទ្ធិបាទោ ឥន្ទ្រិយំ ពលំ ពោជ្ឈង្គោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២៣១] ពុទ្ធស្ស ភគវតោ វោហារោ លោកុត្តរោតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ កោចិ ពុទ្ធស្ស ភគវតោ វោហារំ សុណាតីតិ ។ អាមន្តា ។ លោកុត្តរោ ធម្មោ សោតវិញ្ញេយ្យោ សោតស្មឹ បដិហញ្ញតិ សោតស្ស អាបាថំ អាគច្ឆតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា វោហារ របស់ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ ជាលោកុត្តរៈទេ ។

[២២៩] ក្រែងពួកបុថុជ្ជន ដឹងច្បាស់ នូវវោហារ របស់ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគឬ ។ អើ ។ បើពួកបុថុជ្ជន ដឹងច្បាស់ នូវវោហារ របស់ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគដែរ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា វោហារ របស់ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ ជាលោកុត្តរៈទេ ។

[២៣០] វោហារ របស់ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ ជាលោកុត្តរៈឬ ។ អើ ។ ចុះមគ្គ ផល និព្វាន សោតាបត្តិមគ្គ សោតាបត្តិផល សកទាគាមិមគ្គ សកទាគាមិផល អនាគាមិមគ្គ អនាគាមិផល អរហត្តមគ្គ អរហត្តផល សតិប្បដ្ឋាន សម្មប្បធាន ឥទ្ធិបាទ ឥន្ទ្រិយ ពលៈ ពោជ្ឈង្គៈ (ជាលោកុត្តរៈ) ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៣១] វោហារ របស់ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ ជាលោកុត្តរៈឬ ។ អើ ។ សាវ័កពួកខ្លះ ស្តាប់វោហាររបស់ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ មានឬ ។ អើ ។ លោកុត្តរធម៌ បុគ្គលគប្បីដឹងដោយត្រចៀក ប៉ះទង្គិចត្រចៀក មកកាន់វង្វង់នៃត្រចៀកឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៣២] ននុ លោកុត្តរោ ធម្មោ ន សោតវិញ្ញេយ្យោ ន សោតស្មឹ បដិហញ្ញតិ ន សោតស្ស អាបាថំ អាគច្ឆតីតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ លោកុត្តរោ ធម្មោ ន សោតវិញ្ញេយ្យោ ន សោតស្មឹ បដិហញ្ញតិ ន សោតស្ស អាបាថំ អាគច្ឆតិ នោ ច វត រេ វត្តព្វេ ពុទ្ធស្ស ភគវតោ វោហារោ លោកុត្តរោតិ ។

[២៣៣] ពុទ្ធស្ស ភគវតោ វោហារោ លោកុត្តរោតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ កោចិ ពុទ្ធស្ស ភគវតោ វោហារេ រជ្ជេយ្យុន្តិ ។ អាមន្តា ។ លោកុត្តរោ ធម្មោ រាគដ្ឋានិយោ រជនិយោ កាមនិយោ មទនិយោ ពន្ធនិយោ មុច្ឆនិយោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២៣៤] ននុ លោកុត្តរោ ធម្មោ ន រាគដ្ឋានិយោ ន រជនិយោ ន កាមនិយោ ន មទនិយោ ន ពន្ធនិយោ ន មុច្ឆនិយោតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ លោកុត្តរោ ធម្មោ ន រាគដ្ឋានិយោ ន រជនិយោ ន កាមនិយោ ន មទនិយោ ន ពន្ធនិយោ ន មុច្ឆនិយោ នោ ច វត រេ វត្តព្វេ ពុទ្ធស្ស ភគវតោ វោហារោ លោកុត្តរោតិ ។

វោហារកថា

[២៣២] ក្រែងលោកុត្តរធម៌ បុគ្គលមិនគប្បីដឹងដោយត្រចៀក មិនប៉ះទង្គិចត្រចៀក មិនមកកាន់វង្វង់នៃត្រចៀកទេឬ ។ អើ ។ បើលោកុត្តរធម៌ បុគ្គលមិនគប្បីដឹងដោយត្រចៀក មិនប៉ះទង្គិចត្រចៀក មិនមកកាន់វង្វង់នៃត្រចៀកទេ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា វោហារ របស់ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ ជាលោកុត្តរៈទេ ។

[២៣៣] វោហារ របស់ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ ជាលោកុត្តរៈឬ ។ អើ ។ សាវ័កពួកខ្លះ ត្រេកអរ នឹងវោហាររបស់ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ មានឬ ។ អើ ។ លោកុត្តរធម៌ ជាទីតាំងនៃរាគៈ ជាទីត្រេកអរ ជាទីប្រាថ្នា ជាទីស្រវឹង ជាទីចង ជាទីជ្រប់ចុះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៣៤] ក្រែងលោកុត្តរធម៌ មិនមែនជាទីតាំងនៃរាគៈ មិនជាទីត្រេកអរ មិនជាទីប្រាថ្នា មិនជាទីស្រវឹង មិនជាទីចង មិនជាទីជ្រប់ចុះទេឬ ។ អើ ។ បើលោកុត្តរធម៌ មិនជាទីតាំងនៃរាគៈ មិនជាទីត្រេកអរ មិនជាទីប្រាថ្នា មិនជាទីស្រវឹង មិនជាទីចង មិនជាទីជ្រប់ចុះទេ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា វោហារ របស់ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ ជាលោកុត្តរៈទេ ។

[២៣៥] ពុទ្ធស្ស ភគវតោ វោហារោ លោកុត្ត-
រោតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ កេចិ ពុទ្ធស្ស ភគវតោ
វោហារំ[១] ទុស្សេយ្យុន្តិ ។ អាមន្តា ។ លោកុត្តរោ
ធម្មោ ទោសដ្ឋានិយោ កោបដ្ឋានិយោ បដិឃដ្ឋានិ-
យោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២៣៦] ននុ លោកុត្តរោ ធម្មោ ន ទោសដ្ឋា-
និយោ ន កោបដ្ឋានិយោ ន បដិឃដ្ឋានិយោតិ ។
អាមន្តា ។ ហញ្ចិ លោកុត្តរោ ធម្មោ ន ទោសដ្ឋា-
និយោ ន កោបដ្ឋានិយោ ន បដិឃដ្ឋានិយោ នោ
វត រេ វត្តព្វេ ពុទ្ធស្ស ភគវតោ វោហារោ លោកុត្ត-
រោតិ ។

[២៣៧] ពុទ្ធស្ស ភគវតោ វោហារោ លោកុត្ត-
រោតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ កេចិ ពុទ្ធស្ស ភគវតោ
វោហារេ មុយ្ហេយ្យុន្តិ ។ អាមន្តា ។ លោកុត្តរោ
ធម្មោ មោហដ្ឋានិយោ អញ្ញាណករណោ អចក្ខុក-
រណោ បញ្ញានិរោធិកោ វិឃាតបក្ខិកោ អនិព្វាន-
សំវត្តនិកោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

---

១ ម. វោហារេតិ ទិស្សតិ ។

[២៣៥] វោហារ របស់ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ ជាលោកុត្តរៈ ឬ ។ អើ ។ សាវកពួកខ្លះ ប្រទូស្ត នឹងវោហារ របស់ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ មានឬ ។ អើ ។ លោកុត្តរធម៌ ជាទីតាំងនៃសេចក្តីប្រទូស្ត ជាទីតាំងនៃសេចក្តីក្រោធ ជាទីតាំងនៃសេចក្តីថ្នាំងថ្នាក់ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៣៦] ក្រែងលោកុត្តរធម៌ មិនមែនជាទីតាំងនៃសេចក្តីប្រទូស្ត មិនមែនជាទីតាំងនៃសេចក្តីក្រោធ មិនមែនជាទីតាំងនៃសេចក្តីថ្នាំងថ្នាក់ទេឬ ។ អើ ។ បើលោកុត្តរធម៌ មិនមែនជាទីតាំងនៃសេចក្តីប្រទូស្ត មិនមែនជាទីតាំងនៃសេចក្តីក្រោធ មិនមែនជាទីតាំងនៃសេចក្តីថ្នាំងថ្នាក់ទេ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា វោហារ របស់ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ ជាលោកុត្តរៈទេ ។

[២៣៧] វោហារ របស់ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ ជាលោកុត្តរៈឬ ។ អើ ។ សាវកពួកខ្លះ វង្វេង ក្នុងវោហាររបស់ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគឬ ។ អើ ។ លោកុត្តរធម៌ ជាទីតាំងនៃសេចក្តីវង្វេង ធ្វើមិនឲ្យមានញាណ ធ្វើមិនឲ្យមានចក្ខុ ប្រកបដោយការរលត់ទៅនៃបញ្ញា ជាពួកនៃសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីព្រះនិព្វានទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

៩៧

វោហារកថា

[២៣៨] ននុ លោកុត្តរោ ធម្មោ ន មោហដ្ឋានិយោ ន អញ្ញាណករណោ ន អចក្ខុករណោ បញ្ញាវុឌ្ឍិកោ អវិឃាតបក្ខិកោ និព្វានសំវត្តនិកោតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ លោកុត្តរោ ធម្មោ ន មោហដ្ឋានិយោ ន អញ្ញាណករណោ ន អចក្ខុករណោ បញ្ញាវុឌ្ឍិកោ អវិឃាតបក្ខិកោ និព្វានសំវត្តនិកោ នោ វត រេ វត្តព្វេ ពុទ្ធស្ស ភគវតោ វោហារោ លោកុត្តរោតិ ។

[២៣៩] ពុទ្ធស្ស ភគវតោ វោហារោ លោកុត្តរោតិ ។ អាមន្តា ។ យេ កេចិ ពុទ្ធស្ស ភគវតោ វោហារំ សុណន្តិ សព្វេ តេ មគ្គំ ភាវេន្តីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២៤០] យេ កេចិ ពុទ្ធស្ស ភគវតោ វោហារំ សុណន្តិ សព្វេ តេ មគ្គំ ភាវេន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ ពាលបុថុជ្ជនា ពុទ្ធស្ស ភគវតោ វោហារំ សុណន្តិ ពាលបុថុជ្ជនា មគ្គំ ភាវេន្តីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ មាតុឃាតកោ ។ បេ ។ បិតុឃាតកោ . . . អរហន្តឃាតកោ . . . រុហិរុប្បាទកោ ។ បេ ។ សង្ឃភេទកោ

វោហារកថា

[២៣៨] ក្រែងលោកុត្តរធម៌ មិនមែនជាទីតាំងនៃសេចក្តីវង្វេង មិនមែនធ្វើមិនឲ្យមានញាណ មិនមែនធ្វើមិនឲ្យមានចក្ខុ ប្រកបដោយការចម្រើននៃបញ្ញា មិនមែនជាពួកនៃសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីព្រះនិព្វានឬ ។ អើ ។ បើលោកុត្តរធម៌ មិនមែនជាទីតាំងនៃសេចក្តីវង្វេង មិនមែនធ្វើមិនឲ្យមានញាណ មិនមែនធ្វើមិនឲ្យមានចក្ខុ ប្រកបដោយការចម្រើននៃបញ្ញា មិនមែនជាពួកនៃសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីព្រះនិព្វាន ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា វោហាររបស់ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ ជាលោកុត្តរៈទេ ។

[២៣៩] វោហារ របស់ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ ជាលោកុត្តរៈឬ ។ អើ ។ ពួកសាវ័កណាមួយ ស្តាប់វោហាររបស់ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ សាវ័កទាំងអស់នោះ ចម្រើនមគ្គឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៤០] ពួកសាវ័កណាមួយ ស្តាប់វោហាររបស់ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ សាវ័កទាំងអស់នោះ ចម្រើនមគ្គឬ ។ អើ ។ ពួកពាលបុថុជ្ជន ស្តាប់វោហារ របស់ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ ពួកពាលបុថុជ្ជន ចម្រើនមគ្គឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គលអ្នកសម្លាប់មាតា ។ បេ ។ បុគ្គលអ្នកសម្លាប់បិតា . . . បុគ្គលអ្នកសម្លាប់ព្រះអរហន្ត . . . បុគ្គលអ្នកធ្វើព្រះលោហិតឲ្យពុះពោរ ។ បេ ។ បុគ្គលអ្នកបំបែកសង្ឃ

ពុទ្ធស្ស ភគវតោ វោហារំ សុណាតិ សង្ឃភេទកោ មគ្គំ ភាវេតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២៤១] លព្ភា សោវណ្ណមយាយ លដ្ឋិយា ធញ្ញ-បុញ្ជោបិ សុវណ្ណបុញ្ជោបិ អាចិក្ខិតុន្តិ ។ អាមន្តា ។ ឯវមេវ ភគវា លោកុត្តរេន វោហារេន លោកិយម្បិ លោកុត្តរម្បិ ធម្មំ វោហរតីតិ ។

[២៤២] លព្ភា ឯលណ្ឌិយាយ លដ្ឋិយា ធញ្ញ-បុញ្ជោបិ សុវណ្ណបុញ្ជោបិ អាចិក្ខិតុន្តិ ។ អាមន្តា ។ ឯវមេវ ភគវា លោកិយេន វោហារេន លោកិយម្បិ លោកុត្តរម្បិ ធម្មំ វោហរតីតិ ។

[២៤៣] ពុទ្ធស្ស ភគវតោ វោហារោ លោកិ-យំ វោហរន្តស្ស លោកិយោ ហោតិ លោកុត្តរំ វោហរន្តស្ស លោកុត្តរោ ហោតីតិ ។ អាមន្តា ។ លោកិយំ វោហរន្តស្ស សោ លោកិយេ សោតេ បដិហញ្ញតិ លោកុត្តរំ វោហរន្តស្ស លោកុត្តរេ សោ-តេ បដិហញ្ញតិ លោកិយំ វោហរន្តស្ស លោកិ-យេន វិញ្ញាណេន បដិវិជានន្តិ លោកុត្តរំ វោហ-រន្តស្ស លោកុត្តរេន វិញ្ញាណេន បដិវិជានន្តិ

ស្តាប់វោហាររបស់ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ បុគ្គលអ្នកបំបែកសង្ឃ ចម្រើនមគ្គឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៤១] គំនរស្រូវក្តី គំនរមាសក្តី បុគ្គលអាចដើម្បីប្រាប់ថា ជាកូនឆ្នោតជាវិការៈនៃមាសឬ ។ អើ ។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ពោលនូវធម៌ជាលោកិយៈក្តី ជាលោកុត្តរៈក្តី ដោយវោហារជាលោកុត្តរៈ យ៉ាងនេះឯង ។

[២៤២] គំនរស្រូវក្តី គំនរមាសក្តី បុគ្គលអាចដើម្បីប្រាប់ថា ជាកូនឆ្នោត មានសណ្ឋានដូចដើមល្ហុងខ្វៃឬ ។ អើ ។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ពោល នូវធម៌ជាលោកិយៈក្តី ជាលោកុត្តរៈក្តី ដោយវោហារជាលោកិយៈ យ៉ាងនេះឯង ។

[២៤៣] វោហារ ដែលព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ កាលពោលថា ជាលោកិយៈ ក៏ជាលោកិយៈមែន កាលពោលថា ជាលោកុត្តរៈ ក៏ជាលោកុត្តរៈមែនឬ ។ អើ ។ កាលព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ ពោលជាលោកិយៈ វោហារនោះ ប៉ះទង្គិចត្រចៀកជាលោកិយៈ កាលពោលជាលោកុត្តរៈ ប៉ះទង្គិចត្រចៀកជាលោកុត្តរៈ កាលពោលជាលោកិយៈ ពួកសាវ័ក រមែងដឹងច្បាស់ ដោយវិញ្ញាណជាលោកិយៈ កាលពោលជាលោកុត្តរៈ ពួកសាវ័ក រមែងដឹងច្បាស់ ដោយវិញ្ញាណជាលោកុត្តរៈ

លោកិយំ វោហារន្តស្ស បុថុជ្ជនា បដិវិជានន្តិ លោ-
កុត្តរំ វោហារន្តស្ស សាវកា បដិវិជានន្តីតិ ។ ន
ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២៤៤] ន វត្តព្វំ ពុទ្ធស្ស ភគវតោ វោហារោ
លោកិយំ វោហារន្តស្ស លោកិយោ ហោតិ លោ-
កុត្តរំ វោហារន្តស្ស លោកុត្តរោ ហោតីតិ ។ អា-
មន្តា ។ ននុ ភគវា លោកិយម្បិ លោកុត្តរម្បិ ធម្មំ
វោហរតីតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ ភគវា លោកិ-
យម្បិ លោកុត្តរម្បិ ធម្មំ វោហរតិ តេន វត រេ វត្តព្វេ
ពុទ្ធស្ស ភគវតោ វោហារោ លោកិយំ វោហារន្តស្ស
លោកិយោ ហោតិ លោកុត្តរំ វោហារន្តស្ស លោ-
កុត្តរោ ហោតីតិ ។

[២៤៥] ពុទ្ធស្ស ភគវតោ វោហារោ លោកិ-
យំ វោហារន្តស្ស លោកិយោ ហោតិ លោកុត្តរំ វោ-
ហារន្តស្ស លោកុត្តរោ ហោតីតិ ។ អាមន្តា ។ មគ្គំ
វោហារន្តស្ស មគ្គោ ហោតិ អមគ្គំ វោហារន្តស្ស អ-
មគ្គោ ហោតិ ផលំ វោហារន្តស្ស ផលំ ហោតិ

កាលពោលជាលោកិយៈ ពួកបុថុជ្ជន រមែងដឹងច្បាស់ កាលពោលជាលោកុត្តរៈ ពួកសាវ័ក រមែងដឹងច្បាស់ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៤៤] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា វោហារ ដែលព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ កាលពោលជាលោកិយៈ ក៏ជាលោកិយៈមែន កាលពោលជាលោកុត្តរៈ ក៏ជាលោកុត្តរៈមែនឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ពោល នូវធម៌ជាលោកិយៈផង ជាលោកុត្តរៈផងឬ ។ អើ ។ បើព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ពោល នូវធម៌ជាលោកិយៈផង ជាលោកុត្តរៈផង ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា វោហារ កាលព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ ពោលជាលោកិយៈ ក៏ជាលោកិយៈមែន កាលពោលជាលោកុត្តរៈ ក៏ជាលោកុត្តរៈមែន ។

[២៤៥] វោហារ កាលព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ ពោលជាលោកិយៈ ក៏ជាលោកិយៈមែន កាលពោលជាលោកុត្តរៈ ក៏ជាលោកុត្តរៈមែនឬ ។ អើ ។ ព្រះមានព្រះភាគ កាលពោលថាមគ្គ ក៏ជាមគ្គមែន កាលពោលថាមិនមែនមគ្គ ក៏មិនមែនមគ្គមែន កាលពោលថាផល ក៏ជាផលមែន

អផលំ វោហារន្តស្ស អផលំ ហោតិ និព្វានំ វោហារន្តស្ស និព្វានំ ហោតិ អនិព្វានំ វោហារន្តស្ស អនិព្វានំ ហោតិ សង្ខតំ វោហារន្តស្ស សង្ខតំ ហោតិ អសង្ខតំ វោហា-រន្តស្ស អសង្ខតំ ហោតិ រូបំ វោហារន្តស្ស រូបំ ហោ-តិ អរូបំ វោហារន្តស្ស អរូបំ ហោតិ វេទនំ វោហារន្ត-ស្ស វេទនា ហោតិ អវេទនំ វោហារន្តស្ស អវេទនា ហោតិ សញ្ញំ វោហារន្តស្ស សញ្ញា ហោតិ អសញ្ញំ វោហារន្តស្ស អសញ្ញា ហោតិ សង្ខារេ វោហារន្តស្ស សង្ខារា ហោន្តិ អសង្ខារេ វោហារន្តស្ស អសង្ខារា ហោន្តិ វិញ្ញាណំ វោហារន្តស្ស វិញ្ញាណំ ហោតិ អ-វិញ្ញាណំ វោហារន្តស្ស អវិញ្ញាណំ ហោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

វោហារកថា ។

និរោធកថា

[២៤៦] ទ្វេ និរោធាតិ ។ អាមន្តា ។ ទ្វេ ទុក្ខ-និរោធាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ទ្វេ ទុក្ខ-និរោធាតិ ។ អាមន្តា ។ ទ្វេ និរោធសច្ចានីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ទ្វេ និរោធសច្ចានីតិ ។

កាលពោលថាមិនមែនផល ក៏មិនមែនផលមែន កាលពោលថានិព្វាន ក៏ជានិព្វានមែន កាលពោលថាមិនមែននិព្វាន ក៏មិនមែននិព្វានមែន កាលពោលថាសង្ខតធម៌ ក៏ជាសង្ខតធម៌មែន កាលពោលថាអសង្ខតធម៌ ក៏ជាអសង្ខធម៌មែន កាលពោលថារូប ក៏ជារូបមែន កាលពោលថាមិនមែនរូប ក៏មិនមែនរូបមែន កាលពោលថាវេទនា ក៏ជាវេទនាមែន កាលពោលថាមិនមែនវេទនា ក៏មិនមែនវេទនាមែន កាលពោលថាសញ្ញា ក៏ជាសញ្ញាមែន កាលពោលថាមិនមែនសញ្ញា ក៏មិនមែនសញ្ញាមែន កាលពោលថាពួកសង្ខារ ក៏ជាពួកសង្ខារមែន កាលពោលថាមិនមែនពួកសង្ខារ ក៏មិនមែនពួកសង្ខារមែន កាលពោលថាវិញ្ញាណ ក៏ជាវិញ្ញាណមែន កាលពោលថាមិនមែនវិញ្ញាណ ក៏មិនមែនវិញ្ញាណមែនឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

ចប់ វោហារកថា ។

និរោធកថា

[២៨៦] *និរោធ មានពីរឬ ។ អើ ។ ទុក្ខនិរោធ មានពីរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ទុក្ខនិរោធ មានពីរឬ ។ អើ ។ និរោធសច្ច មានពីរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។បេ។ និរោធសច្ច មានពីរឬ ។*

អាមន្តា ។ ទ្វេ ទុក្ខសច្ចានីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ទ្វេ និរោធសច្ចានីតិ ។ អាមន្តា ។ ទ្វេ សមុទយ-សច្ចានីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ទ្វេ និរោធ-សច្ចានីតិ ។ អាមន្តា ។ ទ្វេ មគ្គសច្ចានីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ទ្វេ និរោធសច្ចានីតិ ។ អាមន្តា ។ ទ្វេ តាណានិ ។ បេ ។ ទ្វេ លេណានិ ទ្វេ សរណា-និ ទ្វេ បរាយណានិ ទ្វេ អច្ចុតានិ ទ្វេ អមតានិ ។ បេ ។ ទ្វេ និព្វានានីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ទ្វេ និព្វានា-នីតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ ទ្វិន្នំ និព្វានានំ ឧច្ចនីចតា ហីនប្បណីតតា ឧក្កំសាវកំសោ សីមា វា ភេទោ វា រាជី វា អន្តរិកា វាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២៤៧] ទ្វេ និរោធាតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ អប្ប-ដិសង្ខានិរុទ្ធេ សង្ខារេ បដិសង្ខា និរោធេន្តីតិ ។ អា-មន្តា ។ ហញ្ចិ អប្បដិសង្ខានិរុទ្ធេ សង្ខារេ បដិសង្ខា និរោធេន្តិ តេន វត រេ វត្តព្វេ ទ្វេ និរោធាតិ ។

[២៤៨] ន វត្តព្វំ ទ្វេ និរោធាតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ អប្បដិសង្ខានិរុទ្ធា សង្ខារា

អើ ។ ទុក្ខសច្ច មានពីរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ និរោធសច្ច មានពីរឬ ។ អើ ។ សមុទយសច្ច មានពីរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ និរោធសច្ច មានពីរឬ ។ អើ ។ មគ្គសច្ច មានពីរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ និរោធសច្ច មានពីរឬ ។ អើ ។ ការទីពឹង មានពីរ ។ បេ ។ ការជ្រកកោន មានពីរ ការរលឹក មានពីរ ការប្រព្រឹត្តទៅក្នុងខាងមុខ មានពីរ ការមិនច្យុត មានពីរ ការមិនស្លាប់ មានពីរ ។ បេ ។ និព្វាន មានពីរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ និព្វាន មានពីរឬ ។ អើ ។ ភាពខ្ពស់និងទាប ភាពថោកទាបនិងឧត្តមឧក្រិដ្ឋនិងឱនថយ ដែន ឬ ការបែកធ្លាយ ការប្រេះធា ឬ ចន្លោះ របស់និព្វានទាំងពីរ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៤៧] និរោធ មានពីរឬ ។ អើ ។ ក្រែងថាកាលបើសង្ខាររលត់ ព្រោះមិនបានពិចារណា បញ្ញាជាគ្រឿងពិចារណាទាំងឡាយ រលត់ដែរឬ ។ អើ ។ បើសង្ខារ រលត់ព្រោះមិនបានពិចារណា បញ្ញាជាគ្រឿងពិចារណាទាំងឡាយ ក៏រលត់ទៅ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា និរោធ មានពីរទេ ។

[២៤៨] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា និរោធ មានពីរឬ ។ អើ ។ ក្រែងសង្ខារទាំងឡាយ រលត់ទៅព្រោះមិនបានពិចារណា

អច្ចន្តភគ្គា បដិសង្ខានិរុទ្ធាបិ សង្ខារា អច្ចន្តភគ្គាតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អប្បដិសង្ខានិរុទ្ធាបិ សង្ខារា អច្ចន្ត-ភគ្គា បដិសង្ខានិរុទ្ធាបិ សង្ខារា អច្ចន្តភគ្គា តេន វត រេ វត្តព្វេ ទ្វេ និរោធាតិ ។

[២៤៩] ទ្វេ និរោធាតិ ។ អាមន្តា ។ បដិសង្ខា-និរុទ្ធាបិ សង្ខារា អរិយមគ្គំ អាគម្ម និរុទ្ធាតិ ។ អា-មន្តា ។ អប្បដិសង្ខានិរុទ្ធា សង្ខារា អរិយមគ្គំ អាគម្ម និរុទ្ធាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២៥០] ទ្វេ និរោធាតិ ។ អាមន្តា ។ បដិសង្ខា-និរុទ្ធា សង្ខារា ន បុន ឧប្បជ្ជន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ អប្បដិសង្ខានិរុទ្ធា សង្ខារា ន បុន ឧប្បជ្ជន្តីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ តេន ហិ ន វត្តព្វំ ទ្វេ និរោ-ធាតិ ។

និរោធកថា ។

ទុតិយោ វគ្គោ ។

មានការបាក់បែកក្នុងទីបំផុត ចុះសង្ខារទាំងឡាយ រលត់ទៅព្រោះបានពិចា-រណា មានការបាក់បែកក្នុងទីបំផុតដែរឬ ។ អើ ។ បើ សង្ខារទាំងឡាយ រលត់ទៅព្រោះមិនបានពិចារណាក្តី មានការបាក់បែកក្នុងទីបំផុត សង្ខារទាំងឡាយ រលត់ទៅព្រោះបានពិចារណាក្តី មានការបាក់បែកក្នុងទីបំផុត (ដូចគ្នា) ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា និរោធ មានពីរ ។

[២៤៩] និរោធ មានពីរឬ ។ អើ ។ សង្ខារទាំងឡាយ រលត់ទៅព្រោះបានពិចារណា រលត់ទៅ ព្រោះអាស្រ័យអរិយមគ្គឬ ។ អើ ។ សង្ខារទាំងឡាយ រលត់ទៅព្រោះមិនបានពិចារណា រលត់ទៅ ព្រោះអាស្រ័យអរិយមគ្គឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៥០] និរោធ មានពីរឬ ។ អើ ។ សង្ខារទាំងឡាយ រលត់ទៅព្រោះបានពិចារណា រមែងមិនកើតទៀតទេឬ ។ អើ ។ សង្ខារទាំងឡាយ រលត់ទៅព្រោះមិនបានពិចារណា រមែងមិនកើតទៀតទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា និរោធ មានពីរទេ ។

ចប់ និរោធកថា ។

ចប់ ទុតិយវគ្គ ។

១០៣

ពលកថា

តស្ស ឧទ្ទានំ

បរូបហារោ អញ្ញាណំ   កង្ខា បរវិតារណា
វចីភេទោ ទុក្ខាហារោ   ឋិតិ កុក្កុឡា សង្ខារា[១]
ឯកោ អភិសមយោ ឯកោ
វោហារោ ឯកោ និរោធោតិ[២] ។

ពលកថា

[២៨១] តថាគតពលំ សាវកសាធារណន្តិ ។ អាមន្តា ។ តថាគតពលំ សាវកពលំ សាវកពលំ តថាគតពលន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២៨២] តថាគតពលំ សាវកសាធារណន្តិ ។ អាមន្តា ។ តញ្ញេវ តថាគតពលំ តំ សាវកពលំ តញ្ញេវ សាវកពលំ តំ តថាគតពលន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២៨៣] តថាគតពលំ សាវកសាធារណន្តិ ។

---

១ ឥមស្មឹ ទុតិយវគ្គេ សង្ខារកថាតិ បាឋោ ន ហោតិ ។

២ ម. បរូបហារោ អញ្ញាណំ   កង្ខា បរវិតារណា
សង្ខាហារកថា មគ្គោ   ចិត្តដ្ឋិតិ ច កុក្កុឡា
ឯកាភិសមយោ ចេវ   វោហារោ ច និរោធកោតិ ទិស្សតិយេវ ។

ឧទ្ទាននៃទុតិយវគ្គនោះ គឺ

បរូបហារកថា ១ អញ្ញាណកថា ១ កង្ខាកថា ១ បរវិតារណាកថា ១ វចីភេទកថា ១ ទុក្ខាហារកថា ១ ចិត្តដ្ឋិតិកថា ១ កុក្កុឡកថា ១ សង្ខារកថា ១ អនុបុព្វាភិសមយកថា ១ វោហារកថា ១ និរោធកថា ១ ។

ពលកថា

[២៥១] *កម្លាំងរបស់ព្រះតថាគត ជាសាធារណៈដល់សាវ័កឬ ។ អើ ។ កម្លាំងរបស់ព្រះតថាគត ជាកម្លាំងរបស់សាវ័ក កម្លាំងរបស់សាវ័ក ជាកម្លាំងរបស់ព្រះតថាគតឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។*

[២៥២] *កម្លាំងរបស់ព្រះតថាគត ជាសាធារណៈដល់សាវ័កឬ ។ អើ ។ កម្លាំងរបស់ព្រះតថាគតនោះឯង ជាកម្លាំងរបស់សាវ័កនោះ កម្លាំងរបស់សាវ័កនោះឯង ជាកម្លាំងរបស់ព្រះតថាគតនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។*

[២៥៣] *កម្លាំងរបស់ព្រះតថាគត ជាសាធារណៈដល់សាវ័កឬ ។*

អាមន្តា ។ យាទិសំ តថាគតពលំ តាទិសំ សាវកពលំ យាទិសំ សាវកពលំ តាទិសំ តថាគតពលន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២៥៤] តថាគតពលំ សាវកសាធារណន្តិ ។ អាមន្តា ។ យាទិសោ តថាគតស្ស បុព្វយោគោ បុព្វចរិយា ធម្មក្ខានំ ធម្មទេសនា តាទិសោ សាវកស្ស បុព្វយោគោ បុព្វចរិយា ធម្មក្ខានំ ធម្មទេសនាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២៥៥] តថាគតពលំ សាវកសាធារណន្តិ ។ អាមន្តា ។ តថាគតោ ជិនោ សត្ថា សម្មាសម្ពុទ្ធោ សព្វញ្ញូ សព្វទស្សាវី ធម្មស្សាមី ធម្មប្បដិសរណោតិ ។ អាមន្តា ។ សាវកោ ជិនោ សត្ថា សម្មាសម្ពុទ្ធោ សព្វញ្ញូ សព្វទស្សាវី ធម្មស្សាមី ធម្មប្បដិសរណោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២៥៦] តថាគតពលំ សាវកសាធារណន្តិ ។ អាមន្តា ។ តថាគតោ អនុប្បន្នស្ស មគ្គស្ស ឧប្បាទេតា អសញ្ជាតស្ស មគ្គស្ស សញ្ជនេតា[១]

---

១ ម. សញ្ជានេតា ។

អើ ។ កម្លាំងរបស់ព្រះតថាគត ដូចម្តេច កម្លាំងរបស់សាវ័ក ក៏ដូច្នោះ កម្លាំងរបស់សាវ័ក ដូចម្តេច កម្លាំងរបស់ព្រះតថាគត ក៏ដូច្នោះដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៥៤] កម្លាំងរបស់ព្រះតថាគត ជាសាធារណៈដល់សាវ័កដែរឬ ។ អើ ។ សេចក្តីព្យាយាមខាងដើម ការប្រព្រឹត្តខាងដើម ការពោលធម៌ កាលសម្តែងធម៌ របស់ព្រះតថាគត ដូចម្តេច សេចក្តីព្យាយាមខាងដើម ការប្រព្រឹត្តខាងដើម ការពោលធម៌ ការសម្តែងធម៌ របស់សាវ័ក ក៏ដូច្នោះដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៥៥] កម្លាំងរបស់ព្រះតថាគត ជាសាធារណៈដល់សាវ័កដែរឬ ។ អើ ។ ព្រះតថាគត ជាអ្នកឈ្នះ ជាគ្រូ ជាអ្នកត្រាស់ដឹងឯង ដឹងសព្វ ឃើញសព្វ ជាម្ចាស់ធម៌ មានធម៌ជាទីពឹងដែរឬ ។ អើ ។ សាវ័កជាអ្នកឈ្នះ ជាគ្រូ ជាអ្នកត្រាស់ដឹងឯង ដឹងសព្វ ឃើញសព្វ ជាម្ចាស់ធម៌ មានធម៌ជាទីពឹងដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៥៦] កម្លាំងរបស់ព្រះតថាគត ជាសាធារណៈដល់សាវ័កដែរឬ ។ អើ ។ ព្រះតថាគត ជាអ្នកញុំាងមគ្គដែលមិនទាន់កើតឲ្យកើតឡើង ជាអ្នកញុំាងមគ្គដែលមិនទាន់កើតព្រមឲ្យកើតព្រម ជាអ្នក

អនញ្ញាតស្ស មគ្គស្ស អញ្ញាតា មគ្គញ្ញូ មគ្គវិទូ មគ្គកោវិទោតិ ។ អាមន្តា ។ សាវកោ អនុប្បន្នស្ស មគ្គស្ស ឧប្បាទេតា អសញ្ជាតស្ស មគ្គស្ស សញ្ជ-នេតា អនញ្ញាតស្ស មគ្គស្ស អញ្ញាតា មគ្គញ្ញូ មគ្គវិទូ មគ្គកោវិទោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២៥៧] ឥន្ទ្រិយបរោបរិយត្តំ យថាភូតំ ញាណំ តថាគតពលំ សាវកសាធារណន្តិ ។ អាមន្តា ។ សាវ-កោ សព្វញ្ញូ សព្វទស្សាវីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២៥៨] សាវកោ ឋានាឋានំ ជានាតីតិ ។ អា-មន្តា ។ ហញ្ចិ សាវកោ ឋានាឋានំ ជានាតិ តេន វត រេ វត្តព្វេ ឋានាឋានំ យថាភូតំ ញាណំ តថាគ-តពលំ សាវកសាធារណន្តិ ។

[២៥៩] សាវកោ អតីតានាគតប្បច្ចុប្បន្នានំ កម្ម-សមាទានានំ ឋានសោ ហេតុសោ វិបាកំ ជានាតីតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ សាវកោ អតីតានាគតប្បច្ចុប្បន្នានំ កម្មសមាទានានំ ឋានសោ ហេតុសោ វិបាកំ ជានាតិ

ពោលនូវមគ្គដែលមិនទាន់ពោល ជាអ្នកជ្រាបនូវមគ្គ ដឹងច្បាស់នូវមគ្គ ឈ្លាសវៃក្នុងមគ្គដែរឬ ។ អើ ។ សាវ័ក ជាអ្នកញុំាងមគ្គដែលមិនទាន់កើតឲ្យកើតឡើង ជាអ្នកញុំាងមគ្គដែលមិនទាន់កើតព្រមឲ្យកើតព្រម ជាអ្នកពោលនូវមគ្គដែលមិនទាន់ពោល ជាអ្នកជ្រាបនូវមគ្គ ដឹងច្បាស់នូវមគ្គ ឈ្លាសវៃក្នុងមគ្គដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។

[២៥៧] កម្លាំងរបស់ព្រះតថាគត គឺការជ្រាបតាមពិត នូវឥន្ទ្រិយទន់និងចាស់ក្លា (នៃសត្វ) ជាសាធារណៈដល់សាវ័កដែរឬ ។ អើ ។ សាវ័ក ជាអ្នកដឹងសព្វ ឃើញសព្វដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៥៨] សាវ័ក ជ្រាបហេតុនិងមិនមែនហេតុដែរឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ សាវ័ក ជ្រាបហេតុនិងមិនមែនហេតុដែរ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា កម្លាំងរបស់ព្រះតថាគត គឺការជ្រាបតាមពិត នូវហេតុនិងមិនមែនហេតុ ជាសាធារណៈដល់សាវ័កដែរ ។

[២៥៩] សាវ័ក ជ្រាបនូវផលរបស់កម្មសមាទានទាំងឡាយ ជាអតីតអនាគតនិងបច្ចុប្បន្ន ដោយឋានៈ ដោយហេតុដែរឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ សាវ័ក ជ្រាបនូវផលរបស់កម្មសមាទានទាំងឡាយ ជាអតីតអនាគតនិងបច្ចុប្បន្ន ដោយឋានៈ ដោយហេតុដែរ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន

តេន វត រេ វត្តព្វេ អតីតានាគតប្បច្ចុប្បន្នានំ កម្ម-
សមាធានានំ ឋានសោ ហេតុសោ វិបាកំ យថាភូតំ
ញាណំ តថាគតពលំ សាវកសាធារណន្តិ ។

[២៦០] សាវកោ សព្វត្ថគាមិនីបដិបទំ ជានាតី-
តិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ សាវកោ សព្វត្ថគាមិនីបដិ-
បទំ ជានាតិ តេន វត រេ វត្តព្វេ សព្វត្ថគាមិនីបដិ-
បទំ យថាភូតំ ញាណំ តថាគតពលំ សាវកសាធា-
រណន្តិ ។

[៦១] សាវកោ អនេកធាតុំ នានាធាតុំ
លោកំ ជានាតីតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ សាវកោ
អនេកធាតុំ នានាធាតុំ លោកំ ជានាតិ តេន វត
រេ វត្តព្វេ អនេកធាតុំ នានាធាតុំ លោកំ យថាភូតំ
ញាណំ តថាគតពលំ សាវកសាធារណន្តិ ។

[២៦២] សាវកោ សត្តានំ នានាធិមុត្តិកតំ
ជានាតីតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ សាវកោ សត្តានំ
នានាធិមុត្តិកតំ ជានាតិ តេន វត រេ វត្តព្វេ សត្តា-
នំ នានាធិមុត្តិកតំ យថាភូតំ ញាណំ តថាគតពលំ
សាវកសាធារណន្តិ ។

ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា កម្លាំងរបស់ព្រះតថាគត គឺការជ្រាបតាមពិត នូវផលរបស់កម្មសមាទានទាំងឡាយ ជាអតីតអនាគតនិងបច្ចុប្បន្ន ដោយឋានៈ ដោយហេតុ ជាសាធារណៈដល់សាវ័កដែរ ។

[២៦០] សាវ័ក ជ្រាបនូវបដិបទាជាដំណើរទៅរកប្រយោជន៍ទាំងអស់ដែរឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ សាវ័ក ជ្រាបនូវបដិបទាជាដំណើរទៅរកប្រយោជន៍ទាំងអស់ដែរ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា កម្លាំងរបស់ព្រះតថាគត គឺការជ្រាបតាមពិត នូវបដិបទាជាដំណើរទៅរកប្រយោជន៍ទាំងអស់ ជាសាធារណៈដល់សាវ័កដែរ ។

[២៦១] សាវ័ក ជ្រាបនូវលោក ដែលមានធាតុច្រើន មានធាតុផ្សេងៗ ដែរឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ សាវ័ក ជ្រាបនូវលោក ដែលមានធាតុច្រើន មានធាតុផ្សេងៗដែរ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា កម្លាំងរបស់ព្រះតថាគត គឺការជ្រាបតាមពិត នូវលោក ដែលមានធាតុច្រើន មានធាតុផ្សេងៗ ជាសាធារណៈដល់សាវ័កដែរ ។

[២៦២] សាវ័ក ជ្រាបនូវអធ្យាស្រ័យផ្សេងៗគ្នា របស់ពួកសត្វដែរឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ សាវ័ក ជ្រាបនូវអធ្យាស្រ័យផ្សេងៗគ្នា របស់ពួកសត្វដែរ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា កម្លាំងរបស់ព្រះតថាគត គឺការជ្រាបតាមពិត នូវអធ្យាស្រ័យផ្សេងៗគ្នា របស់ពួកសត្វ ជាសាធារណៈដល់សាវ័កដែរ ។

[២៦៣] សាវកោ ឈានវិមោក្ខសមាធិសមាបត្តីនំ សង្កិលេសំ វោទានំ វុដ្ឋានំ ជានាតីតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ សាវកោ ឈានវិមោក្ខសមាធិសមាបត្តីនំ សង្កិលេសំ វោទានំ វុដ្ឋានំ ជានាតិ តេន វត រេ វត្តព្វេ ឈានវិមោក្ខសមាធិសមាបត្តីនំ សង្កិលេសំ វោទានំ វុដ្ឋានំ យថាភូតំ ញាណំ តថាគតពលំ សាវកសាធារណន្តិ ។

[២៦៤] សាវកោ បុព្វេនិវាសានុស្សតឹ ជានាតីតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ សាវកោ បុព្វេនិវាសានុស្សតឹ ជានាតិ តេន វត រេ វត្តព្វេ បុព្វេនិវាសានុស្សតឹ យថាភូតំ ញាណំ តថាគតពលំ សាវកសាធារណន្តិ ។

[២៦៥] សាវកោ សត្តានំ ចុតូបបាតំ ជានាតីតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ សាវកោ សត្តានំ ចុតូបបាតំ ជានាតិ តេន វត រេ វត្តព្វេ សត្តានំ ចុតូបបាតំ យថាភូតំ ញាណំ តថាគតពលំ សាវកសាធារណន្តិ ។

ពលកថា

[២៦៣] សាវ័ក ជ្រាប នូវការសៅហ្មង ការផូរផង់ និងការចេញ នៃឈាន វិមោក្ខ សមាធិ និងសមាបត្តិដែរឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ សាវ័ក ជ្រាប នូវការសៅហ្មង ការផូរផង់ និងការចេញ នៃឈាន វិមោក្ខ សមាធិ និងសមាបត្តិដែរ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា កម្លាំងរបស់ព្រះតថាគត គឺការជ្រាបតាមពិត នូវការសៅហ្មង ការផូរផង់ និងការចេញ នៃឈាន វិមោក្ខ សមាធិ និងសមាបត្តិ ជាសាធារណៈដល់សាវ័កដែរ ។

[២៦៤] សាវ័ក ជ្រាប នូវការរឭកឃើញជាតិដែលធ្លាប់អាស្រ័យក្នុងកាលមុនដែរឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ សាវ័ក ជ្រាប នូវការរឭកឃើញជាតិដែលធ្លាប់អាស្រ័យក្នុងកាលមុនដែរ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា កម្លាំងរបស់ព្រះតថាគត គឺការជ្រាបតាមពិត នូវការរឭកឃើញជាតិដែលធ្លាប់អាស្រ័យក្នុងកាលមុន ជាសាធារណៈដល់សាវ័កដែរ ។

[២៦៥] សាវ័ក ជ្រាប នូវចុតិនិងបដិសន្ធិ របស់ពួកសត្វដែរឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ សាវ័ក ជ្រាប នូវចុតិនិងបដិសន្ធិ របស់ពួកសត្វដែរ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា កម្លាំងរបស់ព្រះតថាគត គឺការជ្រាបតាមពិត នូវចុតិនិងបដិសន្ធិ របស់ពួកសត្វ ជាសាធារណៈដល់សាវ័កដែរ ។

[២៦៦] ននុ តថាគតស្សាបិ អាសវា ខីណា សាវកស្សាបិ អាសវា ខីណាតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ កិញ្ចិ នានាករណំ តថាគតស្ស វា សាវកស្ស វា អាសវក្ខយេន វា អាសវក្ខយំ វិមុត្តិយា វា វិមុត្តីតិ ។ នត្ថិ ។ ហញ្ចិ នត្ថិ កិញ្ចិ នានាករណំ តថាគតស្ស វា សាវកស្ស វា អាសវក្ខយេន វា អាសវក្ខយំ វិមុត្តិយា វិមុត្តិ តេន វត រេ វត្តព្វេ អាសវានំ ខយេ យថាភូតំ ញាណំ តថាគតពលំ សាវកសាធារណន្តិ ។

[២៦៧] អាសវានំ ខយេ យថាភូតំ ញាណំ តថាគតពលំ សាវកសាធារណន្តិ ។ អាមន្តា ។ ឋានាឋានេ យថាភូតំ ញាណំ តថាគតពលំ សាវកសាធារណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២៦៨] អាសវានំ ខយេ យថាភូតំ ញាណំ តថាគតពលំ សាវកសាធារណន្តិ ។ អាមន្តា ។ សត្តានំ ចុតូបបាតេ យថាភូតំ ញាណំ តថាគតពលំ

[២៦៦] ក្រែងអាសវៈទាំងឡាយ របស់ព្រះតថាគតអស់ហើយ អាសវៈទាំងឡាយ របស់សាវ័ក អស់ហើយដែរឬ ។ អើ ។ ការអស់អាសវៈ ដោយការអស់អាសវៈក្តី ការផុតស្រឡះ ដោយការផុតស្រឡះក្តី របស់ព្រះតថាគតក្តី របស់សាវ័កក្តី ធ្វើឲ្យផ្សេងៗគ្នាបន្តិចបន្តួច មានដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ ប្រសិនបើ ការអស់អាសវៈ ដោយការអស់អាសវៈក្តី ការផុតស្រឡះ ដោយការផុតស្រឡះក្តី របស់ព្រះតថាគតក្តី របស់សាវ័កក្តី ធ្វើឲ្យផ្សេងៗគ្នាបន្តិចបន្តួច មិនមានទេ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា កម្លាំងរបស់ព្រះតថាគត គឺការជ្រាបតាមពិត ក្នុងការអស់ទៅ នៃអាសវៈទាំងឡាយ ជាសាធារណៈដល់សាវ័កដែរ ។

[២៦៧] កម្លាំងរបស់ព្រះតថាគត គឺការជ្រាបតាមពិត ក្នុងការអស់ទៅ នៃអាសវៈទាំងឡាយ ជាសាធារណៈដល់សាវ័កដែរឬ ។ អើ ។ កម្លាំងរបស់ព្រះតថាគត គឺការជ្រាបតាមពិត ក្នុងហេតុនិងមិនមែនហេតុ ជាសាធារណៈដល់សាវ័កដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៦៨] កម្លាំងរបស់ព្រះតថាគត គឺការជ្រាបតាមពិត ក្នុងការអស់ទៅ នៃអាសវៈទាំងឡាយ ជាសាធារណៈដល់សាវ័កដែរឬ ។ អើ ។ កម្លាំងរបស់ព្រះតថាគត គឺការជ្រាបតាមពិត ក្នុងចុតិនិងបដិសន្ធិ របស់

សាវកសាធារណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២៦៩] ឋានាឋានេ យថាភូតំ ញាណំ តថាគតពលំ សាវកអសាធារណន្តិ ។ អាមន្តា ។ អាសវានំ ខយេ យថាភូតំ ញាណំ តថាគតពលំ សាវកអសាធារណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២៧០] សត្តានំ ចុតូបបាតេ យថាភូតំ ញាណំ តថាគតពលំ សាវកអសាធារណន្តិ ។ អាមន្តា ។ អាសវានំ ខយេ យថាភូតំ ញាណំ តថាគតពលំ សាវកអសាធារណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២៧១] ឥន្ទ្រិយបរោបរិយត្តំ យថាភូតំ ញាណំ តថាគតពលំ សាវកអសាធារណន្តិ ។ អាមន្តា ។ ឋានាឋានេ យថាភូតំ ញាណំ តថាគតពលំ សាវកអសាធារណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២៧២] ឥន្ទ្រិយបរោបរិយត្តំ យថាភូតំ ញាណំ តថាគតពលំ សាវកអសាធារណន្តិ ។ អាមន្តា ។

ពួកសត្វ ជាសាធារណៈដល់សាវ័កដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៦៩] កម្លាំងរបស់ព្រះតថាគត គឺការជ្រាបតាមពិត ក្នុងហេតុនិងមិនមែនហេតុ មិនសាធារណៈដល់សាវ័កទេឬ ។ អើ ។ កម្លាំងរបស់ព្រះតថាគត គឺការជ្រាបតាមពិត ក្នុងការអស់ទៅ នៃអាសវៈទាំង-ឡាយ មិនសាធារណៈដល់សាវ័កទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៧០] កម្លាំងរបស់ព្រះតថាគត គឺការជ្រាបតាមពិត ក្នុងចុតិនិងបដិសន្ធិ របស់ពួកសត្វ មិនសាធារណៈដល់សាវ័កទេឬ ។ អើ ។ កម្លាំងរបស់ព្រះតថាគត គឺការជ្រាបតាមពិត ក្នុងការអស់ទៅ នៃអាសវៈទាំងឡាយ មិនសាធារណៈដល់សាវ័កទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៧១] កម្លាំងរបស់ព្រះតថាគត គឺការជ្រាបតាមពិត នូវឥន្ទ្រិយទន់និងចាស់ក្លា មិនសាធារណៈដល់សាវ័កទេឬ ។ អើ ។ កម្លាំងរបស់ព្រះតថាគត គឺការជ្រាបតាមពិត ក្នុងហេតុនិងមិនមែនហេតុ មិនសាធា-រណៈដល់សាវ័កទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៧២] កម្លាំងរបស់ព្រះតថាគត គឺការជ្រាបតាមពិត នូវឥន្ទ្រិយទន់និងចាស់ក្លា មិនសាធារណៈដល់សាវ័កទេឬ ។ អើ ។

អាសវានំ ខយេ យថាភូតំ ញាណំ តថាគតពលំ សាវកអសាធារណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២៧៣] ឋានាឋានេ យថាភូតំ ញាណំ តថាគតពលំ សាវកសាធារណន្តិ ។ អាមន្តា ។ ឥន្ទ្រិយបរោបរិយត្តំ យថាភូតំ ញាណំ តថាគតពលំ សាវកសាធារណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២៧៤] អាសវានំ ខយេ យថាភូតំ ញាណំ តថាគតពលំ សាវកសាធារណន្តិ ។ អាមន្តា ។ ឥន្ទ្រិយបរោបរិយត្តំ យថាភូតំ ញាណំ តថាគតពលំ សាវកសាធារណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

ពលកថា ។

អរិយន្តិកថា

[២៧៥] ឋានាឋានេ យថាភូតំ ញាណំ តថាគតពលំ អរិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ មគ្គោ ផលំ និព្វានំ សោតាបត្តិមគ្គោ សោតាបត្តិផលំ សកទាគាមិមគ្គោ សកទាគាមិផលំ អនាគាមិមគ្គោ អនាគាមិផលំ អរហត្តមគ្គោ អរហត្តផលំ សតិប្បដ្ឋានំ សម្មប្បធានំ ឥទ្ធិបាទោ ឥន្ទ្រិយំ ពលំ ពោជ្ឈង្គោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

កម្លាំងរបស់ព្រះតថាគត គឺការជ្រាបតាមពិត ក្នុងការអស់ទៅ នៃអាសវៈទាំងឡាយ មិនសាធារណៈដល់សាវ័កទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៧៣] កម្លាំងរបស់ព្រះតថាគត គឺការជ្រាបតាមពិត ក្នុងហេតុនិងមិនមែនហេតុ ជាសាធារណៈដល់សាវ័កដែរឬ ។ អើ ។ កម្លាំងរបស់ព្រះតថាគត គឺការជ្រាបតាមពិត នូវឥន្ទ្រិយទន់និងចាស់ក្លា ជាសាធារណៈដល់សាវ័កដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៧៤] កម្លាំងរបស់ព្រះតថាគត គឺការជ្រាបតាមពិត ក្នុងការអស់ទៅ នៃអាសវៈទាំងឡាយ ជាសាធារណៈដល់សាវ័កដែរឬ ។ អើ ។ កម្លាំងរបស់ព្រះតថាគត គឺការជ្រាបតាមពិត នូវឥន្ទ្រិយទន់និងចាស់ក្លា ជាសាធារណៈដល់សាវ័កដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

ចប់ ពលកថា ។

អរិយន្តិកថា

[២៧៥] កម្លាំងរបស់ព្រះតថាគត គឺការជ្រាបតាមពិត ក្នុងហេតុនិងមិនមែនហេតុ ជាអរិយៈដែរឬ ។ អើ ។ មគ្គ ផល និព្វាន សោតាបត្តិមគ្គ សោតាបត្តិផល សកទាគាមិមគ្គ សកទាគាមិផល អនាគាមិមគ្គ អនាគាមិផល អរហត្តមគ្គ អរហត្តផល សតិប្បដ្ឋាន សម្មប្បធាន ឥទ្ធិបាទ ឥន្ទ្រិយ ពលៈ ពោជ្ឈង្គៈ (ជាអរិយៈ) ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

អរិយន្តិកថា

[២៧៦] ហាដាហានេ យថាភូតំ ញាណំ តថាគតពលំ អរិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ សុញ្ញតារម្មណាន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សុញ្ញតារម្មណាន្តិ ។ អាមន្តា ។ ហាដាហានញ្ច មនសិកាកោតិ សុញ្ញតញ្ច មនសិកាកោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ហាដាហានញ្ច មនសិកាកោតិ សុញ្ញតញ្ច មនសិកាកោតីតិ ។ អាមន្តា ។ ទ្វិន្នំ ផស្សានំ ទ្វិន្នំ ចិត្តានំ សមោធានំ ហោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ហាដាហានេ យថាភូតំ ញាណំ តថាគតពលំ អរិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ អនិមិត្តារម្មណំ ។ បេ ។ អប្បណិហិតារម្មណាន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អប្បណិហិតារម្មណាន្តិ ។ អាមន្តា ។ ហាដាហានញ្ច មនសិកាកោតិ អប្បណិហិតញ្ច មនសិកាកោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ហាដាហានញ្ច មនសិ កាកោតិ អប្បណិហិតញ្ច មនសិកាកោតីតិ ។ អាមន្តា ។ ទ្វិន្នំ ផស្សានំ ទ្វិន្នំ ចិត្តានំ សមោធានំ ហោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

អរិយន្តិកថា

[២៧៦] កម្លាំងរបស់ព្រះតថាគត គឺការជ្រាបតាមពិត ក្នុងហេតុនិងមិនមែនហេតុ ជាអរិយៈឬ ។ អើ ។ ជាសុញ្ញតារម្មណ៍ (មានសុញ្ញតនិព្វានជាអារម្មណ៍) ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ជាសុញ្ញតារម្មណ៍ឬ ។ អើ ។ បុគ្គល ធ្វើទុកក្នុងចិត្ត នូវហេតុនិងមិនមែនហេតុផង ធ្វើទុកក្នុងចិត្ត នូវសុញ្ញតៈ (និព្វាន) ផងឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គល ធ្វើទុកក្នុងចិត្ត នូវហេតុនិងមិនមែនហេតុផង ធ្វើទុកក្នុងចិត្ត នូវសុញ្ញតៈ (និព្វាន) ផងឬ ។ អើ ។ (បើដូច្នោះ) ការប្រជុំចុះ នៃផស្សៈទាំង ២ នៃចិត្តទាំង ២ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ កម្លាំងរបស់ព្រះតថាគត គឺការជ្រាបតាមពិត ក្នុងហេតុនិងមិនមែនហេតុ ជាអរិយៈឬ ។ អើ ។ ជាអនិមិត្តារម្មណ៍ (មានអនិមិត្តនិព្វានជាអារម្មណ៍) ។ បេ ។ ជាអប្បណិហិតារម្មណ៍ (មានអប្បណិហិតនិព្វានជាអារម្មណ៍)ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ជាអប្បណិហិតារម្មណ៍ឬ ។ អើ ។ (បើដូច្នោះ) បុគ្គល ធ្វើទុកក្នុងចិត្ត នូវហេតុនិងមិនមែនហេតុផង ធ្វើទុកក្នុងចិត្ត នូវអប្បណិហិតៈ(និព្វាន) ផងឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គល ធ្វើទុកក្នុងចិត្ត នូវហេតុនិងមិនមែនហេតុផង ធ្វើទុកក្នុងចិត្ត នូវអប្បណិហិតៈ (និព្វាន) ផងឬ ។ អើ ។ (បើដូច្នោះ) ការប្រជុំចុះ នៃផស្សៈទាំង ២ នៃចិត្តទាំង ២ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៧៧] សតិប្បដ្ឋានា អរិយា សុញ្ញតារម្មណា-តិ ។ អាមន្តា ។ ហានាហានេ យថាភូតំ ញាណំ តថា-គតពលំ អរិយំ សុញ្ញតារម្មណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សតិប្បដ្ឋានា អរិយា អនិមិត្តារម្មណា ។ បេ ។ អប្បណិហិតារម្មណាតិ ។ អាមន្តា ។ ហានាហានេ យ-ថាភូតំ ញាណំ តថាគតពលំ អរិយំ អប្បណិហិតា-រម្មណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២៧៨] សម្មប្បធានា ឥទ្ធិបាទា ឥន្ទ្រិយា ព-លា ពោជ្ឈង្គា អរិយា សុញ្ញតារម្មណាតិ ។ អាមន្តា ។ ហានាហានេ យថាភូតំ ញាណំ តថាគតពលំ អរិយំ សុញ្ញតារម្មណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ពោជ្ឈ-ង្គា អរិយា អនិមិត្តារម្មណា ។ បេ ។ អប្បណិហិតា-រម្មណាតិ ។ អាមន្តា ។ ហានាហានេ យថាភូតំ ញា-ណំ តថាគតពលំ អរិយំ អប្បណិហិតារម្មណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២៧៩] ហានាហានេ យថាភូតំ ញាណំ តថា-គតពលំ អរិយំ ន វត្តព្វំ សុញ្ញតារម្មណន្តិ ។

[២៧៧] សតិប្បដ្ឋាន ជាអរិយៈ ជាសុញ្ញតារម្មណ៍ឬ ។ អើ ។ កម្លាំងរបស់ព្រះតថាគត គឺការជ្រាបតាមពិត ក្នុងហេតុនិងមិនមែនហេតុ ជាអរិយៈ ជាសុញ្ញតារម្មណ៍ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សតិប្បដ្ឋាន ជាអរិយៈ ជាអនិមិត្តារម្មណ៍ ។ បេ ។ ជាអប្បណិហិតារម្មណ៍ឬ ។ អើ ។ កម្លាំងរបស់ព្រះតថាគត គឺការជ្រាបតាមពិត ក្នុងហេតុនិងមិនមែនហេតុ ជាអរិយៈ ជាអប្បណិហិតារម្មណ៍ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៧៨] សម្មប្បធាន ឥទ្ធិបាទ ឥន្ទ្រិយ ពលៈ ពោជ្ឈង្គៈ ជាអរិយៈ ជាសុញ្ញតារម្មណ៍ឬ ។ អើ ។ កម្លាំងរបស់ព្រះតថាគត គឺការជ្រាបតាមពិត ក្នុងហេតុនិងមិនមែនហេតុ ជាអរិយៈ ជាសុញ្ញតារម្មណ៍ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ពោជ្ឈង្គៈ ជាអរិយៈ ជាអនិមិត្តារម្មណ៍ ។ បេ ។ ជាអប្បណិហិតារម្មណ៍ឬ ។ អើ ។ កម្លាំងរបស់ព្រះតថាគត គឺការជ្រាបតាមពិត ក្នុងហេតុនិងមិនមែនហេតុ ជាអរិយៈ ជាអប្បណិហិតារម្មណ៍ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៧៩] កម្លាំងរបស់ព្រះតថាគត គឺការជ្រាបតាមពិត ក្នុងហេតុនិងមិនមែនហេតុ ជាអរិយៈ មិនគួរនិយាយថា ជាសុញ្ញតារម្មណ៍ទេឬ ។

អាមន្តា ។ សតិប្បដ្ឋានា អរិយា ន វត្តព្វា សុញ្ញតា-
រម្មណាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ហញ្ចិ ហេ
យថាភូតំ ញាណំ តថាគតពលំ អរិយំ ន វត្តព្វំ អនិ-
មិត្តារម្មណំ ។ បេ ។ អប្បណិហិតារម្មណន្តិ ។ អា-
មន្តា ។ សតិប្បដ្ឋានា អរិយា ន វត្តព្វា អប្បណិហិ-
តារម្មណាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ហញ្ចិ ហេ
យថាភូតំ ញាណំ តថាគតពលំ អរិយំ ន វត្តព្វំ
សុញ្ញតារម្មណំ ។ បេ ។ អនិមិត្តារម្មណំ ។ បេ ។
អប្បណិហិតារម្មណន្តិ ។ អាមន្តា ។ សម្មប្បធានា
។ បេ ។ ពោជ្ឈង្គា អរិយា ន វត្តព្វា អប្បណិហិតារម្ម-
ណាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២៨០] សត្តានំ ចុតូបបាតេ យថាភូតំ ញាណំ
តថាគតពលំ អរិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ មគ្គោ ផលំ
និព្វានំ សោតាបត្តិមគ្គោ សោតាបត្តិផលំ ។ បេ ។
ពោជ្ឈង្គាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២៨១] សត្តានំ ចុតូបបាតេ យថាភូតំ ញាណំ
តថាគតពលំ អរិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ សុញ្ញតារម្ម-
ណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សុញ្ញតារម្មណន្តិ ។

អើ ។ សតិប្បដ្ឋាន ជាអរិយៈ មិនគួរនិយាយថា ជាសុញ្ញតារម្មណ៍ទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ កម្លាំងរបស់ព្រះតថាគត គឺការជ្រាបតាមពិត ក្នុងហេតុនិងមិនមែនហេតុ ជាអរិយៈ មិនគួរនិយាយថា ជាអនិមិត្តារម្មណ៍ ។ បេ ។ ជាអប្បណិហិតារម្មណ៍ទេឬ ។ អើ ។ សតិប្បដ្ឋាន ជាអរិយៈ មិនគួរនិយាយថា ជាអប្បណិហិតារម្មណ៍ទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ កម្លាំងរបស់ព្រះតថាគត គឺការជ្រាបតាមពិត ក្នុងហេតុនិងមិនមែនហេតុ ជាអរិយៈ មិនគួរនិយាយថា ជាសុញ្ញតារម្មណ៍ ។ បេ ។ ជាអនិមិត្តារម្មណ៍ ។ បេ ។ ជាអប្បណិហិតារម្មណ៍ទេឬ ។ អើ ។ សម្មប្បធាន ។ បេ ។ ពោជ្ឈង្គៈ ជាអរិយៈ មិនគួរនិយាយថា ជាអប្បណិហិតារម្មណ៍ទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៨០] *កម្លាំងរបស់ព្រះតថាគត គឺការជ្រាបតាមពិត ក្នុងចុតិនិងបដិសន្ធិ របស់ពួកសត្វ ជាអរិយៈឬ ។ អើ ។ មគ្គ ផល និព្វាន សោតាបត្តិមគ្គ សោតាបត្តិផល ។ បេ ។ ពោជ្ឈង្គៈ* (ជាអរិយៈ)*ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។*

[២៨១] *កម្លាំងរបស់ព្រះតថាគត គឺការជ្រាបតាមពិត ក្នុងចុតិនិងបដិសន្ធិ របស់ពួកសត្វ ជាអរិយៈឬ ។ អើ ។ ជាសុញ្ញតារម្មណ៍ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។បេ។ ជាសុញ្ញតារម្មណ៍ឬ ។*

អាមន្តា ។ សត្តានំ ចុតូបបាតញ្ច មនសិករោតិ សុញ្ញ-
តញ្ច មនសិករោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។
សត្តានំ ចុតូបបាតញ្ច មនសិករោតិ សុញ្ញតញ្ច មន-
សិករោតីតិ ។ អាមន្តា ។ ទ្វិន្នំ ផស្សានំ ទ្វិន្នំ ចិត្តា-
នំ សមោធានំ ហោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។
សត្តានំ ចុតូបបាតេ យថាភូតំ ញាណំ តថាគតពលំ
អរិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ អនិមិត្តារម្មណំ ។ បេ ។ អប្ប-
ណិហិតារម្មណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អប្បណិ-
ហិតារម្មណន្តិ ។ អាមន្តា ។ សត្តានំ ចុតូបបាតញ្ច
មនសិករោតិ អប្បណិហិតញ្ច មនសិករោតីតិ ។ ន
ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សត្តានំ ចុតូបបាតញ្ច មនសិក-
រោតិ អប្បណិហិតញ្ច មនសិករោតីតិ ។ អាមន្តា ។
ទ្វិន្នំ ផស្សានំ ទ្វិន្នំ ចិត្តានំ សមោធានំ ហោតីតិ ។
ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២៨២] សតិប្បដ្ឋានា អរិយា សុញ្ញតារម្មណា
។ បេ ។ អនិមិត្តារម្មណា ។ បេ ។ អប្បណិហិតារម្ម-
ណាតិ ។ អាមន្តា ។ សត្តានំ ចុតូបបាតេ យថាភូតំ
ញាណំ តថាគតពលំ អរិយំ អប្បណិហិតារម្មណន្តិ ។

អើ ។ បុគ្គល ធ្វើទុកក្នុងចិត្ត នូវចុតិនិងបដិសន្ធិ របស់ពួកសត្វផង ធ្វើទុកក្នុងចិត្ត នូវសុញ្ញតៈផងឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គល ធ្វើទុកក្នុងចិត្ត នូវចុតិនិងបដិសន្ធិ របស់ពួកសត្វផង ធ្វើទុកក្នុងចិត្ត នូវសុញ្ញតៈផងឬ ។ អើ ។ ការប្រជុំចុះ នៃផស្សៈទាំង ២ នៃចិត្តទាំង ២ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ កម្លាំងរបស់ព្រះតថាគត គឺការជ្រាបតាមពិត ក្នុងចុតិនិងបដិសន្ធិ របស់ពួកសត្វ ជាអរិយៈឬ ។ អើ ។ ជាអនិមិត្តារម្មណ៍ ។ បេ ។ ជាអប្បណិហិតារម្មណ៍ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ជាអប្បណិហិតារម្មណ៍ឬ ។ អើ ។ បុគ្គល ធ្វើទុកក្នុងចិត្ត នូវចុតិនិងបដិសន្ធិ របស់ពួកសត្វផង ធ្វើទុកក្នុងចិត្ត នូវអប្បណិហិតៈផងឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គល ធ្វើទុកក្នុងចិត្ត នូវចុតិនិងបដិសន្ធិ របស់ពួកសត្វផង ធ្វើទុកក្នុងចិត្ត នូវអប្បណិហិតៈផងឬ ។ អើ ។ ការប្រជុំចុះ នៃផស្សៈទាំង ២ នៃចិត្តទាំង ២ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៨២] សតិប្បដ្ឋាន ជាអរិយៈ ជាសុញ្ញតារម្មណ៍ ។ បេ ។ ជាអនិមិត្តារម្មណ៍ ។ បេ ។ ជាអប្បណិហិតារម្មណ៍ឬ ។ អើ ។ កម្លាំងរបស់ព្រះតថាគត គឺការជ្រាបតាមពិត ក្នុងចុតិនិងបដិសន្ធិ របស់ពួកសត្វ ជាអរិយៈ ជាអប្បណិហិតារម្មណ៍ឬ ។

ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សម្មប្បជានា[១] ។ បេ ។ ពោជ្ឈង្គា អរិយា សុញ្ញតារម្មណា ។ បេ ។ អនិមិត្តារម្មណា ។ បេ ។ អប្បណិហិតារម្មណាតិ ។ អាមន្តា ។ សត្តានំ ចុតូបបាតេ យថាកម្មូបគេ ញាណំ តថាគតពលំ អរិយំ អប្បណិហិតារម្មណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២៨៣] សត្តានំ ចុតូបបាតេ យថាកម្មូបគេ ញាណំ តថាគតពលំ អរិយំ ន វត្តព្វំ សុញ្ញតារម្មណំ ។ បេ ។ អនិមិត្តារម្មណំ ។ បេ ។ អប្បណិហិតារម្មណន្តិ ។ អាមន្តា ។ សតិប្បដ្ឋានា អរិយា ន វត្តព្វា អប្បណិហិតារម្មណាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២៨៤] សត្តានំ ចុតូបបាតេ យថាកម្មូបគេ ញាណំ តថាគតពលំ អរិយំ ន វត្តព្វំ សុញ្ញតារម្មណំ ។ បេ ។ អនិមិត្តារម្មណំ ។ បេ ។ អប្បណិហិតារម្មណន្តិ ។ អាមន្តា ។ សម្មប្បជានា ។ បេ ។ ពោជ្ឈង្គា អរិយា ន វត្តព្វា អប្បណិហិតារម្មណាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

១ ម. សម្មប្បធានន្តិ ទិស្សតិ ។

អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សម្មប្បធាន ។ បេ ។ ពោជ្ឈង្គៈ ជាអរិយៈ ជាសុញ្ញតារម្មណ៍ ។ បេ ។ ជាអនិមិត្តារម្មណ៍ ។ បេ ។ ជាអប្បណិហិតារម្មណ៍ឬ ។ អើ ។ កម្លាំងរបស់ព្រះតថាគត គឺការជ្រាបតាមពិត ក្នុងចុតិនិងបដិសន្ធិ របស់ពួកសត្វ ជាអរិយៈ ជាអប្បណិហិតារម្មណ៍ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៨៣] កម្លាំងរបស់ព្រះតថាគត គឺការជ្រាបតាមពិត ក្នុងចុតិនិងបដិសន្ធិ របស់ពួកសត្វ ជាអរិយៈ មិនគួរនិយាយថា ជាសុញ្ញតារម្មណ៍ ។ បេ ។ ជាអនិមិត្តារម្មណ៍ ។ បេ ។ ជាអប្បណិហិតារម្មណ៍ទេឬ ។ អើ ។ សតិប្បដ្ឋាន ជាអរិយៈ មិនគួរពោលថា ជាអប្បណិហិតារម្មណ៍ទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៨៤] កម្លាំងរបស់ព្រះតថាគត គឺការជ្រាបតាមពិត ក្នុងចុតិនិងបដិសន្ធិ របស់ពួកសត្វ ជាអរិយៈ មិនគួរពោលថា ជាសុញ្ញតារម្មណ៍ ។ បេ ។ ជាអនិមិត្តារម្មណ៍ ។ បេ ។ ជាអប្បណិហិតារម្មណ៍ទេឬ ។ អើ ។ សម្មប្បធាន ។ បេ ។ ពោជ្ឈង្គៈ ជាអរិយៈ មិនគួរពោលថា ជាអប្បណិហិតារម្មណ៍ទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៨៥] អាសវានំ ខយេ យថាភូតំ ញាណំ តថាគតពលំ អរិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ឋានាឋានេ យថាភូតំ ញាណំ តថាគតពលំ អរិយន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២៨៦] អាសវានំ ខយេ យថាភូតំ ញាណំ តថាគតពលំ អរិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ សត្តានំ ចុតូបបាតេ យថាភូតំ ញាណំ តថាគតពលំ អរិយន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២៨៧] ឋានាឋានេ យថាភូតំ ញាណំ តថាគតពលំ ន វត្តព្វំ អរិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ អាសវានំ ខយេ យថាភូតំ ញាណំ តថាគតពលំ ន វត្តព្វំ អរិយន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២៨៨] សត្តានំ ចុតូបបាតេ យថាភូតំ ញាណំ តថាគតពលំ ន វត្តព្វំ អរិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ អាសវានំ ខយេ យថាភូតំ ញាណំ តថាគតពលំ ន វត្តព្វំ អរិយន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២៨៥] កម្លាំងរបស់ព្រះតថាគត គឺការជ្រាបតាមពិត ក្នុងការអស់ទៅ នៃអាសវៈទាំងឡាយ ជាអរិយៈឬ ។ អើ ។ កម្លាំងរបស់ព្រះតថាគត គឺការជ្រាបតាមពិត ក្នុងហេតុនិងមិនមែនហេតុ ជាអរិយៈឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៨៦] កម្លាំងរបស់ព្រះតថាគត គឺការជ្រាបតាមពិត ក្នុងការអស់ទៅ នៃអាសវៈទាំងឡាយ ជាអរិយៈឬ ។ អើ ។ កម្លាំងរបស់ព្រះតថាគត គឺការជ្រាបតាមពិត ក្នុងចុតិនិងបដិសន្ធិ របស់ពួកសត្វ ជាអរិយៈឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៨៧] កម្លាំងរបស់ព្រះតថាគត គឺការជ្រាបតាមពិត ក្នុងហេតុនិងមិនមែនហេតុ មិនគួរពោលថា ជាអរិយៈទេឬ ។ អើ ។ កម្លាំងរបស់ព្រះតថាគត គឺការជ្រាបតាមពិត ក្នុងការអស់ទៅ នៃអាសវៈទាំងឡាយ មិនគួរពោលថា ជាអរិយៈទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៨៨] កម្លាំងរបស់ព្រះតថាគត គឺការជ្រាបតាមពិត ក្នុងចុតិនិងបដិសន្ធិ របស់ពួកសត្វ មិនគួរពោលថា ជាអរិយៈទេឬ ។ អើ ។ កម្លាំងរបស់ព្រះតថាគត គឺការជ្រាបតាមពិត ក្នុងការអស់ទៅ នៃអាសវៈទាំងឡាយ មិនគួរពោលថា ជាអរិយៈទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

អរិយន្ទិកថា

[២៨៩] អាសវានំ ខយេ យថាភូតំ ញាណំ តថាគតពលំ អរិយំ សុញ្ញតារម្មណន្តិ ។ អាមន្តា ។ ហាដាហាដេ យថាភូតំ ញាណំ តថាគតពលំ អរិយំ សុញ្ញតារម្មណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អាសវានំ ខយេ យថាភូតំ ញាណំ តថាគតពលំ អរិយំ អនិមិត្តារម្មណំ ។ បេ ។ អប្បណិហិតារម្មណន្តិ ។ អាមន្តា ។ ហាដាហាដេ យថាភូតំ ញាណំ តថាគតពលំ អរិយំ អប្បណិហិតារម្មណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២៩០] អាសវានំ ខយេ យថាភូតំ ញាណំ តថាគតពលំ អរិយំ សុញ្ញតារម្មណំ ។ បេ ។ អនិមិត្តារម្មណំ ។ បេ ។ អប្បណិហិតារម្មណន្តិ ។ អាមន្តា ។ សត្តានំ ចុតូបបាតេ យថាភូតំ ញាណំ តថាគតពលំ អរិយំ អប្បណិហិតារម្មណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២៩១] ហាដាហាដេ យថាភូតំ ញាណំ តថាគតពលំ អរិយំ ន វត្តព្វំ សុញ្ញតារម្មណន្តិ ។

អរិយន្តិកថា

[២៨៩] *កម្លាំងរបស់ព្រះតថាគត គឺការជ្រាបតាមពិត ក្នុងការអស់ទៅ នៃអាសវៈទាំងឡាយ ជាអរិយៈ ជាសុញ្ញតារម្មណ៍ឬ ។ អើ ។ កម្លាំងរបស់ព្រះតថាគត គឺការជ្រាបតាមពិត ក្នុងហេតុនិងមិនមែនហេតុ ជាអរិយៈ ជាសុញ្ញតារម្មណ៍ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ កម្លាំងរបស់ព្រះតថាគត គឺការជ្រាបតាមពិត ក្នុងការអស់ទៅ នៃអាសវៈទាំងឡាយ ជាអរិយៈ ជាអនិមិត្តារម្មណ៍ ។ បេ ។ ជាអប្បណិហិតារម្មណ៍ឬ ។ អើ ។ កម្លាំងរបស់ព្រះតថាគត គឺការជ្រាបតាមពិត ក្នុងហេតុនិងមិនមែនហេតុ ជាអរិយៈ ជាអប្បណិហិតារម្មណ៍ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។*

[២៩០] *កម្លាំងរបស់ព្រះតថាគត គឺការជ្រាបតាមពិត ក្នុងការអស់ទៅ នៃអាសវៈទាំងឡាយ ជាអរិយៈ ជាសុញ្ញតារម្មណ៍ ។ បេ ។ ជាអនិមិត្តារម្មណ៍ ។ បេ ។ ជាអប្បណិហិតារម្មណ៍ឬ ។ អើ ។ កម្លាំងរបស់ព្រះតថាគត គឺការជ្រាបតាមពិត ក្នុងចុតិនិងបដិសន្ធិ របស់ពួកសត្វ ជាអរិយៈ ជាអប្បណិហិតារម្មណ៍ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។*

[២៩១] *កម្លាំងរបស់ព្រះតថាគត គឺការជ្រាបតាមពិត ក្នុងហេតុនិងមិនមែនហេតុ ជាអរិយៈ មិនគួរពោលថា ជាសុញ្ញតារម្មណ៍ទេឬ ។*

អាមន្តា ។ អាសវានំ ខយេ យថាភូតំ ញាណំ តថាគតពលំ អរិយំ ន វត្តព្វំ សុញ្ញតារម្មណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ឋានាឋានេ យថាភូតំ ញាណំ តថាគតពលំ អរិយំ ន វត្តព្វំ អនិមិត្តារម្មណំ ។ បេ ។ អប្បណិហិតារម្មណន្តិ ។ អាមន្តា ។ អាសវានំ ខយេ យថាភូតំ ញាណំ តថាគតពលំ អរិយំ ន វត្តព្វំ អប្បណិហិតារម្មណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២៩២] សត្តានំ ចុតូបបាតេ យថាភូតំ ញាណំ តថាគតពលំ អរិយំ ន វត្តព្វំ សុញ្ញតារម្មណំ ។ បេ ។ អនិមិត្តារម្មណំ ។ បេ ។ អប្បណិហិតារម្មណន្តិ ។ អាមន្តា ។ អាសវានំ ខយេ យថាភូតំ ញាណំ តថាគតពលំ អរិយំ ន វត្តព្វំ អប្បណិហិតារម្មណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

អរិយន្តិកថា ។

អើ ។ កម្លាំងរបស់ព្រះតថាគត គឺការជ្រាបតាមពិត ក្នុងការអស់ទៅ នៃអាសវៈទាំងឡាយ ជាអរិយៈ មិនគួរពោលថា ជាសុញ្ញតារម្មណ៍ទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ កម្លាំងរបស់ព្រះតថាគត គឺការជ្រាបតាមពិត ក្នុងហេតុនិងមិនមែនហេតុ ជាអរិយៈ មិនគួរពោលថា ជាអនិមិត្តារម្មណ៍ ។ បេ ។ ជាអប្បណិហិតារម្មណ៍ទេឬ ។ អើ ។ កម្លាំងរបស់ព្រះតថាគត គឺការជ្រាបតាមពិត ក្នុងការអស់ទៅ នៃអាសវៈទាំងឡាយ ជាអរិយៈ មិនគួរពោលថា ជាអប្បណិហិតារម្មណ៍ទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៩២] កម្លាំងរបស់ព្រះតថាគត គឺការជ្រាបតាមពិត ក្នុងចុតិនិងបដិសន្ធិ របស់ពួកសត្វ ជាអរិយៈមិនគួរពោលថា ជាសុញ្ញតារម្មណ៍ ។ បេ ។ ជាអនិមិត្តារម្មណ៍ ។ បេ ។ ជាអប្បណិហិតារម្មណ៍ទេឬ ។ អើ ។ កម្លាំងរបស់ព្រះតថាគត គឺការជ្រាបតាមពិត ក្នុងការអស់ទៅ នៃអាសវៈទាំងឡាយ ជាអរិយៈ មិនគួរពោលថា ជាអប្បណិហិតារម្មណ៍ទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

ចប់ អរិយន្តិកថា ។

១១៩

វិមុច្ចិកថា

[២៩៣] សរាគំ ចិត្តំ វិមុច្ចតីតិ ។ អាមន្តា ។ រាគសហគតំ រាគសហជាតំ រាគសំសដ្ឋំ រាគសម្បយុត្តំ រាគសហភុ រាគានុបរិវត្តិ អកុសលំ លោកិយំ សាសវំ សញ្ញោជនិយំ គន្ថនិយំ ឱឃនិយំ យោគនិយំ នីវរណិយំ បរាមដ្ឋំ ឧបាទានិយំ សង្កិលេសិកំ ចិត្តំ វិមុច្ចតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២៩៤] សទោសំ ចិត្តំ វិមុច្ចតិ ទោសោ ច ចិត្តញ្ច ឧភោ វិមុច្ចន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ សរាគំ ចិត្តំ វិមុច្ចតិ រាគោ ច ចិត្តញ្ច ឧភោ វិមុច្ចន្តីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២៩៥] សវេទនំ ។ បេ ។ សសញ្ញំ ។ បេ ។ សចេតនំ ។ បេ ។ សបញ្ញំ ចិត្តំ វិមុច្ចតិ បញ្ញា ច ចិត្តញ្ច[១] ឧភោ វិមុច្ចន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ សរាគំ ចិត្តំ វិមុច្ចតិ រាគោ ច ចិត្តញ្ច ឧភោ វិមុច្ចន្តីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

---

១ ម. សសញ្ញំ ចិត្តំ វិមុច្ចតិ សញ្ញា ច ចិត្តញ្ចាតិ ទិស្សតិយេវ ។ ឯវំ សព្វត្ថ ។

វិមុច្ចតិកថា

[២៩៣] ចិត្តដែលប្រកបដោយរាគៈ រួចស្រឡះ (ចាកអាសវៈ) ឬ ។ អើ ។ ចិត្ត ដែលប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរាគៈ មានកំណើតជាមួយនឹងរាគៈ ច្រឡូកច្រឡំដោយរាគៈ ប្រកបដោយរាគៈ កើតជាមួយនឹងរាគៈ ប្រព្រឹត្តទៅតាមរាគៈ ជាអកុសល ជាលោកិយៈ ប្រកបដោយអាសវៈ ជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញោជនៈ ដែលគន្ថៈគប្បីដោតក្រង ដែលឱឃៈគប្បីប្រព្រឹត្តកន្លង ដែលយោគៈគប្បីប្រព្រឹត្តកន្លង ជាប្រយោជន៍ដល់នីវរណៈ ដែលបរាមាសៈស្ទាបអង្អែលហើយ ជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង រួចស្រឡះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៩៤] ចិត្តប្រកបដោយផស្សៈ រួចស្រឡះ ចុះផស្សៈនិងចិត្តទាំងពីរ រួចស្រឡះឬ ។ អើ ។ ចិត្ត ដែលប្រកបដោយរាគៈ រួចស្រឡះ ចុះរាគៈនិងចិត្ត ទាំងពីរ រួចស្រឡះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៩៥] ចិត្ត ដែលប្រកបដោយវេទនា ។ បេ ។ ប្រកបដោយសញ្ញា ។ បេ ។ ប្រកបដោយចេតនា ។ បេ ។ ប្រកបដោយបញ្ញា រួចស្រឡះ ចុះបញ្ញានិងចិត្ត ទាំងពីរ រួចស្រឡះដែរឬ ។ អើ ។ ចិត្ត ដែលប្រកបដោយរាគៈ រួចស្រឡះ ចុះរាគៈនិងចិត្ត ទាំងពីរ រួចស្រឡះដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៩៦] សជស្សំ សរាគំ ចិត្តំ វិមុច្ចតិ ជស្សោ ច ចិត្តញ្ច ឧភោ វិមុច្ចន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ រាគោ ច ចិត្តញ្ច ឧភោ វិមុច្ចន្តីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២៩៧] សវេទនំ សរាគំ ។ បេ ។ សសញ្ញំ សរាគំ ។ បេ ។ សចេតនំ សរាគំ ។ បេ ។ សបញ្ញំ សរាគំ ចិត្តំ វិមុច្ចតិ បញ្ញា ច ចិត្តញ្ច ឧភោ វិមុច្ចន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ រាគោ ច ចិត្តញ្ច ឧភោ វិមុច្ចន្តីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២៩៨] សទោសំ ចិត្តំ វិមុច្ចតីតិ ។ អាមន្តា ។ ទោសសហគតំ ទោសសហជាតំ ទោសសំសដ្ឋំ ទោសសម្បយុត្តំ ទោសសហភុ ទោសានុបរិវត្តិ អកុសលំ លោកិយំ សាសវំ ។ បេ ។ សង្កិលេសិកំ ចិត្តំ វិមុច្ចតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២៩៩] សជស្សំ ចិត្តំ វិមុច្ចតិ ជស្សោ ច ចិត្តញ្ច ឧភោ វិមុច្ចន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ សទោសំ ចិត្តំ វិមុច្ចតិ ទោសោ ច ចិត្តញ្ច ឧភោ វិមុច្ចន្តីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២៩៦] ចិត្ត ដែលប្រកបដោយផស្សៈ ប្រកបដោយរាគៈ រួចស្រឡះ ចុះផស្សៈនិងចិត្ត ទាំងពីរ រួចស្រឡះដែរឬ ។ អើ ។ រាគៈនិងចិត្ត ទាំងពីរ រួចស្រឡះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៩៧] ចិត្ត ប្រកបដោយវេទនា ប្រកបដោយរាគៈ ។ បេ ។ ប្រកបដោយសញ្ញា ប្រកបដោយរាគៈ ។ បេ ។ ប្រកបដោយចេតនា ប្រកបដោយរាគៈ ។ បេ ។ ប្រកបដោយបញ្ញា ប្រកបដោយរាគៈ រួចស្រឡះ ចុះបញ្ញានិងចិត្ត ទាំងពីរ រួចស្រឡះដែរឬ ។ អើ ។ រាគៈនិងចិត្ត ទាំងពីរ រួចស្រឡះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៩៨] ចិត្ត ដែលប្រកបដោយទោសៈ រួចស្រឡះឬ ។ អើ ។ ចិត្ត ដែលប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងទោសៈ មានកំណើតជាមួយនឹងទោសៈ ប្រឡូកប្រឡំដោយទោសៈ ប្រកបដោយទោសៈ កើតជាមួយនឹងទោសៈ ប្រព្រឹត្តទៅតាមទោសៈ ជាអកុសល ជាលោកិយៈ ប្រកបដោយអាសវៈ ។ បេ ។ ប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង រួចស្រឡះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៩៩] ចិត្តដែលប្រកបដោយផស្សៈ រួចស្រឡះ ចុះផស្សៈនិងចិត្ត ទាំងពីរ រួចស្រឡះដែរឬ ។ អើ ។ ចិត្ត ដែលប្រកបដោយទោសៈ រួចស្រឡះ ចុះទោសៈនិងចិត្ត ទាំងពីរ រួចស្រឡះដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

វិមុច្ចតិកថា

[៣០០] សវេទនំ ។ បេ ។ សសញ្ញំ ។ បេ ។ សចេតនំ ។ បេ ។ សបញ្ញំ ចិត្តំ វិមុច្ចតិ បញ្ញា ច ចិត្តញ្ច ឧភោ វិមុច្ចន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ សទោសំ ចិត្តំ វិមុច្ចតិ ទោសោ ច ចិត្តញ្ច ឧភោ វិមុច្ចន្តីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣០១] សជស្សំ សទោសំ ចិត្តំ វិមុច្ចតិ ផស្សោ ច ចិត្តញ្ច ឧភោ វិមុច្ចន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ សទោសំ ចិត្តំ វិមុច្ចតិ ទោសោ ច ចិត្តញ្ច ឧភោ វិមុច្ចន្តីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣០២] សវេទនំ សទោសំ ។ បេ ។ សសញ្ញំ សទោសំ ។ បេ ។ សចេតនំ សទោសំ ។ បេ ។ សបញ្ញំ សទោសំ ចិត្តំ វិមុច្ចតិ បញ្ញា ច ចិត្តញ្ច ឧភោ វិមុច្ចន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ ទោសោ ច ចិត្តញ្ច ឧភោ វិមុច្ចន្តីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣០៣] សមោហំ ចិត្តំ វិមុច្ចតីតិ ។ អាមន្តា ។

វិមុច្ចតិកថា

[៣០០] ចិត្តដែលប្រកបដោយវេទនា ។ បេ ។ ប្រកបដោយសញ្ញា ។ បេ ។ ប្រកបដោយចេតនា ។ បេ ។ ប្រកបដោយបញ្ញា រួចស្រឡះ ចុះបញ្ញានិងចិត្ត ទាំងពីរ រួចស្រឡះដែរឬ ។ អើ ។ ចិត្តដែលប្រកបដោយទោសៈ រួចស្រឡះ ចុះទោសៈនិងចិត្ត ទាំងពីរ រួចស្រឡះដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣០១] ចិត្ត ដែលប្រកបដោយផស្សៈ ប្រកបដោយទោសៈ រួចស្រឡះ ចុះផស្សៈនិងចិត្ត ទាំងពីរ រួចស្រឡះដែរឬ ។ អើ ។ ចិត្តដែលប្រកបដោយទោសៈ រួចស្រឡះ ចុះទោសៈនិងចិត្ត ទាំងពីរ រួចស្រឡះដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣០២] ចិត្ត ដែលប្រកបដោយវេទនា ប្រកបដោយទោសៈ ។ បេ ។ ប្រកបដោយសញ្ញា ប្រកបដោយទោសៈ ។ បេ ។ ប្រកបដោយចេតនា ប្រកបដោយទោសៈ ។ បេ ។ ប្រកបដោយបញ្ញា ប្រកបដោយទោសៈ រួចស្រឡះ ចុះបញ្ញានិងចិត្ត ទាំងពីរ រួចស្រឡះដែរឬ ។ អើ ។ ទោសៈនិងចិត្ត ទាំងពីរ រួចស្រឡះដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣០៣] ចិត្ត ដែលប្រកបដោយមោហៈ រួចស្រឡះឬ ។ អើ ។

មោហសហគតំ មោហសហជាតំ មោហសំសដ្ឋំ មោ-
ហសម្បយុត្តំ មោហសហភុ មោហានុបរិវត្តិ អកុសលំ
លោកិយំ សាសវំ ។ បេ ។ សង្កិលេសិកំ ចិត្តំ
វិមុច្ចតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣០៤] សជស្សំ ចិត្តំ វិមុច្ចតិ ជស្សោ ច
ចិត្តញ្ច ឧភោ វិមុច្ចន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ សមោហំ
ចិត្តំ វិមុច្ចតិ មោហោ ច ចិត្តញ្ច ឧភោ វិមុច្ចន្តីតិ ។
ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣០៥] សវេទនំ ។ បេ ។ សសញ្ញំ ។ បេ ។
សចេតនំ ។ បេ ។ សបញ្ញំ ចិត្តំ វិមុច្ចតិ បញ្ញា ច
ចិត្តញ្ច ឧភោ វិមុច្ចន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ សមោហំ
ចិត្តំ វិមុច្ចតិ មោហោ ច ចិត្តញ្ច ឧភោ វិមុច្ចន្តីតិ ។
ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣០៦] សជស្សំ សមោហំ ចិត្តំ វិមុច្ចតិ
ជស្សោ ច ចិត្តញ្ច ឧភោ វិមុច្ចន្តីតិ ។ អាមន្តា ។
មោហោ ច ចិត្តញ្ច ឧភោ វិមុច្ចន្តីតិ ។ ន ហេវំ
វត្តព្វេ ។ បេ ។

ចិត្ត ដែលប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងមោហៈ មានកំណើតជាមួយនឹងមោហៈ ប្រឡូកប្រឡំដោយមោហៈ ប្រកបដោយមោហៈ កើតជាមួយនឹងមោហៈ ប្រព្រឹត្តទៅតាមមោហៈ ជាអកុសល ជាលោកិយៈ ប្រកបដោយអាសវៈ ។ បេ ។ ប្រកបដោយសេចក្ដីសៅហ្មង រូបស្រឡះដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣០៤] ចិត្ត ដែលប្រកបដោយផស្សៈ រូបស្រឡះ ចុះផស្សៈនិងចិត្ត ទាំងពីរ រូបស្រឡះដែរឬ ។ អើ ។ ចិត្ត ដែលប្រកបដោយមោហៈ រូបស្រឡះ ចុះមោហៈនិងចិត្ត ទាំងពីរ រូបស្រឡះដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣០៥] ចិត្ត ដែលប្រកបដោយវេទនា ។ បេ ។ ប្រកបដោយសញ្ញា ។ បេ ។ ប្រកបដោយចេតនា ។ បេ ។ ប្រកបដោយបញ្ញា រូបស្រឡះ ចុះបញ្ញានិងចិត្ត ទាំងពីរ រូបស្រឡះដែរឬ ។ អើ ។ ចិត្ត ដែលប្រកបដោយមោហៈ រូបស្រឡះ ចុះមោហៈនិងចិត្ត ទាំងពីរ រូបស្រឡះដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣០៦] ចិត្ត ដែលប្រកបដោយផស្សៈ ប្រកបដោយមោហៈ រូបស្រឡះ ចុះផស្សៈនិងចិត្ត ទាំងពីរ រូបស្រឡះដែរឬ ។ អើ ។ មោហៈនិងចិត្ត ទាំងពីរ រូបស្រឡះដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣០៧] សវេទនំ សមោហំ ។ បេ ។ សសញ្ញំ សមោហំ ។ បេ ។ សចេតនំ សមោហំ ។ បេ ។ សបញ្ញំ សមោហំ ចិត្តំ វិមុច្ចតិ បញ្ញា ច ចិត្តញ្ច ឧភោ វិមុច្ចន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ មោហោ ច ចិត្តញ្ច ឧភោ វិមុច្ចន្តីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣០៨] ន វត្តព្វំ[១] សរាគំ សទោសំ សមោហំ ចិត្តំ វិមុច្ចតីតិ ។ អាមន្តា ។ វីតរាគំ វីតទោសំ វីតមោហំ និក្កិលេសំ ចិត្តំ វិមុច្ចតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ តេន ហិ[២] សរាគំ សទោសំ សមោហំ ចិត្តំ វិមុច្ចតីតិ ។

វិមុច្ចតិកថា ។

វិមុច្ចមានកថា

[៣០៩] វិមុត្តំ វិមុច្ចមានន្តិ ។ អាមន្តា ។ ឯកទេសំ វិមុត្តំ ឯកទេសំ អវិមុត្តន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

១ ម. ន វត្តព្វន្តិ អយមេវ បាឋោ ន វិជ្ជតិ ។ ២ ម. ឯត្ថន្តរេ ន វត្តព្វន្តិ ទិស្សតិ ។

[៣០៧] ចិត្ត ដែលប្រកបដោយវេទនា ប្រកបដោយមោហៈ ។ បេ ។ ប្រកបដោយសញ្ញា ប្រកបដោយមោហៈ ។ បេ ។ ប្រកបដោយចេតនា ប្រកបដោយមោហៈ ។ បេ ។ ប្រកបដោយបញ្ញា ប្រកបដោយមោហៈ រួចស្រឡះ ចុះបញ្ញានិងចិត្ត ទាំងពីរ រួចស្រឡះដែរឬ ។ អើ ។ មោហៈនិងចិត្ត ទាំងពីរ រួចស្រឡះដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣០៨] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា ចិត្ត ដែលប្រកបដោយរាគៈ ប្រកបដោយទោសៈ ប្រកបដោយមោហៈ រួចស្រឡះទេឬ ។ អើ ។ ចិត្ត ដែលប្រាសចាករាគៈ ប្រាសចាកទោសៈ ប្រាសចាកមោហៈ មិនមានកិលេស រួចស្រឡះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រោះហេតុនោះ ចិត្ត ដែលប្រកបដោយរាគៈ ប្រកបដោយទោសៈ ប្រកបដោយមោហៈ រមែងរួចស្រឡះ (ចាកអាសវៈ) ។

ចប់ វិមុច្ចតិកថា ។

វិមុច្ចមានកថា

[៣០៩] ចិត្តរួចស្រឡះហើយ ចិត្តកំពុងរួចស្រឡះ មែនឬ ។ អើ ។ ចិត្តរួចស្រឡះហើយ មួយផ្នែក ចិត្តមិនទាន់រួចស្រឡះហើយ មួយផ្នែក មែនឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣១០] ឯកទេសំ វិមុត្តំ ឯកទេសំ អវិមុត្តន្តិ ។ អាមន្តា ។ ឯកទេសំ សោតាបន្នោ ឯកទេសំ ន សោតាបន្នោ ឯកទេសំ សោតាបត្តិផលប្បត្តោ បដិលទ្ធោ អធិគតោ សច្ឆិកតោ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ កាយេន ផុសិត្វា វិហរតិ ឯកទេសំ ន កាយេន ផុសិត្វា វិហរតិ ឯកទេសំ សត្តក្ខត្តុំ[១]បរមោ កោលំកោលោ ឯកពីជី ពុទ្ធេ អវេច្ចប្បសាទេន សមន្នាគតោ ធម្មេ ។ បេ ។ សង្ឃេ ។ បេ ។ អរិយកន្តេហិ សីលេហិ សមន្នាគតោ ឯកទេសំ អរិយកន្តេហិ សីលេហិ ន សមន្នាគតោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣១១] ឯកទេសំ វិមុត្តំ ឯកទេសំ អវិមុត្តន្តិ ។ អាមន្តា ។ ឯកទេសំ សកទាគាមី ឯកទេសំ ន សកទាគាមី ឯកទេសំ សកទាគាមិផលប្បត្តោ បដិលទ្ធោ អធិគតោ សច្ឆិកតោ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ កាយេន ផុសិត្វា វិហរតិ ឯកទេសំ ន កាយេន ផុសិត្វា វិហរតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

---
១ ម. សត្តក្ខត្តុបរមោ ។

[៣១០] ចិត្តរួចស្រឡះហើយ មួយផ្នែក ចិត្តមិនទាន់រួចស្រឡះហើយ មួយផ្នែក មែនឬ ។ អើ ។ បុគ្គល ជាសោតាបន្នៈ មួយផ្នែក មិនមែនជាសោតាបន្នៈ មួយផ្នែក បុគ្គលដល់នូវសោតាបត្តិផល ដែលបានចំពោះ ត្រាស់ដឹង ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ សម្រេច ពាល់ត្រូវដោយនាមកាយ មួយផ្នែក មិនពាល់ត្រូវដោយនាមកាយ មួយផ្នែក សត្តក្ខត្តុំបរមបុគ្គល កោលំកោលបុគ្គល ឯកពីជិបុគ្គល ប្រកបដោយសេចក្តីជ្រះថ្លាមិនកម្រើកក្នុងព្រះពុទ្ធ ក្នុងព្រះធម៌ ។ បេ ។ ក្នុងព្រះសង្ឃ ។ បេ ។ ប្រកបដោយសីលជាទីត្រេកអរនៃព្រះអរិយៈទាំងឡាយ មួយផ្នែក មិនប្រកបដោយសីលជាទីត្រេកអរនៃព្រះអរិយៈទាំងឡាយ មួយផ្នែក មែនឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣១១] ចិត្តរួចស្រឡះហើយ មួយផ្នែក ចិត្តមិនទាន់រួចស្រឡះហើយ មួយផ្នែក មែនឬ ។ អើ ។ បុគ្គល ជាសកទាគាមី មួយផ្នែក មិនមែនជាសកទាគាមី មួយផ្នែក បុគ្គល ដល់នូវសកទាគាមិផល ដែលបានចំពោះ ត្រាស់ដឹង ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ សម្រេច ពាល់ត្រូវដោយនាមកាយ មួយផ្នែក មិនពាល់ត្រូវដោយនាមកាយ មួយផ្នែក មែនឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

វិមុច្ចមានកថា

[៣១២] ឯកច្ចេសំ វិមុត្តំ ឯកច្ចេសំ អវិមុត្តន្តិ ។ អាមន្តា ។ ឯកច្ចេសំ អនាគាមី ឯកច្ចេសំ ន អនាគាមី ឯកច្ចេសំ អនាគាមិផលប្បត្តោ បដិលទ្ធោ អធិគតោ សច្ឆិកតោ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ កាយេន ផុសិត្វា វិហរតិ ឯកច្ចេសំ ន កាយេន ផុសិត្វា វិហរតិ ឯកច្ចេសំ អន្តរាបរិនិព្វាយី ឧបហច្ចបរិនិព្វាយី អសង្ខារបរិនិព្វាយី សសង្ខារបរិនិព្វាយី ឧទ្ធំសោតោ អកនិដ្ឋគាមី ឯកច្ចេសំ ន ឧទ្ធំសោតោ ន[១] អកនិដ្ឋគាមីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣១៣] ឯកច្ចេសំ វិមុត្តំ ឯកច្ចេសំ អវិមុត្តន្តិ ។ អាមន្តា ។ ឯកច្ចេសំ អរហា ឯកច្ចេសំ ន អរហា ឯកច្ចេសំ អរហត្តប្បត្តោ បដិលទ្ធោ អធិគតោ សច្ឆិកតោ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ កាយេន ផុសិត្វា វិហរតិ ឯកច្ចេសំ ន កាយេន ផុសិត្វា វិហរតិ ឯកច្ចេសំ វីតរាគោ វីតទោសោ វីតមោហោ ។ បេ ។ ឯកច្ចេសំ សច្ឆិកាតព្វំ សច្ឆិកតំ ឯកច្ចេសំ សច្ឆិកាតព្វំ ន សច្ឆិកតន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

១ ម. នសទ្ទោ នត្ថិ ។

វិមុច្ចមានកថា

[៣១២] ចិត្តរួចស្រឡះហើយ មួយផ្នែក ចិត្តមិនទាន់រួចស្រឡះហើយ មួយផ្នែក មែនឬ ។ អើ ។ បុគ្គល ជាអនាគាមី មួយផ្នែក មិនមែនជាអនាគាមី មួយផ្នែក បុគ្គលដល់នូវអនាគាមិផល ដែលបានចំពោះ ត្រាស់ដឹង ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ សម្រេច ពាល់ត្រូវដោយនាមកាយ មួយផ្នែក មិនពាល់ត្រូវដោយនាមកាយ មួយផ្នែក ជាអន្តរាបរិនិព្វាយី ជាឧបហច្ចបរិនិព្វាយី ជាអសង្ខារបរិនិព្វាយី ជាសសង្ខារបរិនិព្វាយី ជាឧទ្ធំសោតៈ អកនិដ្ឋគាមី មួយផ្នែក មិនមែនជាឧទ្ធំសោតៈ មិនមែនជាអកនិដ្ឋគាមី មួយផ្នែក មែនឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣១៣] ចិត្តរួចស្រឡះហើយ មួយផ្នែក ចិត្តមិនទាន់រួចស្រឡះហើយ មួយផ្នែក មែនឬ ។ អើ ។ បុគ្គល ជាអរហន្ត មួយផ្នែក មិនមែនជាអរហន្ត មួយផ្នែក បុគ្គលដល់នូវអរហត្ត ដែលបានចំពោះ ត្រាស់ដឹង ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ សម្រេច ពាល់ត្រូវដោយនាមកាយ មួយផ្នែក មិនពាល់ត្រូវដោយនាមកាយ មួយផ្នែក បុគ្គល ប្រាសចាករាគៈ ប្រាសចាកទោសៈ ប្រាសចាកមោហៈ មួយផ្នែក ។ បេ ។ សច្ឆិកាតព្វកិច្ច លោកបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ មួយផ្នែក សច្ឆិកាតព្វកិច្ច លោកមិនបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ មួយផ្នែក មែនឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣១៤] វិមុត្តំ វិមុច្ចមានន្តិ ។ អាមន្តា ។ ឧប្បា-
ទក្ខណេ វិមុត្តំ វយក្ខណេ វិមុច្ចមានន្តិ ។ ន ហេវំ
វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣១៥] ន វត្តព្វំ វិមុត្តំ វិមុច្ចមានន្តិ ។ អាមន្តា ។
ននុ វុត្តំ ភគវតា តស្ស ឯវំ ជានតោ ឯវំ បស្សតោ
កាមាសវាបិ ចិត្តំ វិមុច្ចតិ ភវាសវាបិ ចិត្តំ វិមុច្ចតិ
អវិជ្ជាសវាបិ ចិត្តំ វិមុច្ចតីតិ អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។
អាមន្តា ។ តេន ហិ វិមុត្តំ វិមុច្ចមានន្តិ ។

[៣១៦] វិមុត្តំ វិមុច្ចមានន្តិ ។ អាមន្តា ។ ននុ
វុត្តំ ភគវតា សោ ឯវំ សមាហិតេ ចិត្តេ បរិសុទ្ធេ
បរិយោទាតេ អនង្គណេ វិគតូបក្កិលេសេ មុទុភូតេ
កម្មនីយេ ឋិតេ អានេញ្ជប្បត្តេ អាសវានំ ខយញ្ញា-
ណាយ ចិត្តំ អភិនិន្នាមេតីតិ អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។
អាមន្តា ។ តេន ហិ ន វត្តព្វំ វិមុត្តំ វិមុច្ចមានន្តិ ។

[៣១៤] ចិត្តរួចស្រឡះហើយ ចិត្តកំពុងរួចស្រឡះ មែនឬ ។ អើ ។ ចិត្តដែលរួចស្រឡះហើយ ក្នុងខណៈដែលកើតឡើង ចិត្តកំពុងរួចស្រឡះ ក្នុងខណៈសាបសូន្យ មែនឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣១៥] បុគ្គលមិនគួរពោលថា ចិត្តរួចស្រឡះហើយ ចិត្តកំពុងរួចស្រឡះ មែនឬ ។ អើ ។ ក្រែង ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា កាលបុគ្គលនោះ ដឹងយ៉ាងនេះ ឃើញយ៉ាងនេះ ចិត្តរមែងរួចស្រឡះចាកកាមាសវៈផង ចិត្តរួចស្រឡះ ចាកភវាសវៈផង ចិត្តរួចស្រឡះចាកអវិជ្ជាសវៈផង ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ អើ ។ ព្រោះហេតុនោះ ចិត្ត ឈ្មោះថារួចស្រឡះហើយ ឈ្មោះថាកំពុងរួចស្រឡះ ។

[៣១៦] ចិត្តរួចស្រឡះហើយ ចិត្តកំពុងរួចស្រឡះ (ឈ្មោះថារួច) មែនឬ ។ អើ ។ ក្រែង ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា កាលដែលចិត្ត ខ្ជាប់ខ្ជួន បរិសុទ្ធ ផូរផង់ មិនមានទីទួលគឺកិលេស ប្រាសចាកសេចក្ដីសៅហ្មង ជាចិត្តទន់ គួរដល់ការនាកម្ម ជាចិត្តនឹងធឹង មិនញាប់ញ័រ យ៉ាងនេះហើយ បុគ្គលនោះ រមែងបង្អោនចិត្ត ដើម្បីញាណជាហេតុឲ្យអស់ទៅ នៃអាសវៈទាំងឡាយ ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ អើ ។ ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គល មិនគួរពោលថា ចិត្តរួចស្រឡះហើយ ចិត្តកំពុងរួចស្រឡះទេ ។

[៣១៧] អត្ថិ ចិត្តំ វិមុច្ចមានន្តិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ ចិត្តំ វជ្ជមានំ ទុស្សមានំ មុយ្ហមានំ កិលិស្ស-មានន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ នន្ទុ វត្តព្វោ អវត្តព្វោ ទុដ្ឋព្វោ អទុដ្ឋព្វោ មុទ្ឋព្វោ អមុទ្ឋព្វោ ឆិន្នព្វោ អច្ឆិន្នព្វោ ភិន្នព្វោ អភិន្នព្វោ កាតព្វោ អកាតព្វោតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ វត្តព្វោ អវត្តព្វោ ទុដ្ឋព្វោ អទុដ្ឋព្វោ មុទ្ឋព្វោ អមុទ្ឋព្វោ ឆិន្នព្វោ អច្ឆិន្នព្វោ ភិន្នព្វោ អភិន្នព្វោ កាតព្វោ អកាតព្វោ តេន វត វេ វត្តព្វេ អត្ថិ ចិត្តំ វិមុច្ចមានន្តិ ។

វិមុច្ចមានកថា ។

អដ្ឋមកកថា

[៣១៨] អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស ទិដ្ឋិបរិយុដ្ឋានំ បហីនន្តិ ។ អាមន្តា ។ អដ្ឋមកោ បុគ្គលោ សោ-តាបន្នោ សោតាបត្តិផលប្បត្តោ បដិលទ្ធោ អធិគតោ សច្ឆិកតោ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ កាយេន ផុសិត្វា វិហរតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

វិមុច្ចមានកថា

[៣១៧] ចិត្តកំពុងរួចស្រឡះ មានឬ ។ អើ ។ ចិត្តកំពុងត្រេកអរ កំពុងខឹង កំពុងវង្វេង កំពុងសៅហ្មង មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ក្រែងចិត្ត ដែលត្រេកអរផង មិនត្រេកអរផង ខឹងផង មិនខឹងផង វង្វេងផង មិនវង្វេងផង ដាច់ផង មិនដាច់ផង បែកផង មិនបែកផង ធ្វើផង មិនធ្វើផង មានឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើចិត្ត ត្រេកអរផង មិនត្រេកអរផង ខឹងផង មិនខឹងផង វង្វេងផង មិនវង្វេងផង ដាច់ផង មិនដាច់ផង បែកផង មិនបែកផង ធ្វើផង មិនធ្វើផង មានដែរ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា ចិត្តកំពុងរួចស្រឡះ មានទេ ។

ចប់ វិមុច្ចមានកថា ។

អដ្ឋមកកថា

[៣១៨] ទិដ្ឋិបរិយុដ្ឋានៈ (ការស្ទាក់ដំណើរគឺទិដ្ឋិ) គឺបុគ្គលទី ៨[១] លះបង់ហើយឬ ។ អើ ។ បុគ្គលទី ៨ ជាសោតាបន្នៈ ដល់សោតាបត្តិផល បានចំពោះ ត្រាស់ដឹង ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ សម្រេចពាល់ត្រូវដោយនាមកាយឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

១ អរិយបុគ្គល ៨ ពួកបុគ្គលដែលឋិតនៅក្នុងសោតាបត្តិមគ្គ រាប់ថាជាបុគ្គលទី ៨ ក្នុងទីនេះ។

[៣១៩] អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស វិចិកិច្ឆាបរិយុដ្ឋានំ បហីនន្តិ ។ អាមន្តា ។ អដ្ឋមកោ បុគ្គលោ សោតាបន្នោ សោតាបត្តិផលប្បត្តោ ។ បេ ។ កាយេន ផុសិត្វា វិហរតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣២០] អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស ទិដ្ឋិបរិយុដ្ឋានំ បហីនន្តិ ។ អាមន្តា ។ អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស ទិដ្ឋានុសយោ បហីនោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស ទិដ្ឋិបរិយុដ្ឋានំ បហីនន្តិ ។ អាមន្តា ។ អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស វិចិកិច្ឆានុសយោ ។ បេ ។ សីលព្វតបរាមាសោ បហីនោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣២១] អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស វិចិកិច្ឆាបរិយុដ្ឋានំ បហីនន្តិ ។ អាមន្តា ។ អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស វិចិកិច្ឆានុសយោ បហីនោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស វិចិកិច្ឆាបរិយុដ្ឋានំ បហីនន្តិ ។ អាមន្តា ។ អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស ទិដ្ឋានុសយោ ។ បេ ។ សីលព្វតបរាមាសោ បហីនោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣១៩] វិចិកិច្ឆាបរិយុដ្ឋានៈ បុគ្គលទី ៨ លះបង់ហើយឬ ។ អើ ។ បុគ្គលទី ៨ ជាសោតាបន្នៈ ដល់នូវសោតាបត្តិផល ។ បេ ។ ពាល់ត្រូវដោយនាមកាយឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣២០] ទិដ្ឋិបរិយុដ្ឋានៈ បុគ្គលទី ៨ លះបង់ហើយឬ ។ អើ ។ ទិដ្ឋានុស័យ បុគ្គលទី ៨ លះបង់ហើយឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ទិដ្ឋិបរិយុដ្ឋានៈ បុគ្គលទី ៨ លះបង់ហើយឬ ។ អើ ។ វិចិកិច្ឆានុស័យ បុគ្គលទី ៨ លះបង់ហើយ ។ បេ ។ សីលព្វតបរាមាសៈ លោកលះបង់ហើយឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣២១] វិចិកិច្ឆាបរិយុដ្ឋានៈ បុគ្គលទី ៨ លះបង់ហើយឬ ។ អើ ។ វិចិកិច្ឆានុស័យ បុគ្គលទី ៨ លះបង់ហើយឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ វិចិកិច្ឆាបរិយុដ្ឋានៈ បុគ្គលទី ៨ លះបង់ហើយឬ ។ អើ ។ ទិដ្ឋានុស័យ បុគ្គលទី ៨ លះបង់ហើយ ។ បេ ។ សីលព្វតបរាមាសៈ លោកលះបង់ហើយឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

អដ្ឋមកកថា

[៣៦២] អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស ទិដ្ឋានុសយោ អប្បហីនោតិ ។ អាមន្តា ។ អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស ទិដ្ឋិបរិយុដ្ឋានំ អប្បហីនន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស ទិដ្ឋានុសយោ អប្បហីនោ-តិ ។ អាមន្តា ។ អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស វិចិកិច្ឆា-បរិយុដ្ឋានំ អប្បហីនន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស វិចិកិច្ឆានុសយោ ។ បេ ។ សីលព្វតបរាមាសោ អប្បហីនោតិ ។ អាមន្តា ។ អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស ទិដ្ឋិបរិយុដ្ឋានំ អប្បហីនន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស សីលព្វតបរាមាសោ អប្បហីនោតិ ។ អាមន្តា ។ អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស វិចិកិច្ឆាបរិយុដ្ឋានំ អប្បហី-នន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៦៣] អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស ទិដ្ឋិបរិយុដ្ឋានំ បហីនន្តិ ។ អាមន្តា ។ អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស ទិដ្ឋិបរិ-យុដ្ឋានប្បហានាយ មគ្គោ ភាវិតោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស ទិដ្ឋិបរិយុដ្ឋានំ បហីនន្តិ ។

អដ្ឋមកកថា

[៣២២] ទិដ្ឋានុស័យ បុគ្គលទី ៨ មិនបានលះបង់ទេឬ ។ អើ ។ ទិដ្ឋិបរិយុដ្ឋានៈ បុគ្គលទី ៨ មិនបានលះបង់ទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ទិដ្ឋានុស័យ បុគ្គលទី ៨ មិនបានលះបង់ទេឬ ។ អើ ។ វិចិកិច្ឆាបរិយុដ្ឋានៈ បុគ្គលទី ៨ មិនបានលះបង់ទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ វិចិកិច្ឆានុស័យ បុគ្គលទី ៨ មិនបានលះបង់ទេ ។ បេ ។ សីលព្វតបរាមាសៈ បុគ្គលទី ៨ មិនបានលះបង់ទេឬ ។ អើ ។ ទិដ្ឋិបរិយុដ្ឋានៈ បុគ្គលទី ៨ មិនបានលះបង់ទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សីលព្វតបរាមាសៈ បុគ្គលទី ៨ មិនបានលះបង់ទេឬ ។ អើ ។ វិចិកិច្ឆាបរិយុដ្ឋានៈ បុគ្គលទី ៨ មិនបានលះបង់ទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣២៣] ទិដ្ឋិបរិយុដ្ឋានៈ បុគ្គលទី ៨ បានលះបង់ហើយឬ ។ អើ ។ បុគ្គលទី ៨ បានចម្រើនមគ្គ ដើម្បីលះបង់ទិដ្ឋិបរិយុដ្ឋានៈឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គលទី ៨ បានលះបង់ទិដ្ឋិបរិយុដ្ឋានៈឬ ។

អាមន្តា ។ អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស ទិដ្ឋិបរិយុដ្ឋានប្ប-ហានាយ សតិប្បដ្ឋានា ភាវិតា ។ បេ ។ សម្មប្បធានា ។ បេ ។ ពោជ្ឈង្គា ភាវិតាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៦៤] អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស វិចិកិច្ឆាបរិ-យុដ្ឋានំ បហីនន្តិ ។ អាមន្តា ។ អដ្ឋមកស្ស បុគ្គ-លស្ស វិចិកិច្ឆាបរិយុដ្ឋានប្បហានាយ មគ្គោ ភាវិតោ ។ បេ ។ ពោជ្ឈង្គា ភាវិតាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៦៥] អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស ទិដ្ឋិបរិយុដ្ឋា-នប្បហានាយ មគ្គោ អភាវិតោតិ ។ អាមន្តា ។ អ-មគ្គេន បហីនំ លោកិយេន សាសវេន ។ បេ ។ សង្កិ-លេសិកេនាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អដ្ឋម-កស្ស បុគ្គលស្ស ទិដ្ឋិបរិយុដ្ឋានប្បហានាយ សតិប្ប-ដ្ឋានា ។ បេ ។ ពោជ្ឈង្គា អភាវិតាតិ ។ អាមន្តា ។ អមគ្គេន បហីនំ លោកិយេន សាសវេន ។ បេ ។ សង្កិលេសិកេនាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៦៦] អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស វិចិកិច្ឆាបរិ-យុដ្ឋានប្បហានាយ មគ្គោ អភាវិតោ ។ បេ ។ សតិប្បដ្ឋានា ។ បេ ។ ពោជ្ឈង្គា អភាវិតាតិ ។

អើ ។ បុគ្គលទី ៨ បានចម្រើនសតិប្បដ្ឋាន ។ បេ ។ សម្មប្បធាន ។ បេ ។ បានចម្រើនពោជ្ឈង្គៈ ដើម្បីលះបង់ទិដ្ឋិបរិយុដ្ឋានៈឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣២៤] វិចិកិច្ឆាបរិយុដ្ឋានៈ បុគ្គលទី ៨ បានលះបង់ហើយឬ ។ អើ ។ បុគ្គលទី ៨ បានចម្រើនមគ្គ ។ បេ ។ បានចម្រើនពោជ្ឈង្គៈ ដើម្បីលះបង់វិចិកិច្ឆាបរិយុដ្ឋានៈឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣២៥] បុគ្គលទី ៨ មិនបានចម្រើនមគ្គ ដើម្បីលះបង់ទិដ្ឋិបរិយុដ្ឋានៈទេឬ ។ អើ ។ បរិយុដ្ឋានក្កិលេស គឺលោកលះបង់ហើយ ដោយធម៌មិនមែនជាមគ្គ ជាលោកិយៈ ប្រកបដោយអាសវៈ ។ បេ ។ ប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង មែនឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គលទី ៨ មិនបានចម្រើនសតិប្បដ្ឋាន ។ បេ ។ មិនបានចម្រើនពោជ្ឈង្គៈ ដើម្បីលះបង់ទិដ្ឋិបរិយុដ្ឋានៈទេឬ ។ អើ ។ (បរិយុដ្ឋានក្កិលេស) គឺលោកលះបង់ហើយ ដោយធម៌មិនមែនជាមគ្គ ជាលោកិយៈ ប្រកបដោយអាសវៈ ។ បេ ។ ប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង មែនឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣២៦] បុគ្គលទី ៨ មិនបានចម្រើនមគ្គ ។ បេ ។ សតិប្បដ្ឋាន ។ បេ ។ មិនបានចម្រើនពោជ្ឈង្គៈ ដើម្បីលះបង់វិចិកិច្ឆាបរិយុដ្ឋានៈទេឬ ។

អាមន្តា ។ អមគ្គេន បហីនំ លោកិយេន សាសវេន ។ បេ ។ សង្កិលេសិកេនាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣២៧] ន វត្តព្វំ អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស ទិដ្ឋិបរិយុដ្ឋានំ បហីនន្តិ ។ អាមន្តា ។ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ នុប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ ហញ្ចិ នុប្បជ្ជិស្សតិ តេន វត រេ វត្តព្វេ អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស ទិដ្ឋិបរិយុដ្ឋានំ បហីនន្តិ ។

[៣២៨] ន វត្តព្វំ អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស វិចិកិច្ឆាបរិយុដ្ឋានំ បហីនន្តិ ។ អាមន្តា ។ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ នុប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ ហញ្ចិ នុប្បជ្ជិស្សតិ តេន វត រេ វត្តព្វេ អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស វិចិកិច្ឆាបរិយុដ្ឋានំ បហីនន្តិ ។

[៣២៩] អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស ទិដ្ឋិបរិយុដ្ឋានំ នុប្បជ្ជិស្សតីតិ កត្វា បហីនន្តិ ។ អាមន្តា ។ អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស ទិដ្ឋានុសយោ នុប្បជ្ជិស្សតីតិ កត្វា បហីនោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

អើ ។ (បរិយុដ្ឋានក្កិលេស) គឺលោកលះបង់ហើយ ដោយធម៌មិនមែនជាមគ្គ ជាលោកិយៈ ប្រកបដោយអាសវៈ ។ បេ ។ ប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង មែនឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣២៧] បុគ្គលមិនគួរពោលថា ទិដ្ឋិបរិយុដ្ឋានៈ បុគ្គលទី ៨ បានលះបង់ហើយឬ ។ អើ ។ ទិដ្ឋិបរិយុដ្ឋានៈ នឹងកើតឡើងឬ ។ ទិដ្ឋិ-បរិយុដ្ឋានៈ នឹងមិនកើតឡើងទេ ។ ប្រសិនបើ ទិដ្ឋិបរិយុដ្ឋានៈ នឹងមិនកើតឡើងទេ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា ទិដ្ឋិបរិយុដ្ឋានៈ បុគ្គលទី ៨ បានលះបង់ហើយ ។

[៣២៨] បុគ្គលមិនគួរពោលថា វិចិកិច្ឆាបរិយុដ្ឋានៈ បុគ្គលទី ៨ បានលះបង់ហើយឬ ។ អើ ។ វិចិកិច្ឆាបរិយុដ្ឋានៈ នឹងកើតឡើងឬ ។ វិចិកិច្ឆាបរិយុដ្ឋានៈ នឹងមិនកើតឡើងទេ ។ ប្រសិនបើ វិចិកិច្ឆា-បរិយុដ្ឋានៈ នឹងមិនកើតឡើងទេ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា វិចិកិច្ឆាបរិយុដ្ឋានៈ បុគ្គលទី ៨ បានលះបង់ហើយ ។

[៣២៩] បុគ្គលទី ៨ ធ្វើសេចក្តីចូលចិត្តថា ទិដ្ឋិបរិយុដ្ឋានៈ នឹងមិនកើតឡើង ឈ្មោះថាលះបង់ហើយឬ ។ អើ ។ បុគ្គលទី ៨ ធ្វើសេចក្តីចូលចិត្តថា ទិដ្ឋានុស័យ នឹងមិនកើតឡើង ឈ្មោះថាលះបង់ហើយឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៣០] អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស ទិដ្ឋិបរិយុដ្ឋានំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ កត្វា បហីនន្តិ ។ អាមន្តា ។ អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស វិចិកិច្ឆានុសយោ ។ បេ ។ សីលព្វតបរាមាសោ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ កត្វា បហីនោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៣១] អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស វិចិកិច្ឆាបរិយុដ្ឋានំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ កត្វា បហីនន្តិ ។ អាមន្តា ។ អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស វិចិកិច្ឆានុសយោ ។ បេ ។ សីលព្វតបរាមាសោ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ កត្វា បហីនោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៣២] អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស ទិដ្ឋិបរិយុដ្ឋានំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ កត្វា បហីនន្តិ ។ អាមន្តា ។ គោត្រភុនោ បុគ្គលស្ស ទិដ្ឋិបរិយុដ្ឋានំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ កត្វា បហីនន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៣៣] អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស វិចិកិច្ឆាបរិយុដ្ឋានំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ កត្វា បហីនន្តិ ។ អាមន្តា ។ គោត្រភុនោ បុគ្គលស្ស វិចិកិច្ឆាបរិយុដ្ឋានំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ កត្វា បហីនន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

អដ្ឋមកកថា ។

[៣៣០] បុគ្គលទី ៨ ធ្វើសេចក្តីចូលចិត្តថា ទិដ្ឋិបរិយុដ្ឋានៈ នឹងមិនកើតឡើង ឈ្មោះថាលះបង់ហើយឬ ។ អើ ។ បុគ្គលទី ៨ ធ្វើសេចក្តីចូលចិត្តថា វិចិកិច្ឆានុស័យ ។ បេ ។ សីលព្វតបរាមាសៈ នឹងមិនកើតឡើង ឈ្មោះថាលះបង់ហើយឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៣១] បុគ្គលទី ៨ ធ្វើសេចក្តីចូលចិត្តថា វិចិកិច្ឆាបរិយុដ្ឋានៈ នឹងមិនកើតឡើង ឈ្មោះថាលះបង់ហើយឬ ។ អើ ។ បុគ្គលទី ៨ ធ្វើសេចក្តីចូលចិត្តថា វិចិកិច្ឆានុស័យ ។ បេ ។ សីលព្វតបរាមាសៈ នឹងមិនកើតឡើង ឈ្មោះថាលះបង់ហើយឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៣២] បុគ្គលទី ៨ ធ្វើសេចក្តីចូលចិត្តថា ទិដ្ឋិបរិយុដ្ឋានៈ នឹងមិនកើតឡើង ឈ្មោះថាលះបង់ហើយឬ ។ អើ ។ បុគ្គលជាគោត្រភូ ធ្វើសេចក្តីចូលចិត្តថា ទិដ្ឋិបរិយុដ្ឋានៈ នឹងមិនកើតឡើង ឈ្មោះថាលះបង់ហើយឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៣៣] បុគ្គលទី ៨ ធ្វើសេចក្តីចូលចិត្តថា វិចិកិច្ឆាបរិយុដ្ឋានៈ នឹងមិនកើតឡើង ឈ្មោះថាលះបង់ហើយឬ ។ អើ ។ បុគ្គលជាគោ-ត្រភូ ធ្វើសេចក្តីចូលចិត្តថា វិចិកិច្ឆាបរិយុដ្ឋានៈ នឹងមិនកើតឡើង ឈ្មោះថាលះបង់ហើយឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

ចប់ អដ្ឋមកកថា ។

១៣៣

អដ្ឋមកស្ស ឥន្ទ្រិយកថា

[៣៣៤] អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស នត្ថិ សទ្ធិន្ទ្រិ-យន្តិ ។ អាមន្តា ។ អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស នត្ថិ សទ្ធាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៣៥] អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស នត្ថិ វីរិយិន្ទ្រិ-យំ ។ បេ ។ នត្ថិ សតិន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ នត្ថិ សមា-ធិន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ នត្ថិ បញ្ញិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស នត្ថិ បញ្ញាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៣៦] អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស អត្ថិ សទ្ធា-តិ ។ អាមន្តា ។ អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស អត្ថិ សទ្ធិន្ទ្រិយន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អដ្ឋម-កស្ស បុគ្គលស្ស អត្ថិ វីរិយំ ។ បេ ។ អត្ថិ សតិ អត្ថិ សមាធិ ។ បេ ។ អត្ថិ បញ្ញាតិ ។ អាមន្តា ។ អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស អត្ថិ បញ្ញិន្ទ្រិយន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

អដ្ឋមកឥន្ទ្រិយកថា

[៣៣៤] បុគ្គលទី ៨ មិនមានសទ្ធិន្ទ្រិយទេឬ ។ អើ ។ បុគ្គលទី ៨ មិនមានសទ្ធាទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៣៥] បុគ្គលទី ៨ មិនមានវីរិយិន្ទ្រិយ ។ បេ ។ មិនមានសតិន្ទ្រិយ ។ បេ ។ មិនមានសមាធិន្ទ្រិយ ។ បេ ។ មិនមានបញ្ញិន្ទ្រិយទេឬ ។ អើ ។ បុគ្គលទី ៨ មិនមានបញ្ញាទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៣៦] បុគ្គលទី ៨ មានសទ្ធាដែរឬ ។ អើ ។ បុគ្គលទី ៨ មានសទ្ធិន្ទ្រិយដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គលទី ៨ មានវីរិយៈ ។ បេ ។ មានសតិ មានសមាធិ ។ បេ ។ មានបញ្ញាដែរឬ ។ អើ ។ បុគ្គលទី ៨ មានបញ្ញិន្ទ្រិយដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៣៧] អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស អត្ថិ មនោ អត្ថិ មនិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស អត្ថិ សទ្ធា អត្ថិ សទ្ធិន្ទ្រិយន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស អត្ថិ មនោ អត្ថិ មនិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស អត្ថិ បញ្ញា អត្ថិ បញ្ញិន្ទ្រិយន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៣៨] អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស អត្ថិ សោមនស្សំ អត្ថិ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ អត្ថិ ជីវិតំ អត្ថិ ជីវិតិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស អត្ថិ សទ្ធា អត្ថិ សទ្ធិន្ទ្រិយន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស អត្ថិ ជីវិតំ អត្ថិ ជីវិតិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស អត្ថិ វីរិយំ ។ បេ ។ អត្ថិ បញ្ញា អត្ថិ បញ្ញិន្ទ្រិយន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៣៩] អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស អត្ថិ សទ្ធា នត្ថិ សទ្ធិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស អត្ថិ មនោ នត្ថិ មនិន្ទ្រិយន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៣៧] បុគ្គលទី ៨ មានមនោ មានមនិន្ទ្រិយដែរឬ ។ អើ ។ បុគ្គលទី ៨ មានសទ្ធា មានសទ្ធិន្ទ្រិយដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គលទី ៨ មានមនោ មានមនិន្ទ្រិយដែរឬ ។ អើ ។ បុគ្គលទី ៨ មានបញ្ញា មានបញ្ញិន្ទ្រិយដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៣៨] បុគ្គលទី ៨ មានសោមនស្ស មានសោមនស្សិន្ទ្រិយ ។ បេ ។ មានជីវិត មានជីវិតិន្ទ្រិយដែរឬ ។ អើ ។ បុគ្គលទី ៨ មានសទ្ធា មានសទ្ធិន្ទ្រិយដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គលទី ៨ មានជីវិត មានជីវិតិន្ទ្រិយដែរឬ ។ អើ ។ បុគ្គលទី ៨ មានវីរិយៈ ។ បេ ។ មានបញ្ញា មានបញ្ញិន្ទ្រិយដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៣៩] បុគ្គលទី ៨ មានតែសទ្ធា មិនមានសទ្ធិន្ទ្រិយទេឬ ។ អើ ។ បុគ្គលទី ៨ មានតែមនោ មិនមានមនិន្ទ្រិយទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

អដ្ឋមកស្ស ឥន្ទ្រិយកថា

[៣៤០] អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស អត្ថិ សទ្ធា នត្ថិ សទ្ធិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស អត្ថិ សោមនស្សំ នត្ថិ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ អត្ថិ ជីវិតំ នត្ថិ ជីវិតិន្ទ្រិយន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៤១] អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស អត្ថិ បញ្ញា នត្ថិ បញ្ញិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស អត្ថិ មនោ នត្ថិ មនិន្ទ្រិយន្តិ ។ បេ ។ អត្ថិ សោមនស្សំ នត្ថិ សោមនស្សិន្ទ្រិយន្តិ ។ បេ ។ អត្ថិ ជីវិតំ នត្ថិ ជីវិតិន្ទ្រិយន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៤២] អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស នត្ថិ សទ្ធិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ អដ្ឋមកោ បុគ្គលោ អសទ្ធោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស នត្ថិ វីរិយិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ អដ្ឋមកោ បុគ្គលោ កុសីតោ ហីនវីរិយោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស នត្ថិ សតិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ អដ្ឋមកោ បុគ្គលោ មុដ្ឋស្សតិ អសម្បជានោតិ ។

អដ្ឋមកឥន្ទ្រិយកថា

[៣៤០] បុគ្គលទី ៨ មានតែសទ្ធា មិនមានសទ្ធិន្ទ្រិយទេឬ ។ អើ ។ បុគ្គលទី ៨ មានតែសោមនស្ស មិនមានសោមនស្សិន្ទ្រិយ ។ បេ ។ មានតែជីវិត មិនមានជីវិតិន្ទ្រិយទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៤១] បុគ្គលទី ៨ មានតែបញ្ញា មិនមានបញ្ញិន្ទ្រិយទេឬ ។ អើ ។ បុគ្គលទី ៨ មានតែមនោ មិនមានមនិន្ទ្រិយ ។ បេ ។ មានតែសោមនស្ស មិនមានសោមនស្សិន្ទ្រិយ ។ បេ ។ មានតែជីវិត មិនមានជីវិតិន្ទ្រិយទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៤២] បុគ្គលទី ៨ មិនមានសទ្ធិន្ទ្រិយទេឬ ។ អើ ។ បុគ្គលទី ៨ ជាអ្នកមិនមានសទ្ធាទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គលទី ៨ មិនមានវីរិយិន្ទ្រិយទេឬ ។ អើ ។ បុគ្គលទី ៨ ជាអ្នកខ្ជិលច្រអូស មិនមានព្យាយាមទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គលទី ៨ មិនមានសតិន្ទ្រិយទេឬ ។ អើ ។ បុគ្គលទី ៨ ជាអ្នកភ្លេចស្មារតី មិនដឹងខ្លួនឬ ។

ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស នត្ថិ សមាធិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ អដ្ឋមកោ បុគ្គលោ អសមាហិតោ វិព្ភន្តចិត្តោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៤៣] អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស នត្ថិ បញ្ញិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ អដ្ឋមកោ បុគ្គលោ ទុប្បញ្ញោ ឯឡមូគោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៤៤] អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស អត្ថិ សទ្ធា សា ច សទ្ធា និយ្យានិកាតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស អត្ថិ សទ្ធា សា ច សទ្ធា និយ្យានិកា នោ វត រេ វត្តព្វេ អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស នត្ថិ សទ្ធិន្ទ្រិយន្តិ ។ អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស អត្ថិ វីរិយំ តញ្ច វីរិយំ និយ្យានិកំ ។ បេ ។ អត្ថិ សតិ សា ច សតិ និយ្យានិកា ។ បេ ។ អត្ថិ សមាធិ សោ ច សមាធិ និយ្យានិកោ ។ បេ ។ អត្ថិ បញ្ញា សា ច បញ្ញា និយ្យានិកាតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស អត្ថិ បញ្ញា សា ច បញ្ញា និយ្យានិកា នោ វត រេ វត្តព្វេ អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស នត្ថិ បញ្ញិន្ទ្រិយន្តិ ។

អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គលទី ៨ មិនមានសមាធិន្ទ្រិយទេឬ ។ អើ ។ បុគ្គលទី ៨ ជាអ្នកមានចិត្តមិនខ្ជាប់ខ្ជួន មានចិត្តរាយមាយដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៤៣] បុគ្គលទី ៨ មិនមានបញ្ញិន្ទ្រិយទេឬ ។ អើ ។ បុគ្គលទី ៨ ជាអ្នកឥតប្រាជ្ញា ជាមនុស្សល្ងង់ខ្លៅឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៤៤] បើបុគ្គលទី ៨ មានសទ្ធា ចុះសទ្ធានោះ ជាធម្មជាតិនាំសត្វចេញចាកទុក្ខដែរឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ បុគ្គលទី ៨ មានសទ្ធា សទ្ធានោះឯង ជាធម្មជាតិនាំសត្វចេញចាកទុក្ខមែន ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គលទី ៨ មិនមានសទ្ធិន្ទ្រិយទេ ។ បុគ្គលទី ៨ មានវិរិយៈ ចុះវិរិយៈនោះ ជាធម្មជាតនាំសត្វចេញចាកទុក្ខ ។ បេ ។ មានសតិ ចុះសតិនោះ ជាធម្មជាតិនាំសត្វចេញចាកទុក្ខ ។ បេ ។ មានសមាធិ ចុះសមាធិនោះ ជាធម៌នាំសត្វចេញចាកទុក្ខ ។ បេ ។ មានបញ្ញា ចុះបញ្ញានោះ ជាធម្មជាតិនាំសត្វចេញចាកទុក្ខដែរឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ បុគ្គលទី ៨ មានបញ្ញា បញ្ញានោះឯង ជាធម្មជាតិនាំសត្វចេញចាកទុក្ខមែន ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គលទី ៨ មិនមានបញ្ញិន្ទ្រិយទេ។

អដ្ឋមកស្ស ឥន្ទ្រិយកថា

[៣៤៥] សកទាគាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិ-
បន្នស្ស បុគ្គលស្ស អត្ថិ សទ្ធា អត្ថិ សទ្ធិន្ទ្រិយន្តិ ។
អាមន្តា ។ អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស អត្ថិ សទ្ធា អត្ថិ
សទ្ធិន្ទ្រិយន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សកទា-
គាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នស្ស បុគ្គលស្ស អត្ថិ
បញ្ញា អត្ថិ បញ្ញិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ អដ្ឋមកស្ស
បុគ្គលស្ស អត្ថិ បញ្ញា អត្ថិ បញ្ញិន្ទ្រិយន្តិ ។ ន ហេវំ
វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៤៦] អនាគាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្ន-
ស្ស បុគ្គលស្ស ។ បេ ។ អរហត្តសច្ឆិកិរិយាយ ប-
ដិបន្នស្ស បុគ្គលស្ស អត្ថិ សទ្ធា អត្ថិ សទ្ធិន្ទ្រិយំ
។ បេ ។ អត្ថិ បញ្ញា អត្ថិ បញ្ញិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។
អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស អត្ថិ បញ្ញា អត្ថិ បញ្ញិន្ទ្រិ-
យន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៤៧] អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស អត្ថិ សទ្ធា
នត្ថិ សទ្ធិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ សកទាគាមិផល-
សច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នស្ស បុគ្គលស្ស អត្ថិ សទ្ធា
នត្ថិ សទ្ធិន្ទ្រិយន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

អដ្ឋមកឥន្ទ្រិយកថា

[៣៤៥] បុគ្គលអ្នកប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសកទាគាមិផល មានសទ្ធា មានសទ្ធិន្ទ្រិយដែរឬ ។ អើ ។ បុគ្គលទី ៨ មានសទ្ធា មានសទ្ធិន្ទ្រិយដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គលអ្នកប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសកទាគាមិផល មានបញ្ញា មានបញ្ញិន្ទ្រិយដែរឬ ។ អើ ។ បុគ្គលទី ៨ មានបញ្ញា មានបញ្ញិន្ទ្រិយដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៤៦] បុគ្គលអ្នកប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអនាគាមិផល ។ បេ ។ បុគ្គលអ្នកប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអរហត្ត មានសទ្ធា មានសទ្ធិន្ទ្រិយ ។ បេ ។ មានបញ្ញា មានបញ្ញិន្ទ្រិយដែរឬ ។ អើ ។ បុគ្គលទី ៨ មានបញ្ញា មានបញ្ញិន្ទ្រិយដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៤៧] បុគ្គលទី ៨ មានតែសទ្ធា មិនមានសទ្ធិន្ទ្រិយទេឬ ។ អើ ។ បុគ្គលអ្នកប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសកទាគាមិផល មានតែសទ្ធា មិនមានសទ្ធិន្ទ្រិយទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។បេ។

អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស អត្ថិ បញ្ញា ឧត្ថិ បញ្ញិន្ទ្រិ-យន្តិ ។ អាមន្តា ។ សកទាគាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នស្ស បុគ្គលស្ស អត្ថិ បញ្ញា ឧត្ថិ បញ្ញិន្ទ្រិ-យន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៤៨] អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស អត្ថិ សទ្ធា ឧត្ថិ សទ្ធិន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ អត្ថិ បញ្ញា ឧត្ថិ បញ្ញិន្ទ្រិ-យន្តិ ។ អាមន្តា ។ អនាគាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នស្ស បុគ្គលស្ស ។ បេ ។ អរហត្តសច្ឆិកិរិ-យាយ បដិបន្នស្ស បុគ្គលស្ស អត្ថិ បញ្ញា ឧត្ថិ បញ្ញិន្ទ្រិយន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៤៩] អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស ឧត្ថិ បញ្ចិន្ទ្រិ-យានីតិ ។ អាមន្តា ។ ឧនុ វុត្តំ ភគវតា បញ្ចិ-មានិ ភិក្ខវេ ឥន្ទ្រិយានិ ។ កាតមានិ បញ្ច ។ សទ្ធិ-ន្ទ្រិយំ វីរិយិន្ទ្រិយំ សតិន្ទ្រិយំ សមាធិន្ទ្រិយំ បញ្ញិន្ទ្រិ-យំ ឥមានិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ឥមេសំ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ សមត្តា បរិបូរត្តា

បុគ្គលទី ៨ មានតែបញ្ញា មិនមានបញ្ញិន្ទ្រិយទេឬ ។ អើ ។ បុគ្គលអ្នកប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសកទាគាមិផល មានតែបញ្ញា មិនមានបញ្ញិន្ទ្រិយទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៤៨] បុគ្គលទី ៨ មានតែសទ្ធា មិនមានសទ្ធិន្ទ្រិយទេ ។ បេ ។ មានតែបញ្ញា មិនមានបញ្ញិន្ទ្រិយទេឬ ។ អើ ។ បុគ្គលអ្នកប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអនាគាមិផល ។ បេ ។ បុគ្គលអ្នកប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអរហត្ត មានតែបញ្ញា មិនមានបញ្ញិន្ទ្រិយទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៤៩] បុគ្គលទី ៨ មិនមានឥន្ទ្រិយ ៥ ទេឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឥន្ទ្រិយនេះមាន ៥ យ៉ាង ។ ឥន្ទ្រិយ ៥ យ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺសទ្ធិន្ទ្រិយ ១ វីរិយិន្ទ្រិយ ១ សតិន្ទ្រិយ ១ សមាធិន្ទ្រិយ ១ បញ្ញិន្ទ្រិយ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឥន្ទ្រិយ មាន ៥ យ៉ាង នេះឯង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលបានឈ្មោះថាអរហន្ត ព្រោះមានឥន្ទ្រិយទាំង ៥ នេះឯងសម្រេចបរិបូណ៌

១៣៩

អដ្ឋមកស្ស ឥន្ទ្រិយកថា

អរហា ហោតិ តតោ មុទុតរេហិ អរហត្តសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ ហោតិ តតោ មុទុតរេហិ អនាគាមី ហោតិ តតោ មុទុតរេហិ អនាគាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិ-បន្នោ ហោតិ តតោ មុទុតរេហិ សកទាគាមី ហោតិ តតោ មុទុតរេហិ សកទាគាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ ប-ដិបន្នោ ហោតិ តតោ មុទុតរេហិ សោតាបន្នោ ហោតិ តតោ មុទុតរេហិ សោតាបត្តិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិ-បន្នោ ហោតិ យស្ស ខោ ភិក្ខវេ ឥមានិ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ សព្វេន សព្វំ សព្វថា សព្វំ នត្ថិ តមហំ ពាហិរោ បុថុជ្ជនបក្ខេ ឋិតោតិ វទាមីតិ អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។

អដ្ឋមកឥន្ទ្រិយកថា

បុគ្គល ដែលបានឈ្មោះថាអ្នកប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអរហត្ត ព្រោះមានឥន្ទ្រិយទាំងឡាយទន់ ជាងឥន្ទ្រិយរបស់បុគ្គលជាអរហន្តនោះ បុគ្គល ដែលបានឈ្មោះថាអនាគាមី ព្រោះមានឥន្ទ្រិយទាំងឡាយទន់ ជាងឥន្ទ្រិយរបស់បុគ្គលអ្នកប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអរហត្តនោះ បុគ្គល ដែលបានឈ្មោះថាអ្នកប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអនាគាមិផល ព្រោះមានឥន្ទ្រិយទាំងឡាយទន់ ជាងឥន្ទ្រិយរបស់បុគ្គលជាអនាគាមីនោះ បុគ្គល ដែលបានឈ្មោះថាសកទាគាមី ព្រោះមានឥន្ទ្រិយទាំងឡាយទន់ ជាងឥន្ទ្រិយរបស់បុគ្គលអ្នកប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអនាគាមិផលនោះ បុគ្គល ដែលបានឈ្មោះថា អ្នកប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសកទាគាមិផល ព្រោះមានឥន្ទ្រិយទាំងឡាយទន់ ជាងឥន្ទ្រិយរបស់បុគ្គលជាសកទាគាមីនោះ បុគ្គល ដែលបានឈ្មោះថាសោតាបន្នៈ ព្រោះមានឥន្ទ្រិយទាំងឡាយទន់ ជាងឥន្ទ្រិយរបស់អ្នកប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសកទាគាមិផលនោះ បុគ្គល ដែលបានឈ្មោះថាអ្នកប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសោតាបត្តិផល ព្រោះមានឥន្ទ្រិយទាំងឡាយទន់ ជាងឥន្ទ្រិយរបស់បុគ្គលជាសោតាបន្នៈនោះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលណា មិនមានឥន្ទ្រិយទាំង ៥ នេះ សព្វគ្រប់ឥតខ្វះ ដោយប្រការទាំងពួងទេ តថាគត ហៅបុគ្គលនោះថាជាអ្នកតាំងនៅ ក្នុងពួកបុថុជ្ជន ជាខាងក្រៅ ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។

អាមន្តា ។ អដ្ឋមកោ បុគ្គលោ ពាហិរោ បុថុជ្ជន-
បក្ខេ ឋិតោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ តេន ហិ
អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស អត្ថិ បញ្ចិន្ទ្រិយានីតិ ។

អដ្ឋមកស្ស ឥន្ទ្រិយកថា ។

ទិព្វចក្ខុកថា

[៣៨០] មំសចក្ខុំ ធម្មុបត្ថទ្ធំ ទិព្វចក្ខុំ ហោតី-
តិ ។ អាមន្តា ។ មំសចក្ខុំ ទិព្វចក្ខុំ ទិព្វចក្ខុំ មំស-
ចក្ខុន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៨១] មំសចក្ខុំ ធម្មុបត្ថទ្ធំ ទិព្វចក្ខុំ ហោតីតិ ។
អាមន្តា ។ យាទិសំ មំសចក្ខុំ តាទិសំ ទិព្វចក្ខុំ យាទិសំ
ទិព្វចក្ខុំ តាទិសំ មំសចក្ខុន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៨២] មំសចក្ខុំ ធម្មុបត្ថទ្ធំ ទិព្វចក្ខុំ ហោតីតិ ។
អាមន្តា ។ តញ្ញេវ មំសចក្ខុំ តំ ទិព្វចក្ខុំ តំ ទិព្វ-
ចក្ខុំ តំ មំសចក្ខុន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៨៣] មំសចក្ខុំ ធម្មុបត្ថទ្ធំ ទិព្វចក្ខុំ ហោតីតិ ។
អាមន្តា ។ យាទិសោ មំសចក្ខុស្ស វិសយោ អា-
នុភាវោ គោចរោ តាទិសោ ទិព្វស្ស ចក្ខុស្ស វិសយោ
អានុភាវោ គោចរោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

អើ ។ បុគ្គលទី ៨ ឈ្មោះថាតាំងនៅ ក្នុងពួកបុថុជ្ជន ជាខាងក្រៅឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលទី ៨ ក៏មានឥន្ទ្រិយ ៥ ដែរ ។

ចប់ អដ្ឋមកឥន្ទ្រិយកថា ។

ទិព្វចក្ខុកថា

[៣៥០] *មំសចក្ខុ ដែលធម៌ទំនុកបម្រុងហើយ ជាទិព្វចក្ខុឬ ។ អើ ។ មំសចក្ខុ គឺទិព្វចក្ខុ ឯទិព្វចក្ខុ គឺមំសចក្ខុឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។*

[៣៥១] *មំសចក្ខុ ដែលធម៌ទំនុកបម្រុងហើយ ជាទិព្វចក្ខុឬ ។ អើ ។ មំសចក្ខុ ដូចម្ដេច ទិព្វចក្ខុ ក៏ដូច្នោះ ទិព្វចក្ខុ ដូចម្ដេច មំសចក្ខុ ក៏ដូច្នោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។*

[៣៥២] *មំសចក្ខុ ដែលធម៌ទំនុកបម្រុងហើយ ជាទិព្វចក្ខុឬ ។ អើ ។ មំសចក្ខុនោះឯង គឺទិព្វចក្ខុនោះ ទិព្វចក្ខុនោះ គឺមំសចក្ខុនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។*

[៣៥៣] *មំសចក្ខុ ដែលធម៌ទំនុកបម្រុងហើយ ជាទិព្វចក្ខុឬ ។ អើ ។ មំសចក្ខុ មានវិស័យ មានអានុភាព មានគោចរ ដូចម្ដេច ទិព្វចក្ខុ ក៏មានវិស័យ មានអានុភាព មានគោចរ ដូច្នោះដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។*

ទិព្វចក្ខុកថា

[៣៩៤] មំសចក្ខុំ ធម្មុបត្ថទ្ធំ ទិព្វចក្ខុំ ហោតី-
តិ ។ អាមន្តា ។ ឧចាទិន្នំ ហុត្វា អនុចាទិន្នំ ហោតីតិ ។
ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៩៥] ឧចាទិន្នំ ហុត្វា អនុចាទិន្នំ ហោតីតិ ។
អាមន្តា ។ កាមាវចរំ ហុត្វា រូបាវចរំ ហោតីតិ ។
ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៩៦] កាមាវចរំ ហុត្វា រូបាវចរំ ហោតីតិ ។
អាមន្តា ។ រូបាវចរំ ហុត្វា អរូបាវចរំ ហោតីតិ ។ ន
ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៩៧] រូបាវចរំ ហុត្វា អរូបាវចរំ ហោតីតិ ។
អាមន្តា ។ បរិយាបន្នំ ហុត្វា អបរិយាបន្នំ ហោតីតិ ។
ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៩៨] មំសចក្ខុំ ធម្មុបត្ថទ្ធំ ទិព្វចក្ខុំ ហោតី-
តិ ។ អាមន្តា ។ ទិព្វចក្ខុំ ធម្មុបត្ថទ្ធំ មំសចក្ខុំ ហោ-
តីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៩៩] មំសចក្ខុំ ធម្មុបត្ថទ្ធំ ទិព្វចក្ខុំ ហោតី-
តិ ។ អាមន្តា ។ ទិព្វចក្ខុំ ធម្មុបត្ថទ្ធំ បញ្ញាចក្ខុំ ហោ-
តីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

ទិព្វចក្ខុកថា

[៣៥៤] មំសចក្ខុ ដែលធម៌ទំនុកបម្រុងហើយ ជាទិព្វចក្ខុឬ ។ អើ ។ (មំសចក្ខុ) ជាឧបាទិន្នៈ ទៅជា (ទិព្វចក្ខុ) អនុបាទិន្នៈឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៥៥] ឧបាទិន្នៈ ទៅជាអនុបាទិន្នៈឬ ។ អើ ។ កាមាវចរៈ ទៅជារូបាវចរៈឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៥៦] កាមាវចរៈ ទៅជារូបាវចរៈឬ ។ អើ ។ រូបាវចរៈ ទៅជាអរូបាវចរៈឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៥៧] រូបាវចរៈ ទៅជាអរូបាវចរៈឬ ។ អើ ។ បរិយាបន្នៈ ទៅជាអបរិយាបន្នៈ ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៥៨] មំសចក្ខុ ដែលធម៌ទំនុកបម្រុងហើយ ជាទិព្វចក្ខុឬ ។ អើ ។ ទិព្វចក្ខុ ដែលធម៌ទំនុកបម្រុងហើយ ជាមំសចក្ខុឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៥៩] មំសចក្ខុ ដែលធម៌ទំនុកបម្រុងហើយ ជាទិព្វចក្ខុឬ ។ អើ ។ ទិព្វចក្ខុ ដែលធម៌ទំនុកបម្រុងហើយ ជាបញ្ញាចក្ខុឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៦០] មំសចក្ខុំ ធម្មូបត្ថទ្ធំ ទិព្វចក្ខុំ ហោតីតិ ។ អាមន្តា ។ ទិព្វចក្ខុំ ធម្មូបត្ថទ្ធំ មំសចក្ខុំ ហោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៦១] មំសចក្ខុំ ធម្មូបត្ថទ្ធំ ទិព្វចក្ខុំ ហោតីតិ ។ អាមន្តា ។ ទ្វេ ចក្ខូនីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៦២] ទ្វេ ចក្ខូនីតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ តីណិ ចក្ខូនិ វុត្តានិ ភគវតា មំសចក្ខុំ ទិព្វចក្ខុំ បញ្ញាចក្ខុន្តិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ តីណិ ចក្ខូនិ វុត្តានិ ភគវតា មំសចក្ខុំ ទិព្វចក្ខុំ បញ្ញាចក្ខុំ នោ វត រេ វត្តព្វេ ទ្វេ ចក្ខូនីតិ ។

[៣៦៣] ទ្វេ ចក្ខូនីតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ វុត្តំ ភគវតា តីណិមានិ ភិក្ខវេ ចក្ខូនិ ។ កតមានិ តីណិ ។ មំសចក្ខុំ ទិព្វចក្ខុំ បញ្ញាចក្ខុំ ឥមានិ ខោ ភិក្ខវេ តីណិ ចក្ខូនីតិ

[៣៦០] មំសចក្ខុ ដែលធម៌ទំនុកបម្រុងហើយ ជាទិព្វចក្ខុឬ ។ អើ ។ ទិព្វចក្ខុ ដែលធម៌ទំនុកបម្រុងហើយ ជាមំសចក្ខុឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៦១] មំសចក្ខុ ដែលធម៌ទំនុកបម្រុងហើយ ជាទិព្វចក្ខុឬ ។ អើ ។ ចក្ខុទាំងឡាយ មានតែពីរប៉ុណ្ណោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៦២] ចក្ខុទាំងឡាយ មានតែពីរប៉ុណ្ណោះឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ចក្ខុទាំងឡាយ មាន ៣ គឺមំសចក្ខុ ១ ទិព្វចក្ខុ ១ បញ្ញាចក្ខុ ១ ដូច្នេះមែនឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ចក្ខុទាំងឡាយ មាន ៣ គឺមំសចក្ខុ ១ ទិព្វចក្ខុ ១ បញ្ញាចក្ខុ ១ ដូច្នេះមែន ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា ចក្ខុទាំង-ឡាយ មានតែពីរប៉ុណ្ណោះទេ ។

[៣៦៣] ចក្ខុទាំងឡាយ មានតែពីរប៉ុណ្ណោះឬ ។ អើ ។ ក្រែង ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចក្ខុទាំង-ឡាយ មាន ៣ ។ ចក្ខុទាំង ៣ តើដូចម្តេច ។ គឺ មំសចក្ខុ ១ ទិព្វចក្ខុ ១ បញ្ញាចក្ខុ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចក្ខុទាំងឡាយ មាន ៣ យ៉ាងនេះឯង

មំសចក្ខុំ ទិព្វចក្ខុំ បញ្ញាចក្ខុំ អនុត្តរំ
ឯតានិ តីណិ ចក្ខូនិ អក្ខាសិ បុរិសុត្តមោ
មំសចក្ខុស្ស ឧប្បាទោ មគ្គោ ទិព្វស្ស ចក្ខុនោ
យទា ច ញាណំ ឧទបាទិ បញ្ញាចក្ខុំ អនុត្តរំ
តស្ស ចក្ខុស្ស បដិលាភា សព្វទុក្ខា បមុច្ចតីតិ

អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ ន វត្តព្វំ ទ្វេ ចក្ខូនីតិ ។

ទិព្វចក្ខុកថា ។

ទិព្វសោតកថា

[៣៦៨] មំសសោតំ ធម្មុបត្ថទ្ធំ ទិព្វសោតំ ហោតីតិ ។ អាមន្តា ។ មំសសោតំ ទិព្វសោតំ ទិព្វសោតំ មំសសោតន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៦៩] មំសសោតំ ធម្មុបត្ថទ្ធំ ទិព្វសោតំ ហោតីតិ ។ អាមន្តា ។ យាទិសំ មំសសោតំ តាទិសំ ទិព្វសោតំ យាទិសំ ទិព្វសោតំ តាទិសំ មំសសោតន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

បុរសឧត្តម បានពោលថា ចក្ខុទាំងឡាយ មាន ៣ ប៉ុណ្ណោះ គឺមំសចក្ខុ ១ ទិព្វចក្ខុ ១ បញ្ញាចក្ខុជាធម្មជាតដ៏ប្រសើរ ១ ការកើតឡើងនៃមំសចក្ខុ ជាផ្លូវនាំឲ្យកើតឡើងនៃទិព្វចក្ខុ កាលណាបើញាណ កើតឡើងហើយ បញ្ញាចក្ខុដ៏ប្រសើរ (ក៏កើតឡើង កាលណោះដែរ) បុគ្គលរួចស្រឡះចាកទុក្ខទាំងអស់ ព្រោះតែបានបញ្ញាចក្ខុនោះ

ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ អើ ។ ព្រោះហេតុនោះ អ្នកមិនគួរពោលថា ចក្ខុទាំងឡាយ មានតែ ២ ប៉ុណ្ណោះទេ ។

ចប់ ទិព្វចក្ខុកថា ។

ទិព្វសោតកថា

[៣៦៤] មំសសោត ដែលធម៌ទំនុកបម្រុងហើយ ជាទិព្វសោតឬ ។ អើ ។ មំសសោត គឺទិព្វសោត ទិព្វសោត គឺមំសសោតឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៦៥] មំសសោត ដែលធម៌ទំនុកបម្រុងហើយ ជាទិព្វសោតឬ ។ អើ ។ មំសសោត ដូចម្តេច ទិព្វសោត ក៏ដូច្នោះដែរ ទិព្វសោត ដូចម្តេច មំសសោត ក៏ដូច្នោះដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៦៦] មំសសោតំ ជម្ពុបត្តថិ ទិព្វសោតំ ហោតីតិ ។ អាមន្តា ។ តញ្ញេវ មំសសោតំ តំ ទិព្វ-សោតំ តំ ទិព្វសោតំ តំ មំសសោតន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៦៧] មំសសោតំ ជម្ពុបត្តថិ ទិព្វសោតំ ហោ-តីតិ ។ អាមន្តា ។ យាទិសោ មំសសោតស្ស វិសយោ អានុភាវោ គោចរោ តាទិសោ ទិព្វសោតស្ស វិសយោ អានុភាវោ គោចរោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៦៨] មំសសោតំ ជម្ពុបត្តថិ ទិព្វសោតំ ហោតីតិ ។ អាមន្តា ។ ឧបាទិន្នំ ហុត្វា អនុបាទិន្នំ ហោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៦៩] ឧបាទិន្នំ ហុត្វា អនុបាទិន្នំ ហោតីតិ ។ អាមន្តា ។ កាមាវចរំ ហុត្វា រូបាវចរំ ហោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៧០] កាមាវចរំ ហុត្វា រូបាវចរំ ហោតីតិ ។ អាមន្តា ។ រូបាវចរំ ហុត្វា អរូបាវចរំ ហោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៦៦] មំសសោត ដែលធម៌ទំនុកបម្រុងហើយ ជាទិព្វសោត ឬ ។ អើ ។ មំសសោតនោះឯង គឺទិព្វសោតនោះ ទិព្វសោតនោះ គឺមំសសោតនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៦៧] មំសសោត ដែលធម៌ទំនុកបម្រុងហើយ ជាទិព្វសោត ឬ ។ អើ ។ មំសសោត មានវិស័យ អានុភាព គោចរ ដូចម្តេច ទិព្វសោត ក៏មានវិស័យ អានុភាព គោចរ ដូច្នោះដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរ ពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៦៨] មំសសោត ដែលធម៌ទំនុកបម្រុងហើយ ជាទិព្វសោត ឬ ។ អើ ។ មំសសោត ជាឧបាទិន្នៈ ទៅជា (ទិព្វសោត) អនុបា-ទិន្នៈឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៦៩] (មំសសោត) ជាឧបាទិន្នៈ ទៅជា (ទិព្វសោត) អនុបាទិន្នៈឬ ។ អើ ។ កាមាវចរៈ ទៅជារូបាវចរៈឬ ។ អ្នកមិន គួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៧០] កាមាវចរៈ ទៅជារូបាវចរៈឬ ។ អើ ។ រូបាវចរៈ ទៅជាអរូបាវចរៈឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

ទិព្វសោតកថា

[៣៧១] រូចាវចរំ ហុត្វា អរូចាវចរំ ហោតីតិ ។ អាមន្តា ។ បរិយាបន្នំ ហុត្វា អបរិយាបន្នំ ហោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៧២] មំសសោតំ ធម្មុបត្ថទ្ធំ ទិព្វសោតំ ហោ-តីតិ ។ អាមន្តា ។ ទិព្វសោតំ ធម្មុបត្ថទ្ធំ មំសសោ-តំ ហោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៧៣] មំសសោតំ ធម្មុបត្ថទ្ធំ ទិព្វសោតំ ហោ-តីតិ ។ អាមន្តា ។ ឯកញ្ញេវ សោតន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៧៤] ឯកញ្ញេវ សោតន្តិ ។ អាមន្តា ។ ននុ ទ្វេ សោតានិ វុត្តានិ ភគវតា មំសសោតំ ទិព្វ-សោតន្តិ ។ អាមន្តា ។ ហាញ្ចិ ទ្វេ សោតានិ វុត្តានិ ភគវតា មំសសោតំ ទិព្វសោតំ នោ វត រេ វត្តព្វេ ឯកញ្ញេវ សោតន្តិ ។

ទិព្វសោតកថា ។

ទិព្វសោតកថា

[៣៧១] រូបាវចរៈ ទៅជាអរូបាវចរៈឬ ។ អើ ។ បរិយាបន្នៈ ទៅជាអបរិយាបន្នៈឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៧២] មំសសោត ដែលធម៌ទំនុកបម្រុងហើយ ជាទិព្វសោតឬ ។ អើ ។ ទិព្វសោត ដែលធម៌ទំនុកបម្រុងហើយ ជាមំសសោតឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៧៣] មំសសោត ដែលធម៌ទំនុកបម្រុងហើយ ជាទិព្វសោតឬ ។ អើ ។ សោតៈ មានតែមួយប៉ុណ្ណោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៧៤] សោតៈ មានតែមួយប៉ុណ្ណោះឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា សោតៈទាំងឡាយ មាន ២ គឺមំសសោត ១ ទិព្វសោត ១ មែនឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា សោតៈទាំងឡាយ មាន ២ គឺមំសសោត ១ ទិព្វសោត ១ មែន ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា សោតៈ មានតែមួយប៉ុណ្ណោះទេ ។

ចប់ ទិព្វសោតកថា ។

យថាកម្មូបគតញ្ញាណកថា

[៣៧៥] យថាកម្មូបគតញ្ញាណំ ជិព្វចក្ខុន្តិ ។ អាមន្តា ។ យថាកម្មូបគតញ្ច មនសិករោតិ ទិព្វេន ចក្ខុនា រូបំ បស្សតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៧៦] យថាកម្មូបគតញ្ច មនសិករោតិ ទិព្វេ-ន ចក្ខុនា រូបំ បស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។ ទ្វិន្នំ ផស្សា-នំ ទ្វិន្នំ ចិត្តានំ សមោធានំ ហោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៧៧] យថាកម្មូបគតញ្ញាណំ ជិព្វចក្ខុន្តិ ។ អាមន្តា ។ ឥមេ វត កោន្តោ សត្តាតិ ច មនសិ-ករោតិ កាយទុច្ចរិតេន សមន្នាគតាតិ ច មនសិ-ករោតិ វចីទុច្ចរិតេន សមន្នាគតាតិ ច មនសិករោ-តិ មនោទុច្ចរិតេន សមន្នាគតាតិ ច មនសិករោតិ អរិយានំ ឧបវាទកាតិ ច មនសិករោតិ មិច្ឆាទិដ្ឋិ-កាតិ ច មនសិករោតិ មិច្ឆាទិដ្ឋិកម្មសមាទានាតិ ច មនសិករោតិ តេ កាយស្ស ភេទា បរម្មរណា អបា-យំ ទុគ្គតឹ វិនិបាតំ និរយំ ឧបបន្នាតិ ច មនសិករោ-តិ ឥមេ វា បន កោន្តោ សត្តាតិ ច មនសិករោតិ

យថាកម្មូបគតញ្ញាណកថា

[៣៧៥] *យថាកម្មូបគតញ្ញាណ (ការដឹងពួកសត្វ ដែលអន្ទោលទៅតាមកម្ម) គឺទិព្វចក្ខុ ។ អើ ។ បុគ្គល ធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ចំពោះយថាកម្មូបគតៈ (សត្វដែលអន្ទោលទៅតាមកម្ម) ឈ្មោះថាឃើញរូប ដោយទិព្វចក្ខុ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។*

[៣៧៦] *បុគ្គល ធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ចំពោះយថាកម្មូបគតៈ ឈ្មោះថាឃើញរូប ដោយទិព្វចក្ខុ ។ អើ ។ ការប្រជុំ នៃផស្សៈទាំង ២ នៃចិត្តទាំង ២ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។*

[៣៧៧] *យថាកម្មូបគតញ្ញាណ គឺទិព្វចក្ខុ ។ អើ ។ បុគ្គល ធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា អើហ្ន៎ ពួកសត្វដ៏ចម្រើនទាំងអម្បាលនេះ ដូច្នេះខ្លះ ធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា ពួកសត្វប្រកបដោយកាយទុច្ចរិត ដូច្នេះខ្លះ ធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា ពួកសត្វប្រកបដោយវចីទុច្ចរិត ដូច្នេះខ្លះ ធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា ពួកសត្វប្រកបដោយមនោទុច្ចរិត ដូច្នេះខ្លះ ធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា ពួកសត្វអ្នកតិះដៀលព្រះអរិយៈទាំងឡាយ ដូច្នេះខ្លះ ធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា ពួកសត្វជាមិច្ឆាទិដ្ឋិ ដូច្នេះខ្លះ ធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា ពួកសត្វប្រកាន់នូវអំពើជាមិច្ឆាទិដ្ឋិ ដូច្នេះខ្លះ ធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា ពួកសត្វទាំងនោះ បែកធ្លាយរាងកាយស្លាប់ហើយ ទៅកើតក្នុងអបាយ ទុគ្គតិ វិនិបាត និងនរក ដូច្នេះខ្លះ មួយទៀត បុគ្គល ធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា អើហ្ន៎ ពួកសត្វដ៏ចម្រើនទាំងអម្បាលនេះ ដូច្នេះខ្លះ*

កាយសុចរិតេន សមន្នាគតាតិ ច មនសិករោតិ វចីសុចរិតេន សមន្នាគតាតិ ច មនសិករោតិ មនោ-សុចរិតេន សមន្នាគតាតិ ច មនសិករោតិ អរិយានំ អនុបវាទកាតិ ច មនសិករោតិ សម្មាទិដ្ឋិកាតិ ច មនសិករោតិ សម្មាទិដ្ឋិកម្មសមាទានាតិ ច មនសិ-ករោតិ តេ កាយស្ស ភេទា បរម្មរណា សុគតឹ សគ្គំ លោកំ ឧបបន្នាតិ ច មនសិករោតិ ទិព្វេន ចក្ខុនា រូបំ បស្សតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៧៨] យថាកម្មុបគតញ្ញាណំ ទិព្វចក្ខុន្តិ ។ អាមន្តា ។ ឥមេ វត ភោន្តោ សត្តាតិ ច មនសិករោតិ ។ បេ ។ តេ កាយស្ស ភេទា បរម្មរណា សុគតឹ សគ្គំ លោកំ ឧបបន្នាតិ ច មនសិករោតិ ទិព្វេន ចក្ខុនា រូបំ បស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។ ទ្វិន្នំ ផស្សា-នំ ទ្វិន្នំ ចិត្តានំ សមោធានំ ហោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៧៩] យថាកម្មុបគតញ្ញាណំ ទិព្វចក្ខុន្តិ ។ អាម-ន្តា ។ អត្ថិ កោចិ អទិព្វចក្ខុកោ ទិព្វចក្ខុំ អប្បដិលទ្ធោ អនធិគតោ អសច្ឆិកតោ យថាកម្មុបគតំ ជានាតីតិ ។

ធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា ពួកសត្វប្រកបដោយកាយសុចរិត ដូច្នេះខ្លះ ធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា ពួកសត្វប្រកបដោយវចីសុចរិត ដូច្នេះខ្លះ ធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា ពួកសត្វប្រកបដោយមនោសុចរិត ដូច្នេះខ្លះ ធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា ពួកសត្វជាអ្នកមិនតិះដៀលព្រះអរិយៈទាំងឡាយ ដូច្នេះខ្លះ ធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា ពួកសត្វជាសម្មាទិដ្ឋិ ដូច្នេះខ្លះ ធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា ពួកសត្វជាអ្នកប្រកាន់នូវអំពើជាសម្មាទិដ្ឋិ ដូច្នេះខ្លះ ធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា ពួកសត្វទាំងនោះ លុះបែកធ្លាយរាងកាយស្លាប់ហើយ ទៅកើតក្នុងសុគតិ សួគ៌ ទេវលោក ដូច្នេះខ្លះ ឈ្មោះថាឃើញរូប ដោយទិព្វចក្ខុឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៧៨] យថាកម្មូបគតញ្ញាណ គឺទិព្វចក្ខុឬ ។ អើ ។ បុគ្គលធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា អើហ្ន៎ ពួកសត្វដ៏ចម្រើនទាំងអម្បាលនេះ ដូច្នេះខ្លះ ។ បេ ។ ធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា ពួកសត្វទាំងនោះ លុះបែកធ្លាយរាងកាយស្លាប់ហើយ ទៅកើតក្នុងសុគតិសួគ៌ ទេវលោក ដូច្នេះខ្លះ ឈ្មោះថាឃើញរូប ដោយទិព្វចក្ខុឬ ។ អើ ។ ការប្រជុំ នៃផស្សៈទាំង ២ នៃចិត្តទាំង ២ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៧៩] យថាកម្មូបគតញ្ញាណ គឺទិព្វចក្ខុឬ ។ អើ ។ បុគ្គលណាមួយ មិនមានទិព្វចក្ខុ មិនបានចំពោះ មិនបានត្រាស់ដឹង មិនធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ នូវទិព្វចក្ខុ តែងដឹង នូវយថាកម្មូបគតៈ មានដែរឬ ។

អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អត្ថិ កោចិ អនិព្ពចក្ខុកោ និព្ព-ចក្ខុំ អប្បដិលទ្ធោ អនធិគតោ អសច្ឆិកតោ យថា-កម្មូបគតំ ជានាតិ នោ វត វេ វត្តព្វេ យថាកម្មូបគ-តញ្ញាណំ និព្វចក្ខុន្តិ ។

[៣៨០] យថាកម្មូបគតញ្ញាណំ និព្វចក្ខុន្តិ ។ អាមន្តា ។ អាយស្មា សារីបុត្តោ យថាកម្មូបគតំ[១] ជានាតីតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អាយស្មា សារីបុត្តោ យថាកម្មូបគតំ ជានាតិ នោ វត វេ វត្តព្វេ យថា-កម្មូបគតញ្ញាណំ និព្វចក្ខុន្តិ ។

[៣៨១] អាយស្មា សារីបុត្តោ យថាកម្មូបគតំ ជានាតីតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថាយស្មតោ សារីបុត្តស្ស និព្វចក្ខុន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៨២] អត្ថាយស្មតោ សារីបុត្តស្ស និព្វចក្ខុន្តិ ។ អាមន្តា ។ ននុ អាយស្មា សារីបុត្តោ ឯតទវោច

នេវ បុព្វេ និវាសាយ នបិ និព្វស្ស ចក្ខុនោ
ចេតោបរិយាយ ឥទ្ធិយា សោតធាតុវិសុទ្ធិយា
ចុតិយា ឧបបត្តិយា បណិធិ មេ ន វិជ្ជតីតិ

១ ម. ឯត្ថន្តរេ ញាណន្តិ ទិស្សតិ ។ ឯវំ សព្វត្ថ ។

អើ ។ ប្រសិនបើ បុគ្គលណាមួយ មិនមានទិព្វចក្ខុ មិនបានចំពោះ មិនបានត្រាស់ដឹង មិនបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ នូវទិព្វចក្ខុទេ តែង៉ដឹង នូវយថាកម្មូបគតៈដែរ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា យថាកម្មូបគតញ្ញាណ គឺទិព្វចក្ខុទេ ។

[៣៨០] យថាកម្មូបគតញ្ញាណ គឺទិព្វចក្ខុឬ ។ អើ ។ ព្រះសារីបុត្រមានអាយុ បានជ្រាប នូវយថាកម្មូបគតៈឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ ព្រះសារីបុត្រមានអាយុ បានជ្រាប នូវយថាកម្មូបគតៈដែរ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា យថាកម្មូបគតញ្ញាណ គឺទិព្វចក្ខុទេ ។

[៣៨១] ព្រះសារីបុត្រមានអាយុ បានជ្រាប នូវយថាកម្មូបគតៈឬ ។ អើ ។ ព្រះសារីបុត្រមានអាយុ មានទិព្វចក្ខុឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៨២] ព្រះសារីបុត្រមានអាយុ មានទិព្វចក្ខុឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះសារីបុត្រមានអាយុ បានពោលគាថានេះថា

ការតាំងចិត្ត របស់ខ្ញុំ មិនមាន ដើម្បីបុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ មិនមាន ដើម្បីទិព្វចក្ខុ មិនមាន ដើម្បីចេតោបរិយញ្ញាណ មិនមាន ដើម្បីឥទ្ធិវិធញ្ញាណ មិនមាន ដើម្បីសោតធាតុដ៏បរិសុទ្ធ មិនមាន ដើម្បីចុតូបបាតញ្ញាណទេ

១៤៩

អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ ន វត្តព្វំ យថាកម្មូបគតញ្ញាណំ ទិព្វចក្ខុន្តិ ។

យថាកម្មូបគតញ្ញាណកថា ។

សំវរកថា

[៣៨៣] អត្ថិ ទេវេសុ សំវរោតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ ទេវេសុ អសំវរោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៨៤] នត្ថិ ទេវេសុ អសំវរោតិ ។ អាមន្តា ។ នត្ថិ ទេវេសុ សំវរោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៨៥] ននុ អសំវរា សំវរោ សីលំ អត្ថិ ទេវេសុ សំវរោតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ ទេវេសុ អសំវរោ យម្ហា អសំវរា សំវរោ សីលន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ អាជានាហិ និគ្គហំ ហញ្ចិ អសំវរា សំវរោ សីលំ អត្ថិ ទេវេសុ សំវរោ តេន វត រេ វត្តព្វេ អត្ថិ ទេវេសុ អសំវរោ យម្ហា អសំវរា សំវរោ សីលន្តិ យំ តត្ថ វទេសិ វត្តព្វេ ខោ អសំវរា សំវរោ សីលំ អត្ថិ ទេវេសុ សំវរោ នោ ច វត្តព្វេ

ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ អើ ។ ព្រោះហេតុនោះ អ្នកមិនគួរពោលថា យថាកម្មូបគតញ្ញាណ គឺទិព្វចក្ខុទេ ។

ចប់ យថាកម្មូបគតញ្ញាណកថា ។

សំវរកថា

[៣៨៣] ការសង្រួម មានក្នុងពួកទេវតាឬ ។ អើ ។ ការមិនសង្រួម មានក្នុងពួកទេវតាឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៨៤] ការមិនសង្រួម មិនមានក្នុងពួកទេវតាទេឬ ។ អើ ។ ការសង្រួម មិនមានក្នុងពួកទេវតាទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៨៥] ក្រែង ការសង្រួម ជាសីល ព្រោះការមិនសង្រួម ចុះការសង្រួម មានក្នុងពួកទេវតាឬ ។ អើ ។ ការសង្រួម ជាសីល ព្រោះការមិនសង្រួមណា ការមិនសង្រួមនោះ មានក្នុងពួកទេវតាឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ អ្នកចូរជ្រាបនូវកំហុស (របស់អ្នក) ចុះ ប្រសិនបើ ការសង្រួម ជាសីល ព្រោះការមិនសង្រួម ការសង្រួម មានក្នុងពួកទេវតាមែន ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា ការសង្រួម ជាសីល ព្រោះការមិនសង្រួមណា ការមិនសង្រួមនោះ មានក្នុងពួកទេវតា ដូច្នេះ បណ្តាពាក្យទាំង ២ ប្រការនោះ អ្នកពោលពាក្យណាថា គេគួរពោលថា ការសង្រួម ជាសីល ព្រោះការមិនសង្រួម ការសង្រួម មានក្នុងពួកទេវតា មិនគួរពោលថា

អត្ថិ ទេវេសុ អសំវរោ យម្ហា អសំវរា សំវរោ សីលន្តិ មិច្ឆា ។ ពោ បេ ឧប វត្ថព្វេ អត្ថិ ទេវេសុ អសំវរោ យម្ហា អសំវរា សំវរោ សីលន្តិ ពោ វត វេ វត្ថព្វេ អសំវរា សំវរោ សីលំ អត្ថិ ទេវេសុ សំវរោតិ យំ តត្ថ វទេសិ វត្ថព្វេ ខោ អសំវរា សំវរោ សីលំ អត្ថិ ទេវេសុ សំវរោ ពោ ច វត្ថព្វេ អត្ថិ ទេវេសុ អសំវរោ យម្ហា អសំវរា សំវរោ សីលន្តិ មិច្ឆា ។

[៣៨៦] អត្ថិ មនុស្សេសុ សំវរោ អត្ថិ តត្ថ អសំវរោតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ ទេវេសុ សំវរោ អត្ថិ តត្ថ អសំវរោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៨៧] អត្ថិ ទេវេសុ សំវរោ នត្ថិ តត្ថ អសំ-វរោតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ មនុស្សេសុ សំវរោ នត្ថិ តត្ថ អសំវរោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

ការសង្រួម ជាសីល ព្រោះការមិនសង្រួមណា ការមិនសង្រួមនោះ មានក្នុងពួកទេវតា ដូច្នេះ ពាក្យនោះ ជាពាក្យខុសទេ ប្រសិនបើ គេមិនគួរពោលថា ការសង្រួម ជាសីល ព្រោះការមិនសង្រួមណា ការមិនសង្រួមនោះ មានក្នុងពួកទេវតា ដូច្នេះ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា ការសង្រួម ជាសីល ព្រោះការមិនសង្រួម ការសង្រួម មានក្នុងពួកទេវតា ដូច្នេះ បណ្ដាពាក្យទាំង ២ ប្រការនោះ អ្នកពោលពាក្យណាថា គេគួរពោលថា ការសង្រួម ជាសីល ព្រោះការមិនសង្រួម ការសង្រួម មានក្នុងពួកទេវតា មិនគួរពោលថា ការសង្រួមជាសីល ព្រោះការមិនសង្រួមណា ការមិនសង្រួមនោះ មានក្នុងពួកទេវតា ដូច្នេះ ពាក្យនោះ ជាពាក្យខុសទេ ។

[៣៨៦] ការសង្រួម មានក្នុងពួកមនុស្ស ចុះការមិនសង្រួម មាន ក្នុងពួកមនុស្សនោះដែរឬ ។ អើ ។ ការសង្រួម មានក្នុងពួកទេវតា ចុះការមិនសង្រួម មានក្នុងពួកទេវតានោះដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៨៧] ការសង្រួម មានក្នុងពួកទេវតា ចុះការមិនសង្រួម មិនមានក្នុងពួកទេវតានោះទេឬ ។ អើ ។ ការសង្រួម មានក្នុងពួកមនុស្ស ចុះការមិនសង្រួម មិនមានក្នុងពួកមនុស្សនោះទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

សំវរកថា

[៣៨៨] អត្ថិ ទេវេសុ បាណាតិបាតា វេរមណីតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ ទេវេសុ បាណាតិបាតោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អត្ថិ ទេវេសុ សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានា វេរមណីតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ ទេវេសុ សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៨៩] នត្ថិ ទេវេសុ បាណាតិបាតោតិ ។ អាមន្តា ។ នត្ថិ ទេវេសុ បាណាតិបាតា វេរមណីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ នត្ថិ ទេវេសុ សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានន្តិ ។ អាមន្តា ។ នត្ថិ ទេវេសុ សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានា វេរមណីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៩០] អត្ថិ មនុស្សេសុ បាណាតិបាតា វេរមណី អត្ថិ តត្ថ បាណាតិបាតោតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ ទេវេសុ បាណាតិបាតា វេរមណី អត្ថិ តត្ថ បាណាតិបាតោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អត្ថិ មនុស្សេសុ សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានា វេរមណី អត្ថិ តត្ថ សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានន្តិ ។ អាមន្តា ។

[៣៨៨] ការវៀរចាកបាណាតិបាត មាន ក្នុងពួកទេវតាឬ ។ អើ ។ ចុះបាណាតិបាត (ការសម្លាប់សត្វ) មាន ក្នុងពួកទេវតាឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ការវៀរចាកសុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានៈ (ហេតុជាទីតាំងនៃសេចក្តីប្រមាទ គឺការផឹកទឹកស្រវឹងគឺសុរានិងមេរ័យ) មាន ក្នុងពួកទេវតាឬ ។ អើ ។ សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានៈ (ហេតុជាទីតាំងនៃសេចក្តីប្រមាទ គឺការផឹកទឹកស្រវឹងគឺសុរានិងមេរ័យ) មាន ក្នុងពួកទេវតាឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៨៩] បាណាតិបាត មិនមាន ក្នុងពួកទេវតាទេឬ ។ អើ ។ ការវៀរចាកបាណាតិបាត មិនមាន ក្នុងពួកទេវតាទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានៈ មិនមាន ក្នុងពួកទេវតាទេឬ ។ អើ ។ ការវៀរចាកសុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានៈ មិនមាន ក្នុងពួកទេវតាទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៩០] ការវៀរចាកបាណាតិបាត មាន ក្នុងពួកមនុស្ស ចុះបាណាតិបាត មាន ក្នុងពួកមនុស្សនោះឬ ។ អើ ។ ការវៀរចាកបាណាតិបាត មាន ក្នុងពួកទេវតា ចុះបាណាតិបាត មាន ក្នុងពួកទេវតានោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ការវៀរចាកសុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានៈ មាន ក្នុងពួកមនុស្ស ចុះសុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានៈ មាន ក្នុងពួកមនុស្សនោះឬ ។ អើ ។

អត្ថិ ទេវេសុ សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានា វេរមណី អត្ថិ តត្ថ សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៩១] អត្ថិ ទេវេសុ ចាណាតិបាតា វេរមណី នត្ថិ តត្ថ ចាណាតិបាតោតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ មនុស្សេសុ ចាណាតិបាតា វេរមណី នត្ថិ តត្ថ ចាណាតិបាតោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អត្ថិ ទេវេសុ សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានា វេរមណី នត្ថិ តត្ថ សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានន្តិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ មនុស្សេសុ សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានា វេរមណី នត្ថិ តត្ថ សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៩២] នត្ថិ ទេវេសុ សំវរោតិ ។ អាមន្តា ។ សព្វេ ទេវា ចាណាតិចាតិនោ អទិន្នាទាយិនោ

ការវៀរចាកសុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានៈ មាន ក្នុងពួកទេវតា ចុះសុរា-មេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានៈ មាន ក្នុងពួកទេវតានោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៩១] ការវៀរចាកបាណាតិបាត មាន ក្នុងពួកទេវតា ចុះបាណាតិបាត មិនមាន ក្នុងពួកទេវតានោះទេឬ ។ អើ ។ ការវៀរចាកបាណាតិបាត មាន ក្នុងពួកមនុស្ស ចុះបាណាតិបាត មិនមាន ក្នុងពួកមនុស្សនោះទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ការវៀរចាកសុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានៈ មាន ក្នុងពួកទេវតា ចុះសុរា-មេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានៈ មិនមាន ក្នុងពួកទេវតានោះទេឬ ។ អើ ។ ការវៀរចាកសុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានៈ មាន ក្នុងពួកមនុស្ស ចុះសុរា-មេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានៈ មិនមាន ក្នុងពួកមនុស្សនោះទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៩២] ការសង្រួម មិនមាន ក្នុងពួកទេវតាទេឬ ។ អើ ។ ពួកទេ-វតាទាំងអស់ ជាអ្នកសម្លាប់សត្វ ជាអ្នកកាន់យកទ្រព្យដែលម្ចាស់គេមិនឲ្យ

កាមេសុមិច្ឆាចារិនោ មុសាវាទិនោ សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋាយិនោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ តេន ហិ អត្ថិ ទេវេសុ សំវរោតិ ។

សំវរកថា ។

អសញ្ញកថា

[៣៩៣] អសញ្ញសត្តេសុ សញ្ញា អត្ថីតិ ។ អាមន្តា ។ សញ្ញភវោ សញ្ញគតិ សញ្ញសត្តាវាសោ សញ្ញសំសារោ សញ្ញយោនិ សញ្ញត្តភាវប្បដិលាភោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៩៤] ននុ អសញ្ញភវោ អសញ្ញគតិ អសញ្ញសត្តាវាសោ អសញ្ញសំសារោ អសញ្ញយោនិ អសញ្ញត្តភាវប្បដិលាភោតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អសញ្ញភវោ អសញ្ញគតិ អសញ្ញសត្តាវាសោ អសញ្ញសំសារោ អសញ្ញយោនិ អសញ្ញត្តភាវប្បដិលាភោ នោ វត រេ វត្តព្វេ អសញ្ញសត្តេសុ សញ្ញា អត្ថីតិ ។

ជាអ្នកប្រព្រឹត្តខុសក្នុងកាមទាំងឡាយ ជាអ្នកពោលពាក្យកុហក ជាអ្នកប្រព្រឹត្តនូវហេតុជាទីតាំងនៃសេចក្តីប្រមាទ គឺផឹកទឹកស្រវឹងគឺសុរានិងមេរ័យដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រោះហេតុនោះ ការសង្រួម មាន ក្នុងពួកទេវតាដែរ ។

ចប់ សំវរកថា ។

អសញ្ញកថា

[៣៩៣] សញ្ញា ក្នុងពួកអសញ្ញសត្វ (សត្វមិនមានសញ្ញា) មានដែរឬ ។ អើ ។ ភពរបស់សញ្ញសត្វ (សត្វមានសញ្ញា) គតិរបស់សញ្ញសត្វ លំនៅរបស់សញ្ញសត្វ សំសាររបស់សញ្ញសត្វ កំណើតរបស់សញ្ញសត្វ ការបានចំពោះនូវអត្តភាពរបស់សញ្ញសត្វ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៩៤] ក្រែង ភពរបស់អសញ្ញសត្វ គតិរបស់អសញ្ញសត្វ លំនៅរបស់អសញ្ញសត្វ សំសាររបស់អសញ្ញសត្វ កំណើតរបស់អសញ្ញ-សត្វ ការបានចំពោះនូវអត្តភាពរបស់អសញ្ញសត្វ មានដែរឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ ភពរបស់អសញ្ញសត្វ គតិរបស់អសញ្ញសត្វ លំនៅរបស់អសញ្ញសត្វ សំសាររបស់អសញ្ញសត្វ កំណើតរបស់អសញ្ញសត្វ ការបានចំពោះនូវអត្តភាពរបស់អសញ្ញសត្វ មានដែរ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា សញ្ញា ក្នុងពួកអសញ្ញសត្វ មានទេ ។

[៣៩៥] អសញ្ញសត្តេសុ សញ្ញា អត្ថីតិ ។ អាមន្តា ។ បញ្ចវោការភវោ គតិ សត្តាវាសោ សំសារោ យោនិ អត្តភាវប្បដិលាភោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៩៦] ននុ ឯកវោការភវោ គតិ សត្តាវាសោ សំសារោ យោនិ អត្តភាវប្បដិលាភោតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ ឯកវោការភវោ គតិ សត្តាវាសោ សំសារោ យោនិ អត្តភាវប្បដិលាភោ នោ វត រេ វត្តព្វេ អសញ្ញសត្តេសុ សញ្ញា អត្ថីតិ ។

[៣៩៧] អសញ្ញសត្តេសុ សញ្ញា អត្ថីតិ ។ អាមន្តា ។ តាយ សញ្ញាយ សញ្ញាករណីយំ ករោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៩៨] មនុស្សេសុ សញ្ញា អត្ថិ សោ ច សញ្ញភវោ សញ្ញគតិ សញ្ញសត្តាវាសោ សញ្ញសំសារោ សញ្ញយោនិ សញ្ញត្តភាវប្បដិលាភោតិ ។ អាមន្តា ។ អសញ្ញសត្តេសុ សញ្ញា អត្ថិ សោ ច សញ្ញភវោ សញ្ញគតិ សញ្ញសត្តាវាសោ សញ្ញសំសារោ សញ្ញយោនិ សញ្ញត្តភាវប្បដិលាភោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៩៥] សញ្ញា ក្នុងពួកអសញ្ញសត្វ មានដែរឬ ។ អើ ។ បញ្ចវោការភព គតិ សត្តាវាសៈ សំសារ កំណើត ការបានអត្តភាព មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៩៦] ក្រែង ឯកវោការភព គតិ សត្តាវាសៈ សំសារ កំណើត ការបានអត្តភាព មានដែរឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ ឯកវោ-ការភព គតិ សត្តាវាសៈ សំសារ កំណើត ការបានអត្តភាព មានដែរ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា សញ្ញា ក្នុងពួកអសញ្ញ-សត្វ មានទេ ។

[៣៩៧] សញ្ញា ក្នុងពួកអសញ្ញសត្វ មានដែរឬ ។ អើ ។ បុគ្គលធ្វើកិច្ចគួរធ្វើដោយសញ្ញា ដោយសញ្ញានោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៩៨] សញ្ញា ក្នុងពួកមនុស្ស មាន ទាំងសញ្ញភពនោះ សញ្ញគតិ (គតិរបស់សត្វមានសញ្ញា) សញ្ញសត្តាវាសៈ សញ្ញសំសារ សញ្ញយោនិ សញ្ញត្តភាវប្បដិលាភ មានដែរឬ ។ អើ ។ សញ្ញា ក្នុងពួកអសញ្ញសត្វ មាន ទាំងសញ្ញភពនោះ សញ្ញគតិ សញ្ញសត្តាវាសៈ សញ្ញសំសារ សញ្ញយោនិ សញ្ញត្តភាវប្បដិលាភ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

អសញ្ញកថា

[៣៩៩] មនុស្សេសុ សញ្ញា អត្ថិ សោ ច បញ្ចវោការភវោ គតិ សត្តាវាសោ សំសារោ យោ-និ អត្តភាវប្បដិលាភោតិ ។ អាមន្តា ។ អសញ្ញ-សត្តេសុ សញ្ញា អត្ថិ សោ ច បញ្ចវោការភវោ គតិ សត្តាវាសោ សំសារោ យោនិ អត្តភាវប្បដិលាភោ-តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤០០] មនុស្សេសុ សញ្ញា អត្ថិ តាយ សញ្ញា-យ សញ្ញាករណីយំ ករោតីតិ ។ អាមន្តា ។ អសញ្ញ-សត្តេសុ សញ្ញា អត្ថិ តាយ សញ្ញាយ សញ្ញាករ-ណីយំ ករោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤០១] អសញ្ញសត្តេសុ សញ្ញា អត្ថិ សោ ច អសញ្ញភវោ អសញ្ញគតិ អសញ្ញសត្តាវាសោ អសញ្ញ-សំសារោ អសញ្ញយោនិ អសញ្ញត្តភាវប្បដិលាភោតិ ។ អាមន្តា ។ មនុស្សេសុ សញ្ញា អត្ថិ សោ ច អសញ្ញ-ភវោ ។ បេ ។ អសញ្ញត្តភាវប្បដិលាភោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

អសញ្ញកថា

[៣៩៩] សញ្ញា ក្នុងពួកមនុស្ស មាន ទាំងបញ្ចវោការភពនោះ គតិ សត្តាវាសៈ សំសារ យោនិ អត្តភាវប្បដិលាភ មានដែរឬ ។ អើ ។ សញ្ញា ក្នុងពួកអសញ្ញសត្វ មាន ទាំងបញ្ចវោការភពនោះ គតិ លំនៅរបស់សត្វ សំសារ កំណើត ការបានអត្តភាព មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤០០] សញ្ញា ក្នុងពួកមនុស្ស មាន ទាំងបុគ្គលធ្វើកិច្ចដែលគួរធ្វើដោយសញ្ញា ដោយសញ្ញានោះដែរឬ ។ អើ ។ សញ្ញា ក្នុងពួកអសញ្ញសត្វ មាន ទាំងបុគ្គលធ្វើកិច្ចដែលគួរធ្វើដោយសញ្ញា ដោយសញ្ញានោះដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤០១] សញ្ញា ក្នុងពួកអសញ្ញសត្វ មាន ទាំងអសញ្ញភពនោះ អសញ្ញគតិ អសញ្ញសត្តាវាសៈ អសញ្ញសំសារ អសញ្ញយោនិ អសញ្ញត្តភាវប្បដិលាភ មានដែរឬ ។ អើ ។ សញ្ញា ក្នុងពួកមនុស្ស មាន ទាំងអសញ្ញភពនោះ ។ បេ ។ អសញ្ញត្តភាវប្បដិលាភ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤០២] អសញ្ញសត្តេសុ សញ្ញា អត្ថិ សោ ច ឯកវោការភវោ គតិ សត្តាវាសោ សំសារោ យោនិ អត្តភាវប្បដិលាភោតិ ។ អាមន្តា ។ មនុស្សេសុ សញ្ញា អត្ថិ សោ ច ឯកវោការភវោ ។ បេ ។ អត្តភាវប្បដិលាភោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤០៣] អសញ្ញសត្តេសុ សញ្ញា អត្ថិ ន ច តាយ សញ្ញាយ សញ្ញាករណីយំ ករោតីតិ ។ អាមន្តា ។ មនុស្សេសុ សញ្ញា អត្ថិ ន ច តាយ សញ្ញាយ សញ្ញាករណីយំ ករោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤០៤] ន វត្តព្វំ អសញ្ញសត្តេសុ សញ្ញា អត្ថីតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ វុត្តំ ភគវតា សន្តិ ភិក្ខវេ អសញ្ញសត្តា នាម ទេវា សញ្ញុប្បាទា ច បន តេ ទេវា តម្ហា កាយា ចវន្តីតិ អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ អសញ្ញសត្តេសុ សញ្ញា អត្ថីតិ ។

[៤០៥] អសញ្ញសត្តេសុ សញ្ញា អត្ថីតិ ។ កញ្ចិ[១] កាលេ អត្ថិ កញ្ចិ កាលេ នត្ថីតិ ។ កញ្ចិ កាលេ សញ្ញសត្តា កញ្ចិ កាលេ អសញ្ញសត្តា

១ ម. កិញ្ចិ ។ ឯវំ សព្វត្ថ ។

[៤០២] សញ្ញា ក្នុងពួកអសញ្ញសត្វ មាន ទាំងឯកវោការភព នោះ គតិ លំនៅរបស់សត្វ សំសារ កំណើត ការបានអត្តភាព មាន ដែរឬ ។ អើ ។ សញ្ញា ក្នុងពួកមនុស្ស មាន ទាំងឯកវោការភពនោះ ។ បេ ។ ការបានអត្តភាព មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាង នេះទេ ។ បេ ។

[៤០៣] សញ្ញា ក្នុងពួកអសញ្ញសត្វ មាន ប៉ុន្តែអសញ្ញសត្វ នោះ មិនធ្វើកិច្ចដែលគួរធ្វើដោយសញ្ញា ដោយសញ្ញានោះទេឬ ។ អើ ។ សញ្ញា ក្នុងពួកមនុស្ស មាន ប៉ុន្តែមនុស្សនោះ មិនធ្វើកិច្ចដែលគួរធ្វើដោយ សញ្ញា ដោយសញ្ញានោះទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤០៤] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា សញ្ញា ក្នុងពួកអសញ្ញសត្វ មាន ទេឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ ពួកទេវតា ឈ្មោះថា អសញ្ញសត្វ ជាអ្នកញុំាងសញ្ញាឲ្យកើត ឡើង មាន ប៉ុន្តែ ទេវតាទាំងនោះ រមែងច្យុតចាកកាយនោះ ពាក្យ ដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ អើ ។ ព្រោះហេតុនោះ សញ្ញា ក្នុង ពួកអសញ្ញសត្វ មានមែន ។

[៤០៥] សញ្ញា ក្នុងពួកអសញ្ញសត្វ មានដែរឬ ។ សញ្ញា ក្នុងកាលខ្លះ មាន ក្នុងកាលខ្លះ មិនមាន ។ ចុះពួក សញ្ញសត្វ ក្នុងកាលខ្លះ មាន ពួកអសញ្ញសត្វ ក្នុងកាលខ្លះ មាន

កញ្ចិ កាលេ សញ្ញភវោ កញ្ចិ កាលេ អសញ្ញភ-វោ កញ្ចិ កាលេ បញ្ចវោការភវោ កញ្ចិ កាលេ ឯកវោការភវោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤០៦] អសញ្ញសត្តេសុ សញ្ញា កញ្ចិ កាលេ អត្ថិ កញ្ចិ កាលេ នត្ថីតិ ។ អាមន្តា ។ កំ កាលំ អត្ថិ កំ កាលំ នត្ថីតិ ។ ចុតិកាលេ ឧបបត្តិកាលេ អត្ថិ ឋិតិកាលេ នត្ថីតិ ។ ចុតិកាលេ ច ឧបបត្តិកា-លេ សញ្ញសត្តា ឋិតិកាលេ អសញ្ញសត្តា ចុតិកាលេ ឧបបត្តិកាលេ សញ្ញភវោ ឋិតិកាលេ អសញ្ញភវោ ចុតិកាលេ ឧបបត្តិកាលេ បញ្ចវោការភវោ ឋិតិកា-លេ ឯកវោការភវោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

អសញ្ញកថា ។

នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនកថា

[៤០៧] នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនេ ន វត្តព្វំ សញ្ញា អត្ថីតិ ។ អាមន្តា ។ អសញ្ញភវោ អសញ្ញគតិ អសញ្ញសត្តាវាសោ អសញ្ញសំសារោ អសញ្ញយោនិ អសញ្ញត្តភាវប្បដិលាភោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

សញ្ញភព ក្នុងកាលខ្លះ មាន អសញ្ញភព ក្នុងកាលខ្លះ មាន បញ្ចវោ-ការភព ក្នុងកាលខ្លះ មាន ឯកវោការភព ក្នុងកាលខ្លះ មាន ដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤០៦] សញ្ញា ក្នុងពួកអសញ្ញសត្វ ក្នុងកាលខ្លះ មាន ក្នុងកាលខ្លះ មិនមាន ឬ ។ អើ ។ កាលដូចម្ដេច សញ្ញា មាន កាលដូចម្ដេច សញ្ញា មិនមាន ។ សញ្ញា ក្នុងចុតិកាល (កាលច្យុត) និងឧបបត្តិកាល (កាលដែលកើត) មាន តែក្នុងឋិតិកាល (កាលដែលតាំងនៅ) មិនមានទេ ។ ពួកសញ្ញសត្វ ក្នុងចុតិកាលនិងឧបបត្តិកាល មាន ពួកអសញ្ញសត្វ ក្នុងឋិតិកាល មាន សញ្ញភព ក្នុងចុតិកាល និងឧបបត្តិកាល មាន អសញ្ញភព ក្នុងឋិតិកាល មាន បញ្ចវោការភព ក្នុងចុតិកាល និងឧបបត្តិកាល មាន ឯកវោការភព ក្នុងឋិតិកាល មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

ចប់ អសញ្ញកថា ។

នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនកថា

[៤០៧] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា សញ្ញា ក្នុងនេវសញ្ញានាសញ្ញា-យតនភព មានទេឬ ។ អើ ។ អសញ្ញភព អសញ្ញគតិ អសញ្ញ-សត្តាវាសៈ អសញ្ញសំសារ អសញ្ញយោនិ អសញ្ញត្តភាវប្បដិលាភ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤០៨] ននុ សញ្ញភវោ សញ្ញគតិ សញ្ញសត្តាវាសោ សញ្ញសំសារោ សញ្ញយោនិ សញ្ញត្តភាវប្បដិលាភោតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ សញ្ញភវោ សញ្ញគតិ ។ បេ ។ សញ្ញត្តភាវប្បដិលាភោតិ នោ វត រេ វត្តព្វេ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនេ ន វត្តព្វំ សញ្ញា អត្ថីតិ ។

[៤០៩] នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនេ ន វត្តព្វំ សញ្ញា អត្ថីតិ ។ អាមន្តា ។ ឯកវោការភវោ គតិ ។ បេ ។ អត្តភាវប្បដិលាភោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ននុ ចតុវោការភវោ គតិ ។ បេ ។ អត្តភាវប្បដិលាភោតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ ចតុវោការភវោ គតិ ។ បេ ។ អត្តភាវប្បដិលាភោ នោ វត រេ វត្តព្វេ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនេ ន វត្តព្វំ សញ្ញា អត្ថីតិ ។

[៤១០] អសញ្ញសត្តេសុ ន វត្តព្វំ សញ្ញា អត្ថិ សោ ច អសញ្ញភវោ អសញ្ញគតិ អសញ្ញសត្តាវាសោ អសញ្ញសំសារោ អសញ្ញយោនិ អសញ្ញត្តភាវប្បដិលាភោតិ ។ អាមន្តា ។

[៤០៨] ក្រែង សញ្ញភព សញ្ញគតិ សញ្ញសត្តាវាសៈ សញ្ញ-សំសារ សញ្ញយោនិ សញ្ញត្តភាវប្បដិលាភ មានដែរឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ សញ្ញភព សញ្ញគតិ ។ បេ ។ សញ្ញត្តភាវប្បដិលាភ មានដែរ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា សញ្ញា ក្នុងនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនភព មានទេ ។

[៤០៩] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា សញ្ញា ក្នុងនេវសញ្ញានាសញ្ញា-យតនភព មានទេឬ ។ អើ ។ ឯកវោការភព គតិ ។ បេ ។ ការបានអត្តភាព មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ក្រែង ចតុវោការភព គតិ ។ បេ ។ ការបានអត្តភាព មានដែរឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ ចតុវោការភព គតិ ។ បេ ។ ការបានអត្តភាព មានដែរ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា សញ្ញា ក្នុងនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនភព មានទេ ។

[៤១០] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា សញ្ញា ក្នុងពួកអសញ្ញសត្វ មានទេ ចុះចំណែកខាង អសញ្ញភពនោះ អសញ្ញគតិ អសញ្ញសត្តាវាសៈ អសញ្ញសំសារ អសញ្ញយោនិ អសញ្ញត្តភាវប្បដិលាភ មានដែរឬ ។ អើ ។

១៨៩

នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនកថា

នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនេ ន វត្តព្វំ សញ្ញា អត្ថិ សោ ច អសញ្ញភវោ អសញ្ញគតិ អសញ្ញសត្តាវាសោ អសញ្ញសំសារោ អសញ្ញយោនិ អសញ្ញត្តភាវប្បដិលាភោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អសញ្ញសត្តេសុ ន វត្តព្វំ សញ្ញា អត្ថិ សោ ច ឯកវោការភវោ គតិ ។ បេ ។ អត្តភាវប្បដិលាភោតិ ។ អាមន្តា ។ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនេ ន វត្តព្វំ សញ្ញា អត្ថិ សោ ច ឯកវោការភវោ គតិ សត្តាវាសោ សំសារោ យោនិ អត្តភាវប្បដិលាភោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤១១] នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនេ ន វត្តព្វំ សញ្ញា អត្ថិ សោ ច សញ្ញភវោ សញ្ញគតិ ។ បេ ។ សញ្ញត្តភាវប្បដិលាភោតិ ។ អាមន្តា ។ អសញ្ញសត្តេសុ ន វត្តព្វំ សញ្ញា អត្ថិ សោ ច សញ្ញភវោ សញ្ញគតិ ។ បេ ។ សញ្ញត្តភាវប្បដិលាភោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤១២] នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនេ ន វត្តព្វំ សញ្ញា អត្ថិ សោ ច ចតុវោការភវោ គតិ ។ បេ ។

នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនកថា

បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា សញ្ញា ក្នុងនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនភព មាន ទេ ចុះចំណែកខាង អសញ្ញភពនោះ អសញ្ញគតិ អសញ្ញសត្តាវាសៈ អសញ្ញសំសារ អសញ្ញយោនិ អសញ្ញត្តភាវប្បដិលាភ មាន ដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ មិនគួរនិយាយថា សញ្ញា ក្នុងពួកអសញ្ញសត្វ មានទេ ចុះចំណែកខាង ឯកវោការភព នោះ គតិ ។ បេ ។ ការបានអត្តភាព មានដែរឬ ។ អើ ។ មិនគួរនិយាយថា សញ្ញា ក្នុងនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនភព មានទេ ចុះចំណែកខាង ឯកវោការភពនោះ គតិ លំនៅរបស់សត្វ សំសារ កំណើត ការបានអត្តភាព មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះ ទេ ។ បេ ។

[៤១១] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា សញ្ញា ក្នុងនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនភព មានទេ ចុះចំណែកខាង សញ្ញភពនោះ សញ្ញគតិ ។ បេ ។ សញ្ញត្តភាវប្បដិលាភ មានដែរឬ ។ អើ ។ មិនគួរនិយាយថា សញ្ញា ក្នុងពួកអសញ្ញសត្វ មានទេ ចុះចំណែកខាង សញ្ញភពនោះ សញ្ញគតិ ។ បេ ។ សញ្ញត្តភាវប្បដិលាភ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤១២] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា សញ្ញា ក្នុងនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនភព មានទេ ចុះចំណែកខាង ចតុវោការភពនោះ គតិ ។ បេ ។

អត្ថភាវប្បដិលាភោតិ ។ អាមន្តា ។ អសញ្ញសត្តេសុ ន វត្តព្វំ សញ្ញា អត្ថិ សោ ច ចតុវោការភវោ ។ បេ ។ អត្ថភាវប្បដិលាភោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤១៣] នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនេ ន វត្តព្វំ សញ្ញា អត្ថីតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ នេវសញ្ញានា-សញ្ញាយតនំ ចតុវោការភវោតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ ចតុវោការភវោ នោ វត វេ វត្តព្វេ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនេ ន វត្តព្វំ សញ្ញា អត្ថីតិ ។

[៤១៤] នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ ចតុវោកា-រភវោ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនេ ន វត្តព្វំ សញ្ញា អត្ថីតិ ។ អាមន្តា ។ អាកាសានញ្ចាយតនំ ចតុវោ-ការភវោ អាកាសានញ្ចាយតនេ ន វត្តព្វំ សញ្ញា អត្ថីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤១៥] នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ ចតុវោការភវោ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនេ ន វត្តព្វំ សញ្ញា អត្ថីតិ ។

ការបានអត្តភាព មានដែរឬ ។ អើ ។ បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា សញ្ញា ក្នុងពួកអសញ្ញសត្វ មានទេ ចុះចំណែកខាង ចតុវោការភព នោះ ។ បេ ។ ការបានអត្តភាព មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាង នេះទេ ។ បេ ។

[៤១៣] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា សញ្ញា ក្នុងនេវសញ្ញានាសញ្ញា-យតនភព មានទេឬ ។ អើ ។ ក្រែងនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនភព ជាចតុវោការភពឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនភព ជាចតុវោការភពមែន ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គលមិន គួរនិយាយថា សញ្ញា ក្នុងនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនភព មានទេ ។

[៤១៤] នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនភព ជាចតុវោការភព បុគ្គល មិនគួរនិយាយថា សញ្ញា ក្នុងនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនភព មានទេឬ ។ អើ ។ អាកាសានញ្ចាយតនភព ជាចតុវោការភព បុគ្គលមិនគួរនិយាយ ថា សញ្ញា ក្នុងអាកាសានញ្ចាយតនភព មានទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤១៥] នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនភព ជាចតុវោការភព បុគ្គល មិនគួរនិយាយថា សញ្ញា ក្នុងនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនភព មានទេឬ ។

អាមន្តា ។ វិញ្ញាណញ្ចាយតនំ ។ បេ ។ អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ ចតុវោការភវោ អាកិញ្ចញ្ញាយតនេ ន វត្តព្វំ សញ្ញា អត្ថីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤១៦] អាកាសានញ្ចាយតនំ ចតុវោការភវោ អត្ថិ តត្ថ សញ្ញាតិ ។ អាមន្តា ។ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ ចតុវោការភវោ អត្ថិ តត្ថ សញ្ញាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ វិញ្ញាណញ្ចាយតនំ ។ បេ ។ អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ ចតុវោការភវោ អត្ថិ តត្ថ សញ្ញាតិ ។ អាមន្តា ។ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ ចតុវោការភវោ អត្ថិ តត្ថ សញ្ញាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤១៧] នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនេ ន វត្តព្វំ សញ្ញា អត្ថីតិ វា នត្ថីតិ វាតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ ចតុវោការភវោតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ ចតុវោការភវោ តេន វត វេ វត្តព្វេ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនេ ន វត្តព្វំ សញ្ញា អត្ថីតិ វា នត្ថីតិ វាតិ ។

នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនកថា

អើ ។ វិញ្ញាណញ្ចាយតនភព ។ បេ ។ អាកិញ្ចញ្ញាយតនភព ជាចតុ-វោការភព បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា សញ្ញា ក្នុងអាកិញ្ចញ្ញាយតនភព មានទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤១៦] អាកាសានញ្ចាយតនភព ជាចតុវោការភព សញ្ញា ក្នុងអាកាសានញ្ចាយតនភពនោះ មានដែរឬ ។ អើ ។ នេវសញ្ញានា-សញ្ញាយតនភព ជាចតុវោការភព សញ្ញា ក្នុងនេវសញ្ញានាសញ្ញាយ-តនភពនោះ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ វិញ្ញាណញ្ចាយតនភព ។ បេ ។ អាកិញ្ចញ្ញាយតនភព ជាចតុវោការភព សញ្ញា ក្នុងអាកិញ្ចញ្ញាយតនភពនោះ មានដែរឬ ។ អើ ។ នេវ-សញ្ញានាសញ្ញាយតនភព ជាចតុវោការភព សញ្ញា ក្នុងនេវសញ្ញានា-សញ្ញាយតនភពនោះ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤១៧] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា សញ្ញា ក្នុងនេវសញ្ញានាសញ្ញា-យតនភព មានឬមិនមានទេឬ ។ អើ ។ ក្រែង នេវសញ្ញានាសញ្ញា-យតនភព ជាចតុវោការភពឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ នេវសញ្ញានា-សញ្ញាយតនភព ជាចតុវោការភពមែន ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរ ពោលថា បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា សញ្ញា ក្នុងនេវសញ្ញានាសញ្ញាយ-តនភព មានឬមិនមានទេ ។

[៤១៨] នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ ចតុវោការភវោ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនេ ន វត្តព្វំ សញ្ញា អត្ថីតិ វា នត្ថីតិ វាតិ ។ អាមន្តា ។ អាកាសានញ្ចាយតនំ ។ បេ ។ វិញ្ញាណញ្ចាយតនំ ។ បេ ។ អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ ចតុវោការភវោ អាកិញ្ចញ្ញាយតនេ ន វត្តព្វំ សញ្ញា អត្ថីតិ វា នត្ថីតិ វាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤១៩] អាកាសានញ្ចាយតនំ ចតុវោការភវោ អត្ថិ តត្ថ សញ្ញាតិ ។ អាមន្តា ។ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ ចតុវោការភវោ អត្ថិ តត្ថ សញ្ញាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ វិញ្ញាណញ្ចាយតនំ ។ បេ ។ អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ ចតុវោការភវោ អត្ថិ តត្ថ សញ្ញាតិ ។ អាមន្តា ។ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ ចតុវោការភវោ អត្ថិ តត្ថ សញ្ញាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៦១៨] នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនភព ជាចតុវោការភព បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា សញ្ញា ក្នុងនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនភព មានឬមិនមានទេឬ ។ អើ ។ អាកាសានញ្ចាយតនភព ។ បេ ។ វិញ្ញាណញ្ចាយ-តនភព ។ បេ ។ អាកិញ្ចញ្ញាយតនភព ជាចតុវោការភព បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា សញ្ញា ក្នុងអាកិញ្ចញ្ញាយតនភព មានឬមិនមានទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៦១៩] អាកាសានញ្ចាយតនភព ជាចតុវោការភព សញ្ញា ក្នុងអាកាសានញ្ចាយតនភពនោះ មានដែរឬ ។ អើ ។ នេវសញ្ញា-នាសញ្ញាយតនភព ជាចតុវោការភព សញ្ញា ក្នុងនេវសញ្ញានាសញ្ញា-យតនភពនោះ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ វិញ្ញាណញ្ចាយតនភព ។ បេ ។ អាកិញ្ចញ្ញាយតនភព ជាចតុវោការភព សញ្ញា ក្នុងអាកិញ្ចញ្ញាយតនភពនោះ មានដែរឬ ។ អើ ។ នេវសញ្ញា-នាសញ្ញាយតនភព ជាចតុវោការភព សញ្ញា ក្នុងនេវសញ្ញានាសញ្ញា-យតនភពនោះ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

១៦៣

នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនកថា

[៤២០] នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនេ ន វត្តព្វំ សញ្ញា អត្ថីតិ វា នត្ថីតិ វាតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនន្តិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ តេន វត រេ វត្តព្វេ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនេ ន វត្តព្វំ សញ្ញា អត្ថីតិ វា នត្ថីតិ វាតិ ។

[៤២១] នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនន្តិ កត្វា នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនេ ន វត្តព្វំ សញ្ញា អត្ថីតិ វា នត្ថីតិ វាតិ ។ អាមន្តា ។ អទុក្ខមសុខា វេទនាតិ កត្វា អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ ន វត្តព្វំ វេទនាតិ វា អវេទនាតិ វាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនកថា ។

តតិយោ វគ្គោ ។

នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនកថា

[៤២០] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា សញ្ញា ក្នុងនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនភព មានឬមិនមានទេឬ ។ អើ ។ ក្រែង នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនភព មានឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនភព មានមែន ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា បុគ្គលគួរនិយាយថា សញ្ញា ក្នុងនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនភព មានឬមិនមានទេ ។

[៤២១] បុគ្គលធ្វើសេចក្តីចូលចិត្តថា នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនភព ដូច្នេះហើយ មិនគួរនិយាយថា សញ្ញា ក្នុងនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនភព មានឬមិនមានទេឬ ។ អើ ។ បុគ្គលធ្វើសេចក្តីចូលចិត្តថា អទុក្ខមសុខវេទនា ដូច្នេះហើយ មិនគួរនិយាយថា វេទនា ឬមិនមែនវេទនា ក្នុងអទុក្ខមសុខវេទនាទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

ចប់ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនកថា ។

ចប់ តតិយវគ្គ ។

១៦៤

តស្ស ឧទ្ទានំ

ពលំ សាធារណំ អរិយំ សភាគំ ចិត្តំ វិមុច្ចតិ
វិមុត្តំ វិមុច្ចមានំ អត្ថិ ចិត្តំ វិមុច្ចមានំ
អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស ទិដ្ឋិបរិយុដ្ឋានំ បហីនំ
អដ្ឋមកស្ស បុគ្គលស្ស នត្ថិ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ចក្ខុំ
សោតំ ធម្មុបត្ថទ្ធំ យថាកម្មុបគតញ្ញាណំ ទេវេសុ
សំវរោ អសញ្ញសត្តេសុ សញ្ញា ឯវមេវ ភវគ្គន្តិ ។

គិហិស្ស អរហាតិកថា

[៤២២] គិហិស្ស អរហាតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ អរហតោ គិហិសញ្ញោជនន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ នត្ថិ អរហតោ គិហិសញ្ញោជនន្តិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ នត្ថិ អរហតោ គិហិសញ្ញោជនំ នោ វត រេ វត្តព្វេ គិហិស្ស អរហាតិ ។

[៤២៣] គិហិស្ស អរហាតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ អរហតោ គិហិសញ្ញោជនំ បហីនំ ឧច្ឆិន្នមូលំ

ឧទ្ទាននៃតតិយវគ្គនោះ គឺ

និយាយ អំពីកម្លាំងព្រះតថាគត សាធារណៈដល់សាវ័ក ១ កម្លាំងព្រះតថាគត ជាអរិយៈ ១ ចិត្ត ប្រកបដោយរាគៈ រួចស្រឡះ ១ ចិត្ត រួចស្រឡះហើយ កំពុងរួចស្រឡះ និងចិត្តកំពុងរួចស្រឡះ ១ បុគ្គលទី ៨ លះបង់ទិដ្ឋិបរិយុដ្ឋានៈ ១ បុគ្គលទី ៨ មិនមានឥន្ទ្រិយ៥យ៉ាង ១ មំសចក្ខុ ដែលធម៌ទំនុកបម្រុង ១ មំសសោតដែលធម៌ទំនុកបម្រុង ១ យថាកម្មូបគតញ្ញាណ ១ ការសង្រួម ក្នុងពួកទេវតា ១ សញ្ញា ក្នុងពួកអសញ្ញសត្វ ១ ក្នុងនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនភព ១ ។

គិហិអរហាតិកថា

[៤២២] គ្រហស្ថ បានជាព្រះអរហន្តដែរឬ ។ អើ ។ សញ្ញោជនៈនៃគ្រហស្ថ របស់ព្រះអរហន្ត មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សញ្ញោជនៈនៃគ្រហស្ថ របស់ព្រះអរហន្ត មិនមានទេឬ ។ អើ ។ បើសញ្ញោជនៈនៃគ្រហស្ថ របស់ព្រះអរហន្ត មិនមានទេ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា គ្រហស្ថ បានជាព្រះអរហន្តទេ ។

[៤២៣] គ្រហស្ថ បានជាព្រះអរហន្តដែរឬ ។ អើ ។ ក្រែងសញ្ញោជនៈនៃគ្រហស្ថ ព្រះអរហន្ត បានលះបង់ហើយ មានឫសគល់

គិហិស្ស អរហាតិកថា

តាលាវត្ថុកតំ អនភាវង្កតំ អាយតឹអនុប្បាទធម្មន្តិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អរហតោ គិហិសញ្ញោជនំ បហីនំ ឧច្ឆិន្នមូលំ តាលាវត្ថុកតំ អនភាវង្កតំ អាយតឹអនុប្បា-ទធម្មំ នោ វត រេ វត្តព្វេ គិហិស្ស អរហាតិ ។

[៤២៤] គិហិស្ស អរហាតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ កោចិ គិហី គិហិសញ្ញោជនំ អប្បហាយ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ ទុក្ខស្សន្តករោតិ ។ នត្ថិ ។ ហញ្ចិ នត្ថិ កោចិ គិហី គិហិសញ្ញោជនំ អប្បហាយ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ ទុក្ខស្សន្តករោ នោ វត រេ វត្តព្វេ គិហិស្ស អរហាតិ ។

[៤២៥] គិហិស្ស អរហាតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ វច្ឆគោត្តោ បរិព្វាជកោ ភគវន្តំ ឯតទវោច អត្ថិ នុ ខោ ភោ គោតម កោចិ គិហី គិហិសញ្ញោជនំ អប្បហាយ កាយស្ស ភេទា ទុក្ខស្សន្តករោតិ នត្ថិ ខោ វច្ឆ កោចិ គិហី គិហិសញ្ញោជនំ អប្បហាយ កាយស្ស ភេទា ទុក្ខស្សន្តករោតិ អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។

ផ្តាច់ហើយ ធ្វើឲ្យសល់តែទីនៅដូចជាទីនៅនៃដើមត្នោត ធ្វើមិនឲ្យមានបែបភាព ឲ្យជាធម៌លែងកើតតទៅទៀតឬ ។ អើ ។ បើសញ្ញោជនៈនៃគ្រហស្ថ ព្រះអរហន្ត បានលះបង់ហើយ មានឫសគល់ផ្តាច់ហើយ ធ្វើឲ្យសល់តែទីនៅដូចជាទីនៅនៃដើមត្នោត ធ្វើមិនឲ្យមានបែបភាព ឲ្យជាធម៌លែងកើតតទៅទៀត ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា គ្រហស្ថ បានជាព្រះអរហន្តទេ ។

[៤២៤] គ្រហស្ថ បានជាព្រះអរហន្តដែរឬ ។ អើ ។ គ្រហស្ថណាមួយ មិនទាន់លះសញ្ញោជនៈនៃគ្រហស្ថ ហើយធ្វើនូវទីបំផុតនៃទុក្ខក្នុងបច្ចុប្បន្ន មានដែរឬ ។ មិនមានទេ ។ បើគ្រហស្ថណាមួយ មិនទាន់លះសញ្ញោជនៈនៃគ្រហស្ថ ហើយធ្វើនូវទីបំផុតនៃទុក្ខក្នុងបច្ចុប្បន្ន មិនមានទេ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា គ្រហស្ថ បានជាព្រះអរហន្តទេ ។

[៤២៥] គ្រហស្ថ បានជាព្រះអរហន្តដែរឬ ។ អើ ។ ក្រែងវច្ឆគោត្តបរិព្វាជក បានក្រាបបង្គំទូលសួរព្រះមានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន គ្រហស្ថណាមួយ មិនទាន់លះសញ្ញោជនៈរបស់គ្រហស្ថ លុះបែកធ្លាយរាងកាយ ហើយធ្វើនូវទីបំផុតនៃទុក្ខ មានដែរឬ (ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា) ម្នាលវច្ឆៈ គ្រហស្ថណាមួយ មិនទាន់លះសញ្ញោជនៈរបស់គ្រហស្ថ លុះបែកធ្លាយរាងកាយ ហើយធ្វើនូវទីបំផុតនៃទុក្ខ មិនមានទេ ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។

អាមន្តា ។ តេន ហិ ន វត្តព្វំ គិហិស្ស អរហាតិ ។

[៤២៦] គិហិស្ស អរហាតិ ។ អាមន្តា ។ អរហា មេថុនំ ធម្មំ បដិសេវេយ្យ មេថុនំ ធម្មំ ឧប្បាទេយ្យ បុត្តសម្ពាធសយនំ អជ្ឈាវសេយ្យ កាសិកចន្ទនំ បច្ចនុភវេយ្យ មាលាគន្ធវិលេបនំ ធារេយ្យ ជាតរូបរជតំ សាទិយេយ្យ អជេឡកំ បដិគ្គណ្ហេយ្យ កុក្កុដសូករំ បដិគ្គណ្ហេយ្យ ហត្ថិគវាស្សវឡវំ បដិគ្គណ្ហេយ្យ តិត្តិរវដ្ដកមោរកបិញ្ជលំ បដិគ្គណ្ហេយ្យ បីតវណ្ណវាលមោលិកំ ធារេយ្យ ឱទាតានិ វត្ថានិ ទីឃទសានិ ធារេយ្យ យាវជីវំ អគារិយភូតោ អស្សាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤២៧] ន វត្តព្វំ គិហិស្ស អរហាតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ យសោ កុលបុត្តោ ឧត្តិយោ គហបតិ សេតុ មាណវោ គិហិស្ស ព្យញ្ជនេន អរហត្តំ បត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ យសោ កុលបុត្តោ ឧត្តិយោ គហបតិ សេតុ មាណវោ គិហិស្ស ព្យញ្ជនេន អរហត្តំ បត្តា តេន វត រេ វត្តព្វេ គិហិស្ស អរហាតិ ។

គិហិស្ស អរហាតិកថា ។

អើ ។ ព្រោះហេតុនោះ អ្នកមិនគួរពោលថា គ្រហស្ថ បានជាព្រះអរហន្តទេ ។

[៤២៦] គ្រហស្ថ បានជាព្រះអរហន្តដែរឬ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត សេពមេថុនធម្ម ញុំាងមេថុនធម្មឲ្យកើតឡើង នៅគ្រប់គ្រងដំណេកដែលចង្អៀតដោយកូន លាបពព្រោះព្រំខ្លឹមចន្ទន៍ដ៏ឧត្តម ទ្រទ្រង់ផ្កាកម្រង គ្រឿងក្រអូប និងគ្រឿងលាប ត្រេកអរចំពោះមាសនិងប្រាក់ ទទួលពពែនិងចៀម ទទួលមាន់និងជ្រូក ទទួលដំរី គោ សេះឈ្មោល សេះញី ទទួលទទា ក្រួច ក្ងោក ចចាត ទ្រទ្រង់ផ្នួងសក់ដែលមានទង មានពណ៌លឿង ទ្រទ្រង់សំពត់សមានជាយវែង នៅជាគ្រហស្ថ ដរាបអស់មួយជីវិតដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤២៧] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា គ្រហស្ថ បានជាព្រះអរហន្តទេឬ ។ អើ ។ ក្រែងយសកុលបុត្រ ឧត្តិយគហបតី និងសេតុមាណពដល់នូវព្រះអរហត្ត ដោយភេទនៃគ្រហស្ថឬ ។ អើ ។ បើ យស-កុលបុត្រ ឧត្តិយគហបតិ និងសេតុមាណព ដល់នូវព្រះអរហត្ត ដោយភេទនៃគ្រហស្ថមែន ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា គ្រហស្ថ បានជាព្រះអរហន្តដែរ ។

ចប់ គិហិអរហាតិកថា ។

១៦៧

ឧបបត្តិកថា

[៤២៨] សហ ឧបបត្តិយា អរហាតិ ។ អា-
មន្តា ។ សហ ឧបបត្តិយា សោតាបន្នោ ហោតីតិ ។
ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤២៩] សហ ឧបបត្តិយា អរហាតិ ។ អា-
មន្តា ។ សហ ឧបបត្តិយា សកទាគាមី ហោតីតិ ។
ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៣០] សហ ឧបបត្តិយា អរហាតិ ។ អា-
មន្តា ។ សហ ឧបបត្តិយា អនាគាមី ហោតីតិ ។
ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៣១] សហ ឧបបត្តិយា សោតាបន្នោ ន
ហោតីតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ សហ ឧបបត្តិយា
សោតាបន្នោ ន ហោតិ នោ វត រេ វត្តព្វេ សហ
ឧបបត្តិយា អរហាតិ ។

ឧបបត្តិកថា

[៤២៨] បុគ្គល បានជាព្រះអរហន្ត ជាមួយគ្នានឹងការកើតឡើង[១]ឬ ។ អើ ។ បុគ្គល បានជាសោតាបន្ន: ជាមួយគ្នានឹងការកើតឡើង[២]ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤២៩] បុគ្គល បានជាព្រះអរហន្ត ជាមួយគ្នានឹងការកើតឡើងឬ ។ អើ ។ បុគ្គល បានជាសកទាគាមី ជាមួយគ្នានឹងការកើតឡើងឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤៣០] បុគ្គល បានជាព្រះអរហន្ត ជាមួយគ្នានឹងការកើតឡើងឬ ។ អើ ។ បុគ្គល បានជាអនាគាមី ជាមួយគ្នានឹងការកើតឡើងឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤៣១] បុគ្គល បានជាសោតាបន្ន: មិនមានជាមួយគ្នានឹងការកើតឡើងទេឬ ។ អើ ។ បើបុគ្គល បានជាសោតាបន្ន: មិនមានជាមួយគ្នានឹងការកើតឡើងទេ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គល បានជាព្រះអរហន្ត ជាមួយគ្នានឹងការកើតឡើងទេ ។

---

១ សំដៅយកបុគ្គល ដែលកើតក្នុងសុទ្ធាវាស បានសម្រេចជាអរហន្ត ដំណាលគ្នា នឹងការកើតឡើងឬ ?

២ សំដៅយក ឧបបត្តិចិត្ត (ចិត្តកើតឡើងជាលោកិយៈ) ។

[៤៣២] សហ ឧបបត្តិយា សកទាគាមី ន ហោតីតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ សហ ឧបបត្តិយា សកទាគាមី ន ហោតិ នោ វត រេ វត្តព្វេ សហ ឧបបត្តិយា អរហាតិ ។

[៤៣៣] សហ ឧបបត្តិយា អនាគាមី ន ហោតីតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ សហ ឧបបត្តិយា អនាគាមី ន ហោតិ នោ វត រេ វត្តព្វេ សហ ឧបបត្តិយា អរហាតិ ។

[៤៣៤] សហ ឧបបត្តិយា អរហាតិ ។ អាមន្តា ។ សារីបុត្តោ ថេរោ សហ ឧបបត្តិយា អរហាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ មហាមោគ្គល្លានោ ថេរោ ។ បេ ។ មហាកស្សបោ ថេរោ ។ បេ ។ មហាកច្ចាយនោ ថេរោ ។ បេ ។ មហាកោដ្ឋិកោ ថេរោ ។ បេ ។ មហាបណ្ឌកោ ថេរោ សហ ឧបបត្តិយា អរហាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៣៥] សារីបុត្តោ ថេរោ ន សហ ឧបបត្តិយា អរហាតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ សារីបុត្តោ ថេរោ ន សហ ឧបបត្តិយា អរហា នោ វត រេ

[៤៣២] បុគ្គល បានជាសកទាគាមី មិនមានជាមួយគ្នានឹងការកើតឡើងទេឬ ។ អើ ។ បើបុគ្គល បានជាសកទាគាមី មិនមានជាមួយគ្នានឹងការកើតឡើងទេ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គល បានជាព្រះអរហន្ត ជាមួយគ្នានឹងការកើតឡើងទេ ។

[៤៣៣] បុគ្គល បានជាអនាគាមី មិនមានជាមួយគ្នានឹងការកើតឡើងទេឬ ។ អើ ។ បើបុគ្គល បានជាអនាគាមី មិនមានជាមួយគ្នានឹងការកើតឡើងទេ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គល បានជាព្រះអរហន្ត ជាមួយគ្នានឹងការកើតឡើងទេ ។

[៤៣៤] បុគ្គល បានជាព្រះអរហន្ត ជាមួយគ្នានឹងការកើតឡើងឬ ។ អើ ។ ព្រះសារីបុត្តត្ថេរ បានជាព្រះអរហន្ត ជាមួយគ្នានឹងការកើតឡើងឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះមោគ្គ-ល្លានត្ថេរ ។ បេ ។ ព្រះមហាកស្សបត្ថេរ ។ បេ ។ ព្រះមហាកច្ចា-យនត្ថេរ ។ បេ ។ ព្រះមហាកោដ្ឋិកត្ថេរ ។ បេ ។ ព្រះមហាបណ្ឌ-កត្ថេរ បានជាព្រះអរហន្ត ជាមួយគ្នានឹងការកើតឡើងឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤៣៥] ព្រះសារីបុត្តត្ថេរ មិនមែនបានជាព្រះអរហន្ត ជាមួយគ្នានឹងការកើតឡើងទេឬ ។ អើ ។ បើព្រះសារីបុត្តត្ថេរ មិនមែនបានជាព្រះអរហន្ត ជាមួយគ្នានឹងការកើតឡើងទេ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន

វត្តព្វំ សហ ឧបបត្តិយា អរហាតិ ។

[៤៣៦] មហាមោគ្គល្លានោ ថេរោ ។ បេ ។ មហាកស្សបោ ថេរោ មហាកច្ចាយនោ ថេរោ មហាកោដ្ឋិកោ ថេរោ ។ បេ ។

[៤៣៧] មហាបណ្ឌកោ ថេរោ ន សហ ឧបបត្តិយា អរហាតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ មហា-បណ្ឌកោ ថេរោ ន សហ ឧបបត្តិយា អរហា នោ វត រេ វត្តព្វំ សហ ឧបបត្តិយា អរហាតិ ។

[៤៣៨] សហ ឧបបត្តិយា អរហាតិ ។ អា-មន្តា ។ ឧបបត្តេសិយេន ចិត្តេន អរហត្តំ សច្ឆិក-រោតិ លោកិយេន សាសវេន ។ បេ ។ សង្កិលេ-សិកេនាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៣៩] សហ ឧបបត្តិយា អរហាតិ ។ អា-មន្តា ។ ឧបបត្តេសិយំ ចិត្តំ និយ្យានិកំ ខយគាមិ ពោធគាមិ អបចយគាមិ អនាសវំ ។ បេ ។ អសង្កិ-លេសិកន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គល បានជាព្រះអរហន្ត ជាមួយគ្នានឹងការកើតឡើងទេ ។

[៤៣៦] *ព្រះមហាមោគ្គល្លានត្ថេរ ។ បេ ។ ព្រះមហាកស្សបត្ថេរ ព្រះមហាកច្ចាយនត្ថេរ ព្រះមហាកោដ្ឋិកត្ថេរ ។ បេ ។*

[៤៣៧] *ព្រះមហាបណ្ឌកត្ថេរ មិនមែនបានជាព្រះអរហន្ត ជាមួយគ្នានឹងការកើតឡើងទេឬ ។ អើ ។ បើព្រះមហាបណ្ឌកត្ថេរ មិនមែនបានជាព្រះអរហន្ត ជាមួយគ្នានឹងការកើតឡើងទេ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គល បានជាព្រះអរហន្ត ជាមួយគ្នានឹងការកើតឡើងទេ ។*

[៤៣៨] *បុគ្គល បានជាព្រះអរហន្ត ជាមួយគ្នានឹងការកើតឡើងឬ ។ អើ ។ បុគ្គលធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ នូវព្រះអរហត្ត ដោយចិត្ត ដែលកំពុងស្វែងរកនូវការកើតឡើង* (បដិសន្ធិចិត្ត) *ជាលោកិយៈ ប្រកបដោយអាសវៈ ។ បេ ។ ប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។*

[៤៣៩] *បុគ្គល បានជាព្រះអរហន្ត ជាមួយគ្នានឹងការកើតឡើងឬ ។ អើ ។ ចិត្ត ដែលកំពុងស្វែងរកនូវការកើតឡើង ជានិយ្យានិកៈ ដល់នូវការអស់ទៅ ដល់នូវការត្រាស់ដឹង ដល់នូវការមិនសន្សំ មិនមានអាសវៈ ។ បេ ។ មិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។*

[៤៤០] ននុ ឧបបត្តេសិយំ ចិត្តំ អនិយ្យានិកំ ន ខយគាមិ ន ពោធគាមិ ន អបចយគាមិ សាសវំ ។ បេ ។ សង្កិលេសិកន្តិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ ឧបបត្តេសិយំ ចិត្តំ អនិយ្យានិកំ ន ខយគាមិ ន ពោធគាមិ ន អបចយគាមិ សាសវំ ។ បេ ។ សង្កិលេសិកំ នោ វត រេ វត្តព្វេ សហ ឧបបត្តិយា អរហាតិ ។

[៤៤១] សហ ឧបបត្តិយា អរហាតិ ។ អាមន្តា ។ ឧបបត្តេសិយេន ចិត្តេន រាគំ បជហាតិ ទោសំ បជហាតិ មោហំ បជហាតិ ។ បេ ។ អនោត្តប្បំ បជហាតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៤២] សហ ឧបបត្តិយា អរហាតិ ។ អាមន្តា ។ ឧបបត្តេសិយំ ចិត្តំ មគ្គោ ។ បេ ។ សតិប្បដ្ឋានំ សម្មប្បធានំ ឥទ្ធិបាទោ ឥន្ទ្រិយំ ពលំ ។ បេ ។ ពោជ្ឈង្គោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៤៣] សហ ឧបបត្តិយា អរហាតិ ។

[៤៤០] ក្រែងចិត្ត ដែលកំពុងស្វែងរកនូវការកើតឡើង មិនមែនជានិយ្យានិកៈ មិនដល់នូវការអស់ទៅ មិនដល់នូវការត្រាស់ដឹង មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ប្រកបដោយអាសវៈ ។ បេ ។ ប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងឬ ។ អើ ។ បើចិត្ត ដែលកំពុងស្វែងរកនូវការកើតឡើង មិនមែនជានិយ្យានិកៈ មិនដល់នូវការអស់ទៅ មិនដល់នូវការត្រាស់ដឹង មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ប្រកបដោយអាសវៈ ។ បេ ។ ប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គល បានជាព្រះអរហន្ត ជាមួយគ្នានឹងការកើតឡើងទេ ។

[៤៤១] បុគ្គល បានជាព្រះអរហន្ត ជាមួយគ្នានឹងការកើតឡើងឬ ។ អើ ។ បុគ្គល លះរាគៈ លះទោសៈ លះមោហៈ ។ បេ ។ លះអនោត្តប្បៈ ដោយចិត្ត ដែលកំពុងស្វែងរកនូវការកើតឡើងឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤៤២] បុគ្គល បានជាព្រះអរហន្ត ជាមួយគ្នានឹងការកើតឡើងឬ ។ អើ ។ ចិត្ត ដែលកំពុងស្វែងរកនូវការកើតឡើង ជាមគ្គ ។ បេ ។ ជាសតិប្បដ្ឋាន ជាសម្មប្បធាន ជាឥទ្ធិបាទ ជាឥន្ទ្រិយ ជាពលៈ ។ បេ ។ ជាពោជ្ឈង្គៈឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤៤៣] បុគ្គល បានជាព្រះអរហន្ត ជាមួយគ្នានឹងការកើតឡើងឬ ។

អាមន្តា ។ ឧបបត្តេសិយេន ចិត្តេន ទុក្ខំ បរិជានាតិ សមុទយំ បជហាតិ និរោធំ សច្ឆិករោតិ មគ្គំ ភាវេ-
តីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៤៤] សហ ឧបបត្តិយា អរហាតិ ។ អាម-
ន្តា ។ ចុតិចិត្តំ មគ្គចិត្តំ ឧបបត្តេសិយំ ចិត្តំ ផល-
ចិត្តន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

ឧបបត្តិកថា ។

អនាសវកថា

[៤៤៥] អរហតោ សព្វេ ធម្មា អនាសវាតិ ។ អាមន្តា ។ មគ្គោ ផលំ និព្វានំ សោតាបត្តិមគ្គោ សោតាបត្តិផលំ សកទាគាមិមគ្គោ សកទាគាមិផលំ អនាគាមិមគ្គោ អនាគាមិផលំ អរហត្តមគ្គោ អរហត្ត-
ផលំ សតិបដ្ឋានំ សម្មប្បធានំ ឥទ្ធិបាទោ ឥន្ទ្រិយំ ពលំ ពោជ្ឈង្គោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៤៦] អរហតោ សព្វេ ធម្មា អនាសវាតិ ។ អាមន្តា ។ អរហតោ ចក្ខុំ អនាសវន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អរហតោ ចក្ខុំ អនាសវន្តិ ។

អើ ។ បុគ្គល កំណត់ដឹងនូវទុក្ខសច្ច លះនូវសមុទយសច្ច ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវនិរោធសច្ច ចម្រើននូវមគ្គសច្ច ដោយចិត្ត ដែលកំពុងស្វែងរកនូវការកើតឡើងឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤៤៤] បុគ្គល បានជាព្រះអរហន្ត ជាមួយគ្នានឹងការកើតឡើងឬ ។ អើ ។ ចុតិចិត្ត មគ្គចិត្ត ចិត្តដែលកំពុងស្វែងរកនូវការកើតឡើងជាផលចិត្តឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

ចប់ ឧបបត្តិកថា ។

អនាសវកថា

[៤៤៥] ពួកធម៌ទាំងអស់ របស់ព្រះអរហន្ត មិនមានអាសវៈទេឬ ។ អើ ។ មគ្គ ផល និព្វាន សោតាបត្តិមគ្គ សោតាបត្តិផល សកទាគាមិមគ្គ សកទាគាមិផល អនាគាមិមគ្គ អនាគាមិផល អរហត្តមគ្គ អរហត្តផល សតិប្បដ្ឋាន សម្មប្បធាន ឥទ្ធិបាទ ឥន្ទ្រិយ ពលៈ ពោជ្ឈង្គៈ (របស់ព្រះអរហន្ត ជាធម៌មិនមានអាសវៈ) ទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤៤៦] ពួកធម៌ទាំងអស់ របស់ព្រះអរហន្ត មិនមានអាសវៈទេឬ ។ អើ ។ ចក្ខុ របស់ព្រះអរហន្ត មិនមានអាសវៈទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។បេ។ ចក្ខុ របស់ព្រះអរហន្ត មិនមានអាសវៈទេឬ ។

អាមន្តា ។ មគ្គោ ផលំ និព្វានំ សោតាបត្តិមគ្គោ សោតាបត្តិផលំ ។ បេ ។ ពោជ្ឈង្គោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អរហតោ សោតំ ។ បេ ។ អរហតោ ឃានំ ។ បេ ។ អរហតោ ជិវ្ហា ។ បេ ។ អរហតោ កាយោ អនាសវោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៤៧] អរហតោ កាយោ អនាសវោតិ ។ អាមន្តា ។ មគ្គោ ផលំ និព្វានំ សោតាបត្តិមគ្គោ សោតាបត្តិផលំ ។ បេ ។ ពោជ្ឈង្គោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៤៨] អរហតោ កាយោ អនាសវោតិ ។ អាមន្តា ។ អរហតោ កាយោ បគ្គហនិគ្គហុបគោ ឆេទនភេទនូបគោ កាកេហិ គិជ្ឈេហិ កុលលេហិ សាធារណោតិ ។ អាមន្តា ។ អនាសវោ ធម្មោ បគ្គហនិគ្គហុបគោ ឆេទនភេទនូបគោ កាកេហិ គិជ្ឈេហិ កុលលេហិ សាធារណោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៤៩] អរហតោ កាយេ វិសំ កមេយ្យ សត្ថំ កមេយ្យ អគ្គិ កមេយ្យាតិ ។ អាមន្តា ។

អើ ។ មគ្គ ផល និព្វាន សោតាបត្តិមគ្គ សោតាបត្តិផល ។ បេ ។ ពោជ្ឈង្គៈ (របស់ព្រះអរហន្ត ជាធម៌មិនមានអាសវៈ)ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ត្រចៀក របស់ព្រះអរហន្ត ។ បេ ។ ច្រមុះ របស់ព្រះអរហន្ត ។ បេ ។ អណ្តាត របស់ព្រះអរហន្ត ។ បេ ។ កាយ របស់ព្រះអរហន្ត មិនមានអាសវៈទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤៤៧] កាយ របស់ព្រះអរហន្ត មិនមានអាសវៈទេឬ ។ អើ ។ មគ្គ ផល និព្វាន សោតាបត្តិមគ្គ សោតាបត្តិផល ។ បេ ។ ពោជ្ឈង្គៈ (របស់ព្រះអរហន្ត ជាធម៌មិនមានអាសវៈ) ទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤៤៨] កាយ របស់ព្រះអរហន្ត មិនមានអាសវៈទេឬ ។ អើ ។ កាយ របស់ព្រះអរហន្ត គួរដល់នូវការផ្គងឡើងនិងការសង្កត់សង្កិន គួរដល់នូវការដាច់និងការបែកធ្លាយ ជាសាធារណៈ ដល់ពួកក្អែក ត្មាត ខ្វែងដែរឬ ។ អើ ។ ធម៌ មិនមានអាសវៈ គួរដល់នូវការផ្គងឡើងនិងការសង្កត់សង្កិន គួរដល់នូវការដាច់និងការបែកធ្លាយ ជាសាធារណៈ ដល់ពួកក្អែក ត្មាត ខ្វែងដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤៤៩] ថ្នាំពិស គួរចូលទៅ គ្រឿងសស្ត្រា គួរមុត ភ្លើង គួរឆេះ ចំពោះកាយ របស់ព្រះអរហន្តដែរឬ ។ អើ ។

១៧៣

អនាសវកថា

អនាសវេ ធម្មេ វិសំ កាមេយ្យ សត្ថំ កាមេយ្យ អគ្គិ កាមេយ្យាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៦៨០] លព្ភា អរហតោ កាយោ អន្ទុពន្ធនេន ពន្ធិតុំ រជ្ជុពន្ធនេន ពន្ធិតុំ សង្ខលិកពន្ធនេន ពន្ធិតុំ គាមពន្ធនេន ពន្ធិតុំ និគមពន្ធនេន ពន្ធិតុំ នគរពន្ធនេន ពន្ធិតុំ ជនបទពន្ធនេន ពន្ធិតុំ កណ្ឋបញ្ចមេហិ ពន្ធនេហិ ពន្ធិតុន្តិ ។ អាមន្តា ។ លព្ភា អនាសវោ ធម្មោ អន្ទុពន្ធនេន ពន្ធិតុំ រជ្ជុពន្ធនេន ពន្ធិតុំ សង្ខលិកពន្ធនេន ពន្ធិតុំ គាមពន្ធនេន និគមពន្ធនេន នគរពន្ធនេន ជនបទពន្ធនេន កណ្ឋបញ្ចមេហិ ពន្ធនេហិ ពន្ធិតុន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៦៨១] យទិ អរហា បុថុជ្ជនស្ស ចីវរំ ទេតិ អនាសវំ ហុត្វា សាសវំ ហោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អនាសវំ ហុត្វា សាសវំ ហោតីតិ ។ អាមន្តា ។ តញ្ញេវ អនាសវំ តំ សាសវន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ តញ្ញេវ អនាសវំ តំ សាសវន្តិ ។ អាមន្តា ។ មគ្គោ អនាសវោ ហុត្វា

ថ្នាំពិស គួរចូលទៅ គ្រឿងសស្ត្រា គួរមុត ភ្លើង គួរឆេះ ចំពោះធម៌ដែលមិនមានអាសវៈដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤៩០] កាយ របស់ព្រះអរហន្ត គួរដើម្បីជាប់ដោយចំណងគឺខ្នោះ ដើម្បីជាប់ដោយចំណងគឺខ្សែ ដើម្បីជាប់ដោយចំណងគឺច្រវាក់ ដើម្បីជាប់ដោយចំណងគឺស្រុក ដើម្បីជាប់ដោយចំណងគឺនិគម ដើម្បីជាប់ដោយចំណងគឺនគរ ដើម្បីជាប់ដោយចំណងគឺជនបទ ដើម្បីជាប់ដោយចំណងមានកជាគម្រប់ ៥ ដែរឬ ។ អើ ។ ធម៌ មិនមានអាសវៈ គួរដើម្បីជាប់ដោយចំណងគឺខ្នោះ ដើម្បីជាប់ដោយចំណងគឺខ្សែ ដើម្បីជាប់ដោយចំណងគឺច្រវាក់ ដោយចំណងគឺស្រុក ដោយចំណងគឺនិគម ដោយចំណងគឺនគរ ដោយចំណងគឺជនបទ ដើម្បីជាប់ដោយចំណងមានកជាគម្រប់ ៥ ដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤៩១] បើព្រះអរហន្ត ឲ្យចីវរដល់បុថុជ្ជន (ចីវរនោះ) ជាវត្ថុមិនមានអាសវៈ តែប្រកបដោយអាសវៈ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ (ចីវរ) ជាវត្ថុមិនមានអាសវៈ តែប្រកបដោយអាសវៈ មានដែរឬ ។ អើ ។ ចីវរនោះឯង មិនមានអាសវៈទេ តែចីវរនោះ ប្រកបដោយអាសវៈ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ចីវរនោះ មិនមានអាសវៈទេ តែចីវរនោះ ប្រកបដោយអាសវៈ មានដែរឬ ។ អើ ។ មគ្គ ជាធម៌មិនមានអាសវៈ

សាសវោ ហោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ផលំ សតិប្បដ្ឋានំ សម្មប្បធានំ ឥទ្ធិបាទោ ឥន្ទ្រិយំ ពលំ ពោជ្ឈង្គោ អនាសវោ ហុត្វា សាសវោ ហោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៨២] យទិ អរហា បុថុជ្ជនស្ស បិណ្ឌបាតំ ទេតិ សេនាសនំ ទេតិ គិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារំ ទេតិ អនាសវោ ហុត្វា សាសវោ ហោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អនាសវោ ហុត្វា សាសវោ ហោតីតិ ។ អាមន្តា ។ តញ្ញេវ អនាសវំ តំ សាសវន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ តញ្ញេវ អនាសវំ តំ សាសវន្តិ ។ អាមន្តា ។ មគ្គោ អនាសវោ ហុត្វា សាសវោ ហោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ផលំ សតិប្បដ្ឋានំ សម្មប្បធានំ ឥទ្ធិបាទោ ឥន្ទ្រិយំ ពលំ ពោជ្ឈង្គោ អនាសវោ ហុត្វា សាសវោ ហោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

តែប្រកបដោយអាសវៈ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ផល សតិប្បដ្ឋាន សម្មប្បធាន ឥទ្ធិបាទ ឥន្ទ្រិយ ពលៈ ពោជ្ឈង្គៈ ជាធម៌មិនមានអាសវៈ តែប្រកបដោយអាសវៈ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤៥២] បើព្រះអរហន្ត ឲ្យបិណ្ឌបាត ឲ្យទីសេនាសនៈ ឲ្យគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារ ដល់បុថុជ្ជន (បច្ច័យមានបិណ្ឌបាតជាដើមនោះ) ជាសភាពមិនមានអាសវៈ តែប្រកបដោយអាសវៈ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ (បច្ច័យមានបិណ្ឌបាតជាដើមនោះ) ជាសភាពមិនមានអាសវៈ តែប្រកបដោយអាសវៈ មានដែរឬ ។ អើ ។ បច្ច័យមានបិណ្ឌបាតជាដើមនោះឯង មិនមានអាសវៈទេ តែបច្ច័យមានបិណ្ឌបាតជាដើមនោះ ប្រកបដោយអាសវៈ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បច្ច័យមានបិណ្ឌបាតជាដើមនោះឯង មិនមានអាសវៈទេ តែបច្ច័យមានបិណ្ឌបាតជាដើមនោះ ប្រកបដោយអាសវៈ មានដែរឬ ។ អើ ។ មគ្គ ជាធម៌មិនមានអាសវៈ តែប្រកបដោយអាសវៈ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ផល សតិប្បដ្ឋាន សម្មប្បធាន ឥទ្ធិបាទ ឥន្ទ្រិយ ពលៈ ពោជ្ឈង្គៈ ជាធម៌មិនមានអាសវៈ តែប្រកបដោយអាសវៈ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

អនាសវកថា

[៤៩៣] យទិ បុថុជ្ជនោ អរហតោ ចីវរំ ទេតិ សា-សវំ ហុត្វា អនាសវំ ហោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៩៤] សាសវំ ហុត្វា អនាសវំ ហោតីតិ ។ អាមន្តា ។ តញ្ញេវ សាសវំ តំ អនាសវន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ តញ្ញេវ សាសវំ តំ អនាស-វន្តិ ។ អាមន្តា ។ រាគោ សាសវោ ហុត្វា អនាសវោ ហោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ទោសោ មោ-ហោ ។ បេ ។ អនោត្តប្បំ សាសវំ ហុត្វា អនាសវំ ហោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៩៥] យទិ បុថុជ្ជនោ អរហតោ បិណ្ឌបាតំ ទេតិ សេនាសនំ ទេតិ គិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារំ ទេតិ សាសវោ ហុត្វា អនាសវោ ហោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៩៦] សាសវោ ហុត្វា អនាសវោ ហោតីតិ ។

អនាសវកថា

[៤៥៣] បើបុថុជ្ជន ឲ្យចីវរដល់ព្រះអរហន្ត (ចីវរនោះ) ជាវត្ថុប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមានអាសវៈ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤៥៤] (ចីវរ) ជាវត្ថុប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមានអាសវៈ មានដែរឬ ។ អើ ។ ចីវរនោះឯង ប្រកបដោយអាសវៈ តែចីវរនោះមិនមានអាសវៈ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ចីវរនោះឯង ប្រកបដោយអាសវៈ តែចីវរនោះ មិនមានអាសវៈ មានដែរឬ ។ អើ ។ រាគៈ ជាធម៌ប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមានអាសវៈ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ទោសៈ មោហៈ ។ បេ ។ អនោត្តប្បៈ ជាធម៌ប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមានអាសវៈ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤៥៥] បើបុថុជ្ជន ឲ្យបិណ្ឌបាត ឲ្យសេនាសនៈ ឲ្យគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារ ដល់ព្រះអរហន្ត (បច្ច័យមានបិណ្ឌបាតជាដើមនោះ) ជាសភាពប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមានអាសវៈ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤៥៦] (បច្ច័យមានបិណ្ឌបាតជាដើមនោះ) ជាសភាពប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមានអាសវៈ មានដែរឬ ។

អាមន្តា ។ តញ្ញេវ សាសវំ តំ អនាសវន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ តញ្ញេវ សាសវំ តំ អនាសវន្តិ ។ អាមន្តា ។ រាគោ សាសវោ ហុត្វា អនាសវោ ហោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ទោសោ ។ បេ ។ មោហោ ។ បេ ។ អនោត្តប្បំ សាសវំ ហុត្វា អនាសវំ ហោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៩៧] ន វត្តព្វំ អរហតោ សព្វេ ធម្មា អនាសវាតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ អរហា អនាសវោតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អរហា អនាសវោ តេន វត រេ វត្តព្វេ អរហតោ សព្វេ ធម្មា អនាសវាតិ ។

អនាសវកថា ។

សមន្នាគតកថា

[៤៩៨] អរហា ចតូហិ ផលេហិ សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ អរហា ចតូហិ ផស្សេហិ ចតូហិ វេទនាហិ ចតូហិ សញ្ញាហិ ចតូហិ ចេតនាហិ ចតូហិ ចិត្តេហិ ចតូហិ សទ្ធាហិ ចតូហិ វីរិយេហិ

អើ ។ បច្ច័យមានបិណ្ឌបាតជាដើមនោះ ប្រកបដោយអាសវៈ តែបច្ច័យមានបិណ្ឌបាតជាដើមនោះ មិនមានអាសវៈ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បច្ច័យមានបិណ្ឌបាតជាដើមនោះឯង ប្រកបដោយអាសវៈ តែបច្ច័យមានបិណ្ឌបាតជាដើមនោះ មិនមានអាសវៈ មានដែរឬ ។ អើ ។ រាគៈ ប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមានអាសវៈ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ទោសៈ ។ បេ ។ មោហៈ ។ បេ ។ អនោត្តប្បៈ ប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមានអាសវៈ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤៥៧] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា ពួកធម៌ទាំងអស់ របស់ព្រះអរហន្ត មិនមានអាសវៈទេឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះអរហន្ត មិនមានអាសវៈទេឬ ។ អើ ។ បើព្រះអរហន្ត មិនមានអាសវៈទេ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា ពួកធម៌ទាំងអស់ របស់ព្រះអរហន្ត មិនមានអាសវៈទេ ។

ចប់ អនាសវកថា ។

សមន្នាគតកថា

[៤៥៨] ព្រះអរហន្ត ប្រកបដោយផល ៤ ឬ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត ប្រកបដោយផស្សៈ ៤ ដោយវេទនា ៤ ដោយសញ្ញា ៤ ដោយចេតនា ៤ ដោយចិត្ត ៤ ដោយសទ្ធា ៤ ដោយវីរិយៈ ៤

ចតូហិ សតីហិ ចតូហិ សមាធីហិ ចតូហិ បញ្ញាហិ សមន្នាគតោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៥៩] អនាគាមី តីហិ ផលេហិ សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ អនាគាមី តីហិ ផស្សេហិ ។ បេ ។ តីហិ បញ្ញាហិ សមន្នាគតោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៦០] សកទាគាមី ទ្វីហិ ផលេហិ សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ សកទាគាមី ទ្វីហិ ផស្សេហិ ។ បេ ។ ទ្វីហិ បញ្ញាហិ សមន្នាគតោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៦១] អរហា សោតាបត្តិផលេន សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ អរហា សោតាបន្នោ សត្តក្ខត្តុំបរមោ កោលំកោលោ ឯកពីជីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អរហា សកទាគាមិផលេន សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ អរហា សកទាគាមីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អរហា អនាគាមិផលេន សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ អរហា អនាគាមី អន្តរាបរិនិព្វាយី ឧបហច្ចបរិនិព្វាយី អសង្ខារបរិនិព្វាយី សសង្ខារបរិនិព្វាយី ឧទ្ធំសោតោ អកនិដ្ឋគាមីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

ដោយសតិ ៤ ដោយសមាធិ ៤ ដោយបញ្ញា ៤ ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤៥៩] អនាគាមិបុគ្គល ប្រកបដោយផល ៣ ឬ ។ អើ ។ អនាគាមិបុគ្គល ប្រកបដោយផស្សៈ ៣ ។ បេ ។ ដោយបញ្ញា ៣ ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤៦០] សកទាគាមិបុគ្គល ប្រកបដោយផល ២ ឬ ។ អើ ។ សកទាគាមិបុគ្គល ប្រកបដោយផស្សៈ ២ ។ បេ ។ ដោយបញ្ញា ២ ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤៦១] ព្រះអរហន្ត ប្រកបដោយសោតាបត្តិផលឬ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត ជាសោតាបន្នបុគ្គល គឺសត្តក្ខត្តុំបរមៈ កោលំកោលៈ ឯកពីជីឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះអរហន្ត ប្រកបដោយសកទាគាមិផលឬ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត ជាសកទាគាមិបុគ្គលឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះអរហន្ត ប្រកបដោយអនាគាមិផលឬ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត ជាអនាគាមិបុគ្គល គឺអន្តរាបរិនិព្វាយី ឧបហច្ចបរិនិព្វាយី អសង្ខារបរិនិព្វាយី សសង្ខារបរិនិព្វាយី ឧទ្ធំសោតៈ អកនិដ្ឋគាមីឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤៦២] អជាតាមី សោតាបត្តិផលេន សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ អជាតាមី សោតាបន្នោ សត្តក្ខត្តុំបរមោ កោលំកោលោ ឯកពីជីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អជាតាមី សកទាគាមិផលេន សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ អជាតាមី សកទាគាមីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៦៣] សកទាគាមី សោតាបត្តិផលេន សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ សកទាគាមី សោតាបន្នោ សត្តក្ខត្តុំបរមោ កោលំកោលោ ឯកពីជីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៦៤] សោតាបត្តិផលេន សមន្នាគតោ សោតាបន្នោតិ វត្តព្វោតិ ។ អាមន្តា ។ អរហា សោតាបត្តិផលេន សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ ស្វេវ អរហា សោ សោតាបន្នោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៦៥] សកទាគាមិផលេន សមន្នាគតោ សកទាគាមីតិ វត្តព្វោតិ ។ អាមន្តា ។ អរហា សកទាគាមិផលេន សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ ស្វេវ អរហា សោ សកទាគាមីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៦២] អនាគាមិបុគ្គល ប្រកបដោយសោតាបត្តិផលឬ ។ អើ ។ អនាគាមិបុគ្គល ជាសោតាបន្នបុគ្គល គឺសត្តក្ខត្តុំបរមៈ កោលំកោលៈ ឯកពីជីឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អនាគាមិបុគ្គល ប្រកបដោយសកទាគាមិផលឬ ។ អើ ។ អនាគាមិបុគ្គល ជាសកទាគាមិបុគ្គលឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤៦៣] សកទាគាមិបុគ្គល ប្រកបដោយសោតាបត្តិផលឬ ។ អើ ។ សកទាគាមិបុគ្គល ជាសោតាបន្នបុគ្គល គឺសត្តក្ខត្តុំបរមៈ កោលំកោលៈ ឯកពីជីឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤៦៤] បុគ្គល ប្រកបដោយសោតាបត្តិផល គួរនិយាយថា សោតាបន្នបុគ្គលឬ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត ប្រកបដោយសោតាបត្តិផល ឬ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្តនោះឯង គឺសោតាបន្នបុគ្គលនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤៦៥] បុគ្គល ប្រកបដោយសកទាគាមិផល គួរនិយាយថា សកទាគាមិបុគ្គលឬ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត ប្រកបដោយសកទាគាមិផលឬ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្តនោះឯង គឺសកទាគាមិបុគ្គលនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤៦៦] អជាតាមិផលេន សមន្នាគតោ អជា-
តាមីតិ ។ វត្តព្វោតិ ។ អាមន្តា ។ អរហា អជាតាមិ-
ផលេន សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ ស្វេវ អរហា
សោ អជាតាមីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៦៧] សោតាបត្តិផលេន សមន្នាគតោ សោ-
តាបន្នោតិ វត្តព្វោតិ ។ អាមន្តា ។ អជាតាមី សោតា-
បត្តិផលេន សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ ស្វេវ អជា-
តាមី សោ សោតាបន្នោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៦៨] សកទាគាមិផលេន សមន្នាគតោ ស-
កទាគាមីតិ វត្តព្វោតិ ។ អាមន្តា ។ អជាតាមី
សកទាគាមិផលេន សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។
ស្វេវ អជាតាមី សោ សកទាគាមីតិ ។ ន ហេវំ
វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៦៩] សោតាបត្តិផលេន សមន្នាគតោ សោ-
តាបន្នោតិ វត្តព្វោតិ ។ អាមន្តា ។ សកទាគាមី
សោតាបត្តិផលេន សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។
ស្វេវ សកទាគាមី សោ សោតាបន្នោតិ ។ ន ហេវំ
វត្តព្វេ ។ បេ ។

សមន្នាគតកថា

[៤៦៦] បុគ្គល ប្រកបដោយអនាគាមិផល គួរនិយាយថា អនាគាមិបុគ្គលឬ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត ប្រកបដោយអនាគាមិផល ឬ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្តនោះឯង គឺអនាគាមិបុគ្គលនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤៦៧] បុគ្គល ប្រកបដោយសោតាបត្តិផល គួរនិយាយថា សោតាបន្នបុគ្គលឬ ។ អើ ។ អនាគាមិបុគ្គល ប្រកបដោយសោ-តាបត្តិផលឬ ។ អើ ។ អនាគាមិបុគ្គលនោះឯង គឺសោតាបន្ន-បុគ្គលនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤៦៨] បុគ្គល ប្រកបដោយសកទាគាមិផល គួរនិយាយថា សកទាគាមិបុគ្គលឬ ។ អើ ។ អនាគាមិបុគ្គល ប្រកបដោយសកទាគា-មិផលឬ ។ អើ ។ អនាគាមិបុគ្គលនោះឯង គឺសកទាគាមិបុគ្គលនោះ ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤៦៩] បុគ្គល ប្រកបដោយសោតាបត្តិផល គួរនិយាយថា សោតាបន្នបុគ្គលឬ ។ អើ ។ សកទាគាមិបុគ្គល ប្រកបដោយសោតា-បត្តិផលឬ ។ អើ ។ សកទាគាមិបុគ្គលនោះឯង គឺសោតាបន្នបុគ្គល នោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤៧០] អរហា សោតាបត្តិផលេន សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ អរហា សោតាបត្តិផលំ វីតិវត្តោតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អរហា សោតាបត្តិផលំ វីតិវត្តោ នោ វត រេ វត្តព្វេ អរហា សោតាបត្តិផលេន សមន្នាគតោតិ ។

[៤៧១] អរហា សោតាបត្តិផលំ វីតិវត្តោ តេន សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ អរហា សោតាបត្តិមគ្គំ វីតិវត្តោ សក្កាយទិដ្ឋឹ វិចិកិច្ឆំ សីលព្វតបរាមាសំ អបាយគមនិយំ រាគំ អបាយគមនិយំ ទោសំ អបាយគមនិយំ មោហំ វីតិវត្តោ តេន សមន្នាគតោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៧២] អរហា សកទាគាមិផលេន សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ អរហា សកទាគាមិផលំ វីតិវត្តោតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អរហា សកទាគាមិផលំ វីតិវត្តោ នោ វត រេ វត្តព្វេ អរហា សកទាគាមិផលេន សមន្នាគតោតិ ។

[៤៧០] ព្រះអរហន្ត ប្រកបដោយសោតាបត្តិផលឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះអរហន្ត ប្រព្រឹត្តកន្លងនូវសោតាបត្តិផលហើយឬ ។ អើ ។ បើព្រះអរហន្ត ប្រព្រឹត្តកន្លងនូវសោតាបត្តិផលហើយ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា ព្រះអរហន្ត ប្រកបដោយសោតាបត្តិផលទេ ។

[៤៧១] ព្រះអរហន្ត ប្រព្រឹត្តកន្លងនូវសោតាបត្តិផលហើយ ប្រកបដោយសោតាបត្តិផលនោះឬ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត ប្រព្រឹត្តកន្លងនូវសោតាបត្តិមគ្គ ប្រព្រឹត្តកន្លងនូវសក្កាយទិដ្ឋិ វិចិកិច្ឆា សីលព្វតបរាមាសៈ រាគៈ ដែលជាដំណើរទៅកាន់អបាយ ទោសៈ ដែលជាដំណើរទៅកាន់អបាយ និងមោហៈ ដែលជាដំណើរទៅកាន់អបាយ ហើយ ប្រកបដោយសោតាបត្តិមគ្គនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤៧២] ព្រះអរហន្ត ប្រកបដោយសកទាគាមិផលឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះអរហន្ត ប្រព្រឹត្តកន្លងនូវសកទាគាមិផលហើយឬ ។ អើ ។ បើព្រះអរហន្ត ប្រព្រឹត្តកន្លងនូវសកទាគាមិផលហើយ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា ព្រះអរហន្ត ប្រកបដោយសកទាគាមិផលទេ ។

១៨១

សមន្នាគតកថា

[៤៧៣] អរហា សកទាគាមិផលំ វីតិវត្តោ តេន សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ អរហា សកទាគាមិមគ្គំ វីតិវត្តោ ឱឡារិកំ កាមរាគំ ឱឡារិកំ ព្យាបាទំ វីតិ-វត្តោ តេន សមន្នាគតោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៧៤] អរហា អនាគាមិផលេន សមន្នាគតោ-តិ ។ អាមន្តា ។ ននុ អរហា អនាគាមិផលំ វីតិវត្តោតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អរហា អនាគាមិផលំ វីតិវត្តោ នោ វត រេ វត្តព្វេ អរហា អនាគាមិផលេន សមន្នាគតោតិ ។

[៤៧៥] អរហា អនាគាមិផលំ វីតិវត្តោ តេន សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ អរហា អនាគាមិមគ្គំ វីតិវត្តោ អណុសហគតំ កាមរាគំ អណុសហគតំ ព្យាបាទំ វីតិវត្តោ តេន សមន្នាគតោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៧៦] អនាគាមី សោតាបត្តិផលេន សមន្នា-គតោតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ អនាគាមី សោតាបត្តិផលំ វីតិវត្តោតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អនាគាមី សោតាបត្តិ-ផលំ វីតិវត្តោ នោ វត រេ វត្តព្វេ អនាគាមី សោតា-បត្តិផលេន សមន្នាគតោតិ ។

[៤៧៣] ព្រះអរហន្ត ប្រព្រឹត្តកន្លងនូវសកទាគាមិផល ហើយប្រកបដោយសកទាគាមិផលនោះឬ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត ប្រព្រឹត្តកន្លងនូវសកទាគាមិមគ្គ ប្រព្រឹត្តកន្លងនូវកាមរាគៈដ៏គ្រោតគ្រាត ព្យាបាទដ៏គ្រោតគ្រាត ហើយប្រកបដោយសកទាគាមិមគ្គនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤៧៤] ព្រះអរហន្ត ប្រកបដោយអនាគាមិផលឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះអរហន្ត ប្រព្រឹត្តកន្លងនូវអនាគាមិផលហើយឬ ។ អើ ។ បើព្រះអរហន្ត ប្រព្រឹត្តកន្លងនូវអនាគាមិផលហើយ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា ព្រះអរហន្ត ប្រកបដោយអនាគាមិផលទេ ។

[៤៧៥] ព្រះអរហន្ត ប្រព្រឹត្តកន្លងនូវអនាគាមិផល ហើយប្រកបដោយអនាគាមិផលនោះឬ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត ប្រព្រឹត្តកន្លងនូវអនាគាមិមគ្គ ប្រព្រឹត្តកន្លងនូវកាមរាគៈដ៏ស្រាលស្ដើង ព្យាបាទដ៏ស្រាលស្ដើង ហើយប្រកបដោយអនាគាមិមគ្គនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤៧៦] អនាគាមិបុគ្គល ប្រកបដោយសោតាបត្តិផលឬ ។ អើ ។ ក្រែងអនាគាមិបុគ្គល ប្រព្រឹត្តកន្លងនូវសោតាបត្តិផលហើយឬ ។ អើ ។ បើអនាគាមិបុគ្គល ប្រព្រឹត្តកន្លងនូវសោតាបត្តិផលហើយ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា អនាគាមិបុគ្គល ប្រកបដោយសោតាបត្តិផលទេ ។

[៤៧៧] អនាគាមី សោតាបត្តិផលំ វីតិវត្តោ តេន សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ អនាគាមី សោតាបត្តិមគ្គំ វីតិវត្តោ សក្កាយទិដ្ឋឹ ។ បេ ។ អបាយគមនិយំ មោហំ វីតិវត្តោ តេន សមន្នាគតោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៧៨] អនាគាមី សកទាគាមិផលេន សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ អនាគាមី សកទាគាមិផលំ វីតិវត្តោតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អនាគាមី សកទាគាមិផលំ វីតិវត្តោ នោ វត រេ វត្តព្វេ អនាគាមី សកទាគាមិផលេន សមន្នាគតោតិ ។

[៤៧៩] អនាគាមី សកទាគាមិផលំ វីតិវត្តោ តេន សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ អនាគាមី សកទាគាមិមគ្គំ វីតិវត្តោ ឱឡារិកំ កាមរាគំ ឱឡារិកំ ព្យាបាទំ វីតិវត្តោ តេន សមន្នាគតោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៧៧] អនាគាមិបុគ្គល ប្រព្រឹត្តកន្លងនូវសោតាបត្តិផល ហើយប្រកបដោយសោតាបត្តិផលនោះឬ ។ អើ ។ អនាគាមិបុគ្គល ប្រព្រឹត្តកន្លងនូវសោតាបត្តិមគ្គ ប្រព្រឹត្តកន្លងនូវសក្កាយទិដ្ឋិ ។ បេ ។ មោហៈដែលជាដំណើរទៅកាន់អបាយ ហើយប្រកបដោយសោតាបត្តិមគ្គនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤៧៨] អនាគាមិបុគ្គល ប្រកបដោយសកទាគាមិផលឬ ។ អើ ។ ក្រែងអនាគាមិបុគ្គល ប្រព្រឹត្តកន្លងនូវសកទាគាមិផលហើយឬ ។ អើ ។ បើអនាគាមិបុគ្គល ប្រព្រឹត្តកន្លងនូវសកទាគាមិផលហើយ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា អនាគាមិបុគ្គល ប្រកបដោយសកទាគាមិផលទេ ។

[៤៧៩] អនាគាមិបុគ្គល ប្រព្រឹត្តកន្លងនូវសកទាគាមិផល ហើយប្រកបដោយសកទាគាមិផលនោះឬ ។ អើ ។ អនាគាមិបុគ្គល ប្រព្រឹត្តកន្លងនូវសកទាគាមិមគ្គ ប្រព្រឹត្តកន្លងនូវកាមរាគៈដ៏គ្រោតគ្រាត ព្យាបាទដ៏គ្រោតគ្រាត ហើយប្រកបដោយសកទាគាមិមគ្គនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

១៨៣

សមន្នាគតកថា

[៤៨០] សកទាគាមី សោតាបត្តិផលេន ស-
មន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ សកទាគាមី សោតា-
បត្តិផលំ វីតិវត្តោតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ សកទាគាមី
សោតាបត្តិផលំ វីតិវត្តោ នោ វត រេ វត្តព្វេ សក-
ទាគាមី សោតាបត្តិផលេន សមន្នាគតោតិ ។

[៤៨១] សកទាគាមី សោតាបត្តិផលំ វីតិវត្តោ
តេន សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ សកទាគាមី
សោតាបត្តិមគ្គំ វីតិវត្តោ សក្កាយទិដ្ឋឹ ។ បេ ។ អបា-
យគមនិយំ មោហំ វីតិវត្តោ តេន សមន្នាគតោតិ ។
ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៨២] ន វត្តព្វំ អរហា ចតូហិ ផលេហិ
សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ អរហតា ចត្តារិ
ផលានិ បដិលទ្ធានិ តេហិ ច អបរិហីនោតិ ។ អា-
មន្តា ។ ហញ្ចិ អរហតា ចត្តារិ ផលានិ បដិលទ្ធានិ
តេហិ ច អបរិហីនោ តេន វត រេ វត្តព្វេ អរហា
ចតូហិ ផលេហិ សមន្នាគតោតិ ។

សមន្នាគតកថា

[៤៨០] សកទាគាមិបុគ្គល ប្រកបដោយសោតាបត្តិផលឬ ។ អើ ។ ក្រែងសកទាគាមិបុគ្គល ប្រព្រឹត្តកន្លងនូវសោតាបត្តិផលហើយឬ ។ អើ ។ បើសកទាគាមិបុគ្គល ប្រព្រឹត្តកន្លងនូវសោតាបត្តិផលហើយ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា សកទាគាមិបុគ្គលប្រកបដោយសោតាបត្តិផលទេ ។

[៤៨១] សកទាគាមិបុគ្គល ប្រព្រឹត្តកន្លងនូវសោតាបត្តិផលហើយប្រកបដោយសោតាបត្តិផលនោះឬ ។ អើ ។ សកទាគាមិបុគ្គលប្រព្រឹត្តកន្លងនូវសោតាបត្តិមគ្គ ប្រព្រឹត្តកន្លងនូវសក្កាយទិដ្ឋិ ។ បេ ។ និងមោហៈ ដែលជាដំណើរទៅកាន់អបាយ ហើយប្រកបដោយសោតាបត្តិ-មគ្គនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤៨២] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា ព្រះអរហន្ត ប្រកបដោយផល ៤ ទេឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះអរហន្ត បានចំពោះនូវផល ៤ ហើយមិនសាបសូន្យចាកផល ៤ នោះទេឬ ។ អើ ។ បើព្រះអរហន្ត បានចំពោះនូវផល ៤ មិនសាបសូន្យចាកផល ៤ នោះទេ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា ព្រះអរហន្ត ប្រកបដោយផល៤ដែរ ។

[៤៨៣] ន វត្តព្វំ អនាគាមី តីហិ ផលេហិ សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ អនាគាមិនា តីណិ ផលានិ បដិលទ្ធានិ តេហិ ច អបរិហីនោតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អនាគាមិនា តីណិ ផលានិ បដិលទ្ធានិ តេហិ ច អបរិហីនោ តេន វត រេ វត្តព្វេ អនាគាមី តីហិ ផលេហិ សមន្នាគតោតិ ។

[៤៨៤] ន វត្តព្វំ សកទាគាមី ទ្វីហិ ផលេហិ សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ សកទាគាមិនា ទ្វេ ផលានិ បដិលទ្ធានិ តេហិ ច អបរិហីនោតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ សកទាគាមិនា ទ្វេ ផលានិ បដិលទ្ធានិ តេហិ ច អបរិហីនោ តេន វត រេ វត្តព្វេ សកទាគាមី ទ្វីហិ ផលេហិ សមន្នាគតោតិ ។

[៤៨៥] អរហតា ចត្តារិ ផលានិ បដិលទ្ធានិ តេហិ ច អបរិហីនោតិ ។ អរហា ចតូហិ ផលេហិ សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ អរហតា ចត្តារោ មគ្គា បដិលទ្ធា តេហិ ច អបរិហីនោតិ ។ អរហា ចតូហិ មគ្គេហិ សមន្នាគតោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។បេ។

[៤៨៣] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា អនាគាមិបុគ្គល ប្រកបដោយផល ៣ ទេឬ ។ អើ ។ ក្រែងអនាគាមិបុគ្គល បានចំពោះនូវផល ៣ ហើយមិនសាបសូន្យចាកផលនោះទេឬ ។ អើ ។ បើអនាគាមិបុគ្គល បានចំពោះនូវផល ៣ ហើយមិនសាបសូន្យចាកផល ៣ នោះទេ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា អនាគាមិបុគ្គល ប្រកបដោយផល ៣ ដែរ ។

[៤៨៤] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា សកទាគាមិបុគ្គល ប្រកបដោយផល ២ ទេឬ ។ អើ ។ ក្រែងសកទាគាមិបុគ្គល បានចំពោះនូវផល ២ ហើយមិនសាបសូន្យចាកផល ២ នោះទេឬ ។ អើ ។ បើសកទាគាមិបុគ្គល បានចំពោះនូវផល ២ ហើយមិនសាបសូន្យចាកផល ២ នោះទេ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា សកទាគាមិបុគ្គល ប្រកបដោយផល ២ ដែរ ។

[៤៨៥] ព្រះអរហន្ត បានចំពោះនូវផល ៤ ហើយមិនសាបសូន្យចាកផល ៤ នោះទេឬ ។ ព្រះអរហន្ត ប្រកបដោយផល ៤ ឬ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត បានចំពោះនូវមគ្គ ៤ ហើយមិនសាបសូន្យចាកមគ្គ ៤ នោះទេឬ ។ ព្រះអរហន្ត ប្រកបដោយមគ្គ ៤ ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤៨៦] អនាគាមិនា តីណិ ផលានិ បដិលទ្ធានិ តេហិ ច អបរិហីនោតិ ។ អនាគាមី តីហិ ផលេហិ សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ អនាគាមិនា តយោ មគ្គា បដិលទ្ធា តេហិ ច អបរិហីនោតិ ។ អនាគាមី តីហិ មគ្គេហិ សមន្នាគតោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៨៧] សកទាគាមិនា ទ្វេ ផលានិ បដិលទ្ធានិ តេហិ ច អបរិហីនោតិ ។ សកទាគាមី ទ្វីហិ ផលេហិ សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ សកទាគាមិនា ទ្វេ មគ្គា បដិលទ្ធា តេហិ ច អបរិហីនោតិ ។ សកទាគាមី ទ្វីហិ មគ្គេហិ សមន្នាគតោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

សមន្នាគតកថា ។

ឧបេក្ខាសមន្នាគតកថា

[៤៨៨] អរហា ឆហិ ឧបេក្ខាហិ សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ អរហា ឆហិ ផស្សេហិ ឆហិ វេទនាហិ ឆហិ សញ្ញាហិ ។ បេ ។ ឆហិ បញ្ញាហិ សមន្នាគតោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

សមន្នាគតកថា

[៤៨៦] *អនាគាមិបុគ្គល បានចំពោះនូវផល ៣ ហើយមិនសាបសូន្យចាកផល ៣ នោះទេឬ ។ អនាគាមិបុគ្គល ប្រកបដោយផល ៣ ឬ ។ អើ ។ អនាគាមិបុគ្គល បានចំពោះនូវមគ្គ ៣ ហើយមិនសាបសូន្យចាកមគ្គ ៣ នោះទេឬ ។ អនាគាមិបុគ្គល ប្រកបដោយមគ្គ ៣ ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។*

[៤៨៧] *សកទាគាមិបុគ្គល បានចំពោះនូវផល ២ ហើយមិនសាបសូន្យចាកផល ២ នោះទេឬ ។ សកទាគាមិបុគ្គល ប្រកបដោយផល ២ ឬ ។ អើ ។ សកទាគាមិបុគ្គល បានចំពោះនូវមគ្គ ២ ហើយមិនសាបសូន្យចាកមគ្គ ២ នោះទេឬ ។ សកទាគាមិបុគ្គល ប្រកបដោយមគ្គ ២ ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។*

ចប់ សមន្នាគតកថា ។

ឧបេក្ខាសមន្នាគតកថា

[៤៨៨] *ព្រះអរហន្ត ប្រកបដោយឧបេក្ខា ៦ ឬ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត ប្រកបដោយផស្សៈ ៦ ដោយវេទនា ៦ ដោយសញ្ញា ៦ ។ បេ ។ ដោយបញ្ញា ៦ ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។*

[៤៨៩] អរហា ធហិ ឧបេក្ខាហិ សមន្នាគតោ-តិ ។ អាមន្តា ។ អរហា ចក្ខុនា រូបំ បស្សន្តោ សោតេន សទ្ទំ សុណាតិ ឃានេន គន្ធំ ឃាយតិ ជិវ្ហាយ រសំ សាយតិ កាយេន ផោដ្ឋព្វំ ផុសតិ មនសា ធម្មំ វិជានាតិ ។ បេ ។ មនសា ធម្មំ វិជានន្តោ ចក្ខុនា រូបំ បស្សតិ សោតេន សទ្ទំ សុណាតិ ឃានេន គន្ធំ ឃាយតិ ជិវ្ហាយ រសំ សាយតិ កាយេន ផោដ្ឋព្វំ ផុសតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៩០] អរហា ធហិ ឧបេក្ខាហិ សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ សតតំ សមិតំ អព្វោកិណ្ណំ ធហិ ឧបេក្ខាហិ សមន្នាគតោ សមាហិតោ ធ ឧបេក្ខាយោ បច្ចុបដ្ឋិតាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៩១] ន វត្តព្វំ អរហា ធហិ ឧបេក្ខាហិ សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ អរហា ធឡុបេក្ខោតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អរហា ធឡុបេក្ខោ តេន វត រេ វត្តព្វេ អរហា ធហិ ឧបេក្ខាហិ សមន្នាគតោតិ ។

ឧបេក្ខាសមន្នាគតកថា ។

[៤៨៩] ព្រះអរហន្ត ប្រកបដោយឧបេក្ខា ៦ ឬ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត កាលឃើញរូបដោយចក្ខុ រមែងឮសំឡេងដោយត្រចៀក ធុំក្លិនដោយច្រមុះ លិទ្ធភ្លក្សរសដោយអណ្តាត ពាល់ត្រូវផ្សព្វដោយកាយ ដឹងច្បាស់នូវធម្មារម្មណ៍ដោយចិត្ត ។ បេ ។ កាលដឹងច្បាស់នូវធម្មារម្មណ៍ដោយចិត្ត រមែងឃើញរូបដោយចក្ខុ ឮសំឡេងដោយត្រ-ចៀក ធុំក្លិនដោយច្រមុះ លិទ្ធភ្លក្សរសដោយអណ្តាត ពាល់ត្រូវផ្សព្វដោយកាយឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤៩០] ព្រះអរហន្ត ប្រកបដោយឧបេក្ខា ៦ ឬ ។ អើ ។ (ព្រះអរហន្ត) ប្រកបដោយឧបេក្ខា ៦ មានចិត្តខ្ជាប់ខ្ជួន ទៀងទាត់ មិនរាយមាយ ចុះឧបេក្ខាទាំង ៦ តាំងឡើងប្រាកដឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤៩១] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា ព្រះអរហន្ត ប្រកបដោយឧបេក្ខា ៦ ទេឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះអរហន្ត មានឧបេក្ខា ៦ ឬ ។ អើ ។ បើព្រះអរហន្ត មានឧបេក្ខា ៦ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា ព្រះអរហន្ត ប្រកបដោយឧបេក្ខា ៦ ។

ចប់ ឧបេក្ខាសមន្នាគតកថា ។

១៨៧

ពោធិយា ពុទ្ធោតិកថា

[៤៩២] ពោជ្ឈិយា ពុជ្ឈោតិ ។ អាមន្តា ។ ពោ-
ជ្ឈិយា និរុទ្ធាយ វិគតាយ បដិប្បស្សទ្ធាយ អពុទ្ធោ
ហោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៩៣] ពោជ្ឈិយា ពុជ្ឈោតិ ។ អាមន្តា ។ អតី-
តាយ ពោជ្ឈិយា ពុជ្ឈោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៩៤] អតីតាយ ពោជ្ឈិយា ពុជ្ឈោតិ ។ អា-
មន្តា ។ តាយ ពោជ្ឈិយា ពោជ្ឈិករណីយំ ករោតីតិ ។
ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៩៥] តាយ ពោជ្ឈិយា ពោជ្ឈិករណីយំ ក-
រោតីតិ ។ អាមន្តា ។ តាយ ពោជ្ឈិយា ទុក្ខំ បរិជា-
នាតិ សមុទយំ បជហាតិ និរោធំ សច្ឆិករោតិ មគ្គំ
ភាវេតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៩៦] ពោជ្ឈិយា ពុជ្ឈោតិ ។ អាមន្តា ។ អនាគ-
តាយ ពោជ្ឈិយា ពុជ្ឈោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

ពោធិយា ពុទ្ធោតិកថា

[៤៩២] បុគ្គលជាព្រះពុទ្ធ ដោយពោធិញ្ញាណ (ចតុមគ្គញ្ញាណនិងសព្វញ្ញុតញ្ញាណឬ) ។ អើ ។ បុគ្គល កាលបើពោធិញ្ញាណ រលត់ហើយ ទៅប្រាសហើយ ស្ងប់រម្ងាប់ហើយ មិនឈ្មោះថាព្រះពុទ្ធទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤៩៣] បុគ្គល ជាព្រះពុទ្ធ ដោយពោធិញ្ញាណឬ ។ អើ ។ បុគ្គល ជាព្រះពុទ្ធ ដោយពោធិញ្ញាណជាអតីតឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤៩៤] បុគ្គល ជាព្រះពុទ្ធ ដោយពោធិញ្ញាណជាអតីតឬ ។ អើ ។ ព្រះពុទ្ធ ធ្វើនូវពោធិករណីយកិច្ច ដោយពោធិញ្ញាណនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤៩៥] ព្រះពុទ្ធ ធ្វើនូវពោធិករណីយកិច្ច ដោយពោធិញ្ញាណនោះឬ ។ អើ ។ ព្រះពុទ្ធ កំណត់ដឹងនូវទុក្ខសច្ច លះបង់នូវសមុទយសច្ច ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវនិរោធសច្ច ចម្រើននូវមគ្គសច្ច ដោយពោធិញ្ញាណនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤៩៦] បុគ្គល ជាព្រះពុទ្ធ ដោយពោធិញ្ញាណឬ ។ អើ ។ បុគ្គល ជាព្រះពុទ្ធ ដោយពោធិញ្ញាណជាអនាគតឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤៩៧] អនាគតាយ ពោធិយា ពុទ្ធោតិ ។ អាមន្តា ។ តាយ ពោធិយា ពោធិករណីយំ ករោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៩៨] តាយ ពោធិយា ពោធិករណីយំ ករោតីតិ ។ អាមន្តា ។ តាយ ពោធិយា ទុក្ខំ បរិជានាតិ ។ បេ ។ មគ្គំ ភាវេតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៩៩] បច្ចុប្បន្នាយ ពោធិយា ពុទ្ធោ តាយ ពោធិយា ពោធិករណីយំ ករោតីតិ ។ អាមន្តា ។ អតីតាយ ពោធិយា ពុទ្ធោ តាយ ពោធិយា ពោធិករណីយំ ករោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៥០០] បច្ចុប្បន្នាយ ពោធិយា ពុទ្ធោ តាយ ពោធិយា ទុក្ខំ បរិជានាតិ សមុទយំ បជហាតិ និរោធំ សច្ឆិករោតិ មគ្គំ ភាវេតីតិ ។ អាមន្តា ។ អតីតាយ ពោធិយា ពុទ្ធោ តាយ ពោធិយា ទុក្ខំ បរិជានាតិ ។ បេ ។ មគ្គំ ភាវេតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៩៧] បុគ្គល ជាព្រះពុទ្ធ ដោយពោធិញ្ញាណជាអនាគត ឬ ។ អើ ។ ព្រះពុទ្ធ ធ្វើនូវពោធិករណីយកិច្ច ដោយពោធិញ្ញាណនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤៩៨] ព្រះពុទ្ធ ធ្វើនូវពោធិករណីយកិច្ច ដោយពោធិញ្ញាណនោះឬ ។ អើ ។ ព្រះពុទ្ធ កំណត់ដឹងនូវទុក្ខសច្ច ។ បេ ។ ចម្រើននូវមគ្គសច្ច ដោយពោធិញ្ញាណនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤៩៩] បុគ្គល ជាព្រះពុទ្ធ ដោយពោធិញ្ញាណជាបច្ចុប្បន្ន ធ្វើនូវពោធិករណីយកិច្ច ដោយពោធិញ្ញាណនោះឬ ។ អើ ។ បុគ្គល ជាព្រះពុទ្ធ ដោយពោធិញ្ញាណជាអតីត ធ្វើនូវពោធិករណីយកិច្ច ដោយពោធិញ្ញាណនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៥០០] បុគ្គល ជាព្រះពុទ្ធ ដោយពោធិញ្ញាណជាបច្ចុប្បន្ន កំណត់ដឹងនូវទុក្ខសច្ច លះបង់នូវសមុទយសច្ច ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវនិរោធ-សច្ច ចម្រើននូវមគ្គសច្ច ដោយពោធិញ្ញាណនោះឬ ។ អើ ។ បុគ្គល ជាព្រះពុទ្ធ ដោយពោធិញ្ញាណជាអតីត កំណត់ដឹងនូវទុក្ខសច្ច ។ បេ ។ ចម្រើននូវមគ្គសច្ច ដោយពោធិញ្ញាណនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

១៨៩

ពោធិយា ពុទ្ធោតិកថា

[៨០១] បច្ចុប្បន្នាយ ពោធិយា ពុទ្ធោ តាយ ពោធិយា ពោធិករណីយំ ករោតីតិ ។ អាមន្តា ។ អនាគតាយ ពោធិយា ពុទ្ធោ តាយ ពោធិយា ពោធិករណីយំ ករោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨០២] បច្ចុប្បន្នាយ ពោធិយា ពុទ្ធោ តាយ ពោធិយា ទុក្ខំ បរិជានាតិ ។ បេ ។ មគ្គំ ភាវេតីតិ ។ អាមន្តា ។ អនាគតាយ ពោធិយា ពុទ្ធោ តាយ ពោធិយា ទុក្ខំ បរិជានាតិ ។ បេ ។ មគ្គំ ភាវេតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨០៣] អតីតាយ ពោធិយា ពុទ្ធោ ន ច តាយ ពោធិយា ពោធិករណីយំ ករោតីតិ ។ អាមន្តា ។ បច្ចុប្បន្នាយ ពោធិយា ពុទ្ធោ ន ច តាយ ពោធិយា ពោធិករណីយំ ករោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨០៤] អតីតាយ ពោធិយា ពុទ្ធោ ន ច តាយ ពោធិយា ទុក្ខំ បរិជានាតិ ។ បេ ។ មគ្គំ ភាវេតីតិ ។ អាមន្តា ។ បច្ចុប្បន្នាយ ពោធិយា ពុទ្ធោ ន ច តាយ ពោធិយា ទុក្ខំ បរិជានាតិ ។ បេ ។ មគ្គំ ភាវេតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វំ ។ បេ ។

ពោធិយា ពុទ្ធោតិកថា

[៥០១] បុគ្គល ជាព្រះពុទ្ធ ដោយពោធិញ្ញាណជាបច្ចុប្បន្ន ធ្វើនូវពោធិករណីយកិច្ច ដោយពោធិញ្ញាណនោះឬ ។ អើ ។ បុគ្គល ជាព្រះពុទ្ធ ដោយពោធិញ្ញាណជាអនាគត ធ្វើនូវពោធិករណីយកិច្ចដោយពោធិញ្ញាណនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៥០២] បុគ្គល ជាព្រះពុទ្ធ ដោយពោធិញ្ញាណជាបច្ចុប្បន្ន កំណត់ដឹងនូវទុក្ខសច្ច ។ បេ ។ ចម្រើននូវមគ្គសច្ច ដោយពោធិញ្ញាណនោះឬ ។ អើ ។ បុគ្គល ជាព្រះពុទ្ធ ដោយពោធិញ្ញាណជាអនាគត កំណត់ដឹងនូវទុក្ខសច្ច ។ បេ ។ ចម្រើននូវមគ្គសច្ច ដោយពោធិញ្ញាណនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៥០៣] បុគ្គល ជាព្រះពុទ្ធ ដោយពោធិញ្ញាណជាអតីត តែមិនធ្វើនូវពោធិករណីយកិច្ច ដោយពោធិញ្ញាណនោះទេឬ ។ អើ ។ បុគ្គល ជាព្រះពុទ្ធ ដោយពោធិញ្ញាណជាបច្ចុប្បន្ន តែមិនធ្វើនូវពោធិករណីយកិច្ច ដោយពោធិញ្ញាណនោះទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៥០៤] បុគ្គល ជាព្រះពុទ្ធ ដោយពោធិញ្ញាណជាអតីត តែមិនកំណត់ដឹងនូវទុក្ខសច្ច ។ បេ ។ មិនចម្រើននូវមគ្គសច្ច ដោយពោធិញ្ញាណនោះទេឬ ។ អើ ។ បុគ្គល ជាព្រះពុទ្ធ ដោយពោធិញ្ញាណជាបច្ចុប្បន្ន តែមិនកំណត់ដឹងនូវទុក្ខសច្ច ។ បេ ។ មិនចម្រើននូវមគ្គសច្ច ដោយពោធិញ្ញាណនោះទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤០៥] អនាគតាយ ពោធិយា ពុទ្ធោ ន ច តាយ ពោធិយា ពោធិករណីយំ ករោតីតិ ។ អាមន្តា ។ បច្ចុប្បន្នាយ ពោធិយា ពុទ្ធោ ន ច តាយ ពោធិយា ពោធិករណីយំ ករោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤០៦] អនាគតាយ ពោធិយា ពុទ្ធោ ន ច តាយ ពោធិយា ទុក្ខំ បរិជានាតិ ។ បេ ។ មគ្គំ ភាវេតីតិ ។ អាមន្តា ។ បច្ចុប្បន្នាយ ពោធិយា ពុទ្ធោ ន ច តាយ ពោធិយា ទុក្ខំ បរិជានាតិ ។ បេ ។ មគ្គំ ភាវេតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤០៧] អតីតាយ ពោធិយា ពុទ្ធោ អនាគតាយ ពោធិយា ពុទ្ធោ បច្ចុប្បន្នាយ ពោធិយា ពុទ្ធោតិ ។ អាមន្តា ។ តីហិ ពោធីហិ ពុទ្ធោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤០៨] តីហិ ពោធីហិ ពុទ្ធោតិ ។ អាមន្តា ។ សតតំ សមិតំ អព្វោកិណ្ណំ តីហិ ពោធីហិ សមន្នាគតោ សមាហិតោ តិស្សោ ពោធិយោ បច្ចុបដ្ឋិតាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៥០៥] បុគ្គល ជាព្រះពុទ្ធ ដោយពោធិញ្ញាណជាអនាគត តែមិនធ្វើនូវពោធិករណីយកិច្ច ដោយពោធិញ្ញាណនោះទេឬ ។ អើ ។ បុគ្គល ជាព្រះពុទ្ធ ដោយពោធិញ្ញាណជាបច្ចុប្បន្ន តែមិនធ្វើនូវពោធិ-ករណីយកិច្ច ដោយពោធិញ្ញាណនោះទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៥០៦] បុគ្គល ជាព្រះពុទ្ធ ដោយពោធិញ្ញាណជាអនាគត តែមិនកំណត់ដឹងនូវទុក្ខសច្ច ។ បេ ។ មិនចម្រើននូវមគ្គសច្ច ដោយពោ-ធិញ្ញាណនោះទេឬ ។ អើ ។ បុគ្គល ជាព្រះពុទ្ធ ដោយពោធិញ្ញាណជាបច្ចុប្បន្ន តែមិនកំណត់ដឹងនូវទុក្ខសច្ច ។ បេ ។ មិនចម្រើននូវមគ្គសច្ច ដោយពោធិញ្ញាណនោះទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៥០៧] បុគ្គល ជាព្រះពុទ្ធ ដោយពោធិញ្ញាណជាអតីត ជាព្រះពុទ្ធ ដោយពោធិញ្ញាណជាអនាគត ជាព្រះពុទ្ធ ដោយពោធិញ្ញាណជាបច្ចុប្បន្នឬ ។ អើ ។ បុគ្គល ជាព្រះពុទ្ធ ដោយពោធិញ្ញាណ ៣ ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៥០៨] បុគ្គលជាព្រះពុទ្ធ ដោយពោធិញ្ញាណ ៣ ឬ ។ អើ ។ បុគ្គល ជាព្រះពុទ្ធ ប្រកបដោយពោធិញ្ញាណទាំង ៣ មានចិត្តខ្ជាប់ខ្ជួនទៀងទាត់ មិនរាយមាយ ចុះពោធិញ្ញាណទាំង ៣ តាំងនៅប្រាកដឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤០៩] ន វត្តព្វំ ពោធិយា ពុទ្ធោតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ ពោធិប្បដិលាភា ពុទ្ធោតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ ពោធិប្បដិលាភា ពុទ្ធោ តេន វត រេ វត្តព្វេ ពោធិយា ពុទ្ធោតិ ។

[៤១០] ពោធិប្បដិលាភា ពុទ្ធោតិ ។ ពោធិយា ពុទ្ធោតិ ។ អាមន្តា ។ ពោធិប្បដិលាភា ពោធីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

ពោធិយា ពុទ្ធោតិកថា ។

លក្ខណកថា

[៤១១] លក្ខណសមន្នាគតោ ពោធិសត្តោតិ ។ អាមន្តា ។ បទេសលក្ខណេហិ សមន្នាគតោ បទេសពោធិសត្តោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤១២] លក្ខណសមន្នាគតោ ពោធិសត្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តិភាគលក្ខណេហិ សមន្នាគតោ តិភាគពោធិសត្តោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤១៣] លក្ខណសមន្នាគតោ ពោធិសត្តោតិ ។ អាមន្តា ។ ឧបឌ្ឍលក្ខណេហិ សមន្នាគតោ ឧបឌ្ឍពោធិសត្តោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៥០៩] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា បុគ្គល ជាព្រះពុទ្ធ ដោយពោធិញ្ញាណទេឬ ។ អើ ។ ក្រែងបុគ្គល ជាព្រះពុទ្ធ ព្រោះបានចំពោះនូវពោធិញ្ញាណឬ ។ អើ ។ បើបុគ្គល ជាព្រះពុទ្ធ ព្រោះបានចំពោះនូវពោធិញ្ញាណមែន ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា បុគ្គល ជាព្រះពុទ្ធ ដោយពោធិញ្ញាណទេ ។

[៥១០] បុគ្គល ជាព្រះពុទ្ធ ព្រោះបានចំពោះនូវពោធិញ្ញាណឬ ។ បុគ្គល ជាព្រះពុទ្ធ ដោយពោធិញ្ញាណឬ ។ អើ ។ ការត្រាស់ដឹង ព្រោះការបានចំពោះនូវពោធិញ្ញាណឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

ចប់ ពោធិយា ពុទ្ធោតិកថា ។

លក្ខណកថា

[៥១១] ពោធិសត្វ ប្រកបដោយលក្ខណៈឬ ។ អើ ។ បទេសពោធិសត្វ ប្រកបដោយបទេសលក្ខណៈឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៥១២] ពោធិសត្វ ប្រកបដោយលក្ខណៈឬ ។ អើ ។ តិភាគពោធិសត្វ ប្រកបដោយតិភាគលក្ខណៈឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៥១៣] ពោធិសត្វ ប្រកបដោយលក្ខណៈឬ ។ អើ ។ ឧបឌ្ឍពោធិសត្វប្រកបដោយឧបឌ្ឍលក្ខណៈឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៩១៤] លក្ខណសមន្នាគតោ ពោធិសត្តោតិ ។ អាមន្តា ។ ចក្កវត្តិសត្តោ លក្ខណសមន្នាគតោ ចក្កវត្តិសត្តោ ពោធិសត្តោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៩១៥] ចក្កវត្តិសត្តោ លក្ខណសមន្នាគតោ ចក្កវត្តិសត្តោ ពោធិសត្តោតិ ។ អាមន្តា ។ យាទិសោ ពោធិសត្តស្ស បុព្វយោគោ បុព្វចរិយា ធម្មក្ខានំ ធម្មទេសនា តាទិសោ ចក្កវត្តិសត្តស្ស បុព្វយោគោ បុព្វចរិយា ធម្មក្ខានំ ធម្មទេសនាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៩១៦] យថា ពោធិសត្តស្ស ជាយមានស្ស ទេវា បឋមំ បដិគ្គណ្ហន្តិ បច្ឆា មនុស្សា ឯវមេវ ចក្កវត្តិសត្តស្ស ជាយមានស្ស ទេវា បឋមំ បដិគ្គណ្ហន្តិ បច្ឆា មនុស្សាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៩១៧] យថា ពោធិសត្តស្ស ជាយមានស្ស ចត្តារោ ទេវបុត្តា បដិគ្គហេត្វា មាតុ បុរតោ ឋបេន្តិ អត្តមនា ទេវិ ហោហិ មហេសក្ខោ តវ បុត្តោ ឧប្បន្នោតិ ឯវមេវ ចក្កវត្តិសត្តស្ស ជាយមានស្ស ចត្តារោ ទេវបុត្តា បដិគ្គហេត្វា មាតុ បុរតោ ឋបេន្តិ

[៩១៤] ពោធិសត្វ ប្រកបដោយលក្ខណៈឬ ។ អើ ។ ចក្កវត្តិសត្វ ប្រកបដោយលក្ខណៈ ចុះចក្កវត្តិសត្វ ហៅថាពោធិសត្វឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៩១៥] ចក្កវត្តិសត្វ ប្រកបដោយលក្ខណៈ ចុះចក្កវត្តិសត្វ ហៅថាពោធិសត្វឬ ។ អើ ។ បុព្វយោគៈ បុព្វចរិយា ការពោលធម៌ ការសម្តែងធម៌ របស់ពោធិសត្វ យ៉ាងណា បុព្វយោគៈ បុព្វចរិយា ការពោលធម៌ ការសម្តែងធម៌ របស់ចក្កវត្តិសត្វ ក៏យ៉ាងនោះដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៩១៦] កាលពោធិសត្វប្រសូត ពួកទេវតាទទួលមុន ពួកមនុស្សទទួលក្រោយ យ៉ាងណា កាលចក្កវត្តិសត្វប្រសូត ពួកទេវតាទទួលមុន ពួកមនុស្សទទួលក្រោយ ក៏យ៉ាងនោះដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៩១៧] កាលពោធិសត្វប្រសូត ទេវបុត្រទាំង ៤ ទទួលហើយតម្កល់ទុក ក្នុងទីចំពោះមុខនៃព្រះមាតាថា បពិត្រនាងទេវី ព្រះនាងចូរត្រេកអរថា បុត្ររបស់នាង មានស័ក្តិធំ កើតហើយ យ៉ាងណា កាលចក្កវត្តិសត្វប្រសូត ទេវបុត្រទាំង ៤ ទទួលហើយតម្កល់ទុក ក្នុងទីចំពោះមុខនៃព្រះមាតាថា

អត្តមនា នេវ ហោហិ មហេសក្ខោ តវ បុត្តោ ឧប្បន្នោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤១៨] យថា ពោធិសត្តស្ស ជាយមានស្ស ទ្វេ ឧទកស្ស ធារា អន្តលិក្ខា បាតុភវន្តិ ឯកា សីតស្ស ឯកា ឧណ្ហស្ស យេន ពោធិសត្តស្ស ឧទកកិច្ចំ ករោន្តិ មាតុ ច ឯវមេវ ចក្កវត្តិសត្តស្ស ជាយមានស្ស ទ្វេ ឧទកស្ស ធារា អន្តលិក្ខា បាតុភវន្តិ ឯកា សីតស្ស ឯកា ឧណ្ហស្ស យេន ចក្កវត្តិសត្តស្ស ឧទកកិច្ចំ ករោន្តិ មាតុ ចាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤១៩] យថា សម្បតិជាតោ ពោធិសត្តោ សមេហិ បាទេហិ បតិដ្ឋហិត្វា ឧត្តរេន អភិមុខោ សត្តបទវីតិហារេ គច្ឆតិ សេតម្ហិ ឆត្តេ អនុធារិយមានេ សព្វា ច ទិសា វិលោកេតិ អាសភិញ្ច វាចំ ភាសតិ អគ្គោហមស្មិ លោកស្ស ជេដ្ឋោហមស្មិ លោកស្ស សេដ្ឋោហមស្មិ លោកស្ស អយមន្តិមា ជាតិ នត្ថិ ទានិ បុនព្ភវោតិ ឯវមេវ សម្បតិជាតោ ចក្កវត្តិសត្តោ

បពិត្រនាងទេវី ព្រះនាងចូរត្រេកអរថា បុត្ររបស់នាង មានស័ក្តិធំ កើតហើយ ក៏យ៉ាងនោះដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៥១៨] ពោធិសត្វប្រសូត ទនៃទឹក ២ គឺទនៃទឹកត្រជាក់ ១ ទនៃទឹកក្តៅ ១ ធ្លាក់មកប្រាកដអំពីអាកាស ធ្វើកិច្ចជម្រះដោយទឹក ចំពោះព្រះពោធិសត្វផង ចំពោះព្រះមាតាផង យ៉ាងណា កាលចក្កវត្តិសត្វប្រសូត ទនៃទឹក ២ គឺទនៃទឹកត្រជាក់ ១ ទនៃទឹកក្តៅ ១ ធ្លាក់មកប្រាកដអំពីអាកាស ធ្វើកិច្ចជម្រះដោយទឹក ចំពោះចក្កវត្តិសត្វផង ចំពោះព្រះមាតាផង ក៏យ៉ាងនោះដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៥១៩] ព្រះពោធិសត្វប្រសូតមកភ្លាម ជាន់ដោយព្រះបាទដ៏ស្មើ មានមុខបែរទៅរកទិសខាងជើង ឈានទៅ ៧ ជំហាន កាលពួកទេវតាបាំងស្វេតច្ឆត្រ ក៏រមិលមើលសព្វទិស បន្លឺឡើងនូវអាសភិវាចាថា អញជាបុគ្គលឆ្នើមរបស់លោក អញជាបុគ្គលច្បងរបស់លោក អញជាបុគ្គលប្រសើររបស់លោក នេះ ជាជាតិទីបំផុត (របស់អញ) ឥឡូវនេះ ភពថ្មីទៀត មិនមានឡើយ យ៉ាងណា ចក្កវត្តិសត្វប្រសូតមកភ្លាម

សមេហិ បាទេហិ បតិដ្ឋហិត្វា ឧត្តរេន អភិមុខោ សត្តបទវីតិហារេ គច្ឆតិ សេតម្ហិ ឆត្តេ អនុធារិយ-មានេ សព្វា ច ទិសា វិលោកេតិ អាសភិញ្ច វាចំ ភាសតិ អគ្គោហមស្មិ លោកស្ស ជេដ្ឋោហមស្មិ លោកស្ស សេដ្ឋោហមស្មិ លោកស្ស អយមន្តិមា ជាតិ នត្ថិទានិ បុនព្ភវោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤២០] យថា ពោធិសត្តស្ស ជាយមានស្ស មហតោ អាលោកស្ស មហតោ ឱភាសស្ស មហ-តោ ភូមិចាលស្ស បាតុភាវោ ហោតិ ឯវមេវ ចក្ក-វត្តិសត្តស្ស ជាយមានស្ស មហតោ អាលោកស្ស មហតោ ឱភាសស្ស មហតោ ភូមិចាលស្ស បាតុភា-វោ ហោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤២១] យថា ពោធិសត្តស្ស បកតិកាយោ សមន្តា ព្យាមំ ឱភាសតិ ឯវមេវ ចក្កវត្តិសត្តស្ស បកតិកាយោ សមន្តា ព្យាមំ ឱភាសតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

ជាន់ដោយព្រះបាទដ៏ស្មើ មានមុខបែរទៅរកទិសខាងជើង ឈានទៅ ៧ ជំហាន កាលពួកទេវតាបាំងស្វេតច្ឆត្រ ក៏រមិលមើលសព្វទិស បន្លឺឡើងនូវអាសភិវាចាថា អញជាបុគ្គលឆ្នើមរបស់លោក អញជាបុគ្គលច្បងរបស់លោក អញជាបុគ្គលប្រសើររបស់លោក នេះ ជាជាតិទីបំផុត (របស់អញ) ឥឡូវនេះ ភពថ្មីទៀត មិនមានឡើយ ក៏យ៉ាងនោះដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤២០] កាលព្រះពោធិសត្វប្រសូត ការកើតឡើងប្រាកដ នៃពន្លឺដ៏ធំ នៃរស្មីដ៏ធំ នៃការកម្រើកញាប់ញ័រផែនដីដ៏ខ្លាំង យ៉ាងណា កាលចក្កវត្តិសត្វប្រសូត ការកើតឡើងប្រាកដ នៃពន្លឺដ៏ធំ នៃរស្មីដ៏ធំ នៃការកម្រើកញាប់ញ័រផែនដីដ៏ខ្លាំង ក៏យ៉ាងនោះដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤២១] កាយប្រក្រតី របស់ពោធិសត្វ រមែងភ្លឺទៅមួយព្យាមដោយជុំវិញ យ៉ាងណា កាយប្រក្រតី របស់ចក្កវត្តិសត្វ រមែងភ្លឺទៅមួយព្យាមដោយជុំវិញ ក៏យ៉ាងនោះដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤២២] យថា ពោធិសត្តោ មហាសុបិនំ បស្សិ ឯវមេវ ចក្កវត្តិសត្តោ មហាសុបិនំ បស្សតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤២៣] ន វត្តព្វំ លក្ខណសមន្នាគតោ ពោធិសត្តោតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ វុត្តំ ភគវតា ទ្វត្តឹសិមានិ ភិក្ខវេ មហាបុរិសស្ស មហាបុរិសលក្ខណានិ យេហិ សមន្នាគតស្ស មហាបុរិសស្ស ទ្វេវ គតិយោ ភវន្តិ អនញ្ញា សចេ អគារំ អជ្ឈាវសតិ រាជា ហោតិ ចក្កវត្តិ ធម្មិកោ ធម្មរាជា ចាតុរន្តោ វិជិតាវី ជនបទត្ថាវរិយប្បត្តោ សត្តរតនសមន្នាគតោ តស្សិមានិ សត្តរតនានិ ភវន្តិ សេយ្យថីទំ ចក្ករតនំ ហត្ថិរតនំ អស្សរតនំ មណិរតនំ ឥត្ថីរតនំ គហបតិរតនំ បរិណាយករតនមេវ សត្តមំ បរោសហស្សំ ខោ បនស្ស បុត្តា ភវន្តិ សូរា វីរង្គរូបា បរសេនប្បមទ្ទនា សោ ឥមំ បឋវឹ សាគរបរិយន្តំ អទណ្ឌេន អសត្ថេន ធម្មេន អភិវិជិយ អជ្ឈាវសតិ សចេ បន ខោ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជតិ អរហំ ហោតិ សម្មាសម្ពុទ្ធោ

លក្ខណកថា

[៤២២] ព្រះពោធិសត្វ ឃើញមហាសុបិន យ៉ាងណា ចក្កវត្តិសត្វ ឃើញមហាសុបិន ក៏យ៉ាងនោះដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤២៣] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា ព្រះពោធិសត្វ ប្រកបដោយលក្ខណៈទេឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មហាបុរស ប្រកបដោយមហាបុរិសលក្ខណៈទាំង ៣២ នេះ រមែងមានតែគតិ ២ យ៉ាងប៉ុណ្ណោះ មិនមែនខុសអំពីគតិ ២ យ៉ាងនោះទេ គឺថាបើនៅគ្រប់គ្រងផ្ទះ នឹងបានជាស្តេចចក្រពត្តិ ជាធម្មរាជ ប្រកបដោយធម៌ ជាឥស្សរៈលើផែនដីដែលមានសមុទ្រទាំង ៤ ជាទីបំផុត ឈ្នះអស់សត្រូវទាំងខាងក្នុងខាងក្រៅ ដល់នូវភាពមាំមួនក្នុងជនបទ ប្រកបដោយកែវទាំង ៧ ប្រការ ឯកែវទាំង ៧ ប្រការ នេះ របស់ស្តេចចក្រពត្តិនោះ គឺចក្រកែវ ១ ដំរីកែវ ១ សេះកែវ ១ មណីកែវ ១ ស្ត្រីកែវ ១ គហបតីកែវ ១ បរិនាយកកែវ ១ ទៀតជាគម្រប់ ៧ ព្រះរាជានោះ មានព្រះរាជបុត្រ ច្រើនជាងពាន់ ដែលជាអ្នកក្លៀវក្លា មានសភាពអង់អាច អាចញាំញីនូវសេនានៃស្តេចដទៃបាន ព្រះរាជានោះ មានជ័យជម្នះ នៅគ្រប់គ្រងផែនដីនេះដែលមានសាគរជាទីបំផុត ដោយធម៌ ដោយមិនមានគ្រឿងវាយដំ ដោយមិនមានគ្រឿងកាប់ចាក់ បើចេញចាកផ្ទះចូលទៅកាន់ផ្នួសវិញ នឹងបានជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ មាន

លោកោ វិវដ្ដោតិ អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ លក្ខណសមន្នាគតោ ពោធិសត្តោតិ ។

លក្ខណកថា ។

និយាមោក្កន្តិកថា

[៥២៨] ពោធិសត្តោ កស្សបស្ស ភគវតោ បាវចនេ ឱក្កន្តនិយាមោ ចរិតព្រហ្មចរិយោតិ ។ អាមន្តា ។ ពោធិសត្តោ កស្សបស្ស ភគវតោ សាវកោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៥២៩] ពោធិសត្តោ កស្សបស្ស ភគវតោ សាវកោតិ ។ អាមន្តា ។ សាវកោ ហុត្វា ពុទ្ធោ ហោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៥២៦] សាវកោ ហុត្វា ពុទ្ធោ ហោតីតិ ។ អាមន្តា ។ អនុស្សវិយោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

ដំបូលគឺកិលេសបើកហើយ ក្នុងលោក ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ អើ ។ ព្រោះហេតុនោះ ព្រះពោធិសត្វ ប្រកបដោយលក្ខណៈ (ដោយពិត) ។

ចប់ លក្ខណកថា ។

និយាមោក្កន្តិកថា

[៥២៤] ព្រះពោធិសត្វ[១] មាននិយាមៈ[២] យាងចុះហើយ មានព្រហ្មចរិយៈប្រព្រឹត្តហើយ ក្នុងសាសនា នៃព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ព្រះនាមកស្សបឬ ។ អើ ។ ព្រះពោធិសត្វ ជាសាវ័ក នៃព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ព្រះនាមកស្សបឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៥២៥] ព្រះពោធិសត្វ ជាសាវ័ក នៃព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ព្រះនាមកស្សបឬ ។ អើ ។ (ព្រះពោធិសត្វ) បានជាសាវ័កហើយ ទើបបានត្រាស់ជាព្រះពុទ្ធឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៥២៦] (ព្រះពោធិសត្វ) បានជាសាវ័កហើយ ទើបបានត្រាស់ជាព្រះពុទ្ធឬ ។ អើ ។ (បុគ្គលជាព្រះពុទ្ធ) ប្រកបដោយការស្តាប់តាមគេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

---

១ សំដៅយកពោធិសត្វ កាលកើតជាជោតិបាល បានបួសក្នុងសម្នាក់ព្រះកស្សបមានព្រះភាគ ។ ២ ជាឈ្មោះនៃអរិយមគ្គ ។

និយាមោក្កន្តិកថា

[៤២៧] អនុស្សវិយោតិ[១] ។ អាមន្តា ។ ននុ ភគវា សយម្ភូតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ ភគវា សយម្ភូ នោ វត រេ វត្តព្វេ អនុស្សវិយោតិ ។

[៤២៨] ពោធិសត្តោ កស្សបស្ស ភគវតោ បាវចនេ ឱក្កន្តនិយាមោ ចរិតព្រហ្មចរិយោតិ ។ អាមន្តា ។ ភគវតា ពោធិយា មូលេ តីណេវ សាមញ្ញផលានិ អភិសម្ពុទ្ធានីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤២៩] ននុ ភគវតា ពោធិយា មូលេ ចត្តារិ សាមញ្ញផលានិ អភិសម្ពុទ្ធានីតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ ភគវតា ពោធិយា មូលេ ចត្តារិ សាមញ្ញផលានិ អភិសម្ពុទ្ធានិ នោ វត រេ វត្តព្វេ ពោធិសត្តោ កស្សបស្ស ភគវតោ បាវចនេ ឱក្កន្តនិយាមោ ចរិតព្រហ្មចរិយោតិ ។

[៤៣០] ពោធិសត្តោ កស្សបស្ស ភគវតោ បាវចនេ ឱក្កន្តនិយាមោ ចរិតព្រហ្មចរិយោតិ ។ អាមន្តា ។ ពោធិសត្តោ ទុក្ករការិកំ អកាសីតិ ។

១ អដ្ឋកថាយំ អនុស្សវិកោតិ ទិស្សតិ ។

និយាមោក្កន្តិកថា

[៥២៧] (បុគ្គលជាព្រះពុទ្ធ) ប្រកបដោយការស្តាប់តាមគេឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ជាអ្នកត្រាស់ដឹងដោយព្រះអង្គឯងឬ ។ អើ ។ បើព្រះមានព្រះភាគ ជាអ្នកត្រាស់ដឹងដោយព្រះអង្គឯង ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា (បុគ្គលជាព្រះពុទ្ធ) ប្រកបដោយការស្តាប់តាមគេទេ ។

[៥២៨] ព្រះពោធិសត្វ មាននិយាមៈយាងចុះហើយ មានព្រហ្មចរិយៈប្រព្រឹត្តហើយ ក្នុងសាសនា នៃព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ព្រះនាមកស្សបដែរឬ ។ អើ ។ សាមញ្ញផល ៣ គឺព្រះមានព្រះភាគបានត្រាស់ដឹង ទៀបគល់នៃពោធិព្រឹក្សឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៥២៩] ក្រែងសាមញ្ញផល ៤ គឺព្រះមានព្រះភាគបានត្រាស់ដឹង ទៀបគល់នៃពោធិព្រឹក្សឬ ។ អើ ។ បើសាមញ្ញផល ៤ គឺព្រះមានព្រះភាគបានត្រាស់ដឹង ទៀបគល់នៃពោធិព្រឹក្សមែន ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា ព្រះពោធិសត្វ មាននិយាមៈយាងចុះហើយ មានព្រហ្មចរិយៈប្រព្រឹត្តហើយ ក្នុងសាសនា នៃព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ព្រះនាមកស្សបទេ ។

[៥៣០] ព្រះពោធិសត្វ មាននិយាមៈយាងចុះហើយ មានព្រហ្មចរិយៈ ប្រព្រឹត្តហើយ ក្នុងសាសនា នៃព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ព្រះនាមកស្សបឬ ។ អើ ។ ព្រះពោធិសត្វ បានធ្វើទុក្ករកិរិយាដែរឬ ។

អាមន្តា ។ ឧស្សទសម្បន្នោ បុគ្គលោ ទុក្ករំ ការិយំ ករេយ្យាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៣១] ពោធិសត្តោ អបរន្តបំ អកាសិ អញ្ញំ សត្ថារំ ឧទ្ទិសីតិ ។ អាមន្តា ។ ឧស្សទសម្បន្នោ បុគ្គលោ អញ្ញំ សត្ថារំ ឧទ្ទិសេយ្យាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៣២] អាយស្មា អានន្ទោ ភគវតោ ធាវចនេ ឱក្កន្តនិយាមោ ចរិតព្រហ្មចរិយោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវតោ សាវកោតិ ។ អាមន្តា ។ ពោធិសត្តោ កស្សបស្ស ភគវតោ ធាវចនេ ឱក្កន្តនិយាមោ ចរិតព្រហ្មចរិយោ ពោធិសត្តោ កស្សបស្ស ភគវតោ សាវកោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៣៣] ចិត្តោ គហបតិ ហត្ថកោ អាឡវកោ ភគវតោ ធាវចនេ ឱក្កន្តនិយាមោ ចរិតព្រហ្មចរិយោ ចិត្តោ គហបតិ ហត្ថកោ អាឡវកោ ភគវតោ

អើ ។ បុគ្គល បរិបូណ៌ដោយទស្សនៈ គប្បីធ្វើទុក្ករកិរិយាដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៥៣១] ព្រះពោធិសត្វ បានធ្វើអំពើដែលមិនញុំាងបុគ្គលដទៃឲ្យក្តៅក្រហាយ ហើយឧទ្ទិស ចំពោះសាស្តាដទៃដែរឬ ។ អើ ។ បុគ្គល បរិបូណ៌ដោយទស្សនៈ គប្បីឧទ្ទិស ចំពោះសាស្តាដទៃដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៥៣២] ព្រះអានន្ទមានអាយុ មាននិយាមៈយាង៍ចុះហើយ មានព្រហ្មចរិយៈប្រព្រឹត្តហើយ ក្នុងសាសនា នៃព្រះមានព្រះភាគ ព្រះអានន្ទមានអាយុ ជាសាវ័ក នៃព្រះមានព្រះភាគដែរឬ ។ អើ ។ ព្រះពោធិសត្វ មាននិយាមៈយាង៍ចុះហើយ មានព្រហ្មចរិយៈប្រព្រឹត្តហើយ ក្នុងសាសនា នៃព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ព្រះនាមកស្សប ព្រះពោធិសត្វ ជាសាវ័ក នៃព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ព្រះនាមកស្សបដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៥៣៣] ឧបាសកឈ្មោះចិត្តគហបតី និង៍ហត្ថកាឡវកៈ មាននិយាមៈចុះហើយ មានព្រហ្មចរិយៈប្រព្រឹត្តហើយ ក្នុងសាសនា នៃព្រះមានព្រះភាគ ឧបាសកឈ្មោះចិត្តគហបតី និង៍ហត្ថកាឡវកៈ ជាសាវ័ក

សាវកោតិ ។ អាមន្តា ។ ពោធិសត្តោ កស្សបស្ស ភគវតោ ចាវចនេ ឱក្កន្តនិយាមោ ចរិតព្រហ្មចរិយោ ពោធិសត្តោ កស្សបស្ស ភគវតោ សាវកោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៣៤] ពោធិសត្តោ កស្សបស្ស ភគវតោ ចាវចនេ ឱក្កន្តនិយាមោ ចរិតព្រហ្មចរិយោ ន ច កស្សបស្ស ភគវតោ សាវកោតិ ។ អាមន្តា ។ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវតោ ចាវចនេ ឱក្កន្តនិយាមោ ចរិតព្រហ្មចរិយោ ន ច ភគវតោ សាវកោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៣៥] ពោធិសត្តោ កស្សបស្ស ភគវតោ ចាវចនេ ឱក្កន្តនិយាមោ ចរិតព្រហ្មចរិយោ ន ច កស្សបស្ស ភគវតោ សាវកោតិ ។ អាមន្តា ។ ចិត្តោ គហបតិ ហត្ថកោ អាឡវកោ ភគវតោ ចាវចនេ ឱក្កន្តនិយាមោ ចរិតព្រហ្មចរិយោ ន ច ភគវតោ សាវកោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

នៃព្រះមានព្រះភាគដែរឬ ។ អើ ។ ព្រះពោធិសត្វ មាននិយាមៈយាង ចុះហើយ មានព្រហ្មចរិយៈប្រព្រឹត្តហើយ ក្នុងសាសនា នៃព្រះមានព្រះ ភាគទ្រង់ព្រះនាមកស្សប ព្រះពោធិសត្វជាសាវ័ក នៃព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ព្រះនាមកស្សបដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៥៣៤] ព្រះពោធិសត្វ មាននិយាមៈយាងចុះហើយ មានព្រហ្ម-ចរិយៈប្រព្រឹត្តហើយ ក្នុងសាសនា នៃព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ព្រះនាម កស្សប តែមិនមែនជាសាវ័ក នៃព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ព្រះនាមកស្សប ទេឬ ។ អើ ។ ព្រះអានន្ទមានអាយុ មាននិយាមៈយាងចុះហើយ មាន ព្រហ្មចរិយៈប្រព្រឹត្តហើយ ក្នុងសាសនា នៃព្រះមានព្រះភាគ តែមិនមែនជា សាវ័ក នៃព្រះមានព្រះភាគទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៥៣៥] ព្រះពោធិសត្វ មាននិយាមៈយាងចុះហើយ មាន ព្រហ្មចរិយៈប្រព្រឹត្តហើយ ក្នុងសាសនា នៃព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ព្រះ នាមកស្សប តែមិនមែនជាសាវ័ក នៃព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ព្រះនាម កស្សបទេឬ ។ អើ ។ ឧបាសកឈ្មោះចិត្តគហបតី និងហត្ថកាឡវកៈ មាននិយាមៈចុះហើយ មានព្រហ្មចរិយៈប្រព្រឹត្តហើយ ក្នុងសាសនា នៃ ព្រះមានព្រះភាគ តែមិនមែនជាសាវ័ក នៃព្រះមានព្រះភាគទេឬ ។ អ្នក មិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៥៣៦] ពោធិសត្តោ កស្សបស្ស ភគវតោ បាវចនេ ឱក្កន្តនិយាមោ ចរិតព្រហ្មចរិយោ ន ច កស្សបស្ស ភគវតោ សាវកោតិ ។ អាមន្តា ។ សាវកោ ជាតឹ វីតិវត្តោ អសាវកោ ហោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៥៣៧] ន វត្តព្វំ ពោធិសត្តោ កស្សបស្ស ភគវតោ បាវចនេ ឱក្កន្តនិយាមោ ចរិតព្រហ្មចរិយោតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ វុត្តំ ភគវតា កស្សបេ អហំ អានន្ទ ភគវតិ ព្រហ្មចរិយំ អចរឹ អាយតឹ សម្ពោធាយាតិ អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ ពោធិសត្តោ កស្សបស្ស ភគវតោ បាវចនេ ឱក្កន្តនិយាមោ ចរិតព្រហ្មចរិយោតិ ។

[៥៣៨] ពោធិសត្តោ កស្សបស្ស ភគវតោ បាវចនេ ឱក្កន្តនិយាមោ ចរិតព្រហ្មចរិយោតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ វុត្តំ ភគវតា

[៥៣៦] ព្រះពោធិសត្វ មាននិយាមៈយាងចុះហើយ មានព្រហ្មចរិយៈប្រព្រឹត្តហើយ ក្នុងសាសនា នៃព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ព្រះនាមកស្សប តែមិនមែនជាសាវ័ក នៃព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ព្រះនាមកស្សបទេឬ ។ អើ ។ សាវ័ក ដែលប្រព្រឹត្តកន្លងនូវជាតិហើយ មិនមែនជាសាវ័កទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៥៣៧] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា ព្រះពោធិសត្វ មាននិយាមៈយាងចុះហើយ មានព្រហ្មចរិយៈប្រព្រឹត្តហើយ ក្នុងសាសនា នៃព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ព្រះនាមកស្សបទេឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលអានន្ទ តថាគត បានប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងសំណាក់ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ព្រះនាមកស្សប ដើម្បីត្រាស់ដឹងតទៅ ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ អើ ។ ព្រោះហេតុនោះ ព្រះពោធិសត្វ មាននិយាមៈយាងចុះហើយ មានព្រហ្មចរិយៈប្រព្រឹត្តហើយ ក្នុងសាសនា នៃព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ព្រះនាមកស្សបដែរ ។

[៥៣៨] ព្រះពោធិសត្វ មាននិយាមៈយាងចុះហើយ មានព្រហ្មចរិយៈប្រព្រឹត្តហើយ ក្នុងសាសនា នៃព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ព្រះនាមកស្សបឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា

២០១

និយាមោក្កន្តិកថា

សព្វាភិភូ សព្វវិទូហមស្មិ

សព្វេសុ ធម្មេសុ អនូបលិត្តោ

សព្វញ្ជហោ តណ្ហក្ខយេ វិមុត្តោ

សយំ អភិញ្ញាយ កមុទ្ទិសេយ្យំ

ន មេ អាចរិយោ អត្ថិ សទិសោ មេ ន វិជ្ជតិ

សទេវកស្មឹ លោកស្មឹ នត្ថិ មេ បដិបុគ្គលោ

អហំ ហិ អរហា លោកេ អហំ សត្ថា អនុត្តរោ

ឯកោម្ហិ សម្មាសម្ពុទ្ធោ សីតីភូតោស្មិ និព្វុតោ

ធម្មចក្កំ បវត្តេតុំ គច្ឆាមិ កាសិនំ បុរំ

អន្ធភូតស្មឹ លោកស្មឹ អហញ្ញឹ អមតទុន្ទុភិន្តិ

យថា ខោ ត្វំ អាវុសោ បដិជានាសិ អរហាសិ អនន្តជិនោតិ

តថាគត ជាអ្នកគ្របសង្កត់នូវតេភូមិកធម៌ទាំងអស់ ត្រាស់ដឹងនូវចតុព្ភូមិកធម៌ទាំងអស់ មិនប្រឡាក់ដោយកិលេសក្នុងតេភូមិកធម៌ទាំងអស់ទេ លះចោលនូវតេភូមិកធម៌ទាំងអស់ហើយ មានចិត្តរួចស្រឡះហើយ ព្រោះការអស់ទៅនៃតណ្ហា ដឹងច្បាស់នូវចតុព្ភូមិកធម៌ ដោយខ្លួនឯង (ចាំបាច់) ឧទ្ទិសបុគ្គលណា តថាគត មិនមានអាចារ្យទេ បុគ្គលដទៃស្មើនឹងតថាគតមិនមានឡើយ ក្នុងលោក ព្រមទាំងទេវលោក មិនមានបុគ្គលប្រៀបផ្ទឹមនឹងតថាគតបានឡើយ ព្រោះថា តថាគត ជាអរហន្តក្នុងលោក តថាគត ជាសាស្តាខ្ពស់បំផុត តថាគត ជាសម្មាសម្ពុទ្ធឯក មានសេចក្តីត្រជាក់ មានភ្លើងកិលេសរលត់ហើយ ឥឡូវនេះ តថាគត ទៅកាន់បុរីនៃពួកជនអ្នកកាសី ដើម្បីសម្តែងធម្មចក្រ (ដោយបំណងថា) តថាគត នឹងវាយស្គរគឺអមតនិព្វាន ចំពោះសត្វលោកដែលងងឹតគឺអវិជ្ជាកំពុងគ្របសង្កត់

(ឧបកាជីវកតបថា) ម្នាលអាវុសោ អ្នកប្តេជ្ញាខ្លួនអ្នក ថាយ៉ាងណាអ្នក (គួរដើម្បីបាននូវឈ្មោះ) ថាអនន្តជិនៈ យ៉ាងនោះឯង (ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់ត្រាស់ទៀតថា)

មាទិសា វេ ជិនា ហោន្តិ យេ បត្តា អាសវក្ខយំ
ជិតា មេ បាបកា ធម្មា តស្មាហំ ឧបកំ ជិនោតិ

អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ ន វត្តព្វំ ពោធិសត្តោ កស្សបស្ស ភគវតោ បាវចនេ ឱក្កន្តនិយាមោ ចរិតព្រហ្មចរិយោតិ ។

[៨៣៩] ពោធិសត្តោ កស្សបស្ស ភគវតោ បាវចនេ ឱក្កន្តនិយាមោ ចរិតព្រហ្មចរិយោតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ វុត្តំ ភគវតា ឥទំ ទុក្ខំ អរិយសច្ចន្តិ មេ ភិក្ខវេ បុព្វេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ ញាណំ ឧទបាទិ បញ្ញា ឧទបាទិ វិជ្ជា ឧទបាទិ អាលោកោ ឧទបាទិ តំ ខោ បនិទំ ទុក្ខំ អរិយសច្ចំ បរិញ្ញេយ្យន្តិ មេ ភិក្ខវេ ។ បេ ។

ជនទាំងឡាយណា បានដល់នូវការអស់ទៅនៃអាសវៈ ជនទាំងឡាយនោះ ឈ្មោះថាជិនៈ (អ្នកឈ្នះកិលេស) ប្រាកដដូចជាតថាគតដែរ តថាគត បានឈ្នះបាបធម៌ទាំងឡាយហើយ ម្នាលឧបកៈ ព្រោះហេតុនោះ ទើបតថាគត បាននូវឈ្មោះថាជិនៈ (អ្នកឈ្នះបាបធម៌)

ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្របុ ។ អើ ។ ព្រោះហេតុនោះ អ្នកមិនគួរពោលថា ព្រះពោធិសត្វ មាននិយាមៈយាងចុះហើយ មានព្រហ្មចរិយៈប្រព្រឹត្តហើយ ក្នុងសាសនា នៃព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ព្រះនាមកស្សបទេ ។

[៥៣៩] ព្រះពោធិសត្វ មាននិយាមៈយាងចុះហើយ មានព្រហ្មចរិយៈប្រព្រឹត្តហើយ ក្នុងសាសនា នៃព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ព្រះនាមកស្សបឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចក្ខុកើតឡើងហើយ ញាណកើតឡើងហើយ បញ្ញាកើតឡើងហើយ វិជ្ជាកើតឡើងហើយ ពន្លឺកើតឡើងហើយ ដល់តថាគត ក្នុងធម៌ទាំងឡាយ ដែលតថាគតមិនធ្លាប់បានឮក្នុងកាលពីមុនមកថា នេះ ជាទុក្ខអរិយសច្ច ដូច្នេះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ។ បេ ។ ដល់តថាគតថា នោះឯង ជាទុក្ខអរិយសច្ច ដែលបុគ្គលគួរកំណត់ដឹង

២០៣

និយាមោក្កន្តិកថា

បរិញ្ញាតន្តិ មេ ភិក្ខវេ បុព្វេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេ-
សុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ ។ បេ ។ អាលោកោ ឧទបា-
ទិ ឥទំ ទុក្ខសមុទយោ អរិយសច្ចន្តិ មេ ភិក្ខវេ
។ បេ ។ តំ ខោ បនិទំ ទុក្ខសមុទយោ អរិយ-
សច្ចំ បហាតព្វន្តិ មេ ភិក្ខវេ ។ បេ ។ បហីនន្តិ
មេ ភិក្ខវេ ។ បេ ។ ឥទំ ទុក្ខនិរោធោ អរិយ-
សច្ចន្តិ មេ ភិក្ខវេ ។ បេ ។ តំ ខោ បនិទំ ទុក្ខនិ-
រោធោ អរិយសច្ចំ សច្ឆិកាតព្វន្តិ មេ ភិក្ខវេ ។ បេ ។
សច្ឆិកតន្តិ មេ ភិក្ខវេ ។ បេ ។ ឥទំ ទុក្ខនិ-
រោធគាមិនី បដិបទា អរិយសច្ចន្តិ មេ ភិក្ខវេ
។ បេ ។ តំ ខោ បនិទំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិ-
បទា អរិយសច្ចំ ភាវេតព្វន្តិ មេ ភិក្ខវេ ។ បេ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចក្ខុកើតឡើងហើយ ។ បេ ។ ពន្លឺកើតឡើងហើយ ដល់តថាគត ក្នុងធម៌ទាំងឡាយ ដែលតថាគតមិនធ្លាប់បានឮក្នុងកាលពីមុនមកថា ទុក្ខនោះឯង ដែលតថាគតបានកំណត់ដឹងហើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ។ បេ ។ ដល់តថាគតថា នេះ ជាទុក្ខសមុទយ-អរិយសច្ច ដូច្នេះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ។ បេ ។ ដល់តថាគតថា នោះឯង ជាទុក្ខសមុទយអរិយសច្ច ដែលបុគ្គលគួរលះចោល ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ។ បេ ។ ដល់តថាគតថា នោះឯង ជាទុក្ខ-សមុទយអរិយសច្ច ដែលតថាគតបានលះចោលហើយ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ ។ បេ ។ ដល់តថាគតថា នេះ ជាទុក្ខនិរោធអរិយសច្ច ដូច្នេះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ។ បេ ។ ដល់តថាគតថា នោះឯង ជាទុក្ខនិរោធអរិយសច្ច ដែលបុគ្គលគួរធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ ។ បេ ។ ដល់តថាគតថា នោះឯង ជាទុក្ខនិរោធអរិយសច្ច ដែលតថាគតបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ។ បេ ។ ដល់តថាគតថា នេះ ជាទុក្ខនិរោធគាមិនីបដិបទាអរិយសច្ច ដូច្នេះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ។ បេ ។ ដល់តថាគតថា នោះឯង ជាទុក្ខនិរោធ-គាមិនីបដិបទាអរិយសច្ច ដែលបុគ្គលគួរចម្រើន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ

ភាវិតន្តិ មេ ភិក្ខវេ បុព្វេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ ញាណំ ឧទបាទិ បញ្ញា ឧទបាទិ វិជ្ជា ឧទបាទិ អាលោកោ ឧទបាទីតិ អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ ន វត្តព្វំ ពោធិសត្តោ កស្សបស្ស ភគវតោ បាវចនេ ឱក្កន្តនិយាមោ ចរិតព្រហ្មចរិយោតិ ។

និយាមោក្កន្តិកថា ។

អបរាបិ សមន្នាគតកថា

[៤៤០] អរហត្តសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ បុគ្គលោ តីហិ ផលេហិ សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ អរហត្តសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ បុគ្គលោ ចតូហិ ផស្សេហិ ចតូហិ វេទនាហិ ចតូហិ សញ្ញាហិ ចតូហិ ចេតនាហិ ចតូហិ ចិត្តេហិ ចតូហិ សទ្ធាហិ ចតូហិ វីរិយេហិ ចតូហិ សតីហិ ចតូហិ សមាធីហិ ចតូហិ បញ្ញាហិ សមន្នាគតោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

ចក្ខុកើតឡើងហើយ ញាណកើតឡើងហើយ បញ្ញាកើតឡើងហើយ វិជ្ជាកើតឡើងហើយ ពន្លឺកើតឡើងហើយ ដល់តថាគត ក្នុងធម៌ទាំងឡាយដែលតថាគតមិនធ្លាប់បានឮក្នុងកាលពីមុនមកថា នោះឯង ជាទុក្ខនិរោធគាមិនីបដិបទាអរិយសច្ច ដែលតថាគតបានចម្រើនហើយ ពាក្យដូច្នេះមានក្នុងព្រះសូត្របុ ។ អើ ។ ព្រោះហេតុនោះ អ្នកមិនគួរពោលថា ព្រះពោធិសត្វ មាននិយាមៈយាងចុះហើយ មានព្រហ្មចរិយៈប្រព្រឹត្តហើយ ក្នុងសាសនា នៃព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ព្រះនាមកស្សបទេ ។

ចប់ និយាមោក្កន្តិកថា ។

អបរាបិ សមន្នាគតកថា

[៥៤០] បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអរហត្តប្រកបដោយផល ៣ ឬ ។ អើ ។ បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអរហត្ត ប្រកបដោយផស្សៈ ៤ ដោយវេទនា ៤ ដោយសញ្ញា ៤ ដោយចេតនា ៤ ដោយចិត្ត ៤ ដោយសទ្ធា ៤ ដោយវីរិយៈ ៤ ដោយសតិ ៤ ដោយសមាធិ ៤ ដោយបញ្ញា ៤ ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

២០៨

[៤៤១] អនាគាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ បុគ្គលោ ទ្វីហិ ផលេហិ សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ អនាគាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ បុគ្គលោ តីហិ ផស្សេហិ តីហិ វេទនាហិ ។ បេ ។ តីហិ បញ្ញាហិ សមន្នាគតោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៤២] សកទាគាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ បុគ្គលោ សោតាបត្តិផលេន សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ សកទាគាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ បុគ្គលោ ទ្វីហិ ផស្សេហិ ទ្វីហិ វេទនាហិ ។ បេ ។ ទ្វីហិ បញ្ញាហិ សមន្នាគតោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៤៣] អរហត្តសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ បុគ្គលោ សោតាបត្តិផលេន សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ អរហត្តសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ បុគ្គលោ សោតាបន្នោ សត្តក្ខត្តុំបរមោ កោលំកោលោ ឯកពីជីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

អបរាបិ សមន្នាគតកថា

[៥២១] បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអនាគាមិ-ផល ប្រកបដោយផល ២ ឬ ។ អើ ។ បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអនាគាមិផល ប្រកបដោយផស្សៈ ៣ ដោយវេទនា ៣ ។ បេ ។ ដោយបញ្ញា ៣ ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៥២២] បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសកទាគាមិ-ផល ប្រកបដោយសោតាបត្តិផលឬ ។ អើ ។ បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសកទាគាមិផល ប្រកបដោយផស្សៈ ២ ដោយវេទនា ២ ។ បេ ។ ដោយបញ្ញា ២ ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៥២៣] បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអរហត្ត ប្រកបដោយសោតាបត្តិផលឬ ។ អើ ។ បុគ្គល ជាសោតាបន្នៈ គឺសត្តក្ខត្តុំបរមៈ កោលំកោលៈ ឯកពីជី ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអរហត្តឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤៤៤] អរហត្តសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ បុគ្គ-
លោ សកទាគាមិផលេន សមន្នាគតោតិ ។ អា-
មន្តា ។ អរហត្តសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ បុគ្គលោ
សកទាគាមីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៤៥] អរហត្តសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ បុគ្គ-
លោ អនាគាមិផលេន សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។
អរហត្តសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ បុគ្គលោ អនាគាមី
អន្តរាបរិនិព្វាយី ឧបហច្ចបរិនិព្វាយី អសង្ខារបរិនិព្វា-
យី សសង្ខារបរិនិព្វាយី ឧទ្ធំសោតោ អកនិដ្ឋគាមី-
តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៤៦] អនាគាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ
បុគ្គលោ សោតាបត្តិផលេន សមន្នាគតោតិ ។ អា-
មន្តា ។ អនាគាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ បុគ្គ-
លោ សោតាបន្នោ សត្តក្ខត្តុំបរមោ កោលំកោលោ
ឯកពីជីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៤៧] អនាគាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ បុគ្គ-
លោ សកទាគាមិផលេន សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។

[៥៤៤] បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអរហត្ត ប្រកបដោយសកទាគាមិផលឬ ។ អើ ។ សកទាគាមិបុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអរហត្តឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៥៤៥] បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអរហត្ត ប្រកបដោយអនាគាមិផលឬ ។ អើ ។ បុគ្គល ជាអនាគាមី គឺអន្តរាបរិនិព្វាយី ឧបហច្ចបរិនិព្វាយី អសង្ខារបរិនិព្វាយី សសង្ខារបរិនិព្វាយី ឧទ្ធំសោតៈ អកនិដ្ឋគាមី ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអរហត្តឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៥៤៦] បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអនាគាមិផល ប្រកបដោយសោតាបត្តិផលឬ ។ អើ ។ បុគ្គល ជាសោតាបន្នៈ គឺសត្តក្ខត្តុំបរមៈ កោលំកោលៈ ឯកពីជី ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអនាគាមិផលឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៥៤៧] បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអនាគាមិផល ប្រកបដោយសកទាគាមិផលឬ ។ អើ ។

អនាគាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ បុគ្គលោ ស-
កទាគាមីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៤៨] សកទាគាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិ-
បន្នោ បុគ្គលោ សោតាបត្តិផលេន សមន្នាគតោតិ ។
អាមន្តា ។ សកទាគាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ
បុគ្គលោ សោតាបន្នោ សត្តក្ខត្តុំបរមោ កោលំកោ-
លោ ឯកពីជីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៤៩] សោតាបត្តិផលេន សមន្នាគតោ សោ-
តាបន្នោតិ វត្តព្វោតិ ។ អាមន្តា ។ អរហត្តសច្ឆិកិរិ-
យាយ បដិបន្នោ បុគ្គលោ សោតាបត្តិផលេន សមន្នា-
គតោតិ ។ អាមន្តា ។ ស្វេវ អរហត្តសច្ឆិកិរិយាយ បដិ-
បន្នោ សោ សោតាបន្នោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៥០] សកទាគាមិផលេន សមន្នាគតោ ស-
កទាគាមីតិ វត្តព្វោតិ ។ អាមន្តា ។ អរហត្តសច្ឆិ-
កិរិយាយ បដិបន្នោ បុគ្គលោ សកទាគាមិផលេន
សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ ស្វេវ អរហត្តសច្ឆិកិ-
រិយាយ បដិបន្នោ សោ សកទាគាមីតិ ។ ន ហេវំ
វត្តព្វេ ។ បេ ។

សកទាគាមិបុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអនាគាមិផលឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤៤៨] បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសកទាគាមិផល ប្រកបដោយសោតាបត្តិផលឬ ។ អើ ។ បុគ្គលជាសោតាបន្នៈ គឺសត្តក្ខត្តុំបរមៈ កោលំកោលៈ ឯកពីជី ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសកទាគាមិផលឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤៤៩] គួរនិយាយថា សោតាបន្នបុគ្គល ប្រកបដោយសោតាបត្តិផលឬ ។ អើ ។ បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអរហត្ត ប្រកបដោយសោតាបត្តិផលឬ ។ អើ ។ បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអរហត្តនោះឯង គឺសោតាបន្នបុគ្គលនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤៥០] គួរនិយាយថា សកទាគាមិបុគ្គល ប្រកបដោយសកទាគាមិផលឬ ។ អើ ។ បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអរហត្ត ប្រកបដោយសកទាគាមិផលឬ ។ អើ ។ បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអរហត្តនោះឯង គឺសកទាគាមិបុគ្គលនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤៤១] អនាគាមិផលេ សមន្នាគតោ អនាគាមីតិ វត្តព្វោតិ ។ អាមន្តា ។ អរហត្តសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ បុគ្គលោ អនាគាមិផលេ សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ ស្វេវ អរហត្តសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ សោ អនាគាមីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៤២] សោតាបត្តិផលេ សមន្នាគតោ សោតាបន្នោតិ វត្តព្វោតិ ។ អាមន្តា ។ អនាគាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ បុគ្គលោ សោតាបត្តិផលេ សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ ស្វេវ អនាគាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ សោ សោតាបន្នោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៤៣] សកទាគាមិផលេ សមន្នាគតោ សកទាគាមីតិ វត្តព្វោតិ ។ អាមន្តា ។ អនាគាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ បុគ្គលោ សកទាគាមិផលេ សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ ស្វេវ អនាគាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ សោ សកទាគាមីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៥៥១] គួរនិយាយថា អនាគាមិបុគ្គល ប្រកបដោយអនាគាមិផលឬ ។ អើ ។ បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអរហត្ត ប្រកបដោយអនាគាមិផលឬ ។ អើ ។ បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអរហត្តនោះឯង គឺអនាគាមិបុគ្គលនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៥៥២] គួរនិយាយថា សោតាបន្នបុគ្គល ប្រកបដោយសោតាបត្តិផលឬ ។ អើ ។ បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអនាគាមិផល ប្រកបដោយសោតាបត្តិផលឬ ។ អើ ។ បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអនាគាមិផលនោះឯង គឺសោតាបន្នបុគ្គលនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៥៥៣] គួរនិយាយថា សកទាគាមិបុគ្គល ប្រកបដោយសកទាគាមិផលឬ ។ អើ ។ បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអនាគាមិផល ប្រកបដោយសកទាគាមិផលឬ ។ អើ ។ បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអនាគាមិផលនោះឯង គឺសកទាគាមិបុគ្គលនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

២០៩

អបរាបិ សមន្នាគតកថា

[៤៩៤] សោតាបត្តិផលេន សមន្នាគតោ សោ-
តាបន្នោតិ វត្តព្វោតិ ។ អាមន្តា ។ សកទាគាមិ-
ផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ បុគ្គលោ សោតាបត្តិ-
ផលេន សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ ហេវំ សកទា-
គាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ សោ សោតាបន្នោ-
តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៩៥] អរហត្តសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ បុគ្គ-
លោ សោតាបត្តិផលេន សមន្នាគតោតិ ។ អា-
មន្តា ។ ននុ អរហត្តសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ បុគ្គលោ
សោតាបត្តិផលំ វីតិវត្តោតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អ-
រហត្តសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ បុគ្គលោ សោតាបត្តិ-
ផលំ វីតិវត្តោ នោ ច វត រេ វត្តព្វេ អរហត្តសច្ឆិកិរិ-
យាយ បដិបន្នោ បុគ្គលោ សោតាបត្តិផលេន ស-
មន្នាគតោតិ ។

[៤៩៦] អរហត្តសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ បុគ្គ-
លោ សោតាបត្តិផលំ វីតិវត្តោ តេន សមន្នាគតោតិ ។
អាមន្តា ។ អរហត្តសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ បុគ្គ-
លោ សោតាបត្តិមគ្គំ វីតិវត្តោ សក្កាយទិដ្ឋឹ វិចិកិច្ឆំ

[៩៥៤] គួរនិយាយថា សោតាបន្នបុគ្គល ប្រកបដោយសោតាបត្តិផលឬ ។ អើ ។ បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសកទាគាមិផល ប្រកបដោយសោតាបត្តិផលឬ ។ អើ ។ បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសកទាគាមិផលនោះឯង គឺសោតាបន្នបុគ្គលនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៩៥៥] បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអរហត្ត ប្រកបដោយសោតាបត្តិផលឬ ។ អើ ។ ក្រែងបុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអរហត្ត ប្រព្រឹត្តកន្លងនូវសោតាបត្តិផលហើយឬ ។ អើ ។ បើ បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអរហត្ត ប្រព្រឹត្តកន្លងនូវសោតាបត្តិផលហើយ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអរហត្ត ប្រកបដោយសោតាបត្តិផលទេ ។

[៩៥៦] បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអរហត្ត ប្រព្រឹត្តកន្លងនូវសោតាបត្តិផលហើយ ប្រកបដោយសោតាបត្តិផលនោះឬ ។ អើ ។ បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអរហត្ត ប្រព្រឹត្តកន្លងនូវសោតាបត្តិមគ្គ ប្រព្រឹត្តកន្លង នូវសក្កាយទិដ្ឋិ នូវវិចិកិច្ឆា

សីលព្វតបរាមាសំ អថាយតមនិយំ រាគំ អថាយតម-និយំ ទោសំ អថាយតមនិយំ មោហំ វីតិវត្តោ តេន សមន្នាគតោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៤៧] អរហត្តសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ បុគ្គ-លោ សកទាគាមិផលេន សមន្នាគតោតិ ។ អា-មន្តា ។ ននុ អរហត្តសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ បុគ្គលោ សកទាគាមិផលំ វីតិវត្តោតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អរហត្តសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ បុគ្គលោ សកទា-គាមិផលំ វីតិវត្តោ នោ វត រេ វត្តព្វេ អរហត្តសច្ឆិ-កិរិយាយ បដិបន្នោ បុគ្គលោ សកទាគាមិផលេន សមន្នាគតោតិ ។

[៤៤៨] អរហត្តសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ បុគ្គ-លោ សកទាគាមិផលំ វីតិវត្តោ តេន សមន្នាគតោ-តិ ។ អាមន្តា ។ អរហត្តសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ បុគ្គលោ សកទាគាមិមគ្គំ វីតិវត្តោ ឱឡារិកំ កាម-រាគំ ឱឡារិកំ ព្យាបាទំ វីតិវត្តោ តេន សមន្នា-គតោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

នូវសីលព្វតបរាមាសៈ នូវរាគៈ ជាដំណើរទៅកាន់អបាយ នូវទោសៈជាដំណើរទៅកាន់អបាយ នូវមោហៈជាដំណើរទៅកាន់អបាយ ហើយប្រកបដោយសោតាបត្តិមគ្គនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៥៥៧] បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអរហត្ត ប្រកបដោយសកទាគាមិផលឬ ។ អើ ។ ក្រែងបុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអរហត្ត ប្រព្រឹត្តកន្លងនូវសកទាគាមិផលហើយឬ ។ អើ ។ បើបុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអរហត្ត ប្រព្រឹត្តកន្លងនូវសកទាគាមិផលហើយ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអរហត្ត ប្រកបដោយសកទា-គាមិផលទេ ។

[៥៥៨] បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអរហត្ត ប្រព្រឹត្តកន្លងនូវសកទាគាមិផលហើយ ប្រកបដោយសកទាគាមិផលនោះឬ ។ អើ ។ បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអរហត្ត ប្រព្រឹត្តកន្លងនូវសកទាគាមិមគ្គ ប្រព្រឹត្តកន្លងនូវកាមរាគៈដ៏គ្រោតគ្រាត នូវព្យា-បាទដ៏គ្រោតគ្រាត ហើយប្រកបដោយសកទាគាមិមគ្គនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

អបរាបិ សមន្នាគតកថា

[៤៥៩] អរហត្តសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ បុគ្គលោ អនាគាមិផលេន សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ អរហត្តសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ បុគ្គលោ អនាគាមិផលំ វីតិវត្តោតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អរហត្តសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ បុគ្គលោ អនាគាមិផលំ វីតិវត្តោ នោ វត រេ វត្តព្វេ អរហត្តសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ បុគ្គលោ អនាគាមិផលេន សមន្នាគតោតិ ។

[៤៦០] អរហត្តសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ បុគ្គលោ អនាគាមិផលំ វីតិវត្តោ តេន សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ អរហត្តសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ បុគ្គលោ អនាគាមិមគ្គំ វីតិវត្តោ អណុសហគតំ កាមរាគំ អណុសហគតំ ព្យាបាទំ វីតិវត្តោ តេន សមន្នាគតោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៦១] អនាគាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ បុគ្គលោ សោតាបត្តិផលេន សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ អនាគាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ បុគ្គលោ សោតាបត្តិផលំ វីតិវត្តោតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អនាគាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ បុគ្គលោ

អបរាបិ សមន្នាគតកថា

[៥៥៩] បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអរហត្ត ប្រកបដោយអនាគាមិផលឬ ។ អើ ។ ក្រែងបុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអរហត្ត ប្រព្រឹត្តកន្លងនូវអនាគាមិផលហើយឬ ។ អើ ។ បើបុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអរហត្ត ប្រព្រឹត្តកន្លងនូវអនាគាមិផលហើយ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអរហត្ត ប្រកបដោយអនាគាមិផលទេ ។

[៥៦០] បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអរហត្ត ប្រព្រឹត្តកន្លងនូវអនាគាមិផល ហើយប្រកបដោយអនាគាមិផលនោះឬ ។ អើ ។ បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអរហត្ត ប្រព្រឹត្តកន្លងនូវអនាគាមិមគ្គ ប្រព្រឹត្តកន្លងនូវកាមរាគៈដ៏ស្រាលស្តើង នូវព្យាបាទដ៏ស្រាលស្តើង ហើយប្រកបដោយអនាគាមិមគ្គនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៥៦១] បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ នូវអនាគាមិផល ប្រកបដោយសោតាបត្តិផលឬ ។ អើ ។ ក្រែងបុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអនាគាមិផល ប្រព្រឹត្តកន្លងនូវសោតាបត្តិផលហើយឬ ។ អើ ។ បើបុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអនាគាមិផល

សោតាបត្តិផលំ វីតិវត្តោ ជោ វត វេ វត្តព្វេ អជាតាមិ-
ផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ បុគ្គលោ សោតាបត្តិ-
ផលេន សមន្នាគតោតិ ។

[៤៦២] អជាតាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ
បុគ្គលោ សោតាបត្តិផលំ វីតិវត្តោ តេន សមន្នា-
គតោតិ ។ អាមន្តា ។ អជាតាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ
បដិបន្នោ បុគ្គលោ សោតាបត្តិមគ្គំ វីតិវត្តោ សក្កាយ-
ទិដ្ឋឹ ។ បេ ។ អបាយគមនិយំ មោហំ វីតិវត្តោ តេន
សមន្នាគតោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៦៣] អជាតាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ
បុគ្គលោ សកទាគាមិផលេន សមន្នាគតោតិ ។ អា-
មន្តា ។ ននុ អជាតាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ
បុគ្គលោ សកទាគាមិផលំ វីតិវត្តោតិ ។ អាមន្តា ។
ហញ្ចិ អជាតាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ បុគ្គ-
លោ សកទាគាមិផលំ វីតិវត្តោ ជោ វត វេ វត្តព្វេ
អជាតាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ បុគ្គលោ ស-
កទាគាមិផលេន សមន្នាគតោតិ ។

ប្រព្រឹត្តកន្ទង៍នូវសោតាបត្តិផលហើយ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអនាគាមិផល ប្រកបដោយសោតាបត្តិផលទេ ។

[៥៦២] បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអនាគាមិផល ប្រព្រឹត្តកន្ទង៍នូវសោតាបត្តិផល ហើយប្រកបដោយសោតាបត្តិផលនោះឬ ។ អើ ។ បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអនាគាមិផល ប្រព្រឹត្តកន្ទង៍នូវសោតាបត្តិមគ្គ ប្រព្រឹត្តកន្ទង៍នូវសក្កាយទិដ្ឋិ ។ បេ ។ នូវមោហៈជាដំណើរទៅកាន់អបាយ ហើយប្រកបដោយសោតាបត្តិមគ្គនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាង៍នេះទេ ។ បេ ។

[៥៦៣] បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអនាគាមិផល ប្រកបដោយសកទាគាមិផលឬ ។ អើ ។ ក្រែង៍បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអនាគាមិផល ប្រព្រឹត្តកន្ទង៍នូវសកទាគាមិផលហើយឬ ។ អើ ។ បើបុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអនាគាមិផល ប្រព្រឹត្តកន្ទង៍នូវសកទាគាមិផលហើយ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអនាគាមិផល ប្រកបដោយសកទាគាមិផលទេ ។

២១៣

អបរាបិ សមន្នាគតកថា

[៤៦៤] អនាគាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ បុគ្គលោ សកទាគាមិផលំ វីតិវត្តោ តេន សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ អនាគាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ បុគ្គលោ សកទាគាមិមគ្គំ វីតិវត្តោ ឱឡារិកំ កាមរាគំ ឱឡារិកំ ព្យាបាទំ វីតិវត្តោ តេន សមន្នាគតោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៦៥] សកទាគាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ បុគ្គលោ សោតាបត្តិផលេន សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ សកទាគាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ បុគ្គលោ សោតាបត្តិផលំ វីតិវត្តោតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ សកទាគាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ បុគ្គលោ សោតាបត្តិផលំ វីតិវត្តោ នោ វត រេ វត្តព្វេ សកទាគាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ បុគ្គលោ សោតាបត្តិផលេន សមន្នាគតោតិ ។

[៤៦៦] សកទាគាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ បុគ្គលោ សោតាបត្តិផលំ វីតិវត្តោ តេន សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ សកទាគាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ បុគ្គលោ សោតាបត្តិមគ្គំ វីតិវត្តោ សក្កាយទិដ្ឋឹ

អបរាបិ សមន្នាគតកថា

[៥៦៤] បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអនាគាមិ-ផល ប្រព្រឹត្តកន្លងនូវសកទាគាមិផល ហើយប្រកបដោយសកទាគាមិ-ផលនោះឬ ។ អើ ។ បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអនា-គាមិផល ប្រព្រឹត្តកន្លងនូវសកទាគាមិមគ្គ ប្រព្រឹត្តកន្លងនូវកាមរាគៈដ៏គ្រោតគ្រាត នូវព្យាបាទដ៏គ្រោតគ្រាត ហើយប្រកបដោយសកទាគាមិមគ្គនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៥៦៥] បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសកទាគាមិ-ផល ប្រកបដោយសោតាបត្តិផលឬ ។ អើ ។ ក្រែងបុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសកទាគាមិផល ប្រព្រឹត្តកន្លងនូវសោតាបត្តិផលហើយឬ ។ អើ ។ បើបុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសកទាគាមិផល ប្រព្រឹត្តកន្លងនូវសោតាបត្តិផលហើយ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសកទាគាមិផល ប្រកបដោយសោតាបត្តិផលទេ ។

[៥៦៦] បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសកទាគា-មិផល ប្រព្រឹត្តកន្លងនូវសោតាបត្តិផល ហើយប្រកបដោយសោតាបត្តិ-ផលនោះឬ ។ អើ ។ បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសកទាគាមិផល ប្រព្រឹត្តកន្លងនូវសោតាបត្តិមគ្គ ប្រព្រឹត្តកន្លងនូវសក្កាយទិដ្ឋិ

។ បេ ។ អថាយកមនិយំ មោហំ វីតិវត្តោ តេន សមន្នាគតោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៦៧] ន វត្តព្វំ អរហត្តសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ បុគ្គលោ តីហិ ផលេហិ សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ អរហត្តសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នេន បុគ្គលេន តីណិ ផលានិ បដិលទ្ធានិ តេហិ ច អបរិហីនោតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អរហត្តសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នេន បុគ្គលេន តីណិ ផលានិ បដិលទ្ធានិ តេហិ ច អបរិហីនោ តេន វត រេ វត្តព្វេ អរហត្តសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ បុគ្គលោ តីហិ ផលេហិ សមន្នាគតោតិ ។

[៤៦៨] ន វត្តព្វំ អនាគាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ បុគ្គលោ ទ្វីហិ ផលេហិ សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ អនាគាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នេន បុគ្គលេន ទ្វេ ផលានិ បដិលទ្ធានិ តេហិ ច អបរិហីនោតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អនាគាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នេន បុគ្គលេន ទ្វេ ផលានិ បដិលទ្ធានិ តេហិ ច អបរិហីនោ តេន វត រេ វត្តព្វេ

។ បេ ។ នូវមោហៈជាដំណើរទៅកាន់អបាយ ហើយប្រកបដោយសោតាបត្តិមគ្គនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៥៦៧] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអរហត្ត ប្រកបដោយផល ៣ ទេឬ ។ អើ ។ ក្រែង បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអរហត្ត បានចំពោះ នូវផលទាំង ៣ ហើយ មិនសាបសូន្យ ចាកផលទាំង ៣ នោះទេឬ ។ អើ ។ បើបុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអរហត្ត បានចំពោះ នូវផលទាំង ៣ ហើយ មិនសាបសូន្យ ចាកផលទាំង ៣ នោះទេ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអរហត្ត ប្រកបដោយផល ៣ មែន ។

[៥៦៨] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអនាគាមិផល ប្រកបដោយផល ២ ទេឬ ។ អើ ។ ក្រែង បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអនាគាមិផល បានចំពោះ នូវផលទាំង ២ ហើយ មិនសាបសូន្យ ចាកផលទាំង ២ នោះទេឬ ។ អើ ។ បើបុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអនាគាមិផល បានចំពោះ នូវផលទាំង ២ ហើយ មិនសាបសូន្យ ចាកផលទាំង ២ នោះទេ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា

អនាគាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ បុគ្គលោ ទ្វីហិ ផលេហិ សមន្នាគតោតិ ។

[៤៦៩] ន វត្តព្វំ សកទាគាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ បុគ្គលោ សោតាបត្តិផលេន សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ សកទាគាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នេន បុគ្គលេន សោតាបត្តិផលំ បដិលទ្ធំ តេន ច អបរិហីនោតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ សកទាគាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នេន បុគ្គលេន សោតាបត្តិផលំ បដិលទ្ធំ តេន ច អបរិហីនោ តេន វត រេ វត្តព្វេ សកទាគាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ បុគ្គលោ សោតាបត្តិផលេន សមន្នាគតោតិ ។

[៤៧០] អរហត្តសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នេន បុគ្គលេន តីណិ ផលានិ បដិលទ្ធានិ តេហិ ច អបរិហីនោតិ ។ អរហត្តសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ បុគ្គលោ តីហិ ផលេហិ សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ អរហត្តសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នេន បុគ្គលេន ចត្តារោ មគ្គា បដិលទ្ធា តេហិ ច អបរិហីនោតិ ។

បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអនាគាមិផល ប្រកបដោយផល ២ មែន ។

[៩៦៩] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសកទាគាមិផល ប្រកបដោយសោតាបត្តិផលទេឬ ។ អើ ។ ក្រែងបុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសកទាគាមិផល បានចំពោះ នូវសោតាបត្តិផលហើយ មិនសាបសូន្យ ចាកសោតាបត្តិផលនោះទេឬ ។ អើ ។ បើបុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសកទាគាមិផល បានចំពោះ នូវសោតាបត្តិផលហើយ មិនសាបសូន្យចាកសោតាបត្តិផលនោះទេ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសកទាគាមិផល ប្រកបដោយសោតាបត្តិផលដែរ ។

[៩៧០] បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអរហត្ត បានចំពោះ នូវផល ៣ ហើយ មិនសាបសូន្យ ចាកផលទាំង ៣ នោះទេឬ ។ បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអរហត្ត ប្រកបដោយផលទាំង ៣ ឬ ។ អើ ។ បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអរហត្ត បានចំពោះ នូវមគ្គ ៤ ហើយ មិនសាបសូន្យ ចាកមគ្គទាំង ៤ នោះទេឬ ។

អរហត្តសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ បុគ្គលោ ចតូហិ មគ្គេហិ សមន្នាគតោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៧១] អនាគាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នេន បុគ្គលេន ទ្វេ ផលានិ បដិលទ្ធានិ តេហិ ច អបរិហីនោតិ ។ អនាគាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ បុគ្គលោ ទ្វីហិ ផលេហិ សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ អនាគាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នេន បុគ្គលេន តយោ មគ្គា បដិលទ្ធា តេហិ ច អបរិហីនោតិ ។ អនាគាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ បុគ្គលោ តីហិ មគ្គេហិ សមន្នាគតោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៧២] សកទាគាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នេន បុគ្គលេន សោតាបត្តិផលំ បដិលទ្ធំ តេន ច អបរិហីនោតិ ។ សកទាគាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ បុគ្គលោ សោតាបត្តិផលេន សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ សកទាគាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នេន បុគ្គលេន ទ្វេ មគ្គា បដិលទ្ធា តេហិ ច អបរិហីនោតិ ។

បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអរហត្ត ប្រកបដោយមគ្គទាំង៤ ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៥៧១] បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអនាគាមិផល បានចំពោះ នូវផល ២ ហើយ មិនសាបសូន្យ ចាកផលទាំង ២ នោះទេឬ ។ បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអនាគាមិផល ប្រកបដោយផលទាំង ២ ឬ ។ អើ ។ បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអនាគាមិផល បានចំពោះ នូវមគ្គ ៣ ហើយ មិនសាបសូន្យ ចាកមគ្គទាំង ៣ នោះទេឬ ។ បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអនាគាមិផល ប្រកបដោយមគ្គទាំង ៣ ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៥៧២] បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសកទាគាមិផល បានចំពោះ នូវសោតាបត្តិផលហើយ មិនសាបសូន្យចាកសោតាបត្តិផលនោះទេឬ ។ បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសកទាគាមិផល ប្រកបដោយសោតាបត្តិផលឬ ។ អើ ។ បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសកទាគាមិផល បានចំពោះ នូវមគ្គ២ ហើយ មិនសាបសូន្យ ចាកមគ្គទាំង២ នោះទេឬ ។

២១៧

សព្វសញ្ញោជនប្បហានកថា

សកាទាគាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ បុគ្គលោ ទ្វីហិ មគ្គេហិ សមន្នាគតោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

អបរាបិ សមន្នាគតកថា ។

សព្វសញ្ញោជនប្បហានកថា

[៨៧៣] សព្វសញ្ញោជនានំ បហានំ អរហត្តន្តិ ។ អាមន្តា ។ អរហត្តមគ្គេន សព្វេ សញ្ញោជនា បហីយន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨៧៤] អរហត្តមគ្គេន សព្វេ សញ្ញោជនា បហីយន្តិ ។ អាមន្តា ។ អរហត្តមគ្គេន សក្កាយទិដ្ឋឹ វិចិកិច្ឆំ សីលព្វតបរាមាសំ បជហាតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨៧៥] អរហត្តមគ្គេន សក្កាយទិដ្ឋឹ វិចិកិច្ឆំ សីលព្វតបរាមាសំ បជហាតីតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ តិណ្ណំ សញ្ញោជនានំ បហានំ សោតាបត្តិផលំ វុត្តំ ភគវតាតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ តិណ្ណំ សញ្ញោជនានំ បហានំ សោតាបត្តិផលំ វុត្តំ ភគវតា នោ វត រេ វត្តព្វេ អរហត្តមគ្គេន សព្វេ សញ្ញោជនា បហីយន្តីតិ ។

បុគ្គល ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសកទាគាមិផល ប្រកប ដោយមគ្គទាំង ២ ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

ចប់ អបរាបិ សមន្នាគតកថា ។

សព្វសញ្ញោជនប្បហានកថា

[៥៧៣] *ការលះបង់ នូវសញ្ញោជនៈទាំងអស់ ឈ្មោះថាអរហត្តឬ ។ អើ ។ សញ្ញោជនៈទាំងអស់ ព្រះអរហន្ត លះបង់ ដោយអរហត្តមគ្គឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។*

[៥៧៤] *សញ្ញោជនៈទាំងអស់ ព្រះអរហន្ត លះបង់ ដោយ អរហត្តមគ្គឬ ។ អើ ។ (ព្រះអរហន្ត) លះបង់ នូវសក្កាយទិដ្ឋិ វិចិកិច្ឆា សីលព្វតបរាមាសៈ ដោយអរហត្តមគ្គឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។*

[៥៧៥] *ព្រះអរហន្ត លះបង់ សក្កាយទិដ្ឋិ វិចិកិច្ឆា សីលព្វតបរាមាសៈ ដោយអរហត្តមគ្គឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ការលះបង់ នូវសញ្ញោជនៈទាំង ៣ ឈ្មោះថាសោតាបត្តិផលឬ ។ អើ ។ បើព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ការ លះបង់ នូវសញ្ញោជនៈទាំង ៣ ឈ្មោះថាសោតាបត្តិផល ម្នាលអ្នកដ៏ ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា សញ្ញោជនៈទាំងអស់ ព្រះអរហន្តលះបង់ ដោយអរហត្តមគ្គទេ ។*

អរហត្តមគ្គេន សព្វេ សញ្ញោជនា បហីយន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ អរហត្តមគ្គេន ឱឡារិកំ កាមរាគំ ឱឡារិកំ ព្យាចាទំ បជហាតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៧៦] អរហត្តមគ្គេន ឱឡារិកំ កាមរាគំ ឱឡារិកំ ព្យាចាទំ បជហាតីតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ កាមរាគព្យាចាទានំ តនុភាវំ សកទាគាមិផលំ វុត្តំ ភគវតាតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ កាមរាគព្យាចាទានំ តនុភាវំ សកទាគាមិផលំ វុត្តំ ភគវតា នោ វត រេ វត្តព្វេ អរហត្តមគ្គេន សព្វេ សញ្ញោជនា បហីយន្តីតិ ។

[៤៧៧] អរហត្តមគ្គេន សព្វេ សញ្ញោជនា បហីយន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ អរហត្តមគ្គេន អណុសហគតំ កាមរាគំ អណុសហគតំ ព្យាចាទំ បជហាតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៧៨] អរហត្តមគ្គេន អណុសហគតំ កាមរាគំ អណុសហគតំ ព្យាចាទំ បជហាតីតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ កាមរាគព្យាចាទានំ អនវសេសប្បហានំ អនាគាមិផលំ វុត្តំ ភគវតាតិ ។ អាមន្តា ។

សព្វោជនៈទាំងអស់ ព្រះអរហន្ត លះបង់ ដោយអរហត្តមគ្គឬ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត លះបង់ នូវកាមរាគៈដ៏គ្រោតគ្រាត ព្យាបាទដ៏គ្រោតគ្រាត ដោយអរហត្តមគ្គឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៥៧៦] ព្រះអរហន្ត លះបង់ នូវកាមរាគៈដ៏គ្រោតគ្រាត ព្យាបាទដ៏គ្រោតគ្រាត ដោយអរហត្តមគ្គឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភាវៈស្រាលស្តើង នៃកាមរាគៈនិងព្យាបាទ ឈ្មោះថាសកទាគាមិផលឬ ។ អើ ។ បើព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភាវៈស្រាលស្តើង នៃកាមរាគៈនិងព្យាបាទ ឈ្មោះថាសកទាគាមិផល ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា សព្វោជនៈទាំងអស់ ព្រះអរហន្ត លះបង់ ដោយអរហត្តមគ្គទេ ។

[៥៧៧] សព្វោជនៈទាំងអស់ ព្រះអរហន្ត លះបង់ ដោយអរហត្តមគ្គឬ ។ អើ ។ (ព្រះអរហន្ត) លះបង់ នូវកាមរាគៈដ៏ស្រាលស្តើង ព្យាបាទដ៏ស្រាលស្តើង ដោយអរហត្តមគ្គឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៥៧៨] (ព្រះអរហន្ត) លះបង់ នូវកាមរាគៈដ៏ស្រាលស្តើង ព្យាបាទដ៏ស្រាលស្តើង ដោយអរហត្តមគ្គឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ការលះបង់ នូវកាមរាគៈនិងព្យាបាទ មិនឲ្យមានសេសសល់ ឈ្មោះថាអនាគាមិផលឬ ។ អើ ។

សព្វសញ្ញោជនប្បហានកថា

ហញ្ចិ កាមរាគព្យាបាទានំ អនវសេសប្បហានំ អនាគាមិផលំ វុត្តំ ភគវតា នោ វត រេ វត្តព្វេ អរហត្តមគ្គេន សព្វេ សញ្ញោជនា បហីយន្តីតិ ។

[៤៧៩] អរហត្តមគ្គេន សព្វេ សញ្ញោជនា បហីយន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ រូបរាគអរូបរាគមានឧទ្ធច្ចអវិជ្ជាយ អនវសេសប្បហានំ អរហត្តំ វុត្តំ ភគវតាតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ រូបរាគអរូបរាគមានឧទ្ធច្ចអវិជ្ជាយ អនវសេសប្បហានំ អរហត្តំ វុត្តំ ភគវតា នោ វត រេ វត្តព្វេ អរហត្តមគ្គេន សព្វេ សញ្ញោជនា បហីយន្តីតិ ។

[៤៨០] ន វត្តព្វំ សព្វសញ្ញោជនានំ បហានំ អរហត្តន្តិ ។ អាមន្តា ។ ននុ អរហតោ សព្វេ សញ្ញោជនា បហីនាតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អរហតោ សព្វេ សញ្ញោជនា បហីនា តេន វត រេ វត្តព្វេ សព្វសញ្ញោជនានំ បហានំ អរហត្តន្តិ ។

សព្វសញ្ញោជនប្បហានកថា ។

ចតុត្ថោ វគ្គោ ។

បើព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ការលះបង់ នូវកាមរាគៈនិងព្យាបាទ មិនឲ្យមានសេសសល់ ឈ្មោះថាអនាគាមិផល ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា សញ្ញោជនៈទាំងអស់ ព្រះអរហន្ត លះបង់ ដោយអរហត្តមគ្គទេ ។

[៩៧៩] *សញ្ញោជនៈទាំងអស់ ព្រះអរហន្ត លះបង់ ដោយអរហត្តមគ្គឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ការលះបង់រូបរាគៈ អរូបរាគៈ មានះ ឧទ្ធច្ចៈ និងអវិជ្ជា មិនឲ្យមានសេសសល់ ឈ្មោះថាអរហត្តឬ ។ អើ ។ បើព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ការលះបង់រូបរាគៈ អរូបរាគៈ មានះ ឧទ្ធច្ចៈ និងអវិជ្ជា មិនឲ្យមានសេសសល់ ឈ្មោះថាអរហត្ត ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា សញ្ញោជនៈទាំងអស់ ព្រះអរហន្ត លះបង់ ដោយអរហត្តមគ្គទេ ។*

[៩៨០] *បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា ការលះបង់ នូវសញ្ញោជនៈទាំងអស់ ឈ្មោះថាអរហត្តទេឬ ។ អើ ។ ក្រែងសញ្ញោជនៈទាំងអស់ ព្រះអរហន្ត លះបង់ហើយឬ ។ អើ ។ បើសញ្ញោជនៈទាំងអស់ ព្រះអរហន្ត លះបង់ហើយ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា ការលះបង់ នូវសញ្ញោជនៈទាំងអស់ ឈ្មោះថាអរហត្ត ។*

ចប់ សព្វសញ្ញោជនប្បហានកថា ។

ចប់ ចតុត្ថវគ្គ ។

តស្ស ឧទ្ទានំ

តិហិស្ស អរហា សហា ឧបបត្តិយា អរហា អរហាតោ សព្វេ ធម្មា អនាសវា អរហា ចតូហិ ផលេហិ សមន្នាគតោ ឆរមេវ ឆហិ ឧបេក្ខាហិ ពោធិយា ពុទ្ធោ សហា លក្ខណសមន្នាគតោ ពោធិសត្តោ ឱក្កន្តនិយាមោ ចរិតព្រហ្មចរិយោ បដិបន្នកោ ផលេន សមន្នាគតោ សព្វសញ្ញោជនានំ បហានំ អរហត្តន្តិ ។

វិមុត្តកថា

[៤៨១] វិមុត្តិញ្ញាណំ វិមុត្តន្តិ ។ អាមន្តា ។ យំ កិញ្ចិ វិមុត្តិញ្ញាណំ សព្វន្តំ វិមុត្តន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ វិមុត្តិញ្ញាណំ វិមុត្តន្តិ ។ អាមន្តា ។ បច្ចវេក្ខណញ្ញាណំ វិមុត្តន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ វិមុត្តិញ្ញាណំ វិមុត្តន្តិ ។ អាមន្តា ។ គោត្រភុនោ បុគ្គលស្ស វិមុត្តិញ្ញាណំ វិមុត្តន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។បេ។

ឧទ្ទាននៃចតុត្ថវគ្គនោះ គឺ

និយាយអំពី គ្រហស្ថ បានជាព្រះអរហន្ត ១ បានជាព្រះអរហន្តជាមួយគ្នានឹងការកើតឡើង ១ ពួកធម៌ទាំងអស់ មិនមានអាសវៈ របស់ព្រះអរហន្ត ១ ព្រះអរហន្ត ប្រកបដោយផលទាំងបួន ១ ព្រះអរហន្ត ប្រកបដោយឧបេក្ខា ៦ យ៉ាង ១ បានជាព្រះពុទ្ធ ដោយពោធិញ្ញាណ ១ ពោធិសត្វ ប្រកបព្រមដោយលក្ខណៈ ១ ព្រះពោធិសត្វ មាននិយាមៈយាងចុះហើយ មានព្រហ្មចរិយៈប្រព្រឹត្តហើយ ១ បុគ្គលអ្នកប្រតិបត្តិប្រកបដោយផល ១ ការលះបង់សញ្ញោជនៈទាំងអស់ ឈ្មោះថាអរហត្ត ១ ។

វិមុត្តកថា

[៥៨១] *វិមុត្តិញ្ញាណ ឈ្មោះថាវិមុត្តឬ ។ អើ ។ វិមុត្តិញ្ញាណណាមួយ វិមុត្តិញ្ញាណទាំងអស់នោះ ឈ្មោះថាវិមុត្តឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ វិមុត្តិញ្ញាណ ឈ្មោះថាវិមុត្តឬ ។ អើ ។ បច្ចវេក្ខណញ្ញាណ ឈ្មោះថាវិមុត្តឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ វិមុត្តិញ្ញាណ ឈ្មោះថាវិមុត្តឬ ។ អើ ។ វិមុត្តិញ្ញាណ របស់បុគ្គលជាគោត្រភូ ឈ្មោះថាវិមុត្តឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។*

២២១

វិមុត្តកថា

[៤៨២] សោតាបត្តិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិ-
បន្នស្ស បុគ្គលស្ស វិមុត្តិញ្ញាណំ វិមុត្តន្តិ ។ អាមន្តា ។
សោតាបន្នស្ស ញាណំ សោតាបត្តិផលំ បត្តស្ស
បដិលទ្ធស្ស អធិគតស្ស សច្ឆិកាតស្ស ញាណន្តិ ។ ន
ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សកទាគាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ
បដិបន្នស្ស បុគ្គលស្ស វិមុត្តិញ្ញាណំ វិមុត្តន្តិ ។
អាមន្តា ។ សកទាគាមិស្ស ញាណំ សកទាគាមិ-
ផលំ បត្តស្ស បដិលទ្ធស្ស អធិគតស្ស សច្ឆិកាតស្ស
ញាណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អនាគាមិផល-
សច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នស្ស បុគ្គលស្ស វិមុត្តិញ្ញាណំ
វិមុត្តន្តិ ។ អាមន្តា ។ អនាគាមិស្ស ញាណំ អនាគាមិ-
ផលំ បត្តស្ស បដិលទ្ធស្ស អធិគតស្ស សច្ឆិកាតស្ស
ញាណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អរហត្តសច្ឆិ-
កិរិយាយ បដិបន្នស្ស បុគ្គលស្ស វិមុត្តិញ្ញាណំ
វិមុត្តន្តិ ។ អាមន្តា ។ អរហតោ ញាណំ អរហត្តំ
បត្តស្ស បដិលទ្ធស្ស អធិគតស្ស សច្ឆិកាតស្ស
ញាណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

វិមុត្តកថា

[៥៨២] *វិមុត្តិញ្ញាណ របស់បុគ្គលដែលប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសោតាបត្តិផល ឈ្មោះថាវិមុត្តឬ ។ អើ ។ ញាណរបស់សោតាបន្នបុគ្គល ជាញាណរបស់បុគ្គល ដែលបានដល់ បានចំពោះ ត្រាស់ដឹង ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ នូវសោតាបត្តិផលឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ វិមុត្តិញ្ញាណ របស់បុគ្គលដែលប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសកទាគាមិផល ឈ្មោះថាវិមុត្តឬ ។ អើ ។ ញាណ របស់សកទាគាមិបុគ្គល ជាញាណរបស់បុគ្គលដែលបានដល់ បានចំពោះ ត្រាស់ដឹង ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ នូវសកទាគាមិផលឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ វិមុត្តិញ្ញាណរបស់បុគ្គលដែលប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអនាគាមិផល ឈ្មោះថាវិមុត្តឬ ។ អើ ។ ញាណ របស់អនាគាមិបុគ្គល ជាញាណរបស់បុគ្គល ដែលបានដល់ បានចំពោះ ត្រាស់ដឹង ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអនាគាមិផលឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ វិមុត្តិញ្ញាណរបស់បុគ្គលដែលប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវព្រះអរហត្ត ឈ្មោះថាវិមុត្តឬ ។ អើ ។ ញាណ របស់ព្រះអរហន្ត ជាញាណរបស់បុគ្គលដែលបានដល់ បានចំពោះ ត្រាស់ដឹង ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ នូវព្រះអរហត្តឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។*

[៤៨៣] សោតាបត្តិផលសមង្គិស្ស បុគ្គលស្ស វិមុត្តិញ្ញាណំ វិមុត្តន្តិ ។ អាមន្តា ។ សោតាបត្តិផល-សច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នស្ស បុគ្គលស្ស វិមុត្តិញ្ញាណំ វិមុត្តន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សកទាគាមិ-ផលសមង្គិស្ស បុគ្គលស្ស វិមុត្តិញ្ញាណំ វិមុត្តន្តិ ។ អាមន្តា ។ សកទាគាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិ-បន្នស្ស បុគ្គលស្ស វិមុត្តិញ្ញាណំ វិមុត្តន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អនាគាមិផលសមង្គិស្ស បុគ្គលស្ស វិមុត្តិញ្ញាណំ វិមុត្តន្តិ ។ អាមន្តា ។ អនាគាមិផល-សច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នស្ស បុគ្គលស្ស វិមុត្តិញ្ញាណំ វិមុត្តន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អរហត្តផលស-មង្គិស្ស បុគ្គលស្ស វិមុត្តិញ្ញាណំ វិមុត្តន្តិ ។ អា-មន្តា ។ អរហត្តសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នស្ស បុគ្គលស្ស វិមុត្តិញ្ញាណំ វិមុត្តន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៨៤] សោតាបត្តិផលសមង្គិស្ស បុគ្គលស្ស វិមុត្តិញ្ញាណំ វិមុត្តំ តញ្ច ផលំ បត្តស្ស ញា-ណន្តិ ។ អាមន្តា ។ សោតាបត្តិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នស្ស បុគ្គលស្ស វិមុត្តិញ្ញាណំ វិមុត្តំ តញ្ច

[៥៨៣] វិមុត្តិញ្ញាណ របស់បុគ្គលដែលព្រមព្រៀងដោយសោតាបត្តិផល ឈ្មោះថាវិមុត្តឬ ។ អើ ។ វិមុត្តិញ្ញាណ របស់បុគ្គលដែលធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសោតាបត្តិផល ឈ្មោះថាវិមុត្តឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ វិមុត្តិញ្ញាណ របស់បុគ្គលដែលព្រមព្រៀងដោយសកទាគាមិផល ឈ្មោះថាវិមុត្តឬ ។ អើ ។ វិមុត្តិញ្ញាណ របស់បុគ្គល ដែលប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសកទាគាមិផល ឈ្មោះថាវិមុត្តឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ វិមុត្តិញ្ញាណ របស់បុគ្គលដែលព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិផល ឈ្មោះថាវិមុត្តឬ ។ អើ ។ វិមុត្តិញ្ញាណ របស់បុគ្គលដែលប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអនាគាមិផល ឈ្មោះថាវិមុត្តឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ វិមុត្តិញ្ញាណ របស់បុគ្គលដែលព្រមព្រៀងដោយអរហត្តផល ឈ្មោះថាវិមុត្តឬ ។ អើ ។ វិមុត្តិញ្ញាណ របស់បុគ្គលដែលប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអរហត្ត ឈ្មោះថាវិមុត្តឬ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៥៨៤] វិមុត្តិញ្ញាណ របស់បុគ្គលដែលព្រមព្រៀងដោយសោតាបត្តិផល ឈ្មោះថាវិមុត្តឬ វិមុត្តនោះឯង ជាញាណ របស់បុគ្គលដែលដល់នូវផលឬ ។ អើ ។ វិមុត្តិញ្ញាណ របស់បុគ្គលដែលប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសោតាបត្តិផល ឈ្មោះថាវិមុត្ត វិមុត្តនោះឯង

២២៣

ផលំ បត្តស្ស ញាណន្តិ ។ ឯ ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សកទាគាមិផលសមង្គិស្ស បុគ្គលស្ស វិមុត្តិញ្ញាណំ វិមុត្តំ តញ្ច ផលំ បត្តស្ស ញាណន្តិ ។ អាមន្តា ។ សកទាគាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នស្ស បុគ្គលស្ស វិមុត្តិញ្ញាណំ វិមុត្តំ តញ្ច ផលំ បត្តស្ស ញាណន្តិ ។ ឯ ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អនាគាមិផលសមង្គិស្ស បុគ្គលស្ស វិមុត្តិញ្ញាណំ វិមុត្តំ តញ្ច ផលំ បត្តស្ស ញាណន្តិ ។ អាមន្តា ។ អនាគាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នស្ស បុគ្គលស្ស វិមុត្តិញ្ញាណំ វិមុត្តំ តញ្ច ផលំ បត្តស្ស ញាណន្តិ ។ ឯ ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អរហត្តផលសមង្គិស្ស បុគ្គលស្ស វិមុត្តិញ្ញាណំ វិមុត្តំ តញ្ច ផលំ បត្តស្ស ញាណន្តិ ។ អាមន្តា ។ អរហត្តសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នស្ស បុគ្គលស្ស វិមុត្តិញ្ញាណំ វិមុត្តំ តញ្ច ផលំ បត្តស្ស ញាណន្តិ ។ ឯ ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

វិមុត្តកថា ។

ជាញាណ របស់បុគ្គលដែលដល់នូវផលឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាង នេះទេ ។ បេ ។ វិមុត្តិញ្ញាណ របស់បុគ្គលដែលព្រមព្រៀងដោយ សកទាគាមិផល ឈ្មោះថាវិមុត្ត វិមុត្តនោះឯង ជាញាណ របស់ បុគ្គលដែលដល់នូវផលឬ ។ អើ ។ វិមុត្តិញ្ញាណ របស់បុគ្គល ដែលប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសកទាគាមិផល ឈ្មោះថាវិមុត្ត វិមុត្តនោះឯង ជាញាណ របស់បុគ្គលដែលដល់នូវផលឬ ។ អ្នកមិន គួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ វិមុត្តិញ្ញាណ របស់បុគ្គលដែលព្រម ព្រៀងដោយអនាគាមិផល ឈ្មោះថាវិមុត្ត វិមុត្តនោះឯង ជាញាណ របស់បុគ្គលដែលដល់នូវផលឬ ។ អើ ។ វិមុត្តិញ្ញាណ របស់បុគ្គល ដែលប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអនាគាមិផល ឈ្មោះថាវិមុត្ត វិមុត្តនោះឯង ជាញាណ របស់បុគ្គលដែលដល់នូវផលឬ ។ អ្នក មិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ វិមុត្តិញ្ញាណ របស់បុគ្គលដែលព្រម ព្រៀងដោយអរហត្តផល ឈ្មោះថាវិមុត្ត វិមុត្តនោះឯង ជាញាណ របស់បុគ្គលដែលដល់នូវផលឬ ។ អើ ។ វិមុត្តិញ្ញាណ របស់បុគ្គល ដេលប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវព្រះអរហត្ត ឈ្មោះថាវិមុត្ត វិមុត្តនោះឯង ជាញាណ របស់បុគ្គលដែលដល់នូវផលឬ ។ អ្នកមិនគួរ ពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

ចប់ វិមុត្តកថា ។

អសេក្ខញាណកថា

[៤៨៥] សេក្ខស្ស អសេក្ខំ ញាណំ អត្ថីតិ ។ អាមន្តា ។ សេក្ខោ អសេក្ខំ ធម្មំ ជានាតិ បស្សតិ ទិដ្ឋំ វិទិតំ សច្ឆិកតំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ កាយេន ផុសិត្វា វិហរតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ននុ សេក្ខោ អសេក្ខំ ធម្មំ ន ជានាតិ ន បស្សតិ អទិដ្ឋំ អវិទិតំ អសច្ឆិកតំ ន ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ ន កាយេន ផុសិត្វា វិហរតីតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ សេក្ខោ អសេក្ខំ ធម្មំ ន ជានាតិ ន បស្សតិ អទិដ្ឋំ អវិទិតំ អសច្ឆិកតំ ន ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ ន កាយេន ផុសិត្វា វិហរតិ នោ ច វត រេ វត្តព្វេ សេក្ខស្ស អសេក្ខំ ញាណំ អត្ថីតិ ។

[៤៨៦] អសេក្ខស្ស អសេក្ខំ ញាណំ អត្ថិ អសេក្ខោ អសេក្ខំ ធម្មំ ជានាតិ បស្សតិ ទិដ្ឋំ វិទិតំ សច្ឆិកតំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ កាយេន ផុសិត្វា វិហរតីតិ ។ អាមន្តា ។ សេក្ខស្ស អសេក្ខំ ញាណំ អត្ថិ

អសេក្ខញ្ញាណកថា

[៤៨៥] *អសេក្ខញ្ញាណ របស់អសេក្ខបុគ្គល មានដែរឬ ។ អើ ។ សេក្ខបុគ្គល ដឹង ឃើញ នូវអសេក្ខធម៌* (បានដល់នូវអសេក្ខធម៌) *ដែលខ្លួនឃើញ ដឹង ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ពាល់ត្រូវ ដោយនាមកាយហើយ សម្រេចសម្រាន្តនៅឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ក្រែងសេក្ខបុគ្គល មិនដឹង មិនឃើញ នូវអសេក្ខធម៌* (មិនបានដល់នូវអសេក្ខធម៌) *ដែលខ្លួនមិនឃើញ មិនដឹង មិនធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ មិនបានពាល់ត្រូវ ដោយនាមកាយហើយ សម្រេចសម្រាន្តទេឬ ។ អើ ។ បើសេក្ខបុគ្គល មិនដឹង មិនឃើញ នូវអសេក្ខធម៌* (មិនបានដល់នូវអសេក្ខធម៌) *ដែលខ្លួនមិនឃើញ មិនដឹង មិនធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ មិនពាល់ត្រូវ ដោយនាមកាយហើយ សម្រេចសម្រាន្តទេ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា អសេក្ខញ្ញាណ របស់សេក្ខបុគ្គល មានទេ ។*

[៤៨៦] *អសេក្ខញ្ញាណ របស់អសេក្ខបុគ្គល មាន អសេក្ខបុគ្គល ដឹង ឃើញ នូវអសេក្ខធម៌* (បានដល់នូវអសេក្ខធម៌) *ដែលខ្លួនឃើញ ដឹង ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ពាល់ត្រូវ ដោយនាមកាយហើយ សម្រេចសម្រាន្តនៅឬ ។ អើ ។ អសេក្ខញ្ញាណ របស់សេក្ខបុគ្គល មាន*

សេក្ខោ អសេក្ខំ ធម្មំ ជានាតិ បស្សតិ ទិដ្ឋំ វិទិតំ សច្ឆិកតំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ កាយេន ផុសិត្វា វិហរតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៨៧] សេក្ខស្ស អសេក្ខំ ញាណំ អត្ថិ សេក្ខោ អសេក្ខំ ធម្មំ ន ជានាតិ ន បស្សតិ អទិដ្ឋំ អវិទិតំ អសច្ឆិកតំ ន ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ ន កាយេន ផុសិត្វា វិហរតីតិ ។ អាមន្តា ។ អសេក្ខស្ស អសេក្ខំ ញាណំ អត្ថិ អសេក្ខោ អសេក្ខំ ធម្មំ ន ជានាតិ ន បស្សតិ អទិដ្ឋំ អវិទិតំ អសច្ឆិកតំ ន ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ ន កាយេន ផុសិត្វា វិហរតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៨៨] សេក្ខស្ស អសេក្ខំ ញាណំ អត្ថីតិ ។ អាមន្តា ។ គោត្រភុនោ បុគ្គលស្ស សោតាបត្តិមគ្គេ ញាណំ អត្ថីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សោតាបត្តិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នស្ស បុគ្គលស្ស សោតាបត្តិផលេ ញាណំ អត្ថីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សកទាគាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ ។ បេ ។ អនាគាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ ។ បេ ។

សេក្ខបុគ្គល ដឹង ឃើញ នូវអសេក្ខធម៌ (បានដល់នូវអសេក្ខធម៌) ដែលខ្លួនឃើញ ដឹង ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ពាល់ត្រូវ ដោយនាមកាយហើយ សម្រេចសម្រាន្តនៅដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៥៨៧] អសេក្ខញ្ញាណ របស់សេក្ខបុគ្គល មាន សេក្ខបុគ្គល មិនដឹង មិនឃើញ នូវអសេក្ខធម៌ (មិនបានដល់នូវអសេក្ខធម៌) ដែលខ្លួនមិនឃើញ មិនដឹង មិនធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ មិនពាល់ត្រូវ ដោយនាមកាយហើយ សម្រេចសម្រាន្តនៅទេឬ ។ អើ ។ អសេក្ខញ្ញាណ របស់អសេក្ខបុគ្គល មាន អសេក្ខបុគ្គល មិនដឹង មិនឃើញ នូវអសេក្ខធម៌ (មិនបានដល់នូវអសេក្ខធម៌) ដែលខ្លួនមិនឃើញ មិនដឹង មិនធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ មិនពាល់ត្រូវ ដោយនាមកាយហើយ សម្រេចសម្រាន្តនៅទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៥៨៨] អសេក្ខញ្ញាណ របស់សេក្ខបុគ្គល មានដែរឬ ។ អើ ។ ញាណ ក្នុងសោតាបត្តិមគ្គ របស់បុគ្គល ជាគោត្រភូ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ញាណ ក្នុងសោតាបត្តិផល របស់បុគ្គលដែលប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសោតាបត្តិផល មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសកទាគាមិផល ។ បេ ។ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអនាគាមិផល ។ បេ ។

អរហត្តសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នស្ស បុគ្គលស្ស អរហត្តេ ញាណំ អត្ថីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៨៩] ន វត្តព្វំ សេក្ខស្ស អសេក្ខំ ញាណំ អត្ថីតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ អាយស្មា អានន្ទោ សេក្ខោ ភគវា ឧឡារោតិ ជានាតិ សារីបុត្តោ ថេរោ មហាមោគ្គល្លានោ ថេរោ ឧឡារោតិ ជានាតីតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អាយស្មា អានន្ទោ សេក្ខោ ភគវា ឧឡារោតិ ជានាតិ សារីបុត្តោ ថេរោ មហាមោគ្គល្លានោ ថេរោ ឧឡារោតិ ជានាតិ តេន វត រេ វត្តព្វេ សេក្ខស្ស អសេក្ខំ ញាណំ អត្ថីតិ ។

អសេក្ខញ្ញាណកថា ។

វិបរីតកថា

[៤៩០] បឋវីកសិណំ សមាបត្តឹ សមាបន្នស្ស វិបរីតេ ញាណន្តិ ។ អាមន្តា ។ អនិច្ចេ និច្ចន្តិ វិបរិយេសោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

ញាណ ក្នុងព្រះអរហត្ត របស់បុគ្គលដែលប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវព្រះអរហត្ត មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៥៨៩] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា អសេក្ខញ្ញាណ របស់សេក្ខបុគ្គល មានទេឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះអានន្ទមានអាយុ ជាសេក្ខបុគ្គល រមែងដឹងថា ព្រះមានព្រះភាគ ព្រះអង្គលើសលុប រមែងដឹងថា ព្រះថេរៈឈ្មោះសារីបុត្ត និងព្រះថេរៈ ឈ្មោះមហាមោគ្គល្លាន លោកលើសលុបដូច្នេះដែរឬ ។ អើ ។ បើព្រះអានន្ទមានអាយុ ជាសេក្ខបុគ្គល រមែងដឹងថា ព្រះមានព្រះភាគ ព្រះអង្គលើសលុប រមែងដឹងថា ព្រះថេរៈឈ្មោះសារីបុត្ត និងព្រះថេរៈ ឈ្មោះមហាមោគ្គល្លាន លោកលើសលុបដូច្នេះហើយ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា អសេក្ខញ្ញាណ របស់សេក្ខបុគ្គល មាន ។

ចប់ អសេក្ខញ្ញាណកថា ។

វិបរីតកថា

[៥៩០] វិបរីតញ្ញាណ[១] (ការយល់ផ្ទុយ) របស់បុគ្គលដែលចូលកាន់បឋវីកសិណសមាបត្តិ មានឬ ។ អើ ។ សេចក្តីប្រកាន់ផ្ទុយ ថាទៀងក្នុងរបស់មិនទៀង មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។បេ។

១ និយាយថា វិបរិញ្ញា ដូច្នេះ ត្រូវជាង ដែលត្រឡប់ដូច្នេះ តាមសម្រួលមាត់ ប្រែថា ការយល់ផ្ទុយ ឬ ការយល់ខុស ។

ទុក្ខេ សុខន្តិ ។ បេ ។ អនត្តនិ អត្តាតិ ។ បេ ។ អសុភេ សុភន្តិ វិបរិយេសោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៩១] បឋវីកសិណំ សមាបត្តឹ សមាបន្នស្ស វិបរីតេ ញាណន្តិ ។ អាមន្តា ។ អកុសលន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ននុ កុសលន្តិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ កុសលំ តេន វត រេ វត្តព្វេ បឋវីកសិណំ សមាបត្តឹ សមាបន្នស្ស វិបរីតេ ញាណន្តិ ។

[៤៩២] អនិច្ចេ និច្ចន្តិ វិបរិយេសោ សោ ច អកុសលោតិ ។ អាមន្តា ។ បឋវីកសិណំ សមាបត្តឹ សមាបន្នស្ស វិបរីតេ ញាណំ តញ្ច អកុសលន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ទុក្ខេ សុខន្តិ ។ បេ ។ អនត្តនិ អត្តាតិ ។ បេ ។ អសុភេ សុភន្តិ វិបរិយេសោ សោ ច អកុសលោតិ ។ អាមន្តា ។ បឋវីកសិណំ សមាបត្តឹ សមាបន្នស្ស វិបរីតេ ញាណំ តញ្ច អកុសលន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

សេចក្តីប្រកាន់ផ្ទុយ ថាសុខ ក្នុងរបស់ជាទុក្ខ ។ បេ ។ ថាខ្លួន ក្នុងរបស់មិនមែនជាខ្លួន ។ បេ ។ ថាស្អាត ក្នុងរបស់មិនស្អាត មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។

[៥៩១] វិបរីតញ្ញាណ របស់បុគ្គលដែលចូលកាន់បឋវីកសិណសមាបត្តិ មានដែរឬ ។ អើ ។ (ញាណនោះ) ជាអកុសលឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ក្រែង (ញាណនោះ) ជាកុសលឬ ។ អើ ។ បើ (ញាណនោះ) ជាកុសល ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា វិបរីតញ្ញាណ របស់បុគ្គលដែលចូលកាន់បឋវីកសិណសមាបត្តិ មានទេ ។

[៥៩២] សេចក្តីប្រកាន់ផ្ទុយ ថាទៀង ក្នុងរបស់មិនទៀង (មាន) ចុះសេចក្តីប្រកាន់ផ្ទុយ នោះជាអកុសលឬ ។ អើ ។ វិបរីតញ្ញាណ របស់បុគ្គល ដែលចូលកាន់បឋវីកសិណសមាបត្តិ (មាន) ចុះញាណនោះ ជាអកុសលឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សេចក្តីប្រកាន់ផ្ទុយ ថាសុខ ក្នុងរបស់ជាទុក្ខ ។ បេ ។ ថាខ្លួន ក្នុងរបស់មិនមែនខ្លួន ។ បេ ។ ថាស្អាត ក្នុងរបស់មិនស្អាត ចុះសេចក្តីប្រកាន់ផ្ទុយនោះ ជាអកុសលឬ ។ អើ ។ វិបរីតញ្ញាណ របស់បុគ្គល ដែលចូលកាន់បឋវីកសិណសមាបត្តិ (មាន) ចុះញាណនោះ ជាអកុសលឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤៩៣] បឋវីកសិណំ សមាបត្តឹ សមាបន្នស្ស វិបរីតេ ញាណំ តញ្ច កុសលន្តិ ។ អាមន្តា ។ អនិច្ចេ និច្ចន្តិ វិបរិយេសោ សោ ច កុសលោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ បឋវីកសិណំ សមាបត្តឹ សមាបន្នស្ស វិបរីតេ ញាណំ តញ្ច កុសលន្តិ ។ អាមន្តា ។ ទុក្ខេ សុខន្តិ ។ បេ ។ អនត្តនិ អត្តាតិ ។ បេ ។ អសុភេ សុភន្តិ វិបរិយេសោ សោ ច កុសលោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៩៤] បឋវីកសិណំ សមាបត្តឹ សមាបន្នស្ស វិបរីតេ ញាណន្តិ ។ អាមន្តា ។ អរហា បឋវីកសិណំ សមាបត្តឹ សមាបជ្ជេយ្យាតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អរហា បឋវីកសិណំ សមាបត្តឹ សមាបជ្ជេយ្យ តេន វត រេ វត្តព្វេ បឋវីកសិណំ សមាបត្តឹ សមាបន្នស្ស វិបរីតេ ញាណន្តិ ។

[៤៩៥] បឋវីកសិណំ សមាបត្តឹ សមាបន្នស្ស វិបរីតេ ញាណំ អរហា បឋវីកសិណំ សមាបត្តឹ សមាបជ្ជេយ្យាតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ អរហតោ វិបរិយេសោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៥៩៣] វិបរីតញ្ញាណ របស់បុគ្គលដែលចូលកាន់បឋវីកសិណ-សមាបត្តិ (មាន) ចុះញាណនោះ ជាកុសលឬ ។ អើ ។ សេចក្ដីប្រកាន់ផ្ទុយ ជាទៀង ក្នុងរបស់មិនទៀង ចុះសេចក្ដីប្រកាន់ផ្ទុយនោះ ជាកុសលឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ វិបរីតញ្ញាណ របស់បុគ្គលដែលចូលកាន់បឋវីកសិណសមាបត្តិ (មាន) ចុះញាណនោះ ជាកុសលឬ ។ អើ ។ សេចក្ដីប្រកាន់ផ្ទុយ ជាសុខ ក្នុងរបស់ជាទុក្ខ ។ បេ ។ ជាខ្លួន ក្នុងរបស់មិនមែនខ្លួន ។ បេ ។ ជាស្អាត ក្នុងរបស់មិនស្អាត ចុះសេចក្ដីប្រកាន់ផ្ទុយនោះ ជាកុសលឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៥៩៤] វិបរីតញ្ញាណ របស់បុគ្គលដែលចូលកាន់បឋវីកសិណ-សមាបត្តិ (មាន) ឬ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត ចូលកាន់បឋវីកសិណ-សមាបត្តិឬ ។ អើ ។ បើព្រះអរហន្ត ចូលកាន់បឋវីកសិណសមាបត្តិ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា វិបរីតញ្ញាណ របស់បុគ្គលដែលចូលកាន់បឋវីកសិណសមាបត្តិ មានទេ ។

[៥៩៥] វិបរីតញ្ញាណ របស់បុគ្គលដែលចូលកាន់បឋវីកសិណ-សមាបត្តិ (មាន) ព្រះអរហន្ត ចូលកាន់បឋវីកសិណសមាបត្តិឬ ។ អើ ។ សេចក្ដីប្រកាន់ផ្ទុយ របស់ព្រះអរហន្ត មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

វិបរីតកថា

[៤៩៦] អត្ថិ អរហតោ វិបរិយេសោតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ អរហតោ សញ្ញាវិបរិយេសោ ចិត្តវិបរិយេសោ ទិដ្ឋិវិបរិយេសោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៩៧] នត្ថិ អរហតោ សញ្ញាវិបរិយេសោ ចិត្តវិបរិយេសោ ទិដ្ឋិវិបរិយេសោតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ នត្ថិ អរហតោ សញ្ញាវិបរិយេសោ ចិត្តវិបរិយេសោ ទិដ្ឋិវិបរិយេសោ នោ ច វត រេ វត្តព្វេ អត្ថិ អរហតោ វិបរិយេសោតិ ។

[៤៩៨] ន វត្តព្វំ បឋវីកសិណំ សមាបត្តឹ សមាបន្នស្ស វិបរីតេ ញាណន្តិ ។ អាមន្តា ។ បឋវីកសិណំ សមាបត្តឹ សមាបជ្ជន្តស្ស សព្វេវ បឋវី ហោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ តេន ហិ បឋវីកសិណំ សមាបត្តឹ សមាបន្នស្ស វិបរីតេ ញាណន្តិ ។

[៤៩៩] បឋវីកសិណំ សមាបត្តឹ សមាបន្នស្ស វិបរីតេ ញាណន្តិ ។ អាមន្តា ។ ននុ បឋវី អត្ថិ អត្ថិ ច កោចិ បឋវឹ បឋវិតោ សមាបជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ បឋវី អត្ថិ អត្ថិ ច កោចិ

[៩៩៦] សេចក្តីប្រកាន់ផ្ទុយ របស់ព្រះអរហន្ត មានឬ ។ អើ ។ សេចក្តីប្រកាន់ផ្ទុយដោយសញ្ញា សេចក្តីប្រកាន់ផ្ទុយដោយចិត្ត សេចក្តីប្រកាន់ផ្ទុយដោយទិដ្ឋិ របស់ព្រះអរហន្ត មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៩៩៧] សេចក្តីប្រកាន់ផ្ទុយដោយសញ្ញា សេចក្តីប្រកាន់ផ្ទុយដោយចិត្ត សេចក្តីប្រកាន់ផ្ទុយដោយទិដ្ឋិ របស់ព្រះអរហន្ត មិនមានទេឬ ។ អើ ។ បើសេចក្តីប្រកាន់ផ្ទុយដោយសញ្ញា សេចក្តីប្រកាន់ផ្ទុយដោយចិត្ត សេចក្តីប្រកាន់ផ្ទុយដោយទិដ្ឋិ របស់ព្រះអរហន្ត មិនមានទេ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា សេចក្តីប្រកាន់ផ្ទុយ របស់ព្រះអរហន្ត មានទេ ។

[៩៩៨] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា វិបរីតញ្ញាណ របស់បុគ្គលដែលចូលកាន់បឋវីកសិណសមាបត្តិ (មាន) ទេឬ ។ អើ ។ បុគ្គលកាលចូលកាន់បឋវីកសិណសមាបត្តិ ។ ធម្មជាតិទាំងអស់ ទៅជាផែនដីឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រោះហេតុនោះ វិបរីតញ្ញាណ របស់បុគ្គលដែលចូលកាន់បឋវីកសិណសមាបត្តិ មាន ។

[៩៩៩] វិបរីតញ្ញាណ របស់បុគ្គលចូលកាន់បឋវីកសិណសមាបត្តិ មានឬ ។ អើ ។ ក្រៅផែនដី មាន បុគ្គលនីមួយ ចូលកាន់ផែនដីដោយផែនដី មានដែរឬ ។ អើ ។ បើផែនដី មាន បុគ្គលនីមួយ

បឋវី បឋវិតោ សមាបជ្ជតិ ដោ វត បេ វត្តព្វេ បឋវី-
កសិណំ សមាបត្តឹ សមាបន្នស្ស វិបរីតេ ញាណន្តិ ។

[៦០០] បឋវី អត្ថិ បឋវី បឋវិតោ សមាបជ្ជ-
ន្តស្ស វិបរីតំ ហោតីតិ ។ អាមន្តា ។ និព្វានំ អត្ថិ
និព្វានំ និព្វានតោ សមាបជ្ជន្តស្ស វិបរីតំ ហោតីតិ ។
ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ តេន ហិ ន វត្តព្វំ បឋវី-
កសិណំ សមាបត្តឹ សមាបន្នស្ស វិបរីតេ ញាណន្តិ ។

វិបរីតកថា ។

និយាមកថា

[៦០១] អនិយតស្ស និយាមគមនាយ អត្ថិ
ញាណន្តិ ។ អាមន្តា ។ និយតស្ស អនិយាមគមនាយ
អត្ថិ ញាណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៦០២] និយតស្ស អនិយាមគមនាយ នត្ថិ
ញាណន្តិ ។ អាមន្តា ។ អនិយតស្ស និយាមគម-
នាយ នត្ថិ ញាណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

ចូលកាន់ផែនដី ដោយផែនដី មានមែន ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា វិបរីតញ្ញាណ របស់បុគ្គលដែលចូលកាន់បឋវីកសិណសមាបត្តិ មានទេ ។

[៦០០] *ផែនដី មាន វិបរីតញ្ញាណ របស់បុគ្គលដែលចូលកាន់ផែនដី ដោយផែនដី មានដែរឬ ។ អើ ។ និព្វាន មាន វិបរីតញ្ញាណ របស់បុគ្គលដែលចូលកាន់និព្វាន ដោយនិព្វាន មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រោះហេតុនោះ អ្នកមិនគួរពោលថា វិបរីតញ្ញាណ របស់បុគ្គលដែលចូលកាន់បឋវីកសិណសមាបត្តិ មានទេ ។*

ចប់ វិបរីតកថា ។

និយាមកថា

[៦០១] *ញាណ ក្នុងដំណើរទៅកាន់និយាមៈគឺមគ្គ របស់បុគ្គលជាអនិយតៈ* (បុថុជ្ជន) *មានដែរឬ ។ អើ ។ ញាណ ក្នុងដំណើរទៅកាន់អនិយាមៈ របស់បុគ្គលជានិយតៈ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។*

[៦០២] *ញាណ ក្នុងដំណើរទៅកាន់អនិយាមៈ របស់បុគ្គលជានិយតៈ មិនមានទេឬ ។ អើ ។ ញាណ ក្នុងដំណើរទៅកាន់និយាមៈ របស់បុគ្គលជាអនិយតៈ មិនមានទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។*

និយាមកថា

[៦០៣] អនិយតស្ស និយាមកមជាយ អត្ថិ ញាណន្តិ ។ អាមន្តា ។ និយតស្ស និយាមកមជាយ អត្ថិ ញាណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៦០៤] និយតស្ស និយាមកមជាយ នត្ថិ ញាណន្តិ ។ អាមន្តា ។ អនិយតស្ស និយាមកមជាយ នត្ថិ ញាណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៦០៥] អនិយតស្ស និយាមកមជាយ អត្ថិ ញាណន្តិ ។ អាមន្តា ។ អនិយតស្ស អនិយាមកមជាយ អត្ថិ ញាណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៦០៦] អនិយតស្ស អនិយាមកមជាយ នត្ថិ ញាណន្តិ ។ អាមន្តា ។ អនិយតស្ស និយាមកមជាយ នត្ថិ ញាណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៦០៧] អនិយតស្ស និយាមកមជាយ អត្ថិ ញាណន្តិ ។ អាមន្តា ។ អនិយតស្ស និយាមកមជាយ អត្ថិ និយាមោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

និយាមកថា

[៦០៣] ញាណ ក្នុងដំណើរទៅកាន់និយាមៈ របស់បុគ្គលជាអនិយតៈ មានដែរឬ ។ អើ ។ ញាណ ក្នុងដំណើរទៅកាន់និយាមៈ របស់បុគ្គលជានិយតៈ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៦០៤] ញាណ ក្នុងដំណើរទៅកាន់និយាមៈ របស់បុគ្គលជានិយតៈ មិនមានទេឬ ។ អើ ។ ញាណ ក្នុងការទៅកាន់និយាមៈ របស់បុគ្គលជាអនិយតៈ មិនមានទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៦០៥] ញាណ ក្នុងដំណើរទៅកាន់និយាមៈ របស់បុគ្គលជាអនិយតៈ មានដែរឬ ។ អើ ។ ញាណ ក្នុងដំណើរទៅកាន់អនិយាមៈ របស់បុគ្គលជាអនិយតៈ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៦០៦] ញាណ ក្នុងដំណើរទៅកាន់អនិយាមៈ របស់បុគ្គលជាអនិយតៈ មិនមានទេឬ ។ អើ ។ ញាណ ក្នុងដំណើរទៅកាន់និយាមៈ របស់បុគ្គលជាអនិយតៈ មិនមានទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៦០៧] ញាណ ក្នុងដំណើរទៅកាន់និយាមៈ របស់បុគ្គលជាអនិយតៈ មានដែរឬ ។ អើ ។ និយាមៈ (មគ្គ) ក្នុងដំណើរទៅកាន់និយាមៈ របស់បុគ្គលជាអនិយតៈ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៦០៨] អនិយតស្ស និយាមគមនាយ អត្ថិ ញាណន្តិ ។ អាមន្តា ។ អនិយតស្ស និយាមគមនាយ អត្ថិ សតិប្បដ្ឋានា ។ បេ ។ សម្មប្បធានា ឥទ្ធិបាទា ឥន្ទ្រិយា ពលា ពោជ្ឈង្គាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៦០៩] អនិយតស្ស និយាមគមនាយ នត្ថិ និយាមោតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អនិយតស្ស និយាមគមនាយ នត្ថិ និយាមោ នោ វត រេ វត្តព្វេ អនិយតស្ស និយាមគមនាយ អត្ថិ ញាណន្តិ ។

[៦១០] អនិយតស្ស និយាមគមនាយ នត្ថិ សតិប្បដ្ឋានា ។ បេ ។ ពោជ្ឈង្គាតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អនិយតស្ស និយាមគមនាយ នត្ថិ ពោជ្ឈង្គា នោ វត រេ វត្តព្វេ អនិយតស្ស និយាមគមនាយ អត្ថិ ញាណន្តិ ។

[៦១១] អនិយតស្ស និយាមគមនាយ អត្ថិ ញាណន្តិ ។ អាមន្តា ។ គោត្រភុនោ បុគ្គលស្ស សោតាបត្តិមគ្គេ ញាណំ អត្ថីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៦០៨] ញាណ ក្នុងដំណើរទៅកាន់និយាមៈ របស់បុគ្គលជាអនិយតៈ មានឬ ។ អើ ។ សតិប្បដ្ឋាន ។ បេ ។ សម្មប្បធាន ឥទ្ធិបាទ ឥន្ទ្រិយ ពលៈ ពោជ្ឈង្គៈ ក្នុងដំណើរទៅកាន់និយាមៈ របស់បុគ្គលជាអនិយតៈ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៦០៩] និយាមៈ (មគ្គ) ក្នុងដំណើរទៅកាន់និយាមៈ របស់បុគ្គលជាអនិយតៈ មិនមានទេឬ ។ អើ ។ បើនិយាមៈ ក្នុងដំណើរទៅកាន់និយាមៈ របស់បុគ្គលជាអនិយតៈ មិនមានទេ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា ញាណ ក្នុងដំណើរទៅកាន់និយាមៈ របស់បុគ្គលជាអនិយតៈ មានទេ ។

[៦១០] សតិប្បដ្ឋាន ។ បេ ។ ពោជ្ឈង្គៈ ក្នុងដំណើរទៅកាន់និយាមៈ របស់បុគ្គលជាអនិយតៈ មិនមានទេឬ ។ អើ ។ បើពោជ្ឈង្គៈ ក្នុងដំណើរទៅកាន់និយាមៈ របស់បុគ្គលជាអនិយតៈ មិនមានទេ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា ញាណ ក្នុងដំណើរទៅកាន់និយាមៈ របស់បុគ្គលជាអនិយតៈ មានទេ ។

[៦១១] ញាណ ក្នុងដំណើរទៅកាន់និយាមៈ របស់បុគ្គលជាអនិយតៈ មានឬ ។ អើ ។ ញាណ ក្នុងសោតាបត្តិមគ្គ របស់បុគ្គលជាគោត្រភូ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៦១២] សោតាបត្តិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នស្ស បុគ្គលស្ស សោតាបត្តិផលេ ញាណំ អត្ថីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សកទាគាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ ។ បេ ។ អនាគាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ ។ បេ ។ អរហត្តសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នស្ស បុគ្គលស្ស អរហត្តេ ញាណំ អត្ថីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៦១៣] ន វត្តព្វំ អនិយតស្ស និយាមគមនាយ អត្ថិ ញាណន្តិ ។ អាមន្តា ។ ននុ ភគវា ជានាតិ អយំ បុគ្គលោ សម្មត្តនិយាមំ ឱក្កមិស្សតិ ភព្វោ អយំ បុគ្គលោ ធម្មំ អភិសមេតុន្តិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ ភគវា ជានាតិ អយំ បុគ្គលោ សម្មត្តនិយាមំ ឱក្កមិស្សតិ ភព្វោ អយំ បុគ្គលោ ធម្មំ អភិសមេតុំ តេន វត រេ វត្តព្វេ អនិយតស្ស និយាមគមនាយ អត្ថិ ញាណន្តិ ។

និយាមកថា ។

បដិសម្ភិទាកថា

[៦០៤] សព្វំ ញាណំ បដិសម្ភិទាតិ ។ អាមន្តា ។

[៦១២] ញាណ ក្នុងសោតាបត្តិផល របស់បុគ្គលអ្នកប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសោតាបត្តិផល មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសកទាគាមិផល ។ បេ ។ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអនាគាមិផល ។ បេ ។ ញាណ ក្នុងព្រះអរហត្ត របស់បុគ្គលអ្នកប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអរហត្ត មានឬ ។ អ្នក មិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៦១៣] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា ញាណ ក្នុងដំណើរទៅកាន់ និយាមៈ របស់បុគ្គលជាអនិយតៈ មានទេឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមាន ព្រះភាគ ទ្រង់ជ្រាបថា បុគ្គលនេះ នឹងឈានចុះកាន់សម្មត្តនិយាម បុគ្គលនេះ គួរដើម្បីត្រាស់ដឹងនូវធម៌បានឬ ។ អើ ។ បើព្រះមាន ព្រះភាគ ទ្រង់ជ្រាបថា បុគ្គលនេះ នឹងឈានចុះកាន់សម្មត្តនិយាម បុគ្គលនេះ គួរដើម្បីត្រាស់ដឹងនូវធម៌បាន ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះ ហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា ញាណ ក្នុងដំណើរទៅកាន់និយាមៈ របស់ បុគ្គលជាអនិយតៈ មាន ។

ចប់ និយាមកថា ។

បដិសម្ភិទាកថា

[៦១៤] ញាណទាំងអស់ ឈ្មោះថាបដិសម្ភិទាឬ ។ អើ ។

សម្មតិញ្ញាណំ បដិសម្ភិទាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សម្មតិញ្ញាណំ បដិសម្ភិទាតិ ។ អាមន្តា ។ យេ កេចិ សម្មតឹ ជានន្តិ សព្វេ តេ បដិសម្ភិ-ទប្បត្តាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សព្វំ ញាណំ បដិសម្ភិទាតិ ។ អាមន្តា ។ ចេតោបរិយាយេ ញាណំ បដិសម្ភិទាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ចេតោ-បរិយាយេ ញាណំ បដិសម្ភិទាតិ ។ អាមន្តា ។ យេ កេចិ បរចិត្តំ ជានន្តិ សព្វេ តេ បដិសម្ភិទប្បត្តាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៦១៥] សព្វំ ញាណំ បដិសម្ភិទាតិ ។ អា-មន្តា ។ សព្វា បញ្ញា បដិសម្ភិទាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សព្វា បញ្ញា បដិសម្ភិទាតិ ។ អាមន្តា ។ បឋវីកសិណំ សមាបត្តឹ សមាបន្នស្ស អត្ថិ បញ្ញា សា បញ្ញា បដិសម្ភិទាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អាបោកសិណំ ។ បេ ។ តេជោកសិណំ ។ បេ ។ វាយោកសិណំ ។ បេ ។ នីលកសិណំ ។ បេ ។ បីតកសិណំ ។ បេ ។ លោហិតកសិណំ ។ បេ ។ ឱទាតកសិណំ ។ បេ ។ អាកាសានញ្ចាយតនំ

សម្មតិញ្ញាណ (ការដឹងនូវសម្មតិ) ឈ្មោះថាបដិសម្ភិទាឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សម្មតិញ្ញាណ ឈ្មោះថាបដិសម្ភិទាឬ ។ អើ ។ ពួកជនណាមួយ ដឹងនូវសម្មតិ ពួកជនទាំងអស់នោះ ឈ្មោះថាដល់នូវបដិសម្ភិទាឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ញាណទាំងអស់ ឈ្មោះថាបដិសម្ភិទាឬ ។ អើ ។ ញាណ ក្នុងការកំណត់ដឹងនូវចិត្ត (នៃបុគ្គលដទៃ) ឈ្មោះថាបដិសម្ភិទាឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ញាណ ក្នុងការកំណត់ដឹងនូវចិត្ត (នៃបុគ្គលដទៃ) ឈ្មោះថាបដិសម្ភិទាឬ ។ អើ ។ ពួកជនណាមួយ ដឹងនូវចិត្តនៃបុគ្គលដទៃ ពួកជនទាំងអស់នោះ ឈ្មោះថាដល់នូវបដិសម្ភិទាឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៦១៥] ញាណទាំងអស់ ឈ្មោះថាបដិសម្ភិទាឬ ។ អើ ។ បញ្ញាទាំងអស់ ឈ្មោះថាបដិសម្ភិទាឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បញ្ញាទាំងអស់ ឈ្មោះថាបដិសម្ភិទាឬ ។ អើ ។ បញ្ញារបស់បុគ្គលដែលចូលកាន់បឋវីកសិណសមាបត្តិ មាន ចុះបញ្ញានោះ ឈ្មោះថាបដិសម្ភិទាឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បញ្ញារបស់បុគ្គលដែលចូលកាន់អាបោកសិណ ។ បេ ។ តេជោកសិណ ។ បេ ។ វាយោកសិណ ។ បេ ។ នីលកសិណ ។ បេ ។ បីតកសិណ ។ បេ ។ លោហិតកសិណ ។បេ។ ឱទាតកសិណ ។បេ។ អាកាសានញ្ចាយតនៈ

។ បេ ។ វិញ្ញាណញ្ចាយតនំ ។ បេ ។ អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ ។ បេ ។ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ សមាបន្នស្ស ។ បេ ។ ធានំ ឧឧន្តស្ស ។ បេ ។ ចីវរំ ឧឧន្តស្ស ។ បេ ។ បិណ្ឌបាតំ ឧឧន្តស្ស ។ បេ ។ សេនាសនំ ឧឧន្តស្ស ។ បេ ។ គិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារំ ឧឧន្តស្ស អត្ថិ បញ្ញា សា បញ្ញា បដិសម្ភិទាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៦១៦] ន វត្តព្វំ សព្វំ ញាណំ បដិសម្ភិទាតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ លោកុត្តរា បញ្ញា សា បញ្ញា ន បដិសម្ភិទាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ តេន ហិ សព្វំ ញាណំ បដិសម្ភិទាតិ ។

បដិសម្ភិទាកថា ។

សម្មតិញ្ញាណកថា

[៦១៧] ន វត្តព្វំ សម្មតិញ្ញាណំ សច្ចារម្មណញ្ញេវ ន អញ្ញារម្មណន្តិ ។ អាមន្តា ។ ននុ បឋវីកសិណំ សមាបត្តឹ សមាបន្នស្ស អត្ថិ ញាណំ

។ បេ ។ វិញ្ញាណញ្ចាយតនៈ ។ បេ ។ អាកិញ្ចញ្ញាយតនៈ ។ បេ ។ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ ។ បេ ។ កាលឲ្យទាន ។ បេ ។ កាលឲ្យចីវរ ។ បេ ។ កាលឲ្យបិណ្ឌបាត ។ បេ ។ កាលឲ្យសេនាសនៈ ។ បេ ។ កាលឲ្យគិលានបច្ច័យភេសជ្ជបរិក្ខារ មាន ចុះបញ្ញានោះឈ្មោះថាបដិសម្ភិទាឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៦១៦] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា ញាណទាំងអស់ ឈ្មោះថាបដិសម្ភិទាទេឬ ។ អើ ។ បញ្ញា ជាលោកុត្តរៈ មាន ចុះបញ្ញានោះមិនឈ្មោះថាបដិសម្ភិទាទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រោះហេតុនោះ ញាណទាំងអស់ ឈ្មោះថាបដិសម្ភិទាដែរ ។

ចប់ បដិសម្ភិទាកថា ។

សម្មតិញ្ញាណកថា

[៦១៧] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា សម្មតិញ្ញាណ មានសច្ចៈជាអារម្មណ៍ មិនមែនមានធម៌ដទៃជាអារម្មណ៍ទេឬ ។ អើ ។ ក្រែងញាណ របស់បុគ្គលដែលចូលកាន់បឋវីកសិណសមាបត្តិ មាន ទាំង

បរិកម្មតិសិណ សម្មតិសច្ចម្ហីតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ បបរិកសិណំ សមាបត្តឹ សមាបន្នស្ស អត្ថិ ញាណំ បបរិកសិណញ្ច សម្មតិសច្ចម្ហិ តេន វត រេ វត្តព្វេ សម្មតិញ្ញាណំ សច្ចារម្មណញ្ញេវ ន អញ្ញារម្មណន្តិ ។

[៦១៨] ន វត្តព្វំ សម្មតិញ្ញាណំ សច្ចារម្មណញ្ញេវ ន អញ្ញារម្មណន្តិ ។ អាមន្តា ។ ននុ អាបោកសិណំ ។ បេ ។ តេជោកសិណំ ។ បេ ។ គិលានប្បច្ចយភេសជ្ជ-បរិក្ខារំ ទទន្តស្ស អត្ថិ ញាណំ គិលានប្បច្ចយភេសជ្ជ-បរិក្ខារេ ច សម្មតិសច្ចម្ហីតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ គិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារំ ទទន្តស្ស អត្ថិ ញាណំ គិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារេ ច សម្មតិសច្ចម្ហិ តេន វត រេ វត្តព្វេ សម្មតិញ្ញាណំ សច្ចារម្មណញ្ញេវ ន អញ្ញារម្មណន្តិ ។

[៦១៩] សម្មតិញ្ញាណំ សច្ចារម្មណញ្ញេវ ន អញ្ញារម្មណន្តិ ។ អាមន្តា ។ តេន ញាណេន ទុក្ខំ បរិជានាតិ សមុទយំ បជហាតិ និរោធំ សច្ឆិករោតិ មគ្គំ ភាវេតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

សម្មតិញ្ញាណកថា ។

បឋវីកសិណា ក្នុងសម្មតិសច្ចៈ ក៏មានឬ ។ អើ ។ បើញាណ របស់បុគ្គល ដែលចូលកាន់បឋវីកសិណាសមាបត្តិ មាន ទាំងបឋវីកសិណា ក្នុងសម្មតិ-សច្ចៈ ក៏មាន ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា សម្មតិ-ញ្ញាណ មានសច្ចៈជាអារម្មណ៍ មិនមែនមានធម៌ដទៃជាអារម្មណ៍ទេ ។

[៦១៨] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា សម្មតិញ្ញាណ មានសច្ចៈ ជាអារម្មណ៍ មិនមែនមានធម៌ដទៃជាអារម្មណ៍ទេ ឬ ។ អើ ។ ក្រែង ញាណ របស់បុគ្គលដែលចូលកាន់អាបោកសិណា ។ បេ ។ តេជោកសិណា ។ បេ ។ កាលឲ្យគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារ មាន ឯគិលានប្បច្ចយ-ភេសជ្ជបរិក្ខារ ក្នុងសម្មតិសច្ចៈ ក៏មានឬ ។ អើ ។ បើញាណ របស់ បុគ្គលកាលឲ្យគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារ មាន ឯគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជ-បរិក្ខារ ក្នុងសម្មតិសច្ចៈ ក៏មាន ម្នាលអ្នកដ៏ច្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នក គួរពោលថា សម្មតិញ្ញាណ មានសច្ចៈជាអារម្មណ៍ មិនមែនមានធម៌ដទៃ ជាអារម្មណ៍ទេ ។

[៦១៩] សម្មតិញ្ញាណ មានសច្ចៈជាអារម្មណ៍ មិនមែនមាន ធម៌ដទៃជាអារម្មណ៍ទេឬ ។ អើ ។ បុគ្គល កំណត់ដឹងនូវទុក្ខ លះ នូវសមុទយៈ ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវនិរោធ ចម្រើននូវមគ្គ ដោយញាណ នោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

ចប់ សម្មតិញ្ញាណកថា ។

ចិត្តារម្មណកថា

[៦២០] ចេតោបរិយាយេ ញាណំ ចិត្តារម្មណញ្ញេវ ន អញ្ញារម្មណន្តិ ។ អាមន្តា ។ ននុ អត្ថិ កោចិ សរាគំ ចិត្តំ សរាគំ ចិត្តន្តិ បជានាតីតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អត្ថិ កោចិ សរាគំ ចិត្តំ សរាគំ ចិត្តន្តិ បជានាតិ នោ ច វត រេ វត្តព្វេ ចេតោបរិយាយេ ញាណំ ចិត្តារម្មណញ្ញេវ ន អញ្ញារម្មណន្តិ ។ ននុ អត្ថិ កោចិ វីតរាគំ ចិត្តំ វីតរាគំ ចិត្តន្តិ ។ បេ ។ សទោសំ ចិត្តំ ។ បេ ។ វីតទោសំ ចិត្តំ សមោហំ ចិត្តំ វីតមោហំ ចិត្តំ សង្ខិត្តំ ចិត្តំ វិក្ខិត្តំ ចិត្តំ មហគ្គតំ ចិត្តំ អមហគ្គតំ ចិត្តំ សឧត្តរំ ចិត្តំ អនុត្តរំ ចិត្តំ សមាហិតំ ចិត្តំ អសមាហិតំ ចិត្តំ

ចិត្តារម្មណកថា

[៦២០] ញាណ ក្នុងការកំណត់ដឹងនូវចិត្ត (នៃបុគ្គលដទៃ) មានចិត្តជាអារម្មណ៍ មិនមែនមានធម៌ដទៃជាអារម្មណ៍ទេឬ ។ អើ ។ ក្រែងបុគ្គលណាមួយ ដឹងច្បាស់នូវចិត្តដែលប្រកបដោយរាគៈ ថាចិត្តប្រកបដោយរាគៈដូច្នេះឬ ។ អើ ។ បើបុគ្គលណាមួយ ដឹងច្បាស់នូវចិត្តដែលប្រកបដោយរាគៈ ថាចិត្តប្រកបដោយរាគៈដូច្នេះ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា ញាណ ក្នុងការកំណត់ដឹងនូវចិត្ត (នៃបុគ្គលដទៃ) មានចិត្តជាអារម្មណ៍ មិនមែនមានធម៌ដទៃជាអារម្មណ៍ទេ ។ ក្រែងបុគ្គលណាមួយ ដឹងច្បាស់នូវចិត្តដែលប្រាសចាករាគៈ ថាចិត្តប្រាសចាករាគៈ ។ បេ ។ នូវចិត្តដែលប្រកបដោយទោសៈ ។ បេ ។ នូវចិត្តដែលប្រាសចាកទោសៈ នូវចិត្តដែលប្រកបដោយមោហៈ នូវចិត្តដែលប្រាសចាកមោហៈ នូវចិត្តដែលរួញរា នូវចិត្តដែលរាយមាយ នូវចិត្តដែលដល់នូវភាវៈជាធំ (គឺរូបាវចរៈនិងអរូបាវចរៈ) នូវចិត្តដែលមិនដល់នូវភាវៈជាធំ (គឺកាមាវចរៈ) នូវចិត្តដែលមានចិត្តដទៃប្រសើរជាង (គឺកាមាវចរៈ) នូវចិត្តដែលមិនមានចិត្តដទៃប្រសើរជាង (គឺរូបាវចរៈនិងអរូបាវចរៈ) នូវចិត្តដែលតាំងមាំ នូវចិត្តដែលមិនតាំងមាំ (គឺប្រាសចាកសមាធិទាំង ២)

វិមុត្តំ ចិត្តំ ។ បេ ។ អវិមុត្តំ ចិត្តំ អវិមុត្តំ ចិត្តន្តិ បជានាតី-តិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អត្ថិ កោចិ អវិមុត្តំ ចិត្តំ អវិមុត្តំ ចិត្តន្តិ បជានាតិ នោ វត រេ វត្តព្វេ ចេតោបរិ-យាយេ ញាណំ ចិត្តារម្មណញ្ញេវ ន អញ្ញារម្មណន្តិ ។

[៦២១] ផស្សារម្មណេ ញាណំ វត្តព្វំ ចេតោ-បរិយាយេ ញាណន្តិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ ផស្សារម្ម-ណេ ញាណំ វត្តព្វំ ចេតោបរិយាយេ ញាណំ នោ វត រេ វត្តព្វេ ចេតោបរិយាយេ ញាណំ ចិត្តារម្មណញ្ញេវ ន អញ្ញារម្មណន្តិ ។ វេទនារម្មណេ ញាណំ ។ បេ ។ សញ្ញារម្មណេ ញាណំ ចេតនារម្មណេ ញាណំ ចិត្តា-រម្មណេ ញាណំ សទ្ធារម្មណេ ញាណំ វីរិយារម្ម-ណេ ញាណំ សតារម្មណេ ញាណំ សមាធារម្មណេ ញាណំ បញ្ញារម្មណេ ញាណំ ។ បេ ។ រាគារម្មណេ ញាណំ ។ បេ ។ ទោសារម្មណេ ញាណំ ។ បេ ។

នូវចិត្តដែលរួចស្រឡះ ។ បេ ។ នូវចិត្តដែលមិនទាន់រួចស្រឡះ ថាចិត្តមិនទាន់រួចស្រឡះដូច្នេះ មានដែរឬ ។ អើ ។ បើបុគ្គលណាមួយ ដឹងច្បាស់នូវចិត្តដែលមិនទាន់រួចស្រឡះ ថាចិត្តមិនទាន់រួចស្រឡះដូច្នេះ មានដែរ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា ញាណ ក្នុងការកំណត់ដឹងនូវចិត្ត (នៃបុគ្គលដទៃ) មានចិត្តជាអារម្មណ៍ មិនមែនមានធម៌ដទៃជាអារម្មណ៍ទេ ។

[៦២១] ញាណ ក្នុងអារម្មណ៍គឺផស្សៈ បុគ្គលគួរនិយាយថា ញាណ ក្នុងការកំណត់ដឹងនូវចិត្ត (នៃបុគ្គលដទៃ) ឬ ។ អើ ។ បើញាណ ក្នុងអារម្មណ៍គឺផស្សៈ បុគ្គលគួរនិយាយថា ញាណ ក្នុងការកំណត់ដឹងនូវចិត្ត(នៃបុគ្គលដទៃ) ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា ញាណ ក្នុងការកំណត់ដឹងនូវចិត្ត (នៃបុគ្គលដទៃ) មានចិត្តជាអារម្មណ៍ មិនមែនមានធម៌ដទៃជាអារម្មណ៍ទេ ។ ញាណ ក្នុងអារម្មណ៍គឺវេទនា ។ បេ ។ ញាណ ក្នុងអារម្មណ៍គឺសញ្ញា ញាណ ក្នុងអារម្មណ៍គឺចេតនា ញាណ ក្នុងអារម្មណ៍គឺចិត្ត ញាណ ក្នុងអារម្មណ៍គឺសទ្ធៈ ញាណ ក្នុងអារម្មណ៍គឺវិរិយៈ ញាណ ក្នុងអារម្មណ៍គឺសតិ ញាណ ក្នុងអារម្មណ៍គឺសមាធិ ញាណ ក្នុងអារម្មណ៍គឺបញ្ញា ។ បេ ។ ញាណ ក្នុងអារម្មណ៍គឺរាគៈ ។បេ។ ញាណ ក្នុងអារម្មណ៍គឺទោសៈ ។បេ។

អតោត្តប្បារម្មណេ ញាណំ វត្តព្វំ ចេតោបរិយាយេ ញាណន្តិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អតោត្តប្បារម្មណេ ញាណំ វត្តព្វំ ចេតោបរិយាយេ ញាណំ តោ វត រេ វត្តព្វេ ចេតោបរិយាយេ ញាណំ ចិត្តារម្មណាញ្ញេវ ន អញ្ញារម្មណន្តិ ។

[៦២២] ផស្សារម្មណេ ញាណំ ន វត្តព្វំ ចេតោ-បរិយាយេ ញាណន្តិ ។ អាមន្តា ។ ផស្សបរិយាយេ ញាណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ វេទនារម្មណេ ញាណំ ។ បេ ។ សញ្ញារម្មណេ ញាណំ ។ បេ ។ អតោត្តប្បារម្មណេ ញាណំ ន វត្តព្វំ ចេតោបរិយាយេ ញាណន្តិ ។ អាមន្តា ។ អតោត្តប្បបរិយាយេ ញាណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

ញាណ ក្នុងអារម្មណ៍គឺអនោត្តប្បៈ បុគ្គលគួរនិយាយថា ញាណ ក្នុងការកំណត់ដឹងនូវចិត្ត (នៃបុគ្គលដទៃ) ឬ ។ អើ ។ បើញាណ ក្នុងអារម្មណ៍គឺអនោត្តប្បៈ បុគ្គលគួរនិយាយថា ញាណ ក្នុងការកំណត់ដឹងនូវចិត្ត (នៃបុគ្គលដទៃ) ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា ញាណ ក្នុងការកំណត់ដឹងនូវចិត្ត (នៃបុគ្គលដទៃ) មានចិត្តជាអារម្មណ៍ មិនមែនមានធម៌ដទៃជាអារម្មណ៍ទេ ។

[៦២២] ញាណ ក្នុងអារម្មណ៍គឺផស្សៈ បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា ញាណ ក្នុងការកំណត់ដឹងនូវចិត្ត (នៃបុគ្គលដទៃ) ទេឬ ។ អើ ។ ញាណ ក្នុងការកំណត់ដឹងនូវផស្សៈ(មាន)ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ញាណ ក្នុងអារម្មណ៍គឺវេទនា ។ បេ ។ ញាណ ក្នុងអារម្មណ៍គឺសញ្ញា ។ បេ ។ ញាណ ក្នុងអារម្មណ៍គឺអនោត្តប្បៈ បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា ញាណ ក្នុងការកំណត់ដឹងនូវចិត្ត (នៃបុគ្គលដទៃ) ទេឬ ។ អើ ។ ញាណ ក្នុងការកំណត់ដឹងនូវអនោត្តប្បៈ (មាន) ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៦២៣] ន វត្តព្វំ ចេតោបរិយាយេ ញាណំ ចិត្តារម្មណញ្ញេវ ន អញ្ញារម្មណន្តិ ។ អាមន្តា ។ ននុ ចេតោបរិយាយេ ញាណន្តិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ ចេតោបរិយាយេ ញាណំ តេន វត រេ វត្តព្វេ ចេតោបរិយាយេ ញាណំ ចិត្តារម្មណញ្ញេវ ន អញ្ញា-រម្មណន្តិ ។

ចិត្តារម្មណកថា ។

អនាគតញ្ញាណកថា

[៦២៤] អនាគតេ ញាណំ អត្ថីតិ ។ អាមន្តា ។ អនាគតំ មូលតោ ជានាតិ ហេតុតោ ជានាតិ និទាន-តោ ជានាតិ សម្ភវតោ ជានាតិ បភវតោ ជានាតិ សមុដ្ឋានតោ ជានាតិ អាហារតោ ជានាតិ អារម្មណតោ ជានាតិ បច្ចយតោ ជានាតិ សមុទយតោ ជានាតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៦២៥] អនាគតេ ញាណំ អត្ថីតិ ។ អាមន្តា ។

[៦២៣] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា ញាណ ក្នុងការកំណត់ដឹងនូវចិត្ត (នៃបុគ្គលដទៃ) មានចិត្តជាអារម្មណ៍ មិនមែនមានធម៌ដទៃជាអារម្មណ៍ទេឬ ។ អើ ។ ក្រែងញាណ ក្នុងការកំណត់ដឹងនូវចិត្ត (នៃបុគ្គលដទៃ មាន) ឬ ។ អើ ។ បើញាណ ក្នុងការកំណត់ដឹងនូវចិត្ត (នៃបុគ្គលដទៃ មាន) ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា ញាណ ក្នុងការកំណត់ដឹងនូវចិត្ត (នៃបុគ្គលដទៃ) មានចិត្តជាអារម្មណ៍ មិនមែនមានធម៌ដទៃជាអារម្មណ៍ទេ ។

ចប់ ចិត្តារម្មណកថា ។

អនាគតញ្ញាណកថា

[៦២៤] ញាណ ក្នុងអនាគត មានឬ ។ អើ ។ បុគ្គលដឹងអនាគតដោយមូល ដឹងដោយហេតុ ដឹងដោយនិទាន ដឹងដោយសម្ភវៈ (ហេតុជាដែនកើតព្រម) ដឹងដោយបភវៈ (ហេតុជាដែនកើតទូទៅ) ដឹងដោយសមុដ្ឋាន ដឹងដោយអាហារ ដឹងដោយអារម្មណ៍ ដឹងដោយបច្ច័យ ដឹង (អនាគត) ដោយសមុទយៈឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៦២៥] ញាណ ក្នុងអនាគត មានឬ ។ អើ ។

អជាតកតំ ហេតុប្បច្ចយតំ ជាជាតិ អារម្មណប្បច្ចយតំ ជាជាតិ អធិបតិប្បច្ចយតំ ជាជាតិ អនន្តរប្បច្ចយតំ ជាជាតិ សមនន្តរប្បច្ចយតំ ជាជាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៦២៦] អជាតកតេ ញាណំ អត្ថីតិ ។ អាមន្តា ។ គោត្រភុនោ បុគ្គលស្ស សោតាបត្តិមគ្គេ ញាណំ អត្ថីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សោតាបត្តិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នស្ស បុគ្គលស្ស សោតាបត្តិផលេ ញាណំ អត្ថីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សកទាគាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ ។ បេ ។ អនាគាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ ។ បេ ។ អរហត្តសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នស្ស បុគ្គលស្ស អរហត្តេ ញាណំ អត្ថីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៦២៧] ន វត្តព្វំ អជាតកតេ ញាណំ អត្ថីតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ វុត្តំ ភគវតា បាដលិបុត្តស្ស ខោ អានន្ទ តយោ អន្តរាយា ភវិស្សន្តិ អគ្គិតោ វា ឧទកតោ វា មិថុភេទា វាតិ អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ អជាតកតេ ញាណំ អត្ថីតិ ។

អនាគតញ្ញាណកថា ។

បុគ្គល ដឹងនូវភាពនៃហេតុប្បច្ច័យ ដឹងនូវភាពនៃអារម្មណប្បច្ច័យ ដឹងនូវភាពនៃអធិបតិប្បច្ច័យ ដឹងនូវភាពនៃអនន្តរប្បច្ច័យ ដឹងនូវភាពនៃសមនន្តរប្បច្ច័យជាអនាគតឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៦២៦] *ញាណ ក្នុងអនាគត មានឬ ។ អើ ។ ញាណក្នុងសោតាបត្តិមគ្គ របស់បុគ្គលជាគោត្រភូ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ញាណ ក្នុងសោតាបត្តិផល របស់បុគ្គលអ្នកប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសោតាបត្តិផល មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសកទាគាមិផល ។ បេ ។ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអនាគាមិផល ។ បេ ។ ញាណ ក្នុងអរហត្ត របស់បុគ្គលអ្នកប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអរហត្ត មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។*

[៦២៧] *បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា ញាណ ក្នុងអនាគត មានទេឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលអានន្ទ អន្តរាយទាំងឡាយ ៣ យ៉ាងគឺ អន្តរាយអំពីភ្លើង ១ អន្តរាយអំពីទឹក ១ អន្តរាយអំពីការបែកបាក់គ្នានៃជនពីរនាក់ ១ នៃក្រុងបាដលិបុត្ត នឹងមាន ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ អើ ។ ព្រោះហេតុនោះ ញាណក្នុងអនាគត មាន ។*

ចប់ អនាគតញ្ញាណកថា ។

បច្ចុប្បន្នញាណកថា

[៦២៨] បច្ចុប្បន្នេ ញាណំ អត្ថីតិ ។ អា-
មន្តា ។ តេន ញាណេន តំ ញាណំ ជានាតីតិ ។ ន
ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ តេន ញាណេន តំ ញាណំ
ជានាតីតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ញាណេន តំ ញាណំ
ញាណន្តិ ជានាតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។
តេន ញាណេន តំ ញាណំ ញាណន្តិ ជានាតីតិ ។
អាមន្តា ។ តំ ញាណំ តស្ស ញាណស្ស អារម្ម-
ណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ តំ ញាណំ
តស្ស ញាណស្ស អារម្មណន្តិ ។ អាមន្តា ។ តេន
ផស្សេន តំ ផស្សំ ផុសតិ តាយ វេទនាយ តំ វេទនំ
វេទេតិ តាយ សញ្ញាយ តំ សញ្ញំ សញ្ជានាតិ តាយ
ចេតនាយ តំ ចេតនំ ចេតេតិ តេន ចិត្តេន តំ ចិត្តំ
ចិន្តេតិ តេន វិតក្កេន តំ វិតក្កំ វិតក្កេតិ តេន វិចា-
រេន តំ វិចារំ វិចារេតិ តាយ បីតិយា តំ បីតឹ បិយា-
យតិ តាយ សតិយា តំ សតឹ សរតិ តាយ បញ្ញា-
យ តំ បញ្ញំ បជានាតិ តេន ខគ្គេន តំ ខគ្គំ ឆិន្ទតិ

បច្ចុប្បន្នញាណកថា

[៦២៨] ញាណ ក្នុងបច្ចុប្បន្ន មានឬ ។ អើ ។ បុគ្គល ដឹងនូវញាណនោះ ដោយញាណនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គល ដឹងនូវញាណនោះ ដោយញាណនោះឬ ។ អើ ។ បុគ្គល ដឹងនូវញាណនោះ ដោយញាណនោះ ថាជាញាណឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គល ដឹងនូវញាណនោះ ដោយញាណនោះ ថាជាញាណឬ ។ អើ ។ ញាណនោះ ជាអារម្មណ៍របស់ញាណនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ញាណនោះ ជាអារម្មណ៍របស់ញាណនោះឬ ។ អើ ។ បុគ្គល ពាល់ត្រូវនូវផស្សៈនោះ ដោយផស្សៈនោះ ទទួលនូវវេទនានោះ ដោយវេទនានោះ ស-ម្គាល់នូវសញ្ញានោះ ដោយសញ្ញានោះ ត្រិះរិះនូវចេតនានោះ ដោយចេតនានោះ គិតនូវចិត្តនោះ ដោយចិត្តនោះ ត្រិះរិះនូវវិតក្កៈនោះ ដោយវិតក្កៈនោះ ពិចារណានូវវិចារៈនោះ ដោយវិចារៈនោះ រីករាយនូវបីតិនោះ ដោយបីតិនោះ រលឹកនូវសតិនោះ ដោយសតិនោះ ដឹងច្បាស់នូវបញ្ញានោះ ដោយបញ្ញានោះ កាត់នូវព្រះខ័ននោះ ដោយព្រះខ័ននោះ

២៤៣

បច្ចុប្បន្នញាណកថា

តេន ផរសុនា តំ ផរសុំ តច្ឆតិ តាយ កុឋារិយា តំ កុឋារឹ តច្ឆតិ តាយ វាសិយា តំ វាសឹ តច្ឆតិ តាយ សូចិយា តំ សូចឹ សិព្វតិ តេន អង្គុលគ្គេន តំ អង្គុលគ្គំ បរាមសតិ តេន នាសិកគ្គេន តំ នាសិកគ្គំ បរាមសតិ តេន មត្ថកេន តំ មត្ថកំ បរាមសតិ តេន គូថេន តំ គូថំ ធោវតិ តេន មុត្តេន តំ មុត្តំ ធោវតិ តេន ខេឡេន តំ ខេឡំ ធោវតិ តេន បុព្វេន តំ បុព្វំ ធោវតិ តេន លោហិតេន តំ លោហិតំ ធោវតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៦២៩] ន វត្តព្វំ បច្ចុប្បន្នេ ញាណំ អត្ថីតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ សព្វសង្ខារេ អនិច្ចតោ ទិដ្ឋេ តម្បិ ញាណំ អនិច្ចតោ ទិដ្ឋំ ហោតីតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ សព្វសង្ខារេ អនិច្ចតោ ទិដ្ឋេ តម្បិ ញាណំ អនិច្ចតោ ទិដ្ឋំ ហោតិ តេន វត រេ វត្តព្វេ បច្ចុប្បន្នេ ញាណំ អត្ថីតិ ។

បច្ចុប្បន្នញាណកថា ។

ប្រាសនូវប៉ូវថៅនោះ ដោយប៉ូវថៅនោះ ចាំងនូវដឹងនោះ ដោយដឹងនោះ កាប់នូវកាំបិតនោះ ដោយកាំបិតនោះ ដេរនូវម្ជុលនោះ ដោយម្ជុលនោះ ស្ទាបអង្អែលនូវចុងម្រាមនោះ ដោយចុងម្រាមនោះ ស្ទាបអង្អែលនូវចុងច្រមុះនោះ ដោយចុងច្រមុះនោះ ស្ទាបអង្អែលនូវក្បាលនោះ ដោយក្បាលនោះ លាងនូវលាមកនោះ ដោយលាមកនោះ លាងនូវមូត្រនោះ ដោយមូត្រនោះ លាងនូវទឹកមាត់នោះ ដោយទឹកមាត់នោះ លាងនូវខ្ទុះនោះ ដោយខ្ទុះនោះ លាងនូវឈាមនោះ ដោយឈាមនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៦២៩] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា ញាណ ក្នុងបច្ចុប្បន្ន មានទេឬ ។ អើ ។ កាលបុគ្គលឃើញនូវសង្ខារទាំងពួង ដោយសភាពជារបស់មិនទៀង ក្រែងឃើញនូវញាណនោះ ដោយសភាពជារបស់មិនទៀងដែរឬ ។ អើ ។ បើកាលបុគ្គលឃើញនូវសង្ខារទាំងពួង ដោយសភាពជារបស់មិនទៀង ឃើញនូវញាណនោះ ដោយសភាពជារបស់មិនទៀង ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា ញាណក្នុងបច្ចុប្បន្ន មាន ។

ចប់ បច្ចុប្បន្នញ្ញាណកថា ។

ផលញ្ញាណកថា

[៦៣០] សាវកស្ស ផលេ ញាណំ អត្ថីតិ ។ អាមន្តា ។ សាវកោ ផលស្សកតំ បញ្ញាបេតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សាវកស្ស ផលេ ញាណំ អត្ថីតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ សាវកស្ស ផលបរោបរិយត្តំ ឥន្ទ្រិយបរោបរិយត្តំ បុគ្គលបរោបរិយត្តន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សាវកស្ស ផលេ ញាណំ អត្ថីតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ សាវកស្ស ខន្ធប្បញ្ញត្តិ អាយតនប្បញ្ញត្តិ ធាតុប្បញ្ញត្តិ សច្ចប្បញ្ញត្តិ ឥន្ទ្រិយប្បញ្ញត្តិ បុគ្គលប្បញ្ញត្តីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សាវកស្ស ផលេ ញាណំ អត្ថីតិ ។ អាមន្តា ។ សាវកោ ជិនោ សត្ថា សម្មាសម្ពុទ្ធោ សព្វញ្ញូ សព្វទស្សាវី ធម្មស្សាមី ធម្មប្បដិសរណោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សាវកស្ស ផលេ ញាណំ អត្ថីតិ ។ អាមន្តា ។ សាវកោ អនុប្បន្នស្ស មគ្គស្ស ឧប្បាទេតា អសញ្ជាតស្ស មគ្គស្ស សញ្ជនេតា អនក្ខាតស្ស មគ្គស្ស អក្ខាតា មគ្គញ្ញូ មគ្គវិទូ មគ្គកោវិទោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

ផលញ្ញាណកថា

[៦៣០] ញាណ ក្នុងផល របស់សាវ័ក មានឬ ។ អើ ។ សាវ័ក បញ្ញត្ត នូវផលជារបស់ខ្លួនឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ញាណ ក្នុងផល របស់សាវ័ក មានឬ ។ អើ ។ ការកំណត់ដឹងនូវផលដ៏ក្វានិងទន់ ការកំណត់ដឹងនូវឥន្ទ្រិយដ៏ក្វានិងទន់ ការកំណត់ដឹងនូវបុគ្គលដ៏ក្វានិងទន់ របស់សាវ័ក មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ញាណ ក្នុងផល របស់សាវ័ក មានឬ ។ អើ ។ ការបញ្ញត្តនូវខន្ធ ការបញ្ញត្តនូវអាយតនៈ ការបញ្ញត្តនូវធាតុ ការបញ្ញត្តនូវសច្ចៈ ការបញ្ញត្តនូវឥន្ទ្រិយ ការបញ្ញត្តនូវបុគ្គល របស់សាវ័ក មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ញាណ ក្នុងផល របស់សាវ័ក មានឬ ។ អើ ។ សាវ័ក ជាអ្នកឈ្នះមារ ជាគ្រូ ជាអ្នកត្រាស់ដឹងឯង ដឹងសព្វ ឃើញសព្វ ជាម្ចាស់នៃធម៌ ជាអ្នកមានធម៌ជាទីពឹងដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ញាណ ក្នុងផល របស់សាវ័ក មានឬ ។ អើ ។ សាវ័ក ញុំាងមគ្គដែលមិនទាន់កើតឡើងឲ្យកើតឡើង ញុំាងមគ្គដែលមិនទាន់កើតព្រម ឲ្យកើតព្រម និយាយចំពោះមគ្គដែលគេមិនទាន់និយាយ ដឹងនូវមគ្គ ជ្រាបច្បាស់នូវមគ្គ ឈ្លាសវៃក្នុងមគ្គ ដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

តស្ស ឧទ្ទានំ

[៦៣១] ន វត្តព្វំ សាវកស្ស ផលេ ញាណំ អត្ថីតិ ។ អាមន្តា ។ សាវកោ អញ្ញាណីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ តេន ហិ សាវកស្ស ផលេ ញាណំ អត្ថីតិ ។

ផលញ្ញាណកថា ។

បញ្ចមោ វគ្គោ ។

តស្ស ឧទ្ទានំ

វិមុត្តិញ្ញាណំ វិមុត្តំ សេក្ខស្ស អសេក្ខំ ញាណំ វិបរីតេ ញាណំ អនិយតស្ស និយាមគមនាយ អត្ថិ ញាណំ សព្វំ ញាណំ បដិសម្ភិទាតិ សម្មុតិញ្ញាណំ ចេតោបរិយាយេ ញាណំ អនាគតេ ញាណំ បច្ចុប្បន្នេ ញាណំ សាវកស្ស ផលេ ញាណន្តិ ។

មហាបណ្ណាសកោ ។

សត្តុបលទ្ធិ ឧបហារោ ពលំ តិហិស្ស អរហា ច វិមុត្តិបញ្ចមំ ។

ឧទ្ទាននៃបញ្ញាវគ្គ

[៦៣១] *បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា ញាណ ក្នុងផល របស់សាវ័ក មានឬ ។ អើ ។ សាវ័ក មិនមានញាណទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រោះហេតុនោះ ញាណ ក្នុងផលរបស់សាវ័ក មាន ។*

ចប់ ផលញ្ញាណកថា ។

ចប់ បញ្ញាវគ្គ ។

ឧទ្ទាននៃបញ្ញាវគ្គនោះគឺ

និយាយអំពី វិមុត្តិញ្ញាណ ឈ្មោះថាវិមុត្ត ១ អសេក្ខញ្ញាណ របស់សេក្ខបុគ្គល ១ វិបរីតញ្ញាណ ១ ញាណ ក្នុងដំណើរទៅកាន់និយាមៈ របស់បុគ្គលជាអនិយតៈ មាន ១ ញាណទាំងពួង ឈ្មោះថាបដិសម្ភិទា ១ សម្មុតិញ្ញាណ ១ ញាណ ក្នុងការកំណត់ដឹងនូវចិត្ត (នៃបុគ្គលដទៃ) ១ ញាណ ក្នុងអនាគត ១ ញាណ ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ១ ញាណ ក្នុងផល របស់សាវ័ក ១ ។

ចប់ មហាបណ្ណាសកៈ ។

វគ្គនិយាយពីបុគ្គលបានឈ្មោះថាសត្វជាដើម ១ វគ្គនិយាយពីទេវតាជាពួកនៃមារនាំយករបស់ដែលមិនស្អាតឲ្យដល់ព្រះអរហន្ត ១ វគ្គនិយាយពីកម្លាំងនៃព្រះតថាគតជាដើម ១ វគ្គនិយាយពីគ្រហស្ថបានសម្រេចជាព្រះអរហន្ត ១ និងវគ្គនិយាយពីវិមុត្តិ ១ ទៀតជាគម្រប់ ៥ ។

និយាមកថា

[៦៣២] និយាមោ អសង្ខតោតិ ។ អាមន្តា ។ និព្វានំ តាណំ លេណំ សរណំ បរាយនំ អច្ចុតំ អមតន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៦៣៣] និយាមោ អសង្ខតោ និព្វានំ អសង្ខតន្តិ ។ អាមន្តា ។ ទ្វេ អសង្ខតានីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ទ្វេ អសង្ខតានីតិ ។ អាមន្តា ។ ទ្វេ តាណានិ ទ្វេ លេណានិ ទ្វេ សរណានិ ទ្វេ បរាយនានិ ទ្វេ អច្ចុតានិ ទ្វេ អមតានិ ទ្វេ និព្វានានីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ទ្វេ និព្វានានីតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ ទ្វិន្នំ និព្វានានំ ឧច្ចនីចតា ហីនប្បណីតតា ឧក្កំសាវកំសោ សីមា វា ភេទោ វា រាជិ វា អន្តរិកា វាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៦៣៤] និយាមោ អសង្ខតោតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ កេចិ និយាមំ ឱក្កមន្តិ បដិលភន្តិ ឧប្បាទេន្តិ សមុប្បាទេន្តិ ឧដ្ឋាបេន្តិ សមុដ្ឋាបេន្តិ និព្វត្តេន្តិ អភិនិព្វត្តេន្តិ ជនេន្តិ សញ្ជនេន្តីតិ ។ អាមន្តា ។

និយាមកថា

[៦៣២] និយាមៈ (អរិយមគ្គ) ជាអសង្ខតៈឬ ។ អើ ។ ព្រះនិព្វាន ជាទីពឹង ជាទីជ្រកកោន ជាទីការពារ ជាទីប្រព្រឹត្តទៅខាងមុខ ជាទីមិនច្យុត ជាទីមិនស្លាប់ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៦៣៣] និយាមៈ ជាអសង្ខតៈ និព្វាន ជាអសង្ខតៈឬ ។ អើ ។ អសង្ខតៈ មានពីរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អសង្ខតៈ មានពីរឬ ។ អើ ។ ទីពឹង មានពីរ ទីជ្រកកោន មានពីរ ទីការពារ មានពីរ ទីប្រព្រឹត្តទៅក្នុងខាងមុខ មានពីរ ទីមិនច្យុត មានពីរ ទីមិនស្លាប់ មានពីរ និព្វាន មានពីរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ និព្វាន មានពីរឬ ។ អើ ។ ភាពខ្ពស់និងទាប ភាពថោកទាបនិងឧត្តម ឧក្រិដ្ឋនិងទន់ទាប ដែនក្តី ការបែកធ្លាយក្តី ការប្រេះឆាក្តី ការវិនាសទៅក្តី នៃនិព្វានទាំងពីរ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៦៣៤] និយាមៈ ជាអសង្ខតៈឬ ។ អើ ។ បុគ្គលពួកខ្លះ ឈានចុះកាន់និយាមៈ បានចំពោះនូវនិយាមៈ ញុំាងនិយាមៈ ឲ្យកើតឡើង ឲ្យកើតឡើងព្រម ឲ្យតាំងឡើង ឲ្យតាំងឡើងព្រម ឲ្យលូតឡើង ឲ្យលាស់ឡើង ឲ្យដុះឡើង ឲ្យដុះដាលឡើង មានដែរឬ ។ អើ ។

២៤៧

អត្ថិ កោចិ អសង្ខតំ ឱក្កមន្តិ បដិលភន្តិ ឧប្បាទេន្តិ សមុប្បាទេន្តិ ឧដ្ឋាបេន្តិ សមុដ្ឋាបេន្តិ និព្វត្តេន្តិ អភិ-និព្វត្តេន្តិ ជនេន្តិ សញ្ជនេន្តីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៦៣៨] និយាមោ អសង្ខតោតិ ។ អាមន្តា ។ មគ្គោ អសង្ខតោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ មគ្គោ សង្ខតោតិ ។ អាមន្តា ។ និយាមោ សង្ខតោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សោតាបត្តិនិយាមោ អសង្ខ-តោតិ ។ អាមន្តា ។ សោតាបត្តិមគ្គោ អសង្ខតោ-តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សោតាបត្តិមគ្គោ សង្ខតោតិ ។ អាមន្តា ។ សោតាបត្តិនិយាមោ សង្ខតោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សកទាគា-មិនិយាមោ ។ បេ ។ អនាគាមិនិយាមោ ។ បេ ។ អ-រហត្តនិយាមោ អសង្ខតោតិ ។ អាមន្តា ។ អរហត្ត-មគ្គោ អសង្ខតោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អរ-ហត្តមគ្គោ សង្ខតោតិ ។ អាមន្តា ។ អរហត្តនិយា-មោ សង្ខតោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

បុគ្គលពួកខ្លះ ឈានចុះកាន់អសង្ខតៈ បានចំពោះនូវអសង្ខតៈ ញុំាង អសង្ខតៈ ឲ្យកើតឡើង ឲ្យកើតឡើងព្រម ឲ្យតាំងឡើង ឲ្យតាំង ឡើងព្រម ឲ្យលូតឡើង ឲ្យលាស់ឡើង ឲ្យដុះឡើង ឲ្យដុះដាល ឡើង មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៦៣៥] និយាមៈ ជាអសង្ខតៈឬ ។ អើ ។ មគ្គ ជាអសង្ខតៈ ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ មគ្គ ជាសង្ខតៈឬ ។ អើ ។ និយាមៈ ជាសង្ខតៈឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សោតាបត្តិនិយាមៈ ជាអសង្ខតៈឬ ។ អើ ។ សោតាបត្តិមគ្គ ជា អសង្ខតៈឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សោតាបត្តិមគ្គ ជាសង្ខតៈឬ ។ អើ ។ សោតាបត្តិនិយាមៈ ជាសង្ខតៈឬ ។ អ្នកមិន គួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សកទាគាមិនិយាមៈ ។ បេ ។ អនាគាមិ-និយាមៈ ។ បេ ។ អរហត្តនិយាមៈ ជាអសង្ខតៈឬ ។ អើ ។ អរហត្តមគ្គ ជាអសង្ខតៈឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អរហត្តមគ្គ ជាសង្ខតៈឬ ។ អើ ។ អរហត្តនិយាមៈ ជាសង្ខតៈឬ ។ អ្នកមិនគួរ ពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៦៣៦] សោតាបត្តិនិយាមោ អសង្ខតោ ។ បេ ។ អរហត្តនិយាមោ អសង្ខតោ និព្វានំ អសង្ខតន្តិ ។ អាមន្តា ។ បញ្ច អសង្ខតានីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ បញ្ច អសង្ខតានីតិ ។ អាមន្តា ។ បញ្ច តាណានិ ។ បេ ។ អន្តរិកា ភាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៦៣៧] និយាមោ អសង្ខតោតិ ។ អាមន្តា ។ មិច្ឆត្តនិយាមោ អសង្ខតោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ មិច្ឆត្តនិយាមោ សង្ខតោតិ ។ អាមន្តា ។ សម្មត្តនិយាមោ សង្ខតោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៦៣៨] ន វត្តព្វំ និយាមោ អសង្ខតោតិ ។ អាមន្តា ។ និយាមេ ឧប្បជ្ជិត្វា និរុទ្ធេ អនិយតោ ហោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ តេន ហិ និយាមោ អសង្ខតោតិ ។ មិច្ឆត្តនិយាមេ ឧប្បជ្ជិត្វា និរុទ្ធេ អនិយតោ ហោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ តេន ហិ មិច្ឆត្តនិយាមោ អសង្ខតោតិ ។

និយាមកថា ។

[៦៣៦] សោតាបត្តិនិយាម ជាអសង្ខតៈ ។ បេ ។ អរហត្តនិយាម ជាអសង្ខតៈ និព្វាន ជាអសង្ខតៈឬ ។ អើ ។ អសង្ខតៈ មាន ៥ ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អសង្ខតៈ មាន៥ ឬ ។ អើ ។ ទីពឹង មាន ៥ ។ បេ ។ ការវិនាសទៅក្ដីឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៦៣៧] និយាមៈ ជាអសង្ខតៈឬ ។ អើ ។ មិច្ឆត្តនិយាម ជាអសង្ខតៈឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ មិច្ឆត្តនិយាម ជាសង្ខតៈឬ ។ អើ ។ សម្មត្តនិយាម ជាសង្ខតៈឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៦៣៨] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា និយាមៈ ជាអសង្ខតៈទេឬ ។ អើ ។ កាលនិយាមៈ កើតឡើងហើយរលត់ទៅវិញ ឈ្មោះថាមិនទៀងឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រោះហេតុនោះ និយាមៈ ជាអសង្ខតៈ ។ កាលមិច្ឆត្តនិយាម កើតឡើងហើយរលត់ទៅវិញ ឈ្មោះថាមិនទៀងឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រោះហេតុនោះ មិច្ឆត្តនិយាម ជាអសង្ខតៈដែរ ។

ចប់ និយាមកថា ។

បដិច្ចសមុប្បាទកថា

[៦៣៩] បដិច្ចសមុប្បាទោ អសង្ខតោតិ ។ អាមន្តា ។ និព្វានំ តាណំ លេណំ សរណំ បរាយនំ អច្ចុតំ អមតន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ បដិច្ចសមុប្បាទោ អសង្ខតោ និព្វានំ អសង្ខតន្តិ ។ អាមន្តា ។ ទ្វេ អសង្ខតានីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ទ្វេ អសង្ខតានីតិ ។ អាមន្តា ។ ទ្វេ តាណានិ ទ្វេ លេណានិ ទ្វេ សរណានិ ទ្វេ បរាយនានិ ទ្វេ អច្ចុតានិ ទ្វេ អមតានិ ទ្វេ និព្វានានីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ទ្វេ និព្វានានីតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ ទ្វិន្នំ និព្វានានំ ឧច្ចនីចតា ហីនប្បណីតតា ឧក្កំសាវកំសោ សីមា វា ភេទោ វា រាជិ វា អន្តរិកា វាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៦៤០] បដិច្ចសមុប្បាទោ អសង្ខតោតិ ។ អាមន្តា ។ អវិជ្ជា សង្ខតាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អវិជ្ជា សង្ខតាតិ ។ អាមន្តា ។ បដិច្ចសមុប្បាទោ សង្ខតោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ បដិច្ចសមុប្បាទោ អសង្ខតោតិ ។ អាមន្តា ។ អវិជ្ជាបច្ចយា សង្ខារា អសង្ខតាតិ ។

បដិច្ចសមុប្បាទកថា

[៦៣៩] *បដិច្ចសមុប្បាទ ជាអសង្ខតៈឬ ។ អើ ។ និព្វាន ជាទីពឹង ជាទីជ្រកកោន ជាទីការពារ ជាទីប្រព្រឹត្តទៅខាងមុខ ជាទីមិនច្យុត ជាទីមិនស្លាប់ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បដិច្ចសមុប្បាទ ជាអសង្ខតៈ និព្វាន ជាអសង្ខតៈដែរឬ ។ អើ ។ អសង្ខតៈ មានពីរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អសង្ខតៈ មានពីរឬ ។ អើ ។ ទីពឹង មានពីរ ទីជ្រកកោន មានពីរ ទីការពារ មានពីរ ទីប្រព្រឹត្តទៅខាងមុខ មានពីរ ទីមិនច្យុត មានពីរ ទីមិនស្លាប់ មានពីរ និព្វាន មានពីរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ និព្វាន មានពីរឬ ។ អើ ។ ភាពខ្ពស់និងទាប ភាពថោកទាបនិងឧត្តម ឧក្រិដ្ឋនិងទន់ទាប ដែនក្តី ការបែកធ្លាយក្តី ការប្រេះឆាក្តី ការវិនាសទៅក្តី នៃនិព្វានទាំងពីរ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។*

[៦៤០] *បដិច្ចសមុប្បាទ ជាអសង្ខតៈឬ ។ អើ ។ អវិជ្ជា ជាសង្ខតៈឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អវិជ្ជា ជាសង្ខតៈឬ ។ អើ ។ បដិច្ចសមុប្បាទ ជាសង្ខតៈឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បដិច្ចសមុប្បាទ ជាអសង្ខតៈឬ ។ អើ ។ សង្ខារទាំងឡាយ* (កើតមាន) *ព្រោះអវិជ្ជាជាបច្ច័យ ជាអសង្ខតៈឬ ។*

ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អវិជ្ជាបច្ចយា សង្ខារា សង្ខតា-
តិ ។ អាមន្តា ។ បដិច្ចសមុប្បាទោ សង្ខតោតិ ។ ន
ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ បដិច្ចសមុប្បាទោ អសង្ខតោតិ ។
អាមន្តា ។ សង្ខារប្បច្ចយា វិញ្ញាណំ អសង្ខតន្តិ ។
ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សង្ខារប្បច្ចយា វិញ្ញាណំ
សង្ខតន្តិ ។ អាមន្តា ។ បដិច្ចសមុប្បាទោ សង្ខតោតិ ។
ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ បដិច្ចសមុប្បាទោ អសង្ខតោ-
តិ ។ អាមន្តា ។ វិញ្ញាណប្បច្ចយា នាមរូបំ អសង្ខតន្តិ ។
ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ វិញ្ញាណប្បច្ចយា នាមរូបំ
សង្ខតន្តិ ។ អាមន្តា ។ បដិច្ចសមុប្បាទោ សង្ខតោ-
តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ បដិច្ចសមុប្បាទោ
អសង្ខតោតិ ។ អាមន្តា ។ ជាតិប្បច្ចយា ជរាមរណំ
អសង្ខតន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ជាតិប្បច្ចយា
ជរាមរណំ សង្ខតន្តិ ។ អាមន្តា ។ បដិច្ចសមុប្បាទោ
សង្ខតោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៦៤១] ន វត្តព្វំ បដិច្ចសមុប្បាទោ អសង្ខ-
តោតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ វុត្តំ ភគវតា

អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សង្ខារទាំងឡាយ (កើតមាន) ព្រោះអវិជ្ជាជាបច្ច័យ ជាសង្ខតៈឬ ។ អើ ។ បដិច្ចសមុប្បាទ ជាសង្ខតៈឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បដិច្ចសមុប្បាទ ជាអសង្ខតៈឬ ។ អើ ។ វិញ្ញាណ (កើតមាន) ព្រោះសង្ខារជាបច្ច័យ ជាអសង្ខតៈឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ វិញ្ញាណ (កើតមាន) ព្រោះសង្ខារជាបច្ច័យ ជាសង្ខតៈឬ ។ អើ ។ បដិច្ចសមុប្បាទ ជាសង្ខតៈឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បដិច្ចសមុប្បាទ ជាអសង្ខតៈឬ ។ អើ ។ នាមរូប (កើតមាន) ព្រោះវិញ្ញាណជាបច្ច័យ ជាអសង្ខតៈឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ នាមរូប (កើតមាន) ព្រោះវិញ្ញាណជាបច្ច័យ ជាសង្ខតៈឬ ។ អើ ។ បដិច្ចសមុប្បាទ ជាសង្ខតៈឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បដិច្ចសមុប្បាទ ជាអសង្ខតៈឬ ។ អើ ។ ជរានិងមរណៈ (កើតមាន) ព្រោះជាតិជាបច្ច័យ ជាអសង្ខតៈឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ជរានិងមរណៈ (កើតមាន) ព្រោះជាតិជាបច្ច័យ ជាសង្ខតៈឬ ។ អើ ។ បដិច្ចសមុប្បាទ ជាសង្ខតៈឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៦៤១] បុគ្គល មិនគួរនិយាយថា បដិច្ចសមុប្បាទ ជាអសង្ខតៈទេឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា

ជាតិប្បច្ចយា ភិក្ខវេ ជរាមរណំ ឧប្បាទា វា តថាគតានំ អនុប្បាទា វា តថាគតានំ ឋិតា វ សា ធាតុ ធម្មដ្ឋិតតា ធម្មនិយាមតា ឥទប្បច្ចយតា តំ តថាគតោ អភិសម្ពុជ្ឈតិ អភិសមេតិ អភិសម្ពុជ្ឈិត្វា អភិសមេត្វា អាចិក្ខតិ ទេសេតិ បញ្ញបេតិ បដ្ឋបេតិ វិវរតិ វិភជតិ ឧត្តានីករោតិ បស្សថាតិ ចាហ ជាតិប្បច្ចយា ភិក្ខវេ ជរាមរណំ ភវប្បច្ចយា ភិក្ខវេ ជាតិ ។ បេ ។ អវិជ្ជាបច្ចយា ភិក្ខវេ សង្ខារា ឧប្បាទា វា តថាគតានំ អនុប្បាទា វា តថាគតានំ ឋិតា វ សា ធាតុ ។ បេ ។ បស្សថាតិ ចាហ អវិជ្ជាបច្ចយា ភិក្ខវេ សង្ខារា ឥតិ ខោ ភិក្ខវេ យា តត្រ តថតា អវិតថតា អនញ្ញថតា ឥទប្បច្ចយតា អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ បដិច្ចសមុប្បាទោតិ អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ បដិច្ចសមុប្បាទោ អសង្ខតោតិ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ជរានិងមរណៈ (កើតមាន) ព្រោះជាតិជាបច្ច័យ ការកើតឡើងនៃតថាគតទាំងឡាយក្តី ការមិនកើតឡើងនៃតថាគតទាំងឡាយក្តី ក៏ធាតុនោះ ភាពនៃការឋិតនៅនៃធម៌ ភាពនៃការកំណត់នូវធម៌ ភាពនៃឥទប្បច្ច័យ នោះ រមែងតាំងនៅជាធម្មតា តថាគត ត្រាស់ដឹងច្បាស់ យល់ច្បាស់ នូវហេតុមានធាតុជាដើមនោះ លុះត្រាស់ដឹងច្បាស់ យល់ច្បាស់ហើយ ទើបប្រាប់ សម្តែង បញ្ញត្ត តែងតាំង បើក វែកញែក ធ្វើឲ្យរាក់ ប្រកាសថា អ្នកទាំងឡាយ ចូរមើលចុះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ជរានិងមរណៈ (កើតមាន) ព្រោះជាតិជាបច្ច័យ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ជាតិ (កើតមាន) ព្រោះភពជាបច្ច័យ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ខារទាំងឡាយ (កើតមាន) ព្រោះអវិជ្ជាជាបច្ច័យ ការកើតឡើងនៃតថាគតទាំងឡាយក្តី ការមិនកើតឡើងនៃតថាគតទាំងឡាយក្តី ក៏ធាតុនោះ រមែងតាំងនៅជាធម្មតា ។ បេ ។ ប្រកាសថា អ្នកទាំងឡាយ ចូរមើលចុះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីពិត សេចក្តីមិនឃ្លៀងឃ្លាត សេចក្តីមិនប្រែប្រួល ភាពនៃឥទប្បច្ច័យ ណា ក្នុងធម៌ទាំងនោះថា ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ សង្ខារទាំងឡាយ (កើតមាន) ព្រោះអវិជ្ជាជាបច្ច័យដូច្នេះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា បដិច្ចសមុប្បាទ ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ អើ ។ ព្រោះហេតុនោះ បដិច្ចសមុប្បាទ ជាអសង្ខតៈ ។

[៦៤២] អវិជ្ជាបច្ចយា សង្ខារាតិ យា តត្ថ ធម្ម-ដ្ឋិតតា ធម្មនិយាមតា អសង្ខតា និព្វានំ អសង្ខតន្តិ ។ អាមន្តា ។ ទ្វេ អសង្ខតានីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ទ្វេ អសង្ខតានីតិ ។ អាមន្តា ។ ទ្វេ តាណានិ ។ បេ ។ អន្តរិកា ភតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៦៤៣] អវិជ្ជាបច្ចយា សង្ខារាតិ យា តត្ថ ធម្មដ្ឋិតតា ធម្មនិយាមតា អសង្ខតា សង្ខារបច្ចយា វិញ្ញាណន្តិ យា តត្ថ ធម្មដ្ឋិតតា ធម្មនិយាមតា អសង្ខតា និព្វានំ អសង្ខតន្តិ ។ អាមន្តា ។ តីណិ អសង្ខតានីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ តីណិ អសង្ខតានីតិ ។ អាមន្តា ។ តីណិ តាណានិ ។ បេ ។ អន្តរិកា ភតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៦៤២] បណ្ដាធម៌ទាំងនោះ ភាពនៃការតាំងនៅនៃធម៌ ភាពនៃការកំណត់នូវធម៌ ណា ថា សង្ខារទាំងឡាយ (កើតមាន) ព្រោះអវិជ្ជាជាបច្ច័យ ជាអសង្ខត: និព្វាន ជាអសង្ខត:ឬ ។ អើ ។ អសង្ខត: មានពីរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អសង្ខត: មានពីរឬ ។ អើ ។ ទីពឹង មានពីរ ។ បេ ។ ការវិនាសទៅក្ដីឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៦៤៣] បណ្ដាធម៌ទាំងនោះ ភាពនៃការតាំងនៅនៃធម៌ ភាពនៃការកំណត់នូវធម៌ ណា ថា សង្ខារទាំងឡាយ (កើតមាន) ព្រោះអវិជ្ជាជាបច្ច័យ ជាអសង្ខត: បណ្ដាធម៌ទាំងនោះ ភាពនៃការតាំងនៅនៃធម៌ ភាពនៃការកំណត់នូវធម៌ ណា ថា វិញ្ញាណ (កើតមាន) ព្រោះសង្ខារជាបច្ច័យ ជាអសង្ខត: និព្វានជាអសង្ខត:ឬ ។ អើ ។ អសង្ខត: មាន ៣ ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អសង្ខត: មាន ៣ ឬ ។ អើ ។ ទីពឹង មាន ៣ ។ បេ ។ ការវិនាសទៅក្ដីឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៦៤៤] អវិជ្ជាបច្ចយា សង្ខារាតិ យា តត្ថ ធម្មដ្ឋិតតា ធម្មនិយាមតា អសង្ខតា សង្ខារប្បច្ចយា វិញ្ញាណន្តិ យា តត្ថ ធម្មដ្ឋិតតា ធម្មនិយាមតា អសង្ខតា ។ បេ ។ ជាតិប្បច្ចយា ជរាមរណន្តិ យា តត្ថ ធម្មដ្ឋិ-តតា ធម្មនិយាមតា អសង្ខតា និព្វានំ អសង្ខតន្តិ ។ អាមន្តា ។ ទ្វាទស អសង្ខតានីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ទ្វាទស អសង្ខតានីតិ ។ អាមន្តា ។ ទ្វាទស តាណានិ ទ្វាទស លេណានិ ។ បេ ។ អន្តរិកា វាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

បដិច្ចសមុប្បាទកថា ។

សច្ចកថា

[៦៤៥] ចត្តារិ សច្ចានិ អសង្ខតានីតិ ។ អា-មន្តា ។ ចត្តារិ តាណានិ ចត្តារិ លេណានិ ចត្តារិ សរណានិ ចត្តារិ បរាយណានិ ចត្តារិ អច្ចុតានិ ចត្តារិ អមតានិ ចត្តារិ និព្វានានីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ចត្តារិ និព្វានានីតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ ចតុន្នំ និព្វានានំ ឧច្ចនីចតា ហីនប្បណីតតា ឧក្កំសាវកំសោ សីមា វា ភេទោ វា រាជិ វា

[៦៤៤] បណ្ដាធម៌ទាំងនោះ ភាពនៃការតាំងនៅនៃធម៌ ភាពនៃការកំណត់នូវធម៌ ណា ថា សង្ខារទាំងឡាយ (កើតមាន) ព្រោះអវិជ្ជាជាបច្ច័យ ជាអសង្ខត: បណ្ដាធម៌ទាំងនោះ ភាពនៃការតាំងនៅនៃធម៌ ភាពនៃការកំណត់នូវធម៌ ណា ថា វិញ្ញាណ (កើតមាន) ព្រោះសង្ខារជាបច្ច័យ ជាអសង្ខត: ។ បេ ។ បណ្ដាធម៌ទាំងនោះ ភាពនៃការតាំងនៅនៃធម៌ ភាពនៃការកំណត់នូវធម៌ ណា ថា ជរានិងមរណ: (កើតមាន) ព្រោះជាតិជាបច្ច័យ ជាអសង្ខត: និព្វាន ជាអសង្ខត:ឬ ។ អើ ។ អសង្ខត: មាន ១២ ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អសង្ខត: មាន ១២ ឬ ។ អើ ។ ទីពឹង មាន ១២ ទីជ្រកកោន មាន ១២ ។ បេ ។ ការវិនាសទៅក្ដីឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

ចប់ បដិច្ចសមុប្បាទកថា ។

សច្ចកថា

[៦៤៥] សច្ច: ៤ ជាអសង្ខត:ឬ ។ អើ ។ ទីពឹង ៤ ទីជ្រកកោន ៤ ទីការពារ ៤ ទីប្រព្រឹត្តទៅខាងមុខ ៤ ទីមិនច្យុត ៤ ទីមិនស្លាប់ ៤ និព្វាន ៤ ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ និព្វាន មាន ៤ ឬ ។ អើ ។ ភាពខ្ពស់និងទាប ភាពថោកទាបនិងឧត្ដម ឧក្រិដ្ឋនិងទន់ទាប ដែនក្ដី ការបែកធ្លាយក្ដី ការប្រេះធាក្ដី

អន្តរិកា ភាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៦៤៦] ទុក្ខសច្ចំ អសង្ខតន្តិ ។ អាមន្តា ។ ទុក្ខំ អសង្ខតន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ទុក្ខសច្ចំ អសង្ខតន្តិ ។ អាមន្តា ។ កាយិកំ ទុក្ខំ ចេតសិកំ ទុក្ខំ សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសា អសង្ខតាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សមុទយសច្ចំ អសង្ខតន្តិ ។ អាមន្តា ។ សមុទយោ អសង្ខតោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សមុទយសច្ចំ អសង្ខតន្តិ ។ អាមន្តា ។ កាមតណ្ហា ភវតណ្ហា វិភវតណ្ហា អសង្ខតាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ មគ្គសច្ចំ អសង្ខតន្តិ ។ អាមន្តា ។ មគ្គោ អសង្ខតោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ មគ្គសច្ចំ អសង្ខតន្តិ ។ អាមន្តា ។ សម្មាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ អសង្ខតោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៦៤៧] ទុក្ខំ សង្ខតន្តិ ។ អាមន្តា ។ ទុក្ខសច្ចំ សង្ខតន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ កាយិកំ ទុក្ខំ ចេតសិកំ ទុក្ខំ សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសា សង្ខតាតិ ។ អាមន្តា ។

ការវិនាសទៅក្តី នៃនិព្វានទាំង ៤ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៦៤៦] ទុក្ខសច្ច ជាអសង្ខតៈឬ ។ អើ ។ ទុក្ខ ជាអសង្ខតៈឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ទុក្ខសច្ច ជាអសង្ខតៈឬ ។ អើ ។ ទុក្ខប្រព្រឹត្តទៅក្នុងកាយ ទុក្ខប្រព្រឹត្តទៅក្នុងចិត្ត សេចក្តីសោក សេចក្តីខ្សឹកខ្សួល ទុក្ខ ទោមនស្ស សេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ចិត្ត ជាអសង្ខតៈឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សមុ-ទយសច្ច ជាអសង្ខតៈឬ ។ អើ ។ សមុទយៈ ជាអសង្ខតៈឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សមុទយសច្ច ជាអសង្ខតៈឬ ។ អើ ។ កាមតណ្ហា ភវតណ្ហា វិភវតណ្ហា ជាអសង្ខតៈឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ មគ្គសច្ច ជាអសង្ខតៈឬ ។ អើ ។ មគ្គ ជាអសង្ខតៈឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ មគ្គសច្ច ជាអសង្ខតៈឬ ។ អើ ។ សម្មាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ជាអសង្ខតៈឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៦៤៧] ទុក្ខ ជាសង្ខតៈឬ ។ អើ ។ ទុក្ខសច្ច ជាសង្ខតៈឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ទុក្ខប្រព្រឹត្តទៅក្នុងកាយ ទុក្ខប្រព្រឹត្តទៅក្នុងចិត្ត សេចក្តីសោក សេចក្តីខ្សឹកខ្សួល ទុក្ខ ទោមនស្ស សេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ចិត្ត ជាសង្ខតៈឬ ។ អើ ។

ទុក្ខសច្ចំ សង្ខតន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សមុទយោ សង្ខតោតិ ។ អាមន្តា ។ សមុទយសច្ចំ សង្ខតន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ កាមតណ្ហា ភវតណ្ហា វិភវតណ្ហា សង្ខតាតិ ។ អាមន្តា ។ សមុទយសច្ចំ សង្ខតន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ មគ្គោ សង្ខ-តោតិ ។ អាមន្តា ។ មគ្គសច្ចំ សង្ខតន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សម្មាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ សង្ខតោតិ ។ អាមន្តា ។ មគ្គសច្ចំ សង្ខតន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៦៤៨] និរោធសច្ចំ អសង្ខតំ និរោធោ អសង្ខ-តោតិ ។ អាមន្តា ។ ទុក្ខសច្ចំ អសង្ខតំ ទុក្ខំ អសង្ខតន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ និរោធសច្ចំ អសង្ខតំ និរោធោ អសង្ខតោតិ ។ អាមន្តា ។ សមុ-ទយសច្ចំ អសង្ខតំ សមុទយោ អសង្ខតោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ និរោធសច្ចំ អសង្ខតំ និរោធោ អសង្ខតោតិ ។ អាមន្តា ។ មគ្គសច្ចំ អសង្ខតំ មគ្គោ អសង្ខតោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

ទុក្ខសច្ច ជាសង្ខតៈឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សមុទយៈ ជាសង្ខតៈឬ ។ អើ ។ សមុទយសច្ច ជាសង្ខតៈឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ កាមតណ្ហា ភវតណ្ហា វិភវតណ្ហា ជាសង្ខតៈឬ ។ អើ ។ សមុទយសច្ច ជាសង្ខតៈឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ មគ្គ ជាសង្ខតៈឬ ។ ។ អើ ។ មគ្គសច្ច ជាសង្ខតៈឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សម្មាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ជាសង្ខតៈឬ ។ អើ ។ មគ្គសច្ច ជាសង្ខតៈឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៦៤៨] និរោធសច្ច ជាអសង្ខតៈ និរោធ ជាអសង្ខតៈដែរឬ ។ អើ ។ ទុក្ខសច្ច ជាអសង្ខតៈ ទុក្ខ ជាអសង្ខតៈដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ និរោធសច្ច ជាអសង្ខតៈ និរោធ ជាអសង្ខតៈដែរឬ ។ អើ ។ សមុទយសច្ច ជាអសង្ខតៈ សមុទយៈ ជាអសង្ខតៈដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ និរោធសច្ច ជាអសង្ខតៈ និរោធ ជាអសង្ខតៈដែរឬ ។ អើ ។ មគ្គសច្ច ជាអសង្ខតៈ មគ្គ ជាអសង្ខតៈដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៦៤៩] ទុក្ខសច្ចំ អសង្ខតំ ទុក្ខំ សង្ខតន្តិ ។ អាមន្តា ។ និរោធសច្ចំ អសង្ខតំ និរោធោ សង្ខតោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សមុទយសច្ចំ អសង្ខតំ សមុទយោ សង្ខតោតិ ។ អាមន្តា ។ និរោធសច្ចំ អសង្ខតំ និរោធោ សង្ខតោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ មគ្គសច្ចំ អសង្ខតំ មគ្គោ សង្ខតោតិ ។ អាមន្តា ។ និរោធសច្ចំ អសង្ខតំ និរោធោ សង្ខតោ-តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៦៥០] ន វត្តព្វំ ចត្តារិ សច្ចានិ អសង្ខតា-នីតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ វុត្តំ ភគវតា ចត្តារិមានិ ភិក្ខវេ តថានិ អវិតថានិ អនញ្ញថានិ ។ កាតមានិ ចត្តារិ ។ ឥទំ ទុក្ខន្តិ ភិក្ខវេ តថមេតំ អវិតថមេតំ អនញ្ញថមេតំ ។ បេ ។ អយំ ទុក្ខសមុទយោតិ ។ បេ ។ អយំ ទុក្ខនិរោធោតិ ។ បេ ។ អយំ ទុក្ខនិរោធគា-មិនី បដិបទាតិ តថមេតំ អវិតថមេតំ អនញ្ញថមេតំ ឥមានិ ខោ ភិក្ខវេ ចត្តារិ តថានិ អវិតថានិ អនញ្ញ-ថានីតិ អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ ចត្តារិ សច្ចានិ អសង្ខតានីតិ ។

សច្ចកថា ។

[៦៤៩] ទុក្ខសច្ច ជាអសង្ខត: ទុក្ខ ជាសង្ខត:ដែរឬ ។ អើ ។ និរោធសច្ច ជាអសង្ខត: និរោធ ជាសង្ខត:ដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សមុទយសច្ច ជាអសង្ខត: សមុទយ: ជាសង្ខត:ដែរឬ ។ អើ ។ និរោធសច្ច ជាអសង្ខត: និរោធ ជាសង្ខត: ដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ មគ្គសច្ច ជាអសង្ខត: មគ្គ ជាសង្ខត:ដែរឬ ។ អើ ។ និរោធសច្ច ជាអសង្ខត: និរោធ ជាសង្ខត:ដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៦៥០] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា សច្ច:ទាំង ៤ ជាអសង្ខត: ទេឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីពិត សេចក្តីមិនឃ្លៀងឃ្លាត សេចក្តីមិនប្រែប្រួលនោះ មាន ៤ យ៉ាង ។ ៤ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីពិត សេចក្តីមិនឃ្លៀងឃ្លាត សេចក្តីមិនប្រែប្រួលថា នេះ ជាទុក្ខ ១ ។ បេ ។ ថា នេះ ជាទុក្ខសមុទយ:១ ។ បេ ។ ថា នេះ ជាទុក្ខនិរោធ ១ ។ បេ ។ សេចក្តីពិត សេចក្តីមិនឃ្លៀងឃ្លាត សេចក្តីមិនប្រែប្រួលថា នេះ ជាទុក្ខនិរោធគាមិនីបដិបទា ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីពិត សេចក្តីមិនឃ្លៀងឃ្លាត សេចក្តីមិនប្រែប្រួល មាន ៤ យ៉ាង នេះឯង ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ អើ ។ ព្រោះហេតុនោះ សច្ច:ទាំង ៤ ជាអសង្ខត: ។

ចប់ សច្ចកថា ។

២៤៧

អារុប្បកថា

[៦៤១] អាកាសានញ្ចាយតនំ អសង្ខតន្តិ ។ អាមន្តា ។ និព្វានំ តាណំ លេណំ សរណំ បរាយនំ អច្ចុតំ អមតន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អាកាសានញ្ចាយតនំ អសង្ខតំ និព្វានំ អសង្ខតន្តិ ។ អាមន្តា ។ ទ្វេ អសង្ខតានីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ទ្វេ អសង្ខតានីតិ ។ អាមន្តា ។ ទ្វេ តាណានិ ។ បេ ។ អន្តរិកា វាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អាកាសានញ្ចាយតនំ អសង្ខតន្តិ ។ អាមន្តា ។ អាកាសានញ្ចាយតនំ ភវោ គតិ សត្តាវាសោ សំសារោ យោនិ វិញ្ញាណដ្ឋិតិ អត្តភាវប្បដិលាភោតិ ។ អាមន្តា ។ អសង្ខតំ ភវោ គតិ សត្តាវាសោ សំសារោ យោនិ វិញ្ញាណដ្ឋិតិ អត្តភាវប្បដិលាភោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អត្ថិ អាកាសានញ្ចាយតនូបគំ កម្មន្តិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ អសង្ខតូបគំ កម្មន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អត្ថិ អាកាសានញ្ចាយតនូបគា សត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ អសង្ខតូបគា សត្តាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

អារុប្បកថា

[៦៥១] *អាកាសានញ្ចាយតនៈ ជាអសង្ខតៈ ឬ ។ អើ ។ និព្វាន ជាទីពឹង ជាទីជ្រកកោន ជាទីការពារ ជាទីប្រព្រឹត្តទៅខាងមុខ ជាទីមិនច្យុត ជាទីមិនស្លាប់ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អាកាសានញ្ចាយតនៈ ជាអសង្ខតៈ ចុះនិព្វាន ជាអសង្ខតៈដែរឬ ។ អើ ។ អសង្ខតៈ មាន ២ ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អសង្ខតៈ មាន ២ ឬ ។ អើ ។ ទីពឹង មាន ២ ។ បេ ។ ការវិនាស ទៅក្ដីឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អាកាសានញ្ចាយតនៈ ជាអសង្ខតៈឬ ។ អើ ។ អាកាសានញ្ចាយតនៈ គឺជាភព ជាគតិ ជាសត្តាវាសៈ ជាសំសារ ជាកំណើត ជាវិញ្ញាណដ្ឋិតិ ជាការបានចំពោះនូវអត្តភាពឬ ។ អើ ។ អសង្ខតៈ គឺជាភព ជាគតិ ជាសត្តាវាសៈ ជាសំសារ ជាកំណើត ជាវិញ្ញាណដ្ឋិតិ ជាការបានចំពោះនូវអត្តភាពឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ កម្ម ដែលចូលទៅកាន់អាកាសានញ្ចាយតនៈ មានឬ ។ អើ ។ កម្ម ដែលចូលទៅកាន់អសង្ខតៈ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ពួកសត្វដែលចូលទៅកាន់អាកាសានញ្ចាយតនៈ មានឬ ។ អើ ។ ពួកសត្វដែលចូលទៅកាន់អសង្ខតៈ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។*

[៦៤២] អាកាសានញ្ចាយតនេ សត្តា ជាយន្តិ ជិយ្យន្តិ មិយ្យន្តិ ចវន្តិ ឧបបជ្ជន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ អសញ្ញសត្តេ សត្តា ជាយន្តិ ជិយ្យន្តិ មិយ្យន្តិ ចវន្តិ ឧបបជ្ជន្តីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៦៤៣] អាកាសានញ្ចាយតនេ អត្ថិ វេទនា សញ្ញា សង្ខារា វិញ្ញាណន្តិ ។ អាមន្តា ។ អសញ្ញសត្តេ អត្ថិ វេទនា សញ្ញា សង្ខារា វិញ្ញាណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អាកាសានញ្ចាយតនំ ចតុវោការភវោតិ ។ អាមន្តា ។ អសញ្ញសត្តំ ចតុវោការភវោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៦៤៤] ន វត្តព្វំ ចត្តារោ អារុប្បា អសង្ខតាតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ ចត្តារោ អារុប្បា អនេញ្ជា វុត្តា ភគវតាតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ ចត្តារោ អារុប្បា អនេញ្ជា វុត្តា ភគវតា តេន វត រេ វត្តព្វេ ចត្តារោ អារុប្បា អសង្ខតាតិ ។

អារុប្បកថា ។

[៦៥២] ពួកសត្វ រមែងកើត ចាស់ ស្លាប់ ច្យុត កើតឡើង ក្នុងអាកាសានញ្ចាយតនៈឬ ។ អើ ។ ពួកសត្វ រមែងកើត ចាស់ ស្លាប់ ច្យុត កើតឡើង ក្នុងអសង្ខតៈឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៦៥៣] វេទនា សញ្ញា សង្ខារទាំងឡាយ វិញ្ញាណ មានក្នុងអាកាសានញ្ចាយតនៈឬ ។ អើ ។ វេទនា សញ្ញា សង្ខារទាំងឡាយ វិញ្ញាណ មានក្នុងអសង្ខតៈឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អាកាសានញ្ចាយតនៈ គឺចតុវោការភពឬ ។ អើ ។ អសង្ខតៈ គឺចតុវោការភពឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៦៥៤] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា អារុប្បៈ ៤ ជាអសង្ខតៈឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា អារុប្បៈ ៤ ជាធម៌មិនញាប់ញ័រឬ ។ អើ ។ បើព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា អារុប្បៈ ៤ ជាធម៌មិនញាប់ញ័រ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា អារុប្បៈ ៤ ជាអសង្ខតៈ ។

ចប់ អារុប្បកថា ។

២៤៩

និរោធសមាបត្តិកថា

[៦៤៤] និរោធសមាបត្តិ អសង្ខតាតិ ។ អាមន្តា ។ និព្វានំ តាណំ លេណំ សរណំ បរាយនំ អច្ចុតំ អមតន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ និរោធសមាបត្តិ អសង្ខតា និព្វានំ អសង្ខតន្តិ ។ អាមន្តា ។ ទ្វេ អសង្ខតានីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ទ្វេ អសង្ខតានីតិ ។ អាមន្តា ។ ទ្វេ តាណានិ ។ បេ ។ អន្តរិកា វាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ និរោធសមាបត្តិ អសង្ខតាតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ កេចិ និរោធំ សមាបជ្ជន្តិ បដិលភន្តិ ឧប្បាទេន្តិ សមុប្បាទេន្តិ ឧដ្ឋាបេន្តិ សមុដ្ឋាបេន្តិ និព្វត្តេន្តិ អភិនិព្វត្តេន្តិ ជនេន្តិ សញ្ជនេន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ កេចិ អសង្ខតំ សមាបជ្ជន្តិ បដិលភន្តិ ឧប្បាទេន្តិ សមុប្បាទេន្តិ ឧដ្ឋាបេន្តិ សមុដ្ឋាបេន្តិ និព្វត្តេន្តិ អភិនិព្វត្តេន្តិ ជនេន្តិ សញ្ជនេន្តីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ និរោធា វោទានំ វុដ្ឋានំ បញ្ញាយតីតិ ។ អាមន្តា ។ អសង្ខតា វោទានំ វុដ្ឋានំ បញ្ញាយតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ

និរោធសមាបត្តិកថា

[៦៥៥] និរោធសមាបត្តិ ជាអសង្ខតៈឬ ។ អើ ។ និព្វាន ជាទីពឹង ជាទីជ្រកកោន ជាទីការពារ ជាទីប្រព្រឹត្តទៅខាងមុខ ជាទីមិនច្យុត ជាទីមិនស្លាប់ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ និរោធសមាបត្តិ ជាអសង្ខតៈ ចុះនិព្វាន ជាអសង្ខតៈដែរឬ ។ អើ ។ អសង្ខតៈ មាន ២ ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អសង្ខតៈ មាន ២ ឬ ។ អើ ។ ទីពឹង មាន ២ ។ បេ ។ ការវិនាសទៅក្តីឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ និរោធសមាបត្តិ ជាអសង្ខតៈឬ ។ អើ ។ មានបុគ្គលពួកខ្លះ ចូលកាន់និរោធ បានចំពោះនូវនិរោធ ញុំាងនិរោធ ឲ្យកើតឡើង ឲ្យកើតឡើងព្រម ឲ្យតាំងឡើង ឲ្យតាំងឡើងព្រម ឲ្យលូតឡើង ឲ្យលាស់ឡើង ឲ្យដុះឡើង ឲ្យដុះដាលឡើងឬ ។ អើ ។ មានបុគ្គលពួកខ្លះ ចូលកាន់អសង្ខតៈ បានចំពោះនូវអសង្ខតធម៌ ញុំាងអសង្ខតធម៌ ឲ្យកើតឡើង ឲ្យកើតឡើងព្រម ឲ្យតាំងឡើង ឲ្យតាំងឡើងព្រម ឲ្យលូតឡើង ឲ្យលាស់ឡើង ឲ្យដុះឡើង ឲ្យដុះដាលឡើងឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ការផ្លូវផង់ ការចេញ ព្រោះនិរោធ រមែងប្រាកដឬ ។ អើ ។ ការផ្លូវផង់ ការចេញ ព្រោះអសង្ខតៈ រមែងប្រាកដឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ

។ បេ ។ និរោធំ សមាបជ្ជន្តស្ស បឋមំ និរុជ្ឈតិ វចី-
សង្ខារោ តតោ កាយសង្ខារោ តតោ ចិត្តសង្ខារោតិ ។
អាមន្តា ។ អសង្ខតំ សមាបជ្ជន្តស្ស បឋមំ និរុជ្ឈតិ
វចីសង្ខារោ តតោ កាយសង្ខារោ តតោ ចិត្តសង្ខារោ-
តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ និរោធា វុដ្ឋហន្តស្ស
បឋមំ ឧប្បជ្ជតិ ចិត្តសង្ខារោ តតោ កាយសង្ខារោ
តតោ វចីសង្ខារោតិ ។ អាមន្តា ។ អសង្ខតា វុដ្ឋ-
ហន្តស្ស បឋមំ ឧប្បជ្ជតិ ចិត្តសង្ខារោ តតោ កាយ-
សង្ខារោ តតោ វចីសង្ខារោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៦៩៦] និរោធា វុដ្ឋិតំ តយោ ផស្សា ផុសន្តិ
សុញ្ញតោ ផស្សោ អនិមិត្តោ ផស្សោ អប្បណិហិតោ
ផស្សោតិ ។ អាមន្តា ។ អសង្ខតា វុដ្ឋិតំ តយោ
ផស្សា ផុសន្តិ សុញ្ញតោ ផស្សោ អនិមិត្តោ ផស្សោ
អប្បណិហិតោ ផស្សោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

។ បេ ។ កាលបុគ្គលចូលកាន់និរោធ វចីសង្ខាររលត់មុន តទៅ ទើបកាយសង្ខាររលត់ តទៅ ទើបចិត្តសង្ខាររលត់ឬ ។ អើ ។ កាលបុគ្គលចូលកាន់អសញ្ញសត្តៈ វចីសង្ខាររលត់មុន តទៅ ទើបកាយសង្ខាររលត់ តទៅ ទើបចិត្តសង្ខាររលត់ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ កាលបុគ្គលចេញចាកនិរោធ ចិត្តសង្ខារកើតឡើងមុន តទៅ ទើបកាយសង្ខារកើត តទៅ ទើបវចីសង្ខារកើតឬ ។ អើ ។ កាលបុគ្គលចេញចាកអសញ្ញសត្តៈ ចិត្តសង្ខារកើតឡើងមុន តទៅ ទើបកាយ-សង្ខារកើត តទៅ ទើបវចីសង្ខារកើតឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៦៥៦] ផស្សៈ ៣ គឺ សុញ្ញតផស្សៈ ១ អនិមិត្តផស្សៈ ១ អប្បណិហិតផស្សៈ ១ រមែងពាល់ត្រូវ នូវបុគ្គលដែលចេញអំពីនិរោធឬ ។ អើ ។ ផស្សៈ ៣ គឺ សុញ្ញតផស្សៈ ១ អនិមិត្តផស្សៈ ១ អប្បណិហិត-ផស្សៈ ១ រមែងពាល់ត្រូវ នូវបុគ្គលដែលចេញអំពីអសញ្ញសត្តៈឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

២៦១

[៦៤៧] និរោធា វុដ្ឋិតស្ស វិវេកនិន្នំ ចិត្តំ ហោតិ វិវេកពោណំ វិវេកបព្ភារន្តិ ។ អាមន្តា ។ អសង្ខតា វុដ្ឋិតស្ស វិវេកនិន្នំ ចិត្តំ ហោតិ វិវេកពោណំ វិវេកបព្ភារន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៦៤៨] ន វត្តព្វំ និរោធសមាបត្តិ អសង្ខតាតិ ។ អាមន្តា ។ អសង្ខតាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ តេន ហិ និរោធសមាបត្តិ អសង្ខតាតិ ។

និរោធសមាបត្តិកថា ។

អាកាសកថា

[៦៤៩] អាកាសោ អសង្ខតោតិ ។ អាមន្តា ។ និព្វានំ តាណំ លេណំ សរណំ បរាយនំ អច្ចុតំ អមតន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៦៥០] អាកាសោ អសង្ខតោ និព្វានំ អសង្ខតន្តិ ។ អាមន្តា ។ ទ្វេ អសង្ខតានីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ទ្វេ អសង្ខតានីតិ ។ អាមន្តា ។ ទ្វេ តាណានិ ។ បេ ។ អន្តរិកា វាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៦៥៧] ចិត្ត របស់បុគ្គលដែលចេញអំពីនិរោធ ឱនទៅកាន់វិវេក ឈមទៅកាន់វិវេក ផ្ទាកទៅកាន់វិវេកដែរឬ ។ អើ ។ ចិត្ត របស់បុគ្គលដែលចេញអំពីអសង្ខតៈ ឱនទៅកាន់វិវេក ឈមទៅកាន់វិវេក ផ្ទាកទៅកាន់វិវេកដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៦៥៨] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា និរោធសមាបត្តិ ជាអសង្ខតៈទេឬ ។ អើ ។ និរោធសមាបត្តិ ជាអសង្ខតៈឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រោះហេតុនោះ និរោធសមាបត្តិ ជាអសង្ខតៈ ។

ចប់ និរោធសមាបត្តិកថា ។

អាកាសកថា

[៦៥៩] អាកាស ជាអសង្ខតៈឬ ។ អើ ។ និព្វាន ជាទីពឹង ជាទីជ្រកកោន ជាទីការពារ ជាទីប្រព្រឹត្តទៅខាងមុខ ជាទីមិនច្យុត ជាទីមិនស្លាប់ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៦៦០] អាកាស ជាអសង្ខតៈ ចុះនិព្វាន ជាអសង្ខតៈដែរឬ ។ អើ ។ អសង្ខតៈ មាន ២ ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អសង្ខតៈ មាន ២ ឬ ។ អើ ។ ទីពឹង មាន ២ ។ បេ ។ ការវិនាសទៅក្តីឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៦៦១] អាកាសោ អសង្ខតោតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ កេចិ អនាកាសំ អាកាសំ ករោន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ កេចិ សង្ខតំ អសង្ខតំ ករោន្តីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៦៦២] អត្ថិ កេចិ អាកាសំ អនាកាសំ ករោន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ កេចិ អសង្ខតំ សង្ខតំ ករោន្តីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៦៦៣] អាកាសេ បក្ខិនោ គច្ឆន្តិ ចន្ទិមសុរិយា គច្ឆន្តិ តារករូបានិ គច្ឆន្តិ ឥទ្ធឹ វិកុព្វន្តិ ពាហុំ ចាលេន្តិ បាណឹ ចាលេន្តិ លេឌ្ឌុំ ខិបន្តិ លគុឡំ ខិបន្តិ ឥទ្ធឹ ខិបន្តិ ឧសុំ ខិបន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ អសង្ខតេ បក្ខិនោ គច្ឆន្តិ ចន្ទិមសុរិយា គច្ឆន្តិ តារករូបានិ គច្ឆន្តិ ឥទ្ធឹ វិកុព្វន្តិ ពាហុំ ចាលេន្តិ បាណឹ ចាលេន្តិ លេឌ្ឌុំ ខិបន្តិ លគុឡំ ខិបន្តិ ឥទ្ធឹ ខិបន្តិ ឧសុំ ខិបន្តីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៦៦១] អាកាស ជាអសង្ខតៈឬ ។ អើ ។ មាន បុគ្គលពួកខ្លះ ធ្វើនូវទីមិនមែនជាអាកាស ឲ្យជាអាកាសឬ ។ អើ ។ មាន បុគ្គលពួកខ្លះ ធ្វើនូវសង្ខតៈ ឲ្យជាអសង្ខតៈឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៦៦២] មាន បុគ្គលពួកខ្លះ ធ្វើនូវអាកាស ឲ្យទៅជាមិនមែនអាកាសឬ ។ អើ ។ មាន បុគ្គលពួកខ្លះ ធ្វើនូវអសង្ខតៈ ឲ្យជាសង្ខតៈឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៦៦៣] ពួកសត្វស្លាប តែងហើរទៅ ព្រះចន្ទ្រនិងព្រះអាទិត្យ តែងចរទៅ ពួកផ្កាយ តែងចរទៅ ពួកជន តែងសម្តែងរឹទ្ធិ តែងញ៉ាំងដើមដៃឲ្យកម្រើក ញ៉ាំងបាតដៃឲ្យកម្រើក បោះដុំដី បោះដំបង បោះរឹទ្ធិ បោះកូនសរ នៅក្នុងអាកាសបានឬ ។ អើ ។ ពួកសត្វស្លាប តែងហើរទៅ ព្រះចន្ទ្រនិងព្រះអាទិត្យ តែងចរទៅ ពួកផ្កាយ តែងចរទៅ ពួកជន តែងសម្តែងរឹទ្ធិ តែងញ៉ាំងដើមដៃឲ្យកម្រើក ញ៉ាំងបាតដៃឲ្យកម្រើក បោះដុំដី បោះដំបង បោះរឹទ្ធិ បោះកូនសរ ទៅក្នុងអសង្ខតៈបានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

អាកាសកថា

[៦៦៤] អាកាសំ បរិវារេត្វា ឃរានិ ករោន្តិ កោដ្ឋានិ ករោន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ អសង្ខតំ បរិវារេត្វា ឃរានិ ករោន្តិ កោដ្ឋានិ ករោន្តីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៦៦៥] ឧទបានេ ខញ្ញមានេ អនាកាសោ អាកាសោ ហោតីតិ ។ អាមន្តា ។ សង្ខតំ អសង្ខតំ ហោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៦៦៦] តុច្ឆឧទបានេ បូរិយមានេ តុច្ឆកោដ្ឋេ បូរិយមានេ តុច្ឆកុម្ភិយា បូរិយមានាយ អាកាសោ អន្តរធាយតីតិ ។ អាមន្តា ។ អសង្ខតំ អន្តរធាយតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៦៦៧] ន វត្តព្វំ អាកាសោ អសង្ខតោតិ ។ អាមន្តា ។ អាកាសោ សង្ខតោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ តេន ហិ អាកាសោ អសង្ខតោតិ ។

អាកាសកថា ។

អាកាសកថា

[៦៦៤] ពួកជន បិទបាំងនូវអាកាស ហើយធ្វើផ្ទះទាំងឡាយ ធ្វើជង្រុកទាំងឡាយបានឬ ។ អើ ។ ពួកជន បិទបាំង នូវអសង្ខតៈ ហើយធ្វើផ្ទះទាំងឡាយ ធ្វើជង្រុកទាំងឡាយបានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៦៦៥] កាលអណ្តូង ដែលគេជីក អាកាស ទៅជាមិនមែន អាកាសឬ ។ អើ ។ សង្ខតៈ ទៅជាអសង្ខតៈឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៦៦៦] កាលអណ្តូងទទេ ដែលគេដាក់ទឹកពេញ កាលជង្រុក ទទេ ដែលគេដាក់ឲ្យពេញ កាលក្អមទទេ ដែលគេដាក់ទឹកពេញ អា-កាស រមែងបាត់ឬ ។ អើ ។ អសង្ខតៈ រមែងបាត់ឬ ។ អ្នកមិន គួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៦៦៧] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា អាកាស ជាអសង្ខតៈឬ ។ អើ ។ អាកាស ជាអសង្ខតៈឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រោះហេតុនោះ អាកាស ជាអសង្ខតៈ ។

ចប់ អាកាសកថា ។

អាកាសោ សនិទស្សនោតិកថា

[៦៦៨] អាកាសោ សនិទស្សនោតិ ។ អាមន្តា ។ រូបំ រូបាយតនំ រូបធាតុ នីលំ បីតកំ លោហិតកំ ឱទាតំ ចក្ខុវិញ្ញេយ្យំ ចក្ខុស្មឹ បដិហញ្ញតិ ចក្ខុស្ស អាបាថំ អាគច្ឆតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៦៦៩] អាកាសោ សនិទស្សនោតិ ។ អាមន្តា ។ ចក្ខុញ្ច បដិច្ច អាកាសញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្ខុវិញ្ញាណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៦៧០] ចក្ខុញ្ច បដិច្ច អាកាសញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្ខុវិញ្ញាណន្តិ ។ អាមន្តា ។ ចក្ខុញ្ច បដិច្ច អាកាសញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្ខុវិញ្ញាណន្តិ អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ នត្ថិ ។ ចក្ខុញ្ច បដិច្ច រូបេ ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្ខុវិញ្ញាណន្តិ អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ ចក្ខុញ្ច បដិច្ច រូបេ ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្ខុវិញ្ញាណន្តិ អត្ថេវ សុត្តន្តោ នោ វត រេ វត្តព្វេ ចក្ខុញ្ច បដិច្ច អាកាសញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្ខុវិញ្ញាណន្តិ ។

អាកាសសនិទស្សនោតិកថា

[៦៦៨] *អាកាស ជាសនិទស្សនៈ (ប្រកបដោយការមើលឃើញ) ឬ ។ អើ ។ រូប រូបាយតនៈ រូបធាតុ ពណ៌ខៀវ ពណ៌លឿង ពណ៌ក្រហម ពណ៌ស ដែលបុគ្គលគប្បីដឹងបានដោយចក្ខុ រមែងប៉ះពាល់ក្នុងចក្ខុ មកកាន់គន្លងនៃចក្ខុឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។*

[៦៦៩] *អាកាស ជាសនិទស្សនៈឬ ។ អើ ។ ចក្ខុវិញ្ញាណ កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យ នូវចក្ខុផង នូវអាកាសផងឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។*

[៦៧០] *ចក្ខុវិញ្ញាណ កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យ នូវចក្ខុផង នូវអាកាសផងឬ ។ អើ ។ ចក្ខុវិញ្ញាណ កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យ នូវចក្ខុផង នូវអាកាសផង ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ មិនមានទេ ។ ចក្ខុវិញ្ញាណ កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យ នូវចក្ខុផង នូវរូបទាំងឡាយផង ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ អើ ។ បើចក្ខុ-វិញ្ញាណ កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យ នូវចក្ខុផង នូវរូបទាំងឡាយផង ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា ចក្ខុវិញ្ញាណ កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យ នូវចក្ខុផង នូវអាកាសផងទេ ។*

[៦៧១] ន វត្តព្វំ អាកាសោ សនិទស្សនោតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ បស្សសិ ទ្វិន្នំ រុក្ខានំ អន្តរំ ទ្វិន្នំ ថម្ភានំ អន្តរំ តាឡច្ឆិទ្ទំ វាតបានច្ឆិទ្ទន្តិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ បស្សសិ ទ្វិន្នំ រុក្ខានំ អន្តរំ ទ្វិន្នំ ថម្ភានំ អន្តរំ តាឡច្ឆិទ្ទំ វាតបានច្ឆិទ្ទំ តេន វត រេ វត្តព្វេ អាកា-សោ សនិទស្សនោតិ ។

អាកាសោ សនិទស្សនោតិកថា ។

បឋវីធាតុ សនិទស្សនាត្យាទិកថា

[៦៧២] បឋវីធាតុ សនិទស្សនាតិ ។ អាម-ន្តា ។ រូបំ រូបាយតនំ រូបធាតុ នីលំ បីតកំ លោហិ-តកំ ឱទាតំ ចក្ខុវិញ្ញេយ្យំ ចក្ខុស្មឹ បដិហញ្ញតិ ចក្ខុស្ស អាបាថំ អាគច្ឆតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៦៧៣] បឋវីធាតុ សនិទស្សនាតិ ។ អាមន្តា ។ ចក្ខុញ្ច បដិច្ច បឋវីធាតុញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្ខុវិញ្ញាណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៦៧១] *បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា អាកាស ជាសនិស្សន:ទេ ឬ ។ អើ ។ ក្រែងអ្នក ឃើញ នូវចន្លោះនៃដើមឈើពីរ នូវចន្លោះនៃសសរពីរ នូវប្រហោងនៃកូនសោ នូវប្រហោងនៃបង្អួចដែរឬ ។ អើ ។ បើអ្នក ឃើញ នូវចន្លោះនៃដើមឈើពីរ នូវចន្លោះនៃសសរពីរ នូវប្រហោងនៃកូនសោ នូវប្រហោងនៃបង្អួចដែរ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា អាកាស ជាសនិទស្សន:ដែរ ។*

ចប់ អាកាសសនិទស្សនោតិកថា ។

បឋវីធាតុសនិទស្សនាត្យាទិកថា

[៦៧២] *បឋវីធាតុ ជាសនិទស្សន:ឬ ។ អើ ។ រូប រូបាយតន: រូបធាតុ ពណ៌ខៀវ ពណ៌លឿង ពណ៌ក្រហម ពណ៌ស ដែលបុគ្គលគប្បីដឹងបានដោយចក្ខុ រមែងប៉ះពាល់ក្នុងចក្ខុ មកកាន់គន្លងនៃចក្ខុឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។*

[៦៧៣] *បឋវីធាតុ ជាសនិទស្សន:ឬ ។ អើ ។ ចក្ខុវិញ្ញាណ កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យ នូវចក្ខុផង នូវបឋវីធាតុផងឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។*

[៦៧៤] ចក្ខុញ្ច បដិច្ច បឋវីធាតុញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្ខុវិញ្ញាណន្តិ ។ អាមន្តា ។ ចក្ខុញ្ច បដិច្ច បឋវីធាតុញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្ខុវិញ្ញាណន្តិ អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ នត្ថិ ។ ចក្ខុញ្ច បដិច្ច រូបេ ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្ខុវិញ្ញាណន្តិ អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ ចក្ខុញ្ច បដិច្ច រូបេ ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្ខុវិញ្ញាណន្តិ អត្ថេវ សុត្តន្តោ នោ វត រេ វត្តព្វេ ចក្ខុញ្ច បដិច្ច បឋវីធាតុញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្ខុវិញ្ញាណន្តិ ។

[៦៧៥] ន វត្តព្វំ បឋវីធាតុ សនិទស្សនាតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ បស្សសិ ភូមឹ បាសាណំ បព្វតន្តិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ បស្សសិ ភូមឹ បាសាណំ បព្វតំ តេន វត រេ វត្តព្វេ បឋវីធាតុ សនិទស្សនាតិ ។ បេ ។ ន វត្តព្វំ អាបោធាតុ សនិទស្សនាតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ បស្សសិ ឧទកន្តិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ បស្សសិ ឧទកំ តេន វត រេ វត្តព្វេ អាបោធាតុ សនិទស្សនាតិ ។ បេ ។ ន វត្តព្វំ តេជោធាតុ សនិទស្សនាតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ បស្សសិ អគ្គឹ ជលន្តន្តិ ។ អាមន្តា ។

[៦៧៨] ចក្ខុវិញ្ញាណ កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យ នូវចក្ខុផង នូវបឋវីធាតុផងឬ ។ អើ ។ ចក្ខុវិញ្ញាណ កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យ នូវចក្ខុផង នូវបឋវីធាតុផង ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ មិន មានទេ ។ ចក្ខុវិញ្ញាណ កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យ នូវចក្ខុផង នូវរូប ទាំងឡាយផង ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ អើ ។ បើចក្ខុវិញ្ញាណ កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យ នូវចក្ខុផង នូវរូបទាំងឡាយផង ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា ចក្ខុវិញ្ញាណ កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យ នូវចក្ខុផង នូវបឋវីធាតុផងទេ ។

[៦៧៩] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា បឋវីធាតុ ជាសនិទស្សនៈ ទេឬ ។ អើ ។ ក្រែងអ្នក ឃើញផែនដី ថ្ម ភ្នំ ដែរឬ ។ អើ ។ បើ អ្នក ឃើញផែនដី ថ្ម ភ្នំដែរ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា បឋវីធាតុ ជាសនិទស្សនៈដែរ ។ បេ ។ បុគ្គល មិនគួរនិយាយថា អាបោធាតុ ជាសនិទស្សនៈទេឬ ។ អើ ។ ក្រែង អ្នក ឃើញទឹកដែរឬ ។ អើ ។ បើអ្នក ឃើញទឹកដែរ ម្នាលអ្នក ដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា អាបោធាតុ ជាសនិទស្សនៈ ដែរ ។ បេ ។ បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា តេជោធាតុ ជាសនិទស្សនៈទេ ឬ ។ អើ ។ ក្រែងអ្នក ឃើញភ្លើងកំពុងឆេះដែរឬ ។ អើ ។

ហញ្ចិ បស្សសិ អគ្គឹ ជលន្តំ តេន វត រេ វត្តព្វេ តេជោធាតុ សនិទស្សនាតិ ។ បេ ។ ន វត្តព្វំ វាយោធាតុ សនិទស្សនាតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ បស្សសិ វាតេន រុក្ខេ សញ្ចាលិយមានេតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ បស្សសិ វាតេន រុក្ខេ សញ្ចាលិយមានេ តេន វត រេ វត្តព្វេ វាយោធាតុ សនិទស្សនាតិ ។ បេ ។

បឋវីធាតុ សនិទស្សនាត្យាទិកថា ។

ចក្ខុន្ទ្រិយំ សនិទស្សនន្តិអាទិកថា

[៦៧៦] ចក្ខុន្ទ្រិយំ សនិទស្សនន្តិ ។ អាមន្តា ។ រូបំ រូបាយតនំ រូបធាតុ ។ បេ ។ ចក្ខុស្ស អាបាថំ អាគច្ឆតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៦៧៧] ចក្ខុន្ទ្រិយំ សនិទស្សនន្តិ ។ អាមន្តា ។ ចក្ខុញ្ច បដិច្ច ចក្ខុន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្ខុវិញ្ញាណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៦៧៨] ចក្ខុញ្ច បដិច្ច ចក្ខុន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្ខុវិញ្ញាណន្តិ ។ អាមន្តា ។ ចក្ខុញ្ច បដិច្ច ចក្ខុន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្ខុវិញ្ញាណន្តិ អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អត្ថិ ។

បើអ្នក ឃើញភ្លើងកំពុងឆេះដែរ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា តេជោធាតុ ជាសនិទស្សនៈដែរ ។ បេ ។ បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា វាយោធាតុ ជាសនិទស្សនៈទេឬ ។ អើ ។ ក្រែងអ្នកឃើញដើមឈើ ដែលរញ្ជួយដោយខ្យល់ដែរឬ ។ អើ ។ បើអ្នកឃើញដើមឈើ ដែលរញ្ជួយដោយខ្យល់ដែរ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា វាយោធាតុ ជាសនិទស្សនៈដែរ ។ បេ ។

ចប់ បឋវីធាតុសនិទស្សនាត្យាទិកថា

ចក្ខុន្ទ្រិយំ សនិទស្សនន្តិអាទិកថា

[៦៧៦] ចក្ខុន្ទ្រិយ ជាសនិទស្សនៈឬ ។ អើ ។ រូប រូបាយតនៈ រូបធាតុ ។ បេ ។ មកកាន់គន្លងនៃចក្ខុឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៦៧៧] ចក្ខុន្ទ្រិយ ជាសនិទស្សនៈឬ ។ អើ ។ ចក្ខុវិញ្ញាណ កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យ នូវចក្ខុផង នូវចក្ខុន្ទ្រិយផងឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៦៧៨] ចក្ខុវិញ្ញាណ កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យ នូវចក្ខុផង នូវចក្ខុន្ទ្រិយផងឬ ។ អើ ។ ចក្ខុវិញ្ញាណ កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យ នូវចក្ខុផង នូវចក្ខុន្ទ្រិយផង ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ មិនមានទេ ។

ចក្ខុញ្ច បដិច្ច រូបេ ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្ខុវិញ្ញាណន្តិ អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ ចក្ខុញ្ច បដិច្ច រូបេ ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្ខុវិញ្ញាណន្តិ អត្ថេវ សុត្តន្តោ តេន វត រេ វត្តព្វេ ចក្ខុញ្ច បដិច្ច ចក្ខុន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្ខុវិញ្ញាណន្តិ ។

[៦៧៩] ន វត្តព្វំ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ សនិទស្សនានីតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ បស្សសិ ចក្ខុំ សោតំ ឃានំ ជិវ្ហំ កាយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ បស្សសិ ចក្ខុំ សោតំ ឃានំ ជិវ្ហំ កាយំ តេន វត រេ វត្តព្វេ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ សនិទស្សនានីតិ ។ បេ ។

ចក្ខុន្ទ្រិយំ សនិទស្សនន្តិអាទិកថា ។

កាយកម្មំ សនិទស្សនន្តិកថា

[៦៨០] កាយកម្មំ សនិទស្សនន្តិ ។ អាមន្តា ។ រូបំ រូបាយតនំ រូបធាតុ នីលំ បីតកំ លោហិតកំ ឱទាតំ ចក្ខុវិញ្ញេយ្យំ ចក្ខុស្មឹ បដិហញ្ញតិ ចក្ខុស្ស អាបាថំ អាគច្ឆតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ កាយកម្មំ សនិទស្សនន្តិ ។ អាមន្តា ។

ចក្ខុវិញ្ញាណ កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យ នូវចក្ខុផង នូវរូបទាំងឡាយផង ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្របុ ។ អើ ។ បើចក្ខុវិញ្ញាណ កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យ នូវចក្ខុផង នូវរូបទាំងឡាយផង ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រដែរ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា ចក្ខុវិញ្ញាណ កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យ នូវចក្ខុផង នូវចក្ខុន្ទ្រិយផងទេ ។

[៦៧៩] *បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា បញ្ចិន្ទ្រិយ* (*ឥន្ទ្រិយ ៥*) *ជាសនិទស្សនៈទេឬ ។ អើ ។ ក្រែងអ្នក ឃើញភ្នែក ត្រចៀក ច្រមុះ អណ្តាត កាយដែរឬ ។ អើ ។ បើអ្នកឃើញភ្នែក ត្រចៀក ច្រមុះ អណ្តាត កាយដែរ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា បញ្ចិន្ទ្រិយ ជាសនិទស្សនៈដែរ ។បេ។*

ចប់ ចក្ខុន្ទ្រិយំ សនិទស្សនន្តិអាទិកថា ។

កាយកម្មំ សនិទស្សនន្តិកថា

[៦៨០] *កាយកម្ម ជាសនិទស្សនៈឬ ។ អើ ។ រូប រូបាយតនៈ រូបធាតុ ពណ៌ខៀវ ពណ៌លឿង ពណ៌ក្រហម ពណ៌ស ដែលបុគ្គលគួរដឹងបានដោយចក្ខុ រមែងប៉ះពាល់ក្នុងចក្ខុ មកកាន់គន្លងនៃចក្ខុឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។បេ។ កាយកម្ម ជាសនិទស្សនៈឬ ។ អើ ។*

២៦៩

កាយកម្មំ សនិទស្សនន្តិកថា

ចក្ខុញ្ច បដិច្ច កាយកម្មញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្ខុវិញ្ញាណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ចក្ខុញ្ច បដិច្ច កាយកម្មញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្ខុវិញ្ញាណន្តិ ។ អាមន្តា ។ ចក្ខុញ្ច បដិច្ច កាយកម្មញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្ខុវិញ្ញាណន្តិ អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ នត្ថិ ។ ចក្ខុញ្ច បដិច្ច រូបេ ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្ខុវិញ្ញាណន្តិ អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ ចក្ខុញ្ច បដិច្ច រូបេ ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្ខុវិញ្ញាណន្តិ អត្ថេវ សុត្តន្តោ នោ វត រេ វត្តព្វេ ចក្ខុញ្ច បដិច្ច កាយកម្មញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្ខុវិញ្ញាណន្តិ ។

[៦៨១] ន វត្តព្វំ កាយកម្មំ សនិទស្សនន្តិ ។ អាមន្តា ។ ននុ បស្សសិ អភិក្កមន្តំ បដិក្កមន្តំ អាលោកេន្តំ វិលោកេន្តំ សម្មិញ្ជេន្តំ បសារេន្តន្តិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ បស្សសិ អភិក្កមន្តំ បដិក្កមន្តំ អាលោកេន្តំ វិលោកេន្តំ សម្មិញ្ជេន្តំ បសារេន្តំ តេន វត រេ វត្តព្វេ កាយកម្មំ សនិទស្សនន្តិ ។

កាយកម្មំ សនិទស្សនន្តិកថា ។

ចក្ខុវិញ្ញាណ កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យ នូវចក្ខុផង នូវកាយកម្មផង ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ចក្ខុវិញ្ញាណ កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យ នូវចក្ខុផង នូវកាយកម្មផងឬ ។ អើ ។ ចក្ខុវិញ្ញាណ កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យ នូវចក្ខុផង នូវកាយកម្មផង ពាក្យដូច្នេះ មាន ក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ មិនមានទេ ។ ចក្ខុវិញ្ញាណ កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យ នូវចក្ខុផង នូវរូបទាំងឡាយផង ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ អើ ។ បើចក្ខុវិញ្ញាណ កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យ នូវចក្ខុផង នូវរូបទាំងឡាយ ផង ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា ចក្ខុវិញ្ញាណ កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យ នូវចក្ខុផង នូវកាយកម្មផងទេ ។

[៦៨១] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា កាយកម្ម ជាសនិទស្សនៈទេ ឬ ។ អើ ។ ក្រែងអ្នក ឃើញបុគ្គលដែលកំពុងដើរទៅមុខ ថយក្រោយ ក្រឡេកមើលទៅមុខ ក្រឡេកមើលទៅទិសផ្សេងៗ បត់អវយវៈ លាអវយវៈដែរឬ ។ អើ ។ បើអ្នក ឃើញបុគ្គលដែលកំពុងដើរទៅមុខ ថយក្រោយ ក្រឡេកមើលទៅមុខ ក្រឡេកមើលទៅទិសផ្សេងៗ បត់អវយវៈ លាអវយវៈដែរ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា កាយកម្ម ជាសនិទស្សនៈដែរ ។

ចប់ កាយកម្មំ សនិទស្សនន្តិកថា ។

២៧០

បឋវីធាតុ សនិទស្សនាតិអាទឹ កត្វា កាយកម្មំ សនិទស្សនន្តិ បរិយោសានកថា ។

ឆដ្ឋោ វគ្គោ ។

តស្ស ឧទ្ទានំ

និយាមោ អសង្ខតោ បដិច្ចសមុប្បាទោ អសង្ខតោ ចត្តារិ សច្ចានិ អសង្ខតានិ ចត្តារោ អារុប្បា អសង្ខតា និរោធសមាបត្តិ អសង្ខតា អាកាសោ អសង្ខតោ អាកាសោ សនិទស្សនោ ចត្តារោ មហាភូតា បញ្ចិន្ទ្រិយានិ តថេវ កាយកម្មន្តិ ។

និយាយពីបឋវីធាតុសនិទស្សនៈជាដើម
និងកាយកម្មសនិទស្សនៈជាទីបំផុត ។

ចប់ ឆដ្ឋវគ្គ ។

ឧទ្ទាន នៃឆដ្ឋវគ្គនោះ គឺ

និយាយអំពី និយាមៈ ជាអសង្ខតៈ ១ បដិច្ចសមុប្បាទ ជាអសង្ខតៈ ១ សច្ចៈទាំង ៤ ជាអសង្ខតៈ ១ អារុប្បៈ ៤ ជាអសង្ខតៈ ១ និរោធសមាបត្តិ ជាអសង្ខតៈ ១ អាកាស ជាអសង្ខតៈ ១ អាកាស ជាសនិទស្សនៈ ១ មហាភូតរូប ៤ ជាសនិទស្សនៈ ១ បញ្ចិន្ទ្រិយ ជាសនិទស្សនៈ ១ កាយកម្ម ជាសនិទស្សនៈ ១ ។

២៧១

សង្គហិតកថា

[៦៨២] នត្ថិ កោចិ ធម្មោ កេហិចិ ធម្មេហិ សង្គហិតោតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ អត្ថិ កេចិ ធម្មា កេហិចិ ធម្មេហិ គណនំ គច្ឆន្តិ ឧទ្ទេសំ គច្ឆន្តិ បរិយាបន្នាតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អត្ថិ កេចិ ធម្មា កេហិចិ ធម្មេហិ គណនំ គច្ឆន្តិ ឧទ្ទេសំ គច្ឆន្តិ បរិយាបន្នា តេន វត រេ វត្តព្វេ នត្ថិ កោចិ ធម្មោ កេហិចិ ធម្មេហិ សង្គហិតោតិ ។

[៦៨៣] ចក្ខាយតនំ កាតមក្ខន្ធគណនំ គច្ឆតីតិ ។ រូបក្ខន្ធគណនំ គច្ឆតីតិ ។ ហញ្ចិ ចក្ខាយតនំ រូបក្ខន្ធគណនំ គច្ឆតិ តេន វត រេ វត្តព្វេ ចក្ខាយតនំ រូបក្ខន្ធេន សង្គហិតន្តិ ។ សោតាយតនំ ។ បេ ។ ឃានាយតនំ ។ បេ ។ ជិវ្ហាយតនំ ។ បេ ។ កាយាយតនំ កាតមក្ខន្ធគណនំ គច្ឆតីតិ ។ រូបក្ខន្ធគណនំ គច្ឆតីតិ ។ ហញ្ចិ កាយាយតនំ រូបក្ខន្ធគណនំ គច្ឆតិ តេន វត រេ វត្តព្វេ កាយាយតនំ រូបក្ខន្ធេន សង្គហិតន្តិ ។

សង្គហិតកថា

[៦៨២] ពួកធម៌នីមួយ សង្គ្រោះ ដោយពួកធម៌នីមួយ មិនមានទេ ឬ ។ អើ ។ ក្រែងពួកធម៌នីមួយ ដល់នូវការរាប់ ដល់នូវឧទ្ទេស រាប់បញ្ចូល ដោយពួកធម៌នីមួយ មានឬ ។ អើ ។ បើពួកធម៌នីមួយ ដល់នូវការរាប់ ដល់នូវឧទ្ទេស រាប់បញ្ចូល ដោយពួកធម៌នីមួយ មានដែរ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា ពួកធម៌នីមួយ សង្គ្រោះ ដោយពួកធម៌នីមួយ មិនមានទេ ។

[៦៨៣] អាយតនៈគឺភ្នែក ដល់នូវការរាប់ដោយខន្ធណា ។ ដល់នូវការរាប់ដោយរូបក្ខន្ធ ។ បើ អាយតនៈគឺភ្នែក ដល់នូវការរាប់ ដោយរូបក្ខន្ធយ៉ាងនេះ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា អាយតនៈគឺភ្នែក សង្គ្រោះ ដោយរូបក្ខន្ធ ។ អាយតនៈគឺត្រចៀក ។ បេ ។ អាយតនៈគឺច្រមុះ ។ បេ ។ អាយតនៈគឺអណ្តាត ។ បេ ។ អាយតនៈគឺកាយ ដល់នូវការរាប់ដោយខន្ធណា ។ ដល់នូវការរាប់ដោយរូបក្ខន្ធ ។ បើអាយតនៈគឺកាយ ដល់នូវការរាប់ដោយរូបក្ខន្ធ (យ៉ាងនេះ) ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា អាយតនៈគឺកាយ សង្គ្រោះ ដោយរូបក្ខន្ធ ។

[៦៨៤] រូបាយតនំ ។ បេ ។ សទ្ទាយតនំ ។ បេ ។ គន្ធាយតនំ ។ បេ ។ រសាយតនំ ។ បេ ។ ផោដ្ឋព្វាយតនំ កាតមក្ខន្ធគណនំ គច្ឆតីតិ ។ រូបក្ខន្ធគណនំ គច្ឆតីតិ ។ ហញ្ចិ ផោដ្ឋព្វាយតនំ រូបក្ខន្ធគណនំ គច្ឆតិ តេន វត រេ វត្តព្វេ ផោដ្ឋព្វាយតនំ រូបក្ខន្ធេន សង្គហិតន្តិ ។

[៦៨៥] សុខា វេទនា កាតមក្ខន្ធគណនំ គច្ឆតីតិ ។ វេទនាខន្ធគណនំ គច្ឆតីតិ ។ ហញ្ចិ សុខា វេទនា វេទនាខន្ធគណនំ គច្ឆតិ តេន វត រេ វត្តព្វេ សុខា វេទនា វេទនាខន្ធេន សង្គហិតាតិ ។ ទុក្ខា វេទនា ។ បេ ។ អទុក្ខមសុខា វេទនា កាតមក្ខន្ធគណនំ គច្ឆតីតិ ។ វេទនាខន្ធគណនំ គច្ឆតីតិ ។ ហញ្ចិ អទុក្ខមសុខា វេទនា វេទនាខន្ធគណនំ គច្ឆតិ តេន វត រេ វត្តព្វេ អទុក្ខមសុខា វេទនា វេទនាខន្ធេន សង្គហិតាតិ ។

[៦៨៤] អាយតនៈគឺរូប ។ បេ ។ អាយតនៈ គឺសំឡេង ។ បេ ។ អាយតនៈគឺក្លិន ។ បេ ។ អាយតនៈគឺរស ។ បេ ។ អាយតនៈគឺសម្ផស្ស ដល់នូវការរាប់ដោយខន្ធណា ។ ដល់នូវការរាប់ដោយរូបក្ខន្ធ ។ បើអាយតនៈគឺសម្ផស្ស ដល់នូវការរាប់ដោយរូបក្ខន្ធ (យ៉ាងនេះ) ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា អាយតនៈគឺសម្ផស្សសង្គ្រោះ ដោយរូបក្ខន្ធ ។

[៦៨៥] សុខវេទនា ដល់នូវការរាប់ដោយខន្ធណា ។ ដល់នូវការរាប់ដោយវេទនាខន្ធ ។ បើសុខវេទនា ដល់នូវការរាប់ដោយវេទនា-ខន្ធ (យ៉ាងនេះ) ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា សុខវេទនា សង្គ្រោះ ដោយវេទនាខន្ធ ។ ទុក្ខវេទនា ។ បេ ។ អទុក្ខ-មសុខវេទនា ដល់នូវការរាប់ដោយខន្ធណា ។ ដល់នូវការរាប់ដោយវេទនាខន្ធ ។ បើអទុក្ខមសុខវេទនា ដល់នូវការរាប់ដោយវេទនាខន្ធ (យ៉ាងនេះ) ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា អទុក្ខមសុខវេទនា សង្គ្រោះ ដោយវេទនាខន្ធ ។

២៧៣

សង្គហិតកថា

[៦៨៦] ចក្ខុសម្ផស្សជា សញ្ញា កាតមក្ខន្ធគណនំ គច្ឆតីតិ ។ សញ្ញាក្ខន្ធគណនំ គច្ឆតីតិ ។ ហញ្ចិ ចក្ខុសម្ផស្សជា សញ្ញា សញ្ញាក្ខន្ធគណនំ គច្ឆតិ តេន វត រេ វត្តព្វេ ចក្ខុសម្ផស្សជា សញ្ញា សញ្ញាក្ខន្ធេន សង្គហិតាតិ ។ សោតសម្ផស្សជា សញ្ញា ។ បេ ។ មនោសម្ផស្សជា សញ្ញា កាតមក្ខន្ធគណនំ គច្ឆតីតិ ។ សញ្ញាក្ខន្ធគណនំ គច្ឆតីតិ ។ ហញ្ចិ មនោសម្ផស្សជា សញ្ញា សញ្ញាក្ខន្ធគណនំ គច្ឆតិ តេន វត រេ វត្តព្វេ មនោសម្ផស្សជា សញ្ញា សញ្ញាក្ខន្ធេន សង្គហិតាតិ ។

[៦៨៧] ចក្ខុសម្ផស្សជា ចេតនា ។ បេ ។ មនោសម្ផស្សជា ចេតនា កាតមក្ខន្ធគណនំ គច្ឆតីតិ ។ សង្ខារក្ខន្ធគណនំ គច្ឆតីតិ ។ ហញ្ចិ មនោសម្ផស្សជា ចេតនា សង្ខារក្ខន្ធគណនំ គច្ឆតិ តេន វត រេ វត្តព្វេ មនោសម្ផស្សជា ចេតនា សង្ខារក្ខន្ធេន សង្គហិតាតិ ។

សង្គហិតកថា

[៦៨៦] *សញ្ញា កើតអំពីចក្ខុសម្ផស្ស ដល់នូវការរាប់ដោយខន្ធណា ។ ដល់នូវការរាប់ដោយសញ្ញាខន្ធ ។ បើសញ្ញា កើតអំពីចក្ខុ-សម្ផស្ស ដល់នូវការរាប់ដោយសញ្ញាខន្ធ* (យ៉ាងនេះ) *ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា សញ្ញា កើតអំពីចក្ខុសម្ផស្ស សង្គ្រោះ ដោយសញ្ញាខន្ធ ។ សញ្ញា កើតអំពីសោតសម្ផស្ស ។ បេ ។ សញ្ញា កើតអំពីមនោសម្ផស្ស ដល់នូវការរាប់ដោយខន្ធណា ។ ដល់នូវការរាប់ដោយសញ្ញាខន្ធ ។ បើសញ្ញា កើតអំពីមនោសម្ផស្ស ដល់នូវការរាប់ដោយសញ្ញាខន្ធ* (យ៉ាងនេះ) *ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា សញ្ញា កើតអំពីមនោសម្ផស្ស សង្គ្រោះ ដោយសញ្ញាខន្ធ ។*

[៦៨៧] *ចេតនា កើតអំពីចក្ខុសម្ផស្ស ។ បេ ។ ចេតនា កើតអំពីមនោសម្ផស្ស ដល់នូវការរាប់ដោយខន្ធណា ។ ដល់នូវការរាប់ដោយសង្ខារក្ខន្ធ ។ បើចេតនា កើតអំពីមនោសម្ផស្ស ដល់នូវការរាប់ដោយសង្ខារក្ខន្ធ* (យ៉ាងនេះ) *ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកគួរពោលថា ចេតនា កើតអំពីមនោសម្ផស្ស សង្គ្រោះ ដោយសង្ខារក្ខន្ធ ។*

[៦៨៨] ចក្ខុវិញ្ញាណំ ។ បេ ។ មនោវិញ្ញាណំ កាតមក្ខន្ធគណនំ គច្ឆតីតិ ។ វិញ្ញាណក្ខន្ធគណនំ គច្ឆតីតិ ។ ហញ្ចិ មនោវិញ្ញាណំ វិញ្ញាណក្ខន្ធគណនំ គច្ឆតិ តេន វត រេ វត្តព្វេ មនោវិញ្ញាណំ វិញ្ញា-ណក្ខន្ធេន សង្គហិតន្តិ ។ យថា ទាមេន វា យោត្តេន វា ទ្វេ ពលិពទ្ទា សង្គហិតា សិក្កាយ បិណ្ឌាចាតោ សង្គហិតោ សា គទ្ទុលេន សង្គហិតោ ឯវមេវ តេ ធម្មា តេហិ ធម្មេហិ សង្គហិតាតិ ។ ហញ្ចិ ទាមេន វា យោត្តេន វា ទ្វេ ពលិពទ្ទា សង្គហិតា សិក្កាយ បិណ្ឌាចាតោ សង្គហិតោ សា គទ្ទុលេន សង្គហិតោ តេន វត រេ វត្តព្វេ អត្ថិ កេចិ ធម្មា កេហិចិ ធម្មេហិ សង្គហិតាតិ ។

សង្គហិតកថា ។

សម្បយុត្តកថា

[៦៨៩] អត្ថិ កេចិ ធម្មា កេហិចិ ធម្មេហិ សម្បយុត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ អត្ថិ កេចិ ធម្មា កេហិចិ ធម្មេហិ សហគតា សហជាតា សំសដ្ឋា

[៦៨៨] ចក្ខុវិញ្ញាណ ។ បេ ។ មនោវិញ្ញាណ ដល់នូវការរាប់ដោយខន្ធណា ។ ដល់នូវការរាប់ដោយវិញ្ញាណក្ខន្ធ ។ បើមនោវិញ្ញាណដល់នូវការរាប់ដោយវិញ្ញាណក្ខន្ធ (យ៉ាងនេះ) ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា មនោវិញ្ញាណ សង្គ្រោះ ដោយវិញ្ញាណក្ខន្ធ ។ គោបម្រើពីរ សង្គ្រោះ ដោយខ្សែទាម ឬដោយពួរ បិណ្ឌបាត សង្គ្រោះ (ដាក់បញ្ចូល) ក្នុងសង្រ្រែក ឯសង្រ្រែកនោះ សង្គ្រោះ ដោយឈើពុន យ៉ាងណា ធម៌ទាំងនោះ សង្គ្រោះ ដោយធម៌ទាំងនោះ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ បើគោបម្រើពីរ សង្គ្រោះ ដោយខ្សែទាម ឬដោយពួរ បិណ្ឌបាត សង្គ្រោះ (ដាក់បញ្ចូល) ក្នុងសង្រ្រែក ឯសង្រ្រែកនោះ សង្គ្រោះ ដោយឈើពុន (យ៉ាងនេះ) ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា ពួកធម៌នីមួយ សង្គ្រោះ ដោយពួកធម៌នីមួយ មានដែរ ។

ចប់ សង្គហិតកថា ។

សម្បយុត្តកថា

[៦៨៩] ពួកធម៌នីមួយ ប្រកបដោយពួកធម៌នីមួយ មានឬ ។ អើ ។ ក្រែងពួកធម៌នីមួយ ប្រព្រឹត្តទៅមួយអន្លើ កើតមួយអន្លើ ប្រឡំព្រម

ឯកុប្បាទា ឯកនិរោធា ឯកវត្ថុកា ឯការម្មណាតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អត្ថិ កេចិ ធម្មា កេហិចិ ធម្មេហិ សហគតា សហជាតា សំសដ្ឋា ឯកុប្បាទា ឯក-និរោធា ឯកវត្ថុកា ឯការម្មណា តេន វត រេ វត្តព្វេ អត្ថិ កេចិ ធម្មា កេហិចិ ធម្មេហិ សម្បយុត្តាតិ ។

[៦៩០] វេទនាខន្ធោ សញ្ញាខន្ធេន សហជា-តោតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ វេទនាខន្ធោ សញ្ញាខន្ធេន សហជាតោ តេន វត រេ វត្តព្វេ វេទនាខន្ធោ សញ្ញា-ខន្ធេន សម្បយុត្តោតិ ។ វេទនាខន្ធោ សង្ខារក្ខន្ធេន វិញ្ញាណក្ខន្ធេន សហជាតោតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ វេទនាខន្ធោ វិញ្ញាណក្ខន្ធេន សហជាតោ តេន វត រេ វត្តព្វេ វេទនាខន្ធោ វិញ្ញាណក្ខន្ធេន សម្បយុត្តោតិ ។ សញ្ញាខន្ធោ សង្ខារក្ខន្ធោ វិញ្ញាណក្ខន្ធោ វេទនា-ខន្ធេន សញ្ញាខន្ធេន សង្ខារក្ខន្ធេន សហជាតោតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ វិញ្ញាណក្ខន្ធោ សង្ខារក្ខន្ធេន សហជាតោ តេន វត រេ វត្តព្វេ វិញ្ញាណក្ខន្ធោ សង្ខារក្ខន្ធេន សម្បយុត្តោតិ ។ យថា តិលម្ហិ តេលំ អនុគតំ អនុបវិដ្ឋំ ឧច្ឆុម្ហិ រសោ អនុគតោ អនុបវិដ្ឋោ

កើតជាមួយគ្នា រលត់ទៅជាមួយគ្នា មានវត្ថុជាមួយគ្នា មានអារម្មណ៍ជាមួយគ្នា ដោយពួកធម៌នីមួយឬ ។ អើ ។ បើពួកធម៌នីមួយ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយ កើតជាមួយ ច្រឡំព្រម កើតជាមួយគ្នា រលត់ជាមួយគ្នា មានវត្ថុជាមួយគ្នា មានអារម្មណ៍ជាមួយគ្នា ដោយពួកធម៌នីមួយ មាន (យ៉ាងនេះ) ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា ពួកធម៌នីមួយ ប្រកបដោយពួកធម៌នីមួយ មិនមានទេ ។

[៦៩០] វេទនាខន្ធ កើតជាមួយ នឹងសញ្ញាខន្ធឬ ។ អើ ។ បើវេទនាខន្ធ កើតជាមួយ នឹងសញ្ញាខន្ធ (យ៉ាងនេះ) ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា វេទនាខន្ធ ប្រកបដោយសញ្ញាខន្ធ (មាន) ។ វេទនាខន្ធ កើតជាមួយ នឹងសង្ខារក្ខន្ធ នឹងវិញ្ញាណក្ខន្ធឬ ។ អើ ។ បើវេទនាខន្ធ កើតជាមួយ នឹងវិញ្ញាណក្ខន្ធ (យ៉ាងនេះ) ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា វេទនាខន្ធ ប្រកបដោយវិញ្ញាណក្ខន្ធ (មាន) ។ សញ្ញាខន្ធ សង្ខារក្ខន្ធ វិញ្ញាណក្ខន្ធ កើតជាមួយ នឹងវេទនាខន្ធ នឹងសញ្ញាខន្ធ នឹងសង្ខារក្ខន្ធឬ ។ អើ ។ បើវិញ្ញាណក្ខន្ធ កើតជាមួយ នឹងសង្ខារក្ខន្ធ (យ៉ាងនេះ) ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា វិញ្ញាណក្ខន្ធ ប្រកបដោយសង្ខារក្ខន្ធ (មាន) ។ ប្រេងល្ង ឋិតនៅស៊ប់ ចូលទៅស៊ប់ ក្នុងគ្រាប់ល្ង រសអំពៅ ឋិតនៅស៊ប់ ចូលទៅស៊ប់ ក្នុងដើមអំពៅ យ៉ាងណា

ឯវមេវ តេ ធម្មា តេហិ ធម្មេហិ អនុគតា អនុបវិដ្ឋាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

សម្បយុត្តកថា ។

ចេតសិកកថា

[៦៩១] នត្ថិ ចេតសិកោ ធម្មោតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ អត្ថិ កេចិ ធម្មា ចិត្តេន សហគតា សហជាតា សំសដ្ឋា សម្បយុត្តា ឯកុប្បាទា ឯកនិរោធា ឯកវត្ថុកា ឯការម្មណាតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អត្ថិ កេចិ ធម្មា ចិត្តេន សហគតា សហជាតា សំសដ្ឋា សម្បយុត្តា ឯកុប្បាទា ឯកនិរោធា ឯកវត្ថុកា ឯការម្មណា តេន វត រេ វត្តព្វេ នត្ថិ ចេតសិកោ ធម្មោតិ ។

[៦៩២] ផស្សោ ចិត្តេន សហជាតោតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ ផស្សោ ចិត្តេន សហជាតោ តេន វត រេ វត្តព្វេ ផស្សោ ចេតសិកោតិ ។ វេទនា ។ បេ ។ សញ្ញា ចេតនា ។ បេ ។ សទ្ធា វិរិយំ សតិ សមាធិ បញ្ញា រាគោ ទោសោ មោហោ ។ បេ ។ អនោត្តប្បំ ចិត្តេន សហជាតន្តិ ។ អាមន្តា ។

ធម៌ទាំងនោះ បិតនៅស៊ប់ ចូលទៅស៊ប់ ដោយធម៌ទាំងនោះ ក៏យ៉ាង នោះដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

ចប់ សម្បយុត្តកថា ។

ចេតសិកកថា

[៦៩១] *ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងចិត្ត មិនមានឬ ។ អើ ។ ក្រែង ពួកធម៌នីមួយ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយ កើតជាមួយ ច្រឡំព្រម ប្រកបព្រម កើតជាមួយគ្នា រលត់ជាមួយគ្នា មានវត្ថុជាមួយគ្នា មានអារម្មណ៍ជា មួយគ្នា ដោយចិត្ត មានដែរឬ ។ អើ ។ បើពួកធម៌នីមួយ ប្រព្រឹត្ត ទៅជាមួយ កើតជាមួយ ច្រឡំព្រម ប្រកបព្រម កើតជាមួយគ្នា រលត់ជាមួយគ្នា មានវត្ថុជាមួយគ្នា មានអារម្មណ៍ជាមួយគ្នា ដោយចិត្ត មាន* (យ៉ាងនេះ) *ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងចិត្ត មិនមានទេ ។*

[៦៩២] *ផស្សៈ កើតជាមួយនឹងចិត្តឬ ។ អើ ។ បើផស្សៈ កើតជាមួយនឹងចិត្ត* (យ៉ាងនេះ) *ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា ផស្សៈ ជាចេតសិក ។ វេទនា ។ បេ ។ សញ្ញា ចេតនា ។ បេ ។ សទ្ធា វីរិយៈ សតិ សមាធិ បញ្ញា រាគៈ ទោសៈ មោហៈ ។ បេ ។ អនោត្តប្បៈ កើតជាមួយនឹងចិត្តឬ ។ អើ ។*

២៧៧

ហញ្ចិ អនោត្តប្បំ ចិត្តេន សហជាតំ តេន វត រេ វត្តព្វេ អនោត្តប្បំ ចេតសិកន្តិ ។ ចិត្តេន សហជាតាតិ កត្វា ចេតសិកាតិ ។ អាមន្តា ។ ផស្សេន សហជាតាតិ កត្វា ផស្សសិកាតិ ។ អាមន្តា ។ ចិត្តេន សហជាតាតិ កត្វា ចេតសិកាតិ ។ អាមន្តា ។ វេទនាយ ។ បេ ។ សញ្ញាយ ចេតនាយ សទ្ធាយ វីរិយេន សតិយា សមា-ធិនា បញ្ញាយ រាគេន ទោសេន មោហេន ។ បេ ។ អនោត្តប្បេន សហជាតាតិ កត្វា អនោត្តប្បសិកាតិ ។ អាមន្តា។ នត្ថិ ចេតសិកោ ធម្មោតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ វុត្តំ ភគវតា

ចិត្តមិទំ ចេតសិកា ច ធម្មា
អនត្តតោ សំវិទិតស្ស ហោន្តិ
ហីនប្បណីតំ តទុភយេ វិទិត្វា
សម្មទ្ទសោ វេទិ បលោកធម្មន្តិ

អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ អត្ថិ ចេតសិកោ ធម្មោតិ ។

បើអនោត្តប្បៈ កើតជាមួយនឹងចិត្ត (យ៉ាងនេះ) ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា អនោត្តប្បៈ ជាចេតសិក ។ ពួកធម៌ជាចេតសិក ព្រោះធ្វើសេចក្ដីចូលចិត្តថា កើតជាមួយនឹងចិត្តឬ ។ អើ ។ ពួកធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងផស្សៈ ព្រោះធ្វើសេចក្ដីចូលចិត្តថា កើតជាមួយនឹងផស្សៈឬ ។ អើ ។ ពួកធម៌ ជាចេតសិក ព្រោះធ្វើសេចក្ដីចូលចិត្តថា កើតជាមួយនឹងចិត្តឬ ។ អើ ។ ពួកធម៌ នឹងវេទនា ។ បេ ។ នឹងសញ្ញា នឹងចេតនា នឹងសទ្ធា នឹងវិរិយៈ នឹងសតិ នឹងសមាធិ នឹងបញ្ញា នឹងរាគៈ នឹងទោសៈ នឹងមោហៈ ។ បេ ។ ពួកធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងអនោត្តប្បៈ ព្រោះធ្វើសេចក្ដីចូលចិត្តថា កើតជាមួយនឹងអនោត្តប្បៈឬ ។ អើ ។ ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងចិត្ត មិនមានទេឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា

> *ចិត្តនេះក្ដី ចេតសិកធម៌ទាំងឡាយក្ដី របស់បុគ្គលដែលដឹងច្បាស់ ដោយអនត្តលក្ខណៈ កើតប្រាកដ បុគ្គលឃើញដោយប្រពៃ នូវធម៌ ដ៏ថោកទាបនិងប្រសើរ ក៏ព្រោះដឹងច្បាស់ នូវធម៌ទាំងពីរនោះ ទើបទទួលបលោកធម៌ (ធម៌ដែលបាក់បែកទ្រុឌទ្រោមទៅ)*

ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ អើ ។ ព្រោះហេតុនោះ ធម៌ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងចិត្ត មាន ។

[៦៩៣] នត្ថិ ចេតសិកោ ធម្មោតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ វុត្តំ ភគវតា ឥធ កេវដ្ដ ភិក្ខុ បរសត្តានំ បរ-បុគ្គលានំ ចិត្តម្បិ អាទិសតិ ចេតសិកម្បិ អាទិសតិ វិតក្កិតម្បិ អាទិសតិ វិចារិតម្បិ អាទិសតិ ឯវម្បិ តេ មនោ ឥត្ថម្បិ តេ មនោ ឥតិបិ តេ ចិត្តន្តិ អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ អត្ថិ ចេត-សិកោ ធម្មោតិ ។

ចេតសិកកថា ។

ទានកថា

[៦៩៤] ចេតសិកោ ធម្មោ ទានន្តិ ។ អាមន្តា ។ លព្ភា ចេតសិកោ ធម្មោ បរេសំ ទាតុន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ លព្ភា ចេតសិកោ ធម្មោ បរេសំ ទាតុន្តិ ។ អាមន្តា ។ លព្ភា ផស្សោ បរេសំ ទាតុន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ លព្ភា វេទនា ។ បេ ។ សញ្ញា ចេតនា សទ្ធា វីរិយំ សតិ សមាធិ ។ បេ ។ បញ្ញា បរេសំ ទាតុន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៦៩៣] ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងចិត្ត មិនមានទេឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកេវដ្ដៈ ភិក្ខុក្នុងធម៌វិន័យនេះ តែងចង្អុលបង្ហាញចិត្តផង ចង្អុលបង្ហាញធម៌ដែលប្រព្រឹត្តទៅក្នុងចិត្តផង ចង្អុលបង្ហាញធម៌ដែលខ្លួនត្រិះរិះហើយផង ចង្អុលបង្ហាញធម៌ដែលខ្លួនពិ-ចារណាហើយផង ដល់ពួកសត្វដទៃ ដល់ពួកបុគ្គលដទៃថា ចិត្តរបស់អ្នក យ៉ាងនេះខ្លះ ចិត្តរបស់អ្នក មានប្រការយ៉ាងនេះខ្លះ ចិត្តរបស់អ្នក ដូច្នេះខ្លះ ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ អើ ។ ព្រោះហេតុនោះ ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងចិត្ត មាន ។

ចប់ ចេតសិកកថា ។

ទានកថា

[៦៩៤] ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងចិត្ត ជាទានឬ ។ អើ ។ ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងចិត្ត ដែលបុគ្គលបាន ដើម្បីឲ្យដល់បុគ្គលដទៃដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងចិត្ត ដែលបុគ្គលបាន ដើម្បីឲ្យដល់បុគ្គលដទៃដែរឬ ។ អើ ។ ផស្សៈ ដែលបុគ្គលបាន ដើម្បីឲ្យដល់បុគ្គលដទៃដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ វេទនា ។ បេ ។ សញ្ញា ចេតនា សទ្ធា វិរិយៈ សតិ សមាធិ ។ បេ ។ បញ្ញា ដែលបុគ្គលបាន ដើម្បីឲ្យដល់បុគ្គលដទៃដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

២៧៩

ទានកថា

[៦៩៨] ន វត្តព្វំ ចេតសិកោ ធម្មោ ទានន្តិ ។ អាមន្តា ។ ទានំ អនិដ្ឋផលំ អកន្តផលំ អមនុញ្ញផលំ សេចនកផលំ ទុក្ខុទ្រយំ ទុក្ខវិបាកន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ននុ ទានំ ឥដ្ឋផលំ កន្តផលំ មនុញ្ញផលំ អសេចនកផលំ សុខុទ្រយំ សុខវិបាកន្តិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ ទានំ ឥដ្ឋផលំ កន្តផលំ មនុញ្ញផលំ អសេចនកផលំ សុខុទ្រយំ សុខវិបាកំ តេន វត រេ វត្តព្វេ ចេតសិកោ ធម្មោ ទានន្តិ ។ ទានំ ឥដ្ឋផលំ វុត្តំ ភគវតា ចីវរំ ទានន្តិ ។ អាមន្តា ។ ចីវរំ ឥដ្ឋផលំ កន្តផលំ មនុញ្ញផលំ អសេចនកផលំ សុខុទ្រយំ សុខវិបាកន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ទានំ ឥដ្ឋផលំ វុត្តំ ភគវតា បិណ្ឌបាតោ សេនាសនំ គិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារោ ទានន្តិ ។ អាមន្តា ។ គិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារោ ឥដ្ឋផលោ កន្តផលោ មនុញ្ញផលោ អសេចនកផលោ សុខុទ្រយោ សុខវិបាកោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

ទានកថា

[៦៩៥] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងចិត្ត ជាទាន ទេឬ ។ អើ ។ ទាន មានផលមិនជាទីប្រាថ្នា មានផលមិនជាទីត្រេកអរ មានផលមិនជាទីគាប់ចិត្ត មានផលប្រឡូកប្រឡំ ចម្រើនដោយទុក្ខ មាន វិបាកជាទុក្ខឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ក្រែងទាន មាន ផលជាទីប្រាថ្នា មានផលជាទីត្រេកអរ មានផលជាទីគាប់ចិត្ត មានផល មិនប្រឡូកប្រឡំ ចម្រើនដោយសុខ មានវិបាកជាសុខឬ ។ អើ ។ បើ ទាន មានផលជាទីប្រាថ្នា មានផលជាទីត្រេកអរ មានផលជាទីគាប់ចិត្ត មានផលមិនប្រឡូកប្រឡំ ចម្រើនដោយសុខ មានវិបាកជាសុខ(យ៉ាងនេះ) ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅក្នុង ចិត្ត ចាត់ជាទាន ។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ទាន មានផលជាទី ប្រាថ្នា ចុះចីវរ ជាទានឬ ។ អើ ។ ចីវរ មានផលជាទីប្រាថ្នា មានផល ជាទីត្រេកអរ មានផលជាទីគាប់ចិត្ត មានផលមិនប្រឡូកប្រឡំ ចម្រើន ដោយសុខ មានវិបាកជាសុខឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ទាន មានផលជាទីប្រាថ្នា ចុះបិណ្ឌបាត សេនាសនៈ គិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារ ចាត់ជាទានឬ ។ អើ ។ គិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារ មានផលជាទីប្រាថ្នា មានផលជាទីត្រេកអរ មានផលជាទីគាប់ចិត្ត មានផលមិនប្រឡូកប្រឡំ ចម្រើនដោយសុខ មាន វិបាកជាសុខឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៦៩៦] ន វត្តព្វំ ចេតសិកោ ធម្មោ ទានន្តិ ។ អាមន្តា ។ ននុ វុត្តំ ភគវតា

សទ្ធា ហិរិយំ កុសលញ្ច ទានំ
ធម្មា ឯតេ សប្បុរិសានុយាតា
ឯតំ ហិ មគ្គំ ទិវិយំ វទន្តិ
ឯតេន ហិ គច្ឆតិ ទេវលោកន្តិ

អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ ចេតសិកោ ធម្មោ ទានន្តិ ។

[៦៩៧] ន វត្តព្វំ ចេតសិកោ ធម្មោ ទានន្តិ ។ អាមន្តា ។ ននុ វុត្តំ ភគវតា បញ្ចិមានិ ភិក្ខវេ ទានានិ មហាទានានិ អគ្គញ្ញានិ រត្តញ្ញានិ វំសញ្ញានិ បោរាណានិ អសង្កិណ្ណានិ អសង្កិណ្ណបុព្វានិ ន សង្កិយន្តិ ន សង្កិយិស្សន្តិ អប្បដិក្កុដ្ឋានិ សមណេហិ ព្រាហ្មណេហិ វិញ្ញូហិ ។ កតមានិ បញ្ច ។ ឥធ ភិក្ខវេ អរិយសាវកោ បាណាតិបាតំ បហាយ បាណាតិបាតា បដិវិរតោ ហោតិ បាណាតិបាតា បដិវិរតោ ភិក្ខវេ អរិយសាវកោ អបរិមាណានំ សត្តានំ អភយំ ទេតិ អវេរំ ទេតិ អព្យាបជ្ឈំ ទេតិ

[៦៩៦] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងចិត្ត ជាទានឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា

សទ្ធា ហិរិ និងកុសល ហៅថាទាន ធម៌ទាំងនុ៎ះ ជាទីប្រព្រឹត្តទៅរឿយៗនៃសប្បុរស ព្រោះថា អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ រមែងពោលនូវធម៌នុ៎ះ ថាជាផ្លូវគួរប្រាថ្នា ព្រោះបុគ្គល ទៅកាន់ទេវលោក ដោយផ្លូវនុ៎ះ

ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ អើ ។ ព្រោះហេតុនោះ ធម៌ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងចិត្ត ចាត់ជាទាន ។

[៦៩៧] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងចិត្ត ចាត់ជាទានទេឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទាន ៥ យ៉ាងនេះ ជាមហាទាន ដែលបណ្ឌិតដឹងថាជាទានប្រសើរ ដឹងថាមានមកអស់កាលយូរហើយ ដឹងថាជាវង្សរបស់សប្បុរស ជារបស់នៃបុរសក្នុងកាលមុន ដែលបណ្ឌិតមិនដែលលះបង់ មិនធ្លាប់លះបង់ រមែងមិនលះចោល នឹងមិនលះចោល ដែលពួកសមណព្រាហ្មណ៍ ជាអ្នកប្រាជ្ញ មិនបោះបង់ចោលឡើយ ។ ទាន ទាំង ៥ យ៉ាងតើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវ័ក ក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកលះបង់បាណាតិបាត វៀរស្រឡះចាកបាណាតិបាត ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវ័ក វៀរស្រឡះចាកបាណាតិបាតហើយ ឈ្មោះថាឲ្យអភ័យ ឲ្យនូវការមិនមានពៀរ ឲ្យនូវសេចក្តីមិនព្យាបាទ ដល់សត្វទាំងឡាយមានប្រមាណមិនបាន

អបរិមាណានំ សត្តានំ អភយំ ទត្វា អវេរំ ទត្វា អព្យាបជ្ឈំ ទត្វា អបរិមាណស្ស អភយស្ស អវេរស្ស អព្យាបជ្ឈស្ស ភាគី ហោតិ ឥទំ ភិក្ខវេ បឋមំ ទានំ មហាទានំ អគ្គញ្ញំ រត្តញ្ញំ វំសញ្ញំ ចោរាណំ អសង្កិណ្ណំ អសង្កិណ្ណបុព្វំ ន សង្កិយតិ ន សង្កិយិស្សតិ អប្បដិក្កុដ្ឋំ សមណេហិ ព្រាហ្មណេហិ វិញ្ញូហិ បុន ចបរំ ភិក្ខវេ អរិយសាវកោ អទិន្នាទានំ បហាយ ។ បេ ។ កាមេសុ មិច្ឆាចារំ បហាយ ។ បេ ។ មុសាវាទំ បហាយ ។ បេ ។ សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានំ បហាយ សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានា បដិវិរតោ ហោតិ សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានា បដិវិរតោ ភិក្ខវេ អរិយសាវកោ អបរិមាណានំ សត្តានំ អភយំ ទេតិ អវេរំ ទេតិ អព្យាបជ្ឈំ ទេតិ អបរិមាណានំ សត្តានំ អភយំ ទត្វា អវេរំ ទត្វា អព្យាបជ្ឈំ ទត្វា

លុះឲ្យអភ័យ ឲ្យនូវការមិនមានពៀរ ឲ្យនូវសេចក្តីមិនព្យាបាទ ដល់សត្វទាំងឡាយ មានប្រមាណមិនបានហើយ រមែងជាអ្នកមានចំណែកដោយសេចក្តីមិនមានភ័យ មិនមានពៀរ មិនមានព្យាបាទ មានប្រមាណមិនបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះ ជាទានទី ១ ជាមហាទាន ដែលបណ្ឌិតដឹងថាជាទានប្រសើរ ដឹងថាមានមកអស់ កាលយូរហើយ ដឹងថាជាវង្សរបស់សប្បុរស ជារបស់នៃបុរសក្នុងកាលមុន ដែលបណ្ឌិតមិនដែលលះបង់ មិនធ្លាប់លះបង់ រមែងមិនលះចោល នឹងមិនលះចោល ដែលសមណព្រាហ្មណ៍ ជាអ្នកប្រាជ្ញ មិនបោះបង់ចោលឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត អរិយសាវ័ក លះបង់នូវអទិន្នាទាន ។ បេ ។ លះបង់នូវការប្រព្រឹត្តខុស ក្នុងកាមទាំងឡាយ ។ បេ ។ លះបង់នូវមុសាវាទ ។ បេ ។ លះបង់នូវហេតុជាទីតាំងនៃសេចក្តីប្រមាទ គឺការផឹកនូវទឹកស្រវឹងគឺសុរានិងមេរ័យ ជាអ្នកវៀរស្រឡះ ចាកហេតុជាទីតាំងនៃសេចក្តីប្រមាទ គឺការផឹកនូវទឹកស្រវឹងគឺសុរានិងមេរ័យ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ អរិយសាវ័ក វៀរស្រឡះ ចាកហេតុជាទីតាំងនៃសេចក្តីប្រមាទ គឺការផឹកនូវទឹកស្រវឹង គឺសុរានិងមេរ័យហើយ ឈ្មោះថា ឲ្យនូវអភ័យ ឲ្យនូវការមិនមានពៀរ ឲ្យនូវសេចក្តីមិនព្យាបាទ ដល់សត្វទាំងឡាយ មានប្រមាណមិនបាន លុះឲ្យនូវអភ័យ ឲ្យនូវការមិនមានពៀរ ឲ្យនូវសេចក្តីមិនព្យាបាទ ដល់សត្វទាំងឡាយ មានប្រមាណមិនបានហើយ

អបរិមាណស្ស អភយស្ស អវេរស្ស អព្យាបជ្ឈស្ស ភាគី ហោតិ ឥទំ ភិក្ខវេ បញ្ចមំ ទានំ មហាទានំ អគ្គញ្ញំ រត្តញ្ញំ វំសញ្ញំ បោរាណំ អសង្កិណ្ណំ អសង្កិណ្ណបុព្វំ ន សង្កិយតិ ន សង្កិយិស្សតិ អប្បដិក្កុដ្ឋំ សមណេហិ ព្រាហ្មណេហិ វិញ្ញូហិ ឥមានិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ច ទានានិ មហាទានានិ អគ្គញ្ញានិ រត្តញ្ញានិ វំសញ្ញានិ បោរាណានិ អសង្កិណ្ណានិ អសង្កិណ្ណបុព្វានិ ន សង្កិយន្តិ ន សង្កិយិស្សន្តិ អប្បដិក្កុដ្ឋានិ សមណេហិ ព្រាហ្មណេហិ វិញ្ញូហីតិ អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ ចេតសិកោ ធម្មោ ទានន្តិ ។

[៦៩៨] ន វត្តព្វំ ទេយ្យធម្មោ ទានន្តិ ។ អាមន្តា ។ ននុ វុត្តំ ភគវតា ឥធេកច្ចោ អន្នំ ទេតិ បានំ ទេតិ វត្ថំ ទេតិ យានំ ទេតិ មាលំ ទេតិ គន្ធំ ទេតិ វិលេបនំ ទេតិ សេយ្យំ ទេតិ អាវសថំ ទេតិ បទីបេយ្យំ ទេតីតិ អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ ទេយ្យធម្មោ ទានន្តិ ។

រមែងជាអ្នកមានចំណែក ដោយការមិនមានភ័យ មិនមានពៀរ មិនមានព្យាបាទ មានប្រមាណមិនបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះ ជាទានទី ៥ ជាមហាទាន ដែលបណ្ឌិតដឹងថាជាទានប្រសើរ ដឹងថាមានមកអស់កាលយូរហើយ ដឹងថាជាវង្សរបស់សប្បុរស ជារបស់នៃបុរសក្នុងកាលមុន ដែលបណ្ឌិត មិនដែលលះបង់ មិនធ្លាប់លះបង់ រមែងមិនលះចោល នឹងមិនលះចោល ដែលពួកសមណព្រាហ្មណ៍ ជាអ្នកប្រាជ្ញ មិនបោះបង់ចោលឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទាន ៥ យ៉ាងនេះឯង ជាមហាទាន ដែលបណ្ឌិត ដឹងថាជាទានប្រសើរ ដឹងថាមានមក អស់កាលយូរហើយ ដឹងថាជាវង្សរបស់សប្បុរស ជារបស់នៃបុរសក្នុងកាលមុន ដែលបណ្ឌិត មិនដែលលះបង់ មិនធ្លាប់លះបង់ រមែងមិនលះចោល នឹងមិនលះចោល ដែលពួកសមណព្រាហ្មណ៍ ជាអ្នកប្រាជ្ញ មិនបោះបង់ចោលឡើយ ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ អើ ។ ព្រោះហេតុនោះ ធម៌ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងចិត្ត ចាត់ជាទាន ។

[៦៩៨] បុគ្គលមិនត្រូវនិយាយថា ទេយ្យធម៌ ជាទានទេឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ឲ្យបាយ ឲ្យទឹក ឲ្យសំពត់ ឲ្យយាន ឲ្យផ្កាកម្រង ឲ្យគ្រឿងក្រអូប ឲ្យគ្រឿងលាប ឲ្យទីដេក ឲ្យទីសំណាក់អាស្រ័យ ឲ្យគ្រឿងប្រទីប ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ អើ ។ ព្រោះហេតុនោះ ទេយ្យធម៌ ចាត់ជាទាន ។

[៦៩៩] ទេយ្យធម្មោ ជានន្តិ ។ អាមន្តា ។ ទេយ្យធម្មោ ឥដ្ឋផលោ កន្តផលោ មនុញ្ញផលោ អសេចនកផលោ សុខុទ្រយោ សុខវិបាកោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ជានំ ឥដ្ឋផលំ វុត្តំ ភគវតា ចីវរំ ជានន្តិ ។ អាមន្តា ។ ចីវរំ ឥដ្ឋផលំ កន្តផលំ មនុញ្ញផលំ អសេចនកផលំ សុខុទ្រយំ សុខវិបាកន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ជានំ ឥដ្ឋផលំ វុត្តំ ភគវតា បិណ្ឌបាតោ ជានំ សេនាសនំ ជានំ គិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារោ ជានន្តិ ។ អាមន្តា ។ គិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារោ ឥដ្ឋផលោ កន្តផលោ មនុញ្ញផលោ អសេចនកផលោ សុខុទ្រយោ សុខវិបាកោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ តេន ហិ ន វត្តព្វំ ទេយ្យធម្មោ ជានន្តិ ។

ទានកថា ។

បរិភោគមយបុញ្ញកថា

[៧០០] បរិភោគមយំ បុញ្ញំ វឌ្ឍតីតិ ។ អាមន្តា ។

[៦៩៩] ទេយ្យធម៌ ឈ្មោះថាជាទានឬ ។ អើ ។ ទេយ្យធម៌ មានផលជាទីប្រាថ្នា មានផលជាទីត្រេកអរ មានផលជាទីគាប់ចិត្ត មានផលមិនប្រឡូកប្រឡំ ចម្រើនដោយសុខ មានវិបាកជាសុខឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ទាន មានផលជាទីប្រាថ្នា (យ៉ាងនេះ) ចុះចីវរ ជាទានឬ ។ អើ ។ ចីវរ មានផលជាទីប្រាថ្នា មានផលជាទីត្រេកអរ មានផលជាទីគាប់ចិត្ត មានផលមិនប្រឡូកប្រឡំ ចម្រើនដោយសុខ មានវិបាកជាសុខឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ទាន មានផលជាទីប្រាថ្នា (យ៉ាងនេះ) ចុះ បិណ្ឌបាត ជាទាន សេនាសនៈ ជាទាន គិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារ ជាទានដែរឬ ។ អើ ។ គិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារ មានផលជាទីប្រាថ្នា មានផលជាទីត្រេកអរ មានផលជាទីគាប់ចិត្ត មានផលមិនប្រឡូកប្រឡំ ចម្រើនដោយសុខ មានវិបាកជាសុខឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រោះហេតុនោះ អ្នកមិនគួរពោលថា ទេយ្យធម៌ ជាទានទេ ។

ចប់ ទានកថា ។

បរិភោគមយបុញ្ញកថា

[៧០០] បុញ្ញ សម្រេចដោយការបរិភោគ តែងចម្រើនឬ ។ អើ ។

បរិភោគមយោ ផស្សោ វឌ្ឍតិ វេទនា វឌ្ឍតិ សញ្ញា វឌ្ឍតិ ចេតនា វឌ្ឍតិ ចិត្តំ វឌ្ឍតិ សទ្ធា វឌ្ឍតិ វីរិយំ វឌ្ឍតិ សតិ វឌ្ឍតិ សមាធិ វឌ្ឍតិ បញ្ញា វឌ្ឍតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៧០១] បរិភោគមយំ បុញ្ញំ វឌ្ឍតីតិ ។ អាមន្តា ។ លតា វិយ វឌ្ឍតិ មាលុវា វិយ វឌ្ឍតិ រុក្ខោ វិយ វឌ្ឍតិ តិណំ វិយ វឌ្ឍតិ មុញ្ជបុញ្ជោ វិយ វឌ្ឍតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៧០២] បរិភោគមយំ បុញ្ញំ វឌ្ឍតីតិ ។ អាមន្តា ។ ទាយកោ ទានំ ទត្វា ន សមន្នាហរតិ ហោតិ បុញ្ញន្តិ ។ អាមន្តា ។ អនាវជ្ជន្តស្ស ហោតិ អនាភោគស្ស ហោតិ អសមន្នាហរន្តស្ស ហោតិ អមនសិករោន្តស្ស ហោតិ អចេតយន្តស្ស ហោតិ អបត្ថយន្តស្ស ហោតិ អប្បណិ-ទហន្តស្ស ហោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ននុ អវជ្ជន្តស្ស ហោតិ អាភោគស្ស ហោតិ សមន្នាហរន្តស្ស ហោតិ មនសិករោន្តស្ស ហោតិ ចេតយន្តស្ស ហោតិ បត្ថយន្តស្ស ហោតិ បណិទហន្តស្ស ហោតីតិ ។

ផស្សៈ សម្រេចដោយការបរិភោគ តែងចម្រើន វេទនា តែងចម្រើន សញ្ញា តែងចម្រើន ចេតនា តែងចម្រើន ចិត្ត តែងចម្រើន សទ្ធា តែងចម្រើន វីរិយៈ តែងចម្រើន សតិ តែងចម្រើន សមាធិ តែងចម្រើន បញ្ញា តែងចម្រើនឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧០១] បុណ្យ សម្រេចដោយការបរិភោគ តែងចម្រើនឬ ។ អើ ។ បុណ្យ តែងចម្រើន ដូចជាវល្លិ (ឡើងដើមឈើ) ចម្រើនដូចជាពួរជ្រៃ ចម្រើនដូចជាដើមឈើ ចម្រើនដូចជាស្មៅ ចម្រើនដូចជាបាច់នៃស្មៅយាប្លង់ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧០២] បុណ្យ សម្រេចដោយការបរិភោគ តែងចម្រើនឬ ។ អើ ។ ទាយក ឲ្យទាន មិនពិចារណាទេ បុណ្យ មានដែរឬ ។ អើ ។ បុណ្យ របស់បុគ្គល កាលមិននឹកនា មិនអើពើ មិនពិចារណា មិនធ្វើទុកក្នុងចិត្ត មិនគិត មិនប្រាថ្នា មិនតម្កល់ចិត្តមាំ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ក្រែងបុណ្យ របស់បុគ្គល កាលនឹកនា អើពើ ពិចារណា ធ្វើទុកក្នុងចិត្ត គិត ប្រាថ្នា តម្កល់ចិត្តមាំ មានឬ ។

អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អាវជ្ជន្តស្ស ហោតិ អាភោគស្ស ហោតិ សមន្នាហរន្តស្ស ហោតិ មនសិការោន្តស្ស ហោតិ ចេតយន្តស្ស ហោតិ បត្ថយន្តស្ស ហោតិ បណិទហន្តស្ស ហោតិ នោ វត រេ វត្តព្វេ បរិភោគមយំ បុញ្ញំ វឌ្ឍតីតិ ។

[៧០៣] បរិភោគមយំ បុញ្ញំ វឌ្ឍតីតិ ។ អាមន្តា ។ ជាយតោ ជានំ ទត្វា កាមវិតក្កំ វិតក្កេតិ ព្យាបាទវិតក្កំ វិតក្កេតិ វិហឹសាវិតក្កំ វិតក្កេតិ ហោតិ បុញ្ញន្តិ ។ អាមន្តា ។ ទ្វិន្នំ ផស្សានំ ។ បេ ។ ទ្វិន្នំ ចិត្តានំ សមោធានំ ហោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ទ្វិន្នំ ផស្សានំ ។ បេ ។ ទ្វិន្នំ ចិត្តានំ សមោធានំ ហោតីតិ ។ អាមន្តា ។ កុសលាកុសលា សាវជ្ជានវជ្ជា ហីនប្បណីតា កណ្ហសុក្កសប្បដិភាគា ធម្មា សម្មុខីភាវំ អាគច្ឆន្តីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ កុសលាកុសលា សាវជ្ជានវជ្ជា ហីនប្បណីតា កណ្ហសុក្កសប្បដិភាគា ធម្មា សម្មុខីភាវំ អាគច្ឆន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ វុត្តំ ភគវតា ចត្តារិមានិ ភិក្ខវេ សុវិទូរវិទូរានិ ។ កតមានិ ចត្តារិ ។ នភញ្ច ភិក្ខវេ បឋវី ច

អើ ។ បើបុណ្យ របស់បុគ្គល កាលនឹកនា អើពើ ពិចារណា ធ្វើទុកក្នុងចិត្ត គិត ប្រាថ្នា តម្កល់ចិត្តមាំ មាន ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា បុណ្យ សម្រេចដោយការបរិភោគ តែងចម្រើនទេ ។

[៧០៣] បុណ្យ សម្រេចដោយការបរិភោគ តែងចម្រើនឬ ។ អើ ។ ទាយក ឲ្យទាន ហើយត្រិះរិះនូវកាមវិតក្កៈ ត្រិះរិះនូវព្យាបាទ-វិតក្កៈ ត្រិះរិះនូវវិហឹសាវិតក្កៈ បុណ្យ មានដែរឬ ។ អើ ។ ការប្រ-ជុំចុះ នៃផស្សៈទាំងពីរ ។ បេ ។ នៃចិត្តទាំងពីរ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ការប្រជុំចុះ នៃផស្សៈទាំងពីរ ។ បេ ។ នៃចិត្តទាំងពីរ មានឬ ។ អើ ។ ពួកធម៌ ជាកុសលនិងអកុសល មានទោសនិងមិនមានទោស ថោកទាបនិងឧត្តម មានចំណែកខ្មៅនិងចំណែកស មកកាន់ភាវៈចំពោះមុខឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ពួកធម៌ជាកុសលនិងអកុសល មានទោសនិងមិនមានទោស ថោកទាបនិងឧត្តម មានចំណែកខ្មៅនិងចំណែកស មកកាន់ភាវៈចំពោះមុខឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម្មជាតឆ្ងាយក្រៃលែងណាស់នេះ មាន ៤ យ៉ាង ។ ធម្មជាតឆ្ងាយក្រៃលែងណាស់ ទាំង៤ នោះ តើអ្វីខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មេឃនិងប្រឹថពី

ឥទំ បឋមំ សុវិទូរវិទូរំ ឱរិមញ្ច ភិក្ខវេ តីរំ សមុទ្ទស្ស បារិមញ្ច តីរំ ឥទំ ទុតិយំ សុវិទូរវិទូរំ យតោ ច ភិក្ខវេ វេរោចនោ អព្ភុទេតិ យត្ថ ច អត្ថមេតិ ឥទំ តតិយំ សុវិទូរវិទូរំ សតញ្ច ភិក្ខវេ ធម្មា អសតញ្ច ធម្មា ឥទំ ចតុត្ថំ សុវិទូរវិទូរំ ឥមានិ ខោ ភិក្ខវេ ចត្តារិ សុវិទូរវិទូរានីតិ

នភញ្ច ទូរេ បឋវី ច ទូរេ
បារំ សមុទ្ទស្ស តទាហុ ទូរេ
យតោ ច វេរោចនោ អព្ភុទេតិ
បភង្ករោ យត្ថ ច អត្ថមេតិ
តតោ ហវេ ទូរតរំ វទន្តិ
សតញ្ច ធម្មំ អសតញ្ច ធម្មំ
អព្យាយិកោ ហោតិ សតំ សមាគមោ
យាវម្បិ តិដ្ឋេយ្យ តថេវ ហោតិ
ខិប្បំ ហិ វេតិ អសតំ សមាគមោ
តស្មា សតំ ធម្មោ អសព្ភិ អារកាតិ

នេះ ជាធម្មជាតឆ្ងាយក្រៃលែងណាស់ទី ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រើយខាងអាយ និងត្រើយខាងនាយនៃសមុទ្រ នេះ ជាធម្មជាតឆ្ងាយក្រៃលែងណាស់ទី ២ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រះអាទិត្យ រះឡើងអំពីទីណា និងអស្តង្គតទៅក្នុងទីណា នេះ ជាធម្មជាតឆ្ងាយក្រៃលែងណាស់ទី ៣ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយរបស់ពួកសប្បុរស និងធម៌ទាំងឡាយរបស់ពួកអសប្បុរស នេះ ជាធម្មជាតឆ្ងាយក្រៃលែងណាស់ទី ៤ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម្មជាតឆ្ងាយក្រៃលែងណាស់ មាន ៤ យ៉ាងនេះឯង

ពពក (ឋិតនៅក្នុងទីឆ្ងាយ) ប្រឹថពី (ក៏ឋិតនៅ) ក្នុងទីឆ្ងាយពីគ្នា (អ្នកប្រាជ្ញ ពោល) នូវត្រើយសមុទ្រនោះ ថាឆ្ងាយ ព្រះអាទិត្យ រះឡើងអំពីទីណា ព្រះអាទិត្យ អស្តង្គតទៅក្នុងទីណា អ្នកប្រាជ្ញ ពោលនូវទីនោះ ថាជាទីឆ្ងាយក្រៃលែងអំពីទីនោះពិត បុគ្គលអ្នកសម្តែង នូវធម៌របស់ពួកសប្បុរស និងធម៌របស់ពួកអសប្បុរស រមែងមាន សមាគម របស់សប្បុរសទាំងឡាយ ឋិតនៅដរាបណា (បុគ្គលអ្នកសម្តែង) ក៏រមែងមាន ដរាបនោះ សមាគម របស់អសប្បុរសទាំងឡាយ រមែងសាបសូន្យទៅឆាប់រហ័ស ព្រោះហេតុនោះ ធម៌របស់សប្បុរសទាំងឡាយ ឆ្ងាយអំពីអសប្បុរសទាំងឡាយ

បរិភោគមយបុញ្ញកថា

អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ ន វត្តព្វំ កុសលាកុសលា សាវជ្ជានវជ្ជា ហីនប្បណីតា កណ្ហ-សុក្កសប្បដិភាគា ធម្មា សម្មុខីភាវំ អាគច្ឆន្តីតិ ។

[៧០៤] ន វត្តព្វំ បរិភោគមយំ បុញ្ញំ វឌ្ឍតីតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ វុត្តំ ភគវតា

អារាមរោបា វនរោបា យេ ជនា សេតុការកា
បបញ្ច ឧទបានញ្ច យេ ទទន្តិ ឧបស្សយំ
តេសំ ទិវា ច រត្តោ ច សទា បុញ្ញំ បវឌ្ឍតិ
ធម្មដ្ឋា សីលសម្បន្នា តេ ជនា សគ្គគាមិនោតិ

អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ បរិភោគ-មយំ បុញ្ញំ វឌ្ឍតីតិ ។

ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ អើ ។ ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា ពួកធម៌ ជាកុសលនិងអកុសល មានទោសនិងមិនមានទោស ថោកទាបនិងឧត្តម មានចំណែកខ្មៅនិងចំណែកស មកកាន់ភាវៈចំពោះមុខទេ ។

[៧០៤] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា បុណ្យ សម្រេចដោយការបរិភោគ តែងចម្រើនឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា

ជនទាំងឡាយណា ជាអ្នកដាំសួនច្បារ អ្នកដាំដើមឈើ អ្នកធ្វើស្ពាន ជនទាំងឡាយណា ឲ្យទាន ដាក់ទានទឹកផង អណ្តូងទឹកផង ទីសំណាក់អាស្រ័យផង បុណ្យ តែងចម្រើនដល់ជនទាំងនោះ ទាំងថ្ងៃទាំងយប់ សព្វកាល ជនទាំងនោះ ជាអ្នកតាំងនៅក្នុងធម៌ បរិបូណ៌ដោយសីល តែងទៅកាន់ឋានសួគ៌

ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ អើ ។ ព្រោះហេតុនោះ បុណ្យ សម្រេចដោយការបរិភោគ តែងចម្រើន ។

[៧០៥] ន វត្តព្វំ បរិភោគមយំ បុញ្ញំ វឌ្ឍតីតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ វុត្តំ ភគវតា ចត្តារោមេ ភិក្ខវេ បុញ្ញាភិសន្ទា កុសលាភិសន្ទា សុខស្សាហារា សោ-វគ្គិកា សុខវិបាកា សគ្គសំវត្តនិកា ឥដ្ឋាយ កន្តាយ មនាបាយ ហិតាយ សុខាយ សំវត្តន្តិ ។ កតមេ ចត្តារោ ។ យស្ស ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ចីវរំ បរិភុញ្ជមានោ អប្បមាណំ ចេតោសមាធឹ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ អប្បមាណោ តស្ស បុញ្ញាភិសន្ទោ កុសលាភិសន្ទោ សុខស្សាហារោ សោវគ្គិកោ សុខវិបាកោ សគ្គសំវត្ត-និកោ ឥដ្ឋាយ កន្តាយ មនាបាយ ហិតាយ សុខាយ សំវត្តតិ យស្ស ភិក្ខវេ ភិក្ខុ បិណ្ឌបាតំ បរិភុញ្ជ-មានោ ។ បេ ។ សេនាសនំ បរិភុញ្ជមានោ ។ បេ ។ គិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារំ បរិភុញ្ជមានោ អប្ប-មាណំ ចេតោសមាធឹ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ អប្ប-មាណោ តស្ស បុញ្ញាភិសន្ទោ កុសលាភិសន្ទោ

[៧០៥] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា បុណ្យ សម្រេចដោយការបរិភោគ តែងចម្រើនឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អានិសង្សនៃបុណ្យ អានិសង្សនៃកុសល ៤ យ៉ាងនេះ នាំមកនូវសេចក្តីសុខ ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឲ្យនូវអវយវៈដ៏ប្រសើរក្រៃលែង មានវិបាកជាសុខ ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឋានសួគ៌ រមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីប្រាថ្នា ដើម្បីសេចក្តីរីករាយ ដើម្បីសេចក្តីគាប់ចិត្ត ដើម្បីប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខ ។ អានិសង្សនៃបុណ្យ ៤ យ៉ាង តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ បរិភោគ (ប្រើប្រាស់) ចីវរ របស់ទាយកណា ហើយចូលកាន់ចេតោសមាធិ មានប្រមាណមិនបាន អានិសង្សនៃបុណ្យ អានិសង្សនៃកុសល នាំមកនូវសេចក្តីសុខ ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឲ្យនូវអវយវៈដ៏ប្រសើរក្រៃលែង មានវិបាកជាសុខ ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឋានសួគ៌ មានប្រមាណមិនបាន រមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីប្រាថ្នា ដើម្បីសេចក្តីរីករាយ ដើម្បីសេចក្តីគាប់ចិត្ត ដើម្បីប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខ ដល់ទាយកនោះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ បរិភោគបិណ្ឌបាត ។ បេ ។ បរិភោគសេនាសនៈ ។ បេ ។ បរិភោគគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារ របស់ទាយកណា ហើយចូលកាន់ចេតោ-សមាធិ មានប្រមាណមិនបាន អានិសង្សនៃបុណ្យ អានិសង្សនៃកុសល

បរិភោគមយបុញ្ញកថា

សុខស្សាហារោ សោវគ្គិកោ សុខវិបាកោ សគ្គសំវត្ត-និកោ ឥដ្ឋាយ កន្តាយ មនាបាយ ហិតាយ សុខាយ សំវត្តតិ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ ចត្តារោ បុញ្ញាភិសន្ទា កុសលាភិសន្ទា សុខស្សាហារា សោវគ្គិកា សុខ-វិបាកា សគ្គសំវត្តនិកា ឥដ្ឋាយ កន្តាយ មនាបាយ ហិតាយ សុខាយ សំវត្តន្តីតិ អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ បរិភោគមយំ បុញ្ញំ វឌ្ឍតីតិ ។

[៧០៦] បរិភោគមយំ បុញ្ញំ វឌ្ឍតីតិ ។ អាម-ន្តា ។ ទាយកោ ទានំ ទេតិ បដិគ្គាហកោ បដិគ្គ-ហេត្វា ន បរិភុញ្ជតិ ឆឌ្ឌេតិ វិស្សជ្ជេតិ ហោតិ បុញ្ញន្តិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ ទាយកោ ទានំ ទេតិ បដិគ្គាហកោ បដិគ្គហេត្វា ន បរិភុញ្ជតិ ឆឌ្ឌេតិ វិស្សជ្ជេតិ ហោតិ បុញ្ញំ នោ វត រេ វត្តព្វេ បរិភោគ-មយំ បុញ្ញំ វឌ្ឍតីតិ ។

[៧០៧] បរិភោគមយំ បុញ្ញំ វឌ្ឍតីតិ ។ អាមន្តា ។

នាំមកនូវសេចក្តីសុខ ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឲ្យនូវអវយវៈដ៏ប្រសើរក្រៃលែង មានវិបាកជាសុខ ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឋានសួគ៌ មានប្រមាណមិនបាន រមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីប្រាថ្នា ដើម្បីសេចក្តីរីករាយ ដើម្បីសេចក្តីគាប់ចិត្ត ដើម្បីប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខ ដល់ទាយកនោះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អានិសង្សនៃបុណ្យ អានិសង្សនៃកុសល ៤ យ៉ាងនេះឯង នាំមកនូវសេចក្តីសុខ ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឲ្យ នូវអវយវៈដ៏ប្រសើរក្រៃលែង មានវិបាកជាសុខ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីឋានសួគ៌ រមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីប្រាថ្នា ដើម្បីសេចក្តីរីករាយ ដើម្បីសេចក្តីគាប់ចិត្ត ដើម្បីប្រ-យោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខ ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ អើ ។ ព្រោះហេតុនោះ បុណ្យ សម្រេចដោយការបរិភោគ តែងចម្រើន ។

[៧០៦] បុណ្យ សម្រេចដោយការបរិភោគ តែងចម្រើនឬ ។ អើ ។ ទាយកឲ្យទាន បដិគ្គាហកៈទទួលហើយ មិនបរិភោគ លះបង់ចោល បុណ្យ រមែងមានឬ ។ អើ ។ បើទាយកឲ្យទាន បដិគ្គាហកៈទទួលហើយ មិនបរិភោគ លះបង់ចោល បុណ្យ រមែងមាន ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា បុណ្យ សម្រេចដោយការបរិភោគ តែងចម្រើនទេ ។

[៧០៧] បុណ្យ សម្រេចដោយការបរិភោគ តែងចម្រើនឬ ។ អើ ។

ទាយកោ ទានំ ទេតិ បដិគ្គាហកោ បដិគ្គហិតេ រាជានោ វា ហរន្តិ ចោរា វា ហរន្តិ អគ្គិ វា ទហតិ ឧទកំ វា វហតិ អប្បិយា វា ទាយាទា ហរន្តិ ហោតិ បុញ្ញន្តិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ ទាយកោ ទានំ ទេតិ បដិគ្គាហកោ បដិគ្គហិតេ រាជានោ វា ហរន្តិ ចោរា វា ហរន្តិ អគ្គិ វា ទហតិ ឧទកំ វា វហតិ អប្បិយា វា ទាយាទា ហរន្តិ ហោតិ បុញ្ញំ នោ វត រេ វត្តព្វេ បរិភោគមយំ បុញ្ញំ វឌ្ឍតីតិ ។

បរិភោគមយបុញ្ញកថា ។

ឥតោ ទិន្នកថា

[៧០៨] ឥតោ ទិន្នេន តត្ថ យាបេន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ ឥតោ ចីវរំ ទេន្តិ តំ ចីវរំ តត្ថ បរិភុញ្ជន្តីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ឥតោ បិណ្ឌបាតំ ទេន្តិ ឥតោ សេនាសនំ ទេន្តិ ឥតោ គិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារំ ទេន្តិ ឥតោ ខាទនីយំ ទេន្តិ ឥតោ ភោជនីយំ ទេន្តិ ឥតោ បានីយំ ទេន្តិ

ទាយកឲ្យទាន កាលបើបដិគ្គាហកៈ ទទួលហើយ ពួកស្តេចយកទៅក្តី ពួកចោរលួចយកទៅក្តី ភ្លើងឆេះក្តី ទឹកបន្សាត់ទៅក្តី ពួកទាយាទៈមិនជាទីស្រឡាញ់យកទៅក្តី បុណ្យ រមែងមានឬ ។ អើ ។ បើទាយកឲ្យទាន កាលបើបដិគ្គាហកៈ ទទួលហើយ ពួកស្តេចយកទៅក្តី ពួកចោរលួចទៅក្តី ភ្លើងឆេះក្តី ទឹកបន្សាត់ទៅក្តី ពួកទាយាទៈមិនជាទីស្រឡាញ់យកទៅក្តី បុណ្យ រមែងមាន ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរនិយាយថា បុណ្យ សម្រេចដោយការបរិភោគ តែងចម្រើនទេ ។

ចប់ បរិភោគមយបុញ្ញកថា ។

ឥតោទិន្នកថា

[៧០៨] ពួកប្រេត ញុំាំងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ ក្នុងបេតវិស័យនោះ ដោយទានដែលញាតិឲ្យហើយ អំពីមនុស្សលោកនេះ បានដែរឬ ។ អើ ។ ញាតិទាំងឡាយ ឲ្យចីវរ អំពីមនុស្សលោកនេះ ពួកប្រេតបរិភោគចីវរនោះ ក្នុងបេតវិស័យនោះបានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ពួកញាតិ ឲ្យបិណ្ឌបាត អំពីមនុស្សលោកនេះ ឲ្យសេនាសនៈ អំពីមនុស្សលោកនេះ ឲ្យគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារ អំពីមនុស្សលោកនេះ ឲ្យវត្ថុគួរទំពាស៊ី អំពីមនុស្សលោកនេះ ឲ្យវត្ថុគួរបរិភោគ អំពីមនុស្សលោកនេះ ឲ្យទឹកគួរផឹក អំពីមនុស្សលោកនេះ

តំ ចាជីយំ តត្ថ បរិកុញ្ជន្តីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៧០៩] ឥតោ ជិន្នេន តត្ថ យាបេន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ អញ្ញោ អញ្ញស្ស ការកោ បរកតំ សុខទុក្ខំ អញ្ញោ ករោតិ អញ្ញោ បដិសំវេទេតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៧១០] ន វត្តព្វំ ឥតោ ជិន្នេន តត្ថ យាបេន្តី-តិ ។ អាមន្តា ។ ននុ បេតា អត្តនោ អត្ថាយ ជានំ ទេន្តំ អនុមោទន្តិ ចិត្តំ បសាទេន្តិ បីតឹ ឧប្បាទេន្តិ សោមនស្សំ បដិលភន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ បេតា អត្តនោ អត្ថាយ ជានំ ទេន្តំ អនុមោទន្តិ ចិត្តំ បសា-ទេន្តិ បីតឹ ឧប្បាទេន្តិ សោមនស្សំ បដិលភន្តិ តេន វត វេ វត្តព្វេ ឥតោ ជិន្នេន តត្ថ យាបេន្តីតិ ។

ពួកប្រេត បរិភោគទឹកគួរផឹកនោះ ក្នុងបេតវិស័យនោះបានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧០៩] ពួកប្រេត ញ៉ាំងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ ក្នុងបេតវិស័យនោះ ដោយទានដែលញាតិឲ្យហើយ អំពីមនុស្សលោកនេះបានឬ ។ អើ ។ បុគ្គលដទៃ ជាអ្នកធ្វើនូវបុគ្គលដទៃ សុខទុក្ខដែលបុគ្គលដទៃធ្វើ បុគ្គលដទៃ ធ្វើ បុគ្គលដទៃ ទទួលឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧១០] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា ពួកប្រេត ញ៉ាំងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ ក្នុងបេតវិស័យនោះ ដោយទានដែលញាតិឲ្យហើយ អំពីមនុស្សលោកនេះទេឬ ។ អើ ។ ក្រែងពួកប្រេត អនុមោទនា នូវទានដែលញាតិកាលឲ្យ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន ហើយញ៉ាំងចិត្តឲ្យជ្រះថ្លា ញ៉ាំងបីតិឲ្យកើតឡើង បានចំពោះនូវសោមនស្សឬ ។ អើ ។ បើពួកប្រេត អនុមោទនា នូវទាន ដែលញាតិកាលឲ្យ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន ហើយញ៉ាំងចិត្តឲ្យជ្រះថ្លា ញ៉ាំងបីតិឲ្យកើតឡើង បានចំពោះនូវសោមនស្ស ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា ពួកប្រេត ញ៉ាំងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ ក្នុងបេតវិស័យនោះ ដោយទានដែលញាតិឲ្យហើយ អំពីមនុស្សលោកនេះបាន ។

[៧១១] ន វត្តព្វំ ឥតោ ទិន្នេន តត្ថ យាបេន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ វុត្តំ ភគវតា

ឧណ្ណតេ ឧទកំ វុដ្ឋំ យថា និន្នំ បវត្តតិ
ឯវមេវ ឥតោ ទិន្នំ បេតានំ ឧបកប្បតិ
យថា វារិវហា បូរា បរិបូរេន្តិ សាគរំ
ឯវមេវ ឥតោ ទិន្នំ បេតានំ ឧបកប្បតិ
ន ហិ តត្ថ កសី អត្ថិ គោរក្ខេត្ថ ន វិជ្ជតិ
វណិជ្ជា តាទិសី នត្ថិ ហិរញ្ញេន កយាកយំ
ឥតោ ទិន្នេន យាបេន្តិ បេតា កាលកតា តហិន្តិ

[៧១១] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា ពួកប្រេត ញុំាងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ ក្នុងបេតវិស័យនោះ ដោយទានដែលញាតិឲ្យហើយ អំពីមនុស្សលោកនេះ បានឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា

ទឹកភ្លៀង ដែលមហាមេឃបង្អុរចុះហើយ ក្នុងទីទួល រមែងហូរទៅកាន់ទំនាប ដូចម្តេចមិញ ទានដែលបុគ្គលឲ្យហើយ អំពីលោកនេះ ក៏រមែងសម្រេចផល ដល់ប្រេតទាំងឡាយ ដូច្នោះឯង ផ្លូវទឹកដ៏ពេញ រមែងញុំាងសាគរគឺសមុទ្រ ឲ្យពេញព្រៀប ដូចម្តេចមិញ ទានដែលបុគ្គលឲ្យហើយ អំពីមនុស្សលោកនេះ ក៏រមែងសម្រេចផល ដល់ប្រេតទាំង-ឡាយ ដូច្នោះឯង ការភ្ជួររាស់ ក៏មិនមាន ក្នុងបេតវិស័យនោះ ការរក្សាគោ ក៏មិនមាន ក្នុងបេតវិស័យនោះ ការជួញប្រែជាហេតុបាននូវសម្បត្តិ ប្រាកដដូច្នោះ ក៏មិនមាន ការលក់ទិញ ផ្លាស់ប្តូរដោយប្រាក់ ក៏មិនមាន ពួកប្រេតកាលធ្វើកាលកិរិយាទៅកើត ក្នុងបេតវិស័យនោះ រមែងញុំាងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ ដោយទានដែលញាតិឲ្យហើយ អំពីមនុស្សលោកនេះបាន

អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ ឥតោ ទិន្នេន តត្ថ យាបេន្តីតិ ។

[៧១២] ន វត្តព្វំ ឥតោ ទិន្នេន តត្ថ យាបេន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ វុត្តំ ភគវតា បញ្ចិមានិ ភិក្ខវេ ឋានានិ សម្បស្សន្តា មាតាបិតរោ បុត្តំ ឥច្ឆន្តិ កុលេ ជាយមានំ ។ កតមានិ បញ្ច ។ ភតោ វា នោ ភរិស្សតិ កិច្ចំ វា នោ ករិស្សតិ កុលវំសោ ចិរំ ឋស្សតិ ទាយជ្ជំ បដិបជ្ជតិ អថ វា បន បេតានំ កាលកតានំ ទក្ខិណំ អនុប្បទស្សតីតិ ឥមានិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ច ឋានានិ សម្បស្សន្តា មាតាបិតរោ បុត្តំ ឥច្ឆន្តិ កុលេ ជាយមានន្តិ

បញ្ច ឋានានិ សម្បស្សំ បុត្តំ ឥច្ឆន្តិ បណ្ឌិតា
ភតោ វា នោ ភរិស្សតិ កិច្ចំ វា នោ ករិស្សតិ

ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្របុ ។ អើ ។ ព្រោះហេតុនោះ ពួកប្រេត ញ៉ាំងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ ក្នុងបេតវិស័យនោះ ដោយទានដែលញាតិឲ្យហើយ អំពីមនុស្សលោកនេះបាន ។

[៧១២] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា ពួកប្រេត ញ៉ាំងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ ក្នុងបេតវិស័យ ដោយទានដែលញាតិឲ្យហើយ អំពីមនុស្ស-លោកនេះទេឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មាតានិងបិតា កាលឃើញច្បាស់ នូវស្ថាន ៥ យ៉ាងនេះ ទើបប្រាថ្នាបុត្រ ដែលកើតក្នុងត្រកូល ។ ស្ថានទាំង ៥ យ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺបុត្រដែលយើងចិញ្ចឹមហើយ នឹងចិញ្ចឹមយើងវិញ ១ នឹងធ្វើកិច្ចរបស់យើង ១ វង្សត្រកូលនឹងឋិតនៅអស់កាលយូរ ១ បុត្រនឹងទទួលគ្រប់គ្រងមត៌ក ១ មួយទៀត បុត្រនឹងឧទ្ទិសបញ្ជូនទក្ខិណាទានដល់យើង ដែលធ្វើកាលកិរិយាទៅកើត ក្នុងបរលោកនាយ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មាតានិងបិតា កាលឃើញច្បាស់ នូវស្ថានទាំង ៥ យ៉ាងនេះឯង ទើបប្រាថ្នាបុត្រដែលកើត ក្នុងត្រកូល

បណ្ឌិតទាំងឡាយ កាលបើឃើញច្បាស់ នូវស្ថាន ទាំង ៥
យ៉ាងហើយ ទើបប្រាថ្នាបុត្រ (ដោយគិតថា) បុត្រដែលយើង
ចិញ្ចឹមហើយ នឹងចិញ្ចឹមយើងវិញ ១ នឹងធ្វើកិច្ចរបស់យើង ១

កុសលំសោ ចិរំ តិដ្ឋេ ទាយជ្ជំ បដិបជ្ជតិ
អថ វា បន បេតានំ ទក្ខិណំ អនុប្បទស្សតិ
ឋានានេតានិ សម្បស្សំ បុត្តំ ឥច្ឆន្តិ បណ្ឌិតា
តស្មា សន្តោ សប្បុរិសា កតញ្ញូ កតវេទិនោ
ភរន្តិ មាតាបិតរោ បុព្វេ កតមនុស្សរំ
ករោន្តិ តេសំ កិច្ចានិ យថា តំ បុព្វការិនំ
ឱវាទការី ភតបោសី កុលវំសំ អហាបយំ
សទ្ធោ សីលេន សម្បន្នោ បុត្តោ ហោតិ បសំសិយោតិ

អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ ឥតោ ទិន្នេន តត្ថ យាបេន្តីតិ ។

ឥតោ ទិន្នកថា ។

វង្សត្រកូលគប្បីឋិតនៅអស់កាលយូរ ១ បុត្រនឹងទទួលគ្រប់គ្រងមត៌ក ១ មួយទៀត បុត្រនឹងឧទ្ទិសបញ្ជូនទក្ខិណាទានដល់យើង ដែលធ្វើកាលកិរិយាទៅកើត ក្នុងបរលោក ១ បណ្ឌិតទាំងឡាយ កាលបើឃើញច្បាស់ នូវស្ថានទាំង ៥ យ៉ាងនេះឯង ទើបប្រាថ្នាបុត្រ ព្រោះហេតុនោះ សប្បុរសទាំងឡាយ មានចិត្តរម្ងាប់ហើយ អ្នកដឹងនូវឧបការគុណដែលគេធ្វើហើយប្រាកដ កាលរឭកឃើញ នូវឧបការ-គុណដែលមាតាបិតាធ្វើហើយ ក្នុងកាលមុន រមែងចិញ្ចឹមមាតាបិតា ធ្វើកិច្ចទាំងឡាយ ដល់មាតានិងបិតាទាំងនោះ ដែលជាបុព្វការី ដោយពិត បុត្រជាអ្នកធ្វើតាមឱវាទ អ្នកចិញ្ចឹមមាតាបិតា ដែលចិញ្ចឹមខ្លួន ញុំាំងវង្សត្រកូល មិនឲ្យវិនាស ជាអ្នកមានសទ្ធា បរិបូណ៌ដោយសីល អ្នកប្រាជ្ញរមែងសរសើរ ។

ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្របុ ។ អើ ។ ព្រោះហេតុនោះ ពួកប្រេតញុំាំងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ ក្នុងបេតវិស័យនោះ ដោយទានដែលញាតិឲ្យហើយ អំពីមនុស្សលោកនេះ ។

ចប់ ឥតោទិន្នកថា ។

បឋវី កម្មវិបាកោតិកថា

[៧១៣] បឋវី កម្មវិចាកោតិ ។ អាមន្តា ។ សុខវេទនិយា ទុក្ខវេទនិយា អទុក្ខមសុខវេទនិយា សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តា ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តា អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តា ផស្សេន សម្បយុត្តា វេទនាយ សម្បយុត្តា សញ្ញាយ សម្បយុត្តា ចេតនាយ សម្បយុត្តា ចិត្តេន សម្បយុត្តា សារម្មណា អត្ថិ តាយ អាវដ្ដនា អាភោគោ សមន្នាហារោ មនសិការោ ចេតនា បត្ថនា បណិធីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ននុ ន សុខវេទនិយា ន ទុក្ខវេទនិយា ន អទុក្ខមសុខវេទនិយា ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តា ន ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តា ន អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តា ន ផស្សេន សម្បយុត្តា ន វេទនាយ សម្បយុត្តា ន សញ្ញាយ សម្បយុត្តា ន ចេតនាយ សម្បយុត្តា ន ចិត្តេន សម្បយុត្តា អនារម្មណា នត្ថិ តាយ អាវដ្ដនា អាភោគោ សមន្នាហារោ មនសិការោ

បបរីកម្មវិបាកោតិកថា

[៧១៣] ប្រឹថពី ជាវិបាក (ផល) នៃកម្មឬ ។ អើ ។ ប្រឹថពី គួរដល់ការរងសុខ គួរដល់ការរងទុក្ខ គួដល់ការរងអារម្មណ៍ មិនជាទុក្ខ មិនជាសុខ ប្រកបដោយសុខវេទនា ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា ប្រកបដោយផស្សៈ ប្រកបដោយវេទនា ប្រកបដោយសញ្ញា ប្រកបដោយចេតនា ប្រកបដោយចិត្ត ជាធម្មជាតិប្រកបដោយអារម្មណ៍ ការនឹកនា ការអើពើ ការពិចារណា ការធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ការគិត ការប្រាថ្នា ការតាំងទុក (នូវសេចក្តីប្រាថ្នា) នៃប្រឹថពីនោះ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ក្រែងប្រឹថពី មិនគួរដល់ការរងសុខ មិនគួរដល់ការរងទុក្ខ មិនគួរដល់ការរងអារម្មណ៍ មិនជាទុក្ខ មិនជាសុខ មិនប្រកបដោយសុខវេទនា មិនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា មិនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា មិនប្រកបដោយផស្សៈ មិនប្រកបដោយវេទនា មិនប្រកបដោយសញ្ញា មិនប្រកបដោយចេតនា មិនប្រកបដោយចិត្ត ជាធម្មជាតិមិនមានអារម្មណ៍ ការនឹកនា ការអើពើ ការពិចារណា ការធ្វើទុកក្នុងចិត្ត

ចេតនា បត្តនា បណិធីតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ ន សុខវេទនិយា ន ទុក្ខវេទនិយា ។ បេ ។ អនារម្មណា នត្ថិ តាយ អាវដ្ដនា ។ បេ ។ បណិធិ នោ វត រេ វត្តព្វេ បបវី កម្មវិចាកោតិ ។

[៧១៤] ផស្សោ កម្មវិចាកោ ផស្សោ សុខវេទនិយោ ទុក្ខវេទនិយោ អទុក្ខមសុខវេទនិយោ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ទុក្ខាយ ។ បេ ។ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ផស្សេន សម្បយុត្តោ វេទនាយ សម្បយុត្តោ សញ្ញាយ សម្បយុត្តោ ចេតនាយ សម្បយុត្តោ ចិត្តេន សម្បយុត្តោ សារម្មណោ អត្ថិ តស្ស អាវដ្ដនា ។ បេ ។ បណិធីតិ ។ អាមន្តា ។ បបវី កម្មវិចាកោ បបវី សុខវេទនិយា ទុក្ខវេទនិយា អទុក្ខមសុខវេទនិយា សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តា ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តា អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តា ផស្សេន សម្បយុត្តា វេទនាយ សម្បយុត្តា សញ្ញាយ

ការគិត ការប្រាថ្នា ការតាំងទុក (នូវសេចក្តីប្រាថ្នា) នៃប្រីថពីនោះ មិនមានទេឬ ។ អើ ។ បើប្រីថពី មិនគួរដល់ការរង់សុខ មិនគួរដល់ការរង់ទុក្ខ ។ បេ ។ ជាធម្មជាតមិនមានអារម្មណ៍ ការនឹក ។ បេ ។ ការតាំងទុក (នូវសេចក្តីប្រាថ្នា) នៃប្រីថពីនោះ មិនមានទេ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា ប្រីថពី ជាវិបាកនៃកម្មទេ ។

[៧១៤] ផស្សៈ ជាវិបាកនៃកម្ម ផស្សៈ គួរដល់ការរង់សុខ គួរដល់ការរង់ទុក្ខ គួរដល់ការរង់អារម្មណ៍ មិនជាទុក្ខមិនជាសុខ ប្រកបដោយសុខវេទនា ដោយទុក្ខវេទនា ។ បេ ។ ប្រកបដោយអទុក្ខមសុខ-វេទនា ប្រកបដោយផស្សៈ ប្រកបដោយវេទនា ប្រកបដោយសញ្ញា ប្រកបដោយចេតនា ប្រកបដោយចិត្ត ជាសភាវៈប្រកបដោយអារម្មណ៍ ការនឹកនា ។ បេ ។ ការតាំងទុក (នូវសេចក្តីប្រាថ្នា) នៃផស្សៈនោះ មានដែរឬ ។ អើ ។ ប្រីថពី ជាវិបាកនៃកម្ម ប្រីថពី គួរដល់ការរង់សុខ គួរដល់ការរង់ទុក្ខ គួរដល់ការរង់អារម្មណ៍ មិនជាទុក្ខមិនជាសុខ ប្រកបដោយសុខវេទនា ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ប្រកបដោយអទុក្ខម-សុខវេទនា ប្រកបដោយផស្សៈ ប្រកបដោយវេទនា ប្រកបដោយសញ្ញា

សម្បយុត្តា ចេតនាយ សម្បយុត្តា ចិត្តេន សម្បយុត្តា សារម្មណា អត្ថិ តាយ អាវជ្ជនា អាភោគោ សមន្នាហារោ មនសិការោ ចេតនា បត្ថនា បណិធីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៧១៥] បឋវី កម្មវិបាកោ បឋវី ន សុខវេទនិយា ន ទុក្ខវេទនិយា ។ បេ ។ អនារម្មណា នត្ថិ តាយ អាវជ្ជនា ។ បេ ។ បណិធីតិ ។ អាមន្តា ។ ផស្សោ កម្មវិបាកោ ផស្សោ ន សុខវេទនិយោ ន ទុក្ខវេទនិយោ ។ បេ ។ អនារម្មណោ នត្ថិ តស្ស អាវជ្ជនា ។ បេ ។ បណិធីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៧១៦] បឋវី កម្មវិបាកោតិ ។ អាមន្តា ។ បឋវី បគ្គហនិគ្គហូបគា ឆេទនភេទនូបគាតិ ។ អាមន្តា ។ កម្មវិបាកោ បគ្គហនិគ្គហូបគោ ឆេទនភេទនូបគោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៧១៧] លព្ភា បឋវី កេតុំ វិកេតុំ អាចយេតុំ ឱចិនិតុំ វិចិនិតុន្តិ ។ អាមន្តា ។ លព្ភា កម្មវិបាកោ

ប្រកបដោយចេតនា ប្រកបដោយចិត្ត ជាធម្មជាតិប្រកបដោយអារម្មណ៍ ការនឹកនា ការអើពើ ការពិចារណា ការធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ការគិត ការប្រាថ្នា ការតាំងទុក (នូវសេចក្ដីប្រាថ្នា) នៃប្រឹថពីនោះ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧១៥] ប្រឹថពី ជាវិបាកនៃកម្ម ប្រឹថពី មិនគួរដល់ការរង សុខ មិនគួរដល់ការរងទុក្ខ ។ បេ ។ ជាធម្មជាតិមិនមានអារម្មណ៍ ការនឹកនា ។ បេ ។ ការតាំងទុក (នូវសេចក្ដីប្រាថ្នា) នៃប្រឹថពីនោះ មិនមានទេឬ ។ អើ ។ ផស្សៈ ជាវិបាកនៃកម្ម ផស្សៈ មិនគួរដល់ការរង សុខ មិនគួរដល់ការរងទុក្ខ ។ បេ ។ ជាសភាវៈមិនមានអារម្មណ៍ ការនឹកនា ។ បេ ។ ការតាំងទុក (នូវសេចក្ដីប្រាថ្នា) នៃផស្សៈនោះ មិនមានទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧១៦] ប្រឹថពី ជាវិបាកនៃកម្មឬ ។ អើ ។ ប្រឹថពី គួរដល់ការលើកឡើងនិងការដាក់ចុះ គួរដល់ការដាច់បង់និងការបែកធ្លាយដែរឬ ។ អើ ។ វិបាកនៃកម្ម គួរដល់ការលើកឡើងនិងការដាក់ចុះ គួរដល់ការដាច់បង់និងការបែកធ្លាយដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧១៧] ប្រឹថពី បុគ្គលគប្បីបាន ដើម្បីទិញ ដើម្បីលក់ ដើម្បីតម្កល់ទុក ដើម្បីសន្សំទុក ដើម្បីជ្រើសរើសដែរឬ ។ អើ ។ វិបាកនៃកម្ម

កោតុំ វិកោតុំ អាបេតុំ ឱចិនិតុំ វិចិនិតុន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៧១៨] បថវី បរេសំ សាធារណាតិ ។ អាមន្តា ។ កម្មវិបាកោ បរេសំ សាធារណោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៧១៩] កម្មវិបាកោ បរេសំ សាធារណោតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ វុត្តំ ភគវតា

អសាធារណមញ្ញេសំ អចោរហរណោ និធិ
កយិរាថ មច្ចោ បុញ្ញានិ ស វេ សុចរិតំ ចរេតិ

អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ ន វត្តព្វំ កម្មវិបាកោ បរេសំ សាធារណោតិ ។

[៧២០] បថវី កម្មវិបាកោតិ ។ អាមន្តា ។ បឋមំ បថវី សណ្ឋាតិ បច្ឆា សត្តា ឧប្បជ្ជន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ បឋមំ វិបាកោ ឧប្បជ្ជតិ បច្ឆា វិបាកប្បជនិកាយ កម្មំ ករោន្តីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៧២១] បថវី សព្វសត្តានំ កម្មវិបាកោតិ ។ អាមន្តា ។ សព្វេ សត្តា បថវឹ បរិភុញ្ជន្តីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ

បុគ្គលគប្បីបាន ដើម្បីទិញ ដើម្បីលក់ ដើម្បីតម្កល់ទុក ដើម្បីសន្សំទុក ដើម្បីជ្រើសរើសដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧១៨] ប្រឹថពី ជាសាធារណៈ ដល់ពួកសត្វដទៃដែរឬ ។ អើ ។ វិបាកនៃកម្ម ជាសាធារណៈ ដល់ពួកសត្វដទៃដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧១៩] វិបាកនៃកម្ម ជាសាធារណៈ ដល់ពួកសត្វដទៃដែរឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា

កំណប់ទ្រព្យគឺបុណ្យ មិនជាសាធារណៈ ដល់ពួកសត្វដទៃ
ទេ ចោរលួចយកមិនបានទេ សត្វនោះ គប្បីធ្វើបុណ្យទាំង-
ឡាយ គប្បីប្រព្រឹត្តធម៌នោះ ឲ្យសុចរិតដោយពិត

ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ អើ ។ ព្រោះហេតុនោះ អ្នកមិនគួរពោលថា វិបាកនៃកម្ម ជាសាធារណៈ ដល់ពួកសត្វដទៃទេ ។

[៧២០] ប្រឹថពី ជាវិបាកនៃកម្មឬ ។ អើ ។ ប្រឹថពី តាំងនៅមុន ហើយទើបសត្វទាំងឡាយ កើតឡើងជាខាងក្រោយឬ ។ អើ ។ វិបាក កើតឡើងមុន ទើបសត្វទាំងឡាយ ធ្វើកម្ម ដើម្បីបាននូវវិបាកក្នុងកាលជាខាងក្រោយឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧២១] ប្រឹថពី ជាវិបាកនៃកម្ម របស់សត្វទាំងអស់ឬ ។ អើ ។ សត្វទាំងអស់ បរិភោគប្រឹថពីឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ

២៩៩

។ បេ ។ សព្វេ សត្តា បឋវឹ បរិភុញ្ជន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ កេចិ បឋវឹ បរិភុញ្ជិត្វា បរិនិព្វាយន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ កេចិ កម្មវិបាកំ អខេបេត្វា បរិនិព្វាយន្តីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៧២២] បឋវី ចក្កវត្តិសត្តស្ស កម្មវិបាកោតិ ។ អាមន្តា ។ អញ្ញេ សត្តា បឋវឹ បរិភុញ្ជន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ ចក្កវត្តិសត្តស្ស កម្មវិបាកំ អញ្ញេ សត្តា បរិភុញ្ជន្តីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ចក្កវត្តិសត្តស្ស កម្មវិបាកំ អញ្ញេ សត្តា បរិភុញ្ជន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ ចក្កវត្តិសត្តស្ស ផស្សំ វេទនំ សញ្ញំ ចេតនំ ចិត្តំ សទ្ធំ វីរិយំ សតឹ សមាធឹ បញ្ញំ អញ្ញេ សត្តា បរិភុញ្ជន្តីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៧២៣] ន វត្តព្វំ បឋវី កម្មវិបាកោតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ អត្ថិ ឥស្សរិយសំវត្តនិយំ កម្មំ អធិបច្ចសំវត្តនិយំ កម្មន្តិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អត្ថិ ឥស្សរិយសំវត្តនិយំ កម្មំ អធិបច្ចសំវត្តនិយំ កម្មំ តេន វត រេ វត្តព្វេ បឋវី កម្មវិបាកោតិ ។

បឋវី កម្មវិបាកោតិកថា ។

។ បេ ។ សត្វទាំងអស់ បរិភោគប្រឹថពីឬ ។ អើ ។ សត្វពួកខ្លះ បរិភោគប្រឹថពី ហើយរលត់ទៅ មានដែរឬ ។ អើ ។ សត្វពួកខ្លះ ញុំាងវិបាកនៃកម្មមិនឲ្យអស់ទៅ ហើយរលត់ទៅ មានដែឬ ។ អ្នកមិន គួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧២២] ប្រឹថពី ជាវិបាកនៃកម្ម របស់សត្វជាចក្រពត្តិឬ ។ អើ ។ ពួកសត្វដទៃ បរិភោគប្រឹថពីឬ ។ អើ ។ ពួកសត្វដទៃ បរិភោគវិបាកនៃកម្ម របស់សត្វជាចក្រពត្តិឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាង នេះទេ ។ បេ ។ ពួកសត្វដទៃ បរិភោគវិបាកនៃកម្ម របស់សត្វជាចក្រ-ពត្តិឬ ។ អើ ។ ពួកសត្វដទៃ បរិភោគផស្សៈ វេទនា សញ្ញា ចេតនា ចិត្ត សទ្ធា វីរិយៈ សតិ សមាធិ បញ្ញា របស់សត្វជា ចក្រពត្តិឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧២៣] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា ប្រឹថពី ជាវិបាកនៃកម្មទេឬ ។ អើ ។ ក្រែងកម្មដែលគួរដល់ការប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីភាវៈនៃខ្លួនជាឥស្សរៈ កម្មដែលគួរដល់ការប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីភាវៈនៃខ្លួនជាអធិបតី មានដែរឬ ។ អើ ។ បើកម្មដែលគួរដល់ការប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីភាវៈនៃខ្លួនជាឥស្សរៈ កម្ម ដែលគួរដល់ការប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីភាវៈនៃខ្លួនជាអធិបតី រមែងមាន ម្នាល អ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា ប្រឹថពី ជាវិបាកនៃកម្ម ។

ចប់ បឋវីកម្មវិបាកោតិកថា ។

ជរាមរណំ វិបាកោតិកថា

[៧៦៤] ជរាមរណំ វិបាកោតិ ។ អាមន្តា ។ សុខវេទនិយំ ទុក្ខវេទនិយំ អទុក្ខមសុខវេទនិយំ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ផស្សេន សម្បយុត្តំ វេទនាយ សម្បយុត្តំ សញ្ញាយ សម្បយុត្តំ ចេតនាយ សម្បយុត្តំ ចិត្តេន សម្បយុត្តំ សារម្មណំ អត្ថិ តស្ស អាវដ្ដនា អាភោគោ សមន្នាហារោ មនសិការោ ចេតនា បត្ថនា បណិធីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ននុ ន សុខវេទនិយំ ន ទុក្ខវេទនិយំ ។ បេ ។ អនារម្មណំ នត្ថិ តស្ស អាវដ្ដនា ។ បេ ។ បណិធីតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ ន សុខវេទនិយំ ន ទុក្ខវេទនិយំ ។ បេ ។ អនារម្មណំ នត្ថិ តស្ស អាវដ្ដនា ។ បេ ។ បណិធិ នោ វត រេ វត្តព្វេ ជរាមរណំ វិបាកោតិ ។

ជរាមរណវិបាកោតិកថា

[៧២៤] *ជរានិងមរណៈ ជាវិបាកឬ ។ អើ ។ ជរានិងមរណៈ គួរដល់ការរងសុខ គួរដល់ការរងទុក្ខ គួរដល់ការរងអារម្មណ៍ មិនជាទុក្ខ មិនជាសុខ ប្រកបដោយសុខវេទនា ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ប្រកបដោយ អទុក្ខមសុខវេទនា ប្រកបដោយផស្សៈ ប្រកបដោយវេទនា ប្រកបដោយ សញ្ញា ប្រកបដោយចេតនា ប្រកបដោយចិត្ត ជាធម្មជាតប្រកបដោយ អារម្មណ៍ ការនឹកនា ការអើពើ ការពិចារណា ការធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ការ គិត ការប្រាថ្នា ការតាំងទុក (នូវសេចក្ដីប្រាថ្នា) នៃជរានិងមរណៈ នោះ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ក្រែងជរានិង មរណៈ មិនគួរដល់ការរងសុខ មិនគួរដល់ការរងទុក្ខ ។ បេ ។ ជាធម្ម-ជាតមិនមានអារម្មណ៍ ការនឹកនា ។ បេ ។ ការតាំងទុក (នូវសេចក្ដី ប្រាថ្នា) នៃជរានិងមរណៈនោះ មិនមានទេឬ ។ អើ ។ បើជរានិង មរណៈ មិនគួរដល់ការរងសុខ មិនគួរដល់ការរងទុក្ខ ។ បេ ។ ជាធម្ម-ជាតមិនមានអារម្មណ៍ ការនឹកនា ។ បេ ។ ការតាំងទុក (នូវសេចក្ដី ប្រាថ្នា) នៃជរានិងមរណៈនោះ មិនមានទេ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នក មិនគួរពោលថា ជរានិងមរណៈ ជាវិបាកទេ ។*

៣០១

ជរាមរណំ វិបាកោតិកថា

[៧២៥] ផស្សោ វិចាកោ ផស្សោ សុខវេទនិយោ ទុក្ខវេទនិយោ ។ បេ ។ សារម្មណោ អត្ថិ តស្ស អាវជ្ជនា ។ បេ ។ បណិធីតិ ។ អាមន្តា ។ ជរាមរណំ វិចាកោ ជរាមរណំ សុខវេទនិយំ ទុក្ខវេទនិយំ ។ បេ ។ សារម្មណំ អត្ថិ តស្ស អាវជ្ជនា ។ បេ ។ បណិធីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៧២៦] ជរាមរណំ វិចាកោ ជរាមរណំ ន សុខវេទនិយំ ន ទុក្ខវេទនិយំ ។ បេ ។ អនារម្មណំ នត្ថិ តស្ស អាវជ្ជនា ។ បេ ។ បណិធីតិ ។ អាមន្តា ។ ផស្សោ វិចាកោ ផស្សោ ន សុខវេទនិយោ ន ទុក្ខវេទនិយោ ។ បេ ។ អនារម្មណោ នត្ថិ តស្ស អាវជ្ជនា ។ បេ ។ បណិធីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៧២៧] អកុសលានំ ធម្មានំ ជរាមរណំ អកុសលានំ ធម្មានំ វិចាកោតិ ។ អាមន្តា ។ កុសលានំ ធម្មានំ ជរាមរណំ កុសលានំ ធម្មានំ វិចាកោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

ជរាមរណកម្មវិបាកោតិកថា

[៧២៥] ផស្សៈ ជាវិបាក ផស្សៈ គួរដល់ការរងសុខ គួរដល់ការរងទុក្ខ ។ បេ ។ ជាសភាវៈប្រកបដោយអារម្មណ៍ ការនឹកនា ។ បេ ។ ការតាំងទុក (នូវសេចក្តីប្រាថ្នា) នៃផស្សៈនោះ មានដែរឬ ។ អើ ។ ជរានិងមរណៈ ជាវិបាក ជរានិងមរណៈ គួរដល់ការរងសុខ គួរដល់ការរងទុក្ខ ។ បេ ។ ជាធម្មជាតប្រកបដោយអារម្មណ៍ ការនឹកនា ។ បេ ។ ការតាំងទុក (នូវសេចក្តីប្រាថ្នា) ជរានិងមរណៈនោះមានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧២៦] ជរានិងមរណៈ ជាវិបាក ជរានិងមរណៈ មិនគួរដល់ការរងសុខ មិនគួរដល់ការរងទុក្ខ ។ បេ ។ ជាធម្មជាតមិនមានអារម្មណ៍ ការនឹកនា ។ បេ ។ ការតាំងទុក (នូវសេចក្តីប្រាថ្នា) នៃជរានិងមរណៈនោះ មិនមានទេឬ ។ អើ ។ ផស្សៈ ជាវិបាក ផស្សៈ មិនគួរដល់ការរងសុខ មិនគួរដល់ការរងទុក្ខ ។ បេ ។ ជាសភាវៈមិនមានអារម្មណ៍ ការនឹក ។ បេ ។ ការតាំងទុក (នូវសេចក្តីប្រាថ្នា) នៃផស្សៈនោះ មិនមានទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧២៧] ជរានិងមរណៈ នៃពួកកុសលធម៌ ជាវិបាកនៃអកុសលធម៌ឬ ។ អើ ។ ជរានិងមរណៈ នៃពួកកុសលធម៌ ជាវិបាកនៃពួកកុសលធម៌ដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧២៨] កុសលានំ ធម្មានំ ជរាមរណំ ន វត្តព្វំ កុសលានំ ធម្មានំ វិចាកោតិ ។ អាមន្តា ។ អកុសលានំ ធម្មានំ ជរាមរណំ ន វត្តព្វំ អកុសលានំ ធម្មានំ វិចាកោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៧២៩] កុសលានំ ធម្មានំ ជរាមរណំ អកុសលានំ ធម្មានំ វិចាកោតិ ។ អាមន្តា ។ អកុសលានំ ធម្មានំ ជរាមរណំ កុសលានំ ធម្មានំ វិចាកោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៧៣០] អកុសលានំ ធម្មានំ ជរាមរណំ ន វត្តព្វំ កុសលានំ ធម្មានំ វិចាកោតិ ។ អាមន្តា ។ កុសលានំ ធម្មានំ ជរាមរណំ ន វត្តព្វំ អកុសលានំ ធម្មានំ វិចាកោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៧៣១] កុសលានញ្ច អកុសលានញ្ច ធម្មានំ ជរាមរណំ អកុសលានំ ធម្មានំ វិចាកោតិ ។ អាមន្តា ។ កុសលានញ្ច អកុសលានញ្ច ធម្មានំ ជរាមរណំ កុសលានំ ធម្មានំ វិចាកោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៧២៨] ជរានិងមរណៈ នៃពួកកុសលធម៌ មិនគួរនិយាយថា ជាវិបាក នៃពួកកុសលធម៌ទេឬ ។ អើ ។ ជរានិងមរណៈ នៃពួកអកុសលធម៌ មិនគួរនិយាយថា ជាវិបាក នៃពួកអកុសលធម៌ទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧២៩] ជរានិងមរណៈ នៃពួកកុសលធម៌ ជាវិបាក នៃពួកអកុសលធម៌ឬ ។ អើ ។ ជរានិងមរណៈ នៃពួកអកុសលធម៌ ជាវិបាក នៃពួកកុសលធម៌ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧៣០] ជរានិងមរណៈ នៃពួកអកុសលធម៌ មិនគួរនិយាយថា ជាវិបាក នៃពួកកុសលធម៌ទេឬ ។ អើ ។ ជរានិងមរណៈ នៃពួកកុសលធម៌ មិនគួរនិយាយថា ជាវិបាក នៃពួកអកុសលធម៌ទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧៣១] ជរានិងមរណៈ នៃពួកកុសលធម៌ និងពួកអកុសលធម៌ ជាវិបាក នៃពួកអកុសលធម៌ឬ ។ អើ ។ ជរានិងមរណៈ នៃពួកកុសលធម៌ និងពួកអកុសលធម៌ ជាវិបាក នៃពួកកុសលធម៌ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧៣២] កុសលានញ្ច អកុសលានញ្ច ជម្មានំ ជរាមរណំ ន វត្តព្វំ កុសលានំ ជម្មានំ វិចាកោតិ ។ អាមន្តា ។ កុសលានញ្ច អកុសលានញ្ច ជម្មានំ ជរាមរណំ ន វត្តព្វំ អកុសលានំ ជម្មានំ វិចាកោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៧៣៣] ន វត្តព្វំ ជរាមរណំ វិចាកោតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ អត្ថិ ទុព្វណ្ណសំវត្តនិយំ កម្មំ អប្បាយុកសំវត្តនិយំ កម្មន្តិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អត្ថិ ទុព្វណ្ណសំវត្តនិយំ កម្មំ អប្បាយុកសំវត្តនិយំ កម្មំ តេន វត រេ វត្តព្វេ ជរាមរណំ វិចាកោតិ ។

ជរាមរណំ វិបាកោតិកថា ។

អរិយធម្មវិបាកកថា

[៧៣៤] នត្ថិ អរិយជម្មវិចាកោតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ មហប្ផលំ សាមញ្ញំ មហប្ផលំ ព្រហ្មញ្ញន្តិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ មហប្ផលំ សាមញ្ញំ មហប្ផលំ ព្រហ្មញ្ញំ នោ វត រេ វត្តព្វេ នត្ថិ អរិយជម្មវិចាកោតិ ។

[៧៣៥] នត្ថិ អរិយជម្មវិចាកោតិ ។ អាមន្តា ។

[៧៣២] ជរានិងមរណៈ នៃពួកកុសលធម៌ និងពួកអកុសលធម៌ មិនគួរនិយាយថា ជាវិបាក នៃពួកកុសលធម៌ទេឬ ។ អើ ។ ជរានិងមរណៈ នៃពួកកុសលធម៌ និងពួកអកុសលធម៌ មិនគួរនិយាយថា ជាវិបាក នៃពួកអកុសលធម៌ទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧៣៣] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា ជរានិងមរណៈ ជាវិបាកទេឬ ។ អើ ។ ក្រែងកម្មគួរដល់ការប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីពណ៌អាក្រក់ កម្មគួរដល់ការប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីអាយុខ្លី មានដែរឬ ។ អើ ។ បើកម្មគួរដល់ការប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីពណ៌អាក្រក់ កម្មគួរដល់ការប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីអាយុខ្លី មាន ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា ជរានិងមរណៈ ជាវិបាក ។

ចប់ ជរាមរណវិបាកោតិកថា ។

អរិយធម្មវិបាកកថា

[៧៣៤] វិបាកនៃអរិយធម៌ (មគ្គ) មិនមានទេឬ ។ អើ ។ ក្រែង សាមញ្ញៈ (មគ្គ) ជាផលដ៏ប្រសើរ ព្រហ្មញ្ញៈ ជាផលដ៏ប្រសើរឬ ។ អើ ។ បើសាមញ្ញៈ ជាផលដ៏ប្រសើរ ព្រហ្មញ្ញៈ ជាផលដ៏ប្រសើរ (រមែងមាន) ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា វិបាកនៃអរិយធម៌ មិនមានទេ ។

[៧៣៥] វិបាកនៃអរិយធម៌ មិនមានទេឬ ។ អើ ។

ននុ អត្ថិ សោតាបត្តិផលន្តិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អត្ថិ សោតាបត្តិផលំ តេន វត រេ វត្តព្វេ នត្ថិ អរិយធម្មវិចារណាតិ ។ ននុ អត្ថិ សកទាគាមិផលំ ។ បេ ។ អនាគាមិផលំ ។ បេ ។ អរហត្តផលន្តិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អត្ថិ អរហត្តផលំ តេន វត រេ វត្តព្វេ នត្ថិ អរិយធម្មវិចារណាតិ ។

[៧៣៦] សោតាបត្តិផលំ ន វិចារណាតិ ។ អាមន្តា ។ ទានផលំ ន វិចារណាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សោតាបត្តិផលំ ន វិចារណាតិ ។ អាមន្តា ។ សីលផលំ ។ បេ ។ ភាវនាផលំ ន វិចារណាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សកទាគាមិផលំ ។ បេ ។ អនាគាមិផលំ ។ បេ ។ អរហត្តផលំ ន វិចារណាតិ ។ អាមន្តា ។ ទានផលំ ន វិចារណាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អរហត្តផលំ ន វិចារណាតិ ។ អាមន្តា ។ សីលផលំ ។ បេ ។ ភាវនាផលំ ន វិចារណាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៧៣៧] ទានផលំ វិចារណាតិ ។ អាមន្តា ។ សោតាបត្តិផលំ វិចារណាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

ក្រែងសោតាបត្តិផល មានឬ ។ អើ ។ បើសោតាបត្តិផល មាន ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា វិបាកនៃអរិយធម៌ មិនមានទេ ។ ក្រែងសកទាគាមិផល ។ បេ ។ អនាគាមិផល ។ បេ ។ អរហត្តផល មានឬ ។ អើ ។ បើ អរហត្តផល មាន (យ៉ាងនេះ) ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា វិបាកនៃអរិយធម៌ មិនមានទេ ។

[៧៣៦] សោតាបត្តិផល មិនមែនជាវិបាកទេឬ ។ អើ ។ ផលនៃទាន មិនមែនជាវិបាកទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សោតាបត្តិផល មិនមែនជាវិបាកទេឬ ។ អើ ។ ផលនៃសីល ។ បេ ។ ផលនៃភាវនា មិនមែនជាវិបាកទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សកទាគាមិផល ។ បេ ។ អនាគាមិផល ។ បេ ។ អរហត្តផល មិនមែនជាវិបាកទេឬ ។ អើ ។ ផលនៃទាន មិនមែនជាវិបាកទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អរហត្តផល មិនមែនជាវិបាកទេឬ ។ អើ ។ ផលនៃសីល ។ បេ ។ ផលនៃភាវនា មិនមែនជាវិបាកទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧៣៧] ផលនៃទាន ជាវិបាកឬ ។ អើ ។ សោតាបត្តិផល ជាវិបាកឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

ធានផលំ វិចាកោតិ ។ អាមន្តា ។ សកទាគាមិផលំ ។ បេ ។ អនាគាមិផលំ ។ បេ ។ អរហត្តផលំ វិចាកោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សីលផលំ ។ បេ ។ ភាវនាផលំ វិចាកោតិ ។ អាមន្តា ។ សោតាបត្តិផលំ វិចាកោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ភាវនាផលំ វិចាកោតិ ។ អាមន្តា ។ សកទាគាមិផលំ ។ បេ ។ អនាគាមិផលំ ។ បេ ។ អរហត្តផលំ វិចាកោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៧៣៨] កាមាវចរំ កុសលំ សវិចាកន្តិ ។ អាមន្តា ។ លោកុត្តរំ កុសលំ សវិចាកន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ រូចាវចរំ កុសលំ ។ បេ ។ អរូចាវចរំ កុសលំ សវិចាកន្តិ ។ អាមន្តា ។ លោកុត្តរំ កុសលំ សវិចាកន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៧៣៩] លោកុត្តរំ កុសលំ អវិចាកន្តិ ។ អាមន្តា ។ កាមាវចរំ កុសលំ អវិចាកន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ លោកុត្តរំ កុសលំ អវិចាកន្តិ ។ អាមន្តា ។ រូចាវចរំ ។ បេ ។ អរូចាវចរំ កុសលំ អវិចាកន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

ផលនៃទាន ជាវិបាកឬ ។ អើ ។ សកទាគាមិផល ។ បេ ។ អនាគាមិ-ផល ។ បេ ។ អរហត្តផល ជាវិបាកឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ផលនៃសីល ។ បេ ។ ផលនៃភាវនា ជាវិបាកឬ ។ អើ ។ សោតាបត្តិផល ជាវិបាកឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ផលនៃភាវនា ជាវិបាកឬ ។ អើ ។ សកទាគាមិផល ។ បេ ។ អនាគា-មិផល ។ បេ ។ អរហត្តផល ជាវិបាកឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧៣៨] កាមាវចរកុសល ប្រកបដោយវិបាកឬ ។ អើ ។ លោកុត្តរកុសល ប្រកបដោយវិបាកឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ រូបាវចរកុសល ។ បេ ។ អរូបាវចរកុសល ប្រកបដោយវិបាកឬ ។ អើ ។ លោកុត្តរកុសល ប្រកបដោយវិបាកឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧៣៩] លោកុត្តរកុសល មិនមានវិបាកទេឬ ។ អើ ។ កាមាវចរកុសល មិនមានវិបាកទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ លោកុត្តរកុសល មិនមានវិបាកទេឬ ។ អើ ។ រូបាវចរៈ ។ បេ ។ អរូបាវចរកុសល មិនមានវិបាកទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧៤០] កាមាវចរំ កុសលំ សវិចារំ អាចយគាមីតិ ។ អាមន្តា ។ លោកុត្តរំ កុសលំ សវិចារំ អាចយគាមីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ រូបាវចរំ ។ បេ ។ អរូបាវចរំ កុសលំ សវិចារំ អាចយគាមីតិ ។ អាមន្តា ។ លោកុត្តរំ កុសលំ សវិចារំ អាចយគាមីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៧៤១] លោកុត្តរំ កុសលំ សវិចារំ អបចយគាមីតិ ។ អាមន្តា ។ កាមាវចរំ កុសលំ សវិចារំ អបចយគាមីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ លោកុត្តរំ កុសលំ សវិចារំ អបចយគាមីតិ ។ អាមន្តា ។ រូបាវចរំ ។ បេ ។ អរូបាវចរំ កុសលំ សវិចារំ អបចយគាមីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

អរិយធម្មវិបាកកថា ។

វិបាកោ វិបាកធម្មធម្មោតិកថា

[៧៤២] វិបាកោ វិបាកធម្មធម្មោតិ ។ អាមន្តា ។

[៧៤០] កាមាវចរកុសល ប្រកបដោយវិបាក ដល់នូវការសន្សំកពូនឡើងដែរឬ ។ អើ ។ លោកុត្តរកុសល ប្រកបដោយវិបាក ដល់នូវការសន្សំកពូនឡើងដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ រូបាវចរៈ ។ បេ ។ អរូបាវចរកុសល ប្រកបដោយវិបាក ដល់នូវការសន្សំកពូនឡើងដែរឬ ។ អើ ។ លោកុត្តរកុសល ប្រកបដោយវិបាក ដល់នូវការសន្សំកពូនឡើងដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧៤១] លោកុត្តរកុសល ប្រកបដោយវិបាក មិនដល់នូវការសន្សំកពូនឡើងទេឬ ។ អើ ។ កាមាវចរកុសល ប្រកបដោយវិបាក មិនដល់នូវការសន្សំកពូនឡើងទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ លោកុត្តរកុសល ប្រកបដោយវិបាក មិនដល់នូវការសន្សំកពូនឡើងទេឬ ។ អើ ។ រូបាវចរៈ ។ បេ ។ អរូបាវចរកុសល ប្រកបដោយវិបាក មិនដល់នូវការសន្សំកពូនឡើងទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

ចប់ អរិយធម្មវិបាកកថា ។

វិបាកវិបាកធម្មធម្មោតិកថា

[៧៤២] វិបាក ជាធម៌ដែលមានវិបាកជាប្រក្រតីឬ ។ អើ ។

តស្ស វិបាកោ វិបាកធម្មធម្មោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ តស្ស វិបាកោ វិបាកធម្មធម្មោតិ ។ អាមន្តា ។ តស្ស តស្សេវ នត្ថិ ទុក្ខស្ស អន្តកិរិយា នត្ថិ វដ្ដូបច្ឆេទោ នត្ថិ អនុបាទាបរិនិព្វានន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៧៤៣] វិបាកោ វិបាកធម្មធម្មោតិ ។ អាមន្តា ។ វិបាកោតិ វា វិបាកធម្មធម្មោតិ វា វិបាកធម្មធម្មោតិ វា វិបាកោតិ វា ឯសេ សេ ឯកដ្ឋេ សមេ សមភាគេ តជ្ជាតេតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៧៤៤] វិបាកោ វិបាកធម្មធម្មោតិ ។ អាមន្តា ។ វិបាកោ ច វិបាកធម្មធម្មោ ច វិបាកធម្មធម្មោ ច វិបាកោ ច សហគតា សហជាតា សំសដ្ឋា សម្បយុត្តា ឯកុប្បាទា ឯកនិរោធា ឯកវត្ថុកា ឯការម្មណាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៧៤៥] វិបាកោ វិបាកធម្មធម្មោតិ ។ អាមន្តា ។ តញ្ញេវ អកុសលំ សោ អកុសលស្ស វិបាកោ តញ្ញេវ កុសលំ សោ កុសលស្ស វិបាកោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

វិបាក នៃធម៌ដែលមានវិបាកជាប្រក្រតីនោះ ជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតីឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ វិបាក នៃធម៌ដែលមានវិបាកជាប្រក្រតីនោះ ជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតីឬ ។ អើ ។ ការធ្វើនូវទីបំផុត នៃទុក្ខនោះៗ មិនមាន ការផ្តាច់បង់នូវវដ្តៈ មិនមាន ការរំលត់នូវអនុបាទា មិនមានទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧៤៣] វិបាក ជាធម៌ដែលមានវិបាកជាប្រក្រតីឬ ។ អើ ។ ធម៌គឺវិបាកក្តី ធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតីក្តី ធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតីក្តី វិបាកក្តី នុ៎ះជាធម៌តាំងនៅជាមួយគ្នា ស្មើគ្នា មានចំណែកស្មើ កើតជាមួយនឹងធម៌នោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧៤៤] វិបាក ជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតីឬ ។ អើ ។ វិបាកក្តី ធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតីក្តី ធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតីក្តី វិបាកក្តី ជាធម៌ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយគ្នា កើតជាមួយគ្នា ច្រឡំព្រម ប្រកបព្រម កើតជាមួយគ្នា រលត់ជាមួយគ្នា មានវត្ថុជាមួយគ្នា មានអារម្មណ៍ជាមួយគ្នាឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧៤៥] វិបាក ជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតីឬ ។ អើ ។ អកុសលនោះឯង ជាវិបាកនៃអកុសលនោះ កុសលនោះឯង ជាវិបាកនៃកុសលនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧៤៦] វិបាកោ វិបាកធម្មធម្មោតិ ។ អាមន្តា ។ យេនេវ ចិត្តេន បាណំ ហនតិ តេនេវ ចិត្តេន និរយេ បច្ចតិ យេនេវ ចិត្តេន ទានំ ទេតិ តេនេវ ចិត្តេន សគ្គេ មោទតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៧៤៧] ន វត្តព្វំ វិបាកោ វិបាកធម្មធម្មោតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ វិបាកា ចត្តារោ ខន្ធា អរូបិនោ អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយាតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ វិបាកា ចត្តារោ ខន្ធា អរូបិនោ អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយា តេន វត រេ វត្តព្វេ វិបាកោ វិបាកធម្មធម្មោតិ ។

វិបាកោ វិបាកធម្មធម្មោតិកថា ។

សត្តមោ វគ្គោ ។

តស្ស ឧទ្ទានំ

សង្គហោ សម្បយោគោ ចេតសិកោ ធម្មោ ចេតសិកំ ទានំ បរិភោគមយំ បុញ្ញំ វឌ្ឍតិ ឥតោ ទិន្នេន តត្ថ យាបេន្តិ បរេ កម្មវិបាកោ ជរាមរណំ វិបាកោ នត្ថិ អរិយធម្មវិបាកោ វិបាកោ វិបាកធម្មធម្មោតិ ។

[៧៤៦] វិបាក ជាធម៌ដែលមានវិបាកជាប្រក្រតីឬ ។ អើ ។ បុគ្គល សម្លាប់សត្វដោយចិត្តណា រមែងឆេះនៅក្នុងនរក ដោយចិត្តនោះឯង ឲ្យទានដោយចិត្តណា រមែងរីករាយក្នុងឋានសួគ៌ ដោយចិត្តនោះឯងឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧៤៧] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា វិបាក ជាធម៌ដែលមានវិបាកជាប្រក្រតីទេឬ ។ អើ ។ ក្រែង វិបាកទាំងឡាយ ជាខន្ធ ៤ ដែលមិនមានរូប ជាបច្ច័យដល់គ្នានិងគ្នាឬ ។ អើ ។ បើវិបាកទាំងឡាយ ជាខន្ធ ៤ ដែលមិនមានរូប ជាបច្ច័យដល់គ្នានិងគ្នា ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា វិបាក ជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី ។

ចប់ វិបាកវិបាកធម្មធម្មោតិកថា ។

ចប់ សត្តមវគ្គ ។

ឧទ្ទាននៃសត្តមវគ្គនោះ គឺ

និយាយអំពី ការសង្គ្រោះ ១ ការប្រកបព្រម ១ ធម៌ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងចិត្ត ១ ទានប្រព្រឹត្តទៅក្នុងចិត្ត ១ បុណ្យ សម្រេចដោយការបរិភោគ តែងចម្រើន ១ ពួកប្រេត ញុំាងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ ក្នុងបិត្តិវិស័យនោះ ដោយទានដែលញាតិឲ្យហើយ អំពីលោកនេះ ១ ប្រឹថពី ជាវិបាកនៃកម្ម ១ ជរានិងមរណៈ ជាវិបាក ១ វិបាកនៃអរិយធម៌ មិនមាន ១ វិបាក ជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី ១ ។

៣០៩

ឆគតិកថា

[៧៤៨] ឆ គតិយោតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ បញ្ច គតិយោ វុត្តា ភគវតា និរយោ តិរច្ឆានយោនិ បិត្តិវិសយោ មនុស្សា ទេវាតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ បញ្ច គតិយោ វុត្តា ភគវតា និរយោ តិរច្ឆានយោនិ បិត្តិវិសយោ មនុស្សា ទេវា នោ វត រេ វត្តព្វេ ឆ គតិយោតិ ។

[៧៤៩] ឆ គតិយោតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ កាលកញ្ចិកា អសុរា បេតានំ សមានវណ្ណា[១] សមានភោគា សមានាហារា សមានាយុកា បេតេហិ សហ អាវាហវិវាហំ គច្ឆន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ កាលកញ្ចិកា អសុរា បេតានំ សមានវណ្ណា សមានភោគា សមានាហារា សមានាយុកា បេតេហិ សហ អាវាហវិវាហំ គច្ឆន្តិ នោ វត រេ វត្តព្វេ ឆ គតិយោតិ ។

[៧៥០] ឆ គតិយោតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ វេបចិត្តិបរិសា ទេវានំ សមានវណ្ណា សមានភោគា

---

១ ឯត្ថន្តរេ វិភច្ឆាតិ អដ្ឋកថាយំ ទិស្សតិ; វិរូបា ទុទ្ទសិកាតិ តស្សត្ថោ ។

ឆគតិកថា

[៧៤៨] គតិ មាន ៦ ឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា គតិ មាន ៥ គឺ នរក ១ កំណើតសត្វតិរច្ឆាន ១ បិត្តិវិស័យ ១ មនុស្ស ១ ទេវតា ១ ឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា គតិ មាន ៥ គឺ នរក ១ កំណើតសត្វតិរច្ឆាន ១ បិត្តិវិស័យ ១ មនុស្ស ១ ទេវតា ១ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា គតិ មាន៦ ទេ ។

[៧៤៩] គតិ មាន ៦ ឬ ។ អើ ។ ក្រែងពួកកាលកញ្ជិកាសុរ មានវណ្ណៈស្មើគ្នា មានភោគៈគឺមេថុនស្មើគ្នា មានអាហារស្មើគ្នា មានអាយុស្មើគ្នានឹងពួកប្រេត ទៅកាន់អាវាហៈនិងវិវាហៈជាមួយនឹងពួកប្រេតដែរឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ ពួកកាលកញ្ជិកាសុរ មានវណ្ណៈស្មើគ្នា មានភោគៈគឺមេថុនស្មើគ្នា មានអាហារស្មើគ្នា មានអាយុស្មើគ្នានឹងពួកប្រេត ទៅកាន់អាវាហៈនិងវិវាហៈជាមួយនឹងពួកប្រេត ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា គតិ មាន៦ ទេ ។

[៧៥០] គតិ មាន ៦ ឬ ។ អើ ។ ក្រែង ពួកបរិស័ទរបស់ព្រះបាទវេបចិត្តិ មានវណ្ណៈស្មើគ្នា មានភោគៈគឺបញ្ចកាមគុណស្មើគ្នា

សមានាហារា សមានាយុកា ទេវេហិ សហ អាវាហ-វិវាហំ គច្ឆន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ វេបចិត្តិបរិសា ទេវានំ សមានវណ្ណា សមានភោគា សមានាហារា សមានាយុកា ទេវេហិ សហ អាវាហវិវាហំ គច្ឆន្តិ នោ វត រេ វត្តព្វេ ឆ គតិយោតិ ។

[៧៤១] ឆ គតិយោតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ វេបចិត្តិបរិសា បុព្វទេវាតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ វេបចិត្តិបរិសា បុព្វទេវា នោ វត រេ វត្តព្វេ ឆ គតិយោតិ ។

[៧៤២] ន វត្តព្វំ ឆ គតិយោតិ ។ អា-មន្តា ។ ននុ អត្ថិ អសុរកាយោតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អត្ថិ អសុរកាយោ តេន វត រេ វត្តព្វេ ឆ គតិយោតិ ។

ឆគតិកថា ។

អន្តរាភវកថា

[៧៤៣] អត្ថិ អន្តរាភវោតិ ។ អាមន្តា ។ កាម-ភវោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អត្ថិ អន្តរាភវោតិ ។ អាមន្តា ។ រូបភវោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

មានអាហារស្មើគ្នា មានអាយុស្មើគ្នានឹងពួកទេវតា ទៅកាន់អាវាហៈនិងវិវាហៈជាមួយនឹងពួកទេវតាដែរឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ ពួកបរិស័ទរបស់ព្រះបាទវេបចិត្តិ មានវណ្ណៈស្មើគ្នា មានភោគៈគឺបញ្ចកាមគុណស្មើគ្នា មានអាហារស្មើគ្នា មានអាយុស្មើគ្នានឹងពួកទេវតា ទៅកាន់អាវាហៈនិងវិវាហៈជាមួយនឹងពួកទេវតា ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា គតិមាន ៦ ទេ ។

[៧៩១] គតិ មាន ៦ ឬ ។ អើ ។ ក្រែង ពួកបរិស័ទរបស់ព្រះបាទវេបចិត្តិ ជាទេវតាដើមឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ ពួកបរិស័ទរបស់ព្រះបាទវេបចិត្តិ ជាទេវតាដើម ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា គតិមាន ៦ ទេ ។

[៧៩២] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា គតិ មាន ៦ ទេឬ ។ អើ ។ ក្រែងអសុរកាយ មានដែរឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ អសុរកាយ មាន ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា គតិ មាន ៦យ៉ាង ។

ចប់ ឆគតិកថា ។

អន្តរាភវកថា

[៧៩៣] អន្តរាភព (ភពដែលមានក្នុងចន្លោះឬក្នុងរវាង) មានឬ ។ អើ ។ គឺកាមភពឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អន្តរាភព មានឬ ។ អើ ។ គឺរូបភពឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

អត្ថិ អន្តរាភវោតិ ។ អាមន្តា ។ អរូបភវោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៧៩៤] អត្ថិ អន្តរាភវោតិ ។ អាមន្តា ។ កាម-ភវស្ស ច រូបភវស្ស ច អន្តរេ អត្ថិ អន្តរាភវោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អត្ថិ អន្តរាភវោតិ ។ អាមន្តា ។ រូបភវស្ស ច អរូបភវស្ស ច អន្តរេ អត្ថិ អន្តរាភវោ-តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៧៩៥] កាមភវស្ស ច រូបភវស្ស ច អន្តរេ នត្ថិ អន្តរាភវោតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ កាមភវស្ស ច រូបភវស្ស ច អន្តរេ នត្ថិ អន្តរាភវោ នោ វត រេ វត្តព្វេ អត្ថិ អន្តរាភវោតិ ។ រូបភវស្ស ច អរូបភវស្ស ច អន្តរេ នត្ថិ អន្តរាភវោតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ រូបភវស្ស ច អរូបភវស្ស ច អន្តរេ នត្ថិ អន្តរាភវោ នោ វត រេ វត្តព្វេ អត្ថិ អន្តរាភវោតិ ។

[៧៩៦] អត្ថិ អន្តរាភវោតិ ។ អាមន្តា ។ បញ្ចមី សា យោនិ ឆដ្ឋមី[១] សា គតិ អដ្ឋមី សា វិញ្ញាណដ្ឋិតិ ។

១ ម. ឆដ្ឋី ។

អន្តរាភព មានឬ ។ អើ ។ គឺអរូបភពឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាង នេះទេ ។ បេ ។

[៧៩៤] អន្តរាភព មានឬ ។ អើ ។ អន្តរាភព មាន ក្នុង ចន្លោះនៃកាមភពនិងរូបភពឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អន្តរាភព មានឬ ។ អើ ។ អន្តរាភព មាន ក្នុងចន្លោះនៃរូបភពនិង អរូបភពឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧៩៥] អន្តរាភព មិនមាន ក្នុងចន្លោះនៃកាមភពនិងរូបភពទេ ឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ អន្តរាភព មិនមាន ក្នុងចន្លោះនៃកាមភពនិង រូបភពទេ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា អន្តរាភព មានទេ ។ អន្តរាភព មិនមាន ក្នុងចន្លោះ នៃរូបភពនិងអរូបភពទេឬ ។ អើ ។ ប្រ-សិនបើ អន្តរាភព មិនមាន ក្នុងចន្លោះ នៃរូបភពនិងអរូបភពទេ ម្នាល អ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា អន្តរាភព មានទេ ។

[៧៩៦] អន្តរាភព មានឬ ។ អើ ។ គឺកំណើតជា គម្រប់ ៥ នោះ គតិជាគម្រប់ ៦ នោះ វិញ្ញាណដ្ឋិតិជាគម្រប់ ៨ នោះ

ធម្មោ សោ សត្តាវាសោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អត្ថិ អរូបភវោតិ ។ អាមន្តា ។ អរូបភវោ ភវោ គតិ សត្តាវាសោ សំសារោ យោនិ វិញ្ញាណដ្ឋិតិ អត្តភាវប្បដិលាភោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អត្ថិ អរូបភវូបគំ កម្មន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អត្ថិ អរូបភវូបគា សត្តាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អរូបភវេ សត្តា ជាយន្តិ ជិយ្យន្តិ មិយ្យន្តិ ចវន្តិ ឧបបជ្ជន្តីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អរូបភវេ អត្ថិ រូបំ វេទនា សញ្ញា សង្ខារា វិញ្ញាណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អរូបភវោ បញ្ចវោការភវោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៧៨៧] អត្ថិ កាមភវោ កាមភវោ ភវោ គតិ សត្តាវាសោ សំសារោ យោនិ វិញ្ញាណដ្ឋិតិ អត្តភាវប្បដិលាភោតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ អរូបភវោ អរូបភវោ ភវោ គតិ សត្តាវាសោ សំសារោ យោនិ វិញ្ញាណដ្ឋិតិ អត្តភាវប្បដិលាភោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អត្ថិ កាមភវូបគំ កម្មន្តិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ អរូបភវូបគំ កម្មន្តិ ។

សត្តាវាសៈជាគម្រប់ ១០ នោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អន្តរាភព មានឬ ។ អើ ។ អន្តរាភព គឺភព គតិ សត្តាវាសៈ សំសារ កំណើត វិញ្ញាណដ្ឋិតិ និងការបានចំពោះនូវអត្តភាពឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ កម្ម នាំចូលទៅកើតក្នុងអន្តរាភព មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ពួកសត្វ ចូលទៅកើតក្នុងអន្តរាភព មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ពួកសត្វតែងកើត ចាស់ ស្លាប់ ច្យុត បដិសន្ធិ ក្នុងអន្តរាភពឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ រូប វេទនា សញ្ញា សង្ខារទាំងឡាយ វិញ្ញាណ មាន ក្នុងអន្តរាភពឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អន្តរាភព គឺបញ្ចវោការភពឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧៨៧] កាមភព រមែងមាន ចុះកាមភព ភព គតិ សត្តាវាសៈ សំសារ កំណើត វិញ្ញាណដ្ឋិតិ និងការបានចំពោះនូវអត្តភាព(មាន)ដែរឬ ។ អើ ។ អន្តរាភព រមែងមាន ចុះអន្តរាភព ភព គតិ សត្តាវាសៈ សំសារ កំណើត វិញ្ញាណដ្ឋិតិ និងការបានចំពោះនូវអត្តភាព (មាន) ដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ កម្ម នាំចូលទៅកើតក្នុងកាមភព មានដែរឬ ។ អើ ។ កម្ម នាំចូលទៅកើតក្នុងអន្តរាភព មានដែរឬ ។

ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អត្ថិ កាមករូបកា សត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ អន្តរាករូបកា សត្តាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ កាមភវេ សត្តា ជាយន្តិ ជិយ្យន្តិ មិយ្យន្តិ ចវន្តិ ឧបបជ្ជន្តិ ។ អាមន្តា ។ អន្តរាភវេ សត្តា ជាយន្តិ ជិយ្យន្តិ មិយ្យន្តិ ចវន្តិ ឧបបជ្ជន្តីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ កាមភវេ អត្ថិ រូបំ វេទនា សញ្ញា សង្ខារា វិញ្ញាណន្តិ ។ អាមន្តា ។ អន្តរាភវេ អត្ថិ រូបំ វេទនា សញ្ញា សង្ខារា វិញ្ញាណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ កាមភវោ បញ្ចវោការភវោតិ ។ អាមន្តា ។ អន្តរាភវោ បញ្ចវោការភវោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៧៤៨] អត្ថិ រូបភវោ រូបភវោ ភវោ គតិ សត្តាវាសោ សំសារោ យោនិ វិញ្ញាណដ្ឋិតិ អត្តភាវប្បដិលាភោតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ អន្តរាភវោ អន្តរាភវោ ភវោ គតិ សត្តាវាសោ សំសារោ យោនិ វិញ្ញាណដ្ឋិតិ អត្តភាវប្បដិលាភោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អត្ថិ រូបករូបកំ កម្មន្តិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ អន្តរាករូបកំ កម្មន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ពួកសត្វ ចូលទៅកើតក្នុងកាមភព មានដែរឬ ។ អើ ។ ពួកសត្វ ចូលទៅកើតក្នុងអន្តរាភព មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ពួកសត្វ តែងកើត ចាស់ ស្លាប់ ច្យុត បដិសន្ធិ ក្នុងកាមភពដែរឬ ។ អើ ។ ពួកសត្វ តែងកើត ចាស់ ស្លាប់ ច្យុត បដិសន្ធិ ក្នុងអន្តរាភពដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ រូប វេទនា សញ្ញា សង្ខារទាំងឡាយ វិញ្ញាណ មាន ក្នុងកាមភពដែរឬ ។ អើ ។ រូប វេទនា សញ្ញា សង្ខារទាំងឡាយ វិញ្ញាណ មាន ក្នុងអន្តរាភពដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ កាមភព គឺបញ្ចវោការភពឬ ។ អើ ។ អន្តរាភព គឺបញ្ចវោការភពឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧៥៨] រូបភព រមែងមាន ចុះរូបភព ភព គតិ សត្តាវាសៈ សំសារ កំណើត វិញ្ញាណដ្ឋិតិ និងការបានចំពោះនូវអត្តភាព (មាន) ដែរឬ ។ អើ ។ អន្តរាភព រមែងមាន ចុះអន្តរាភព ភព គតិ សត្តាវាសៈ សំសារ កំណើត វិញ្ញាណដ្ឋិតិ និងការបានចំពោះនូវអត្តភាព (មាន) ដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ កម្ម នាំចូលទៅកើតក្នុងរូបភព មានដែរឬ ។ អើ ។ កម្ម នាំចូលទៅកើតក្នុងអន្តរាភព មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

អត្ថិ រូបករូបកា សត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ អន្តរាករូបកា សត្តាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ រូបកវេ សត្តា ជាយន្តិ ជិយ្យន្តិ មិយ្យន្តិ ចវន្តិ ឧបបជ្ជន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ អន្តរាភវេ សត្តា ជាយន្តិ ជិយ្យន្តិ មិយ្យន្តិ ចវន្តិ ឧបបជ្ជន្តីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ រូបកវេ អត្ថិ រូបំ វេទនា សញ្ញា សង្ខារា វិញ្ញាណន្តិ ។ អាមន្តា ។ អន្តរាភវេ អត្ថិ រូបំ វេទនា សញ្ញា សង្ខារា វិញ្ញាណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ រូបកវោ បញ្ចវោការកវោតិ ។ អាមន្តា ។ អន្តរាភវោ បញ្ចវោការកវោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៧៨៩] អត្ថិ អរូបកវោ អរូបកវោ ភវោ គតិ សត្តាវាសោ សំសារោ យោនិ វិញ្ញាណដ្ឋិតិ អត្តភាវប្បដិលាភោតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ អន្តរាភវោ អន្តរាភវោ ភវោ គតិ សត្តាវាសោ សំសារោ យោនិ វិញ្ញាណដ្ឋិតិ អត្តភាវប្បដិលាភោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អត្ថិ អរូបករូបកំ កម្មន្តិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ អន្តរាភរូបកំ កម្មន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

ពួកសត្វ ចូលទៅកើតក្នុងរូបភព មានដែរឬ ។ អើ ។ ពួកសត្វ ចូលទៅកើតក្នុងអន្តរាភព មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ពួកសត្វ តែងកើត ចាស់ ស្លាប់ ច្យុត បដិសន្ធិ ក្នុងរូបភពដែរឬ ។ អើ ។ ពួកសត្វ តែងកើត ចាស់ ស្លាប់ ច្យុត បដិសន្ធិ ក្នុងអន្តរាភពដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ រូប វេទនា សញ្ញា សង្ខារទាំងឡាយ វិញ្ញាណ មាន ក្នុងរូបភពដែរឬ ។ អើ ។ រូប វេទនា សញ្ញា សង្ខារទាំងឡាយ វិញ្ញាណ មាន ក្នុងអន្តរាភពដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ រូបភព គឺបញ្ចវោការភពឬ ។ អើ ។ អន្តរាភព គឺបញ្ចវោការភពឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧៥៩] អរូបភព រមែងមាន ចុះអរូបភព ភព គតិ សត្តាវាសៈ សំសារ កំណើត វិញ្ញាណដ្ឋិតិ និងការបានចំពោះនូវអត្តភាព (មាន) ដែរឬ ។ អើ ។ អន្តរាភព រមែងមាន ចុះអន្តរាភព ភព គតិ សត្តាវាសៈ សំសារ កំណើត វិញ្ញាណដ្ឋិតិ និងការបានចំពោះនូវអត្តភាព (មាន)ដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ កម្ម នាំចូលទៅកើតក្នុងអរូបភព មានដែរឬ ។ អើ ។ កម្ម នាំចូលទៅកើតក្នុងអន្តរាភព មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

អត្ថិ អរូបករូបកា សត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ អន្តរាភវរូបកា សត្តាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អរូបភវេ សត្តា ជាយន្តិ ជិយ្យន្តិ មិយ្យន្តិ ចវន្តិ ឧបបជ្ជន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ អន្តរាភវេ សត្តា ជាយន្តិ ជិយ្យន្តិ មិយ្យន្តិ ចវន្តិ ឧបបជ្ជន្តីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អរូបភវេ អត្ថិ វេទនា សញ្ញា សង្ខារា វិញ្ញាណន្តិ ។ អាមន្តា ។ អន្តរាភវេ អត្ថិ វេទនា សញ្ញា សង្ខារា វិញ្ញាណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អរូបភវោ ចតុវោការភវោតិ ។ អាមន្តា ។ អន្តរាភវោ ចតុវោការភវោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៧៦០] អត្ថិ អន្តរាភវោតិ ។ អាមន្តា ។ សព្វេសញ្ញេវ សត្តានំ អត្ថិ អន្តរាភវោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សព្វេសញ្ញេវ សត្តានំ នត្ថិ អន្តរាភវោតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ សព្វេសញ្ញេវ សត្តានំ នត្ថិ អន្តរាភវោ នោ វត រេ វត្តព្វេ អត្ថិ អន្តរាភវោតិ ។

អន្តរាភវកថា

ពួកសត្វ ចូលទៅកើតក្នុងអរូបភព មានដែរឬ ។ អើ ។ ពួកសត្វ ចូលទៅកើតក្នុងអន្តរាភព មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ពួកសត្វ តែងកើត ចាស់ ស្លាប់ ច្យុត បដិសន្ធិ ក្នុងអរូបភពដែរឬ ។ អើ ។ ពួកសត្វ តែងកើត ចាស់ ស្លាប់ ច្យុត បដិសន្ធិ ក្នុងអន្តរាភពដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ វេទនា សញ្ញា សង្ខារទាំងឡាយ វិញ្ញាណ មាន ក្នុងអរូបភពដែរឬ ។ អើ ។ វេទនា សញ្ញា សង្ខារទាំងឡាយ វិញ្ញាណ មាន ក្នុងអន្តរាភពដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អរូបភព គឺចតុវោការភពឬ ។ អើ ។ អន្តរាភព គឺចតុវោការភពឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧៦០] អន្តរាភព មានដែរឬ ។ អើ ។ អន្តរាភព របស់ពួកសត្វទាំងអស់ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អន្តរាភព របស់ពួកសត្វទាំងអស់ មិនមានទេឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើអន្តរាភព របស់ពួកសត្វទាំងអស់ មិនមានទេ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា អន្តរាភព មានទេ ។

[៧៦១] អត្ថិ អន្តរាភវោតិ ។ អាមន្តា ។ អានន្តរិយស្ស បុគ្គលស្ស អត្ថិ អន្តរាភវោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អានន្តរិយស្ស បុគ្គលស្ស នត្ថិ អន្តរាភវោតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អានន្តរិយស្ស បុគ្គលស្ស នត្ថិ អន្តរាភវោ នោ វត រេ វត្តព្វេ អត្ថិ អន្តរាភវោតិ ។

[៧៦២] ន អានន្តរិយស្ស បុគ្គលស្ស អត្ថិ អន្តរាភវោតិ ។ អាមន្តា ។ អានន្តរិយស្ស បុគ្គលស្ស អត្ថិ អន្តរាភវោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អានន្តរិយស្ស បុគ្គលស្ស នត្ថិ អន្តរាភវោតិ ។ អាមន្តា ។ ន អានន្តរិយស្ស បុគ្គលស្ស នត្ថិ អន្តរាភវោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ និរយូបគស្ស បុគ្គលស្ស ។ បេ ។ អសញ្ញសត្តូបគស្ស បុគ្គលស្ស ។ បេ ។ អរូបូបគស្ស បុគ្គលស្ស អត្ថិ អន្តរាភវោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អរូបូបគស្ស បុគ្គលស្ស នត្ថិ អន្តរាភវោតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អរូបូបគស្ស បុគ្គលស្ស នត្ថិ អន្តរាភវោ នោ វត រេ វត្តព្វេ អត្ថិ អន្តរាភវោតិ ។

[៧៦១] អន្តរាភព មានដែរឬ ។ អើ ។ អន្តរាភព របស់បុគ្គលអ្នកធ្វើអនន្តរិយកម្ម មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អន្តរាភព របស់បុគ្គលអ្នកធ្វើអនន្តរិយកម្ម មិនមានទេឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ អន្តរាភព របស់បុគ្គលអ្នកធ្វើអនន្តរិយកម្ម មិនមានទេ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា អន្តរាភព មានទេ ។

[៧៦២] អន្តរាភព របស់បុគ្គលអ្នកធ្វើអនន្តរិយកម្ម មិនមានទេឬ ។ អើ ។ អន្តរាភព របស់បុគ្គលអ្នកធ្វើអនន្តរិយកម្ម មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អន្តរាភព របស់បុគ្គលអ្នកធ្វើអនន្តរិយកម្ម មិនមានទេឬ ។ អើ ។ អន្តរាភព របស់បុគ្គលអ្នកធ្វើអនន្តរិយកម្ម មិនមែនជាមិនមានទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អន្តរាភព របស់បុគ្គលអ្នកចូលទៅកើតក្នុងនរក (មាន) ។ បេ ។ របស់បុគ្គលអ្នកចូលទៅកើតក្នុងអសញ្ញសត្វ (មាន) ។ បេ ។ របស់បុគ្គលអ្នកចូលទៅកើតក្នុងអរូបភព មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អន្តរាភព របស់បុគ្គលអ្នកចូលទៅកើតក្នុងអរូបភព មិនមានទេឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ អន្តរាភព របស់បុគ្គលអ្នកចូលទៅកើតក្នុងអរូបភព មិនមានទេ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា អន្តរាភព មានទេ ។

៣១៧

អន្តរាភវកថា

[៧៦៣] ន អរូបូបគស្ស បុគ្គលស្ស អត្ថិ អន្តរាភវោតិ ។ អាមន្តា ។ អរូបូបគស្ស បុគ្គលស្ស អត្ថិ អន្តរាភវោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អរូបូបគស្ស បុគ្គលស្ស នត្ថិ អន្តរាភវោតិ ។ អាមន្តា ។ ន អរូបូបគស្ស បុគ្គលស្ស នត្ថិ អន្តរាភវោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៧៦៤] ន វត្តព្វំ អត្ថិ អន្តរាភវោតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ អន្តរាបរិនិព្វាយី បុគ្គលោ អត្ថីតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អន្តរាបរិនិព្វាយី បុគ្គលោ អត្ថិ តេន វត រេ វត្តព្វេ អត្ថិ អន្តរាភវោតិ ។ អន្តរាបរិនិព្វាយី បុគ្គលោ អត្ថីតិ កត្វា អត្ថិ អន្តរាភវោតិ ។ អាមន្តា ។ ឧបហច្ចបរិនិព្វាយី បុគ្គលោ អត្ថីតិ កត្វា អត្ថិ ឧបហច្ចភវោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អន្តរាបរិនិព្វាយី បុគ្គលោ អត្ថីតិ កត្វា អត្ថិ អន្តរាភវោតិ ។ អាមន្តា ។ អសង្ខារបរិនិព្វាយី បុគ្គលោ ។ បេ ។ សសង្ខារបរិនិព្វាយី បុគ្គលោ អត្ថីតិ កត្វា អត្ថិ សសង្ខារភវោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

អន្តរាភវកថា ។

អន្តរាភវកថា

[៧៦៣] អន្តរាភព របស់បុគ្គលអ្នកចូលទៅកើតក្នុងអរូបភព មិនមានទេឬ ។ អើ ។ អន្តរាភព របស់បុគ្គលអ្នកចូលទៅកើតក្នុងអរូបភព មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អន្តរាភព របស់បុគ្គលអ្នកចូលទៅកើតក្នុងអរូបភព មិនមានទេឬ ។ អើ ។ អន្តរាភព របស់បុគ្គលអ្នកចូលទៅកើតក្នុងអរូបភព មិនមែនជាមិនមានទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧៦៤] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា អន្តរាភព មានទេឬ ។ អើ ។ ក្រែង បុគ្គល ជាអន្តរាបរិនិព្វាយី មានដែរឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ បុគ្គល ជាអន្តរាបរិនិព្វាយី មានមែន ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា អន្តរាភព មានទេ ។ អន្តរាភព មាន ព្រោះធ្វើនូវសេចក្តីចូលចិត្តថា បុគ្គល ជាអន្តរាបរិនិព្វាយី មានឬ ។ អើ ។ ឧបហច្ចភព មាន ព្រោះធ្វើនូវសេចក្តីចូលចិត្តថា បុគ្គល ជាឧបហច្ចបរិនិព្វាយី មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អន្តរាភព មាន ព្រោះធ្វើនូវសេចក្តីចូលចិត្តថា បុគ្គល ជាអន្តរាបរិនិព្វាយី មានឬ ។ អើ ។ បុគ្គល ជាអសង្ខារបរិនិព្វាយី ។ បេ ។ សសង្ខារភព មាន ព្រោះធ្វើនូវសេចក្តីចូលចិត្តថា បុគ្គល ជាសសង្ខារបរិនិព្វាយី មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

ចប់ អន្តរាភវកថា ។

កាមគុណកថា

[៧៦៥] បញ្ចេវ កាមគុណា កាមធាតូតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ អត្ថិ តប្បដិសំយុត្តោ ឆន្ទោតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អត្ថិ តប្បដិសំយុត្តោ ឆន្ទោ នោ វត រេ វត្តព្វេ បញ្ចេវ កាមគុណា កាមធាតូតិ ។ ននុ អត្ថិ តប្បដិសំយុត្តោ រាគោ តប្បដិសំយុត្តោ ឆន្ទរាគោ តប្បដិសំយុត្តោ សង្កប្បោ តប្បដិសំយុត្តោ រាគោ តប្បដិសំយុត្តោ សង្កប្បរាគោ តប្បដិសំយុត្តា បីតិ តប្បដិសំយុត្តំ សោមនស្សំ តប្បដិសំយុត្តំ បីតិ-សោមនស្សន្តិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អត្ថិ តប្បដិសំ-យុត្តំ បីតិសោមនស្សំ នោ វត រេ វត្តព្វេ បញ្ចេវ កាមគុណា កាមធាតូតិ ។

[៧៦៦] បញ្ចេវ កាមគុណា កាមធាតូតិ ។ អា-មន្តា ។ មនុស្សានំ ចក្ខុំ ន កាមធាតូតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ មនុស្សានំ សោតំ ។ បេ ។ មនុស្សានំ ឃានំ ។ បេ ។ មនុស្សានំ ជិវ្ហា ។ បេ ។ មនុស្សានំ កាយោ ។ បេ ។ មនុស្សានំ មនោ ន កាមធាតូតិ ។

កាមគុណកថា

[៧៦៥] កាមគុណ ៥ ជាកាមធាតុឬ ។ អើ ។ ក្រែងឆន្ទៈ ប្រកបដោយកាមគុណនោះ មានដែរឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើឆន្ទៈ ប្រកបដោយកាមគុណនោះ មានមែន ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា កាមគុណ ៥ ជាកាមធាតុទេ ក្រែងរាគៈ ប្រកបដោយកាមគុណនោះ ឆន្ទរាគៈ ប្រកបដោយកាមគុណនោះ សង្កប្បៈ ប្រកបដោយកាមគុណនោះ រាគៈ ប្រកបដោយកាមគុណនោះ សង្កប្បរាគៈ ប្រកបដោយកាមគុណនោះ បីតិ ប្រកបដោយកាមគុណនោះ សោមនស្ស ប្រកបដោយកាមគុណនោះ បីតិសោមនស្ស ប្រកបដោយកាមគុណនោះ មានដែរឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ បីតិសោមនស្ស ប្រកបដោយកាមគុណនោះ មានមែន ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា កាមគុណ ៥ ជាកាមធាតុទេ ។

[៧៦៦] កាមគុណ ៥ ជាកាមធាតុឬ ។ អើ ។ ចក្ខុ របស់ពួកមនុស្ស មិនមែនជាកាមធាតុទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ត្រចៀក របស់ពួកមនុស្ស ។ បេ ។ ច្រមុះ របស់ពួកមនុស្ស ។ បេ ។ អណ្តាត របស់ពួកមនុស្ស ។ បេ ។ កាយ របស់ពួកមនុស្ស ។ បេ ។ ចិត្ត របស់ពួកមនុស្ស មិនមែនជាកាមធាតុទេឬ ។ អ្នក

ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ មនុស្សានំ មនោ ន កាម-
ជាតូតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ វុត្តំ ភគវតា

បញ្ច កាមគុណា លោកេ មនោឆដ្ឋា បវេទិតា
ឯត្ថ ឆន្ទំ វិរាជេត្វា ឯវំ ទុក្ខា បមុច្ចតីតិ

អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ ន វត្តព្វំ
មនុស្សានំ មនោ ន កាមជាតូតិ ។

[៧៦៧] បញ្ចេវ កាមគុណា កាមជាតូតិ ។
អាមន្តា ។ កាមគុណា ភវោ គតិ សត្តាវាសោ
សំសារោ យោនិ វិញ្ញាណដ្ឋិតិ អត្តភាវប្បដិលាភោតិ ។
ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អត្ថិ កាមគុណូបគំ
កម្មន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អត្ថិ កាម-
គុណូបគា សត្តាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។
កាមគុណេ សត្តា ជាយន្តិ ជិយ្យន្តិ មិយ្យន្តិ ចវន្តិ
ឧបបជ្ជន្តីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ កាមគុណេ
អត្ថិ រូបំ វេទនា សញ្ញា សង្ខារា វិញ្ញាណន្តិ ។ ន ហេវំ
វត្តព្វេ ។ បេ ។ កាមគុណា បញ្ចវោការភវោតិ ។

មិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ចិត្ត របស់ពួកមនុស្ស មិនមែនជាកាមធាតុទេឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា

កាមគុណ ៥ មានចិត្តជាគម្រប់ ៦ តថាគត សម្តែងទុក
ក្នុងលោក បុគ្គល កម្ចាត់បង់ឆន្ទៈ ក្នុងកាមគុណនុ៎ះ រមែង
រួចចាកទុក្ខ ដោយហេតុយ៉ាងនេះឯង

ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ អើ ។ ព្រោះហេតុនោះ អ្នកមិនគួរពោលថា ចិត្ត របស់ពួកមនុស្ស មិនមែនជាកាមធាតុទេ ។

[៧៦៧] កាមគុណ ៥ ជាកាមធាតុឬ ។ អើ ។ កាមគុណ គឺភព គតិ សត្តាវាសៈ សំសារ កំណើត វិញ្ញាណដ្ឋិតិ និងការបានចំពោះនូវអត្តភាពឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ កម្ម នាំចូលទៅកើតក្នុងកាមគុណ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ពួកសត្វ ចូលទៅកើតក្នុងកាមគុណ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ពួកសត្វ តែងកើត ចាស់ ស្លាប់ ច្យុត បដិសន្ធិ ក្នុងកាមគុណដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ រូប វេទនា សញ្ញា សង្ខារទាំងឡាយ វិញ្ញាណ មាន ក្នុងកាមគុណដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។បេ។ កាមគុណ គឺបញ្ចវោការភពឬ ។

ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ កាមគុណេ សម្មាសម្ពុទ្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ បច្ចេកសម្ពុទ្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ សាវកយុគំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ កាមធាតុ ភវោ គតិ សត្តាវាសោ សំសារោ យោនិ វិញ្ញាណដ្ឋិ-តិ អត្តភាវប្បដិលាភោតិ ។ អាមន្តា ។ កាមគុណា ភវោ គតិ សត្តាវាសោ សំសារោ យោនិ វិញ្ញាណដ្ឋិតិ អត្តភាវប្បដិលាភោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អត្ថិ កាមធាតូបគំ កម្មន្តិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ កាមគុណូបគំ កម្មន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អត្ថិ កាមធាតូបគា សត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ កាមគុណូបគា សត្តាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ កាមធាតុយា សត្តា ជាយន្តិ ជិយ្យន្តិ មិយ្យន្តិ ចវន្តិ ឧបបជ្ជន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ កាមគុណេ សត្តា ជា-យន្តិ ជិយ្យន្តិ មិយ្យន្តិ ចវន្តិ ឧបបជ្ជន្តីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ កាមធាតុយា អត្ថិ រូបំ វេទនា សញ្ញា សង្ខារា វិញ្ញាណន្តិ ។ អាមន្តា ។ កាមគុណេ អត្ថិ រូបំ វេទនា សញ្ញា សង្ខារា វិញ្ញាណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ កាមធាតុ បញ្ចវោការភវោតិ ។

អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទាំងឡាយ ទ្រង់កើតឡើង ព្រះបច្ចេកសម្ពុទ្ធទាំងឡាយ កើតឡើង គូនៃសាវ័ក កើតឡើង ក្នុងកាមគុណដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ កាមធាតុ គឺភព គតិ សត្តាវាសៈ សំសារ កំណើត វិញ្ញាណដ្ឋិតិ និងការបានចំពោះនូវអត្តភាពឬ ។ អើ ។ កាមគុណ គឺភព គតិ សត្តាវាសៈ សំសារ កំណើត វិញ្ញាណដ្ឋិតិ និងការបានចំពោះនូវអត្តភាពឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ កម្ម នាំចូលទៅកើតក្នុងកាមធាតុ មានដែរឬ ។ អើ ។ កម្ម នាំចូលទៅកើតក្នុងកាមគុណ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ពួកសត្វ ចូលទៅកើតក្នុងកាមធាតុ មានដែរឬ ។ អើ ។ ពួកសត្វ ចូលទៅកើតក្នុងកាមគុណ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ពួកសត្វ តែងកើត ចាស់ ស្លាប់ ច្យុត បដិសន្ធិ ក្នុងកាមធាតុដែរឬ ។ អើ ។ ពួកសត្វ តែងកើត ចាស់ ស្លាប់ ច្យុត បដិសន្ធិ ក្នុងកាមគុណដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ រូប វេទនា សញ្ញា សង្ខារទាំងឡាយ វិញ្ញាណ មានក្នុងកាមធាតុឬ ។ អើ ។ រូប វេទនា សញ្ញា សង្ខារទាំងឡាយ វិញ្ញាណ មាន ក្នុងកាមគុណដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ កាមធាតុ ជាបញ្ចវោការភពឬ ។

កាមគុណកថា

អាមន្តា ។ កាមគុណា បញ្ចហេការភហោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ កាមធាតុយា សម្មាសម្ពុទ្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ បច្ចេកសម្ពុទ្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ សាវកយុគំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។ កាមគុណេ សម្មាសម្ពុទ្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ បច្ចេកសម្ពុទ្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ សាវកយុគំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៧៦៨] ន វត្តព្វំ បញ្ចេវ កាមគុណា កាមធាតូតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ វុត្តំ ភគវតា បញ្ចិមេ ភិក្ខវេ កាមគុណា ។ កតមេ បញ្ច ។ ចក្ខុវិញ្ញេយ្យា រូបា ឥដ្ឋា កន្តា មនាបា បិយរូបា កាមូបសំហិតា រជនីយា សោតវិញ្ញេយ្យា សទ្ទា ។ បេ ។ ឃានវិញ្ញេយ្យា គន្ធា ។ បេ ។ ជិវ្ហាវិញ្ញេយ្យា រសា ។ បេ ។ កាយវិញ្ញេយ្យា ផោដ្ឋព្វា ឥដ្ឋា កន្តា មនាបា បិយរូបា កាមូបសំហិតា រជនីយា ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ច កាមគុណាតិ អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ បញ្ចេវ កាមគុណា កាមធាតូតិ ។

កាមគុណកថា ។

អើ ។ កាមគុណ គឺបញ្ចវោការភពឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទាំងឡាយ ទ្រង់កើតឡើង ព្រះបច្ចេកសម្ពុទ្ធទាំងឡាយ កើតឡើង គូនៃសាវ័ក កើតឡើង ក្នុងកាមធាតុដែរឬ ។ អើ ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទាំងឡាយ ទ្រង់កើតឡើង ព្រះបច្ចេកសម្ពុទ្ធទាំងឡាយ កើតឡើង គូនៃសាវ័ក កើតឡើង ក្នុងកាមគុណដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧៦៨] បុគ្គលមិនគួរពោលថា កាមគុណ ៥ ជាកាមធាតុទេឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ កាមគុណនេះ មាន ៥ យ៉ាង ។ កាមគុណ ៥ យ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺរូបទាំងឡាយ ដែលគប្បីដឹងដោយភ្នែក ជាទីប្រាថ្នា ជាទីត្រេកអរ ជាទីពេញចិត្ត មានសភាពជាទីស្រឡាញ់ ប្រកបដោយកាមគួររីករាយ ១ សំឡេងទាំងឡាយ ដែលគប្បីដឹងដោយត្រចៀក ។ បេ ។ ក្លិនទាំងឡាយ ដែលគប្បីដឹងដោយច្រមុះ ។ បេ ។ រសទាំងឡាយ ដែលគប្បីដឹងដោយអណ្តាត ។ បេ ។ ផោដ្ឋព្វៈទាំងឡាយ ដែលគប្បីដឹងដោយកាយ ជាទីប្រាថ្នា ជាទីត្រេកអរ ជាទីពេញចិត្ត មានសភាពជាទីស្រឡាញ់ ប្រកបដោយកាម គួររីករាយ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាមគុណ មាន ៥ យ៉ាងនេះឯង ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ អើ ។ ព្រោះហេតុនោះ កាមគុណ៥ យ៉ាង ជាកាមធាតុ (ដោយពិត) ។

ចប់ កាមគុណកថា ។

កាមកថា

[៧៦៩] បញ្ចាយតនា កាមាតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ អត្ថិ តប្បដិសំយុត្តោ ឆន្ទោតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អត្ថិ តប្បដិសំយុត្តោ ឆន្ទោ នោ វត រេ វត្តព្វេ បញ្ចាយតនា កាមាតិ ។ ននុ អត្ថិ តប្បដិសំយុត្តោ រាគោ តប្បដិសំយុត្តោ ឆន្ទរាគោ តប្បដិសំយុត្តោ សង្កប្បោ តប្បដិសំយុត្តោ រាគោ តប្បដិសំយុត្តោ សង្កប្បរាគោ តប្បដិសំយុត្តា បីតិ តប្បដិសំយុត្តំ សោមនស្សំ តប្បដិសំយុត្តំ បីតិសោមនស្សន្តិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អត្ថិ តប្បដិសំយុត្តំ បីតិសោមនស្សំ នោ វត រេ វត្តព្វេ បញ្ចាយតនា កាមាតិ ។

[៧៧០] ន វត្តព្វំ បញ្ចាយតនា កាមាតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ វុត្តំ ភគវតា បញ្ចិមេ ភិក្ខវេ កាមគុណា ។ កតមេ បញ្ច ។ ចក្ខុវិញ្ញេយ្យា រូបា ។ បេ ។ កាយវិញ្ញេយ្យា ផោដ្ឋព្វា ឥដ្ឋា កន្តា មនាបា

កាមកថា

[៧៦៩] អាយតនៈ ៥ ជាកាមឬ ។ អើ ។ ក្រែងឆន្ទៈ ដែលប្រកបដោយអាយតនៈនោះ មានដែរឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ ឆន្ទៈ ដែលប្រកបដោយអាយតនៈនោះ មានមែន ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា អាយតនៈ ៥ ជាកាមទេ ។ ក្រែងរាគៈ ដែលប្រកបដោយអាយតនៈនោះ ឆន្ទរាគៈ ដែលប្រកបដោយអាយតនៈនោះ សង្កប្បៈ ដែលប្រកបដោយអាយតនៈនោះ រាគៈ ដែលប្រកបដោយអាយតនៈនោះ សង្កប្បរាគៈ ដែលប្រកបដោយអាយតនៈនោះ បីតិ ដែលប្រកបដោយអាយតនៈនោះ សោមនស្ស ដែលប្រកបដោយអាយតនៈនោះ បីតិសោមនស្ស ដែលប្រកបដោយអាយតនៈនោះ មានដែរឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ បីតិសោមនស្ស ដែលប្រកបដោយអាយតនៈនោះ មានមែន ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា អាយតនៈ ៥ ជាកាមទេ ។

[៧៧០] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា អាយតនៈ ៥ ជាកាមទេឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាមគុណនេះ មាន ៥ ។ កាមគុណ ៥ តើដូចម្តេច ។ គឺរូបទាំង-ឡាយ ដែលគប្បីដឹងដោយភ្នែក ។ បេ ។ ផោដ្ឋព្វៈទាំងឡាយ ដែលគប្បីដឹងដោយកាយ ជាទីប្រាថ្នា ជាទីត្រេកអរ ជាទីពេញចិត្ត

បិយរូបា កាមូបសំហិតា រជនីយា ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ច កាមគុណាតិ អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ បញ្ចាយតនា កាមាតិ ។

[៧៧១] បញ្ចាយតនា កាមាតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ វុត្តំ ភគវតា បញ្ចិមេ ភិក្ខវេ កាមគុណា ។ កតមេ បញ្ច ។ ចក្ខុវិញ្ញេយ្យា រូបា ។ បេ ។ កាយវិញ្ញេយ្យា ផោដ្ឋព្វា ឥដ្ឋា កន្តា មនាបា បិយរូបា កាមូបសំហិតា រជនីយា ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ច កាមគុណា អបិច ភិក្ខវេ នេតេ កាមា កាមគុណា នាមេតេ អរិយស្ស វិនយេ វុច្ចន្តិ

សង្កប្បរាគោ បុរិសស្ស កាមោ
ន តេ កាមា យានិ ចិត្រានិ លោកេ
សង្កប្បរាគោ បុរិសស្ស កាមោ
តិដ្ឋន្តិ ចិត្រានិ តថេវ លោកេ
អថេត្ថ ធីរា វិនយន្តិ ឆន្ទន្តិ

មានសភាពជាទីស្រឡាញ់ ប្រកបដោយកាម ជាទីរីករាយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាមគុណមាន ៥ យ៉ាងនេះឯង ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ អើ ។ ព្រោះហេតុនោះ អាយតនៈ៥ ជាកាម ។

[៧៧១] អាយតនៈ ៥ ជាកាមឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាមគុណនេះ មាន ៥ ។ កាមគុណ ៥ តើដូចម្តេច ។ គឺរូបទាំងឡាយ ដែលគប្បីដឹងដោយភ្នែក ។ បេ ។ ផោដ្ឋព្វៈទាំងឡាយ ដែលគប្បីដឹងដោយកាយ ជាទីប្រាថ្នា ជាទីត្រេកអរ ជាទីពេញចិត្ត មានសភាពជាទីស្រឡាញ់ ប្រកបដោយកាម ជាទីរីករាយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាមគុណ មាន ៥ យ៉ាងនេះឯង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត កាមទាំងនុ៎ះ មិនឈ្មោះថាជាកាមគុណប៉ុណ្ណោះទេ កាមទាំងនុ៎ះ លោកហៅក្នុងវិន័យរបស់ព្រះអរិយៈថា

> សង្កប្បរាគៈ ជាកាមរបស់បុរស ចិត្តទាំងឡាយណា ក្នុងលោក ចិត្តទាំងនោះ មិនមែនជាកាមទេ សង្កប្បរាគៈ ជាកាមរបស់បុរស ចិត្តទាំងឡាយ តែងឋិតនៅ ក្នុងលោកដោយប្រការដូច្នោះឯង កាលបើយ៉ាងនេះ អ្នកប្រាជ្ញទាំង-ឡាយ តែងកម្ចាត់បង់នូវឆន្ទៈក្នុងកាមនុ៎ះ

អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ ន វត្តព្វំ បញ្ចាយតនា កាមាតិ ។

កាមកថា ។

រូបធាតុកថា

[៧៧២] រូបិនោ ធម្មា រូបធាតូតិ ។ អាមន្តា ។ រូបំ ភវោ គតិ សត្តាវាសោ សំសារោ យោនិ វិញ្ញាណដ្ឋិតិ អត្តភាវប្បដិលាភោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អត្ថិ រូបូបគំ កម្មន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អត្ថិ រូបូបគា សត្តាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ រូបេ សត្តា ជាយន្តិ ជិយ្យន្តិ មិយ្យន្តិ ចវន្តិ ឧបបជ្ជន្តីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ រូបេ អត្ថិ រូបំ វេទនា សញ្ញា សង្ខារា វិញ្ញាណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ រូបំ បញ្ចវោការភវោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៧៧៣] រូបធាតុ ភវោ គតិ ។ បេ ។ អត្តភាវប្បដិលាភោតិ ។ អាមន្តា ។ រូបំ ភវោ គតិ ។ បេ ។ អត្តភាវប្បដិលាភោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ អើ ។ ព្រោះហេតុនោះ អ្នកមិន គួរពោលថា អាយតនៈ៥ ជាកាមទេ ។

ចប់ កាមកថា ។

រូបធាតុកថា

[៧៧២] ពួកធម៌ មានរូប ជារូបធាតុឬ ។ អើ ។ រូប គឺភព គតិ សត្តាវាសៈ សំសារ កំណើត វិញ្ញាណដ្ឋិតិ និងការបានចំពោះនូវអត្តភាពឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ កម្ម នាំចូលទៅកើតក្នុងរូប មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ពួកសត្វ ចូលទៅកើតក្នុងរូប មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ពួកសត្វ តែងកើត ចាស់ ស្លាប់ ច្យុត បដិសន្ធិ ក្នុងរូបដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ រូប វេទនា សញ្ញា សង្ខារទាំងឡាយ វិញ្ញាណ មាន ក្នុងរូបដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ រូប ជាបញ្ចវោការភពឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។បេ។

[៧៧៣] រូបធាតុ គឺភព គតិ ។ បេ ។ និងការបានចំពោះនូវអត្តភាពឬ ។ អើ ។ រូប គឺភព គតិ ។ បេ ។ និងការបានចំពោះនូវអត្តភាពឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

អត្ថិ រូបធាតូបគំ កម្មន្តិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ រូបូបគំ កម្មន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អត្ថិ រូបធាតូបគា សត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ រូបូបគា សត្តាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ រូបធាតុយា សត្តា ជាយន្តិ ជិយ្យន្តិ មិយ្យន្តិ ចវន្តិ ឧបបជ្ជន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ រូបេ សត្តា ជាយន្តិ ជិយ្យន្តិ មិយ្យន្តិ ចវន្តិ ឧបបជ្ជន្តីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ រូបធាតុយា អត្ថិ រូបំ វេទនា សញ្ញា សង្ខារា វិញ្ញាណន្តិ ។ អាមន្តា ។ រូបេ អត្ថិ រូបំ វេទនា សញ្ញា សង្ខារា វិញ្ញាណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ រូបធាតុ បញ្ចវោការភវោតិ ។ អាមន្តា ។ រូបំ បញ្ចវោការភវោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ រូបិនោ ធម្មា រូបធាតុ កាមធាតុយា អត្ថិ រូបន្តិ ។ អាមន្តា ។ សា វ[១] កាមធាតុ សា រូបធាតូតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សា វ កាមធាតុ សា រូបធាតូតិ ។ អាមន្តា ។

---

១ ម. សា ច ។ ឯវំ សព្វត្ថ ។

កម្ម នាំចូលទៅកើតក្នុងរូបធាតុ មានដែរឬ ។ អើ ។ កម្ម នាំចូលទៅកើតក្នុងរូប មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ពួកសត្វ ចូលទៅកើតក្នុងរូបធាតុ មានដែរឬ ។ អើ ។ ពួកសត្វ ចូលទៅកើតក្នុងរូប មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ពួកសត្វតែងកើត ចាស់ ស្លាប់ ច្យុត បដិសន្ធិ ក្នុងរូបធាតុឬ ។ អើ ។ ពួកសត្វ តែងកើត ចាស់ ស្លាប់ ច្យុត បដិសន្ធិ ក្នុងរូបដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ រូប វេទនា សញ្ញា សង្ខារទាំងឡាយ វិញ្ញាណ មាន ក្នុងរូបធាតុដែរឬ ។ អើ ។ រូប វេទនា សញ្ញា សង្ខារទាំងឡាយ វិញ្ញាណ មាន ក្នុងរូបដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ រូបធាតុ ជាបញ្ចវោការភពឬ ។ អើ ។ រូប ជាបញ្ចវោការភពឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ពួកធម៌ មានរូប ជារូបធាតុ ចុះរូប មាន ក្នុងកាមធាតុដែរឬ ។ អើ ។ កាមធាតុនោះឯង គឺរូបធាតុនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ កាមធាតុនោះឯង គឺរូបធាតុនោះឬ ។ អើ ។

កាមភវេ សមន្នាគតោ បុគ្គលោ ទ្វីហិ ភវេហិ សមន្នាគតោ ហោតិ កាមភវេ ច រូបភវេ ចាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

រូបធាតុកថា ។

អរូបធាតុកថា

[៧៧៤] អរូបិនោ ធម្មា អរូបធាតូតិ ។ អាមន្តា ។ វេទនា ភវោ គតិ សត្តាវាសោ សំសារោ យោនិ វិញ្ញាណដ្ឋិតិ អត្តភាវប្បដិលាភោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អត្ថិ វេទនូបគំ កម្មន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អត្ថិ វេទនូបគា សត្តាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ វេទនាយ សត្តា ជាយន្តិ ជិយ្យន្តិ មិយ្យន្តិ ចវន្តិ ឧបបជ្ជន្តីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ វេទនាយ អត្ថិ វេទនា សញ្ញា សង្ខារា វិញ្ញាណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ វេទនា ចតុវោការភវោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៧៧៥] អរូបធាតុ ភវោ គតិ ។ បេ ។ អត្តភាវប្បដិលាភោតិ ។ អាមន្តា ។ វេទនា ភវោ គតិ ។ បេ ។ អត្តភាវប្បដិលាភោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

បុគ្គលប្រកបដោយកាមភព ឈ្មោះថាប្រកបដោយភព ២ គឺ កាមភព និងរូបភពឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

ចប់ រូបធាតុកថា ។

អរូបធាតុកថា

[៧៧៤] ពួកធម៌ មិនមានរូប ជាអរូបធាតុឬ ។ អើ ។ វេទនា គឺភព គតិ សត្តាវាសៈ សំសារ កំណើត វិញ្ញាណដ្ឋិតិ និងការបានចំពោះនូវអត្តភាពឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ កម្មនាំចូលទៅកើតក្នុងវេទនា មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ពួកសត្វ ចូលទៅកើតក្នុងវេទនា មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ពួកសត្វ តែងកើត ចាស់ ស្លាប់ ច្យុត បដិសន្ធិ ក្នុងវេទនាដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ វេទនា សញ្ញា សង្ខារទាំងឡាយ វិញ្ញាណ ក្នុងវេទនា មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ វេទនា ជាចតុវោការភពឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧៧៥] អរូបធាតុ គឺភព គតិ ។ បេ ។ និងការបានចំពោះនូវអត្តភាពឬ ។ អើ ។ វេទនា គឺភព គតិ ។ បេ ។ និងការបានចំពោះនូវអត្តភាពឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

អត្ថិ អរូបធាតូបគំ កម្មន្តិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ វេទនូបគំ កម្មន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អត្ថិ អរូបធាតូបគា សត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ វេទនូបគា សត្តាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អរូបធាតុយា សត្តា ជាយន្តិ ជិយ្យន្តិ មិយ្យន្តិ ចវន្តិ ឧបបជ្ជន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ វេទនាយ សត្តា ជាយន្តិ ជិយ្យន្តិ មិយ្យន្តិ ចវន្តិ ឧបបជ្ជន្តីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អរូប-ធាតុយា អត្ថិ វេទនា សញ្ញា សង្ខារា វិញ្ញាណន្តិ ។ អាមន្តា ។ វេទនាយ អត្ថិ វេទនា សញ្ញា សង្ខារា វិញ្ញាណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អរូបធាតុ ចតុវោការភវោតិ ។ អាមន្តា ។ វេទនា ចតុវោ-ការភវោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អរូបិនោ ធម្មា អរូបធាតុ កាមធាតុយា អត្ថិ វេទនា សញ្ញា សង្ខារា វិញ្ញាណន្តិ ។ អាមន្តា ។ សា វ កាមធាតុ សា អរូបធាតូតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សា វ កាមធាតុ សា អរូបធាតូតិ ។ អាមន្តា ។ កាមភវេន សមន្នាគតោ បុគ្គលោ ទ្វីហិ ភវេហិ សមន្នាគតោ ហោតិ កាមភវេន ច អរូបភវេន ចាតិ ។

កម្ម នាំចូលទៅកើតក្នុងអរូបធាតុ មានដែរឬ ។ អើ ។ កម្ម នាំចូលទៅកើតក្នុងវេទនា មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ពួកសត្វ ចូលទៅកើតក្នុងអរូបធាតុ មានដែរឬ ។ អើ ។ ពួកសត្វ ចូលទៅកើតក្នុងវេទនា មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ពួកសត្វ តែងកើត ចាស់ ស្លាប់ ច្យុត បដិសន្ធិ ក្នុងអរូប-ធាតុដែរឬ ។ អើ ។ ពួកសត្វ តែងកើត ចាស់ ស្លាប់ ច្យុត បដិ-សន្ធិ ក្នុងវេទនាដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ វេទនា សញ្ញា សង្ខារទាំងឡាយ វិញ្ញាណ មាន ក្នុងអរូបធាតុដែរឬ ។ អើ ។ វេទនា សញ្ញា សង្ខារទាំងឡាយ វិញ្ញាណ មាន ក្នុងវេទនាដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អរូបធាតុ ជាចតុវោការភពឬ ។ អើ ។ វេទនា ជាចតុវោការភពឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ពួកធម៌ មិនមានរូប ជាអរូបធាតុ ចុះវេទនា សញ្ញា សង្ខារទាំងឡាយ វិញ្ញាណ មាន ក្នុងកាមធាតុដែរឬ ។ អើ ។ កាមធាតុនោះឯង គឺអរូបធាតុនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ កាមធាតុនោះឯង គឺអរូបធាតុនោះឬ ។ អើ ។ បុគ្គលប្រកបដោយកាមភព ឈ្មោះថាប្រកបដោយភព ២ គឺ កាមភព និងអរូបភពឬ ។

ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ រូបិនោ ធម្មា រូបធាតុ អរូបិនោ ធម្មា អរូបធាតុ កាមធាតុយា អត្ថិ រូបំ វេទនា សញ្ញា សង្ខារា វិញ្ញាណន្តិ ។ អាមន្តា ។ សា វ កាមធាតុ សា រូបធាតុ សា អរូបធាតូតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សា វ កាមធាតុ សា រូបធាតុ សា អរូបធាតូតិ ។ អាមន្តា ។ កាមភវេន សមន្នាគតោ បុគ្គលោ តីហិ ភវេហិ សមន្នាគតោ ហោតិ កាមភវេន ច រូបភវេន ច អរូបភវេន ចាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

អរូបធាតុកថា ។

រូបធាតុយា អាយតនកថា

[៧៧៦] អត្ថិ សឡាយតនិកោ អត្តភាវោ រូបធាតុយាតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ តត្ថ ឃានាយតនន្តិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ តត្ថ គន្ធាយតនន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អត្ថិ តត្ថ ជិវ្ហាយតនន្តិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ តត្ថ រសាយតនន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អត្ថិ តត្ថ កាយាយតនន្តិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ តត្ថ ផោដ្ឋព្វាយតនន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ពួកធម៌ មានរូប ជារូបធាតុ ពួកធម៌ មិនមានរូប ជាអរូបធាតុ ចុះរូប វេទនា សញ្ញា សង្ខារទាំងឡាយ វិញ្ញាណ មាន ក្នុងកាមធាតុដែរឬ ។ អើ ។ កាមធាតុនោះឯង គឺរូបធាតុនោះ គឺអរូបធាតុនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ កាមធាតុនោះឯង គឺរូបធាតុនោះ គឺអរូបធាតុនោះឬ ។ អើ ។ បុគ្គលប្រកបដោយកាមភព ឈ្មោះថាប្រកបដោយភព ៣ គឺកាមភព ១ រូបភព ១ អរូបភព ១ ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

ចប់ អរូបធាតុកថា ។

រូបធាតុអាយតនកថា

[៧៧៦] អត្តភាព ប្រកបដោយអាយតនៈ ៦ ក្នុងរូបធាតុ មានដែរឬ ។ អើ ។ ឃានាយតនៈ ក្នុងរូបធាតុនោះ មានដែរឬ ។ អើ ។ គន្ធាយតនៈ ក្នុងរូបធាតុនោះ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ជិវ្ហាយតនៈ ក្នុងរូបធាតុនោះ មានដែរឬ ។ អើ ។ រសាយតនៈ ក្នុងរូបធាតុនោះ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ កាយាយតនៈ ក្នុងរូបធាតុនោះ មានដែរឬ ។ អើ ។ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ ក្នុងរូបធាតុនោះ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

រូបធាតុយា អាយតនកថា

[៧៧៧] នត្ថិ តត្ថ គន្ធាយតនន្តិ ។ អាមន្តា ។ នត្ថិ តត្ថ ឃាណាយតនន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ នត្ថិ តត្ថ រសាយតនន្តិ ។ អាមន្តា ។ នត្ថិ តត្ថ ជិវ្ហាយតនន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ នត្ថិ តត្ថ ផោដ្ឋព្វាយតនន្តិ ។ អាមន្តា ។ នត្ថិ តត្ថ កាយា-យតនន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៧៧៨] អត្ថិ តត្ថ ចក្ខាយតនំ អត្ថិ រូបា-យតនន្តិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ តត្ថ ឃាណាយតនំ អត្ថិ គន្ធាយតនន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អត្ថិ តត្ថ ចក្ខាយតនំ អត្ថិ រូបាយតនន្តិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ តត្ថ ជិវ្ហាយតនំ អត្ថិ រសាយតនំ ។ បេ ។ អត្ថិ តត្ថ កាយាយតនំ អត្ថិ ផោដ្ឋព្វាយតនន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៧៧៩] អត្ថិ តត្ថ សោតាយតនំ អត្ថិ សទ្ទា-យតនំ ។ បេ ។ អត្ថិ តត្ថ មនាយតនំ អត្ថិ ធម្មា-យតនន្តិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ តត្ថ ឃាណាយតនំ

រូបធាតុអាយតនកថា

[៧៧៧] គន្ធាយតនៈ ក្នុងរូបធាតុនោះ មិនមានទេឬ ។ អើ ។ ឃានាយតនៈ ក្នុងរូបធាតុនោះ មិនមានទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ រសាយតនៈ ក្នុងរូបធាតុនោះ មិនមានទេឬ ។ អើ ។ ជិវ្ហាយតនៈ ក្នុងរូបធាតុនោះ មិនមានទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ ក្នុងរូបធាតុនោះ មិនមានទេឬ ។ អើ ។ កាយាយតនៈ ក្នុងរូបធាតុនោះ មិនមានទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧៧៨] ចក្ខាយតនៈ ក្នុងរូបធាតុនោះ មាន ចុះរូបាយតនៈ មានដែរឬ ។ អើ ។ ឃានាយតនៈ ក្នុងរូបធាតុនោះ មាន ចុះគន្ធាយតនៈ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ចក្ខាយតនៈ ក្នុងរូបធាតុនោះ មាន ចុះរូបាយតនៈ មានដែរឬ ។ អើ ។ ជិវ្ហាយតនៈ ក្នុងរូបធាតុនោះ មាន ចុះរសាយតនៈ មានដែរឬ ។ បេ ។ កាយាយតនៈ ក្នុងរូបធាតុនោះ មាន ចុះផោដ្ឋព្វាយតនៈ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧៧៩] សោតាយតនៈ ក្នុងរូបធាតុនោះ មាន ចុះសទ្ទាយតនៈ មានដែរឬ ។ បេ ។ មនាយតនៈ ក្នុងរូបធាតុនោះ មាន ចុះធម្មាយតនៈ មានដែរឬ ។ អើ ។ ឃានាយតនៈ ក្នុងរូបធាតុនោះ មាន

អត្ថិ គន្ធាយតនន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អត្ថិ តត្ថ មនាយតនំ អត្ថិ ធម្មាយតនន្តិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ តត្ថ ជិវ្ហាយតនំ អត្ថិ រសាយតនន្តិ ។ បេ ។ អត្ថិ តត្ថ កាយាយតនំ អត្ថិ ផោដ្ឋព្វាយតនន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៧៨០] អត្ថិ តត្ថ ឃានាយតនំ នត្ថិ គន្ធាយតនន្តិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ តត្ថ ចក្ខាយតនំ នត្ថិ រូបាយតនន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អត្ថិ តត្ថ ឃានាយតនំ នត្ថិ គន្ធាយតនន្តិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ តត្ថ សោតាយតនំ នត្ថិ សទ្ទាយតនំ ។ បេ ។ អត្ថិ តត្ថ មនាយតនំ នត្ថិ ធម្មាយតនន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៧៨១] អត្ថិ តត្ថ ជិវ្ហាយតនំ នត្ថិ រសាយតនំ ។ បេ ។ អត្ថិ តត្ថ កាយាយតនំ នត្ថិ ផោដ្ឋព្វាយតនន្តិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ តត្ថ ចក្ខាយតនំ នត្ថិ រូបាយតនន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អត្ថិ តត្ថ កាយាយតនំ នត្ថិ ផោដ្ឋព្វាយតនន្តិ ។

ចុះគន្ធាយតនៈ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ មនាយតនៈ ក្នុងរូបធាតុនោះ មាន ចុះធម្មាយតនៈ មានដែរឬ ។ អើ ។ ជិវ្ហាយតនៈ ក្នុងរូបធាតុនោះ មាន ចុះរសាយតនៈ មានដែរឬ ។ បេ ។ កាយាយតនៈ ក្នុងរូបធាតុនោះ មាន ចុះផោដ្ឋព្វាយតនៈ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧៨០] ឃានាយតនៈ ក្នុងរូបធាតុនោះ មាន ចុះគន្ធាយតនៈ មិនមានទេឬ ។ អើ ។ ចក្ខាយតនៈ ក្នុងរូបធាតុនោះ មាន ចុះរូបាយតនៈ មិនមានទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ឃានាយតនៈ ក្នុងរូបធាតុនោះ មាន ចុះគន្ធាយតនៈ មិនមានទេឬ ។ អើ ។ សោតាយតនៈ ក្នុងរូបធាតុនោះ មាន ចុះសទ្ទាយតនៈ មិនមានទេឬ ។ បេ ។ មនាយតនៈ ក្នុងរូបធាតុនោះ មាន ចុះធម្មាយតនៈ មិនមានទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧៨១] ជិវ្ហាយតនៈ ក្នុងរូបធាតុនោះ មាន ចុះរសាយតនៈ មិនមានទេឬ ។ បេ ។ កាយាយតនៈ ក្នុងរូបធាតុនោះ មាន ចុះផោដ្ឋព្វាយតនៈ មិនមានទេឬ ។ អើ ។ ចក្ខាយតនៈ ក្នុងរូបធាតុនោះ មាន ចុះរូបាយតនៈ មិនមានទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ កាយាយតនៈ ក្នុងរូបធាតុនោះ មាន ចុះផោដ្ឋព្វាយតនៈ មិនមានទេឬ ។

អាមន្តា ។ អត្ថិ តត្ថ សោតាយតនំ នត្ថិ សទ្ទាយតនំ ។ បេ ។ អត្ថិ តត្ថ មនាយតនំ នត្ថិ ធម្មាយតនន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៧៨២] អត្ថិ តត្ថ ចក្ខាយតនំ អត្ថិ រូបាយតនំ តេន ចក្ខុនា តំ រូបំ បស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ តត្ថ ឃានាយតនំ អត្ថិ គន្ធាយតនំ តេន ឃានេន តំ គន្ធំ ឃាយតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អត្ថិ តត្ថ ចក្ខាយតនំ អត្ថិ រូបាយតនំ តេន ចក្ខុនា តំ រូបំ បស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ តត្ថ ជិវ្ហាយតនំ អត្ថិ រសាយតនំ តាយ ជិវ្ហាយ តំ រសំ សាយតិ ។ បេ ។ អត្ថិ តត្ថ កាយាយតនំ អត្ថិ ផោដ្ឋព្វាយតនំ តេន កាយេន តំ ផោដ្ឋព្វំ ផុសតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៧៨៣] អត្ថិ តត្ថ សោតាយតនំ អត្ថិ សទ្ទាយតនំ ។ បេ ។ អត្ថិ តត្ថ មនាយតនំ អត្ថិ ធម្មាយតនំ តេន មនេន តំ ធម្មំ វិជានាតីតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ តត្ថ ឃានាយតនំ អត្ថិ គន្ធាយតនំ តេន ឃានេន តំ គន្ធំ ឃាយតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

អើ ។ សោតាយតនៈ ក្នុងរូបធាតុនោះ មាន ចុះសទ្ទាយតនៈ មិនមានទេឬ ។ បេ ។ មនាយតនៈ ក្នុងរូបធាតុនោះ មាន ចុះធម្មាយតនៈ មិនមានទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧៨២] ចក្ខាយតនៈ និងរូបាយតនៈ ក្នុងរូបធាតុនោះ មាន ចុះគេឃើញរូបនោះ ដោយភ្នែកនោះដែរឬ ។ អើ ។ ឃានាយតនៈ និងគន្ធាយតនៈ ក្នុងរូបធាតុនោះ មាន ចុះគេធុំក្លិននោះ ដោយច្រមុះនោះដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ចក្ខាយតនៈ និងរូបាយតនៈ ក្នុងរូបធាតុនោះ មាន ចុះគេឃើញរូបនោះ ដោយភ្នែកនោះដែរឬ ។ អើ ។ ជិវ្ហាយតនៈ និងរសាយតនៈ ក្នុងរូបធាតុនោះ មាន ចុះគេលិទ្ធភ្លក្សរសនោះ ដោយអណ្តាតនោះដែរឬ ។ បេ ។ កាយាយតនៈ និងផោដ្ឋព្វាយតនៈ ក្នុងរូបធាតុនោះ មាន ចុះគេពាល់ត្រូវផោដ្ឋព្វៈនោះ ដោយកាយនោះដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧៨៣] សោតាយតនៈ និងសទ្ទាយតនៈ ក្នុងរូបធាតុនោះ មាន ។ បេ ។ មនាយតនៈ និងធម្មាយតនៈ ក្នុងរូបធាតុនោះ មាន ចុះគេដឹងច្បាស់នូវធម៌នោះ ដោយចិត្តនោះដែរឬ ។ អើ ។ ឃានាយតនៈ និងគន្ធាយតនៈ ក្នុងរូបធាតុនោះ មាន ចុះគេធុំក្លិននោះ ដោយច្រមុះនោះដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

អត្ថិ តត្ថ មនាយតនំ អត្ថិ ធម្មាយតនំ តេន មនេន តំ ធម្មំ វិជានាតីតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ តត្ថ ជិវ្ហាយតនំ អត្ថិ រសាយតនំ ។ បេ ។ អត្ថិ តត្ថ កាយាយតនំ អត្ថិ ផោដ្ឋព្វាយតនំ តេន កាយេន តំ ផោដ្ឋព្វំ ផុសតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៧៨៤] អត្ថិ តត្ថ ឃានាយតនំ អត្ថិ គន្ធាយតនំ ន ច តេន ឃានេន តំ គន្ធំ ឃាយតីតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ តត្ថ ចក្ខាយតនំ អត្ថិ រូបាយតនំ ន ច តេន ចក្ខុនា តំ រូបំ បស្សតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អត្ថិ តត្ថ ឃានាយតនំ អត្ថិ គន្ធាយតនំ ន ច តេន ឃានេន តំ គន្ធំ ឃាយតីតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ តត្ថ សោតាយតនំ អត្ថិ សទ្ទាយតនំ ។ បេ ។ អត្ថិ តត្ថ មនាយតនំ អត្ថិ ធម្មាយតនំ ន ច តេន មនេន តំ ធម្មំ វិជានាតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៧៨៥] អត្ថិ តត្ថ ជិវ្ហាយតនំ អត្ថិ រសាយតនំ ។ បេ ។ អត្ថិ តត្ថ កាយាយតនំ អត្ថិ ផោដ្ឋព្វាយតនំ ន ច តេន កាយេន តំ ផោដ្ឋព្វំ ផុសតីតិ ។ អាមន្តា ។

មនាយតនៈ និងធម្មាយតនៈ ក្នុងរូបធាតុនោះ មាន ចុះគេដឹងច្បាស់នូវធម៌នោះ ដោយចិត្តនោះដែរឬ ។ អើ ។ ជិវ្ហាយតនៈ និងរសាយ-តនៈ ក្នុងរូបធាតុនោះ មាន ។ បេ ។ កាយាយតនៈ និងផោដ្ឋព្វាយតនៈ ក្នុងរូបធាតុនោះ មាន ចុះគេពាល់ត្រូវនូវផោដ្ឋព្វៈនោះ ដោយកាយនោះដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧៨៤] ឃានាយតនៈ និងគន្ធាយតនៈ ក្នុងរូបធាតុនោះ មានមែន តែគេមិនធុំក្លិននោះ ដោយច្រមុះនោះទេឬ ។ អើ ។ ចក្ខា-យតនៈ និងរូបាយតនៈ ក្នុងរូបធាតុនោះ មានមែន តែគេមិនឃើញនូវរូបនោះ ដោយភ្នែកនោះទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ឃានាយតនៈ និងគន្ធាយតនៈ ក្នុងរូបធាតុនោះ មានមែន តែគេមិនធុំក្លិននោះ ដោយច្រមុះនោះទេឬ ។ អើ ។ សោតាយតនៈ និងសទ្ទាយ-តនៈ ក្នុងរូបធាតុនោះ មានមែន ។ បេ ។ មនាយតនៈ និងធម្មាយ-តនៈ ក្នុងរូបធាតុនោះ មានមែន តែគេមិនដឹងច្បាស់នូវធម៌នោះ ដោយចិត្តនោះទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧៨៥] ជិវ្ហាយតនៈ និងរសាយតនៈ ក្នុងរូបធាតុនោះ មានមែន ។ បេ ។ កាយាយតនៈ និងផោដ្ឋព្វាយតនៈ ក្នុងរូបធាតុនោះ មានមែន តែគេមិនពាល់ត្រូវនូវផោដ្ឋព្វៈនោះ ដោយកាយនោះទេឬ ។ អើ ។

អត្ថិ តត្ថ ចក្ខាយតនំ អត្ថិ រូបាយតនំ ន ច តេន ចក្ខុនា តំ រូបំ បស្សតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អត្ថិ តត្ថ កាយាយតនំ អត្ថិ ផោដ្ឋព្វាយតនំ ន ច តេន កាយេន តំ ផោដ្ឋព្វំ ផុសតីតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ តត្ថ សោតាយតនំ អត្ថិ សទ្ទាយតនំ ។ បេ ។ អត្ថិ តត្ថ មនាយតនំ អត្ថិ ធម្មាយតនំ ន ច តេន មនេន តំ ធម្មំ វិជានាតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៧៨៦] អត្ថិ តត្ថ ឃានាយតនំ អត្ថិ គន្ធាយតនំ តេន ឃានេន តំ គន្ធំ ឃាយតីតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ តត្ថ មូលគន្ធោ សារគន្ធោ តចគន្ធោ បត្តគន្ធោ បុប្ផគន្ធោ ផលគន្ធោ អាមគន្ធោ វិសគន្ធោ សុគន្ធោ ទុគ្គន្ធោ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៧៨៧] អត្ថិ តត្ថ ជិវ្ហាយតនំ អត្ថិ រសាយតនំ តាយ ជិវ្ហាយ តំ រសំ សាយតីតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ តត្ថ មូលរសោ ខន្ធរសោ តចរសោ បត្តរសោ បុប្ផរសោ ផលរសោ អម្ពិលំ មធុរំ តិត្តិកំ កដុកំ លោណិយំ ខារិយំ លម្ពិលំ កសាវោ សាទុ អសាទូតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

ចក្ខាយតនៈ និងរូបាយតនៈ ក្នុងរូបធាតុនោះ មានមែន តែគេមិនឃើញនូវរូបនោះ ដោយភ្នែកនោះទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ កាយាយតនៈ និងផោដ្ឋព្វាយតនៈ ក្នុងរូបធាតុនោះ មានមែន តែគេមិនពាល់ត្រូវនូវផោដ្ឋព្វៈនោះ ដោយកាយនោះទេឬ ។ អើ ។ សោតាយតនៈ និងសទ្ទាយតនៈ ក្នុងរូបធាតុនោះ មានមែន ។ បេ ។ មនាយតនៈ និងធម្មាយតនៈ ក្នុងរូបធាតុនោះ មានមែន តែគេមិនដឹងច្បាស់នូវធម៌នោះ ដោយចិត្តនោះទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧៨៦] ឃានាយតនៈ និងគន្ធាយតនៈ ក្នុងរូបធាតុនោះ មាន ចុះគេធុំក្លិននោះ ដោយច្រមុះនោះដែរឬ ។ អើ ។ ក្លិនឫស ក្លិនខ្លឹម ក្លិនសំបក ក្លិនស្លឹក ក្លិនផ្កា ក្លិនផ្លែ ក្លិនស្រស់ ក្លិនជាពិស ក្លិនក្រអូប ក្លិនស្អុយ ក្នុងរូបធាតុនោះ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧៨៧] ជិវ្ហាយតនៈ និងរសាយតនៈ ក្នុងរូបធាតុនោះ មាន ចុះគេលិទ្ធភ្លក្សរសនោះ ដោយអណ្តាតនោះដែរឬ ។ អើ ។ រសឫស រសដើម រសសំបក រសស្លឹក រសផ្កា រសផ្លែ ជូរ ផ្អែម ល្វីង ហឹរ ប្រៃ ខារ ជូរអែម ចត់ ឆ្ងាញ់ មិនឆ្ងាញ់ ក្នុងរូបធាតុនោះ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧៨៨] អត្ថិ តត្ថ កាយាយតនំ អត្ថិ ផោដ្ឋ-ព្វាយតនំ តេន កាយេន តំ ផោដ្ឋព្វំ ផុសតីតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ តត្ថ កក្ខលំ មុទុកំ សណ្ហំ[១] ផរុសំ សុខសម្ផស្សំ ទុក្ខសម្ផស្សំ គរុកំ លហុកន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៧៨៩] ន វត្តព្វំ សឡាយតនិកោ អត្តភាវោ រូបធាតុយាតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ អត្ថិ តត្ថ ឃាន-និមិត្តំ ជិវ្ហានិមិត្តំ កាយនិមិត្តំ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អត្ថិ តត្ថ ឃាននិមិត្តំ ជិវ្ហានិមិត្តំ កាយនិមិត្តំ តេន វត រេ វត្តព្វេ សឡាយតនិកោ អត្តភាវោ រូបធាតុ-យាតិ ។

រូបធាតុយា អាយតនកថា ។

អរូបេ រូបកថា

[៧៩០] អត្ថិ រូបំ អរូបេសូតិ ។ អាមន្តា ។ រូប-ភវោ រូបគតិ រូបសត្តាវាសោ រូបសំសារោ រូបយោ-និ រូបត្តភាវប្បដិលាភោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

១ ម. សណ្ឋកំ ។

[៧៨៨] កាយាយតនៈ និងផោដ្ឋព្វាយតនៈ ក្នុងរូបធាតុនោះ មាន ចុះគេពាល់ត្រូវនូវផោដ្ឋព្វៈនោះ ដោយកាយនោះដែរឬ ។ អើ ។ រឹង ទន់ ល្អិត គ្រោតគ្រាត សម្ផស្សជាសុខ សម្ផស្សជាទុក្ខ ធ្ងន់ ស្រាល ក្នុងរូបធាតុនោះ មានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧៨៩] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា អត្តភាព ប្រកបដោយអាយ-តនៈ ៦ ក្នុងរូបធាតុ មានទេឬ ។ អើ ។ គ្រែងឃានទិមិត្ត ជិវ្ហានិមិត្ត កាយនិមិត្ត ក្នុងរូបធាតុនោះ មានដែរឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ ឃាន-និមិត្ត ជិវ្ហានិមិត្ត កាយនិមិត្ត ក្នុងរូបធាតុនោះ មានមែន ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា អត្តភាព ប្រកបដោយអា-យតនៈ ៦ ក្នុងរូបធាតុ មាន ។

ចប់ រូបធាតុអាយតនកថា ។

អរូបរូបកថា

[៧៩០] រូប ក្នុងពួកអរូប មានដែរឬ ។ អើ ។ ភពនៃរូប គតិនៃរូប សត្តាវាសៈនៃរូប សំសារនៃរូប កំណើតនៃរូប និងការបាន ចំពោះនូវអត្តភាពនៃរូប(មាន)ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

ននុ អរូបភវោ អរូបគតិ អរូបសត្តាវាសោ អរូបសំ-សារោ អរូបយោនិ អរូបត្តភាវប្បដិលាភោតិ ។ ។ អា-មន្តា ។ ហញ្ចិ អរូបភវោ ។ បេ ។ អរូបត្តភាវប្បដិ-លាភោ នោ វត រេ វត្តព្វេ អត្ថិ រូបំ អរូបេសូតិ ។

[៧៩១] អត្ថិ រូបំ អរូបេសូតិ ។ អាមន្តា ។ បញ្ចវោការភវោ គតិ សត្តាវាសោ សំសារោ យោនិ វិញ្ញាណដ្ឋិតិ អត្តភាវប្បដិលាភោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ននុ ចតុវោការភវោ ។ បេ ។ អត្តភាវប្បដិ-លាភោតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ ចតុវោការភវោ គតិ ។ បេ ។ អត្តភាវប្បដិលាភោ នោ វត រេ វត្តព្វេ អត្ថិ រូបំ អរូបេសូតិ ។

[៧៩២] អត្ថិ រូបំ រូបធាតុយា សោ ច រូបភវោ រូបគតិ រូបសត្តាវាសោ រូបសំសារោ រូបយោនិ រូបត្តភា-វប្បដិលាភោតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ រូបំ អរូបេសុ សោ ច រូបភវោ រូបគតិ ។ បេ ។ រូបត្តភាវប្បដិលាភោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អត្ថិ រូបំ រូបធាតុយា សោ ច បញ្ចវោការភវោ គតិ ។ បេ ។ អត្តភាវប្បដិលាភោតិ ។

ក្រែងភពនៃអរូប គតិនៃអរូប សត្តាវាសៈនៃអរូប សំសារនៃអរូប កំណើតនៃអរូប និងការបានចំពោះនូវអត្តភាពនៃអរូប(មាន)ឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ ភពនៃអរូប ។ បេ ។ និងការបានចំពោះនូវអត្តភាពនៃអរូប (មាន) ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា រូប ក្នុងពួកអរូប មានទេ ។

[៧៩១] រូប ក្នុងពួកអរូប មានឬ ។ អើ ។ បញ្ចវោការភព គតិ សត្តាវាសៈ សំសារ កំណើត វិញ្ញាណដ្ឋិតិ និងការបានចំពោះនូវអត្តភាព (មាន) ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ក្រែងចតុវោការភព ។ បេ ។ និងការបានចំពោះនូវអត្តភាព (មាន)ឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ ចតុវោការភព គតិ ។ បេ ។ និងការបានចំពោះនូវអត្តភាព (មាន) ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា រូប ក្នុងអរូប មានទេ ។

[៧៩២] រូប ក្នុងរូបធាតុ មាន ចុះរូបភពនោះ គតិនៃរូប សត្តាវាសៈនៃរូប សំសារនៃរូប កំណើតនៃរូប និងការបានចំពោះនូវអត្តភាពនៃរូប (មាន)ឬ ។ អើ ។ រូប ក្នុងពួកអរូប មាន ចុះរូបភពនោះ គតិនៃរូប ។ បេ ។ និងការបានចំពោះនូវអត្តភាពនៃរូប (មាន) ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ រូប ក្នុងរូបធាតុ មាន ចុះបញ្ចវោការភពនោះ គតិ ។ បេ ។ និងការបានចំពោះនូវអត្តភាព (មាន) ឬ ។

អាមន្តា ។ អត្ថិ រូបំ អរូបេសុ សោ ច បញ្ចវោការ-
ភវោ គតិ ។ បេ ។ អត្តភាវប្បដិលាភោតិ ។ ន ហេវំ
វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៧៩៣] អត្ថិ រូបំ អរូបេសុ សោ ច អរូបភវោ
អរូបគតិ អរូបសត្តាវាសោ អរូបសំសារោ អរូបយោនិ
អរូបត្តភាវប្បដិលាភោតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ រូបំ អរូប-
ធាតុយា សោ ច អរូបភវោ អរូបគតិ ។ បេ ។ អរូប-
ត្តភាវប្បដិលាភោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៧៩៤] អត្ថិ រូបំ អរូបេសុ សោ ច ចតុវោការ-
ភវោ គតិ ។ បេ ។ អត្តភាវប្បដិលាភោតិ ។ អា-
មន្តា ។ អត្ថិ រូបំ អរូបធាតុយា សោ ច ចតុវោការ-
ភវោ គតិ ។ បេ ។ អត្តភាវប្បដិលាភោតិ ។ ន ហេវំ
វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៧៩៥] អត្ថិ រូបំ អរូបេសូតិ ។ អាមន្តា ។
ននុ រូបានំ និស្សរណំ អរូបំ វុត្តំ ភគវតាតិ ។ អា-
មន្តា ។ ហញ្ចិ រូបានំ និស្សរណំ អរូបំ វុត្តំ ភគ-
វតា នោ វត រេ វត្តព្វេ អត្ថិ រូបំ អរូបេសូតិ ។

អើ ។ រូប ក្នុងពួកអរូប មាន ចុះបញ្ចវោការភពនោះ គតិ ។ បេ ។ និងការបានចំពោះនូវអត្តភាព (មាន) ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧៩៣] រូប ក្នុងពួកអរូប មាន ចុះអរូបភពនោះ គតិនៃអរូប សត្តាវាសៈនៃអរូប សំសារនៃអរូប កំណើតនៃអរូប និងការបានចំពោះនូវអត្តភាពនៃអរូប (មាន) ឬ ។ អើ ។ រូប ក្នុងអរូបធាតុ មាន ចុះអរូបភពនោះ គតិនៃអរូប ។ បេ ។ និងការបានចំពោះនូវអត្តភាពនៃអរូប (មាន) ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧៩៤] រូប ក្នុងពួកអរូប មាន ចុះចតុវោការភពនោះ គតិ ។ បេ ។ និងការបានចំពោះនូវអត្តភាព (មាន) ឬ ។ អើ ។ រូប ក្នុងអរូបធាតុ មាន ចុះចតុវោការភពនោះ គតិ ។ បេ ។ និងការបានចំពោះនូវអត្តភាព (មាន) ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧៩៥] រូប ក្នុងពួកអរូប មានឬ ។ អើ ។ ក្រែងការរលាស់ចេញនូវពួករូប ដែលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា អរូបឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ ការរលាស់ចេញនូវពួករូប ដែលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ជាអរូប ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា រូប ក្នុងពួកអរូប មានទេ ។

[៧៩៦] រូបធាតុ និស្សរណំ អរូបំ វុត្តំ ភគវតា អត្ថិ រូបំ អរូបេសូតិ ។ អាមន្តា ។ កាមានំ និស្សរណំ នេក្ខម្មំ វុត្តំ ភគវតា អត្ថិ នេក្ខម្មេសុ កាមា អត្ថិ អនាសវេសុ អាសវា អត្ថិ អបរិយាបន្នេសុ បរិយាបន្នាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

អរូបេ រូបកថា ។

រូបំ កម្មន្តិកថា

[៧៩៧] កុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ កាយកម្មំ រូបំ កុសលន្តិ ។ អាមន្តា ។ សារម្មណំ អត្ថិ តស្ស អាវជ្ជនា អាភោគោ សមន្នាហារោ មនសិការោ ចេតនា បត្ថនា បណិធីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ននុ អនារម្មណំ នត្ថិ តស្ស អាវជ្ជនា អាភោគោ សមន្នាហារោ មនសិការោ ចេតនា បត្ថនា បណិធីតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អនារម្មណំ នត្ថិ តស្ស អាវជ្ជនា ។ បេ ។ បណិធិ នោ វត របេ វត្តព្វេ កុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ កាយកម្មំ រូបំ កុសលន្តិ ។

[៧៩៦] ការរលាស់ចេញនូវពួករូប ដែលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ជាអរូប ចុះរូប ក្នុងពួកអរូប មានឬ ។ អើ ។ ការរលាស់ចេញនូវពួកកាម ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ជានេក្ខម្មៈ ចុះពួកកាម ក្នុងពួកនេក្ខម្មៈ មាន ពួកអាសវៈ ក្នុងពួកអនាសវៈ មាន ពួកបរិយាបន្នៈ ក្នុងពួកអបរិយាបន្នៈ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

ចប់ អរូបរូបកថា ។

រូបកម្មន្តិកថា

[៧៩៧] រូប ជាកាយកម្ម តាំងឡើងដោយកុសលចិត្ត ជាកុសលឬ ។ អើ ។ រូប ប្រកបដោយអារម្មណ៍ ការពិចារណា ការសង្ស័យ ការប្រមូលមក ការធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ការគិត ការប្រាថ្នា ការតាំងទុក ចំពោះរូបនោះ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ក្រែងរូប មិនមានអារម្មណ៍ ការពិចារណា ការសង្ស័យ ការប្រមូលមក ការធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ការគិត ការប្រាថ្នា ការតាំងទុក ចំពោះរូបនោះ មិនមានទេឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ រូប មិនមានអារម្មណ៍ ការពិចារណា ។ បេ ។ ការតាំងទុក ចំពោះរូបនោះ មិនមានទេ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា រូប ជាកាយកម្ម តាំងឡើងដោយកុសលចិត្ត ជាកុសលទេ ។

[៧៩៨] កុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតោ ផស្សោ កុសលោ សារម្មណោ អត្ថិ តស្ស អាវជ្ជនា ។ បេ ។ បណិធីតិ ។ អាមន្តា ។ កុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ កាយកម្មំ រូបំ កុសលំ សារម្មណំ អត្ថិ តស្ស អាវជ្ជនា ។ បេ ។ បណិធីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ កុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតា វេទនា ។ បេ ។ សញ្ញា ចេតនា សទ្ធា វីរិយំ សតិ សមាធិ ។ បេ ។ បញ្ញា កុសលា សារម្មណា អត្ថិ តាយ អាវជ្ជនា ។ បេ ។ បណិធីតិ ។ អាមន្តា ។ កុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ កាយកម្មំ រូបំ កុសលំ សារម្មណំ អត្ថិ តស្ស អាវជ្ជនា ។ បេ ។ បណិធីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៧៩៩] កុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ កាយកម្មំ រូបំ កុសលំ អនារម្មណំ នត្ថិ តស្ស អាវជ្ជនា ។ បេ ។ បណិធីតិ ។ អាមន្តា ។ កុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតោ ផស្សោ កុសលោ អនារម្មណោ នត្ថិ តស្ស អាវជ្ជនា ។ បេ ។ បណិធីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ កុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ កាយកម្មំ រូបំ កុសលំ អនារម្មណំ នត្ថិ

[៧៩៨] ផស្សៈ តាំងឡើងដោយកុសលចិត្ត ជាកុសល ប្រ-កបដោយអារម្មណ៍ ការពិចារណា ។ បេ ។ ការតាំងទុក ចំពោះផស្សៈនោះ មានឬ ។ អើ ។ រូប ជាកាយកម្ម តាំងឡើងដោយកុសល-ចិត្ត ជាកុសល ប្រកបដោយអារម្មណ៍ ការពិចារណា ។ បេ ។ ការតាំងទុក ចំពោះរូបនោះ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ វេទនា ។ បេ ។ សញ្ញា ចេតនា សទ្ធា វីរិយៈ សតិ សមាធិ ។ បេ ។ បញ្ញា តាំងឡើងដោយកុសលចិត្ត ជាកុសល ប្រកបដោយអារម្មណ៍ ការពិចារណា ។ បេ ។ ការតាំងទុក ចំពោះបញ្ញានោះ មានឬ ។ អើ ។ រូប ជាកាយកម្ម តាំងឡើងដោយកុសលចិត្ត ជាកុសល ប្រកបដោយអារម្មណ៍ ការពិចារណា ។ បេ ។ ការតាំងទុក ចំពោះរូបនោះ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧៩៩] រូប ជាកាយកម្ម តាំងឡើងដោយកុសលចិត្ត ជាកុសល មិនមានអារម្មណ៍ ការពិចារណា ។ បេ ។ ការតាំងទុក ចំពោះរូបនោះ មិនមានទេឬ ។ អើ ។ ផស្សៈ តាំងឡើងដោយកុសលចិត្ត ជាកុសល មិនមានអារម្មណ៍ ការពិចារណា ។ បេ ។ ការតាំងទុក ចំ-ពោះផស្សៈនោះ មិនមានទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ រូប ជាកាយកម្ម តាំងឡើងដោយកុសលចិត្ត ជាកុសល មិនមានអារម្មណ៍

តស្ស អាវជ្ជនា ។ បេ ។ បណិធីតិ ។ អាមន្តា ។ កុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតា វេទនា ។ បេ ។ សញ្ញា ចេតនា សទ្ធា វីរិយំ សតិ សមាធិ ។ បេ ។ បញ្ញា កុសលា អនារម្មណា នត្ថិ តាយ អាវជ្ជនា ។ បេ ។ បណិធីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨០០] កុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ កាយកម្មំ រូបំ កុសលន្តិ ។ អាមន្តា ។ យំ កិញ្ចិ កុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ រូបំ សព្វន្តំ កុសលន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨០១] កុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ កាយកម្មំ រូបំ កុសលន្តិ ។ អាមន្តា ។ កុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ រូបាយតនំ កុសលន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ កុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ កាយកម្មំ រូបំ កុសលន្តិ ។ អាមន្តា ។ កុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ សទ្ទាយតនំ ។ បេ ។ គន្ធាយតនំ រសាយតនំ ផោដ្ឋព្វាយតនំ ។ បេ ។ បឋវីធាតុ អាបោធាតុ តេជោធាតុ ។ បេ ។ វាយោធាតុ កុសលាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

ការពិចារណា ។ បេ ។ ការតាំងទុក ចំពោះរូបនោះ មិនមានទេឬ ។ អើ ។ វេទនា ។ បេ ។ សញ្ញា ចេតនា សទ្ធា វីរិយៈ សតិ សមាធិ ។ បេ ។ បញ្ញា តាំងឡើងដោយកុសលចិត្ត ជាកុសល មិនមានអារម្មណ៍ ការពិចារណា ។ បេ ។ ការតាំងទុក ចំពោះបញ្ញានោះ មិនមានទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨០០] រូប ជាកាយកម្ម តាំងឡើងដោយកុសលចិត្ត ជាកុសលឬ ។ អើ ។ រូបណាមួយ តាំងឡើងដោយកុសលចិត្ត រូបទាំងអស់នោះ ជាកុសលឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨០១] រូប ជាកាយកម្ម តាំងឡើងដោយកុសលចិត្ត ជាកុសលឬ ។ អើ ។ រូបាយតនៈ តាំងឡើងដោយកុសលចិត្ត ជាកុសលឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ រូប ជាកាយកម្ម តាំងឡើងដោយកុសលចិត្ត ជាកុសលឬ ។ អើ ។ សទ្ទាយតនៈ ។ បេ ។ គន្ធាយតនៈ រសាយតនៈ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ ។ បេ ។ បឋវីធាតុ អាបោធាតុ តេជោ-ធាតុ ។ បេ ។ វាយោធាតុ តាំងឡើងដោយកុសលចិត្ត ជាកុសលឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨០២] កុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ រូបា-
យតនំ អព្យាកតន្តិ ។ អាមន្តា ។ កុសលេន
ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ កាយកម្មំ រូបំ អព្យាកតន្តិ ។
ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ កុសលេន ចិត្តេន សមុ-
ដ្ឋិតំ សទ្ទាយតនំ ។ បេ ។ គន្ធាយតនំ រសាយតនំ
ផោដ្ឋព្វាយតនំ ។ បេ ។ បឋវីធាតុ អាបោធាតុ តេជោ-
ធាតុ ។ បេ ។ វាយោធាតុ អព្យាកតាតិ ។ អា-
មន្តា ។ កុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ កាយកម្មំ
រូបំ អព្យាកតន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨០៣] កុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ កាយកម្មំ
រូបំ អនារម្មណំ កុសលន្តិ ។ អាមន្តា កុសលេន
ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ រូបាយតនំ អនារម្មណំ កុសលន្តិ ។
ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ កុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ
កាយកម្មំ រូបំ អនារម្មណំ កុសលន្តិ ។ អាមន្តា ។
កុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ សទ្ទាយតនំ ។ បេ ។
គន្ធាយតនំ រសាយតនំ ផោដ្ឋព្វាយតនំ ។ បេ ។ បឋវី-
ធាតុ អាបោធាតុ តេជោធាតុ ។ បេ ។ វាយោធាតុ
អនារម្មណា កុសលាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨០២] រូបាយតនៈ តាំងឡើងដោយកុសលចិត្ត ជាអព្យាក្រឹតឬ ។ អើ ។ រូប ជាកាយកម្ម តាំងឡើងដោយកុសលចិត្ត ជាអព្យាក្រឹតឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សទ្ទាយតនៈ ។ បេ ។ គន្ធាយតនៈ រសាយតនៈ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ ។ បេ ។ បឋវីធាតុ អាបោធាតុ តេជោធាតុ ។ បេ ។ វាយោធាតុ ការតាំងឡើងដោយកុសលចិត្ត ជាអព្យាក្រឹតឬ ។ អើ ។ រូប ជាកាយកម្ម តាំងឡើងដោយកុសលចិត្ត ជាអព្យាក្រឹតឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨០៣] រូប ជាកាយកម្ម តាំងឡើងដោយកុសលចិត្ត មិនមានអារម្មណ៍ ជាកុសលឬ ។ អើ ។ រូបាយតនៈ តាំងឡើងដោយកុសលចិត្ត មិនមានអារម្មណ៍ ជាកុសលឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ រូប ជាកាយកម្ម តាំងឡើងដោយកុសលចិត្ត មិនមានអារម្មណ៍ ជាកុសលឬ ។ អើ ។ សទ្ទាយតនៈ ។ បេ ។ គន្ធាយតនៈ រសាយតនៈ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ ។ បេ ។ បឋវីធាតុ អាបោធាតុ តេជោធាតុ ។ បេ ។ វាយោធាតុ តាំងឡើងដោយកុសលចិត្ត មិនមានអារម្មណ៍ ជាកុសលឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

រូបំ កម្មន្តិកថា

[៨០៤] កុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ រូបា-
យតនំ អនារម្មណំ អព្យាកតន្តិ ។ អាមន្តា ។
កុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ កាយកម្មំ រូបំ អនា-
រម្មណំ អព្យាកតន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។
កុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ សទ្ទាយតនំ ។ បេ ។
គន្ធាយតនំ រសាយតនំ ផោដ្ឋព្វាយតនំ ។ បេ ។ បឋ-
វីធាតុ អាបោធាតុ តេជោធាតុ ។ បេ ។ វាយោធាតុ
អនារម្មណំ អព្យាកតាតិ ។ អាមន្តា ។ កុសលេន
ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ កាយកម្មំ រូបំ អនារម្មណំ អព្យា-
កតន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨០៥] កុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ កាយ-
កម្មំ រូបំ ផស្សវិប្បយុត្តំ កុសលន្តិ ។ អាមន្តា ។
កុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ រូបាយតនំ ផស្សវិប្ប-
យុត្តំ កុសលន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។
កុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ កាយកម្មំ រូបំ ផស្ស-
វិប្បយុត្តំ កុសលន្តិ ។ អាមន្តា ។ កុសលេន ចិត្តេន
សមុដ្ឋិតំ សទ្ទាយតនំ ។ បេ ។ គន្ធាយតនំ រសា-
យតនំ ផោដ្ឋព្វាយតនំ ។ បេ ។ បឋវីធាតុ អាបោធាតុ

រូបកម្មន្តិកថា

[៨០៤] រូបាយតនៈ តាំងឡើងដោយកុសលចិត្ត មិនមានអារម្មណ៍ ជាអព្យាក្រឹតឬ ។ អើ ។ រូប ជាកាយកម្ម តាំងឡើងដោយកុសលចិត្ត មិនមានអារម្មណ៍ ជាអព្យាក្រឹតឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សទ្ទាយតនៈ ។ បេ ។ គន្ធាយតនៈ រសាយតនៈ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ ។ បេ ។ បឋវីធាតុ អាបោធាតុ តេជោធាតុ ។ បេ ។ វាយោធាតុ តាំងឡើងដោយកុសលចិត្ត មិនមានអារម្មណ៍ ជាអព្យាក្រឹតឬ ។ អើ ។ រូប ជាកាយកម្ម តាំងឡើងដោយកុសលចិត្ត មិនមានអារម្មណ៍ ជាអព្យាក្រឹតឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨០៥] រូប ជាកាយកម្ម តាំងឡើងដោយកុសលចិត្ត ប្រាសចាកផស្សៈ ជាកុសលឬ ។ អើ ។ រូបាយតនៈ តាំងឡើងដោយកុសលចិត្ត ប្រាសចាកផស្សៈ ជាកុសលឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ រូប ជាកាយកម្ម តាំងឡើងដោយកុសលចិត្ត ប្រាសចាកផស្សៈ ជាកុសលឬ ។ អើ ។ សទ្ទាយតនៈ ។ បេ ។ គន្ធាយតនៈ រសាយតនៈ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ ។បេ។ បឋវីធាតុ អាបោធាតុ

តេជោធាតុ ។ បេ ។ វាយោធាតុ ផស្សវិប្បយុត្តា កុសលាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨០៦] កុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ រូបាយតនំ ផស្សវិប្បយុត្តំ អព្យាកតន្តិ ។ អាមន្តា ។ កុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ កាយកម្មំ រូបំ ផស្សវិប្បយុត្តំ អព្យាកតន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ កុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ សទ្ទាយតនំ ។ បេ ។ គន្ធាយតនំ រសាយតនំ ផោដ្ឋព្វាយតនំ ។ បេ ។ បឋវីធាតុ អាបោធាតុ តេជោធាតុ ។ បេ ។ វាយោធាតុ ផស្សវិប្បយុត្តា អព្យាកតាតិ ។ អាមន្តា ។ កុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ កាយកម្មំ រូបំ ផស្សវិប្បយុត្តំ អព្យាកតន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨០៧] កុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ កាយកម្មំ រូបំ អនារម្មណំ ផស្សវិប្បយុត្តំ កុសលន្តិ ។ អាមន្តា ។ កុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ រូបាយតនំ អនារម្មណំ ផស្សវិប្បយុត្តំ កុសលន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ កុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ កាយកម្មំ រូបំ អនារម្មណំ ផស្សវិប្បយុត្តំ កុសលន្តិ ។

តេជោធាតុ ។ បេ ។ វាយោធាតុ តាំងឡើងដោយកុសលចិត្ត ប្រាសចាកផស្សៈ ជាកុសលឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨០៦] រូបាយតនៈ តាំងឡើងដោយកុសលចិត្ត ប្រាសចាកផស្សៈ ជាអព្យាក្រឹតឬ ។ អើ ។ រូប ជាកាយកម្ម តាំងឡើងដោយកុសលចិត្ត ប្រាសចាកផស្សៈ ជាអព្យាក្រឹតឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សទ្ទាយតនៈ ។ បេ ។ គន្ធាយតនៈ រសាយតនៈ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ ។ បេ ។ បឋវីធាតុ អាបោធាតុ តេ-ជោធាតុ ។ បេ ។ វាយោធាតុ តាំងឡើងដោយកុសលចិត្ត ប្រាសចាកផស្សៈ ជាអព្យាក្រឹតឬ ។ អើ ។ រូប ជាកាយកម្ម តាំងឡើងដោយកុសលចិត្ត ប្រាសចាកផស្សៈ ជាអព្យាក្រឹតឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨០៧] រូប ជាកាយកម្ម តាំងឡើងដោយកុសលចិត្ត មិនមានអារម្មណ៍ ប្រាសចាកផស្សៈ ជាកុសលឬ ។ អើ ។ រូបាយតនៈ តាំងឡើងដោយកុសលចិត្ត មិនមានអារម្មណ៍ ប្រាសចាកផស្សៈ ជាកុសលឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ រូប ជាកាយកម្ម តាំងឡើងដោយកុសលចិត្ត មិនមានអារម្មណ៍ ប្រាសចាកផស្សៈ ជាកុសលឬ ។

អាមន្តា ។ កុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ សទ្ទាយតនំ ។ បេ ។ គន្ធាយតនំ រសាយតនំ ផោដ្ឋព្វាយតនំ ។ បេ ។ បឋវីធាតុ អាបោធាតុ តេជោធាតុ ។ បេ ។ វាយោធាតុ អនារម្មណា ផស្សវិប្បយុត្តា កុសលាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨០៨] កុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ រូបាយតនំ អនារម្មណំ ផស្សវិប្បយុត្តំ អព្យាកតន្តិ ។ អាមន្តា ។ កុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ កាយកម្មំ រូបំ អនារម្មណំ ផស្សវិប្បយុត្តំ អព្យាកតន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ កុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ សទ្ទាយតនំ ។ បេ ។ គន្ធាយតនំ រសាយតនំ ផោដ្ឋព្វាយតនំ ។ បេ ។ បឋវីធាតុ អាបោធាតុ តេជោធាតុ ។ បេ ។ វាយោធាតុ អនារម្មណា ផស្សវិប្បយុត្តា អព្យាកតាតិ ។ អាមន្តា ។ កុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ កាយកម្មំ រូបំ អនារម្មណំ ផស្សវិប្បយុត្តំ អព្យាកតន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨០៩] កុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ វចីកម្មំ រូប

អើ ។ សទ្ទាយតនៈ ។ បេ ។ គន្ធាយតនៈ រសាយតនៈ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ ។ បេ ។ បឋវីធាតុ អាបោធាតុ តេជោធាតុ ។ បេ ។ វាយោធាតុ តាំងឡើង ដោយកុសលចិត្ត មិនមានអារម្មណ៍ ប្រាសចាកផស្សៈ ជាកុសលឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨០៨] រូបាយតនៈ តាំងឡើង ដោយកុសលចិត្ត មិនមានអារម្មណ៍ ប្រាសចាកផស្សៈ ជាអព្យាក្រឹតឬ ។ អើ ។ រូប ជាកាយកម្ម តាំងឡើង ដោយកុសលចិត្ត មិនមានអារម្មណ៍ ប្រាសចាកផស្សៈ ជាអព្យាក្រឹតឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សទ្ទាយតនៈ ។ បេ ។ គន្ធាយតនៈ រសាយតនៈ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ ។ បេ ។ បឋវីធាតុ អាបោធាតុ តេជោធាតុ ។ បេ ។ វាយោធាតុ តាំងឡើងដោយកុសលចិត្ត មិនមានអារម្មណ៍ ប្រាសចាកផស្សៈ ជាអព្យាក្រឹតឬ ។ អើ ។ រូប ជាកាយកម្ម តាំងឡើង ដោយកុសលចិត្ត មិនមានអារម្មណ៍ ប្រាសចាកផស្សៈ ជាអព្យាក្រឹតឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨០៩] រូប ជាវចីកម្ម តាំងឡើង ដោយកុសលចិត្ត

កុសលន្តិ ។ អាមន្តា ។ សារម្មណំ អត្ថិ តស្ស អាវជ្ជនា ។ បេ ។ បណិធីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ននុ អនារម្មណំ នត្ថិ តស្ស អាវជ្ជនា ។ បេ ។ បណិ-ធីតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អនារម្មណំ នត្ថិ តស្ស អាវជ្ជនា ។ បេ ។ បណិធិ នោ វត រេ វត្តព្វេ កុស-លេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ វចីកម្មំ រូបំ កុសលន្តិ ។

[៨១០] កុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតោ ផស្សោ កុសលោ សារម្មណោ អត្ថិ តស្ស អាវជ្ជនា ។ បេ ។ បណិធីតិ ។ អាមន្តា ។ កុសលេន ចិត្តេន សមុ-ដ្ឋិតំ វចីកម្មំ រូបំ កុសលំ សារម្មណំ អត្ថិ តស្ស អាវជ្ជនា ។ បេ ។ បណិធីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ កុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតា វេទនា ។ បេ ។ សញ្ញា ចេតនា សទ្ធា វីរិយំ សតិ សមាធិ ។ បេ ។ បញ្ញា កុសលា សារម្មណា អត្ថិ តាយ អាវជ្ជនា ។ បេ ។ បណិធីតិ ។ អាមន្តា ។ កុសលេន ចិត្តេន សមុ-ដ្ឋិតំ វចីកម្មំ រូបំ កុសលំ សារម្មណំ អត្ថិ តស្ស អាវជ្ជនា ។ បេ ។ បណិធីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

ជាកុសលឬ ។ អើ ។ រូបប្រកបដោយអារម្មណ៍ ការពិចារណា ។ បេ ។ ការតាំងទុក ចំពោះរូបនោះ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ក្រែងរូប មិនមានអារម្មណ៍ ការពិចារណា ។ បេ ។ ការតាំងទុក ចំពោះរូបនោះ មិនមានទេឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ រូប មិនមានអារម្មណ៍ ការពិចារណា ។ បេ ។ ការតាំងទុក ចំពោះរូបនោះ មិនមានទេ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា រូប ជាវចីកម្ម តាំងឡើងដោយកុសលចិត្ត ជាកុសលទេ ។

[៨១០] ផស្សៈ តាំងឡើងដោយកុសលចិត្ត ជាកុសល ប្រកបដោយអារម្មណ៍ ការពិចារណា ។ បេ ។ ការតាំងទុក ចំពោះផស្សៈនោះ មានឬ ។ អើ ។ រូប ជាវចីកម្ម តាំងឡើងដោយកុសលចិត្ត ជាកុសល ប្រកបដោយអារម្មណ៍ ការពិចារណា ។ បេ ។ ការតាំងទុក ចំពោះរូបនោះ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ វេទនា ។ បេ ។ សញ្ញា ចេតនា សទ្ធា វិរិយៈ សតិ សមាធិ ។ បេ ។ បញ្ញា តាំងឡើងដោយកុសលចិត្ត ជាកុសល ប្រកបដោយអារម្មណ៍ ការពិចារណា ។ បេ ។ ការតាំងទុក ចំពោះបញ្ញានោះ មានឬ ។ អើ ។ រូប ជាវចីកម្ម តាំងឡើងដោយកុសលចិត្ត ជាកុសល ប្រកបដោយអារម្មណ៍ ការពិចារណា ។ បេ ។ ការតាំងទុក ចំពោះរូបនោះ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨១១] កុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ វចីកម្មំ រូបំ កុសលំ អនារម្មណំ នត្ថិ តស្ស អាវជ្ជនា ។ បេ ។ បណិធីតិ ។ អាមន្តា ។ កុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតោ ផស្សោ កុសលោ អនារម្មណោ នត្ថិ តស្ស អាវជ្ជនា ។ បេ ។ បណិធីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ កុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ វចីកម្មំ រូបំ កុសលំ អនារម្មណំ នត្ថិ តស្ស អាវជ្ជនា ។ បេ ។ បណិធីតិ ។ អាមន្តា ។ កុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតា វេទនា ។ បេ ។ សញ្ញា ចេតនា សទ្ធា វីរិយំ សតិ សមាធិ ។ បេ ។ បញ្ញា កុសលា អនារម្មណា នត្ថិ តាយ អាវជ្ជនា ។ បេ ។ បណិធីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨១២] កុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ វចីកម្មំ រូបំ កុសលន្តិ ។ អាមន្តា ។ យំ កិញ្ចិ កុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ រូបំ សព្វន្តំ កុសលន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ យថា កាយកម្មំ តថា វចីកម្មន្តិ ។

រូបកម្មន្តិកថា

[៨១១] រូប ជាវចីកម្ម តាំងឡើង ដោយកុសលចិត្ត ជាកុសល មិនមានអារម្មណ៍ ការពិចារណា ។ បេ ។ ការតាំងទុក ចំពោះរូបនោះ មិនមានទេឬ ។ អើ ។ ផស្សៈ តាំងឡើង ដោយកុសលចិត្ត ជាកុសល មិនមានអារម្មណ៍ ការពិចារណា ។ បេ ។ ការតាំងទុក ចំពោះផស្សៈ នោះ មិនមានទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ រូប ជាវចីកម្ម តាំងឡើង ដោយកុសលចិត្ត ជាកុសល មិនមានអារម្មណ៍ ការពិចារណា ។ បេ ។ ការតាំងទុក ចំពោះរូបនោះ មិនមានទេឬ ។ អើ ។ វេទនា ។ បេ ។ សញ្ញា ចេតនា សទ្ធា វិរិយៈ សតិ សមាធិ ។ បេ ។ បញ្ញា តាំងឡើង ដោយកុសលចិត្ត ជាកុសល មិនមាន អារម្មណ៍ ការពិចារណា ។ បេ ។ ការតាំងទុក ចំពោះបញ្ញានោះ មិន មានទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨១២] រូប ជាវចីកម្ម តាំងឡើង ដោយកុសលចិត្ត ជាកុសល ឬ ។ អើ ។ រូបណាមួយ តាំងឡើង ដោយកុសលចិត្ត រូបទាំងអស់ នោះ ជាកុសលឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ កាយ-កម្ម យ៉ាងណា វចីកម្ម ក៏យ៉ាងនោះ ។

[៨១៣] អកុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ កាយកម្មំ រូបំ អកុសលន្តិ ។ អាមន្តា ។ សារម្មណំ អត្ថិ តស្ស អាវជ្ជនា អាភោគោ សមន្នាហារោ មនសិការោ ចេតនា បត្ថនា បណិធីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ននុ អនារម្មណំ នត្ថិ តស្ស អាវជ្ជនា អាភោគោ សមន្នាហារោ មនសិការោ ចេតនា បត្ថនា បណិធីតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អនារម្មណំ នត្ថិ តស្ស អាវជ្ជនា អាភោគោ សមន្នាហារោ មនសិការោ ចេតនា បត្ថនា បណិធិ នោ វត រេ វត្តព្វេ អកុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ កាយកម្មំ រូបំ អកុសលន្តិ ។

[៨១៤] អកុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតោ ផស្សោ អកុសលោ សារម្មណោ អត្ថិ តស្ស អាវជ្ជនា ។ បេ ។ បណិធីតិ ។ អាមន្តា ។ អកុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ កាយកម្មំ រូបំ អកុសលំ សារម្មណំ អត្ថិ តស្ស អាវជ្ជនា ។ បេ ។ បណិធីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អកុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតា វេទនា ។ បេ ។ សញ្ញា ចេតនា រាគោ ទោសោ

[៨១៣] រូប ជាកាយកម្ម តាំងឡើងដោយអកុសលចិត្ត ជាអកុសលឬ ។ អើ ។ រូប ប្រកបដោយអារម្មណ៍ ការពិចារណា ការសង្ស័យ ការប្រមូលមក ការធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ការគិត ការប្រាថ្នា ការតាំងទុក ចំពោះរូបនោះ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ក្រែងរូប មិនមានអារម្មណ៍ ការពិចារណា ការសង្ស័យ ការប្រមូលមក ការធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ការគិត ការប្រាថ្នា ការតាំងទុក ចំពោះរូបនោះ មិនមានទេឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ រូប មិនមានអារម្មណ៍ ការពិចារណា ការសង្ស័យ ការប្រមូលមក ការធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ការគិត ការប្រាថ្នា ការតាំងទុក ចំពោះរូបនោះ មិនមានទេ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា រូប ជាកាយកម្ម តាំងឡើងដោយអកុសលចិត្ត ជាអកុសលទេ ។

[៨១៤] ផស្សៈ តាំងឡើងដោយអកុសលចិត្ត ជាអកុសល ប្រកបដោយអារម្មណ៍ ការពិចារណា ។ បេ ។ ការតាំងទុក ចំពោះផស្សៈនោះ មានឬ ។ អើ ។ រូប ជាកាយកម្ម តាំងឡើងដោយអកុសលចិត្ត ជាអកុសល ប្រកបដោយអារម្មណ៍ ការពិចារណា ។ បេ ។ ការតាំងទុក ចំពោះរូបនោះ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ វេទនា ។ បេ ។ សញ្ញា ចេតនា រាគៈ ទោសៈ

មោហោ មានោ ទិដ្ឋិ វិចិកិច្ឆា ថីនំ ឧទ្ធច្ចំ អហិរិកំ ។ បេ ។ អនោត្តប្បំ អកុសលំ សារម្មណំ អត្ថិ តស្ស អាវជ្ជនា ។ បេ ។ បណិធីតិ ។ អាមន្តា ។ អកុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ កាយកម្មំ រូបំ អកុសលំ សារម្មណំ អត្ថិ តស្ស អាវជ្ជនា ។ បេ ។ បណិធីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨១៥] អកុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ កាយកម្មំ រូបំ អកុសលំ អនារម្មណំ នត្ថិ តស្ស អាវជ្ជនា ។ បេ ។ បណិធីតិ ។ អាមន្តា ។ អកុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតោ ផស្សោ អកុសលោ អនារម្មណោ នត្ថិ តស្ស អាវជ្ជនា ។ បេ ។ បណិធីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អកុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ កាយកម្មំ រូបំ អកុសលំ អនារម្មណំ នត្ថិ តស្ស អាវជ្ជនា ។ បេ ។ បណិធីតិ ។ អាមន្តា ។ អកុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតា វេទនា ។ បេ ។ សញ្ញា ចេតនា រាគោ ទោសោ មោហោ មានោ ទិដ្ឋិ វិចិកិច្ឆា ថីនំ ឧទ្ធច្ចំ អហិរិកំ ។ បេ ។ អនោត្តប្បំ អកុសលំ អនារម្មណំ នត្ថិ តស្ស អាវជ្ជនា ។ បេ ។ បណិធីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

មោហៈ មានៈ ទិដ្ឋិ វិចិកិច្ឆា ថីនៈ ឧទ្ធច្ចៈ អហិរិកៈ ។ បេ ។ អនោត្តប្បៈ តាំងឡើង ដោយអកុសលចិត្ត ជាអកុសល ប្រកបដោយអារម្មណ៍ ការពិចារណា ។ បេ ។ ការតាំងទុក ចំពោះអនោត្តប្បៈនោះ មានឬ ។ អើ ។ រូប ជាកាយកម្ម តាំងឡើង ដោយអកុសលចិត្ត ជាអកុសល ប្រកបដោយអារម្មណ៍ ការពិចារណា ។ បេ ។ ការតាំងទុក ចំពោះរូបនោះ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨១៥] រូប ជាកាយកម្ម តាំងឡើងដោយអកុសលចិត្ត ជាអកុសល មិនមានអារម្មណ៍ ការពិចារណា ។ បេ ។ ការតាំងទុក ចំ-ពោះរូបនោះ មិនមានទេឬ ។ អើ ។ ផស្សៈ តាំងឡើង ដោយអកុសលចិត្ត ជាអកុសល មិនមានអារម្មណ៍ ការពិចារណា ។ បេ ។ ការតាំងទុក ចំពោះផស្សៈនោះ មិនមានទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ រូប ជាកាយកម្ម តាំងឡើង ដោយអកុសលចិត្ត ជាអកុសល មិនមានអារម្មណ៍ ការពិចារណា ។ បេ ។ ការតាំងទុក ចំពោះរូបនោះ មិនមានទេឬ ។ អើ ។ វេទនា ។ បេ ។ សញ្ញា ចេតនា រាគៈ ទោសៈ មោហៈ មានៈ ទិដ្ឋិ វិចិកិច្ឆា ថីនៈ ឧទ្ធច្ចៈ អហិរិកៈ ។ បេ ។ អនោត្តប្បៈ តាំងឡើង ដោយអកុសលចិត្ត ជាអកុ-សល មិនមានអារម្មណ៍ ការពិចារណា ។ បេ ។ ការតាំងទុក ចំពោះអនោត្តប្បៈនោះ មិនមានទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។បេ។

[៨១៦] អកុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ កាយកម្មំ រូបំ អកុសលន្តិ ។ អាមន្តា ។ យំ កិញ្ចិ អកុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ រូបំ សព្វន្តំ អកុសលន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨១៧] អកុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ វចីកម្មំ រូបំ អកុសលន្តិ ។ អាមន្តា ។ សារម្មណំ នត្ថិ តស្ស អាវដ្ដនា ។ បេ ។ បណិធីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ននុ អនារម្មណំ នត្ថិ តស្ស អាវដ្ដនា ។ បេ ។ បណិធីតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អនារម្មណំ នត្ថិ តស្ស អាវដ្ដនា ។ បេ ។ បណិធិ នោ វត រេ វត្តព្វេ អកុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ វចីកម្មំ រូបំ អកុសលន្តិ ។

[៨១៨] អកុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតោ ផស្សោ អកុសលោ សារម្មណោ អត្ថិ តស្ស អាវដ្ដនា ។ បេ ។ បណិធីតិ ។ អាមន្តា ។ អកុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ វចីកម្មំ រូបំ អកុសលំ សារម្មណំ អត្ថិ តស្ស អាវដ្ដនា ។ បេ ។ បណិធីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អកុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតា វេទនា

[៨១៦] រូប ជាកាយកម្ម តាំងឡើងដោយអកុសលចិត្ត ជាអកុសលឬ ។ អើ ។ រូបណាមួយ តាំងឡើងដោយអកុសលចិត្ត រូបទាំងអស់នោះ ជាអកុសលឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨១៧] រូប ជាវចីកម្ម តាំងឡើងដោយអកុសលចិត្ត ជាអកុសលឬ ។ អើ ។ រូប ប្រកបដោយអារម្មណ៍ ការពិចារណា ។ បេ ។ ការតាំងទុក ចំពោះរូបនោះ មិនមានទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ក្រែងរូប មិនមានអារម្មណ៍ ការពិចារណា ។ បេ ។ ការតាំងទុក ចំពោះរូបនោះ មិនមានទេឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ រូប មិនមានអារម្មណ៍ ការពិចារណា ។ បេ ។ ការតាំងទុក ចំពោះរូបនោះ មិនមានទេ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា រូប ជាវចីកម្ម តាំងឡើងដោយអកុសលចិត្ត ជាអកុសលទេ ។

[៨១៨] ផស្សៈ តាំងឡើងដោយអកុសលចិត្ត ជាអកុសល ប្រកបដោយអារម្មណ៍ ការពិចារណា ។ បេ ។ ការតាំងទុក ចំពោះផស្សៈនោះ មានឬ ។ អើ ។ រូប ជាវចីកម្ម តាំងឡើងដោយអកុសលចិត្ត ជាអកុសល ប្រកបដោយអារម្មណ៍ ការពិចារណា ។ បេ ។ ការតាំងទុក ចំពោះរូបនោះ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។បេ។ វេទនា

។ បេ ។ សញ្ញា ចេតនា រាគោ ទោសោ មោហោ មានោ ទិដ្ឋិ វិចិកិច្ឆា ថីនំ ឧទ្ធច្ចំ អហិរិកំ ។ បេ ។ អនោត្តប្បំ អកុសលំ សារម្មណំ អត្ថិ តស្ស អាវជ្ជនា ។ បេ ។ បណិធីតិ ។ អាមន្តា ។ អកុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ វចីកម្មំ រូបំ អកុសលំ សារម្មណំ អត្ថិ តស្ស អាវជ្ជនា ។ បេ ។ បណិធីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨១៩] អកុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ វចីកម្មំ រូបំ អកុសលំ អនារម្មណំ នត្ថិ តស្ស អាវជ្ជនា ។ ។ បេ ។ បណិធីតិ ។ អាមន្តា ។ អកុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតោ ផស្សោ អកុសលោ អនារម្មណោ នត្ថិ តស្ស អាវជ្ជនា ។ បេ ។ បណិធីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អកុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ វចី-កម្មំ រូបំ អកុសលំ អនារម្មណំ នត្ថិ តស្ស អាវជ្ជ-នា ។ បេ ។ បណិធីតិ ។ អាមន្តា ។ អកុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតា វេទនា ។ បេ ។ សញ្ញា ចេតនា រាគោ ទោសោ មោហោ មានោ ទិដ្ឋិ វិចិកិច្ឆា ថីនំ ឧទ្ធច្ចំ អហិរិកំ ។ បេ ។ អនោត្តប្បំ អកុសលំ

ៗ បេ ៗ សញ្ញា ចេតនា រាគៈ ទោសៈ មោហៈ មានៈ ទិដ្ឋិ វិចិកិច្ឆា ថីនៈ ឧទ្ធច្ចៈ អហិរិកៈ ៗ បេ ៗ អនោត្តប្បៈ តាំងឡើងដោយអកុសល-ចិត្ត ជាអកុសល ប្រកបដោយអារម្មណ៍ ការពិចារណា ៗ បេ ៗ ការតាំងទុក ចំពោះអនោត្តប្បៈនោះ មានឬ ៗ អើ ៗ រូប ជាវចីកម្ម តាំងឡើង ដោយអកុសលចិត្ត ជាអកុសល ប្រកបដោយអារម្មណ៍ ការពិចារណា ៗ បេ ៗ ការតាំងទុក ចំពោះរូបនោះ មានឬ ៗ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ៗ បេ ៗ

[៨១៩] រូប ជាវចីកម្ម តាំងឡើង ដោយអកុសលចិត្ត ជាអកុសល មិនមានអារម្មណ៍ ការពិចារណា ៗ បេ ៗ ការតាំងទុក ចំពោះរូបនោះ មិនមានទេឬ ៗ អើ ៗ ផស្សៈ តាំងឡើង ដោយអកុសល-ចិត្ត ជាអកុសល មិនមានអារម្មណ៍ ការពិចារណា ៗ បេ ៗ ការតាំងទុក ចំពោះផស្សៈនោះ មិនមានទេឬ ៗ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ៗ បេ ៗ រូប ជាវចីកម្ម តាំងឡើង ដោយអកុសលចិត្ត ជាអកុសល មិនមានអារម្មណ៍ ការពិចារណា ៗ បេ ៗ ការតាំងទុក ចំពោះរូបនោះ មិនមានទេឬ ៗ អើ ៗ វេទនា ៗ បេ ៗ សញ្ញា ចេតនា រាគៈ ទោសៈ មោហៈ មានៈ ទិដ្ឋិ វិចិកិច្ឆា ថីនៈ ឧទ្ធច្ចៈ អហិរិកៈ ៗ បេ ៗ អនោត្តប្បៈ តាំងឡើង ដោយអកុសលចិត្ត ជាអកុសល

អនារម្មណំ នត្ថិ តស្ស អាវជ្ជនា ។ បេ ។ បណិធីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨២០] អកុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ វចីកម្មំ រូបំ អកុសលន្តិ ។ អាមន្តា ។ យំ កិញ្ចិ អកុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ រូបំ សព្វន្តំ អកុសលន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨២១] អកុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ វចីកម្មំ រូបំ អកុសលន្តិ ។ អាមន្តា ។ អកុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ រូបាយតនំ អកុសលន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អកុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ វចីកម្មំ រូបំ អកុសលន្តិ ។ អាមន្តា ។ អកុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ សទ្ទាយតនំ ។ បេ ។ គន្ធាយតនំ រសាយតនំ ផោដ្ឋព្វាយតនំ បឋវីធាតុ អាបោធាតុ តេជោធាតុ វាយោធាតុ អសុចិ អស្សុ លោហិតំ ។ បេ ។ សេទោ អកុសលោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨២២] អកុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ រូបាយតនំ អព្យាកតន្តិ ។ អាមន្តា ។ អកុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ វចីកម្មំ រូបំ អព្យាកតន្តិ ។

មិនមានអារម្មណ៍ ការពិចារណា ។ បេ ។ ការតាំងទុក ចំពោះអនោត្តប្បៈនោះ មិនមានទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨២០] រូប ជាវចីកម្ម តាំងឡើងដោយអកុសលចិត្ត ជាអកុសលឬ ។ អើ ។ រូបណាមួយ តាំងឡើងដោយអកុសលចិត្ត រូបទាំងអស់នោះ ជាអកុសលឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨២១] រូប ជាវចីកម្ម តាំងឡើងដោយអកុសលចិត្ត ជាអកុសលឬ ។ អើ ។ រូបាយតនៈ តាំងឡើងដោយអកុសលចិត្ត ជាអកុសលឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ រូប ជាវចីកម្ម តាំងឡើងដោយអកុសលចិត្ត ជាអកុសលឬ ។ អើ ។ សទ្ទាយតនៈ ។ បេ ។ គន្ធាយតនៈ រសាយតនៈ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ បឋវីធាតុ អាបោធាតុ តេជោធាតុ វាយោធាតុ របស់មិនស្អាត (សុក្កៈ) ទឹកភ្នែក ឈាម ។ បេ ។ ញើស តាំងឡើងដោយអកុសលចិត្ត ជាអកុសលឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨២២] រូបាយតនៈ តាំងឡើងដោយអកុសលចិត្ត ជាអព្យាក្រឹតឬ ។ អើ ។ រូប ជាវចីកម្ម តាំងឡើងដោយអកុសលចិត្ត ជាអព្យាក្រឹតឬ ។

ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អកុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ សទ្ទាយតនំ ។ បេ ។ គន្ធាយតនំ រសាយតនំ ផោដ្ឋព្វា-យតនំ ។ បេ ។ បឋវីធាតុ អាបោធាតុ តេជោធាតុ វាយោធាតុ អស្សុ ចិ អស្សុ លោហិតំ ។ បេ ។ សេទោ អព្យាកតោតិ ។ អាមន្តា ។ អកុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ វចីកម្មំ រូបំ អព្យាកតន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨២៣] អកុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ វចី-កម្មំ រូបំ អនារម្មណំ អកុសលន្តិ ។ អាមន្តា ។ អកុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ រូបាយតនំ អនារម្ម-ណំ អកុសលន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អ-កុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ វចីកម្មំ រូបំ អនា-រម្មណំ អកុសលន្តិ ។ អាមន្តា ។ អកុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ សទ្ទាយតនំ ។ បេ ។ គន្ធាយតនំ រសាយតនំ ផោដ្ឋព្វាយតនំ ។ បេ ។ បឋវីធាតុ អាបោ-ធាតុ តេជោធាតុ ។ បេ ។ វាយោធាតុ អស្សុ ចិ អស្សុ លោហិតំ ។ បេ ។ សេទោ អនារម្មណោ អកុស-លោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សទ្ទាយតនៈ ។ បេ ។ គន្ធាយតនៈ រសាយតនៈ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ ។ បេ ។ បឋវីធាតុ អាបោធាតុ តេជោធាតុ វាយោធាតុ របស់មិនស្អាត ទឹកភ្នែក ឈាម ។ បេ ។ ញើស តាំងឡើងដោយអកុសលចិត្ត ជាអព្យាក្រឹតឬ ។ អើ ។ រូប ជាវចីកម្ម តាំងឡើងដោយអកុសលចិត្ត ជាអព្យាក្រឹតឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨២៣] រូប ជាវចីកម្ម តាំងឡើងដោយអកុសលចិត្ត មិនមានអារម្មណ៍ ជាអកុសលឬ ។ អើ ។ រូបាយតនៈ តាំងឡើងដោយអកុសលចិត្ត មិនមានអារម្មណ៍ ជាអកុសលឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ រូប ជាវចីកម្ម តាំងឡើងដោយអកុសលចិត្ត មិនមានអារម្មណ៍ ជាអកុសលឬ ។ អើ ។ សទ្ទាយតនៈ ។ បេ ។ គន្ធាយតនៈ រសាយតនៈ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ ។ បេ ។ បឋវីធាតុ អាបោធាតុ តេជោធាតុ ។ បេ ។ វាយោធាតុ របស់មិនស្អាត ទឹកភ្នែក ឈាម ។ បេ ។ ញើស តាំងឡើងដោយអកុសលចិត្ត មិនមានអារម្មណ៍ ជាអកុសលឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨២៤] អកុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ រូបា-
យតនំ អនារម្មណំ អព្យាកតន្តិ ។ អាមន្តា ។
អកុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ វចីកម្មំ រូបំ អនា-
រម្មណំ អព្យាកតន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អ-
កុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ សទ្ទាយតនំ ។ បេ ។
គន្ធាយតនំ រសាយតនំ ផោដ្ឋព្វាយតនំ បឋវីធាតុ
អាបោធាតុ តេជោធាតុ វាយោធាតុ អសុចិ អស្សុ លោ-
ហិតំ ។ បេ ។ សេទោ អនារម្មណោ អព្យាកតោតិ ។
អាមន្តា ។ អកុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ វចីកម្មំ រូបំ
អនារម្មណំ អព្យាកតន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨២៥] អកុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ វចីកម្មំ
រូបំ ផស្សវិប្បយុត្តំ អកុសលន្តិ ។ អាមន្តា ។ អកុ-
សលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ រូបាយតនំ ផស្សវិប្បយុត្តំ
អកុសលន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អកុសលេន
ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ វចីកម្មំ រូបំ ផស្សវិប្បយុត្តំ អកុស-
លន្តិ ។ អាមន្តា ។ អកុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ
សទ្ទាយតនំ ។ បេ ។ គន្ធាយតនំ រសាយតនំ ផោដ្ឋ-
ព្វាយតនំ បឋវីធាតុ អាបោធាតុ តេជោធាតុ ។ បេ ។

[៨២៨] រូបាយតនៈ តាំងឡើងដោយអកុសលចិត្ត មិនមានអារម្មណ៍ ជាអព្យាក្រឹតឬ ។ អើ ។ រូប ជាវចីកម្ម តាំងឡើងដោយអកុសលចិត្ត មិនមានអារម្មណ៍ ជាអព្យាក្រឹតឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សទ្ទាយតនៈ ។ បេ ។ គន្ធាយតនៈ រសាយតនៈ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ បឋវីធាតុ អាបោធាតុ តេជោធាតុ វាយោធាតុ របស់មិនស្អាត ទឹកភ្នែក ឈាម ។ បេ ។ ញើស តាំងឡើងដោយអកុសល-ចិត្ត មិនមានអារម្មណ៍ ជាអព្យាក្រឹតឬ ។ អើ ។ រូប ជាវចីកម្ម តាំងឡើងដោយអកុសលចិត្ត មិនមានអារម្មណ៍ ជាអព្យាក្រឹតឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨២៩] រូប ជាវចីកម្ម តាំងឡើងដោយអកុសលចិត្ត ប្រាសចាកផស្សៈ ជាអកុសលឬ ។ អើ ។ រូបាយតនៈ តាំងឡើងដោយអកុសលចិត្ត ប្រាសចាកផស្សៈ ជាអកុសលឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ រូប ជាវចីកម្ម តាំងឡើង ដោយអកុសលចិត្ត ប្រាសចាកផស្សៈ ជាអកុសលឬ ។ អើ ។ សទ្ទាយតនៈ ។ បេ ។ គន្ធាយតនៈ រសាយតនៈ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ បឋវីធាតុ អាបោធាតុ តេជោធាតុ ។ បេ ។

វាយោធាតុ អសុចិ អស្សុ លោហិតំ ។ បេ ។ សោ ធោ
ផស្សវិប្បយុត្តោ អកុសលោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៥២៦] អកុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ រូបា-
យតនំ ផស្សវិប្បយុត្តំ អព្យាកតន្តិ ។ អាមន្តា ។
អកុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ វចីកម្មំ រូបំ អនារម្ម-
ណំ ផស្សវិប្បយុត្តំ អព្យាកតន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ
។ បេ ។ អកុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ សទ្ទាយតនំ
។ បេ ។ គន្ធាយតនំ រសាយតនំ ផោដ្ឋព្វាយតនំ
បឋវីធាតុ អាបោធាតុ តេជោធាតុ វាយោធាតុ អសុចិ
អស្សុ លោហិតំ ។ បេ ។ សោ ធោ អនារម្មណោ ផស្ស-
វិប្បយុត្តោ អព្យាកតោតិ ។ អាមន្តា ។ អកុស-
លេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ វចីកម្មំ រូបំ អនារម្មណំ ផស្ស-
វិប្បយុត្តំ អព្យាកតន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៥២៧] អកុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ វចីកម្មំ
រូបំ អនារម្មណំ ផស្សវិប្បយុត្តំ អកុសលន្តិ ។ អា-
មន្តា។ អកុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ រូបាយតនំ អនា-
រម្មណំ ផស្សវិប្បយុត្តំ អកុសលន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ

វាយោធាតុ របស់មិនស្អាត ទឹកភ្នែក ឈាម ។ បេ ។ ញើស តាំងឡើងដោយអកុសលចិត្ត ប្រាសចាកផស្សៈ ជាអកុសលឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨២៦] រូបាយតនៈ តាំងឡើងដោយអកុសលចិត្ត ប្រាសចាកផស្សៈ ជាអព្យាក្រឹតឬ ។ អើ ។ រូប ជាវចីកម្ម តាំងឡើងដោយអកុសលចិត្ត មិនមានអារម្មណ៍ ប្រាសចាកផស្សៈ ជាអព្យាក្រឹតឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សទ្ទាយតនៈ ។ បេ ។ គន្ធាយតនៈ រសាយតនៈ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ បឋវីធាតុ អាបោធាតុ តេជោធាតុ វាយោធាតុ របស់មិនស្អាត ទឹកភ្នែក ឈាម ។ បេ ។ ញើស តាំងឡើងដោយអកុសលចិត្ត មិនមានអារម្មណ៍ ប្រាសចាកផស្សៈ ជាអព្យាក្រឹតឬ ។ អើ ។ រូប ជាវចីកម្ម តាំងឡើងដោយអកុសលចិត្ត មិនមានអារម្មណ៍ ប្រាសចាកផស្សៈ ជាអព្យាក្រឹតឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨២៧] រូប ជាវចីកម្ម តាំងឡើងដោយអកុសលចិត្ត មិនមានអារម្មណ៍ ប្រាសចាកផស្សៈ ជាអកុសលឬ ។ អើ ។ រូបាយតនៈ តាំងឡើងដោយអកុសលចិត្ត មិនមានអារម្មណ៍ ប្រាសចាកផស្សៈ ជាអកុសលឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ

។ បេ ។ អកុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ វចីកម្មំ រូបំ អនារម្មណំ ផស្សវិប្បយុត្តំ អកុសលន្តិ ។ អាមន្តា ។ អកុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ សទ្ទាយតនំ ។ បេ ។ គន្ធាយតនំ រសាយតនំ ផោដ្ឋព្វាយតនំ ។ បេ ។ បឋវីធាតុ អាបោធាតុ តេជោធាតុ វាយោធាតុ អសុចិ អស្សុ លោហិតំ ។ បេ ។ សេទោ អនារម្មណោ ផស្ស-វិប្បយុត្តោ អកុសលោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨២៨] អកុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ រូបា-យតនំ អនារម្មណំ ផស្សវិប្បយុត្តំ អព្យាកតន្តិ ។ អាមន្តា ។ អកុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ វចីកម្មំ រូបំ អនារម្មណំ ផស្សវិប្បយុត្តំ អព្យាកតន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អកុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ សទ្ទាយតនំ ។ បេ ។ គន្ធាយតនំ រសាយតនំ ផោដ្ឋ-ព្វាយតនំ បឋវីធាតុ អាបោធាតុ តេជោធាតុ វាយោ-ធាតុ អសុចិ អស្សុ លោហិតំ ។ បេ ។ សេទោ អនា-រម្មណោ ផស្សវិប្បយុត្តោ អព្យាកតោតិ ។ អាមន្តា ។ អកុសលេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ វចីកម្មំ រូបំ អនារម្មណំ ផស្សវិប្បយុត្តំ អព្យាកតន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

។ បេ ។ រូប ជាវចីកម្ម តាំងឡើងដោយអកុសលចិត្ត មិនមានអារម្មណ៍ ប្រាសចាកផស្សៈ ជាអកុសលឬ ។ អើ ។ សទ្ទាយតនៈ ។ បេ ។ គន្ធាយតនៈ រសាយតនៈ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ ។ បេ ។ បឋវីធាតុ អាបោ-ធាតុ តេជោធាតុ វាយោធាតុ របស់មិនស្អាត ទឹកភ្នែក ឈាម ។ បេ ។ ញើស តាំងឡើងដោយអកុសលចិត្ត មិនមានអារម្មណ៍ ប្រាសចាកផស្សៈ ជាអកុសលឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨២៨] រូបាយតនៈ តាំងឡើងដោយអកុសលចិត្ត មិនមានអារម្មណ៍ ប្រាសចាកផស្សៈ ជាអព្យាក្រឹតឬ ។ អើ ។ រូប ជាវចីកម្ម តាំងឡើងដោយអកុសលចិត្ត មិនមានអារម្មណ៍ ប្រាសចាកផស្សៈ ជាអព្យាក្រឹតឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សទ្ទាយតនៈ ។ បេ ។ គន្ធាយតនៈ រសាយតនៈ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ បឋវីធាតុ អា-បោធាតុ តេជោធាតុ វាយោធាតុ របស់មិនស្អាត ទឹកភ្នែក ឈាម ។ បេ ។ ញើស តាំងឡើងដោយអកុសលចិត្ត មិនមានអារម្មណ៍ ប្រាសចាកផស្សៈ ជាអព្យាក្រឹតឬ ។ អើ ។ រូប ជាវចីកម្ម តាំងឡើងដោយអកុសលចិត្ត មិនមានអារម្មណ៍ ប្រាសចាកផស្សៈ ជាអព្យាក្រឹតឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

រូបំ កម្មន្តិកថា

[៨២៩] ន វត្តព្វំ រូបំ កុសលម្បិ អកុសលម្បីតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ កាយកម្មំ វចីកម្មំ កុសលម្បិ អកុសលម្បីតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ កាយកម្មំ វចីកម្មំ កុសលម្បិ អកុសលម្បិ តេន វត រេ វត្តព្វេ រូបំ កុសលម្បិ អកុសលម្បីតិ ។

[៨៣០] រូបំ កុសលម្បិ អកុសលម្បីតិ ។ អាមន្តា ។ ចក្ខាយតនំ កុសលម្បិ អកុសលម្បីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ រូបំ កុសលម្បិ អកុសលម្បីតិ ។ អាមន្តា ។ សោតាយតនំ ។ បេ ។ ឃានាយតនំ ជិវ្ហាយតនំ កាយាយតនំ រូបាយតនំ សទ្ទាយតនំ គន្ធាយតនំ រសាយតនំ ផោដ្ឋព្វាយតនំ បថវីធាតុ អាបោធាតុ តេជោធាតុ វាយោធាតុ អដ្ឋិ អស្សុ លោហិតំ ។ បេ ។ សេទោ កុសលោបិ អកុសលោបីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨៣១] កាយោ រូបំ កាយកម្មំ រូបន្តិ ។ អាមន្តា ។ មនោ រូបំ មនោកម្មំ រូបន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

រូបកម្មន្តិកថា

[៨២៩] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា រូប ជាកុសលក៏មាន ជាអកុសលក៏មានទេឬ ។ អើ ។ ក្រែងកាយកម្ម វចីកម្ម ជាកុសលក៏មាន ជាអកុសលក៏មានឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ កាយកម្ម វចីកម្ម ជាកុសលក៏មាន ជាអកុសលក៏មានមែន ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា រូប ជាកុសលក៏មាន ជាអកុសលក៏មាន ។

[៨៣០] រូប ជាកុសលក៏មាន ជាអកុសលក៏មានឬ ។ អើ ។ ចក្ខាយតនៈ ជាកុសលក៏មាន ជាអកុសលក៏មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ រូប ជាកុសលក៏មាន ជាអកុសលក៏មានឬ ។ អើ ។ សោតាយតនៈ ។ បេ ។ ឃានាយតនៈ ជិវ្ហាយតនៈ កាយាយតនៈ រូបាយតនៈ សទ្ទាយតនៈ គន្ធាយតនៈ រសាយតនៈ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ បឋវីធាតុ អាបោធាតុ តេជោធាតុ វាយោធាតុ របស់មិនស្អាត ទឹកភ្នែក ឈាម ។ បេ ។ ញើស ជាកុសលក៏មាន ជាអកុសលក៏មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨៣១] កាយ ជារូប កាយកម្ម ជារូបឬ ។ អើ ។ ចិត្ត ជារូប មនោកម្ម ជារូបឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។បេ។

[៨៣២] មនោ អរូបំ មនោកម្មំ អរូបន្តិ ។ អាមន្តា ។ កាយោ អរូបំ កាយកម្មំ អរូបន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨៣៣] កាយោ រូបំ កាយកម្មំ អរូបន្តិ ។ អាមន្តា ។ មនោ រូបំ មនោកម្មំ អរូបន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨៣៤] មនោ អរូបំ មនោកម្មំ អរូបន្តិ ។ អាមន្តា ។ កាយោ អរូបំ កាយកម្មំ អរូបន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨៣៥] កាយោ រូបន្តិ ។ កាយកម្មំ រូបន្តិ ។ អាមន្តា ។ ចក្ខាយតនំ រូបន្តិ ។ ចក្ខុវិញ្ញាណំ រូបន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ កាយោ រូបន្តិ ។ កាយកម្មំ រូបន្តិ ។ អាមន្តា ។ សោតាយតនំ រូបន្តិ ។ សោតវិញ្ញាណំ រូបន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ កាយោ រូបន្តិ ។ កាយកម្មំ រូបន្តិ ។ អាមន្តា ។ ឃានាយតនំ រូបន្តិ ។ ឃានវិញ្ញាណំ រូបន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ កាយោ រូបន្តិ ។ កាយកម្មំ រូបន្តិ ។ អាមន្តា ។ ជិវ្ហាយតនំ រូបន្តិ ។ ជិវ្ហាវិញ្ញាណំ រូបន្តិ ។

[៨៣២] ចិត្ត ជាអរូប មនោកម្ម ជាអរូបឬ ។ អើ ។ កាយ ជាអរូប កាយកម្ម ជាអរូបឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨៣៣] កាយ ជារូប កាយកម្ម ជាអរូបឬ ។ អើ ។ ចិត្ត ជារូប មនោកម្ម ជាអរូបឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨៣៤] ចិត្ត ជាអរូប មនោកម្ម ជាអរូបឬ ។ អើ ។ កាយ ជាអរូប កាយកម្ម ជាអរូបឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨៣៥] កាយ ជារូបឬ ។ កាយកម្ម ជារូបឬ ។ អើ ។ ចក្ខាយតនៈ ជារូបឬ ។ ចក្ខុវិញ្ញាណ ជារូបឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ កាយ ជារូបឬ ។ កាយកម្ម ជារូបឬ ។ អើ ។ សោតាយតនៈ ជារូបឬ ។ សោតវិញ្ញាណ ជារូបឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ កាយ ជារូបឬ ។ កាយកម្ម ជារូបឬ ។ អើ ។ ឃានាយតនៈ ជារូបឬ ។ ឃានវិញ្ញាណ ជារូបឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ កាយ ជារូបឬ ។ កាយកម្ម ជារូបឬ ។ អើ ។ ជិវ្ហាយតនៈ ជារូបឬ ។ ជិវ្ហាវិញ្ញាណ ជារូបឬ ។

ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ កាយោ រូបន្តិ ។ កាយ-
កម្មំ រូបន្តិ ។ អាមន្តា ។ កាយាយតនំ រូបន្តិ ។
កាយវិញ្ញាណំ រូបន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨៣៦] រូបំ កម្មន្តិ ។ អាមន្តា ។ ននុ វុត្តំ
ភគវតា ចេតនាហំ ភិក្ខវេ កម្មំ វទាមិ ចេតយិត្វា
កម្មំ ករោតិ កាយេន វាចាយ មនសាតិ អត្ថេវ
សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ ន វត្តព្វំ រូបំ
កម្មន្តិ ។

[៨៣៧] រូបំ កម្មន្តិ ។ អាមន្តា ។ ននុ វុត្តំ
ភគវតា កាយេ វា អានន្ទ សតិ កាយសញ្ចេតនា-
ហេតុ ឧប្បជ្ជតិ អជ្ឈត្តំ សុខទុក្ខំ វាចាយ វា អានន្ទ
សតិ វចីសញ្ចេតនាហេតុ ឧប្បជ្ជតិ អជ្ឈត្តំ សុខទុក្ខំ
មនេ វា អានន្ទ សតិ មនោសញ្ចេតនាហេតុ ឧប្បជ្ជ-
តិ អជ្ឈត្តំ សុខទុក្ខន្តិ អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អា-
មន្តា ។ តេន ហិ ន វត្តព្វំ រូបំ កម្មន្តិ ។

អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ កាយ ជារូបឬ ។ កាយកម្ម ជារូបឬ ។ អើ ។ កាយាយតនៈ ជារូបឬ ។ កាយវិញ្ញាណ ជារូបឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨៣៦] រូប ជាកម្មឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត ពោលថា ចេតនា ជាកម្ម បុគ្គល គិតហើយ ទើបធ្វើនូវកម្ម ដោយកាយ ដោយវាចា ដោយចិត្ត ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្របុ ។ អើ ។ ព្រោះហេតុនោះ អ្នកមិនគួរពោលថា រូប ជាកម្មទេ ។

[៨៣៧] រូប ជាកម្មឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលអានន្ទ កាលបើកាយ មាន សុខនិងទុក្ខខាងក្នុង ក៏កើតឡើង ដោយហេតុកាយសញ្ចេតនា ម្នាលអានន្ទ កាលបើវាចា មាន សុខនិងទុក្ខខាងក្នុង ក៏កើតឡើង ដោយហេតុវចីសញ្ចេតនា ម្នាលអានន្ទ កាលបើចិត្ត មាន សុខនិងទុក្ខខាងក្នុង ក៏កើតឡើង ដោយហេតុមនោសញ្ចេតនា ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្របុ ។ អើ ។ ព្រោះហេតុនោះ អ្នកមិនគួរពោលថា រូប ជាកម្មទេ ។

[៨៣៨] រូបំ កម្មន្តិ ។ អាមន្តា ។ ននុ វុត្តំ ភគវតា តិវិធា ភិក្ខវេ កាយសញ្ចេតនា អកុសលំ កាយកម្មំ ទុក្ខុទ្រយំ ទុក្ខវិបាកំ ចតុព្វិធា ភិក្ខវេ វចីសញ្ចេតនា អកុសលំ វចីកម្មំ ទុក្ខុទ្រយំ ទុក្ខវិបាកំ តិវិធា ភិក្ខវេ មនោសញ្ចេតនា អកុសលំ មនោកម្មំ ទុក្ខុទ្រយំ ទុក្ខវិបាកំ តិវិធា ភិក្ខវេ កាយសញ្ចេតនា កុសលំ កាយកម្មំ សុខុទ្រយំ សុខវិបាកំ ចតុព្វិធា ភិក្ខវេ វចីសញ្ចេតនា កុសលំ វចីកម្មំ សុខុទ្រយំ សុខវិបាកំ តិវិធា ភិក្ខវេ មនោសញ្ចេតនា កុសលំ មនោកម្មំ សុខុទ្រយំ សុខវិបាកន្តិ អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ ន វត្តព្វំ រូបំ កម្មន្តិ ។

[៨៣៩] រូបំ កម្មន្តិ ។ អាមន្តា ។ ននុ វុត្តំ ភគវតា សចាយំ អានន្ទ សមិទ្ធិ មោឃបុរិសោ បាតលិបុត្តស្ស បរិព្វាជកស្ស ឯវំ បុដ្ឋោ ឯវំ ព្យាករេយ្យ សញ្ចេតនីយំ អាវុសោ បាតលិបុត្ត កម្មំ កត្វា កាយេន វាចាយ មនសា សុខវេទនីយំ សុខំ សោ វេទយតិ

[៨៣៨] រូប ជាកម្មឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាយសញ្ចេតនា ៣ ប្រការ ជាអកុសលកាយកម្ម មានទុក្ខជាកម្រៃ មានទុក្ខជាវិបាក ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វចីសញ្ចេតនា ៤ ប្រការ ជាអកុសលវចីកម្ម មានទុក្ខជាកម្រៃ មានទុក្ខជាវិបាក ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មនោសញ្ចេតនា ៣ ប្រការ ជាអកុសលមនោកម្ម មានទុក្ខជាកម្រៃ មានទុក្ខជាវិបាក ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាយសញ្ចេតនា ៣ ប្រការ ជាកុសលកាយកម្ម មានសុខជាកម្រៃ មានសុខជាវិបាក ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វចីសញ្ចេតនា ៤ ប្រការ ជាកុសលវចីកម្ម មានសុខជាកម្រៃ មានសុខជាវិបាក ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មនោសញ្ចេតនា ៣ ប្រការ ជាកុសលមនោកម្ម មានសុខជាកម្រៃ មានសុខជាវិបាក ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ អើ ។ ព្រោះហេតុនោះ អ្នកមិនគួរពោលថា រូប ជាកម្មទេ ។

[៨៣៩] រូប ជាកម្មឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលអានន្ទ បើសមិទ្ធិមោឃបុរស (មោឃបុរសឈ្មោះ សមិទ្ធិ) នេះ ត្រូវបាតលិបុត្តបរិព្វាជក សួរយ៉ាងនេះហើយ គប្បីព្យាករ យ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោបាតលិបុត្ត បុគ្គលណា ធ្វើកម្មប្រកបដោយចេតនា ដោយកាយ វាចា ចិត្ត ជាកម្មគួរដល់ការទទួលសេចក្តីសុខ បុគ្គលនោះ រមែងទទួលសេចក្តីសុខ

សញ្ចេតនីយំ អាវុសោ ចាតលិបុត្ត កម្មំ កត្វា កាយេន វាចាយ មនសា ទុក្ខវេទនីយំ ទុក្ខំ សោ វេទយតិ សញ្ចេតនីយំ អាវុសោ ចាតលិបុត្ត កម្មំ កត្វា កាយេន វាចាយ មនសា អទុក្ខមសុខវេទ-នីយំ អទុក្ខមសុខំ សោ វេទយតីតិ ឯវំ ព្យាករ-មានោ ខោ អានន្ទ សមិទ្ធិ មោឃបុរិសោ ចាតលិ-បុត្តស្ស បរិព្វាជកស្ស សម្មា ព្យាករមានោ ព្យា-ករេយ្យាតិ អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ ន វត្តព្វំ រូបំ កម្មន្តិ ។

រូបំ កម្មន្តិកថា ។

ជីវិតិន្ទ្រិយកថា

[៨៤០] នត្ថិ រូបជីវិតិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ នត្ថិ រូបីនំ ធម្មានំ អាយុ ឋិតិ យបនា យាបនា ឥរិយនា វត្តនា បាលនាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អត្ថិ រូបីនំ ធម្មានំ អាយុ ឋិតិ យបនា យាបនា ឥរិយនា វត្តនា បាលនាតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អត្ថិ រូបីនំ ធម្មានំ អាយុ ឋិតិ យបនា យាបនា ឥរិយនា វត្តនា បាលនា នោ ច វត រេ វត្តព្វេ នត្ថិ រូបជីវិតិន្ទ្រិយន្តិ ។

ម្នាលអាវុសោបាតលិបុត្ត បុគ្គលណា ធ្វើកម្មប្រកបដោយចេតនា ដោយកាយ វាចា ចិត្ត ជាកម្មគួរដល់ការទទួលសេចក្ដីទុក្ខ បុគ្គលនោះ រមែងទទួលសេចក្ដីទុក្ខ ម្នាលអាវុសោបាតលិបុត្ត បុគ្គលណា ធ្វើកម្មប្រកបដោយចេតនា ដោយកាយ វាចា ចិត្ត ជាកម្មគួរដល់ការទទួលអទុក្ខមសុខ បុគ្គលនោះ រមែងទទួលអទុក្ខមសុខ ម្នាលអានន្ទ សមិទ្ធិមោឃបុរស កាលដោះស្រាយយ៉ាងនេះហើយ ឈ្មោះថាដោះស្រាយដោយប្រពៃ គប្បីដោះស្រាយ ចំពោះបាតលិបុត្តបរិព្វាជក ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ អើ ។ ព្រោះហេតុនោះ អ្នកមិនគួរពោលថា រូប ជាកម្មទេ ។

ចប់ រូបកម្មន្តិកថា ។

ជីវិតិន្ទ្រិយកថា

[៨៤០] រូបជីវិតិន្ទ្រិយ មិនមានទេឬ ។ អើ ។ អាយុ ការតាំងនៅ ការរស់នៅ ការញ៉ាំងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ ការរំកិលទៅ ការប្រព្រឹត្តទៅ ការរក្សាទុក នូវពួកធម៌មានរូប មិនមានទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អាយុ ការតាំងនៅ ការរស់នៅ ការញ៉ាំងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ ការរំកិលទៅ ការប្រព្រឹត្តទៅ ការរក្សាទុក នូវពួកធម៌មានរូប មានឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ អាយុ ការតាំងនៅ ការរស់នៅ ការញ៉ាំងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ ការរំកិលទៅ ការប្រព្រឹត្តទៅ ការរក្សាទុក នូវពួកធម៌មានរូប មាន ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា រូបជីវិតិន្ទ្រិយ មិនមានទេ ។

[៨៤១] អត្ថិ អរូបីនំ ធម្មានំ អាយុ ឋិតិ យបនា យាបនា ឥរិយនា វត្តនា បាលនា អត្ថិ អរូបជីវិតិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ រូបីនំ ធម្មានំ អាយុ ឋិតិ យបនា យាបនា ឥរិយនា វត្តនា បាលនា អត្ថិ រូបជីវិតិន្ទ្រិយន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨៤២] អត្ថិ រូបីនំ ធម្មានំ អាយុ ឋិតិ យបនា យាបនា ឥរិយនា វត្តនា បាលនា នត្ថិ រូបជីវិតិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ អរូបីនំ ធម្មានំ អាយុ ឋិតិ យបនា យាបនា ឥរិយនា វត្តនា បាលនា នត្ថិ អរូបជីវិតិន្ទ្រិយន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨៤៣] អរូបីនំ ធម្មានំ អាយុ អរូបជីវិតិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ រូបីនំ ធម្មានំ អាយុ រូបជីវិតិន្ទ្រិយន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨៤៤] រូបីនំ ធម្មានំ អាយុ ន វត្តព្វំ រូបជីវិតិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ អរូបីនំ ធម្មានំ អាយុ ន វត្តព្វំ អរូបជីវិតិន្ទ្រិយន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨៤១] *អាយុ ការតាំងនៅ ការរស់នៅ ការញុំាងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ ការរំកិលទៅ ការប្រព្រឹត្តទៅ ការរក្សាទុក នូវពួកធម៌មិនមានរូប មាន ចុះអរូបជីវិតិន្ទ្រិយ មានឬ ។ អើ ។ អាយុ ការតាំងនៅ ការរស់នៅ ការញុំាងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ ការរំកិលទៅ ការប្រព្រឹត្តទៅ ការរក្សាទុក នូវពួកធម៌មានរូប មាន ចុះរូបជីវិតិន្ទ្រិយ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។*

[៨៤២] *អាយុ ការតាំងនៅ ការរស់នៅ ការញុំាងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ ការរំកិលទៅ ការប្រព្រឹត្តទៅ ការរក្សាទុក នូវពួកធម៌មានរូប មាន ចុះរូបជីវិតិន្ទ្រិយ មិនមានទេឬ ។ អើ ។ អាយុ ការតាំងនៅ ការរស់នៅ ការញុំាងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ ការរំកិលទៅ ការប្រព្រឹត្តទៅ ការរក្សាទុក នូវពួកធម៌មិនមានរូប មាន ចុះអរូបជីវិតិន្ទ្រិយ មិនមានទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។*

[៨៤៣] *អាយុ នៃពួកធម៌មិនមានរូប ជាអរូបជីវិតិន្ទ្រិយឬ ។ អើ ។ អាយុ នៃពួកធម៌មានរូប ជារូបជីវិតិន្ទ្រិយឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។*

[៨៤៤] *អាយុ នៃពួកធម៌មានរូប មិនគួរនិយាយថា ជារូបជីវិតិន្ទ្រិយទេឬ ។ អើ ។ អាយុ នៃពួកធម៌មិនមានរូប មិនគួរនិយាយថា ជាអរូបជីវិតិន្ទ្រិយទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។*

៣៦១

ជីវិតិន្ទ្រិយកថា

[៨៤៥] រូបីនំ ធម្មានំ អាយុ អរូបជីវិតិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ អរូបីនំ ធម្មានំ អាយុ រូបជីវិតិន្ទ្រិយន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨៤៦] អរូបីនំ ធម្មានំ អាយុ ន វត្តព្វំ រូបជីវិតិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ រូបីនំ ធម្មានំ អាយុ ន វត្តព្វំ អរូបជីវិតិន្ទ្រិយន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨៤៧] រូបីនញ្ច អរូបីនញ្ច ធម្មានំ អាយុ អរូបជីវិតិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ រូបីនញ្ច អរូបីនញ្ច ធម្មានំ អាយុ រូបជីវិតិន្ទ្រិយន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨៤៨] រូបីនញ្ច អរូបីនញ្ច ធម្មានំ អាយុ ន វត្តព្វំ រូបជីវិតិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ រូបីនញ្ច អរូបីនញ្ច ធម្មានំ អាយុ ន វត្តព្វំ អរូបជីវិតិន្ទ្រិយន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨៤៩] នត្ថិ រូបជីវិតិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ និរោធំ សមាបន្នស្ស នត្ថិ ជីវិតិន្ទ្រិយន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

ជីវិតិន្ទ្រិយកថា

[៨៤៥] អាយុ នៃពួកធម៌មានរូប ជាអរូបជីវិតិន្ទ្រិយឬ ។ អើ ។ អាយុ នៃពួកធម៌មិនមានរូប ជារូបជីវិតិន្ទ្រិយឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨៤៦] អាយុ នៃពួកធម៌មិនមានរូប មិនគួរនិយាយថា ជារូប-ជីវិតិន្ទ្រិយទេឬ ។ អើ ។ អាយុ នៃពួកធម៌មានរូប មិនគួរនិយាយថា ជាអរូបជីវិតិន្ទ្រិយទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨៤៧] អាយុ នៃពួកធម៌មានរូប និងពួកធម៌មិនមានរូប ជាអរូបជីវិតិន្ទ្រិយឬ ។ អើ ។ អាយុ នៃពួកធម៌មានរូប និងពួកធម៌មិនមានរូប ជារូបជីវិតិន្ទ្រិយឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨៤៨] អាយុ នៃពួកធម៌មានរូប និងពួកធម៌មិនមានរូប មិនគួរនិយាយថា ជារូបជីវិតិន្ទ្រិយទេឬ ។ អើ ។ អាយុ នៃពួកធម៌មានរូប និងពួកធម៌មិនមានរូប មិនគួរនិយាយថា ជាអរូបជីវិតិន្ទ្រិយទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨៤៩] រូបជីវិតិន្ទ្រិយ មិនមានទេឬ ។ អើ ។ ជីវិតិន្ទ្រិយ របស់បុគ្គលចូលកាន់និរោធ មិនមានទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។បេ។

[៨៤០] និរោធំ សមាបន្នស្ស អត្ថិ ជីវិតិន្ទ្រិ-យន្តិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ និរោធំ សមាបន្នស្ស អត្ថិ ជីវិតិន្ទ្រិយំ នោ វត រេ វត្តព្វេ នត្ថិ រូបជីវិតិន្ទ្រិយន្តិ ។

[៨៤១] និរោធំ សមាបន្នស្ស អត្ថិ ជីវិតិន្ទ្រិ-យន្តិ ។ អាមន្តា ។ កាតមក្ខន្ធបរិយាបន្នន្តិ ។ សង្ខា-រក្ខន្ធបរិយាបន្នន្តិ ។ និរោធំ សមាបន្នស្ស អត្ថិ សង្ខា-រក្ខន្ធោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ និរោធំ សមា-បន្នស្ស អត្ថិ សង្ខារក្ខន្ធោតិ ។ អាមន្តា ។ និរោធំ សមាបន្នស្ស អត្ថិ វេទនាខន្ធោ ។ បេ ។ សញ្ញាខន្ធោ ។ បេ ។ វិញ្ញាណក្ខន្ធោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨៤២] និរោធំ សមាបន្នស្ស អត្ថិ វេទនាខន្ធោ ។ បេ ។ សញ្ញាខន្ធោ ។ បេ ។ វិញ្ញាណក្ខន្ធោតិ ។ អា-មន្តា ។ ន និរោធសមាបន្នោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨៤៣] នត្ថិ រូបជីវិតិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ អសញ្ញសត្តានំ នត្ថិ ជីវិតិន្ទ្រិយន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អសញ្ញសត្តានំ អត្ថិ ជីវិតិន្ទ្រិយន្តិ ។ អា-មន្តា ។ ហញ្ចិ អសញ្ញសត្តានំ អត្ថិ ជីវិតិន្ទ្រិយំ នោ វត រេ វត្តព្វេ នត្ថិ រូបជីវិតិន្ទ្រិយន្តិ ។

[៨៥០] ជីវិតិន្ទ្រិយ របស់បុគ្គលចូលកាន់និរោធ មានឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ ជីវិតិន្ទ្រិយ របស់បុគ្គលចូលកាន់និរោធ មាន ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា រូបជីវិតិន្ទ្រិយ មិនមានទេ ។

[៨៥១] ជីវិតិន្ទ្រិយ របស់បុគ្គលចូលកាន់និរោធ មានឬ ។ អើ ។ ជីវិតិន្ទ្រិយ រាប់បញ្ចូលក្នុងខន្ធដូចម្តេច ។ រាប់បញ្ចូលក្នុងសង្ខារក្ខន្ធ ។ សង្ខារក្ខន្ធ របស់បុគ្គលចូលកាន់និរោធ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សង្ខារក្ខន្ធ របស់បុគ្គលចូលកាន់និរោធ មានឬ ។ អើ ។ វេទនាខន្ធ ។ បេ ។ សញ្ញាខន្ធ ។ បេ ។ វិញ្ញាណក្ខន្ធ របស់បុគ្គលចូលកាន់និរោធ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨៥២] វេទនាខន្ធ ។ បេ ។ សញ្ញាខន្ធ ។ បេ ។ វិញ្ញាណក្ខន្ធ របស់បុគ្គលចូលកាន់និរោធ មានឬ ។ អើ ។ បុគ្គលចូលកាន់និរោធ មិនមានទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨៥៣] រូបជីវិតិន្ទ្រិយ មិនមានទេឬ ។ អើ ។ ជីវិតិន្ទ្រិយ របស់ពួកអសញ្ញសត្វ មិនមានទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ជីវិតិន្ទ្រិយ របស់ពួកអសញ្ញសត្វ មានឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ ជីវិតិន្ទ្រិយ របស់ពួកអសញ្ញសត្វ មាន ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា រូបជីវិតិន្ទ្រិយ មិនមានទេ ។

៣៦៣

ជីវិតិន្ទ្រិយកថា

[៨៨៤] អសញ្ញសត្តានំ អត្ថិ ជីវិតិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ កាតមក្ខន្ធបរិយាបន្នន្តិ ។ សង្ខារក្ខន្ធបរិ-យាបន្នន្តិ ។ អសញ្ញសត្តានំ អត្ថិ សង្ខារក្ខន្ធោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អសញ្ញសត្តានំ អត្ថិ សង្ខា-រក្ខន្ធោតិ ។ អាមន្តា ។ អសញ្ញសត្តានំ អត្ថិ វេទនា-ខន្ធោ ។ បេ ។ សញ្ញាខន្ធោ ។ បេ ។ វិញ្ញាណក្ខន្ធោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អសញ្ញសត្តានំ អត្ថិ វេទនា-ខន្ធោ ។ បេ ។ សញ្ញាខន្ធោ ។ បេ ។ វិញ្ញាណក្ខន្ធោ-តិ ។ អាមន្តា ។ បញ្ចវោការភវោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨៨៥] ឧបបត្តេសិយេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ ជីវិ-តិន្ទ្រិយំ ឧបបត្តេសិយេ ចិត្តេ ភិជ្ជមានេ ឯកទេសំ ភិជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។ ឧបបត្តេសិយេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតោ ផស្សោ ឧបបត្តេសិយេ ចិត្តេ ភិជ្ជមានេ ឯកទេសោ ភិជ្ជតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

ជីវិតិន្ទ្រិយកថា

[៨៥៤] ជីវិតិន្ទ្រិយ របស់ពួកអសញ្ញសត្វ មានឬ ។ អើ ។ ជីវិតិន្ទ្រិយ រាប់បញ្ចូលក្នុងខន្ធដូចម្តេច ។ រាប់បញ្ចូលក្នុងសង្ខារក្ខន្ធ ។ សង្ខារក្ខន្ធ របស់ពួកអសញ្ញសត្វ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សង្ខារក្ខន្ធ របស់ពួកអសញ្ញសត្វ មានឬ ។ អើ ។ វេទនាខន្ធ ។ បេ ។ សញ្ញាខន្ធ ។ បេ ។ វិញ្ញាណក្ខន្ធ របស់ពួកអសញ្ញសត្វ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ វេទនាខន្ធ ។ បេ ។ សញ្ញាខន្ធ ។ បេ ។ វិញ្ញាណក្ខន្ធ របស់ពួកអសញ្ញសត្វ មានឬ ។ អើ ។ គឺបញ្ចវោការភពឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨៥៥] ជីវិតិន្ទ្រិយ តាំងឡើង ដោយចិត្តដែលកំពុងស្វែងរកកំណើត កាលចិត្តដែលកំពុងស្វែងរកកំណើត បែកធ្លាយទៅ ជីវិតិន្ទ្រិយជាចំណែក បែកធ្លាយទៅឬ ។ អើ ។ ផស្សៈ តាំងឡើង ដោយចិត្តដែលកំពុងស្វែងរកកំណើត កាលចិត្ត ដែលកំពុងស្វែងរកកំណើត បែកធ្លាយទៅ ផស្សៈ ជាចំណែក បែកធ្លាយទៅឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨៤៦] ឧបបត្តេសិយេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតោ ផស្សោ ឧបបត្តេសិយេ ចិត្តេ ភិជ្ជមានេ អនវសេសោ ភិជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។ ឧបបត្តេសិយេន ចិត្តេន សមុដ្ឋិតំ ជីវិតិន្ទ្រិយំ ឧបបត្តេសិយេ ចិត្តេ ភិជ្ជមានេ អនវសេសំ ភិជ្ជតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨៤៧] ទ្វេ ជីវិតិន្ទ្រិយានីតិ ។ អាមន្តា ។ ទ្វីហិ ជីវិតេហិ ជីវតិ ទ្វីហិ មរណេហិ មិយ្យតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

ជីវិតិន្ទ្រិយកថា ។

កម្មហេតុកថា

[៨៤៨] កម្មហេតុ អរហា អរហត្តា បរិហាយតីតិ ។ អាមន្តា ។ កម្មហេតុ សោតាបន្នោ សោតាបត្តិផលា បរិហាយតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ កម្មហេតុ អរហា អរហត្តា បរិហាយតីតិ ។ អាមន្តា ។ កម្មហេតុ សកទាគាមី ។ បេ ។ អនាគាមី អនាគាមិផលា បរិហាយតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨៥៦] ផស្សៈ តាំងឡើង ដោយចិត្តដែលកំពុងស្វែងរកកំណើត កាលចិត្តដែលកំពុងស្វែងរកកំណើត បែកធ្លាយទៅ ផស្សៈ ឥតសេសសល់ បែកធ្លាយទៅឬ ។ អើ ។ ជីវិតិន្ទ្រិយ តាំងឡើង ដោយចិត្តដែលកំពុងស្វែងរកកំណើត កាលចិត្តដែលកំពុងស្វែងរកកំណើត បែកធ្លាយទៅ ជីវិតិន្ទ្រិយ ឥតសេសសល់ បែកធ្លាយទៅឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨៥៧] ជីវិតិន្ទ្រិយ មាន ២ ឬ ។ អើ ។ សត្វ រស់នៅ ដោយជីវិត ២ ស្លាប់ទៅ ដោយមរណៈ ២ ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

ចប់ ជីវិតិន្ទ្រិយកថា ។

កម្មហេតុកថា

[៨៥៨] ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកព្រះអរហត្ត ព្រោះហេតុនៃកម្មឬ ។ អើ ។ សោតាបន្នបុគ្គល សាបសូន្យចាកសោតាបត្តិផល ព្រោះហេតុនៃកម្មឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកព្រះអរហត្ត ព្រោះហេតុនៃកម្មឬ ។ អើ ។ សកទាគាមិបុគ្គល ។ បេ ។ អនាគាមិបុគ្គល សាបសូន្យចាកអនាគាមិផល ព្រោះហេតុនៃកម្មឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨៥៩] កម្មហេតុ សោតាបន្នោ សោតាបត្តិផលា ន បរិហាយតីតិ ។ អាមន្តា ។ កម្មហេតុ អរហា អរហត្តា ន បរិហាយតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ កម្មហេតុ សកទាគាមី ។ បេ ។ អនាគាមី អនាគាមិផលា ន បរិហាយតីតិ ។ អាមន្តា ។ កម្មហេតុ អរហា អរហត្តា ន បរិហាយតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨៦០] កម្មហេតុ អរហា អរហត្តា បរិហាយតីតិ ។ អាមន្តា ។ បាណាតិបាតកម្មស្ស ហេតូតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អទិន្នាទានកម្មស្ស ហេតុ ។ បេ ។ កាមេសុ មិច្ឆាចារកម្មស្ស ហេតុ មុសាវាទកម្មស្ស ហេតុ បិសុណាវាចាកម្មស្ស ហេតុ ផរុសវាចាកម្មស្ស ហេតុ សម្ផប្បលាបកម្មស្ស ហេតុ មាតុឃាតកកម្មស្ស ហេតុ បិតុឃាតកកម្មស្ស ហេតុ អរហន្តឃាតកកម្មស្ស ហេតុ រុហិរុប្បាទកម្មស្ស ហេតុ សង្ឃភេទកម្មស្ស ហេតូតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ កតមស្ស កម្មស្ស ហេតូតិ ។

កម្មហេតុកថា

[៨៥៩] សោតាបន្នបុគ្គល មិនសាបសូន្យចាកសោតាបត្តិផល ព្រោះហេតុនៃកម្មទេឬ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត មិនសាបសូន្យចាកព្រះអរហត្ត ព្រោះហេតុនៃកម្មទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សកទាគាមិបុគ្គល ។ បេ ។ អនាគាមិបុគ្គល មិនសាបសូន្យចាកអនាគាមិផល ព្រោះហេតុនៃកម្មទេឬ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត មិនសាបសូន្យចាកព្រះអរហត្ត ព្រោះហេតុនៃកម្មទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨៦០] ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកព្រះអរហត្ត ព្រោះហេតុនៃកម្មឬ ។ អើ ។ (សាបសូន្យ) ព្រោះហេតុនៃបាណាតិបាតកម្មឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ (សាបសូន្យ) ព្រោះហេតុនៃអទិន្នាទានកម្ម ។ បេ ។ ព្រោះហេតុនៃកាមេសុមិច្ឆាចារកម្ម ព្រោះហេតុនៃមុសាវាទកម្ម ព្រោះហេតុនៃបិសុណាវាចាកម្ម ព្រោះហេតុនៃផរុសវាចាកម្ម ព្រោះហេតុនៃសម្ផប្បលាបកម្ម ព្រោះហេតុនៃមាតុឃាតកកម្ម ព្រោះហេតុនៃបិតុឃាតកកម្ម ព្រោះហេតុនៃអរហន្តឃាតកកម្ម ព្រោះហេតុនៃរុហិរុប្បាទកម្ម ព្រោះហេតុនៃសង្ឃភេទកម្មឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ (សាបសូន្យ) ព្រោះហេតុនៃកម្ម ដូចម្តេច ។

ហន្ទ ហិ អរហន្តានំ អព្ភាចិក្ខតីតិ ។ អរហន្តានំ អព្ភាចិក្ខនកម្មស្ស ហេតុ អរហា អរហត្តា បរិហាយតីតិ ។ អាមន្តា ។ យេ កេចិ អរហន្តានំ អព្ភាចិក្ខន្តិ សព្វេ តេ អរហត្តំ សច្ឆិករោន្តីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

កម្មហេតុកថា ។

អដ្ឋមោ វគ្គោ ។

តស្ស ឧទ្ទានំ

ឆ គតិយោ អន្តរាភវោ បញ្ចេវ កាមគុណា កាមធាតុ បញ្ចេវ អាយតនា កាមា រូបិនោ ធម្មា រូបធាតុ អរូបិនោ ធម្មា អរូបធាតុ សឡាយតនិកោ អត្តភាវោ រូបធាតុយា អត្ថិ រូបំ អរូបេសុ រូបំ កម្មំ រូបជីវិតិន្ទ្រិយំ កម្មហេតុ បរិហាយតីតិ ។

បើដូច្នោះមានតែ បុគ្គលពោលបង្អាប់ព្រះអរហន្ត ។ ព្រះអរហន្ត សាប-សូន្យចាកព្រះអរហត្ត ព្រោះហេតុនៃកម្មគឺការពោលបង្អាប់ នូវព្រះអរហន្ត ឬ ។ អើ ។ បុគ្គលណាមួយ ពោលបង្អាប់ព្រះអរហន្ត បុគ្គលទាំង អស់នោះ ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ នូវព្រះអរហត្តបានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

ចប់ កម្មហេតុកថា ។

ចប់ អដ្ឋមវគ្គ ។

ឧទ្ទាននៃអដ្ឋមវគ្គនោះ គឺ

និយាយអំពី គតិ ៦ យ៉ាង ១ អន្តរាភព ១ កាមគុណ ៥ ជាកាមធាតុ ១ អាយតនៈ ៥ ជាកាម ១ ពួកធម៌មានរូប ជារូបធាតុ ១ ពួកធម៌មិនមានរូប ជាអរូបធាតុ ១ អត្តភាព ប្រកបដោយអាយតនៈ ៦ ក្នុងពួករូបធាតុ ១ រូប ក្នុងអរូប ១ រូប ជាកម្ម ១ រូបជីវិតិន្ទ្រិយ ១ (ព្រះអរហន្ត) សាបសូន្យ (ចាកព្រះអរហត្ត) ព្រោះហេតុនៃកម្ម ១ ។

៣៦៧

អានិសំសកថា

[៨៦១] អានិសំសទស្សាវិស្ស សញ្ញោជនានំ បហានន្តិ ។ អាមន្តា ។ ននុ សង្ខារេ អនិច្ចតោ មនសិការោតោ សញ្ញោជនា បហីយន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ សង្ខារេ អនិច្ចតោ មនសិការោតោ សញ្ញោជនា បហីយន្តិ នោ វត រេ វត្តព្វេ អានិសំសទស្សាវិស្ស សញ្ញោជនានំ បហានន្តិ ។ បេ ។ ននុ សង្ខារេ ទុក្ខតោ ។ បេ ។ រោគតោ គណ្ឌតោ សល្លតោ អឃតោ អាពាធតោ បរតោ បលោកតោ ឦតិតោ ឧបទ្ទវតោ ភយតោ ឧបសគ្គតោ ចលតោ បភង្គុតោ អធុវតោ អតាណតោ អលេណតោ អសរណតោ អសរណីភូតតោ រិត្តតោ តុច្ឆតោ សុញ្ញតោ អនត្តតោ អាទីនវតោ ។ បេ ។ វិបរិណាមធម្មតោ មនសិការោតោ សញ្ញោជនា បហីយន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ សង្ខារេ វិបរិណាមធម្មតោ មនសិការោតោ សញ្ញោជនា បហីយន្តិ

អានិសំសកថា

[៨៦១] ការលះបង់ពួកសញ្ញោជនៈ របស់បុគ្គលអ្នកឃើញនូវអានិសង្សប្ញ ។ អើ ។ ក្រែងបុគ្គល កាលធ្វើទុកក្នុងចិត្ត នូវសង្ខារទាំងឡាយ ថាជារបស់មិនទៀង ទើបលះបង់ពួកសញ្ញោជនៈឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ បុគ្គល ធ្វើទុកក្នុងចិត្ត នូវសង្ខារទាំងឡាយ ថាជារបស់មិនទៀង ទើបលះបង់ពួកសញ្ញោជនៈ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា ការលះបង់ពួកសញ្ញោជនៈ របស់បុគ្គលអ្នកឃើញនូវអានិសង្សទេ ។ បេ ។ ក្រែងបុគ្គល កាលធ្វើទុកក្នុងចិត្ត នូវសង្ខារទាំងឡាយ ថាជាទុក្ខ ។ បេ ។ ថាជារោគ ថាជាពក ថាជាកូនសរ ថាជាអន្តរាយ ថាជាអាពាធ ថាជារបស់ដទៃ ថាជារបស់ទ្រុឌទ្រោម ថាជារបស់ចង្រៃ ថាជារបស់ឧបទ្រព ថាជាភ័យ ថាជាឧបស័គ្គ ថាជារបស់ញាប់ញ័រ ថាជារបស់ពុកផុយ ថាជារបស់មិនទៀង ថាជារបស់មិនមានទីពឹង ថាជារបស់មិនមានទីជ្រកកោន ថាជារបស់មិនមានទីរលឹក ថាជាសភាពមិនមានទីរលឹក ថាជារបស់តិចតួច ថាជារបស់ទទេ ថាជារបស់សូន្យ ថាមិនមែនជារបស់ខ្លួន ថាជាទោស ។ បេ ។ ថាជារបស់ប្រែប្រួលជាធម្មតា ទើបលះបង់ពួកសញ្ញោជនៈឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ បុគ្គល កាលធ្វើទុកក្នុងចិត្ត នូវសង្ខារទាំងឡាយ ថាជារបស់ប្រែប្រួលជាធម្មតា ទើបលះបង់ពួកសញ្ញោជនៈ

ដោ វត រេ វត្តព្វេ អានិសំសទស្សាវិស្ស សញ្ញោ-
ជនានំ បហានន្តិ ។ សង្ខារេ ច អនិច្ចតោ មនសិ-
ការោតិ និព្វានេ ច អានិសំសទស្សាវី ហោតីតិ ។
ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សង្ខារេ ច អនិច្ចតោ មនសិ-
ការោតិ និព្វានេ ច អានិសំសទស្សាវី ហោតីតិ ។
អាមន្តា ។ ទ្វិន្នំ ផស្សានំ ។ បេ ។ ទ្វិន្នំ ចិត្តានំ
សមោធានំ ហោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។
សង្ខារេ ច ទុក្ខតោ ។ បេ ។ រោគតោ ។ បេ ។
វិបរិណាមធម្មតោ មនសិការោតិ និព្វានេ ច អានិសំ-
សទស្សាវី ហោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។
សង្ខារេ ច វិបរិណាមធម្មតោ មនសិការោតិ និព្វានេ
ច អានិសំសទស្សាវី ហោតីតិ ។ អាមន្តា ។ ទ្វិន្នំ
ផស្សានំ ។ បេ ។ ទ្វិន្នំ ចិត្តានំ សមោធានំ ហោតីតិ ។
ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨៦២] ន វត្តព្វំ អានិសំសទស្សាវិស្ស សញ្ញោ-
ជនានំ បហានន្តិ ។ អាមន្តា ។ ននុ វុត្តំ ភគវតា ឥធ
ភិក្ខវេ ភិក្ខុ និព្វានេ សុខានុបស្សី វិហរតិ សុខសញ្ញី

ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា ការលះបង់ពួកសញ្ញោជនៈ របស់បុគ្គលអ្នកឃើញនូវអានិសង្សទេ ។ បុគ្គល ធ្វើទុកក្នុងចិត្ត នូវសង្ខារទាំងឡាយ ថាជារបស់មិនទៀង ឃើញអានិសង្ស ក្នុងព្រះនិព្វានផង ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គល ធ្វើទុកក្នុងចិត្ត នូវសង្ខារទាំងឡាយ ថាជារបស់មិនទៀង ឃើញអានិសង្ស ក្នុងព្រះនិព្វានផងឬ ។ អើ ។ ការប្រជុំចុះ នៃផស្សៈទាំងពីរ ។ បេ ។ នៃចិត្តទាំងពីរ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គល ធ្វើទុកក្នុងចិត្ត នូវសង្ខារទាំងឡាយ ថាជាទុក្ខ ។ បេ ។ ថាជារោគ ។ បេ ។ ថាជារបស់ប្រែប្រួលជាធម្មតាផង ឃើញអានិសង្ស ក្នុងព្រះនិព្វានផងឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គល ធ្វើទុកក្នុងចិត្ត នូវសង្ខារទាំងឡាយ ថាជារបស់ប្រែប្រួលជាធម្មតាផង ឃើញអានិសង្ស ក្នុងព្រះនិព្វានផងឬ ។ អើ ។ ការប្រជុំចុះ នៃផស្សៈទាំងពីរ ។ បេ ។ នៃចិត្តទាំងពីរ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨៦២] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា ការលះបង់ពួកសញ្ញោជនៈ របស់បុគ្គលអ្នកឃើញនូវអានិសង្សទេឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ឃើញរឿយ ៗ នូវសេចក្តីសុខ ក្នុងព្រះនិព្វាន មានសេចក្តីសម្គាល់ថាជាសុខ

សុខប្បដិសំវេទី សតតំ សមិតំ អព្វោកិណ្ណំ ចេតសា អធិមុច្ចមានោ បញ្ញាយ បរិយោគាហមានោតិ អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ អានិសំសទស្សាវិស្ស សញ្ញោជនានំ បហានន្តិ ។

អានិសំសកថា ។

អមតារម្មណកថា

[៨៦៣] អមតារម្មណំ សញ្ញោជនន្តិ ។ អាមន្តា ។ អមតំ សញ្ញោជនិយំ គន្ថនិយំ ឱឃនិយំ យោគនិយំ នីវរណិយំ បរាមដ្ឋំ ឧបាទានិយំ សង្កិលេសិកន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ននុ អមតំ អសញ្ញោជនិយំ អគន្ថនិយំ ។ បេ ។ អសង្កិលេសិកន្តិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អមតំ អសញ្ញោជនិយំ ។ បេ ។ អសង្កិលេសិកំ នោ វត រេ វត្តព្វេ អមតារម្មណំ សញ្ញោជនន្តិ ។

[៨៦៤] អមតំ អារព្ភ រាគោ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។ អមតំ រាគដ្ឋានិយំ រជនិយំ កាមនិយំ

ទទួលសេចក្ដីសុខ ជឿស៊ប់ដោយចិត្ត ស្ទង់មើលដោយបញ្ញា រឿយ ៗ ញឹកញាប់ មិនដាច់ ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ អើ ។ ព្រោះហេតុនោះ ការលះបង់ពួកសញ្ញោជនៈ របស់បុគ្គលអ្នកឃើញនូវអានិសង្ស ។

ចប់ អានិសំសកថា ។

អមតារម្មណកថា

[៨៦៣] សញ្ញោជនៈ មានអមតៈជាអារម្មណ៍ឬ ។ អើ ។ (បើដូច្នោះ) អមតៈ (និព្វាន) ជាទីតាំងនៃសញ្ញោជនៈ ជាទីតាំងនៃគន្ថៈ ជាទីតាំងនៃឱឃៈ ជាទីតាំងនៃយោគៈ ជាទីតាំងនៃនីវរណៈ ដែលតណ្ហាស្ទាបអង្អែល ជាទីតាំងនៃឧបាទាន គួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មងឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ក្រែង អមតៈ មិនជាទីតាំងនៃសញ្ញោជនៈ មិនជាទីតាំងនៃគន្ថៈ ។ បេ ។ មិនគួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មងទេឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ អមតៈ មិនជាទីតាំងនៃសញ្ញោ-ជនៈ ។ បេ ។ មិនគួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មងទេ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា សញ្ញោជនៈ មានអមតៈជាអារម្មណ៍ទេ ។

[៨៦៤] រាគៈ ប្រារព្ធនូវអមតៈ ទើបកើតឡើងឬ ។ អើ ។ (បើដូច្នោះ) អមតៈ ជាទីតាំងនៃរាគៈ ជាទីតាំងនៃតម្រេក ជាទីតាំងនៃសេចក្ដីប្រាថ្នា

មននិយំ ពន្ធនិយំ មុច្ចនិយន្តិ ។ ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ននុ អមតំ ន រាគដ្ឋានិយំ ន រជនិយំ ន កាមនិយំ ន មននិយំ ន ពន្ធនិយំ ន មុច្ចនិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អមតំ ន រាគដ្ឋានិយំ ន រជនិយំ ន កាមនិយំ ន មននិយំ ន ពន្ធនិយំ ន មុច្ចនិយំ នោ វត រេ វត្តព្វេ អមតំ អារព្ភ រាគោ ឧប្បជ្ជតីតិ ។

[៨៦៥] អមតំ អារព្ភ ទោសោ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។ អមតំ ទោសដ្ឋានិយំ កោបដ្ឋានិយំ បដិឃដ្ឋានិយន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ននុ អមតំ ន ទោសដ្ឋានិយំ ន កោបដ្ឋានិយំ ន បដិឃដ្ឋានិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អមតំ ន ទោសដ្ឋានិយំ ន កោបដ្ឋានិយំ ន បដិឃដ្ឋានិយំ នោ វត រេ វត្តព្វេ អមតំ អារព្ភ ទោសោ ឧប្បជ្ជតីតិ ។

ជាទីតាំងនៃសេចក្តីស្រវឹង ជាទីតាំងនៃចំណង ជាទីតាំងនៃសេចក្តីវង្វេងជ្រប់ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ក្រែង អមតៈ មិនជាទីតាំងនៃរាគៈ មិនជាទីតាំងនៃតម្រេក មិនជាទីតាំងនៃសេចក្តីប្រាថ្នា មិនជាទីតាំងនៃសេចក្តីស្រវឹង មិនជាទីតាំងនៃចំណង មិនជាទីតាំងនៃសេចក្តីវង្វេងជ្រប់ទេឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើអមតៈ មិនជាទីតាំងនៃរាគៈ មិនជាទីតាំងនៃតម្រេក មិនជាទីតាំងនៃសេចក្តីប្រាថ្នា មិនជាទីតាំងនៃសេចក្តីស្រវឹង មិនជាទីតាំងនៃចំណង មិនជាទីតាំងនៃសេចក្តីវង្វេងជ្រប់ទេ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា រាគៈ ប្រារព្ធនូវអមតៈ ទើបកើតឡើងទេ ។

[៨៦៥] ទោសៈ ប្រារព្ធនូវអមតៈ ទើបកើតឡើងឬ ។ អើ ។ (បើដូច្នោះ) អមតៈ ជាទីតាំងនៃទោសៈ ជាទីតាំងនៃសេចក្តីក្រោធ ជាទីតាំងនៃសេចក្តីថ្នាំងថ្នាក់ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ក្រែង អមតៈ មិនជាទីតាំងនៃទោសៈ មិនជាទីតាំងនៃសេចក្តីក្រោធ មិនជាទីតាំងនៃសេចក្តីថ្នាំងថ្នាក់ទេឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ អមតៈ មិនជាទីតាំងនៃទោសៈ មិនជាទីតាំងនៃសេចក្តីក្រោធ មិនជាទីតាំងនៃសេចក្តីថ្នាំងថ្នាក់ទេ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា ទោសៈ ប្រារព្ធនូវអមតៈ ទើបកើតឡើងទេ ។

អមតារម្មណកថា

[៨៦៦] អមតំ អារព្ភ មោហោ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។ អមតំ មោហដ្ឋានិយំ អញ្ញាណករណំ អចក្ខុករណំ បញ្ញានិរោធិយំ វិឃាតបក្ខិយំ អនិព្វា-នសំវត្តនិយន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ននុ អមតំ ន មោហដ្ឋានិយំ ន អញ្ញាណករណំ ន អចក្ខុក-រណំ បញ្ញាវុឌ្ឍិយំ អវិឃាតបក្ខិយំ និព្វានសំវត្តនិ-យន្តិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អមតំ ន មោហដ្ឋានិយំ ន អញ្ញាណករណំ ។ បេ ។ និព្វានសំវត្តនិយំ នោ វត រេ វត្តព្វេ អមតំ អារព្ភ មោហោ ឧប្បជ្ជតីតិ ។

[៨៦៧] រូបំ អារព្ភ សញ្ញោជនា ឧប្បជ្ជន្តិ រូបំ សញ្ញោជនិយំ គន្ថនិយំ ។ បេ ។ សង្កិលេសិកន្តិ ។ អាមន្តា ។ អមតំ អារព្ភ សញ្ញោជនា ឧប្បជ្ជន្តិ អមតំ សញ្ញោជនិយំ គន្ថនិយំ ។ បេ ។ សង្កិលេសិកន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨៦៨] រូបំ អារព្ភ រាគោ ឧប្បជ្ជតិ រូបំ រាគដ្ឋានិយំ រជនិយំ កាមនិយំ មទនិយំ

អមតារម្មណកថា

[៨៦៦] មោហៈ ប្រារព្ធនូវអមតៈ ទើបកើតឡើងឬ ។ អើ ។ (បើដូច្នោះ) អមតៈ ជាទីតាំងនៃមោហៈ ជាទីធ្វើមិនឲ្យមានញាណ ជាទីធ្វើមិនឲ្យមានចក្ខុ ជាទីតាំងនៃការរលត់បញ្ញា ជាចំណែកនៃសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីនិព្វានទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ក្រែង អមតៈ មិនជាទីតាំងនៃមោហៈ មិនជាទីធ្វើមិនឲ្យមានញាណ មិនជាទីធ្វើមិនឲ្យមានចក្ខុ ជាទីតាំងនៃសេចក្តីចម្រើនបញ្ញា មិនជាចំណែកនៃសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីនិព្វានឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ អមតៈ មិនជាទីតាំងនៃមោហៈ មិនជាទីធ្វើឲ្យមានញាណ ។ បេ ។ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីនិព្វានដែរ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា មោហៈ ប្រារព្ធនូវអមតៈ ទើបកើតឡើងទេ ។

[៨៦៧] សញ្ញោជនៈ ប្រារព្ធនូវរូប ទើបកើតឡើង រូប ជាទីតាំងនៃសញ្ញោជនៈ ជាទីតាំងនៃគន្ថៈ ។ បេ ។ គួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងឬ ។ អើ ។ សញ្ញោជនៈ ប្រារព្ធនូវអមតៈ ទើបកើតឡើង អមតៈ ជាទីតាំងនៃសញ្ញោជនៈ ជាទីតាំងនៃគន្ថៈ ។ បេ ។ គួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨៦៨] រាគៈ ប្រារព្ធនូវរូប ទើបកើតឡើង រូប ជាទីតាំងនៃរាគៈ ជាទីតាំងនៃតម្រេក ជាទីតាំងនៃសេចក្តីប្រាថ្នា ជាទីតាំងនៃសេចក្តីស្រវឹង

ពន្ធនិយំ មុច្ចនិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ អមតំ អារព្ភ រាគោ ឧប្បជ្ជតិ អមតំ រាគដ្ឋានិយំ ។ បេ ។ មុច្ចនិយន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨៦៩] រូបំ អារព្ភ ទោសោ ឧប្បជ្ជតិ រូបំ ទោសដ្ឋានិយំ កោបដ្ឋានិយំ បដិឃដ្ឋានិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ អមតំ អារព្ភ ទោសោ ឧប្បជ្ជតិ អមតំ ទោសដ្ឋានិយំ កោបដ្ឋានិយំ បដិឃដ្ឋានិយន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨៧០] រូបំ អារព្ភ មោហោ ឧប្បជ្ជតិ រូបំ មោហដ្ឋានិយំ អញ្ញាណករណំ ។ បេ ។ អនិព្វានសំវត្តនិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ អមតំ អារព្ភ មោហោ ឧប្បជ្ជតិ អមតំ មោហដ្ឋានិយំ អញ្ញាណករណំ ។ បេ ។ អនិព្វានសំវត្តនិយន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨៧១] អមតំ អារព្ភ សញ្ញោជនា ឧប្បជ្ជន្តិ អមតំ អសញ្ញោជនិយំ អគន្ថនិយំ អនោឃនិយំ

ជាទីតាំងនៃចំណង ជាទីតាំងនៃសេចក្តីវង្វេងជ្រប់ឬ ។ អើ ។ រាគៈប្រារព្ធនូវអមតៈ ទើបកើតឡើង អមតៈ ជាទីតាំងនៃរាគៈ ។ បេ ។ ជាទីតាំងនៃសេចក្តីវង្វេងជ្រប់ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨៦៩] ទោសៈ ប្រារព្ធនូវរូប ទើបកើតឡើង រូប ជាទីតាំងនៃទោសៈ ជាទីតាំងនៃសេចក្តីក្រោធ ជាទីតាំងនៃសេចក្តីថ្នាំងថ្នាក់ឬ ។ អើ ។ ទោសៈ ប្រារព្ធនូវអមតៈ ទើបកើតឡើង អមតៈ ជាទីតាំងនៃទោសៈ ជាទីតាំងនៃសេចក្តីក្រោធ ជាទីតាំងនៃសេចក្តីថ្នាំងថ្នាក់ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨៧០] មោហៈ ប្រារព្ធនូវរូប ទើបកើតឡើង រូប ជាទីតាំងនៃមោហៈ ជាទីធ្វើមិនឲ្យមានញាណ ។ បេ ។ មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីនិព្វានទេឬ ។ អើ ។ មោហៈ ប្រារព្ធនូវអមតៈ ទើបកើតឡើង អមតៈ ជាទីតាំងនៃមោហៈ ជាទីធ្វើមិនឲ្យមានញាណ ។ បេ ។ មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីនិព្វានទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨៧១] ពួកសញ្ញោជនៈ ប្រារព្ធនូវអមតៈ ទើបកើតឡើង អមតៈ មិនជាទីតាំងនៃសញ្ញោជនៈ មិនជាទីតាំងនៃគន្ថៈ មិនជាទីតាំងនៃឱឃៈ

អយោគនិយំ អនីវរណិយំ អបរាមដ្ឋំ អនុបាទានិយំ អសង្កិលេសិកន្តិ ។ អាមន្តា ។ រូបំ អារព្ភ សញ្ញោ-ជនា ឧប្បជ្ជន្តិ រូបំ អសញ្ញោជនិយំ អគន្ថនិយំ ។ បេ ។ អសង្កិលេសិកន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨៧២] អមតំ អារព្ភ រាគោ ឧប្បជ្ជតិ អមតំ ន រាគដ្ឋានិយំ ន រជនិយំ ន កាមនិយំ ន មទនិយំ ន ពន្ធនិយំ ន មុច្ឆនិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ រូបំ អារព្ភ រាគោ ឧប្បជ្ជតិ រូបំ ន រាគដ្ឋានិយំ ។ បេ ។ ន មុច្ឆ-និយន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨៧៣] អមតំ អារព្ភ ទោសោ ឧប្បជ្ជតិ អមតំ ន ទោសដ្ឋានិយំ ន កោបដ្ឋានិយំ ន បដិឃដ្ឋានិ-យន្តិ ។ អាមន្តា ។ រូបំ អារព្ភ ទោសោ ឧប្បជ្ជតិ រូបំ ន ទោសដ្ឋានិយំ ន កោបដ្ឋានិយំ ន បដិឃដ្ឋានិយន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨៧៤] អមតំ អារព្ភ មោហោ ឧប្បជ្ជតិ អមតំ ន មោហដ្ឋានិយំ ន អញ្ញាណករណំ ។ បេ ។

មិនជាទីតាំងនៃយោគៈ មិនជាទីតាំងនៃនីវរណៈ ដែលតណ្ហាមិនស្ទាប អង្អែល មិនជាទីតាំងនៃឧបាទាន មិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងទេឬ ។ អើ ។ ពួកសញ្ញោជនៈ ប្រារព្ធនូវរូប ទើបកើតឡើង រូប មិនជាទីតាំងនៃសញ្ញោជនៈ មិនជាទីតាំងនៃគន្ថៈ ។ បេ ។ មិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨៧២] រាគៈ ប្រារព្ធនូវអមតៈ ទើបកើតឡើង អមតៈ មិនជាទីតាំងនៃរាគៈ មិនជាទីតាំងនៃតម្រេក មិនជាទីតាំងនៃសេចក្តីប្រាថ្នា មិនជាទីតាំងនៃសេចក្តីស្រវឹង មិនជាទីតាំងនៃចំណង មិនជាទីតាំងនៃសេចក្តីវង្វេងជ្រប់ទេឬ ។ អើ ។ រាគៈ ប្រារព្ធនូវរូប ទើបកើតឡើង រូប មិនជាទីតាំងនៃរាគៈ ។ បេ ។ មិនជាទីតាំងនៃសេចក្តីវង្វេងជ្រប់ទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨៧៣] ទោសៈ ប្រារព្ធនូវអមតៈ ទើបកើតឡើង អមតៈ មិនជាទីតាំងនៃទោសៈ មិនជាទីតាំងនៃសេចក្តីក្រោធ មិនជាទីតាំងនៃសេចក្តីថ្នាំងថ្នាក់ទេឬ ។ អើ ។ ទោសៈ ប្រារព្ធនូវរូប ទើបកើតឡើង រូប មិនជាទីតាំងនៃទោសៈ មិនជាទីតាំងនៃសេចក្តីក្រោធ មិនជាទីតាំងនៃសេចក្តីថ្នាំងថ្នាក់ទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨៧៤] មោហៈ ប្រារព្ធនូវអមតៈ ទើបកើតឡើង អមតៈ មិនជាទីតាំងនៃមោហៈ មិនជាទីធ្វើមិនឲ្យមានញាណ ។ បេ ។ ជា

និព្វានសំវត្តនិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ រូបំ អារព្ភ មោ-
ហោ ឧប្បជ្ជតិ រូបំ ន មោហដ្ឋានិយំ ន អញ្ញាណ-
ការណំ ។ បេ ។ និព្វានសំវត្តនិយន្តិ ។ ន ហេវំ
វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨៧៥] ន វត្តព្វំ អមតារម្មណំ សញ្ញោជនន្តិ ។
អាមន្តា ។ ននុ វុត្តំ ភគវតា និព្វានំ និព្វានតោ
សញ្ជានាតិ និព្វានំ និព្វានតោ សញ្ជានិត្វា និព្វានំ
មញ្ញតិ និព្វានស្មឹ មញ្ញតិ និព្វានតោ មញ្ញតិ និព្វានំ
មេតិ មញ្ញតិ និព្វានំ អភិនន្ទតីតិ អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។
អាមន្តា ។ តេន ហិ អមតារម្មណំ សញ្ញោជនន្តិ ។

អមតារម្មណកថា ។

រូបំ សារម្មណន្តិកថា

[៨៧៦] រូបំ សារម្មណន្តិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ តស្ស
អាវដ្ដនា អាភោគោ សមន្នាហារោ មនសិការោ
ចេតនា បត្ថនា បណិធីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។
ននុ នត្ថិ តស្ស អាវដ្ដនា អាភោគោ ។ បេ ។ បណិ-

ធម្មជាតប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីព្រះនិព្វានឬ ។ អើ ។ មោហៈ ប្រារព្ធនូវរូប ទើបកើតឡើង រូប មិនជាទីតាំងនៃមោហៈ មិនជាទីធ្វើមិនឲ្យមានញាណ ។ បេ ។ ជាធម្មជាតប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីព្រះនិព្វានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨៧៥] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា សញ្ញោជនៈ មានអមតៈជាអា-រម្មណ៍ទេឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា បុគ្គល ដឹងច្បាស់នូវនិព្វាន ថាជានិព្វាន លុះដឹងច្បាស់នូវនិព្វាន ថាជានិព្វាន ហើយ តែងសម្គាល់នូវនិព្វាន សម្គាល់ក្នុងនិព្វាន សម្គាល់ថាជានិព្វាន សម្គាល់ថានិព្វានជារបស់អញ ត្រេកអរនឹងព្រះនិព្វាន ពាក្យដូច្នេះ មាន ក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ អើ ។ ព្រោះហេតុនោះ សញ្ញោជនៈ មានអមតៈ ជាអារម្មណ៍ ។

ចប់ អមតារម្មណកថា ។

រូបសារម្មណាទិកថា

[៨៧៦] រូប ប្រកបដោយអារម្មណ៍ឬ ។ អើ ។ ការពិចារណា ការសង្ឃឹម ការប្រមូលមក ការធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ការគិត ការប្រាថ្នា ការតាំង ចិត្តទុក មាន ចំពោះរូបនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

ជីតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ នត្ថិ តស្ស អាវជ្ជនា អាភោគោ ។ បេ ។ បណិធិ នោ វត រេ វត្តព្វេ រូបំ សារម្មណន្តិ ។

[៨៧៧] ផស្សោ សារម្មណោ អត្ថិ តស្ស អាវជ្ជនា អាភោគោ ។ បេ ។ បណិធីតិ ។ អាមន្តា ។ រូបំ សារម្មណំ អត្ថិ តស្ស អាវជ្ជនា អាភោគោ ។ បេ ។ បណិធីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨៧៨] វេទនា ។ បេ ។ សញ្ញា ចេតនា ចិត្តំ សទ្ធា វីរិយំ សតិ សមាធិ បញ្ញា រាគោ ទោសោ មោហោ មានោ ទិដ្ឋិ វិចិកិច្ឆា ថីនំ ឧទ្ធច្ចំ អហិរិកំ ។ បេ ។ អនោត្តប្បំ សារម្មណំ អត្ថិ តស្ស អាវជ្ជនា អាភោគោ ។ បេ ។ បណិធីតិ ។ អាមន្តា ។ រូបំ សារម្មណំ អត្ថិ តស្ស អាវជ្ជនា អាភោគោ ។ បេ ។ បណិធីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨៧៩] រូបំ សារម្មណំ នត្ថិ តស្ស អាវជ្ជនា អាភោគោ ។ បេ ។ បណិធីតិ ។ អាមន្តា ។ ផស្សោ សារម្មណោ នត្ថិ តស្ស អាវជ្ជនា អាភោគោ ។ បេ ។

ក្រែង ការពិចារណា ការសង្ស័យ ។ បេ ។ ការតាំងចិត្តទុក មិនមាន ចំពោះរូបនោះទេឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ ការពិចារណា ការសង្ស័យ ។ បេ ។ ការតាំងចិត្តទុក មិនមាន ចំពោះរូបនោះទេ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា រូប ប្រកបដោយអារម្មណ៍ទេ ។

[៨៧៧] ផស្សៈ ប្រកបដោយអារម្មណ៍ ការពិចារណា ការសង្ស័យ ។ បេ ។ ការតាំងចិត្តទុក មាន ចំពោះផស្សៈនោះឬ ។ អើ ។ រូប ប្រកបដោយអារម្មណ៍ ការពិចារណា ការសង្ស័យ ។ បេ ។ ការតាំងចិត្តទុក មាន ចំពោះរូបនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨៧៨] វេទនា ។ បេ ។ សញ្ញា ចេតនា ចិត្ត សទ្ធា វីរិយៈ សតិ សមាធិ បញ្ញា រាគៈ ទោសៈ មោហៈ មានះ ទិដ្ឋិ វិចិកិច្ឆា ថីនៈ ឧទ្ធច្ចៈ អហិរិកៈ ។ បេ ។ អនោត្តប្បៈ ប្រកបដោយអារម្មណ៍ ការពិចារណា ការសង្ស័យ ។ បេ ។ ការតាំងចិត្តទុក មាន ចំពោះអនោត្តប្បៈ នោះឬ ។ អើ ។ រូប ប្រកបដោយអារម្មណ៍ ការពិចារណា ការសង្ស័យ ។ បេ ។ ការតាំងចិត្តទុក មាន ចំពោះរូបនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨៧៩] រូប ប្រកបដោយអារម្មណ៍ ការពិចារណា ការសង្ស័យ ។ បេ ។ ការតាំងចិត្តទុក មិនមាន ចំពោះរូបនោះទេឬ ។ អើ ។ ផស្សៈ ប្រកបដោយអារម្មណ៍ ការពិចារណា ការសង្ស័យ ។ បេ ។

បណិធីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨៨០] រូបំ សារម្មណំ នត្ថិ តស្ស អាវជ្ជនា អាភោគោ ។ បេ ។ បណិធីតិ ។ អាមន្តា ។ វេទនា សញ្ញា ។ បេ ។ អនោត្តប្បំ សារម្មណំ នត្ថិ តស្ស អាវជ្ជនា អាភោគោ ។ បេ ។ បណិធីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨៨១] ន វត្តព្វំ រូបំ សារម្មណន្តិ ។ អាមន្តា ។ ននុ រូបំ សប្បច្ចយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ រូបំ សប្បច្ចយំ តេន វត រេ វត្តព្វេ រូបំ សារម្មណន្តិ ។

រូបំ សារម្មណន្តិកថា ។

អនុសយា អនារម្មណាតិកថា

[៨៨២] អនុសយា អនារម្មណាតិ ។ អាមន្តា ។ រូបំ និព្វានំ ចក្ខាយតនំ ។ បេ ។ ផោដ្ឋព្វាយតនន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨៨៣] កាមរាគានុសយោ អនារម្មណោតិ ។ អាមន្តា ។ កាមរាគោ កាមរាគបរិយុដ្ឋានំ កាមរាគសញ្ញោជនំ កាមោឃោ កាមយោគោ កាមច្ឆន្ទនីវរណំ អនារម្មណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ

ការតាំងចិត្តទុក មិនមាន ចំពោះផស្សៈនោះទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨៨០] *រូប ប្រកបដោយអារម្មណ៍ ការពិចារណា ការសង្ស៊ឹម ។ បេ ។ ការតាំងចិត្តទុក មិនមាន ចំពោះរូបនោះទេឬ ។ អើ ។ វេទនា សញ្ញា ។ បេ ។ អនោត្តប្បៈ ប្រកបដោយអារម្មណ៍ ការពិចារណា ការសង្ស៊ឹម ។ បេ ។ ការតាំងចិត្តទុក មិនមាន ចំពោះអនោត្តប្បៈនោះទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។*

[៨៨១] *បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា រូប ប្រកបដោយអារម្មណ៍ ឬ ។ អើ ។ ក្រែងរូប ប្រកបដោយបច្ច័យឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ រូប ប្រកបដោយបច្ច័យមែន ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នក គួរពោលថា រូប ប្រកបដោយអារម្មណ៍ដែរ ។*

ចប់ រូបសារម្មណាន្តិកថា ។

អនុសយអនារម្មណាតិកថា

[៨៨២] *អនុស័យ មិនមានអារម្មណ៍ទេឬ ។ អើ ។ ចុះរូប និព្វាន ចក្ខាយតនៈ ។ បេ ។ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ (មិនមានអារម្មណ៍ទេ) ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។*

[៨៨៣] *កាមរាគានុស័យ មិនមានអារម្មណ៍ទេឬ ។ អើ ។ ចុះ កាមរាគៈ កាមរាគបរិយុដ្ឋានៈ កាមរាគសញ្ញោជនៈ កាមោឃៈ កាមយោគៈ កាមច្ឆន្ទនីវរណៈ មិនមានអារម្មណ៍ទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ*

។ បេ ។ កាមរាគោ កាមរាគបរិយុដ្ឋានំ កាមរាគសញ្ញោជនំ កាមោឃោ កាមយោគោ កាមច្ឆន្ទនីវរណំ សារម្មណន្តិ ។ អាមន្តា ។ កាមរាគានុសយោ សារម្មណោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨៨៤] កាមរាគានុសយោ អនារម្មណោតិ ។ អាមន្តា ។ កតមក្ខន្ធបរិយាបន្នោតិ ។ សង្ខារក្ខន្ធបរិយាបន្នោតិ ។ សង្ខារក្ខន្ធោ អនារម្មណោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ សង្ខារក្ខន្ធោ អនារម្មណោតិ ។ អាមន្តា ។ វេទនាខន្ធោ សញ្ញាខន្ធោ វិញ្ញាណក្ខន្ធោ អនារម្មណោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨៨៥] កាមរាគានុសយោ សង្ខារក្ខន្ធបរិយាបន្នោ អនារម្មណោតិ ។ អាមន្តា ។ កាមរាគោ សង្ខារក្ខន្ធបរិយាបន្នោ អនារម្មណោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ កាមរាគោ សង្ខារក្ខន្ធបរិយាបន្នោ សារម្មណោតិ ។ អាមន្តា ។ កាមរាគានុសយោ សង្ខារក្ខន្ធបរិយាបន្នោ សារម្មណោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨៨៦] កាមរាគានុសយោ សង្ខារក្ខន្ធបរិយាបន្នោ អនារម្មណោ កាមរាគោ សង្ខារក្ខន្ធបរិយាបន្នោ

ៗ បេ ៗ ចុះកាមរាគៈ កាមរាគបរិយុដ្ឋានៈ កាមរាគសញ្ញោជនៈ កាមោឃៈ កាមយោគៈ កាមច្ឆន្ទនីវរណៈ ប្រកបដោយអារម្មណ៍ឬ ។ អើ ។ កាមរាគានុស័យ ប្រកបដោយអារម្មណ៍ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨៨៤] កាមរាគានុស័យ មិនមានអារម្មណ៍ទេឬ ។ អើ ។ (កាមរាគានុស័យ) រាប់បញ្ចូលក្នុងខន្ធណា ។ រាប់បញ្ចូលក្នុងសង្ខារក្ខន្ធ ។ សង្ខារក្ខន្ធ មិនមានអារម្មណ៍ទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សង្ខារក្ខន្ធ មិនមានអារម្មណ៍ទេឬ ។ អើ ។ វេទនាខន្ធ សញ្ញាខន្ធ វិញ្ញាណក្ខន្ធ មិនមានអារម្មណ៍ទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨៨៥] ចុះកាមរាគានុស័យ ដែលរាប់បញ្ចូលក្នុងសង្ខារក្ខន្ធ មិនមានអារម្មណ៍ទេឬ ។ អើ ។ កាមរាគៈ ដែលរាប់បញ្ចូលក្នុងសង្ខារក្ខន្ធ មិនមានអារម្មណ៍ទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ កាមរាគៈ ដែលរាប់បញ្ចូលក្នុងសង្ខារក្ខន្ធ ប្រកបដោយអារម្មណ៍ ឬ ។ អើ ។ កាមរាគានុស័យ ដែលរាប់បញ្ចូលក្នុងសង្ខារក្ខន្ធ ប្រកបដោយអារម្មណ៍ ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨៨៦] កាមរាគានុស័យ ដែលរាប់បញ្ចូលក្នុងសង្ខារក្ខន្ធ មិនមានអារម្មណ៍ទេ ចុះកាមរាគៈ ដែលរាប់បញ្ចូលក្នុងសង្ខារក្ខន្ធ

សារម្មណោតិ ។ អាមន្តា ។ សង្ខារក្ខន្ធោ ឯក-
ទេសោ សារម្មណោ ឯកទេសោ អនារម្មណោតិ ។
ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សង្ខារក្ខន្ធោ ឯកទេសោ
សារម្មណោ ឯកទេសោ អនារម្មណោតិ ។ អាមន្តា ។
វេទនាខន្ធោ សញ្ញាខន្ធោ វិញ្ញាណក្ខន្ធោ ឯកទេសោ
សារម្មណោ ឯកទេសោ អនារម្មណោតិ ។ ន ហេវំ
វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨៨៧] បដិឃានុសយោ មានានុសយោ ទិដ្ឋា-
នុសយោ វិចិកិច្ឆានុសយោ ភវរាគានុសយោ អវិជ្ជា-
នុសយោ អនារម្មណោតិ ។ អាមន្តា ។ អវិជ្ជា អវិជ្ជោ-
ឃោ អវិជ្ជាយោគោ អវិជ្ជានុសយោ អវិជ្ជាបរិយុដ្ឋានំ
អវិជ្ជាសញ្ញោជនំ អវិជ្ជានីវរណំ អនារម្មណន្តិ ។ ន ហេវំ
វត្តព្វេ ។ បេ ។ អវិជ្ជា អវិជ្ជោឃោ អវិជ្ជាយោគោ ។ បេ ។
អវិជ្ជានីវរណំ សារម្មណន្តិ ។ អាមន្តា ។ អវិជ្ជានុស-
យោ សារម្មណោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨៨៨] អវិជ្ជានុសយោ អនារម្មណោតិ ។ អាមន្តា ។
កាមរាគបរិយាបន្នោតិ ។ សង្ខារក្ខន្ធបរិយាបន្នោ-
តិ ។ សង្ខារក្ខន្ធោ អនារម្មណោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ

ប្រកបដោយអារម្មណ៍ឬ ។ អើ ។ សង្ខារក្ខន្ធខ្លះ ប្រកបដោយអារម្មណ៍ ខ្លះ មិនមានអារម្មណ៍ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សង្ខារក្ខន្ធខ្លះ ប្រកបដោយអារម្មណ៍ ខ្លះ មិនមានអារម្មណ៍ឬ ។ អើ ។ វេទនាខន្ធ សញ្ញាខន្ធ និងវិញ្ញាណក្ខន្ធខ្លះ ប្រកបដោយអារម្មណ៍ ខ្លះ មិនមានអារម្មណ៍ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨៨៧] បដិឃានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ វិចិកិច្ឆានុស័យ ភវរាគានុស័យ អវិជ្ជានុស័យ មិនមានអារម្មណ៍ទេឬ ។ អើ ។ អវិជ្ជា ឱឃៈគឺអវិជ្ជា យោគៈគឺអវិជ្ជា អនុស័យគឺអវិជ្ជា បរិយុដ្ឋានៈគឺអវិជ្ជា សញ្ញោជនៈគឺអវិជ្ជា នីវរណៈគឺអវិជ្ជា មិនមានអារម្មណ៍ទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អវិជ្ជា ឱឃៈគឺអវិជ្ជា យោគៈគឺអវិជ្ជា ។ បេ ។ នីវរណៈគឺអវិជ្ជា ប្រកបដោយអារម្មណ៍ឬ ។ អើ ។ អវិជ្ជានុស័យ ប្រកបដោយអារម្មណ៍ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨៨៨] អវិជ្ជានុស័យ មិនមានអារម្មណ៍ទេឬ ។ អើ ។ (អវិជ្ជានុស័យ) រាប់បញ្ចូលក្នុងខន្ធណា ។ រាប់បញ្ចូលក្នុងសង្ខារក្ខន្ធ ។ សង្ខារក្ខន្ធ មិនមានអារម្មណ៍ទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ

។ បេ ។ សង្ខារក្ខន្ធោ អនារម្មណោតិ ។ អាមន្តា ។ វេទនាខន្ធោ សញ្ញាខន្ធោ វិញ្ញាណក្ខន្ធោ អនារម្មណោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨៨៩] អវិជ្ជានុសយោ សង្ខារក្ខន្ធបរិយាបន្នោ អនារម្មណោតិ ។ អាមន្តា ។ អវិជ្ជា សង្ខារក្ខន្ធបរិយាបន្នា អនារម្មណាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អវិជ្ជា សង្ខារក្ខន្ធបរិយាបន្នា សារម្មណាតិ ។ អាមន្តា ។ អវិជ្ជានុសយោ សង្ខារក្ខន្ធបរិយាបន្នោ សារម្មណោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨៩០] អវិជ្ជានុសយោ សង្ខារក្ខន្ធបរិយាបន្នោ អនារម្មណោ អវិជ្ជា សង្ខារក្ខន្ធបរិយាបន្នា សារម្មណាតិ ។ អាមន្តា ។ សង្ខារក្ខន្ធោ ឯកទេសោ សារម្មណោ ឯកទេសោ អនារម្មណោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សង្ខារក្ខន្ធោ ឯកទេសោ សារម្មណោ ឯកទេសោ អនារម្មណោតិ ។ អាមន្តា ។ វេទនាខន្ធោ សញ្ញាខន្ធោ វិញ្ញាណក្ខន្ធោ ឯកទេសោ សារម្មណោ ឯកទេសោ អនារម្មណោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

។ បេ ។ សង្ខារក្ខន្ធ មិនមានអារម្មណ៍ទេឬ ។ អើ ។ វេទនាខន្ធ សញ្ញាខន្ធ និងវិញ្ញាណក្ខន្ធ មិនមានអារម្មណ៍ទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨៨៩] អវិជ្ជានុស័យ ដែលរាប់បញ្ចូលក្នុងសង្ខារក្ខន្ធ មិនមានអារម្មណ៍ទេឬ ។ អើ ។ អវិជ្ជា ដែលរាប់បញ្ចូលក្នុងសង្ខារក្ខន្ធ មិនមានអារម្មណ៍ទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អវិជ្ជា ដែលរាប់បញ្ចូលក្នុងសង្ខារក្ខន្ធ ប្រកបដោយអារម្មណ៍ឬ ។ អើ ។ អវិជ្ជានុស័យ ដែលរាប់បញ្ចូលក្នុងសង្ខារក្ខន្ធ ប្រកបដោយអារម្មណ៍ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨៩០] អវិជ្ជានុស័យ ដែលរាប់បញ្ចូលក្នុងសង្ខារក្ខន្ធ មិនមានអារម្មណ៍ទេ ចុះអវិជ្ជា ដែលរាប់បញ្ចូលក្នុងសង្ខារក្ខន្ធ ប្រកបដោយអារម្មណ៍ឬ ។ អើ ។ សង្ខារក្ខន្ធខ្លះ ប្រកបដោយអារម្មណ៍ ខ្លះ មិនមានអារម្មណ៍ទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សង្ខារក្ខន្ធខ្លះ ប្រកបដោយអារម្មណ៍ ខ្លះ មិនមានអារម្មណ៍ទេឬ ។ អើ ។ វេទនាខន្ធ សញ្ញាខន្ធ និងវិញ្ញាណក្ខន្ធ ខ្លះ ប្រកបដោយអារម្មណ៍ ខ្លះ មិនមានអារម្មណ៍ទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨៩១] ន វត្តព្វំ អនុសយា អនារម្មណាតិ ។ អាមន្តា ។ បុថុជ្ជនោ កុសលាព្យាកតេ ចិត្តេ វត្តមានេ សានុសយោតិ វត្តព្វោតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ តេសំ អនុសយានំ អារម្មណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ តេន ហិ អនុសយា អនារម្មណាតិ ។

[៨៩២] បុថុជ្ជនោ កុសលាព្យាកតេ ចិត្តេ វត្តមានេ សរាគោតិ វត្តព្វោតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ តស្ស រាគស្ស អារម្មណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ តេន ហិ រាគោ អនារម្មណោតិ ។

អនុសយា អនារម្មណាតិកថា ។

ញាណំ អនារម្មណន្តិកថា

[៨៩៣] ញាណំ អនារម្មណន្តិ ។ អាមន្តា ។ រូបំ និព្វានំ ចក្ខាយតនំ ។ បេ ។ ផោដ្ឋព្វាយតនន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ញាណំ អនារម្មណន្តិ ។ អាមន្តា ។ បញ្ញា បញ្ញិន្ទ្រិយំ បញ្ញាពលំ សម្មាទិដ្ឋិ ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គោ អនារម្មណោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ បញ្ញា បញ្ញិន្ទ្រិយំ បញ្ញាពលំ សម្មាទិដ្ឋិ

[៨៩១] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា អនុស័យ មិនមានអារម្មណ៍ទេឬ ។ អើ ។ បុគ្គល ជាបុថុជ្ជន កាលបើចិត្ត ជាកុសលនិងអព្យាក្រឹត កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ គួរនិយាយថា ប្រកបដោយអនុស័យឬ ។ អើ ។ អារម្មណ៍ របស់អនុស័យទាំងនោះ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រោះហេតុនោះ អនុស័យ មិនមានអារម្មណ៍ទេ ។

[៨៩២] បុគ្គលជាបុថុជ្ជន កាលបើចិត្ត ជាកុសលនិងអព្យាក្រឹត កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ គួរនិយាយថា ប្រកបដោយរាគៈឬ ។ អើ ។ អារម្មណ៍ នៃរាគៈនោះ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រោះហេតុនោះ រាគៈ មិនមានអារម្មណ៍ទេ ។

ចប់ អនុសយអនារម្មណាតិកថា ។

ញាណអនារម្មណន្តិកថា

[៨៩៣] ញាណ មិនមានអារម្មណ៍ទេឬ ។ អើ ។ ចុះរូប និព្វាន ចក្ខាយតនៈ ។ បេ ។ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ (មិនមានអារម្មណ៍) ទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ញាណ មិនមានអារម្មណ៍ទេឬ ។ អើ ។ បញ្ញា បញ្ញិន្ទ្រិយ បញ្ញាពលៈ សម្មាទិដ្ឋិ ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គៈ មិនមានអារម្មណ៍ទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បញ្ញា បញ្ញិន្ទ្រិយ បញ្ញាពលៈ សម្មាទិដ្ឋិ

ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គោ សារម្មណោតិ ។ អាមន្តា ។ ញាណំ សារម្មណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨៩៤] ញាណំ អនារម្មណន្តិ ។ អាមន្តា ។ កាតមក្ខន្ធបរិយាបន្នន្តិ ។ សង្ខារក្ខន្ធបរិយាបន្នន្តិ ។ សង្ខារក្ខន្ធោ អនារម្មណោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សង្ខារក្ខន្ធោ អនារម្មណោតិ ។ អាមន្តា ។ វេទនាក្ខន្ធោ សញ្ញាក្ខន្ធោ វិញ្ញាណក្ខន្ធោ អនារម្មណោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨៩៥] ញាណំ សង្ខារក្ខន្ធបរិយាបន្នំ អនារម្មណន្តិ ។ អាមន្តា ។ បញ្ញា សង្ខារក្ខន្ធបរិយាបន្នា អនារម្មណាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ បញ្ញា សង្ខារក្ខន្ធបរិយាបន្នា សារម្មណាតិ ។ អាមន្តា ។ ញាណំ សង្ខារក្ខន្ធបរិយាបន្នំ សារម្មណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨៩៦] ញាណំ សង្ខារក្ខន្ធបរិយាបន្នំ អនារម្មណំ បញ្ញា សង្ខារក្ខន្ធបរិយាបន្នា សារម្មណាតិ ។ អាមន្តា ។ សង្ខារក្ខន្ធោ ឯកទេសោ សារម្មណោ ឯកទេសោ អនារម្មណោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គៈ ប្រកបដោយអារម្មណ៍ឬ ។ អើ ។ ញាណ ប្រកបដោយអារម្មណ៍ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨៩២] ញាណ មិនមានអារម្មណ៍ទេឬ ។ អើ ។ (ញាណ) រាប់បញ្ចូលក្នុងខន្ធណា ។ រាប់បញ្ចូលក្នុងសង្ខារក្ខន្ធ ។ សង្ខារក្ខន្ធ មិនមានអារម្មណ៍ទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សង្ខារក្ខន្ធ មិនមានអារម្មណ៍ទេឬ ។ អើ ។ វេទនាខន្ធ សញ្ញាខន្ធ វិញ្ញាណក្ខន្ធ មិនមានអារម្មណ៍ទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨៩៥] ញាណ ដែលរាប់បញ្ចូលក្នុងសង្ខារក្ខន្ធ មិនមានអារម្មណ៍ទេឬ ។ អើ ។ បញ្ញា ដែលរាប់បញ្ចូលក្នុងសង្ខារក្ខន្ធ មិនមានអារម្មណ៍ទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បញ្ញា ដែលរាប់បញ្ចូលក្នុងសង្ខារក្ខន្ធ ប្រកបដោយអារម្មណ៍ឬ ។ អើ ។ ញាណ ដែលរាប់បញ្ចូលក្នុងសង្ខារក្ខន្ធ ប្រកបដោយអារម្មណ៍ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨៩៦] ញាណ ដែលរាប់បញ្ចូលក្នុងសង្ខារក្ខន្ធ មិនមានអារម្មណ៍ទេ ចុះបញ្ញា ដែលរាប់បញ្ចូលក្នុងសង្ខារក្ខន្ធ ប្រកបដោយអារម្មណ៍ឬ ។ អើ ។ សង្ខារក្ខន្ធខ្លះ ប្រកបដោយអារម្មណ៍ ខ្លះ មិនមានអារម្មណ៍ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

សង្ខារក្ខន្ធោ ឯកទេសោ សារម្មណោ ឯកទេសោ អនារម្មណោតិ ។ អាមន្តា ។ វេទនាខន្ធោ សញ្ញា-ខន្ធោ វិញ្ញាណក្ខន្ធោ ឯកទេសោ សារម្មណោ ឯក-ទេសោ អនារម្មណោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៨៩៧] ន វត្តព្វំ ញាណំ អនារម្មណន្តិ ។ អា-មន្តា ។ អរហា ចក្ខុវិញ្ញាណសមង្គី ញាណីតិ វត្តព្វោ-តិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ តស្ស ញាណស្ស អារម្មណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ តេន ហិ ញាណំ អនារម្ម-ណន្តិ ។ អរហា ចក្ខុវិញ្ញាណសមង្គី បញ្ញវាតិ វត្តព្វោ-តិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ តាយ បញ្ញាយ អារម្មណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ តេន ហិ បញ្ញា អនា-រម្មណាតិ ។

ញាណំ អនារម្មណន្តិកថា ។

អតីតារម្មណកថា

[៨៩៨] អតីតារម្មណំ ចិត្តំ អនារម្មណន្តិ ។ អាមន្តា ។ ននុ អតីតារម្មណន្តិ ។ អាមន្តា ។

សង្ខារក្ខន្ធខ្លះ ប្រកបដោយអារម្មណ៍ ខ្លះ មិនមានអារម្មណ៍ឬ ។ អើ ។ វេទនាខន្ធ សញ្ញាខន្ធ និងវិញ្ញាណក្ខន្ធខ្លះ ប្រកបដោយអារម្មណ៍ ខ្លះ មិនមានអារម្មណ៍ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨៩៧] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា ញាណ មិនមានអារម្មណ៍ទេឬ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត ព្រមព្រៀងដោយចក្ខុវិញ្ញាណ គួរនិយាយថា មានញាណឬ ។ អើ ។ អារម្មណ៍ របស់ញាណនោះ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បើដូច្នោះ ញាណ មិនមានអារម្មណ៍ទេ ។ ព្រះអរហន្ត ព្រមព្រៀងដោយចក្ខុវិញ្ញាណ គួរនិយាយថា មានបញ្ញាឬ ។ អើ ។ អារម្មណ៍ របស់បញ្ញានោះ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បើដូច្នោះ បញ្ញា មិនមានអារម្មណ៍ទេ ។

ចប់ ញាណអនារម្មណន្តិកថា ។

អតីតារម្មណកថា

[៨៩៨] ចិត្ត ជាអតីតារម្មណ៍ (មានអារម្មណ៍ជាអតីត) មិនមានអារម្មណ៍ទេឬ ។ អើ ។ ក្រែង មានអារម្មណ៍ជាអតីតឬ ។ អើ ។

ហាញ្ចិ អតីតារម្មណំ ជោ វត រេ វត្តព្វេ អតីតារម្មណំ ចិត្តំ អជារម្មណាន្តិ អតីតារម្មណំ ចិត្តំ អជារម្មណាន្តិ មិច្ឆា ហាញ្ចិ រា បជ អជារម្មណំ ជោ វត រេ វត្តព្វេ អតីតារម្មណាន្តិ អជារម្មណំ អតីតារម្មណាន្តិ មិច្ឆា ។

[៨៩៩] អតីតារម្មណំ ចិត្តំ អជារម្មណាន្តិ ។ អាមន្តា ។ ជនុ អតីតំ អារព្ភ អត្ថិ អាវជ្ជជា ។ បេ ។ បណិជីតិ ។ អាមន្តា ។ ហាញ្ចិ អតីតំ អារព្ភ អត្ថិ អាវជ្ជជា ។ បេ ។ បណិជិ ជោ វត រេ វត្តព្វេ អតីតារម្មណំ ចិត្តំ អជារម្មណាន្តិ ។

អតីតារម្មណកថា ។

អនាគតារម្មណកថា

[៩០០] អជាគតារម្មណំ ចិត្តំ អជារម្មណាន្តិ ។ អាមន្តា ។ ជនុ អជាគតារម្មណាន្តិ ។ អាមន្តា ។

ប្រសិនបើ ចិត្ត មានអារម្មណ៍ជាអតីត ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា ចិត្ត ជាអតីតារម្មណ៍ មិនមានអារម្មណ៍ទេ (ព្រោះពាក្យថា) ចិត្ត មានអតីតារម្មណ៍ មិនមានអារម្មណ៍ដូច្នេះ ជាពាក្យខុសទេ មួយទៀត ប្រសិនបើ ចិត្ត មិនមានអារម្មណ៍ទេ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា ចិត្ត មានអារម្មណ៍ជាអតីតទេ (ព្រោះពាក្យថា) ចិត្ត មិនមានអារម្មណ៍ និងមានអារម្មណ៍ជាអតីតដូច្នេះ ជាពាក្យខុស ។

[៨៩៩] ចិត្ត ជាអតីតារម្មណ៍ មិនមានអារម្មណ៍ទេឬ ។ អើ ។ ក្រែង ការពិចារណា ។ បេ ។ ការតាំងចិត្តទុក មាន ព្រោះប្រារព្ធនូវអតីតឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ ការពិចារណា ។ បេ ។ ការតាំងចិត្តទុក មាន ព្រោះប្រារព្ធនូវអតីត ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា ចិត្ត ជាអតីតារម្មណ៍ មិនមានអារម្មណ៍ទេ ។

ចប់ អតីតារម្មណកថា ។

អនាគតារម្មណកថា

[៩០០] ចិត្ត ជាអនាគតារម្មណ៍ (មានអារម្មណ៍ជាអនាគត) មិនមានអារម្មណ៍ទេឬ ។ អើ ។ ក្រែង មានអារម្មណ៍ជាអនាគតឬ ។ អើ ។

ហញ្ចិ អនាគតារម្មណំ នោ វត វេ វត្តព្វេ អនាគតារម្មណំ ចិត្តំ អនារម្មណន្តិ អនាគតារម្មណំ ចិត្តំ អនារម្មណន្តិ មិច្ឆា ហញ្ចិ វា បន អនារម្មណំ នោ វត វេ វត្តព្វេ អនាគតារម្មណន្តិ អនារម្មណំ អនាគតារម្មណន្តិ មិច្ឆា ។

[៩០១] អនាគតារម្មណំ ចិត្តំ អនារម្មណន្តិ ។ អាមន្តា ។ ននុ អនាគតំ អារព្ភ អត្ថិ អាវជ្ជនា ។ បេ ។ បណិធីតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អនាគតំ អារព្ភ អត្ថិ អាវជ្ជនា ។ បេ ។ បណិធិ នោ វត វេ វត្តព្វេ អនាគតារម្មណំ ចិត្តំ អនារម្មណន្តិ ។

[៩០២] បច្ចុប្បន្នំ អារព្ភ អត្ថិ អាវជ្ជនា ។ បេ ។ បណិធិ បច្ចុប្បន្នារម្មណំ ចិត្តំ សារម្មណន្តិ ។ អាមន្តា ។ អតីតំ អារព្ភ អត្ថិ អាវជ្ជនា ។ បេ ។ បណិធិ អតីតារម្មណំ ចិត្តំ សារម្មណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

ប្រសិនបើ (ចិត្ត) មានអារម្មណ៍ជាអនាគត ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា ចិត្ត ជាអនាគតារម្មណ៍ មិនមានអារម្មណ៍ទេ (ព្រោះពាក្យថា) ចិត្ត ជាអនាគតារម្មណ៍ មិនមានអារម្មណ៍ ដូច្នេះ ជាពាក្យខុសមួយទៀត ប្រសិនបើ ចិត្ត មិនមានអារម្មណ៍ទេ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា ចិត្ត មានអារម្មណ៍ជាអនាគតទេ (ព្រោះពាក្យថា) មិនមានអារម្មណ៍ និងមានអារម្មណ៍ជាអនាគត ដូច្នេះ ជាពាក្យខុស ។

[៩០១] ចិត្ត ជាអនាគតារម្មណ៍ មិនមានអារម្មណ៍ទេឬ ។ អើ ។ ការពិចារណា ។ បេ ។ ការតាំងចិត្តទុក មាន ព្រោះប្រារព្ធនូវអនាគតឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ ការពិចារណា ។ បេ ។ ការតាំងចិត្តទុក មាន ព្រោះប្រារព្ធនូវអនាគត ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា ចិត្ត ជាអនាគតារម្មណ៍ មិនមានអារម្មណ៍ទេ ។

[៩០២] ការពិចារណា ។ បេ ។ ការតាំងចិត្តទុក មាន ព្រោះប្រារព្ធនូវបច្ចុប្បន្ន ចុះចិត្ត ជាបច្ចុប្បន្នារម្មណ៍ (មានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន) ប្រកបដោយអារម្មណ៍ឬ ។ អើ ។ ការពិចារណា ។ បេ ។ ការតាំងចិត្តទុក មាន ព្រោះប្រារព្ធនូវអតីត ចុះចិត្ត ជាអតីតារម្មណ៍ ប្រកបដោយអារម្មណ៍ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

អនាគតារម្មណកថា

[៩០៣] បច្ចុប្បន្នំ អារព្ភ អត្ថិ អាវជ្ជនា ។ បេ ។ បណិធិ បច្ចុប្បន្នារម្មណំ ចិត្តំ សារម្មណន្តិ ។ អាមន្តា ។ អនាគតំ អារព្ភ អត្ថិ អាវជ្ជនា ។ បេ ។ បណិធិ អនាគតារម្មណំ ចិត្តំ សារម្មណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៩០៤] អតីតំ អារព្ភ អត្ថិ អាវជ្ជនា ។ បេ ។ បណិធិ អតីតារម្មណំ ចិត្តំ អនារម្មណន្តិ ។ អាមន្តា ។ បច្ចុប្បន្នំ អារព្ភ អត្ថិ អាវជ្ជនា ។ បេ ។ បណិធិ បច្ចុប្បន្នា-រម្មណំ ចិត្តំ អនារម្មណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៩០៥] អនាគតំ អារព្ភ អត្ថិ អាវជ្ជនា ។ បេ ។ បណិធិ អនាគតារម្មណំ ចិត្តំ អនារម្មណន្តិ ។ អា-មន្តា ។ បច្ចុប្បន្នំ អារព្ភ អត្ថិ អាវជ្ជនា ។ បេ ។ បណិធិ បច្ចុប្បន្នារម្មណំ ចិត្តំ អនារម្មណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៩០៦] ន វត្តព្វំ អតីតានាគតារម្មណំ ចិត្តំ អនារម្មណន្តិ ។ អាមន្តា ។ ននុ អតីតានាគតំ នត្ថីតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អតីតានាគតំ នត្ថិ

អនាគតារម្មណកថា

[៩០៣] ការពិចារណា ។ បេ ។ ការតាំងចិត្តទុក មាន ព្រោះប្រារព្ធនូវបច្ចុប្បន្ន ចុះចិត្ត ជាបច្ចុប្បន្នារម្មណ៍ ប្រកបដោយអារម្មណ៍ឬ ។ អើ ។ ការពិចារណា ។ បេ ។ ការតាំងចិត្តទុក មាន ព្រោះប្រារព្ធនូវអនាគត ចុះចិត្ត ជាអនាគតារម្មណ៍ ប្រកបដោយអារម្មណ៍ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៩០៤] ការពិចារណា ។ បេ ។ ការតាំងចិត្តទុក មាន ព្រោះប្រារព្ធនូវអតីត ចុះចិត្ត ជាអតីតារម្មណ៍ មិនមានអារម្មណ៍ទេឬ ។ អើ ។ ការពិចារណា ។ បេ ។ ការតាំងចិត្តទុក មាន ព្រោះប្រារព្ធនូវបច្ចុប្បន្ន ចុះចិត្ត ជាបច្ចុប្បន្នារម្មណ៍ មិនមានអារម្មណ៍ទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៩០៥] ការពិចារណា ។ បេ ។ ការតាំងចិត្តទុក មាន ព្រោះប្រារព្ធនូវអនាគត ចុះចិត្ត ជាអនាគតារម្មណ៍ មិនមានអារម្មណ៍ទេឬ ។ អើ ។ ការពិចារណា ។ បេ ។ ការតាំងចិត្តទុក មាន ព្រោះប្រារព្ធនូវបច្ចុប្បន្ន ចុះចិត្ត ជាបច្ចុប្បន្នារម្មណ៍ មិនមានអារម្មណ៍ទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៩០៦] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា ចិត្ត ជាអតីតារម្មណ៍ និងជាអនាគតារម្មណ៍ មិនមានអារម្មណ៍ទេឬ ។ អើ ។ ក្រែងអតីត និងអនាគត មិនមានទេឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ អតីតនិងអនាគត មិនមានទេ

តេន វត រេ វត្តព្វេ អតីតានាគតារម្មណំ ចិត្តំ អនារម្មណន្តិ ។ បេ ។

អនាគតារម្មណកថា ។

វិតក្កានុបតិតកថា

[៩០៧] សព្វំ ចិត្តំ វិតក្កានុបតិតន្តិ ។ អាមន្តា ។ សព្វំ ចិត្តំ វិចារានុបតិតំ បីតានុបតិតំ សុខានុបតិតំ ទុក្ខានុបតិតំ សោមនស្សានុបតិតំ ទោមនស្សានុបតិតំ ឧបេក្ខានុបតិតំ សទ្ធានុបតិតំ វីរិយានុបតិតំ សតានុបតិតំ សមាធានុបតិតំ បញ្ញានុបតិតំ រាគានុបតិតំ ទោសានុបតិតំ ។ បេ ។ អនោត្តប្បានុបតិតន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៩០៨] សព្វំ ចិត្តំ វិតក្កានុបតិតន្តិ ។ អាមន្តា ។ ននុ អត្ថិ អវិតក្កោ វិចារមត្តោ សមាធីតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អត្ថិ អវិតក្កោ វិចារមត្តោ សមាធិ នោ វត រេ វត្តព្វេ សព្វំ ចិត្តំ វិតក្កានុបតិតន្តិ ។

[៩០៩] សព្វំ ចិត្តំ វិតក្កានុបតិតន្តិ ។ អាមន្តា ។ ននុ អត្ថិ អវិតក្កោ អវិចារោ សមាធីតិ ។ អាមន្តា ។

ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា ចិត្ត ជាអតីតារម្មណ៍ និងជាអនាគតារម្មណ៍ មិនមានអារម្មណ៍ទេ ។ បេ ។

ចប់ អនាគតារម្មណកថា ។

វិតក្កានុបតិតកថា

[៩០៧] ចិត្តទាំងអស់ ដែលវិតក្កៈជាប់តាមឬ ។ អើ ។ ចិត្តទាំងអស់ ដែលវិចារ ជាប់តាម ដែលបីតិជាប់តាម ដែលសុខជាប់តាម ដែលទុក្ខជាប់តាម ដែលសោមនស្សជាប់តាម ដែលទោមនស្សជាប់តាម ដែលឧបេក្ខាជាប់តាម ដែលសទ្ធាជាប់តាម ដែលវីរិយៈជាប់តាម ដែលសតិជាប់តាម ដែលសមាធិជាប់តាម ដែលបញ្ញាជាប់តាម ដែលរាគៈជាប់តាម ដែលទោសៈជាប់តាម ។ បេ ។ ដែលអនោត្តប្បៈជាប់តាមឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៩០៨] ចិត្តទាំងអស់ ដែលវិតក្កៈជាប់តាមឬ ។ អើ ។ ក្រែងសមាធិ មិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ មានដែរឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ សមាធិ មិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ មាន ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា ចិត្តទាំងអស់ ដែលវិតក្កៈជាប់តាមទេ ។

[៩០៩] ចិត្តទាំងអស់ ដែលវិតក្កៈជាប់តាមឬ ។ អើ ។ ក្រែងសមាធិ មិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈ មានដែរឬ ។ អើ ។

ហាញ្ចិ អត្ថិ អវិតក្កោ អវិចារោ សមាធិ ដោ វត រេ វត្តព្វេ សព្វំ ចិត្តំ វិតក្កានុបតិតន្តិ ។

[៩១០] សព្វំ ចិត្តំ វិតក្កានុបតិតន្តិ ។ អាមន្តា ។ ននុ តយោ សមាធី វុត្តា ភគវតា សវិតក្កោ សវិចារោ សមាធិ អវិតក្កោ វិចារមត្តោ សមាធិ អវិតក្កោ អវិចា-រោ សមាធីតិ ។ អាមន្តា ។ ហាញ្ចិ តយោ សមាធី វុត្តា ភគវតា សវិតក្កោ សវិចារោ សមាធិ អវិតក្កោ វិចារមត្តោ សមាធិ អវិតក្កោ អវិចារោ សមាធិ ដោ វត រេ វត្តព្វេ សព្វំ ចិត្តំ វិតក្កានុបតិតន្តិ ។

វិតក្កានុបតិតកថា ។

វិតក្កវិប្ផារសទ្ទកថា

[៩១១] សព្វសោ វិតក្កយតោ វិចារយតោ វិតក្កវិប្ផារោ សទ្ទោតិ ។ អាមន្តា ។ សព្វសោ ផុស-យតោ ផស្សវិប្ផារោ សទ្ទោ សព្វសោ វេទយតោ វេទ-នាវិប្ផារោ សទ្ទោ សព្វសោ សញ្ជានតោ សញ្ញាវិប្ផារោ

ប្រសិនបើ សមាធិ មិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈ មានដែរ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា ចិត្តទាំងអស់ ដែលវិតក្កៈជាប់តាមទេ ។

[៩១០] ចិត្តទាំងអស់ ដែលវិតក្កៈជាប់តាមឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា សមាធិ មាន ៣ គឺសមាធិ មានវិតក្កៈ មានទាំងវិចារៈ ១ សមាធិ មិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ ១ សមាធិ មិនមានវិតក្កៈ មិនមានទាំងវិចារៈ ១ ឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា សមាធិ មាន ៣ គឺសមាធិ មានវិតក្កៈ មានទាំងវិចារៈ ១ សមាធិ មិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ ១ សមាធិ មិនមានវិតក្កៈ មិនមានទាំងវិចារៈ ១ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា ចិត្តទាំងអស់ ដែលវិតក្កៈជាប់តាមទេ ។

ចប់ វិតក្កានុបតិតកថា ។

វិតក្កវិប្ផារសទ្ទកថា

[៩១១] សំឡេង ជាគ្រឿងផ្សាយចេញនៃវិតក្កៈ របស់បុគ្គលកាលត្រិះរិះ កាលពិចារណា ដោយសព្វគ្រប់ឬ ។ អើ ។ សំឡេង ជាគ្រឿងផ្សាយចេញនៃផស្សៈ របស់បុគ្គលកាលពាល់ត្រូវ ដោយសព្វគ្រប់ សំឡេង ជាគ្រឿងផ្សាយចេញនៃវេទនា របស់បុគ្គលកាលទទួលអារម្មណ៍ ដោយសព្វគ្រប់ សំឡេង ជាគ្រឿងផ្សាយចេញនៃសញ្ញា របស់បុគ្គល

សទ្ទោ សព្វសោ ចេតយតោ ចេតនាវិច្ឆារោ សទ្ទោ សព្វសោ ចិន្តយតោ ចិត្តវិច្ឆារោ សទ្ទោ សព្វសោ សរតោ សតិវិច្ឆារោ សទ្ទោ សព្វសោ បជានតោ បញ្ញាវិច្ឆារោ សទ្ទោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៩១២] សព្វសោ វិតក្កយតោ វិចារយតោ វិតក្កវិច្ឆារោ សទ្ទោតិ ។ អាមន្តា ។ វិតក្កវិច្ឆារោ សទ្ទោ សោតវិញ្ញេយ្យោ សោតស្មឹ បដិហញ្ញតិ សោតស្ស អាបាថំ អាគច្ឆតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ននុ វិតក្កវិច្ឆារោ សទ្ទោ ន សោតវិញ្ញេយ្យោ ន សោតស្មឹ បដិហញ្ញតិ ន សោតស្ស អាបាថំ អាគច្ឆតីតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ វិតក្កវិច្ឆារោ សទ្ទោ ន សោតវិញ្ញេយ្យោ ន សោតស្មឹ បដិហញ្ញតិ ន សោតស្ស អាបាថំ អាគច្ឆតិ នោ វត រេ វត្តព្វេ សព្វសោ វិតក្កយតោ វិចារយតោ វិតក្កវិច្ឆារោ សទ្ទោតិ ។

វិតក្កវិប្ផារសទ្ទកថា ។

កាលចំណាំបាន ដោយសព្វគ្រប់ សំឡេង ជាគ្រឿងផ្សាយចេញនៃចេតនា របស់បុគ្គលកាលនឹក ដោយសព្វគ្រប់ សំឡេង ជាគ្រឿងផ្សាយចេញនៃចិត្ត របស់បុគ្គលកាលគិត ដោយសព្វគ្រប់ សំឡេង ជាគ្រឿងផ្សាយចេញនៃសតិ របស់បុគ្គលកាលរឭក ដោយសព្វគ្រប់ សំឡេង ជាគ្រឿងផ្សាយចេញនៃបញ្ញា របស់បុគ្គលកាលដឹង ដោយសព្វគ្រប់ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៩១២] *សំឡេង ជាគ្រឿងផ្សាយចេញនៃវិតក្កៈ របស់បុគ្គលកាលត្រិះរិះ កាលពិចារណា ដោយសព្វគ្រប់ឬ ។ អើ ។ សំឡេង ជាគ្រឿងផ្សាយចេញនៃវិតក្កៈ ជាសំឡេង ដែលគួរដឹងបានដោយត្រចៀក ប៉ះទង្គិចក្នុងត្រចៀក មកកាន់គន្លងនៃត្រចៀកឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ក្រែង សំឡេង ជាគ្រឿងផ្សាយចេញនៃវិតក្កៈ ជាសំឡេង មិនគួរដឹងដោយត្រចៀក មិនប៉ះទង្គិចក្នុងត្រចៀក មិនមកកាន់គន្លងនៃត្រចៀកទេឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ សំឡេង ជាគ្រឿងផ្សាយចេញនៃវិតក្កៈ ជាសំឡេង ដែលមិនគួរដឹងដោយត្រចៀក មិនប៉ះទង្គិចក្នុងត្រចៀក មិនមកកាន់គន្លងនៃត្រចៀកទេ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា សំឡេង ជាគ្រឿងផ្សាយចេញនៃវិតក្កៈ របស់បុគ្គលកាលត្រិះរិះ កាលពិចារណា ដោយសព្វគ្រប់ទេ ។*

ចប់ វិតក្កវិប្ផារសទ្ទកថា ។

នយថាចិត្តស្ស វាចាតិកថា

[៩១៣] នយថាចិត្តស្ស វាចាតិ ។ អាមន្តា ។ អផស្សកស្ស វាចា អវេទនកស្ស វាចា អសញ្ញកស្ស វាចា អចេតនកស្ស វាចា អចិត្តកស្ស វាចាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ននុ សផស្សកស្ស វាចា សវេទនកស្ស វាចា សសញ្ញកស្ស វាចា សចេតនកស្ស វាចា សចិត្តកស្ស វាចាតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ សផស្សកស្ស វាចា ។ បេ ។ សចិត្តកស្ស វាចា នោ វត រេ វត្តព្វេ នយថាចិត្តស្ស វាចាតិ ។

[៩១៤] នយថាចិត្តស្ស វាចាតិ ។ អាមន្តា ។ អនាវដ្ដន្តស្ស វាចា អនាភោគស្ស វាចា ។ បេ ។ អបណិទហន្តស្ស វាចាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ននុ អាវដ្ដន្តស្ស វាចា អាភោគស្ស វាចា ។ បេ ។ បណិទហន្តស្ស វាចាតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អាវដ្ដន្តស្ស វាចា អាភោគស្ស វាចា ។ បេ ។ បណិទហន្តស្ស វាចា នោ វត រេ វត្តព្វេ នយថាចិត្តស្ស វាចាតិ ។

នយថាចិត្តស្ស វាចាតិកថា

[៩១៣] វាចា របស់បុគ្គលមិនពោលតាមចិត្តទេឬ ។ អើ ។ វាចា របស់បុគ្គលមិនមានផស្សៈ វាចា របស់បុគ្គលមិនមានវេទនា វាចា របស់បុគ្គលមិនមានសញ្ញា វាចា របស់បុគ្គលមិនមានចេតនា វាចា របស់បុគ្គលមិនមានចិត្តឬ ។ មិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ក្រែងវាចា របស់បុគ្គលប្រកបដោយផស្សៈ វាចា របស់បុគ្គលប្រកបដោយវេទនា វាចា របស់បុគ្គលប្រកបដោយសញ្ញា វាចា របស់បុគ្គលប្រកបដោយចេតនា វាចា របស់បុគ្គលប្រកបដោយចិត្តឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ វាចា របស់បុគ្គលប្រកបដោយផស្សៈ ។ បេ ។ វាចា របស់បុគ្គលប្រកបដោយចិត្ត ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា វាចា របស់បុគ្គលមិនពោលតាមចិត្តទេ ។

[៩១៤] វាចា របស់បុគ្គលមិនពោលតាមចិត្តទេឬ ។ អើ ។ វាចា របស់បុគ្គលកាលមិនពិចារណា វាចា របស់បុគ្គលកាលមិនសង្ស៊ឹម ។ បេ ។ វាចា របស់បុគ្គលកាលមិនតាំងចិត្តឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ក្រែង វាចា របស់បុគ្គលកាលពិចារណា វាចា របស់បុគ្គលកាលសង្ស៊ឹម ។ បេ ។ វាចា របស់បុគ្គលកាលតាំងចិត្តឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ វាចា របស់បុគ្គលកាលពិចារណា វាចា របស់បុគ្គលកាលសង្ស៊ឹម ។ បេ ។ វាចា របស់បុគ្គលកាលតាំងចិត្ត ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា វាចា របស់បុគ្គលមិនពោលតាមចិត្តទេ ។

[៩១៥] ន ឃដាចិត្តស្ស ភាចាតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ ភាចា ចិត្តសមុដ្ឋានា ចិត្តេន សហ ជាតា ចិត្តេន សហ ឯកុប្បាជាតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ ភាចា ចិត្តសមុដ្ឋានា ចិត្តេន សហ ជាតា ចិត្តេន សហ ឯកុប្បាជា តោ វត រេ វត្តព្វេ ឃដាចិត្តស្ស ភាចាតិ ។

[៩១៦] ឃដាចិត្តស្ស ភាចាតិ ។ អាមន្តា ។ ន ភណិតុកាមោ ភណាតិ ន កថេតុកាមោ កថេតិ ន អាលបិតុកាមោ អាលបតិ ន វោហរិតុកាមោ វោហរតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ននុ ភណិតុកាមោ ភណាតិ កថេតុកាមោ កថេតិ អាលបិតុកាមោ អាលបតិ វោហរិតុកាមោ វោហរតីតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ ភណិតុកាមោ ភណាតិ កថេតុកាមោ កថេតិ អាលបិតុកាមោ អាលបតិ វោហរិតុកាមោ វោហរតិ តោ វត រេ វត្តព្វេ ឃដាចិត្តស្ស ភាចាតិ ។

[៩១៧] ន វត្តព្វំ ឃដាចិត្តស្ស ភាចាតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ អត្ថិ កោចិ អញ្ញំ ភណិស្សាមីតិ

[៩១៥] វាចា របស់បុគ្គលមិនពោលតាមចិត្តទេឬ ។ អើ ។ ក្រែងវាចា តាំងឡើងដោយចិត្ត កើតជាមួយនឹងចិត្ត កើតឡើងព្រមគ្នានឹងចិត្តឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ វាចា តាំងឡើងដោយចិត្ត កើតជាមួយនឹងចិត្ត កើតឡើងព្រមគ្នានឹងចិត្ត ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា វាចា របស់បុគ្គលមិនពោលតាមចិត្តទេ ។

[៩១៦] វាចា របស់បុគ្គលមិនពោលតាមចិត្តទេឬ ។ អើ ។ បុគ្គល ចង់និយាយ តែមិននិយាយ ចង់ពោល តែមិនពោល ចង់ហៅ តែមិនហៅ ចង់ចរចា តែមិនចរចាឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ក្រែងបុគ្គល ចង់និយាយ តែងនិយាយបាន ចង់ពោល តែងពោលបាន ចង់ហៅ តែងហៅបាន ចង់ចរចា តែងចរចាបានឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ បុគ្គល ចង់និយាយ តែងនិយាយបាន ចង់ពោល តែងពោលបាន ចង់ហៅ តែងហៅបាន ចង់ចរចា តែងចរចាបាន ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា វាចា របស់បុគ្គលមិនពោលតាមចិត្តទេ ។

[៩១៧] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា វាចា របស់បុគ្គលមិនពោលតាមចិត្តទេឬ ។ អើ ។ ក្រែងបុគ្គលទីមួយ គិតថា អាត្មាអញ នឹងនិយាយពាក្យដទៃ

៣៩១

អញ្ញំ ភណតិ អញ្ញំ កថេស្សាមីតិ អញ្ញំ កថេតិ អញ្ញំ អាលបិស្សាមីតិ អញ្ញំ អាលបតិ អញ្ញំ វោហរិស្សាមីតិ អញ្ញំ វោហរតីតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អត្ថិ កោចិ អញ្ញំ ភណិស្សាមីតិ អញ្ញំ ភណតិ ។ បេ ។ អញ្ញំ វោហរិស្សាមីតិ អញ្ញំ វោហរតិ តេន វត រេ វត្តព្វេ នយថាចិត្តស្ស វាចាតិ ។

នយថាចិត្តស្ស វាចាតិកថា ។

នយថាចិត្តស្ស កាយកម្មន្តិកថា

[៩១៨] នយថាចិត្តស្ស កាយកម្មន្តិ ។ អាមន្តា ។ អផស្សកស្ស កាយកម្មំ ។ បេ ។ អចិត្តកស្ស កាយកម្មន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ននុ សផស្សកស្ស កាយកម្មំ ។ បេ ។ សចិត្តកស្ស កាយកម្មន្តិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ សផស្សកស្ស កាយកម្មំ ។ បេ ។ សចិត្តកស្ស កាយកម្មំ តេន វត រេ វត្តព្វេ នយថាចិត្តស្ស កាយកម្មន្តិ ។

រមែងនិយាយពាក្យដទៃវិញ គិតថា អាត្មាអញ នឹងពោលពាក្យដទៃ រមែងពោលពាក្យដទៃវិញ គិតថា អាត្មាអញ នឹងហៅពាក្យដទៃ រមែងហៅពាក្យដទៃវិញ គិតថា អាត្មាអញ នឹងចរចាពាក្យដទៃ រមែងចរចាពាក្យដទៃវិញ មានឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ បុគ្គលនីមួយ គិតថា អាត្មាអញ នឹងនិយាយពាក្យដទៃ រមែងនិយាយពាក្យដទៃវិញ ។ បេ ។ គិតថា អាត្មាអញ នឹងចរចាពាក្យដទៃ រមែងចរចាពាក្យដទៃវិញ មាន ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា វាចា របស់បុគ្គល មិនពោលតាមចិត្ត ។

ចប់ នយថាចិត្តស្ស វាចាតិកថា ។

នយថាចិត្តស្ស កាយកម្មន្តិកថា

[៩១៨] *កាយកម្ម របស់បុគ្គលមិនធ្វើតាមចិត្តទេឬ ។ អើ ។ កាយកម្ម របស់បុគ្គលមិនមានផស្សៈ ។ បេ ។ កាយកម្ម របស់បុគ្គល មិនមានចិត្តឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ក្រែងកាយកម្ម របស់បុគ្គលប្រកបដោយផស្សៈ ។ បេ ។ កាយកម្ម របស់បុគ្គលប្រកប ដោយចិត្តឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ កាយកម្ម របស់បុគ្គលប្រកបដោយ ផស្សៈ ។ បេ ។ កាយកម្ម របស់បុគ្គលប្រកបដោយចិត្ត ម្នាលអ្នក ដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា កាយកម្ម របស់បុគ្គលមិនធ្វើតាមចិត្តទេ ។*

[៩១៩] នយថាចិត្តស្ស កាយកម្មន្តិ ។ អាមន្តា ។ អនាវជ្ជន្តស្ស កាយកម្មំ ។ បេ ។ អបណិទហន្តស្ស កាយកម្មន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ននុ អាវជ្ជន្តស្ស កាយកម្មំ ។ បេ ។ បណិទហន្តស្ស កាយកម្មន្តិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អាវជ្ជន្តស្ស កាយកម្មំ ។ បេ ។ បណិទហន្តស្ស កាយកម្មំ នោ វត រេ វត្តព្វេ នយថាចិត្តស្ស កាយកម្មន្តិ ។

[៩២០] នយថាចិត្តស្ស កាយកម្មន្តិ ។ អាមន្តា ។ ននុ កាយកម្មំ ចិត្តសមុដ្ឋានំ ចិត្តេន សហ ជាតំ ចិត្តេន សហ ឯកុប្បាទន្តិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ កាយកម្មំ ចិត្តសមុដ្ឋានំ ចិត្តេន សហ ជាតំ ចិត្តេន សហ ឯកុប្បាទំ នោ វត រេ វត្តព្វេ នយថាចិត្តស្ស កាយកម្មន្តិ ។

[៩២១] នយថាចិត្តស្ស កាយកម្មន្តិ ។ អាមន្តា ។ ន អភិក្កមិតុកាមោ អភិក្កមតិ ន បដិក្កមិតុកាមោ បដិក្កមតិ ន អាលោកេតុកាមោ អាលោកេតិ ន វិលោកេតុកាមោ វិលោកេតិ ន សម្មិញ្ជិតុកាមោ សម្មិញ្ជេតិ ន បសារេតុកាមោ បសារេតីតិ ។ ន ហេវំ

[៩១៩] កាយកម្ម របស់បុគ្គលមិនធ្វើតាមចិត្តឬ ។ អើ ។ កាយកម្ម របស់បុគ្គលកាលមិនពិចារណា ។ បេ ។ កាយកម្ម របស់បុគ្គលកាលមិនបានតាំងចិត្តឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ក្រែងកាយកម្ម របស់បុគ្គលកាលពិចារណា ។ បេ ។ កាយកម្ម របស់បុគ្គលកាលតាំងចិត្តឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ កាយកម្ម របស់បុគ្គលកាលពិចារណា ។ បេ ។ កាយកម្ម របស់បុគ្គលកាលតាំងចិត្ត (យ៉ាងនេះ) ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា កាយកម្ម របស់បុគ្គលមិនធ្វើតាមចិត្តទេ ។

[៩២០] កាយកម្ម របស់បុគ្គលមិនធ្វើតាមចិត្តឬ ។ អើ ។ ក្រែងកាយកម្ម តាំងឡើងដោយចិត្ត កើតជាមួយនឹងចិត្ត កើតព្រមជាមួយនឹងចិត្តឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ កាយកម្ម តាំងឡើងដោយចិត្ត កើតជាមួយនឹងចិត្ត កើតព្រមជាមួយនឹងចិត្ត (យ៉ាងនេះ) ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា កាយកម្ម របស់បុគ្គលមិនធ្វើតាមចិត្តទេ ។

[៩២១] កាយកម្ម របស់បុគ្គលមិនធ្វើតាមចិត្តឬ ។ អើ ។ បុគ្គល ចង់ឈានទៅមុខ តែឈានទៅមុខមិនកើត ចង់ឈានថយក្រោយ តែឈានថយក្រោយមិនកើត ចង់ក្រឡេកទៅមុខ តែក្រឡេកទៅមុខមិនកើត ចង់ក្រឡេកទៅទិសផ្សេង ៗ តែក្រឡេកទៅទិសផ្សេងៗមិនកើត ចង់បត់អវយវៈចូល តែបត់អវយវៈចូលមិនកើត ចង់លាអវយវៈចេញ តែលាអវយវៈចេញមិនកើតឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាង

វត្តព្វេ ។ បេ ។ ឥធ អភិក្កមិតុកាមោ អភិក្កមតិ បដិក្កមិតុកាមោ បដិក្កមតិ អាលោកេតុកាមោ អា-លោកេតិ វិលោកេតុកាមោ វិលោកេតិ សម្មិញ្ជិតុ-កាមោ សម្មិញ្ជេតិ បសារេតុកាមោ បសារេតីតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អភិក្កមិតុកាមោ អភិក្កមតិ ។ បេ ។ បសារេតុកាមោ បសារេតិ ជោ វត រេ វត្តព្វេ ឥយថាចិត្តស្ស កាយកម្មន្តិ ។

[៩២២] ន វត្តព្វំ ឥយថាចិត្តស្ស កាយកម្មន្តិ ។ អាមន្តា ។ ឥធ អត្ថិ កោចិ អញ្ញត្រ គច្ឆិស្សាមីតិ អញ្ញត្រ គច្ឆតិ ។ បេ ។ អញ្ញំ បសារេស្សាមីតិ អញ្ញំ បសារេតីតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អត្ថិ កោចិ អញ្ញត្រ គច្ឆិស្សាមីតិ អញ្ញត្រ គច្ឆតិ ។ បេ ។ អញ្ញំ បសា-រេស្សាមីតិ អញ្ញំ បសារេតិ តេន វត រេ វត្តព្វេ ឥយថាចិត្តស្ស កាយកម្មន្តិ ។

នយថាចិត្តស្ស កាយកម្មន្តិកថា ។

នេះទេ ។ បេ ។ ក្រែងបុគ្គល ចង់ឈានទៅមុខ តែងឈានទៅមុខបាន ចង់ឈានថយក្រោយ តែងឈានថយក្រោយបាន ចង់ក្រឡេកទៅមុខ តែងក្រឡេកទៅមុខបាន ចង់ក្រឡេកទៅទិសផ្សេងៗ តែងក្រឡេកទៅទិសផ្សេងៗ បាន ចង់បត់អវយវៈចូល តែងបត់អវយវៈចូលបាន ចង់លាអវយវៈចេញ តែងលាអវយវៈចេញបានដែរឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ បុគ្គល ចង់ឈានទៅមុខ តែងឈានទៅមុខបាន ។ បេ ។ ចង់លាអវយវៈចេញ តែងលាអវយវៈចេញបាន (យ៉ាងនេះ) ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា កាយកម្ម របស់បុគ្គលមិនធ្វើតាមចិត្តទេ ។

[៩២២] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា កាយកម្ម របស់បុគ្គលមិនធ្វើតាមចិត្តទេឬ ។ អើ ។ ក្រែងបុគ្គលនីមួយ គិតថា អាត្មាអញ នឹងទៅក្នុងទិសដទៃ តែត្រឡប់ជាទៅក្នុងទិសដទៃវិញ ។ បេ ។ គិតថា អាត្មាអញ នឹងលានូវអវយវៈដទៃ តែត្រឡប់ជាលានូវអវយវៈដទៃវិញ មានដែរឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ បុគ្គលនីមួយ គិតថា អាត្មាអញ នឹងទៅក្នុងទិសដទៃ តែត្រឡប់ជាទៅក្នុងទិសដទៃវិញ ។ បេ ។ គិតថា អាត្មាអញ នឹងលានូវអវយវៈដទៃ តែត្រឡប់ជាលានូវអវយវៈដទៃវិញ មានដែរ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា កាយកម្ម របស់បុគ្គលមិនធ្វើតាមចិត្ត ។

ចប់ នយថាចិត្តកាយកម្មន្តិកថា ។

អតីតានាគតប្បច្ចុប្បន្នកថា

[៩២៣] អតីតេន សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ អតីតំ និរុទ្ធំ វិគតំ វិបរិណតំ អត្ថង្គតំ អព្ភត្ថង្គតន្តិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អតីតំ និរុទ្ធំ វិគតំ វិបរិណតំ អត្ថង្គតំ អព្ភត្ថង្គតំ នោ វត រេ វត្តព្វេ អតីតេន សមន្នាគតោតិ ។

[៩២៤] អនាគតេន សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ អនាគតំ អជាតំ អភូតំ អសញ្ជាតំ អនិព្វត្តំ អនភិនិព្វត្តំ អបាតុភូតន្តិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អនាគតំ អជាតំ អភូតំ អសញ្ជាតំ អនិព្វត្តំ អនភិនិព្វត្តំ អបាតុភូតំ នោ វត រេ វត្តព្វេ អនាគតេន សមន្នាគតោតិ ។

[៩២៥] អតីតេន រូបក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ អនាគតេន រូបក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ បច្ចុប្បន្នេន រូបក្ខន្ធេន សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ តីហិ រូបក្ខន្ធេហិ សមន្នាគតោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

អតីតានាគតប្បច្ចុប្បន្នកថា

[៩២៣] បុគ្គល ប្រកបដោយអតីតឬ ។ អើ ។ ក្រែងអតីត រលត់ហើយ ទៅប្រាសហើយ ប្រែប្រួលហើយ អស់ហើយ បាត់ហើយ ឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ អតីត រលត់ហើយ ទៅប្រាសហើយ ប្រែប្រួលហើយ អស់ហើយ បាត់ហើយ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គល ប្រកបដោយអតីតទេ ។

[៩២៤] បុគ្គល ប្រកបដោយអនាគតឬ ។ អើ ។ ក្រែងអនាគត មិនទាន់កើត មិនទាន់មាន មិនទាន់លូតលាស់ មិនទាន់ដុះ មិនទាន់ដុះដាល មិនទាន់កើតប្រាកដទេឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ អនាគត មិនទាន់កើត មិនទាន់មាន មិនទាន់លូតលាស់ មិនទាន់ដុះ មិនទាន់ដុះដាល មិនទាន់កើតប្រាកដទេ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គល ប្រកបដោយអនាគតទេ ។

[៩២៥] បុគ្គល ប្រកបដោយរូបក្ខន្ធជាអតីត ប្រកបដោយរូបក្ខន្ធជាអនាគត ប្រកបដោយរូបក្ខន្ធជាបច្ចុប្បន្នដែរឬ ។ អើ ។ មានតែបុគ្គល ប្រកបដោយរូបក្ខន្ធ ៣ ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។បេ។

អតីតេហិ បញ្ចហិ ខន្ធេហិ សមន្នាគតោ អនាគតេហិ បញ្ចហិ ខន្ធេហិ សមន្នាគតោ បច្ចុប្បន្នេហិ បញ្ចហិ ខន្ធេហិ សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ បន្នរសហិ ខន្ធេហិ សមន្នាគតោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៩២៦] អតីតេន ចក្ខាយតនេន សមន្នាគតោ អនាគតេន ចក្ខាយតនេន សមន្នាគតោ បច្ចុប្បន្នេន ចក្ខាយតនេន សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ តីហិ ចក្ខាយតនេហិ សមន្នាគតោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អតីតេហិ ទ្វាទសហិ អាយតនេហិ សមន្នាគតោ អនាគតេហិ ទ្វាទសហិ អាយតនេហិ សមន្នាគតោ បច្ចុប្បន្នេហិ ទ្វាទសហិ អាយតនេហិ សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ ឆត្តឹសាយតនេហិ សមន្នាគតោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៩២៧] អតីតាយ ចក្ខុធាតុយា សមន្នាគតោ អនាគតាយ ចក្ខុធាតុយា សមន្នាគតោ បច្ចុប្បន្នាយ ចក្ខុធាតុយា សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ តីហិ ចក្ខុធាតូហិ សមន្នាគតោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

បុគ្គល ប្រកបដោយខន្ធ ៥ ជាអតីត ប្រកបដោយខន្ធ ៥ ជាអនាគត ប្រកបដោយខន្ធ ៥ ជាបច្ចុប្បន្នឬ ។ អើ ។ មានតែបុគ្គល ប្រកបដោយខន្ធ ១៥ ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៩២៦] បុគ្គល ប្រកបដោយចក្ខាយតនៈ ជាអតីត ប្រកបដោយចក្ខាយតនៈ ជាអនាគត ប្រកបដោយចក្ខាយតនៈ ជាបច្ចុប្បន្នឬ ។ អើ ។ មានតែបុគ្គល ប្រកបដោយចក្ខាយតនៈ ៣ ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គលប្រកបដោយអាយតនៈ ១២ ជាអតីត ប្រកបដោយអាយតនៈ ១២ ជាអនាគត ប្រកបដោយអាយតនៈ ១២ ជាបច្ចុប្បន្នឬ ។ អើ ។ មានតែបុគ្គល ប្រកបដោយអាយតនៈ ៣៦ ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៩២៧] បុគ្គល ប្រកបដោយចក្ខុធាតុ ជាអតីត ប្រកបដោយចក្ខុធាតុ ជាអនាគត ប្រកបដោយចក្ខុធាតុ ជាបច្ចុប្បន្នឬ ។ អើ ។ មានតែបុគ្គលប្រកបដោយចក្ខុធាតុ ៣ ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

អតីតាហិ អដ្ឋារសហិ ធាតូហិ សមន្នាគតោ អនាគតាហិ អដ្ឋារសហិ ធាតូហិ សមន្នាគតោ បច្ចុប្បន្នាហិ អដ្ឋារសហិ ធាតូហិ សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ ចតុប្បញ្ញាសធាតូហិ សមន្នាគតោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៩២៨] អតីតេន ចក្ខុន្ទ្រិយេន សមន្នាគតោ អនាគតេន ចក្ខុន្ទ្រិយេន សមន្នាគតោ បច្ចុប្បន្នេន ចក្ខុន្ទ្រិយេន សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ តីហិ ចក្ខុន្ទ្រិយេហិ សមន្នាគតោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អតីតេហិ ពាវីសតិន្ទ្រិយេហិ សមន្នាគតោ អនាគតេហិ ពាវីសតិន្ទ្រិយេហិ សមន្នាគតោ បច្ចុប្បន្នេហិ ពាវីសតិន្ទ្រិយេហិ សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ ឆសដ្ឋិន្ទ្រិយេហិ សមន្នាគតោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៩២៩] ន វត្តព្វំ អតីតានាគតេហិ សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ អត្ថិ អដ្ឋវិមោក្ខឈាយី ចតុន្នំ ឈានានំ និកាមលាភី នវន្នំ អនុបុព្វវិហារសមាបត្តីនំ លាភីតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អត្ថិ អដ្ឋវិមោក្ខឈាយី

បុគ្គល ប្រកបដោយធាតុ ១៨ ជាអតីត ប្រកបដោយធាតុ ១៨ ជាអនាគត ប្រកបដោយធាតុ ១៨ ជាបច្ចុប្បន្នឬ ។ អើ ។ មានតែបុគ្គល ប្រកបដោយធាតុ ៥៤ ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៩២៨] បុគ្គល ប្រកបដោយចក្ខុន្ទ្រិយ ជាអតីត ប្រកបដោយចក្ខុន្ទ្រិយ ជាអនាគត ប្រកបដោយចក្ខុន្ទ្រិយ ជាបច្ចុប្បន្នឬ ។ អើ ។ មានតែបុគ្គល ប្រកបដោយចក្ខុន្ទ្រិយ ៣ ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គល ប្រកបដោយឥន្ទ្រិយ ២២ ជាអតីត ប្រកបដោយឥន្ទ្រិយ ២២ ជាអនាគត ប្រកបដោយឥន្ទ្រិយ ២២ ជាបច្ចុប្បន្នឬ ។ អើ ។ មានតែបុគ្គល ប្រកបដោយឥន្ទ្រិយ ៦៦ ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៩២៩] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា បុគ្គល ប្រកបដោយអតីតនិងអនាគតទេឬ ។ អើ ។ ក្រែងបុគ្គល ជាអ្នកចម្រើននូវវិមោក្ខ ៨ ជាអ្នកបានដោយមិនបាច់ប្រាថ្នា នូវឈានទាំង ៤ បាននូវអនុបុព្វវិហារសមាបត្តិទាំង ៩ មានឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ បុគ្គល ជាអ្នកចម្រើននូវវិមោក្ខ ៨

៣៩៧

តស្ស ឧទ្ទានំ

ចតុន្នំ ឈានានំ និកាមលាភី នវន្នំ អនុបុព្វវិហារ-សមាបត្តីនំ លាភី តេន វត រេ វត្តព្វេ អតីតានាគត-តេហិ សមន្នាគតោតិ ។

អតីតានាគតប្បច្ចុប្បន្នកថា ។

នវមោ វគ្គោ ។

តស្ស ឧទ្ទានំ

អានិសំសទស្សាវិស្ស សញ្ញោជនានំ បហានំ អមតារម្មណំ សញ្ញោជនំ រូបំ សារម្មណំ អនុសយា អនារម្មណា ឯវមេវ ញាណំ អតី-តានាគតារម្មណំ ចិត្តំ សព្វំ ចិត្តំ វិតក្កានុ-បតិតំ សព្វសោ វិតក្កយតោ វិចារយតោ វិតក្កវិប្ផារោ សទ្ទោ នយថាចិត្តស្ស វាចា តថេវ កាយកម្មំ អតីតានាគតេហិ សមន្នាគតោតិ ។

ជាអ្នកបានដោយមិនបាច់ប្រាថ្នា នូវឈានទាំង ៤ បាននូវអនុបុព្វវិហារ-សមាបត្តិទាំង ៩ មាន (យ៉ាងនេះ) ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា បុគ្គល ប្រកបដោយអតីតនិងអនាគត ។

ចប់ អតីតានាគតប្បច្ចុប្បន្នកថា ។

ចប់ នវមវគ្គ ។

ឧទ្ទាននៃនវមវគ្គនោះ គឺ

និយាយអំពី ការលះបង់ពួកសញ្ញោជនៈ របស់បុគ្គលអ្នកឃើញនូវអានិសង្ស ១ សញ្ញោជនៈ មានអមតៈ ជាអារម្មណ៍ ១ រូប ប្រកបដោយអារម្មណ៍ ១ ពួកអនុស័យ មិនមានអារម្មណ៍ ១ ញាណមិនមានអារម្មណ៍យ៉ាងនោះដែរ ១ ចិត្ត ជាអតីតារម្មណ៍ និងអនាគតារម្មណ៍ ១ ចិត្តទាំងអស់ មានវិតក្កៈជាប់តាម ១ សំឡេង ជាគ្រឿងផ្សាយចេញនៃវិតក្កៈ របស់បុគ្គលកាលត្រិះរិះ កាលពិចារណា ដោយសព្វគ្រប់ ១ វាចា របស់បុគ្គលមិនពោលតាមចិត្ត ១ កាយកម្ម របស់បុគ្គលមិនធ្វើតាមចិត្ត ដូច្នោះ ១ បុគ្គល ប្រកបដោយអតីតនិងអនាគត ១ ។

និរោធកថា

[៩៣០] ឧបបត្តេសិយេ បញ្ចក្ខន្ធេ អនិរុទ្ធេ កិរិយា បញ្ច ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ ទសន្នំ ខន្ធានំ សមោធានំ ហោតិ ទស ខន្ធា សម្មុខីភាវំ អាគច្ឆន្តីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ទសន្នំ ខន្ធានំ សមោធានំ ហោតិ ទស ខន្ធា សម្មុខីភាវំ អាគច្ឆន្តី-តិ ។ អាមន្តា ។ ទ្វិន្នំ ផស្សានំ ។ បេ ។ ទ្វិន្នំ ចិត្តានំ សមោធានំ ហោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៩៣១] ឧបបត្តេសិយេ បញ្ចក្ខន្ធេ អនិរុទ្ធេ កិរិយា ចត្តារោ ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ នវន្នំ ខន្ធានំ សមោធានំ ហោតិ នវ ខន្ធា សម្មុខីភាវំ អាគច្ឆន្តីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ នវន្នំ ខន្ធានំ សមោធានំ ហោតិ នវ ខន្ធា សម្មុខីភាវំ អាគច្ឆន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ ទ្វិន្នំ ផស្សានំ ។ បេ ។ ទ្វិន្នំ ចិត្តានំ សមោធានំ ហោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៩៣២] ឧបបត្តេសិយេ បញ្ចក្ខន្ធេ អនិរុទ្ធេ កិរិយា ញាណំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។ ឆន្នំ ខន្ធានំ សមោធានំ ហោតិ ឆ ខន្ធា

និរោធកថា

[៩៣០] កាលបញ្ចក្ខន្ធ ស្វែងរកកំណើត មិនទាន់រលត់ ខន្ធ ៥ ជាកិរិយា កើតឡើងឬ ។ អើ ។ ការប្រជុំ នៃខន្ធទាំង ១០ មាន ខន្ធទាំង ១០ មកកាន់ភាពចំពោះមុខឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ការប្រជុំ នៃខន្ធទាំង ១០ មាន ខន្ធទាំង ១០ មកកាន់ភាពចំពោះមុខឬ ។ អើ ។ ការប្រជុំ នៃផស្សៈទាំងពីរ ។ បេ ។ នៃចិត្តទាំងពីរ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៩៣១] កាលបញ្ចក្ខន្ធ ស្វែងរកកំណើត មិនទាន់រលត់ ខន្ធទាំង ៤ ជាកិរិយា កើតឡើងឬ ។ អើ ។ ការប្រជុំ នៃខន្ធទាំង ៩ មាន ខន្ធទាំង ៩ មកកាន់ភាពចំពោះមុខឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ការប្រជុំ នៃខន្ធទាំង ៩ មាន ខន្ធទាំង ៩ មកកាន់ភាពចំពោះមុខឬ ។ អើ ។ ការប្រជុំ នៃផស្សៈ ទាំងពីរ ។ បេ ។ នៃចិត្តទាំងពីរ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៩៣២] កាលបញ្ចក្ខន្ធ ស្វែងរកកំណើត មិនទាន់រលត់ ញាណ ជាកិរិយា កើតឡើងឬ ។ អើ ។ ការប្រជុំ នៃខន្ធទាំង ៦ មាន ខន្ធទាំង ៦

សម្មុទីការំ អាគច្ឆន្តីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ឆន្ទំ ខន្ធានំ សមោធានំ ហោតិ ឆ ខន្ធា សម្មុទីការំ អាគច្ឆន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ ទ្វិន្នំ ផស្សានំ ។ បេ ។ ទ្វិន្នំ ចិត្តានំ សមោធានំ ហោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៩៣៣] ឧបបត្តេសិយេ បញ្ចក្ខន្ធេ និរុទ្ធេ មគ្គោ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។ មតោ មគ្គំ ភាវេតិ កាលកតោ មគ្គំ ភាវេតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

និរោធកថា ។

រូបំ មគ្គោតិកថា

[៩៣៤] មគ្គសមង្គិស្ស រូបំ មគ្គោតិ ។ អាមន្តា ។ សារម្មណំ អត្ថិ តស្ស អាវជ្ជនា អាភោគោ សមន្នាហារោ មនសិការោ ចេតនា បត្ថនា បណិធីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ននុ អនារម្មណំ នត្ថិ តស្ស អាវជ្ជនា ។ បេ ។ បណិធីតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អនារម្មណំ នត្ថិ តស្ស អាវជ្ជនា ។ បេ ។ បណិធិ នោ វត រេ វត្តព្វេ មគ្គសមង្គិស្ស រូបំ មគ្គោតិ ។

មកកាន់ភាពចំពោះមុខឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ការប្រជុំ នៃខន្ធទាំង ៦ មាន ខន្ធទាំង ៦ មកកាន់ភាពចំពោះមុខឬ ។ អើ ។ ការប្រជុំ នៃផស្សៈទាំងពីរ ។ បេ ។ នៃចិត្តទាំងពីរ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៩៣៣] កាលបញ្ចក្ខន្ធ ស្វែងរកកំណើត រលត់ហើយ មគ្គកើតឡើងឬ ។ អើ ។ បុគ្គលស្លាប់ ទើបចម្រើនមគ្គ បុគ្គលធ្វើមរណកាល ទើបចម្រើនមគ្គឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

ចប់ និរោធកថា ។

រូបមគ្គោតិកថា

[៩៣៤] រូប របស់បុគ្គលព្រមព្រៀងដោយមគ្គ ជាមគ្គឬ ។ អើ ។ រូប ប្រកបដោយអារម្មណ៍ ការពិចារណា ការសង្ឃឹម ការប្រមូលមក ការធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ការគិត ការប្រាថ្នា ការតាំងចិត្តទុកចំពោះរូបនោះ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ក្រែងរូប មិនមានអារម្មណ៍ ការពិចារណា ។ បេ ។ ការតាំងចិត្តទុក ចំពោះរូបនោះ មិនមានទេឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ រូប មិនមានអារម្មណ៍ ការពិចារណា ។ បេ ។ ការតាំងចិត្តទុក ចំពោះរូបនោះ មិនមានទេ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា រូប របស់បុគ្គលព្រមព្រៀងដោយមគ្គ ជាមគ្គទេ ។

[៩៣៥] សម្មាវាចា មគ្គោតិ ។ អាមន្តា ។ សារម្មណា អត្ថិ តាយ អាវជ្ជនា ។ បេ ។ បណិធីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ននុ អនារម្មណា នត្ថិ តាយ អាវជ្ជនា ។ បេ ។ បណិធីតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អនារម្មណា នត្ថិ តាយ អាវជ្ជនា ។ បេ ។ បណិធិ នោ វត រេ វត្តព្វេ សម្មាវាចា មគ្គោតិ ។

[៩៣៦] សម្មាកម្មន្តោ ។ បេ ។ សម្មាអាជីវោ មគ្គោតិ ។ អាមន្តា ។ សារម្មណោ អត្ថិ តស្ស អាវជ្ជនា ។ បេ ។ បណិធីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ននុ អនារម្មណោ នត្ថិ តស្ស អាវជ្ជនា ។ បេ ។ បណិធីតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អនារម្មណោ នត្ថិ តស្ស អាវជ្ជនា ។ បេ ។ បណិធិ នោ វត រេ វត្តព្វេ សម្មាអាជីវោ មគ្គោតិ ។

[៩៣៧] សម្មាទិដ្ឋិ មគ្គោ សា ច សារម្មណា អត្ថិ តាយ អាវជ្ជនា ។ បេ ។ បណិធីតិ ។

[៩៣៥] សម្មាវាចា ជាមគ្គឬ ។ អើ ។ (សម្មាវាចា) ប្រកបដោយអារម្មណ៍ ការពិចារណា ។ បេ ។ ការតាំងចិត្តទុក ចំពោះសម្មាវាចានោះ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ក្រែងសម្មាវាចា មិនមានអារម្មណ៍ ការពិចារណា ។ បេ ។ ការតាំងចិត្តទុក ចំពោះសម្មាវាចានោះ មិនមានទេឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ (សម្មាវាចា) មិនមានអារម្មណ៍ ការពិចារណា ។ បេ ។ ការតាំងចិត្តទុក ចំពោះសម្មាវាចានោះ មិនមានទេ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា សម្មាវាចា ជាមគ្គទេ ។

[៩៣៦] សម្មាកម្មន្តៈ ។ បេ ។ សម្មាអាជីវៈ ជាមគ្គឬ ។ អើ ។ (សម្មាអាជីវៈ) ប្រកបដោយអារម្មណ៍ ការពិចារណា ។ បេ ។ ការតាំងចិត្តទុក ចំពោះសម្មាអាជីវៈនោះ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ក្រែងសម្មាអាជីវៈ មិនមានអារម្មណ៍ ការពិចារណា ។ បេ ។ ការតាំងចិត្តទុក ចំពោះសម្មាអាជីវៈនោះ មិនមានទេឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ សម្មាអាជីវៈ មិនមានអារម្មណ៍ ការពិចារណា ។ បេ ។ ការតាំងចិត្តទុក ចំពោះសម្មាអាជីវៈនោះ មិនមានទេ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា សម្មាអាជីវៈ ជាមគ្គទេ ។

[៩៣៧] សម្មាទិដ្ឋិ ជាមគ្គ សម្មាទិដ្ឋិនោះឯង ប្រកបដោយអារម្មណ៍ ការពិចារណា ។បេ។ ការតាំងចិត្តទុក ចំពោះសម្មាទិដ្ឋិនោះ មានឬ។

អាមន្តា ។ សម្មាវាចា មគ្គោ សា ច សារម្មណា អត្ថិ តាយ អាវជ្ជនា ។ បេ ។ បណិធីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សម្មាទិដ្ឋិ មគ្គោ សា ច សារម្មណា អត្ថិ តាយ អាវជ្ជនា ។ បេ ។ បណិធីតិ ។ អាមន្តា ។ សម្មាកម្មន្តោ ។ បេ ។ សម្មាអាជីវោ មគ្គោ សោ ច សារម្មណោ អត្ថិ តស្ស អាវជ្ជនា ។ បេ ។ បណិធីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សម្មាសង្កប្បោ ។ បេ ។ សម្មាវាយាមោ ។ បេ ។ សម្មាសតិ ។ បេ ។

[៩៣៨] សម្មាសមាធិ មគ្គោ សោ ច សារម្មណោ អត្ថិ តស្ស អាវជ្ជនា ។ បេ ។ បណិធីតិ ។ អាមន្តា ។ សម្មាវាចា មគ្គោ សា ច សារម្មណា អត្ថិ តាយ អាវជ្ជនា ។ បេ ។ បណិធីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ មគ្គោ សោ ច សារម្មណោ អត្ថិ តស្ស អាវជ្ជនា ។ បេ ។ បណិធីតិ ។ អាមន្តា ។ សម្មាកម្មន្តោ ។ បេ ។ សម្មាអាជីវោ មគ្គោ សោ ច

អើ ។ សម្មាវាចា ជាមគ្គ សម្មាវាចានោះឯង ប្រកបដោយអារម្មណ៍ ការពិចារណា ។ បេ ។ ការតាំងចិត្តទុក ចំពោះសម្មាវាចានោះ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សម្មាទិដ្ឋិ ជាមគ្គ សម្មាទិដ្ឋិនោះឯង ប្រកបដោយអារម្មណ៍ ការពិចារណា ។ បេ ។ ការតាំងចិត្តទុក ចំពោះសម្មាទិដ្ឋិនោះ មានឬ ។ អើ ។ សម្មាកម្មន្តៈ ។ បេ ។ សម្មាអាជីវៈ ជាមគ្គ សម្មាអាជីវៈនោះឯង ប្រកបដោយអារម្មណ៍ ការពិចារណា ។ បេ ។ ការតាំងចិត្តទុក ចំពោះសម្មាអាជីវៈនោះ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សម្មាសង្កប្បៈ ។ បេ ។ សម្មាវាយាមៈ ។ បេ ។ សម្មាសតិ ។ បេ ។

[៩៣៨] សម្មាសមាធិ ជាមគ្គ សម្មាសមាធិនោះឯង ប្រកបដោយអារម្មណ៍ ការពិចារណា ។ បេ ។ ការតាំងចិត្តទុក ចំពោះសម្មាសមាធិនោះ មានឬ ។ អើ ។ សម្មាវាចា ជាមគ្គ សម្មាវាចានោះឯង ប្រកបដោយអារម្មណ៍ ការពិចារណា ។ បេ ។ ការតាំងចិត្តទុក ចំពោះសម្មាវាចានោះ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ជាមគ្គ សម្មាសមាធិនោះឯង ប្រកបដោយអារម្មណ៍ ការពិចារណា ។ បេ ។ ការតាំងចិត្តទុក ចំពោះសម្មាសមាធិនោះ មានឬ ។ អើ ។ សម្មាកម្មន្តៈ ។ បេ ។ សម្មាអាជីវៈ ជាមគ្គ សម្មាអាជីវៈនោះឯង

សារម្មណោ អត្ថិ តស្ស អាវជ្ជនា ។ បេ ។ បណិធីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៩៣៩] សម្មាវាចា មគ្គោ សា ច អនារម្មណា នត្ថិ តាយ អាវជ្ជនា ។ បេ ។ បណិធីតិ ។ អាមន្តា ។ សម្មាទិដ្ឋិ មគ្គោ សា ច អនារម្មណា នត្ថិ តាយ អាវជ្ជនា ។ បេ ។ បណិធីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សម្មាវាចា មគ្គោ សា ច អនារម្មណា នត្ថិ តាយ អាវជ្ជនា ។ បេ ។ បណិធីតិ ។ អាមន្តា ។ សម្មាសង្កប្បោ ។ បេ ។ សម្មាវាយាមោ ។ បេ ។ សម្មាសតិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ មគ្គោ សោ ច អនារម្មណោ នត្ថិ តស្ស អាវជ្ជនា ។ បេ ។ បណិធីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៩៤០] សម្មាកម្មន្តោ ។ បេ ។ សម្មាអាជីវោ មគ្គោ សោ ច អនារម្មណោ នត្ថិ តស្ស អាវជ្ជនា ។ បេ ។ បណិធីតិ ។ អាមន្តា ។ សម្មាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ សម្មាសង្កប្បោ សម្មាវាយាមោ សម្មាសតិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ មគ្គោ សោ ច អនារម្មណោ នត្ថិ តស្ស អាវជ្ជនា

ប្រកបដោយអារម្មណ៍ ការពិចារណា ។ បេ ។ ការតាំងចិត្តទុក ចំពោះសម្មាអាជីវៈនោះ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៩៣៩] សម្មាវាចា ជាមគ្គ សម្មាវាចា នោះឯង មិនមានអារម្មណ៍ ការពិចារណា ។ បេ ។ ការតាំងចិត្តទុក ចំពោះសម្មាអាជីវៈនោះ មិនមានទេឬ ។ អើ ។ សម្មាទិដ្ឋិ ជាមគ្គ សម្មាទិដ្ឋិនោះឯង មិនមានអារម្មណ៍ ការពិចារណា ។ បេ ។ ការតាំងចិត្តទុក ចំពោះសម្មាទិដ្ឋិនោះ មិនមានទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សម្មាវាចា ជាមគ្គ សម្មាវាចានោះឯង មិនមានអារម្មណ៍ ការពិចារណា ។ បេ ។ ការតាំងចិត្តទុក ចំពោះសម្មាវាចានោះ មិនមានទេឬ ។ អើ ។ សម្មាសង្កប្បៈ ។ បេ ។ សម្មាវាយាមៈ ។ បេ ។ សម្មាសតិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ជាមគ្គ សម្មាសមាធិនោះឯង មិនមានអារម្មណ៍ ការពិចារណា ។ បេ ។ ការតាំងចិត្តទុក ចំពោះសម្មាសមាធិនោះ មិនមានទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៩៤០] សម្មាកម្មន្តៈ ។ បេ ។ សម្មាអាជីវៈ ជាមគ្គ សម្មាអាជីវៈនោះឯង មិនមានអារម្មណ៍ ការពិចារណា ។ បេ ។ ការតាំងចិត្តទុក ចំពោះសម្មាអាជីវៈនោះ មិនមានទេឬ ។ អើ ។ សម្មាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ សម្មាសង្កប្បៈ សម្មាវាយាមៈ សម្មាសតិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ជាមគ្គ សម្មាសមាធិនោះឯង មិនមានអារម្មណ៍ ការពិចារណា

។ បេ ។ បណិធីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៩៤១] ន វត្តព្វំ មគ្គសមង្គិស្ស រូបំ មគ្គោតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ សម្មាវាចា សម្មាកម្មន្តោ សម្មាអាជីវោ មគ្គោតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ សម្មាវាចា សម្មាកម្មន្តោ សម្មាអាជីវោ មគ្គោ តេន វត រេ វត្តព្វេ មគ្គសមង្គិស្ស រូបំ មគ្គោតិ ។

រូបំ មគ្គោតិកថា ។

បញ្ចវិញ្ញាណសមង្គិស្ស មគ្គភាវនាកថា

[៩៤២] បញ្ចវិញ្ញាណសមង្គិស្ស អត្ថិ មគ្គភាវនាតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ បញ្ចវិញ្ញាណា ឧប្បន្នវត្ថុកា ឧប្បន្នារម្មណាតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ បញ្ចវិញ្ញាណា ឧប្បន្នវត្ថុកា ឧប្បន្នារម្មណា នោ វត រេ វត្តព្វេ បញ្ចវិញ្ញាណសមង្គិស្ស អត្ថិ មគ្គភាវនាតិ ។

[៩៤៣] ននុ បញ្ចវិញ្ញាណា បុរេជាតវត្ថុកា បុរេជាតារម្មណា អជ្ឈត្តិកវត្ថុកា ពាហិរារម្មណា

។ បេ ។ ការតាំងចិត្តទុក ចំពោះសម្មាសមាធិនោះ មិនមានទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៩៤១] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា រូប របស់បុគ្គលដែលព្រមព្រៀង ដោយមគ្គ ជាមគ្គទេឬ ។ អើ ។ ក្រែងសម្មាវាចា សម្មាកម្មន្តៈ សម្មាអាជីវៈ ជាមគ្គឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ សម្មាវាចា សម្មាកម្មន្តៈ សម្មាអាជីវៈ ជាមគ្គ (យ៉ាងនេះ) ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា រូប របស់បុគ្គលដែលព្រមព្រៀង ដោយមគ្គ ជាមគ្គ ។

ចប់ រូបមគ្គោតិកថា ។

បញ្ចវិញ្ញាណសមង្គិមគ្គភាវនាកថា

[៩៤២] មគ្គភាវនា របស់បុគ្គលដែលព្រមព្រៀង ដោយបញ្ច-វិញ្ញាណ មានឬ ។ អើ ។ ក្រែងបញ្ចវិញ្ញាណ មានវត្ថុកើតឡើងហើយ មានអារម្មណ៍កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ បញ្ចវិញ្ញាណ មានវត្ថុកើតឡើងហើយ មានអារម្មណ៍កើតឡើងហើយ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា មគ្គភាវនា របស់បុគ្គលដែលព្រមព្រៀង ដោយបញ្ចវិញ្ញាណ មានទេ ។

[៩៤៣] ក្រែងបញ្ចវិញ្ញាណ មានវត្ថុកើតឡើងមុន មានអា-រម្មណ៍កើតឡើងមុន មានវត្ថុប្រព្រឹត្តទៅខាងក្នុង មានអារម្មណ៍ខាងក្រៅ

អសម្ភិន្នវត្ថុកា អសម្ភិន្នារម្មណា ជាជាវត្ថុកា ជាជា-
រម្មណា ន អញ្ញមញ្ញស្ស គោចរវិសយំ បច្ចនុភោន្តិ ន
អសមន្នាហារា ឧប្បជ្ជន្តិ ន អមនសិការា ឧប្បជ្ជន្តិ
ន អព្វោកិណ្ណា ឧប្បជ្ជន្តិ ន អបុព្វំ អចរិមំ ឧប្បជ្ជន្តិ ន
អញ្ញមញ្ញស្ស សមនន្តរា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ បេ ។ ជនុ បញ្ច-
វិញ្ញាណា អជាភោគាតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ បញ្ច-
វិញ្ញាណា អជាភោគា ជោ វត រេ វត្តព្វេ បញ្ចវិញ្ញា-
ណសមង្គិស្ស អត្ថិ មគ្គភាវនាតិ ។

[៩៤៤] ចក្ខុវិញ្ញាណសមង្គិស្ស អត្ថិ មគ្គភាវនា-
តិ ។ អាមន្តា ។ ចក្ខុវិញ្ញាណំ សុញ្ញតំ អារព្ភ ឧប្បជ្ជតី-
តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ចក្ខុវិញ្ញាណំ សុញ្ញតំ
អារព្ភ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។ ចក្ខុញ្ច បដិច្ច សុញ្ញតញ្ច
ឧប្បជ្ជតិ ចក្ខុវិញ្ញាណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។
ចក្ខុញ្ច បដិច្ច សុញ្ញតញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្ខុវិញ្ញាណន្តិ ។
អាមន្តា ។ ចក្ខុញ្ច បដិច្ច សុញ្ញតញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្ខុ-
វិញ្ញាណន្តិ អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ នត្ថិ ។ ចក្ខុញ្ច បដិច្ច
រូបេ ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្ខុវិញ្ញាណន្តិ អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។

មានវត្ថុមិនប្រទាំគ្នា មានអារម្មណ៍មិនប្រទាំគ្នា មានវត្ថុផ្សេងៗគ្នា មានអារម្មណ៍ផ្សេងៗគ្នា មិនទទួល នូវគោចរវិស័យ របស់គ្នានិងគ្នាមិនកើតឡើង អំពីការមិនប្រមូលមក មិនកើតឡើង អំពីការមិនធ្វើទុកក្នុងចិត្ត មិនកើតឡើង អំពីការមិនប្រឡូកប្រទាំគ្នា មិនកើតឡើងមិនមុន មិនក្រោយ មិនកើតឡើងក្នុងលំដាប់ស្មើនៃគ្នានិងគ្នា ។ បេ ។ ក្រែងបញ្ចវិញ្ញាណ មិនមានការពិចារណាទេឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ បញ្ចវិញ្ញាណ មិនមានការពិចារណាទេ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា មគ្គភាវនា របស់បុគ្គលដែលព្រមព្រៀង ដោយបញ្ចវិញ្ញាណ មានទេ ។

[៩៤៤] មគ្គភាវនា របស់បុគ្គលដែលព្រមព្រៀង ដោយចក្ខុវិញ្ញាណ មានឬ ។ អើ ។ ចក្ខុវិញ្ញាណ ប្រារព្ធសភាវៈសូន្យ ទើបកើតឡើងឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ចក្ខុវិញ្ញាណ ប្រារព្ធសភាវៈសូន្យ ទើបកើតឡើងឬ ។ អើ ។ ចក្ខុវិញ្ញាណ អាស្រ័យចក្ខុនិងសភាវៈសូន្យ ទើបកើតឡើងឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ចក្ខុវិញ្ញាណ អាស្រ័យចក្ខុនិងសភាវៈសូន្យ ទើបកើតឡើងឬ ។ អើ ។ ចក្ខុវិញ្ញាណ អាស្រ័យចក្ខុនិងសភាវៈសូន្យ ទើបកើតឡើង ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ មិនមានទេ ។ ចក្ខុវិញ្ញាណ អាស្រ័យចក្ខុនិងរូប ទើបកើតឡើង ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។

អាមន្តា ។ ហញ្ចិ ចក្ខុញ្ច បដិច្ច រូបេ ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្ខុវិញ្ញាណន្តិ អត្ថេវ សុត្តន្តោ ណោ វត រេ វត្តព្វេ ចក្ខុញ្ច បដិច្ច សុញ្ញតញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្ខុវិញ្ញាណន្តិ ។

[៩៤៥] ចក្ខុវិញ្ញាណសមង្គិស្ស អត្ថិ មគ្គភាវ-ជាតិ ។ អាមន្តា ។ ចក្ខុវិញ្ញាណំ អតីតានាគតំ អារព្ភ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ចក្ខុវិញ្ញាណស-មង្គិស្ស អត្ថិ មគ្គភាវនាតិ ។ អាមន្តា ។ ចក្ខុវិញ្ញាណំ ផស្សំ អារព្ភ វេទនំ អារព្ភ សញ្ញំ អារព្ភ ចេតនំ អារព្ភ ចិត្តំ អារព្ភ ចក្ខុំ អារព្ភ ។ បេ ។ កាយំ អារព្ភ សទ្ទំ អារព្ភ ។ បេ ។ ផោដ្ឋព្វំ អារព្ភ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ មនោវិញ្ញាណសមង្គិស្ស អត្ថិ មគ្គភាវនា មនោវិញ្ញាណំ សុញ្ញតំ អារព្ភ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។ ចក្ខុវិញ្ញាណសមង្គិស្ស អត្ថិ មគ្គភាវនា ចក្ខុវិញ្ញាណំ សុញ្ញតំ អារព្ភ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ មនោវិញ្ញាណសមង្គិស្ស អត្ថិ មគ្គភាវនា មនោវិញ្ញាណំ អតីតានាគតំ អារព្ភ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។ ចក្ខុ-វិញ្ញាណសមង្គិស្ស អត្ថិ មគ្គភាវនា ចក្ខុវិញ្ញាណំ អតីតានាគតំ អារព្ភ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ

អើ ។ ប្រសិនបើ ចក្ខុវិញ្ញាណ អាស្រ័យចក្ខុនិងរូប ទើបកើតឡើង ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា ចក្ខុវិញ្ញាណ អាស្រ័យចក្ខុនិងសភាវៈសូន្យ ទើបកើតឡើងទេ ។

[៩៤៥] មគ្គភាវនា របស់បុគ្គលដែលព្រមព្រៀង ដោយចក្ខុវិញ្ញាណ មានឬ ។ អើ ។ ចក្ខុវិញ្ញាណ ប្រារព្ធអតីតនិងអនាគត ទើបកើតឡើងឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ មគ្គភាវនា របស់បុគ្គលដែលព្រមព្រៀងដោយចក្ខុវិញ្ញាណ មានឬ ។ អើ ។ ចក្ខុវិញ្ញាណ ប្រារព្ធផស្សៈ ប្រារព្ធវេទនា ប្រារព្ធសញ្ញា ប្រារព្ធចេតនា ប្រារព្ធចិត្ត ប្រារព្ធចក្ខុ ។ បេ ។ ប្រារព្ធកាយ ប្រារព្ធសំឡេង ។ បេ ។ ប្រារព្ធផោដ្ឋព្វៈ ទើបកើតឡើងឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ មគ្គភាវនា របស់បុគ្គលដែលព្រមព្រៀង ដោយមនោវិញ្ញាណ មាន ឯមនោវិញ្ញាណ ប្រារព្ធសភាវៈសូន្យ ទើបកើតឡើងឬ ។ អើ ។ មគ្គភាវនា របស់បុគ្គលដែលព្រមព្រៀងដោយចក្ខុវិញ្ញាណ មាន ឯចក្ខុវិញ្ញាណ ប្រារព្ធសភាវៈសូន្យ ទើបកើតឡើងឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ មគ្គភាវនា របស់បុគ្គលដែលព្រមព្រៀង ដោយមនោវិញ្ញាណ មាន ឯមនោវិញ្ញាណ ប្រារព្ធអតីតនិងអនាគត ទើបកើតឡើងឬ ។ អើ ។ មគ្គភាវនា របស់បុគ្គលដែលព្រមព្រៀងដោយចក្ខុវិញ្ញាណ មាន ឯចក្ខុវិញ្ញាណ ប្រារព្ធអតីតនិងអនាគត ទើបកើតឡើងឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ

។ បេ ។ មនោវិញ្ញាណសមង្គិស្ស អត្ថិ មគ្គភាវនា មនោវិញ្ញាណំ ផស្សំ អារព្ភ ។ បេ ។ ធោដ្ឋព្វំ អារព្ភ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។ ចក្ខុវិញ្ញាណសមង្គិស្ស អត្ថិ មគ្គភាវនា ចក្ខុវិញ្ញាណំ ផស្សំ អារព្ភ ។ បេ ។ ផោ-ដ្ឋព្វំ អារព្ភ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៩៤៦] ន វត្តព្វំ បញ្ចវិញ្ញាណសមង្គិស្ស អត្ថិ មគ្គភាវនាតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ វុត្តំ ភគវតា ឥធ ភិក្ខ-វេ ភិក្ខុ ចក្ខុនា រូបំ ទិស្វា ន និមិត្តគ្គាហី ហោតិ នានុព្យញ្ជនគ្គាហី ។ បេ ។ សោតេន សទ្ទំ សុត្វា ។ បេ ។ ឃានេន គន្ធំ ឃាយិត្វា ។ បេ ។ ជិវ្ហាយ រសំ សាយិត្វា ។ បេ ។ កាយេន ផោដ្ឋព្វំ ផុសិត្វា ន និមិត្តគ្គាហី ហោតិ នានុព្យញ្ជនគ្គាហីតិ អត្ថេវ សុត្ត-ន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ បញ្ចវិញ្ញាណសមង្គិស្ស អត្ថិ មគ្គភាវនាតិ ។

បញ្ចវិញ្ញាណសមង្គិស្ស មគ្គភាវនាកថា ។

បញ្ចវិញ្ញាណា កុសលាបីតិកថា

[៩៤៧] បញ្ចវិញ្ញាណា កុសលាបិ អកុសលាបីតិ ។

។ បេ ។ មគ្គភាវនា របស់បុគ្គលដែលព្រមព្រៀង ដោយមនោវិញ្ញាណ មាន ឯមនោវិញ្ញាណ ប្រារព្ធផស្សៈ ។ បេ ។ ប្រារព្ធផោដ្ឋព្វៈ ទើបកើតឡើងឬ ។ អើ ។ មគ្គភាវនា របស់បុគ្គលដែលព្រមព្រៀង ដោយចក្ខុវិញ្ញាណ មាន ឯចក្ខុវិញ្ញាណ ប្រារព្ធផស្សៈ ។ បេ ។ ប្រារព្ធផោដ្ឋព្វៈ ទើបកើតឡើងឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៩៤៦] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា មគ្គភាវនា របស់បុគ្គលដែលព្រមព្រៀង ដោយបញ្ចវិញ្ញាណ មានទេឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ ក្នុងសាសនានេះ ឃើញរូប ដោយចក្ខុ មិនកាន់យកនូវនិមិត្ត មិនកាន់យកនូវអនុព្យញ្ជនៈ ។ បេ ។ឮសំឡេង ដោយត្រចៀក ។ បេ ។ ធុំក្លិន ដោយច្រមុះ ។ បេ ។ លិទ្ធរស ដោយអណ្តាត ។ បេ ។ ពាល់ត្រូវផោដ្ឋព្វៈ ដោយកាយ មិនកាន់យកនូវនិមិត្ត មិនកាន់យកនូវអនុព្យញ្ជនៈ ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ អើ ។ ព្រោះហេតុនោះ មគ្គភាវនា របស់បុគ្គលដែលព្រមព្រៀង ដោយបញ្ចវិញ្ញាណ មាន ។

ចប់ បញ្ចវិញ្ញាណសមង្គិមគ្គភាវនាកថា ។

បញ្ចវិញ្ញាណា កុសលាបីតិកថា

[៩៤៧] បញ្ចវិញ្ញាណ ជាកុសលក៏មាន ជាអកុសលក៏មានឬ ។

អាមន្តា ។ ននុ បញ្ចវិញ្ញាណា ឧប្បន្នវត្ថុកា ឧប្បន្នា-
រម្មណាតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ បញ្ចវិញ្ញាណា ឧប្បន្ន-
វត្ថុកា ឧប្បន្នារម្មណា នោ វត រេ វត្តព្វេ បញ្ចវិញ្ញា-
ណា កុសលាបិ អកុសលាបីតិ ។ ននុ បញ្ចវិញ្ញា-
ណា បុរេជាតវត្ថុកា បុរេជាតារម្មណា អជ្ឈត្តិកវត្ថុ-
កា ពាហិរារម្មណា អសម្ភិន្នវត្ថុកា អសម្ភិន្នារម្មណា
នានាវត្ថុកា នានារម្មណា ន អញ្ញមញ្ញស្ស គោចរវិ-
សយំ បច្ចនុភោន្តិ ន អសមន្នាហារា ឧប្បជ្ជន្តិ ន អ-
មនសិការា ឧប្បជ្ជន្តិ ន អព្វោកិណ្ណា ឧប្បជ្ជន្តិ ន
អបុព្វំ អចរិមំ ឧប្បជ្ជន្តិ ន អញ្ញមញ្ញស្ស សមនន្តរា
ឧប្បជ្ជន្តិ ននុ បញ្ចវិញ្ញាណា អនាភោគាតិ ។ អាមន្តា ។
ហញ្ចិ បញ្ចវិញ្ញាណា អនាភោគា នោ វត រេ វត្តព្វេ
បញ្ចវិញ្ញាណា កុសលាបិ អកុសលាបីតិ ។

[៩៤៨] ចក្ខុវិញ្ញាណំ កុសលន្តិ ។ អាមន្តា ។
ចក្ខុវិញ្ញាណំ សុញ្ញតំ អារព្ភ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ
។ បេ ។ ចក្ខុវិញ្ញាណំ សុញ្ញតំ អារព្ភ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាម-
ន្តា ។ ចក្ខុញ្ច បដិច្ច សុញ្ញតញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្ខុវិញ្ញាណន្តិ

អើ ។ ក្រែងបញ្ចវិញ្ញាណ មានវត្ថុកើតឡើងហើយ មានអារម្មណ៍កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ បញ្ចវិញ្ញាណ មានវត្ថុកើតឡើងហើយ មានអារម្មណ៍កើតឡើងហើយ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា បញ្ចវិញ្ញាណ ជាកុសលក៏មាន ជាអកុសលក៏មានទេ ។ ក្រែងបញ្ចវិញ្ញាណ មានវត្ថុកើតមុន មានអារម្មណ៍កើតមុន មានវត្ថុប្រព្រឹត្តទៅខាងក្នុង មានអារម្មណ៍ខាងក្រៅ មានវត្ថុមិនប្រទ្បាំគ្នា មានអារម្មណ៍មិនប្រទ្បាំគ្នា មានវត្ថុផ្សេងៗគ្នា មានអារម្មណ៍ផ្សេងៗគ្នា មិនទទួលនូវគោចរវិស័យនៃគ្នានិងគ្នា មិនកើតឡើង អំពីការមិនពិចារណា មិនកើតឡើងអំពីការមិនធ្វើទុកក្នុងចិត្ត មិនកើតឡើង អំពីការមិនប្រឡូកប្រទ្បាំគ្នា មិនកើតឡើងមិនមុនមិនក្រោយ មិនកើតឡើង ក្នុងលំដាប់ស្មើ នៃគ្នានិងគ្នា ក្រែង បញ្ចវិញ្ញាណ មិនមានកំណត់ទុកក្នុងចិត្តទេឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ បញ្ចវិញ្ញាណ មិនមានកំណត់ទុកក្នុងចិត្ត ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា បញ្ចវិញ្ញាណ ជាកុសលក៏មាន ជាអកុសលក៏មានទេ ។

[៩៤៨] ចក្ខុវិញ្ញាណ ជាកុសលឬ ។ អើ ។ ចក្ខុវិញ្ញាណ ប្រារព្ធសភាវៈសូន្យ ទើបកើតឡើងឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ចក្ខុវិញ្ញាណ ប្រារព្ធសភាវៈសូន្យ ទើបកើតឡើងឬ ។ អើ ។ ចក្ខុវិញ្ញាណ អាស្រ័យចក្ខុនិងសភាវៈសូន្យ ទើបកើតឡើងឬ ។

ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ចក្ខុញ្ច បដិច្ច សុញ្ញតញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្ខុវិញ្ញាណន្តិ ។ អាមន្តា ។ ចក្ខុញ្ច បដិច្ច សុញ្ញតញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្ខុវិញ្ញាណន្តិ អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ នត្ថិ ។ ចក្ខុញ្ច បដិច្ច រូបេ ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្ខុវិញ្ញាណន្តិ អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ ចក្ខុញ្ច បដិច្ច រូបេ ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្ខុវិញ្ញាណន្តិ អត្ថេវ សុត្តន្តោ នោ វត រេ វត្តព្វេ ចក្ខុញ្ច បដិច្ច សុញ្ញតញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្ខុវិញ្ញាណន្តិ ។

[៩៤៩] ចក្ខុវិញ្ញាណំ កុសលម្បិ អកុសលម្បីតិ ។ អាមន្តា ។ ចក្ខុវិញ្ញាណំ អតីតានាគតំ អារព្ភ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ចក្ខុវិញ្ញាណំ កុសលម្បិ អកុសលម្បីតិ ។ អាមន្តា ។ ចក្ខុវិញ្ញាណំ ផស្សំ អារព្ភ ។ បេ ។ ចិត្តំ អារព្ភ ។ បេ ។ ចក្ខុំ អារព្ភ ។ បេ ។ កាយំ អារព្ភ ។ បេ ។ សទ្ទំ អារព្ភ ។ បេ ។ ផោដ្ឋព្វំ អារព្ភ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ មនោវិញ្ញាណំ កុសលម្បិ

អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ចក្ខុវិញ្ញាណ អាស្រ័យចក្ខុនិង សភាវៈសូន្យ ទើបកើតឡើងឬ ។ អើ ។ ចក្ខុវិញ្ញាណ អាស្រ័យចក្ខុនិង សភាវៈសូន្យ ទើបកើតឡើង ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ មិន មានទេ ។ ចក្ខុវិញ្ញាណ អាស្រ័យចក្ខុនិងរូប ទើបកើតឡើង ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ ចក្ខុវិញ្ញាណ អាស្រ័យចក្ខុ និងរូប ទើបកើតឡើង ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា ចក្ខុវិញ្ញាណ អាស្រ័យចក្ខុនិងសភាវៈសូន្យ ទើប កើតឡើងទេ ។

[៩៤៩] ចក្ខុវិញ្ញាណ ជាកុសលក៏មាន ជាអកុសលក៏មានឬ ។ អើ ។ ចក្ខុវិញ្ញាណ ប្រារព្ធអតីតនិងអនាគត ទើបកើតឡើងឬ ។ អ្នក មិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ចក្ខុវិញ្ញាណ ជាកុសលក៏មាន ជា អកុសលក៏មានឬ ។ អើ ។ ចក្ខុវិញ្ញាណ ប្រារព្ធផស្សៈ ។ បេ ។ ប្រារព្ធចិត្ត ។ បេ ។ ប្រារព្ធចក្ខុ ។ បេ ។ ប្រារព្ធកាយ ។ បេ ។ ប្រារព្ធសំឡេង ។ បេ ។ ប្រារព្ធផោដ្ឋព្វៈ ទើបកើតឡើងឬ ។ អ្នក មិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ មនោវិញ្ញាណ ជាកុសលក៏មាន

អកុសលម្បិ មនោវិញ្ញាណំ សុញ្ញតំ អារព្ភ ឧប្បជ្ជ-
តីតិ ។ អាមន្តា ។ ចក្ខុវិញ្ញាណំ កុសលម្បិ អកុ-
សលម្បិ ចក្ខុវិញ្ញាណំ សុញ្ញតំ អារព្ភ ឧប្បជ្ជតីតិ ។
ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ មនោវិញ្ញាណំ កុសលម្បិ
អកុសលម្បិ មនោវិញ្ញាណំ អតីតានាគតំ អារព្ភ ឧប្ប-
ជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។ ចក្ខុវិញ្ញាណំ កុសលម្បិ អកុ-
សលម្បិ ចក្ខុវិញ្ញាណំ អតីតានាគតំ អារព្ភ ឧប្បជ្ជ-
តីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ មនោវិញ្ញាណំ កុ-
សលម្បិ អកុសលម្បិ មនោវិញ្ញាណំ ផស្សំ អារព្ភ
។ បេ ។ ចិត្តំ អារព្ភ ចក្ខុំ អារព្ភ ។ បេ ។ កាយំ
អារព្ភ សទ្ទំ អារព្ភ ។ បេ ។ ផោដ្ឋព្វំ អារព្ភ ឧប្ប-
ជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។ ចក្ខុវិញ្ញាណំ កុសលម្បិ
អកុសលម្បិ ចក្ខុវិញ្ញាណំ ផស្សំ អារព្ភ ។ បេ ។
ផោដ្ឋព្វំ អារព្ភ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៩៨០] ន វត្តព្វំ បញ្ចវិញ្ញាណា កុសលាបិ
អកុសលាបីតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ វុត្តំ ភគវតា
ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ចក្ខុនា រូបំ ទិស្វា និមិត្តគ្គាហី
ហោតិ ។ បេ ។ ន និមិត្តគ្គាហី ហោតិ ។ បេ ។

ជាអកុសលក៏មាន ឯមនោវិញ្ញាណ ប្រារព្ធសភាវៈសូន្យ ទើបកើតឡើង ឬ ។ អើ ។ ចក្ខុវិញ្ញាណ ជាកុសលក៏មាន ជាអកុសលក៏មាន ឯចក្ខុវិញ្ញាណ ប្រារព្ធសភាវៈសូន្យ ទើបកើតឡើងឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ មនោវិញ្ញាណ ជាកុសលក៏មាន ជាអកុសលក៏មាន ឯមនោ-វិញ្ញាណ ប្រារព្ធអតីតនិងអនាគត ទើបកើតឡើងឬ ។ អើ ។ ចក្ខុ-វិញ្ញាណ ជាកុសលក៏មាន ជាអកុសលក៏មាន ឯចក្ខុវិញ្ញាណ ប្រារព្ធអតីតនិងអនាគត ទើបកើតឡើងឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ មនោវិញ្ញាណ ជាកុសលក៏មាន ជាអកុសលក៏មាន ឯមនោ-វិញ្ញាណ ប្រារព្ធផស្សៈ ។ បេ ។ ប្រារព្ធចិត្ត ប្រារព្ធចក្ខុ ។ បេ ។ ប្រារព្ធកាយ ប្រារព្ធសំឡេង ។ បេ ។ ប្រារព្ធផោដ្ឋព្វៈ ទើបកើតឡើង ឬ ។ អើ ។ ចក្ខុវិញ្ញាណ ជាកុសលក៏មាន ជាអកុសលក៏មាន ឯចក្ខុវិញ្ញាណ ប្រារព្ធផស្សៈ ។ បេ ។ ប្រារព្ធផោដ្ឋព្វៈ ទើបកើតឡើង ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៩៥០] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា បញ្ចវិញ្ញាណ ជាកុសលក៏មាន ជាអកុសលក៏មានឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ ក្នុងសាសនានេះ ឃើញរូបដោយចក្ខុ ជាអ្នកកាន់យកនូវនិមិត្ត ។បេ។ ជាអ្នកមិនកាន់យកនូវនិមិត្ត ។បេ។

សោតេន សទ្ទំ សុត្វា ។ បេ ។ កាយេន ផោដ្ឋព្វំ ផុសិត្វា និមិត្តគ្គាហី ហោតីតិ ។ បេ ។ ន និមិត្តគ្គាហី ហោតីតិ អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ បញ្ចវិញ្ញាណា កុសលាបិ អកុសលាបីតិ ។

បញ្ចវិញ្ញាណា កុសលាបីតិកថា ។

បញ្ចវិញ្ញាណា សាភោគាតិកថា

[៩៤១] បញ្ចវិញ្ញាណា សាភោគាតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ បញ្ចវិញ្ញាណា ឧប្បន្នវត្ថុកា ឧប្បន្នារម្មណាតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ បញ្ចវិញ្ញាណា ឧប្បន្នវត្ថុកា ឧប្បន្នារម្មណា នោ វត រេ វត្តព្វេ បញ្ចវិញ្ញាណា សាភោគាតិ ។ បេ ។ ននុ បញ្ចវិញ្ញាណា បុរេជាតវត្ថុកា បុរេជាតារម្មណា អជ្ឈត្តិកវត្ថុកា ពាហិរារម្មណា អសម្ភិន្នវត្ថុកា អសម្ភិន្នារម្មណា នានាវត្ថុកា នានារម្មណា ន អញ្ញមញ្ញស្ស គោចរវិសយំ បច្ចនុភោន្តិ ន អសមន្នាហារា ឧប្បជ្ជន្តិ ន អមនសិការា ឧប្បជ្ជន្តិ ន អព្វោកិណ្ណា ឧប្បជ្ជន្តិ ន អបុព្វំ អចរិមំ ឧប្បជ្ជន្តិ ននុ បញ្ចវិញ្ញាណា ន អញ្ញមញ្ញស្ស សមនន្តរា ឧប្បជ្ជន្តីតិ ។

ឮសំឡេងដោយត្រចៀក ។ បេ ។ ពាល់ត្រូវផោដ្ឋព្វៈដោយកាយ ជាអ្នកកាន់យកនូវនិមិត្ត ។ បេ ។ ជាអ្នកមិនកាន់យកនូវនិមិត្ត ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ អើ ។ ព្រោះហេតុនោះ បញ្ចវិញ្ញាណ ជាកុសលក៏មាន ជាអកុសលក៏មាន ។

ចប់ បញ្ចវិញ្ញាណា កុសលាបីតិកថា ។

បញ្ចវិញ្ញាណា សាភោគាតិកថា

[៩៤១] បញ្ចវិញ្ញាណ ប្រកបដោយការសង្ឃឹមឬ ។ អើ ។ ក្រែងបញ្ចវិញ្ញាណ មានវត្ថុកើតឡើងហើយ មានអារម្មណ៍កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ បញ្ចវិញ្ញាណ មានវត្ថុកើតឡើងហើយ មានអារម្មណ៍កើតឡើងហើយ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា បញ្ចវិញ្ញាណ ប្រកបដោយការសង្ឃឹមទេ ។ បេ ។ ក្រែងបញ្ចវិញ្ញាណ មានវត្ថុកើតមុន មានអារម្មណ៍កើតមុន មានវត្ថុប្រព្រឹត្តទៅខាងក្នុង មានអារម្មណ៍ខាងក្រៅ មានវត្ថុមិនប្រទ្បំគ្នា មានអារម្មណ៍មិនប្រទ្បំគ្នា មានវត្ថុផ្សេងៗ គ្នា មានអារម្មណ៍ផ្សេង ៗ គ្នា មិនទទួលនូវគោចរវិស័យនៃគ្នានិងគ្នា មិនកើតឡើងអំពីការមិនពិចារណា មិនកើតឡើងអំពីការមិនធ្វើទុកក្នុងចិត្ត មិនកើតឡើង អំពីការមិនប្រឡូកប្រទ្បំគ្នា មិនមែនកើតឡើង មិនមុនមិនក្រោយ ក្រែងបញ្ចវិញ្ញាណ មិនកើតឡើង ក្នុងលំដាប់ស្មើ នៃគ្នានិងគ្នាទេឬ ។

អាមន្តា ។ ហញ្ចិ បញ្ចវិញ្ញាណា ន អញ្ញមញ្ញស្ស សមនន្តរា ឧប្បជ្ជន្តិ នោ វត រេ វត្តព្វេ បញ្ចវិញ្ញា-ណា សាភោគាតិ ។

[៩៤២] ចក្ខុវិញ្ញាណំ សាភោគន្តិ ។ អា-មន្តា ។ ចក្ខុវិញ្ញាណំ សុញ្ញតំ អារព្ភ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ចក្ខុវិញ្ញាណំ សុញ្ញតំ អារព្ភ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។ ចក្ខុញ្ច បដិច្ច សុញ្ញតញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្ខុវិញ្ញាណន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ចក្ខុញ្ច បដិច្ច សុញ្ញតញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្ខុ-វិញ្ញាណន្តិ ។ អាមន្តា ។ ចក្ខុញ្ច បដិច្ច សុញ្ញតញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្ខុវិញ្ញាណន្តិ អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ នត្ថិ ។ ចក្ខុញ្ច បដិច្ច រូបេ ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្ខុវិញ្ញាណន្តិ អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ ចក្ខុញ្ច បដិច្ច រូបេ ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្ខុវិញ្ញាណន្តិ អត្ថេវ សុត្ត-ន្តោ នោ វត រេ វត្តព្វេ ចក្ខុញ្ច បដិច្ច សុញ្ញតញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្ខុវិញ្ញាណន្តិ ។

[៩៤៣] ចក្ខុវិញ្ញាណំ សាភោគន្តិ ។ អាមន្តា ។ ចក្ខុវិញ្ញាណំ អតីតានាគតំ អារព្ភ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ ន

អើ ។ ប្រសិនបើ បញ្ចវិញ្ញាណ មិនកើតឡើង ក្នុងលំដាប់ស្មើ នៃគ្នានិងគ្នាទេ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា បញ្ចវិញ្ញាណ ប្រកបដោយការសង្សឹមទេ ។

[៩៥២] ចក្ខុវិញ្ញាណ ប្រកបដោយការសង្សឹមឬ ។ អើ ។ ចក្ខុវិញ្ញាណ ប្រារព្ធសភាវៈសូន្យ ទើបកើតឡើងឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ចក្ខុវិញ្ញាណ ប្រារព្ធសភាវៈសូន្យ ទើបកើតឡើងឬ ។ អើ ។ ចក្ខុវិញ្ញាណ អាស្រ័យចក្ខុនិងសភាវៈសូន្យ ទើបកើតឡើងឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ចក្ខុវិញ្ញាណ អាស្រ័យចក្ខុនិងសភាវៈសូន្យ ទើបកើតឡើងឬ ។ អើ ។ ចក្ខុវិញ្ញាណ អាស្រ័យចក្ខុនិងសភាវៈសូន្យ ទើបកើតឡើង ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ មិនមានទេ ។ ចក្ខុវិញ្ញាណ អាស្រ័យចក្ខុនិងរូប ទើបកើតឡើង ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ ចក្ខុវិញ្ញាណ អាស្រ័យចក្ខុនិងរូប ទើបកើតឡើង ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា ចក្ខុវិញ្ញាណ អាស្រ័យចក្ខុនិងសភាវៈសូន្យ ទើបកើតឡើងទេ ។

[៩៥៣] ចក្ខុវិញ្ញាណ ប្រកបដោយការសង្សឹមឬ ។ អើ ។ ចក្ខុវិញ្ញាណ ប្រារព្ធអតីតនិងអនាគត ទើបកើតឡើងឬ ។ អ្នកមិនគួរ

ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ចក្ខុវិញ្ញាណំ សាភោគន្តិ ។ អាមន្តា ។ ចក្ខុវិញ្ញាណំ ផស្សំ អាវដ្ដ ។ បេ ។ ចេតនំ អាវដ្ដ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ មនោវិញ្ញាណំ សាភោគំ មនោវិញ្ញាណំ សុញ្ញតំ អាវដ្ដ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។ ចក្ខុវិញ្ញាណំ សា-ភោគំ ចក្ខុវិញ្ញាណំ សុញ្ញតំ អាវដ្ដ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ មនោវិញ្ញាណំ សាភោគំ មនោវិញ្ញាណំ អតីតានាគតំ អាវដ្ដ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។ ចក្ខុវិញ្ញាណំ សាភោគំ ចក្ខុវិញ្ញាណំ អតី-តានាគតំ អាវដ្ដ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ មនោវិញ្ញាណំ សាភោគំ មនោវិញ្ញាណំ ផស្សំ អាវដ្ដ ។ បេ ។ ចេតនំ អាវដ្ដ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។ ចក្ខុវិញ្ញាណំ សាភោគំ ចក្ខុវិញ្ញាណំ ផស្សំ អាវដ្ដ ។ បេ ។ ចេតនំ អាវដ្ដ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

ពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ចក្ខុវិញ្ញាណ ប្រកបដោយការសង្ស័យ ឬ ។ អើ ។ ចក្ខុវិញ្ញាណ ប្រារព្ធផស្សៈ ។ បេ ។ ប្រារព្ធផោដ្ឋព្វៈ ទើបកើតឡើងឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ មនោ-វិញ្ញាណ ប្រកបដោយការសង្ស័យ មនោវិញ្ញាណ ប្រារព្ធសភាវៈសូន្យ ទើបកើតឡើងឬ ។ អើ ។ ចក្ខុវិញ្ញាណ ប្រកបដោយការសង្ស័យ ចក្ខុ-វិញ្ញាណ ប្រារព្ធសភាវៈសូន្យ ទើបកើតឡើងឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ មនោវិញ្ញាណ ប្រកបដោយការសង្ស័យ មនោ-វិញ្ញាណ ប្រារព្ធអតីតនិងអនាគត ទើបកើតឡើងឬ ។ អើ ។ ចក្ខុ-វិញ្ញាណ ប្រកបដោយការសង្ស័យ ចក្ខុវិញ្ញាណ ប្រារព្ធអតីតនិងអនាគត ទើបកើតឡើងឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ មនោវិញ្ញាណ ប្រកបដោយការសង្ស័យ មនោវិញ្ញាណ ប្រារព្ធអតីតនិងអនាគត ទើបកើតឡើងឬ ។ អើ ។ ចក្ខុវិញ្ញាណ ប្រកបដោយការសង្ស័យ ចក្ខុ-វិញ្ញាណ ប្រារព្ធអតីតនិងអនាគត ទើបកើតឡើងឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ មនោវិញ្ញាណ ប្រកបដោយការសង្ស័យ មនោវិញ្ញាណ ប្រារព្ធផស្សៈ ។ បេ ។ ប្រារព្ធផោដ្ឋព្វៈ ទើបកើតឡើងឬ ។ អើ ។ ចក្ខុវិញ្ញាណ ប្រកបដោយការសង្ស័យ ចក្ខុវិញ្ញាណ ប្រារព្ធផស្សៈ ។ បេ ។ ប្រារព្ធផោដ្ឋព្វៈ ទើបកើតឡើងឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៩៨៤] ន វត្តព្វំ បញ្ចវិញ្ញាណា សាភោគាតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ វុត្តំ ភគវតា ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ចក្ខុនា រូបំ ទិស្វា និមិត្តគ្គាហី ហោតិ ។ បេ ។ ន និមិត្តគ្គាហី ហោតិ ។ បេ ។ កាយេន ផោដ្ឋព្វំ ផុសិត្វា និមិត្តគ្គាហី ហោតិ ។ បេ ។ ន និមិត្តគ្គាហី ហោតីតិ អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ បញ្ចវិញ្ញាណា សាភោគាតិ ។ បេ ។

បញ្ចវិញ្ញាណា សាភោគាតិកថា ។

ទ្វីហិ សីលេហិ សមន្នាគតោតិកថា

[៩៨៥] មគ្គសមង្គី ទ្វីហិ សីលេហិ សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ មគ្គសមង្គី ទ្វីហិ ផស្សេហិ ទ្វីហិ វេទនាហិ ទ្វីហិ សញ្ញាហិ ទ្វីហិ ចេតនាហិ ទ្វីហិ ចិត្តេហិ ទ្វីហិ សទ្ធាហិ ទ្វីហិ វីរិយេហិ ទ្វីហិ សតីហិ ទ្វីហិ សមាធីហិ ទ្វីហិ បញ្ញាហិ សមន្នាគតោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៩៨៦] មគ្គសមង្គី លោកិយេន សីលេន សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ មគ្គសមង្គី លោកិយេន ផស្សេន លោកិយាយ វេទនាយ លោកិយាយ សញ្ញាយ

[៩៥៤] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា បញ្ចវិញ្ញាណ ប្រកបដោយការសង្ស័យទេឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ ក្នុងសាសនានេះ ឃើញរូបដោយចក្ខុ ជាអ្នកកាន់យកនូវនិមិត្ត ។ បេ ។ ជាអ្នកមិនកាន់យកនូវនិមិត្ត ។ បេ ។ ពាល់ត្រូវផោដ្ឋព្វៈដោយកាយ ជាអ្នកកាន់យកនូវនិមិត្ត ។ បេ ។ ជាអ្នកមិនកាន់យកនូវនិមិត្ត ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ អើ ។ ព្រោះហេតុនោះ បញ្ចវិញ្ញាណ ប្រកបដោយការសង្ស័យ ។ បេ ។

ចប់ បញ្ចវិញ្ញាណា សាភោគាតិកថា ។

ទុ្វសីលសមន្នាគតោតិកថា

[៩៥៥] បុគ្គលព្រមព្រៀងដោយមគ្គ ប្រកបដោយសីលពីរឬ ។ អើ ។ បុគ្គលព្រមព្រៀងដោយមគ្គ ប្រកបដោយផស្សៈពីរ វេទនាពីរ សញ្ញាពីរ ចេតនាពីរ ចិត្តពីរ សទ្ធាពីរ វីរិយៈពីរ សតិពីរ សមាធិពីរ បញ្ញាពីរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៩៥៦] បុគ្គលព្រមព្រៀងដោយមគ្គ ប្រកបដោយសីល ជាលោកិយៈឬ ។ អើ ។ បុគ្គលព្រមព្រៀងដោយមគ្គ ប្រកបដោយផស្សៈ ជាលោកិយៈ វេទនា ជាលោកិយៈ សញ្ញា ជាលោកិយៈ

លោកិយាយ ចេតនាយ លោកិយេន ចិត្តេន លោ-
កិយាយ សទ្ធាយ លោកិយេន វីរិយេន លោកិយាយ
សតិយា លោកិយេន សមាធិនា លោកិយាយ
បញ្ញាយ សមន្នាគតោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៩៤៧] មគ្គសមង្គី លោកិយេន លោកុត្ត-
រេន ច សីលេន សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ មគ្គ-
សមង្គី លោកិយេន ច លោកុត្តរេន ច ផស្សេន
សមន្នាគតោ ។ បេ ។ លោកិយាយ ច លោកុត្តរាយ
ច បញ្ញាយ សមន្នាគតោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។
មគ្គសមង្គី លោកិយេន សីលេន សមន្នាគតោតិ ។
អាមន្តា ។ មគ្គសមង្គី បុថុជ្ជនោតិ ។ ន ហេវំ
វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៩៤៨] មគ្គសមង្គី លោកិយាយ សម្មាវាចាយ
សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ មគ្គសមង្គី លោកិយាយ
សម្មាទិដ្ឋិយា សមន្នាគតោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។
មគ្គសមង្គី លោកិយាយ សម្មាវាចាយ សមន្នាគតោ-
តិ ។ អាមន្តា ។ មគ្គសមង្គី លោកិយេន សម្មាសង្កប្បេន

ចេតនា ជាលោកិយៈ ចិត្ត ជាលោកិយៈ សទ្ធា ជាលោកិយៈ វីរិយៈ ជាលោកិយៈ សតិ ជាលោកិយៈ សមាធិ ជាលោកិយៈ បញ្ញា ជាលោកិយៈឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៩៥៧] បុគ្គលព្រមព្រៀងដោយមគ្គ ប្រកបដោយសីល ជាលោកិយៈនិងលោកុត្តរៈឬ ។ អើ ។ បុគ្គលព្រមព្រៀងដោយមគ្គ ប្រកបដោយផស្សៈ ជាលោកិយៈនិងលោកុត្តរៈ ។ បេ ។ ប្រកបដោយបញ្ញា ជាលោកិយៈនិងលោកុត្តរៈឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គលព្រមព្រៀងដោយមគ្គ ប្រកបដោយសីល ជាលោកិយៈឬ ។ អើ ។ បុគ្គលព្រមព្រៀងដោយមគ្គ ជាបុថុជ្ជនឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៩៥៨] បុគ្គលព្រមព្រៀងដោយមគ្គ ប្រកបដោយសម្មាវាចា ជាលោកិយៈឬ ។ អើ ។ បុគ្គលព្រមព្រៀងដោយមគ្គ ប្រកបដោយសម្មាទិដ្ឋិជាលោកិយៈឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គលព្រមព្រៀងដោយមគ្គ ប្រកបដោយសម្មាវាចា ជាលោកិយៈឬ ។ អើ ។ បុគ្គលព្រមព្រៀងដោយមគ្គ ប្រកបដោយសម្មាសង្កប្បៈ ជាលោកិយៈ

។ បេ ។ លោកិយេន សម្មាវាយាមេន ។ បេ ។ លោកិយាយ សម្មាសតិយា ។ បេ ។ លោកិយេន សម្មាសមាធិនា សមន្នាគតោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ មគ្គសមង្គី លោកិយេន សម្មាកម្មន្តេន ។ បេ ។ លោកិយេន សម្មាអាជីវេន សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ មគ្គសមង្គី លោកិយាយ សម្មាទិដ្ឋិយា ។ បេ ។ លោកិយេន សម្មាសមាធិនា សមន្នាគតោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៩៥៩] មគ្គសមង្គី លោកិយាយ ច លោកុត្តរាយ ច សម្មាវាចាយ សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ មគ្គសមង្គី លោកិយាយ ច លោកុត្តរាយ ច សម្មាទិដ្ឋិយា សមន្នាគតោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ មគ្គសមង្គី លោកិយាយ ច លោកុត្តរាយ ច សម្មាវាចាយ សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ មគ្គសមង្គី លោកិយេន ច លោកុត្តរេន ច សម្មាសង្កប្បេន ។ បេ ។ លោកិយេន ច លោកុត្តរេន ច សម្មាវាយាមេន ។ បេ ។ លោកិយាយ ច លោកុត្តរាយ ច សម្មាសតិយា ។ បេ ។ លោកិយេន ច លោកុត្តរេន ច សម្មាសមាធិនា សមន្នាគតោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ

ៗ បេ ៗ សម្មាវាយាមៈ ជាលោកិយៈ ៗ បេ ៗ សម្មាសតិ ជាលោកិយៈ ៗ បេ ៗ សម្មាសមាធិ ជាលោកិយៈឬ ៗ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ៗ បេ ៗ បុគ្គលព្រមព្រៀងដោយមគ្គ ប្រកបដោយសម្មាកម្មន្តៈ ជាលោកិយៈ ៗ បេ ៗ សម្មាអាជីវៈ ជាលោកិយៈឬ ៗ អើ ៗ បុគ្គលព្រមព្រៀងដោយមគ្គ ប្រកបដោយសម្មាទិដ្ឋិ ជាលោកិយៈ ៗ បេ ៗ សម្មាសមាធិ ជាលោកិយៈឬ ៗ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ៗ បេ ៗ

[៩៥៩] បុគ្គលព្រមព្រៀងដោយមគ្គ ប្រកបដោយសម្មាវាចា ជាលោកិយៈ និងលោកុត្តរៈឬ ៗ អើ ៗ បុគ្គលព្រមព្រៀងដោយមគ្គ ប្រកបដោយសម្មាទិដ្ឋិ ជាលោកិយៈនិងលោកុត្តរៈឬ ៗ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ៗ បេ ៗ បុគ្គលព្រមព្រៀងដោយមគ្គ ប្រកបដោយសម្មាវាចា ជាលោកិយៈ និងលោកុត្តរៈឬ ៗ អើ ៗ បុគ្គលព្រមព្រៀងដោយមគ្គ ប្រកបដោយសម្មាសង្កប្បៈ ជាលោកិយៈ និងលោកុត្តរៈ ៗ បេ ៗ សម្មាវាយាមៈ ជាលោកិយៈនិងលោកុត្តរៈ ៗ បេ ៗ ដោយសម្មាសតិ ជាលោកិយៈ និងលោកុត្តរៈ ៗ បេ ៗ ដោយសម្មាសមាធិ ជាលោកិយៈ និងលោកុត្តរៈឬ ៗ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ

។ បេ ។ មគ្គសមង្គី លោកិយេន ច លោកុត្តរេន ច សម្មាកម្មន្តេន ។ បេ ។

[៩៦០] មគ្គសមង្គី លោកិយេន ច លោកុត្តរេន ច សម្មាអាជីវេន សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ មគ្គសមង្គី លោកិយាយ ច លោកុត្តរាយ ច សម្មាទិដ្ឋិយា សមន្នាគតោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ មគ្គសមង្គី លោកិយេន ច លោកុត្តរេន ច សម្មាអាជីវេន សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ មគ្គសមង្គី លោកិយេន ច លោកុត្តរេន ច សម្មាសង្កប្បេន ។ បេ ។ លោកិយេន ច លោកុត្តរេន ច សម្មាសមាធិនា សមន្នាគតោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៩៦១] ន វត្តព្វំ មគ្គសមង្គី ទ្វីហិ សីលេហិ សមន្នាគតោតិ ។ អាមន្តា ។ លោកិយេ សីលេ និរុទ្ធេ មគ្គោ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។ ទុស្សីលោ ខណ្ឌសីលោ ឆិទ្ទសីលោ មគ្គំ ភាវេតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ តេន ហិ មគ្គសមង្គី ទ្វីហិ សីលេហិ សមន្នាគតោតិ ។

ទ្វីហិ សីលេហិ សមន្នាគតោតិកថា ។

។ បេ ។ បុគ្គលព្រមព្រៀងដោយមគ្គ (ប្រកប) ដោយសម្មាកម្មន្តៈ ជាលោកិយៈនិងលោកុត្តរៈ ។ បេ ។

[៩៦០] បុគ្គលព្រមព្រៀងដោយមគ្គ ប្រកបដោយសម្មាអាជីវៈ ជាលោកិយៈនិងលោកុត្តរៈឬ ។ អើ ។ បុគ្គលព្រមព្រៀងដោយមគ្គ ប្រកបដោយសម្មាទិដ្ឋិ ជាលោកិយៈនិងលោកុត្តរៈឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គលព្រមព្រៀងដោយមគ្គ ប្រកបដោយសម្មា-អាជីវៈ ជាលោកិយៈនិងលោកុត្តរៈឬ ។ អើ ។ បុគ្គលព្រមព្រៀងដោយមគ្គ ប្រកបដោយសម្មាសង្កប្បៈ ជាលោកិយៈនិងលោកុត្តរៈឬ ។ បេ ។ ប្រកបដោយសម្មាសមាធិ ជាលោកិយៈនិងលោកុត្តរៈឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៩៦១] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា បុគ្គលព្រមព្រៀងដោយមគ្គ ប្រកបដោយសីលពីរឬ ។ អើ ។ កាលសីលជា លោកិយៈ រលត់ទៅ មគ្គ កើតឡើងឬ ។ អើ ។ បុគ្គល ទ្រុស្តសីល មានសីលធ្លុះធ្លាយ មានសីលដាច់ ចម្រើននូវមគ្គឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលព្រមព្រៀងដោយមគ្គ ប្រកបដោយសីលពីរ ។

ចប់ ទ្វិសីលសមន្នាគតោតិកថា ។

៤១៧

សីលំ អចេតសិកន្តិកថា

[៩៦២] សីលំ អចេតសិកន្តិ ។ អាមន្តា ។ រូបំ និព្វានំ ចក្ខាយតនំ ។ បេ ។ កាយាយតនំ ។ បេ ។ រូបាយតនំ ។ បេ ។ ផោដ្ឋព្វាយតនន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សីលំ អចេតសិកន្តិ ។ អាមន្តា ។ ផស្សោ អចេតសិកោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សីលំ អចេតសិកន្តិ ។ អាមន្តា ។ វេទនា ។ បេ ។ សញ្ញា ។ បេ ។ ចេតនា ។ បេ ។ សទ្ធា ។ បេ ។ វីរិយំ ។ បេ ។ សតិ ។ បេ ។ សមាធិ ។ បេ ។ បញ្ញា អចេតសិកាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៩៦៣] ផស្សោ ចេតសិកោតិ ។ អាមន្តា ។ សីលំ ចេតសិកន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ វេទនា ។ បេ ។ សញ្ញា ។ បេ ។ ចេតនា ។ បេ ។ សទ្ធា ។ បេ ។ វីរិយំ ។ បេ ។ សតិ ។ បេ ។ សមាធិ ។ បេ ។ បញ្ញា ចេតសិកាតិ ។ អាមន្តា ។ សីលំ ចេតសិ-កន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៩៦៤] សីលំ អចេតសិកន្តិ ។ អាមន្តា ។ អនិដ្ឋផលន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

សីលអចេតសិកន្តិកថា

[៩៦២] សីល មិនមែនជាចេតសិក (មិនប្រកបដោយចិត្ត) ទេឬ ។ អើ ។ រូប និព្វាន ចក្ខាយតនៈ ។ បេ ។ កាយាយតនៈ ។ បេ ។ រូបាយតនៈ ។ បេ ។ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ (មិនមែនជាចេតសិក)ទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សីល មិនមែនជាចេតសិកទេឬ ។ អើ ។ ផស្សៈ មិនមែនជាចេតសិកទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សីល មិនមែនជាចេតសិកទេឬ ។ អើ ។ វេទនា ។ បេ ។ សញ្ញា ។ បេ ។ ចេតនា ។ បេ ។ សទ្ធា ។ បេ ។ វីរិយៈ ។ បេ ។ សតិ ។ បេ ។ សមាធិ ។ បេ ។ បញ្ញា មិនមែនជាចេតសិកទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៩៦៣] ផស្សៈ ជាចេតសិកឬ ។ អើ ។ សីល ជាចេតសិកឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ វេទនា ។ បេ ។ សញ្ញា ។ បេ ។ ចេតនា ។ បេ ។ សទ្ធា ។ បេ ។ វីរិយៈ ។ បេ ។ សតិ ។ បេ ។ សមាធិ ។ បេ ។ បញ្ញា ជាចេតសិកឬ ។ អើ ។ សីល ជាចេតសិកឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៩៦៤] សីល មិនមែនជាចេតសិកទេឬ ។ អើ ។ សីល មានផលមិនជាទីប្រាថ្នាឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

ឥដ្ឋផលន្តិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ ឥដ្ឋផលំ នោ វត រេ វត្តព្វេ សីលំ អចេតសិកន្តិ ។

[៩៦៥] សទ្ធា ឥដ្ឋផលា សទ្ធា ចេតសិកាតិ ។ អាមន្តា ។ សីលំ ឥដ្ឋផលំ សីលំ ចេតសិកន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ វិរិយំ សតិ សមាធិ ។ បេ ។ បញ្ញា ឥដ្ឋផលា បញ្ញា ចេតសិកាតិ ។ អាមន្តា ។ សីលំ ឥដ្ឋផលំ សីលំ ចេតសិកន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៩៦៦] សីលំ ឥដ្ឋផលំ សីលំ អចេតសិកន្តិ ។ អាមន្តា ។ សទ្ធា ឥដ្ឋផលា សទ្ធា អចេតសិកាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សីលំ ឥដ្ឋផលំ សីលំ អចេតសិកន្តិ ។ អាមន្តា ។ វិរិយំ ។ បេ ។ សតិ សមាធិ ។ បេ ។ បញ្ញា ឥដ្ឋផលា បញ្ញា អចេតសិកាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៩៦៧] សីលំ អចេតសិកន្តិ ។ អាមន្តា ។ អផលំ អវិបាកន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

ក្រែង(សីល) មានផលជាទីប្រាថ្នាឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ (សីល) មាន ផលជាទីប្រាថ្នា ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា សីល មិនមែន ជាចេតសិកទេ ។

[៩៦៥] សទ្ធា មានផលជាទីប្រាថ្នា សទ្ធា ជាចេតសិកឬ ។ អើ ។ សីល មានផលជាទីប្រាថ្នា សីល ជាចេតសិកឬ ។ អ្នកមិនគួរ ពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ វីរិយៈ សតិ សមាធិ ។ បេ ។ បញ្ញា មាន ផលជាទីប្រាថ្នា បញ្ញា ជាចេតសិកឬ ។ អើ ។ សីល មានផលជាទី ប្រាថ្នា សីល ជាចេតសិកឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៩៦៦] សីល មានផលជាទីប្រាថ្នា សីល មិនមែនជាចេតសិក ទេឬ ។ អើ ។ សទ្ធា មានផលជាទីប្រាថ្នា សទ្ធា មិនមែនជាចេតសិក ទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សីល មានផលជាទី ប្រាថ្នា សីល មិនមែនជាចេតសិកទេឬ ។ អើ ។ វីរិយៈ ។ បេ ។ សតិ សមាធិ ។ បេ ។ បញ្ញា មានផលជាទីប្រាថ្នា បញ្ញា មិនមែនជា ចេតសិកទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៩៦៧] សីល មិនមែនជាចេតសិកទេឬ ។ អើ ។ (សីល) មិន មានផល មិនមានវិបាកទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

ឯន្ សជលំ សវិចាកន្តិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ សជលំ សវិចាកំ ពោ វត រេ វត្តព្វេ សីលំ អចេតសិ-កន្តិ ។ បេ ។

[៩៦៨] ចក្ខាយតនំ អចេតសិកំ អវិចាកន្តិ ។ អាមន្តា ។ សីលំ អចេតសិកំ អវិចាកន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សោតាយតនំ ។ បេ ។ កាយា-យតនំ ។ បេ ។ រូចាយតនំ ។ បេ ។ ផោដ្ឋព្វាយតនំ អចេតសិកំ អវិចាកន្តិ ។ អាមន្តា ។ សីលំ អចេត-សិកំ អវិចាកន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៩៦៩] សីលំ អចេតសិកំ សវិចាកន្តិ ។ អា-មន្តា ។ ចក្ខាយតនំ អចេតសិកំ សវិចាកន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សីលំ អចេតសិកំ សវិចា-កន្តិ ។ អាមន្តា ។ សោតាយតនំ ។ បេ ។ កាយា-យតនំ ។ បេ ។ រូចាយតនំ ។ បេ ។ ផោដ្ឋព្វាយតនំ អចេតសិកំ សវិចាកន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៩៧០] សម្មាវាចា អចេតសិកាតិ ។ អាមន្តា ។ សម្មាទិដ្ឋិ អចេតសិកាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

ក្រែង (សីល) ប្រកបដោយផល ប្រកបដោយវិបាកឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ (សីល) ប្រកបដោយផល ប្រកបដោយវិបាកមែន ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា សីល មិនមែនជាចេតសិកទេ ។ បេ ។

[៩៦៨] ចក្ខាយតនៈ មិនមែនជាចេតសិក មិនមានវិបាកទេឬ ។ អើ ។ សីល មិនមែនជាចេតសិក មិនមានវិបាកទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សោតាយតនៈ ។ បេ ។ កាយាយតនៈ ។ បេ ។ រូបាយតនៈ ។ បេ ។ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ មិនមែនជាចេតសិក មិនមានវិបាកទេឬ ។ អើ ។ សីល មិនមែនជាចេតសិក មិនមានវិបាកទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៩៦៩] សីល មិនមែនជាចេតសិក តែប្រកបដោយវិបាកឬ ។ អើ ។ ចក្ខាយតនៈ មិនមែនជាចេតសិក តែប្រកបដោយវិបាកឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សីល មិនមែនជាចេតសិក តែប្រកបដោយវិបាកឬ ។ អើ ។ សោតាយតនៈ ។ បេ ។ កាយាយតនៈ ។ បេ ។ រូបាយតនៈ ។ បេ ។ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ មិនមែនជាចេតសិក តែប្រកបដោយវិបាកឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៩៧០] សម្មាវាចា មិនមែនជាចេតសិកទេឬ ។ អើ ។ សម្មាទិដ្ឋិ មិនមែនជាចេតសិកទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

សម្មាវាចា អចេតសិកាតិ ។ អាមន្តា ។ សម្មា-សង្កប្បោ ។ បេ ។ សម្មាវាយាមោ ។ បេ ។ សម្មា-សតិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ អចេតសិកោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សម្មាកម្មន្តោ ។ បេ ។ សម្មា-អាជីវោ អចេតសិកោតិ ។ អាមន្តា ។ សម្មាទិដ្ឋិ អចេតសិកាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សម្មា-អាជីវោ អចេតសិកោតិ ។ អាមន្តា ។ សម្មាសង្ក-ប្បោ ។ បេ ។ សម្មាវាយាមោ ។ បេ ។ សម្មាសតិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ អចេតសិកោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៩៧១] សម្មាទិដ្ឋិ ចេតសិកាតិ ។ អាមន្តា ។ សម្មាវាចា ចេតសិកាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សម្មាទិដ្ឋិ ចេតសិកាតិ ។ អាមន្តា ។ សម្មាកម្មន្តោ ។ បេ ។ សម្មាអាជីវោ ចេតសិកោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សម្មាសង្កប្បោ ។ បេ ។ សម្មាវាយាមោ សម្មាសតិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ចេតសិកោតិ ។ អាមន្តា ។ សម្មាវាចា ចេតសិកាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ

សម្មាវាចា មិនមែនជាចេតសិកទេឬ ។ អើ ។ សម្មាសង្កប្បៈ ។ បេ ។ សម្មាវាយាមៈ ។ បេ ។ សម្មាសតិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ មិនមែនជាចេតសិកទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សម្មាកម្មន្តៈ ។ បេ ។ សម្មាអាជីវៈ មិនមែនជាចេតសិកទេឬ ។ អើ ។ សម្មាទិដ្ឋិ មិនមែនជាចេតសិកទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សម្មាអាជីវៈ មិនមែនជាចេតសិកទេឬ ។ អើ ។ សម្មាសង្កប្បៈ ។ បេ ។ សម្មាវាយាមៈ ។ បេ ។ សម្មាសតិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ មិនមែនជាចេតសិកទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៩៧១] សម្មាទិដ្ឋិ ជាចេតសិកឬ ។ អើ ។ សម្មាវាចា ជាចេតសិកឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សម្មាទិដ្ឋិ ជាចេតសិកឬ ។ អើ ។ សម្មាកម្មន្តៈ ។ បេ ។ សម្មាអាជីវៈ ជាចេតសិកឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សម្មាសង្កប្បៈ ។ បេ ។ សម្មាវាយាមៈ សម្មាសតិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ជាចេតសិកឬ ។ អើ ។ សម្មាវាចា ជាចេតសិកឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។

។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ចេតសិកោតិ ។ អាមន្តា ។ សម្មាកម្មន្តោ ។ បេ ។ សម្មាអាជីវោ ចេតសិកោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៩៧២] ន វត្តព្វំ សីលំ អចេតសិកន្តិ ។ អាមន្តា ។ សីលេ ឧប្បជ្ជិត្វា និរុទ្ធេ ទុស្សីលោ ហោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ តេន ហិ សីលំ អចេតសិកន្តិ ។

សីលំ អចេតសិកន្តិកថា ។

សីលំ ន ចិត្តានុបរិវត្តីតិកថា

[៩៧៣] សីលំ ន ចិត្តានុបរិវត្តីតិ ។ អាមន្តា ។ រូបំ និព្វានំ ចក្ខាយតនំ ។ បេ ។ ផោដ្ឋព្វាយតនន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សីលំ ន ចិត្តានុបរិវត្តីតិ ។ អាមន្តា ។ ផស្សោ ន ចិត្តានុបរិវត្តីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សីលំ ន ចិត្តានុបរិវត្តីតិ ។ អាមន្តា ។ វេទនា ។ បេ ។ សញ្ញា ។ បេ ។ ចេតនា ។ បេ ។ សទ្ធា វីរិយំ សតិ សមាធិ ។ បេ ។ បញ្ញា ន ចិត្តានុបរិវត្តីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ជាចេតសិកឬ ។ អើ ។ សម្មាកម្មន្តៈ ។ បេ ។ សម្មាអាជីវៈ ជាចេតសិកឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៩៧២] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា សីល មិនមែនជាចេតសិកទេឬ ។ អើ ។ កាលសីល កើតឡើងហើយ រលត់ទៅ បុគ្គលឈ្មោះថាទ្រុស្តសីលឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រោះហេតុនោះ សីល មិនមែនជាចេតសិកទេ ។

ចប់ សីលអចេតសិកន្តិកថា ។

សីលនចិត្តានុបរិវត្តិតិកថា

[៩៧៣] សីល មិនប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្តទេឬ ។ អើ ។ រូប និព្វាន ចក្ខាយតនៈ ។ បេ ។ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ (មិនប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត) ទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សីល មិនប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្តទេឬ ។ អើ ។ ផស្សៈ មិនប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្តទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សីល មិនប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្តទេឬ ។ អើ ។ វេទនា ។ បេ ។ សញ្ញា ។ បេ ។ ចេតនា ។ បេ ។ សទ្ធា វិរិយៈ សតិ សមាធិ ។ បេ ។ បញ្ញា មិនប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្តទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៩៧៤] ផស្សោ ចិត្តានុបរិវត្តីតិ ។ អាមន្តា ។ សីលំ ចិត្តានុបរិវត្តីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ វេទនា ។ បេ ។ សញ្ញា ចេតនា សទ្ធា វិរិយំ សតិ សមាធិ ។ បេ ។ បញ្ញា ចិត្តានុបរិវត្តីតិ ។ អាមន្តា ។ សីលំ ចិត្តានុបរិវត្តីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៩៧៥] សម្មាវាចា ន ចិត្តានុបរិវត្តីតិ ។ អាមន្តា ។ សម្មាទិដ្ឋិ ន ចិត្តានុបរិវត្តីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សម្មាវាចា ន ចិត្តានុបរិវត្តីតិ ។ អាមន្តា ។ សម្មាសង្កប្បោ ។ បេ ។ សម្មាវាយាមោ ។ បេ ។ សម្មាសតិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ន ចិត្តានុបរិវត្តីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សម្មាកម្មន្តោ ។ បេ ។ សម្មាអាជីវោ ន ចិត្តានុបរិវត្តីតិ ។ អាមន្តា ។ សម្មាទិដ្ឋិ ន ចិត្តានុបរិវត្តីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សម្មាអាជីវោ ន ចិត្តានុបរិវត្តីតិ ។ អាមន្តា ។ សម្មាសង្កប្បោ ។ បេ ។ សម្មាវាយាមោ ។ បេ ។ សម្មាសតិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ន ចិត្តានុបរិវត្តីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៩៧៦] សម្មាទិដ្ឋិ ចិត្តានុបរិវត្តីតិ ។ អាមន្តា ។

[៩៧៤] ផស្សៈ ប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្តឬ ។ អើ ។ សីល ប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្តឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ វេទនា ។ បេ ។ សញ្ញា ចេតនា សទ្ធា វីរិយៈ សតិ សមាធិ ។ បេ ។ បញ្ញា ប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្តឬ ។ អើ ។ សីល ប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្តឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៩៧៥] សម្មាវាចា មិនប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្តទេឬ ។ អើ ។ សម្មាទិដ្ឋិ មិនប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្តទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សម្មាវាចា មិនប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្តទេឬ ។ អើ ។ សម្មា-សង្កប្បៈ ។ បេ ។ សម្មាវាយាមៈ ។ បេ ។ សម្មាសតិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ មិនប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្តទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សម្មាកម្មន្តៈ ។ បេ ។ សម្មាអាជីវៈ មិនប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្តទេឬ ។ អើ ។ សម្មាទិដ្ឋិ មិនប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្តទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សម្មាអាជីវៈ មិនប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្តទេឬ ។ អើ ។ សម្មាសង្កប្បៈ ។ បេ ។ សម្មាវាយាមៈ ។ បេ ។ សម្មាសតិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ មិនប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្តទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៩៧៦] សម្មាទិដ្ឋិ ប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្តឬ ។ អើ ។ សម្មា-

សម្មាវាចា ចិត្តានុបរិវត្តីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សម្មាទិដ្ឋិ ចិត្តានុបរិវត្តីតិ ។ អាមន្តា ។ សម្មាកម្មន្តោ ។ បេ ។ សម្មាអាជីវោ ចិត្តានុបរិវត្តីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៩៧៧] សម្មាសង្កប្បោ ។ បេ ។ សម្មាវាយាមោ ។ បេ ។ សម្មាសតិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ចិត្តានុបរិវត្តីតិ ។ អាមន្តា ។ សម្មាវាចា ចិត្តានុបរិវត្តីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ចិត្តានុបរិវត្តីតិ ។ អាមន្តា ។ សម្មាកម្មន្តោ ។ បេ ។ សម្មាអាជីវោ ចិត្តានុបរិវត្តីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៩៧៨] ន វត្តព្វំ សីលំ ន ចិត្តានុបរិវត្តីតិ ។ អាមន្តា ។ សីលេ ឧប្បជ្ជិត្វា និរុទ្ធេ ទុស្សីលោ ហោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ តេន ហិ សីលំ ន ចិត្តានុបរិវត្តីតិ ។

សីលំ ន ចិត្តានុបរិវត្តីតិកថា ។

សមាទានហេតុកកថា

[៩៧៩] សមាទានហេតុកំ សីលំ វឌ្ឍតីតិ ។

វាចា ប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្តឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សម្មាទិដ្ឋិ ប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្តឬ ។ អើ ។ សម្មាកម្មន្តៈ ។ បេ ។ សម្មាអាជីវៈ ប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្តឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៩៧៧] សម្មាសង្កប្បៈ ។ បេ ។ សម្មាវាយាមៈ ។ បេ ។ សម្មាសតិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្តឬ ។ អើ ។ សម្មាវាចា ប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្តឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្តឬ ។ អើ ។ សម្មាកម្មន្តៈ ។ បេ ។ សម្មាអាជីវៈ ប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្តឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៩៧៨] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា សីល មិនប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្តទេឬ ។ អើ ។ កាលសីល កើតឡើងហើយ រលត់ទៅ បុគ្គលឈ្មោះថាទ្រុស្តសីលឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រោះហេតុនោះ សីល មិនប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្តទេ ។

ចប់ សីលនចិត្តានុបរិវត្តីតិកថា ។

សមាទានហេតុកកថា

[៩៧៩] សីល មានការសមាទានជាហេតុ ទើបចម្រើនឬ ។

អាមន្តា ។ សមាធានហេតុកោ ផស្សោ វឌ្ឍតិ វេទនា វឌ្ឍតិ សញ្ញា វឌ្ឍតិ ចេតនា វឌ្ឍតិ ចិត្តំ វឌ្ឍតិ សទ្ធា វឌ្ឍតិ វីរិយំ វឌ្ឍតិ សតិ វឌ្ឍតិ សមាធិ វឌ្ឍតិ បញ្ញា វឌ្ឍតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៩៨០] សមាធានហេតុកំ សីលំ វឌ្ឍតីតិ ។ អាមន្តា ។ លតា វិយ វឌ្ឍតិ មាលុវា វិយ វឌ្ឍតិ រុក្ខោ វិយ វឌ្ឍតិ តិណំ វិយ វឌ្ឍតិ មុញ្ជបុញ្ជោ វិយ វឌ្ឍតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៩៨១] សមាធានហេតុកំ សីលំ វឌ្ឍតីតិ ។ អាមន្តា ។ សីលំ សមាទិយិត្វា កាមវិតក្កំ វិតក្កេន្តស្ស ព្យាបាទវិតក្កំ វិតក្កេន្តស្ស វិហឹសាវិតក្កំ វិតក្កេន្តស្ស សីលំ វឌ្ឍតីតិ ។ អាមន្តា ។ ទ្វិន្នំ ផស្សានំ ។ បេ ។ ទ្វិន្នំ ចិត្តានំ សមោធានំ ហោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ

អើ ។ ផស្សៈ មានការសមាទានជាហេតុ ទើបចម្រើន វេទនា ទើបចម្រើន សញ្ញា ទើបចម្រើន ចេតនា ទើបចម្រើន ចិត្ត ទើបចម្រើន សទ្ធា ទើបចម្រើន វីរិយៈ ទើបចម្រើន សតិ ទើបចម្រើន សមាធិ ទើបចម្រើន បញ្ញា (មានការសមាទានជាហេតុ) ទើបចម្រើនឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៩៨០] សីល មានការសមាទានជាហេតុ ទើបចម្រើនឬ ។ អើ ។ (សីល) ចម្រើនដូចជាវល្លិ ចម្រើនដូចជាពួរជ្រៃ ចម្រើនដូចជាឈើ ចម្រើនដូចជាស្មៅ ចម្រើនដូចជាគុម្ពស្មៅយាប្លង់ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៩៨១] សីល មានការសមាទានជាហេតុ ទើបចម្រើនឬ ។ អើ ។ កាលបុគ្គល សមាទានសីលហើយ ត្រិះរិះនូវកាមវិតក្កៈ ត្រិះរិះនូវព្យាបាទ-វិតក្កៈ ត្រិះរិះ នូវវិហិង្សាវិតក្កៈ សីល ទើបចម្រើនឬ ។ អើ ។ ការប្រជុំនៃផស្សៈពីរ ។ បេ ។ នៃចិត្តពីរ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ

។ បេ ។ ទ្វិន្នំ ផស្សានំ ។ បេ ។ ទ្វិន្នំ ចិត្តានំ សមោធានំ ហោតីតិ ។ អាមន្តា ។ កុសលាកុសលា សាវជ្ជានវជ្ជា ហីនប្បណីតា កណ្ហសុក្កសប្បដិភាគា ធម្មា សម្មុខីភាវំ អាគច្ឆន្តីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ កុសលាកុសលា សាវជ្ជានវជ្ជា ហីនប្បណីតា កណ្ហសុក្កសប្បដិភាគា ធម្មា សម្មុខីភាវំ អាគច្ឆន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ វុត្តំ ភគវតា ចត្តារិមានិ ភិក្ខវេ សុវិទូរវិទូរានិ ។ កតមានិ ចត្តារិ ។ នភញ្ច ភិក្ខវេ បឋវី ច ឥទំ បឋមំ សុវិទូរវិទូរំ ។ បេ ។ តស្មា សតំ ធម្មោ អសព្ភិ អារកាតិ អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ ន វត្តព្វំ កុសលាកុសលា សាវជ្ជានវជ្ជា ហីនប្បណីតា កណ្ហសុក្កសប្បដិភាគា ធម្មា សម្មុខីភាវំ អាគច្ឆន្តីតិ ។

[៩៨២] ន វត្តព្វំ សមាទានហេតុកំ សីលំ វឌ្ឍតីតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ វុត្តំ ភគវតា អារាមរោបា វនរោបា ។ បេ ។ ធម្មដ្ឋា សីលសម្បន្នា តេ ជនា សគ្គគាមិនោតិ

។ បេ ។ ការប្រជុំ នៃផស្សៈពីរ ។ បេ ។ នៃចិត្តពីរ មានឬ ។ អើ ។ ពួកធម៌ ជាកុសលនិងអកុសល ប្រកបដោយទោសនិងមិនមានទោស ថោកទាបនិងឧត្តម មានចំណែកខ្មៅនិងស មកកាន់ភាពចំពោះមុខឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ពួកធម៌ ជាកុសលនិងអកុសល ប្រកបដោយទោសនិងមិនមានទោស ថោកទាបនិងឧត្តម មានចំណែកខ្មៅនិងស មកកាន់ភាពចំពោះមុខឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម្មជាតដែលឆ្ងាយក្រៃលែងឆ្ងាយ (អំពីគ្នា)នេះ មាន ៤ ។ ធម្មជាតឆ្ងាយក្រៃលែងឆ្ងាយ ៤ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មេឃ និងផែនដី នេះ ជាធម្មជាតឆ្ងាយក្រៃលែងឆ្ងាយទី ១ ។ បេ ។ ព្រោះហេតុនោះ ធម៌ របស់ពួកសប្បុរស ឆ្ងាយអំពីពួកអសប្បុរស ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ អើ ។ ព្រោះហេតុនោះ អ្នកមិនគួរពោលថា ពួកធម៌ ជាកុសលនិងអកុសល ប្រកបដោយទោសនិងមិនមានទោស ថោកទាបនិងឧត្តម មានចំណែកខ្មៅនិងស មកកាន់ភាពចំពោះមុខទេ ។

[៩៨២] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា សីល មានការសមាទានជាហេតុ ទើបចម្រើនទេឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា (ពួកជនណា) ដាំសួនច្បារ ដាំឈើ ។ បេ ។ ជនទាំងនោះ ជាអ្នកតាំងនៅក្នុងធម៌ បរិបូណ៌ដោយសីល ទៅកាន់ឋានសួគ៌

អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ សមាទាន-
ហេតុកំ សីលំ វឌ្ឍតីតិ ។

សមាទានហេតុកកថា ។

វិញ្ញត្តិសីលន្តិកថា

[៩៨៣] វិញ្ញត្តិសីលន្តិ ។ អាមន្តា ។ បាណា-
តិបាតា វេរមណីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។
អទិន្នាទានា វេរមណីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។
កាមេសុ មិច្ឆាចារា វេរមណីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ
។ បេ ។ មុសាវាទា វេរមណីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ
។ បេ ។ សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានា វេរមណីតិ ។ ន
ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អភិវាទនំ សីលំ បច្ចុដ្ឋានំ
សីលំ អញ្ជលិកម្មំ សីលំ សាមីចិកម្មំ សីលំ
អាសនាភិហារោ សីលំ សេយ្យាភិហារោ សីលំ
បាទោទកាភិហារោ សីលំ បាទកថលិកាភិហារោ
សីលំ ន្ហានេ បិដ្ឋិបរិកម្មំ សីលន្តិ ។ អាមន្តា ។

ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ អើ ។ ព្រោះហេតុនោះ សីល មានការសមាទានជាហេតុ ទើបចម្រើន ។

ចប់ សមាទានហេតុកកថា ។

វិញ្ញត្តិសីលន្តិកថា

[៩៨៣] វិញ្ញត្តិ[១] ជាសីលឬ ។ អើ ។ ការវៀរ ចាកបា-ណាតិបាត ជាសីលឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ការវៀរ ចាកអទិន្នាទាន ជាសីលឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ការវៀរ ចាកកាមេសុមិច្ឆាចារ ជាសីលឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ការវៀរ ចាកមុសាវាទ ជាសីលឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ការវៀរ ចាកហេតុជាទីតាំងនៃសេចក្តីប្រមាទ គឺផឹកនូវទឹកស្រវឹងគឺសុរានិងមេរ័យ ជាសីលឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ការក្រាបសំពះ ជាសីល ការក្រោកទទួល ជាសីល ការធ្វើអញ្ជលី ជាសីល ការធ្វើសេចក្តីកោតក្រែង ជាសីល ការនាំមកនូវទីអង្គុយ ជាសីល ការនាំមកនូវទីដេក ជាសីល ការនាំមកនូវទឹកលាងជើង ជាសីល ការនាំមកនូវកំណល់ជូតជើង ជាសីល ការបរិកម្មនូវខ្នង (ដុសក្អែល) ក្នុងការងូតទឹក ជាសីលឬ ។ អើ ។

១ សំដៅយកកាយវិញ្ញត្តិដែលជាកាយកម្ម និងវចីវិញ្ញត្តិដែលជាវចីកម្ម ។

ចាណាតិចាតា វេរមណីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានា វេរមណី ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៩៨៤] ន វត្តព្វំ វិញ្ញត្តិ សីលន្តិ ។ អាមន្តា ។ ទុស្សីល្យន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ តេន ហិ វិញ្ញត្តិ សីលន្តិ ។

វិញ្ញត្តិសីលន្តិកថា ។

អវិញ្ញត្តិទុស្សីល្យន្តិកថា

[៩៨៥] អវិញ្ញត្តិ ទុស្សីល្យន្តិ ។ អាមន្តា ។ ចាណាតិចាតោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អទិន្នា-ទានន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ កាមេសុ មិច្ឆាចារោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ មុសា-វាទោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សុរាមេរយ-មជ្ជប្បមាទដ្ឋានន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

ការវៀរ ចាកបាណាតិបាត ជាសីលឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ការវៀរ ចាកហេតុជាទីតាំងនៃសេចក្តីប្រមាទ គឺផឹកនូវទឹកស្រវឹង គឺសុរានិងមេរ័យ ជាសីលឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៩៨២] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា វិញ្ញត្តិ ជាសីលទេឬ ។ អើ ។ (វិញ្ញត្តិ) ជាភាពរបស់បុគ្គលទ្រុស្តសីលឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រោះហេតុនោះ វិញ្ញត្តិ ជាសីល ។

ចប់ វិញ្ញត្តិសីលន្តិកថា ។

អវិញ្ញត្តិទុស្សីល្យន្តិកថា

[៩៨៥] អវិញ្ញត្តិ[១] ជាភាពទ្រុស្តសីលឬ ។ អើ ។ ការសម្លាប់សត្វ (ជាភាពទ្រុស្តសីល) ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ការកាន់យកទ្រព្យដែលគេមិនឲ្យ (ជាភាពទ្រុស្តសីល) ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ការប្រព្រឹត្តខុសក្នុងពួកកាម (ជាភាពទ្រុស្តសីល) ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ការនិយាយកុហក (ជាភាពទ្រុស្តសីល) ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ហេតុជាទីតាំងនៃសេចក្តីប្រមាទ គឺផឹកនូវទឹកស្រវឹងគឺសុរានិងមេរ័យ (ជាភាពទ្រុស្តសីល)ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។បេ។

---

១ បានដល់ការធ្វើបាបប្រាសចាកចិត្តប៉ង ដោយបង្គាប់ ។

ចាបកម្មំ សមាទិយិត្វា ទានំ ទទន្តស្ស បុញ្ញញ្ច អបុញ្ញញ្ច ឧភោ វឌ្ឍន្តីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ បុញ្ញញ្ច អបុញ្ញញ្ច ឧភោ វឌ្ឍន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ ទ្វិន្នំ ផស្សានំ ។ បេ ។ ទ្វិន្នំ ចិត្តានំ សមោធានំ ហោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ទ្វិន្នំ ផស្សានំ ។ បេ ។ ទ្វិន្នំ ចិត្តានំ សមោធានំ ហោតីតិ ។ អាមន្តា ។ កុសលាកុសលា សាវជ្ជានវជ្ជា ហីនប្បណីតា កណ្ហសុក្កសប្បដិភាគា ធម្មា សម្មុខីភាវំ អាគច្ឆន្តីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ កុសលាកុសលា សាវជ្ជានវជ្ជា ហីនប្បណីតា កណ្ហសុក្កសប្បដិភាគា ធម្មា សម្មុខីភាវំ អាគច្ឆន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ វុត្តំ ភគវតា ចត្តារិមានិ ភិក្ខវេ សុវិទូរវិទូរានិ ។ កតមានិ ចត្តារិ ។ នភញ្ច ភិក្ខវេ បថវី ច ឥទំ បឋមំ សុវិទូរវិទូរំ ។ បេ ។ តស្មា សតំ ធម្មោ អសព្ភិ អារកាតិ អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ ន វត្តព្វំ កុសលាកុសលា សាវជ្ជានវជ្ជា ហីនប្បណីតា កណ្ហសុក្កសប្បដិភាគា ធម្មា សម្មុខីភាវំ អាគច្ឆន្តីតិ ។

បុណ្យ និងមិនមែនបុណ្យ (បាប) ទាំងពីរ នៃបុគ្គលសមាទានបាបកម្ម ហើយឲ្យទាន រមែងចម្រើនឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុណ្យ និងមិនមែនបុណ្យ ទាំងពីរ រមែងចម្រើនឬ ។ អើ ។ ការប្រជុំ នៃផស្សៈពីរ ។ បេ ។ នៃចិត្តពីរ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ការប្រជុំ នៃផស្សៈពីរ ។ បេ ។ នៃចិត្តពីរ មានឬ ។ អើ ។ ពួកធម៌ ជាកុសលនិងអកុសល ប្រកបដោយទោសនិងមិនមានទោស ថោកទាបនិងឧត្តម មានចំណែកខ្មៅនិងស មកកាន់ភាពចំពោះមុខឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ពួកធម៌ ជាកុសលនិងអកុសល ប្រកបដោយទោសនិងមិនមានទោស ថោកទាបនិងឧត្តម មានចំណែកខ្មៅនិងស មកកាន់ភាពចំពោះមុខឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម្មជាតដែលឆ្ងាយក្រៃលែងឆ្ងាយ នេះ មាន ៤ យ៉ាង ។ ធម្មជាតឆ្ងាយក្រៃលែងឆ្ងាយ ៤ យ៉ាង តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មេឃ និងផែនដី នេះ ជាធម្មជាតឆ្ងាយក្រៃលែងឆ្ងាយ ទី ១ ។ បេ ។ ព្រោះហេតុនោះ ធម៌ របស់ពួកសប្បុរស ឆ្ងាយអំពីពួកអសប្បុរស ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ អើ ។ ព្រោះហេតុនោះ អ្នកមិនគួរពោលថា ពួកធម៌ ជាកុសលនិងអកុសល ប្រកបដោយទោសនិងមិនមានទោស ថោកទាបនិងឧត្តម មានចំណែកខ្មៅនិងស មកកាន់ភាពចំពោះមុខទេ ។

៤២៩

អវិញ្ញត្តិទុស្សីល្យន្តិកថា

បាបកម្មំ សមាទិយិត្វា ចីវរំ ទទន្តស្ស បិណ្ឌបាតំ ទទន្តស្ស សេនាសនំ ទទន្តស្ស គិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារំ ទទន្តស្ស អភិវាទនារហស្ស អភិវាទេន្តស្ស បច្ចុដ្ឋានារហស្ស បច្ចុដ្ឋេន្តស្ស អញ្ជលិកម្មារហស្ស អញ្ជលិកម្មំ ករោន្តស្ស សាមីចិកម្មារហស្ស សាមីចិកម្មំ ករោន្តស្ស អាសនារហស្ស អាសនំ ទទន្តស្ស មគ្គារហស្ស មគ្គំ ទទន្តស្ស បុញ្ញញ្ច អបុញ្ញញ្ច ឧភោ វឌ្ឍន្តីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ បុញ្ញញ្ច អបុញ្ញញ្ច ឧភោ វឌ្ឍន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ ទ្វិន្នំ ផស្សានំ ។ បេ ។ ទ្វិន្នំ ចិត្តានំ សមោធានំ ហោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ទ្វិន្នំ ផស្សានំ ។ បេ ។ ទ្វិន្នំ ចិត្តានំ សមោធានំ ហោតីតិ ។ អាមន្តា ។ កុសលាកុសលា សាវជ្ជានវជ្ជា ហីនប្បណីតា កណ្ហសុក្កសប្បដិភាគា ធម្មា សម្មុខីភាវំ អាគច្ឆន្តីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ កុសលាកុសលា សាវជ្ជានវជ្ជា ហីនប្បណីតា កណ្ហសុក្កសប្បដិភាគា ធម្មា សម្មុខីភាវំ អាគច្ឆន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ វុត្តំ ភគវតា ចត្តារិមានិ ភិក្ខវេ សុវិទូរវិទូរានិ ។ កតមានិ ចត្តារិ ។

អវិញ្ញត្តិទុស្សីល្យន្តិកថា

កាលបុគ្គល សមាទានបាបកម្ម ហើយឲ្យចីវរ ឲ្យបិណ្ឌបាត ឲ្យសេនាសនៈ ឲ្យគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារ ក្រាបសំពះ ចំពោះបុគ្គលដែលគួរក្រាបសំពះ ក្រោកទទួល ចំពោះបុគ្គលដែលគួរក្រោកទទួល ធ្វើអញ្ជលិកម្ម ចំពោះបុគ្គលដែលគួរធ្វើអញ្ជលិកម្ម កោតក្រែង ចំពោះបុគ្គលដែលគួរដល់សាមីចិកម្ម ឲ្យអាសនៈ ដល់បុគ្គលដែលគួរដល់អាសនៈ បង្ហាញផ្លូវ ដល់បុគ្គលដែលគួរដល់ផ្លូវ បុណ្យ និងមិនមែនបុណ្យ ទាំងពីរ រមែងចម្រើនឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុណ្យ និងមិនមែនបុណ្យ ទាំងពីរ រមែងចម្រើនឬ ។ អើ ។ ការប្រជុំ នៃផស្សៈពីរ ។ បេ ។ នៃចិត្តពីរ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ការប្រជុំ នៃផស្សៈពីរ ។ បេ ។ នៃចិត្តពីរ មានឬ ។ អើ ។ ពួកធម៌ ជាកុសលនិងអកុសល ប្រកបដោយទោសនិងមិនមានទោស ថោកទាបនិងឧត្តម មានចំណែកខ្មៅនិងស មកកាន់ភាពចំពោះមុខឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ពួកធម៌ ជាកុសលនិងអកុសល ប្រកបដោយទោសនិងមិនមានទោស ថោកទាបនិងឧត្តម មានចំណែកខ្មៅនិងស មកកាន់ភាពចំពោះមុខឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម្មជាតឆ្ងាយក្រៃលែងឆ្ងាយ នេះមាន ៤ យ៉ាង ។ ធម្មជាតឆ្ងាយក្រៃលែងឆ្ងាយ ៤ យ៉ាង តើដូចម្តេច ។

ឯកញ្ច ភិក្ខវេ បឋវី ច ឥទំ បឋមំ សុវិទូរវិទូរំ ។ បេ ។ តស្មា សតំ ធម្មោ អសព្ភិ អារកាតិ អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ ន វត្តព្វំ កុសលាកុសលា សាវជ្ជានវជ្ជា ហីនប្បណីតា កណ្ហសុក្កសប្បដិភាគា ធម្មា សម្មុខីភាវំ អាគច្ឆន្តីតិ ។

[៩៨៦] ន វត្តព្វំ អវិញ្ញត្តិ ទុស្សីល្យន្តិ ។ អាមន្តា ។ ននុ ចាបកម្មំ សមាទិន្នោ អាសីតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ ចាបកម្មំ សមាទិន្នោ អាសិ តេន វត វេ វត្តព្វេ អវិញ្ញត្តិ ទុស្សីល្យន្តិ ។

អវិញ្ញត្តិទុស្សីល្យន្តិកថា ។

ទសមោ វគ្គោ ។

តស្ស ឧទ្ទានំ

មគ្គសមង្គិស្ស រូបំ មគ្គោ បញ្ចវិញ្ញាណសមង្គិស្ស អត្ថិ មគ្គភាវនា បញ្ចវិញ្ញាណា កុសលាបិ អកុសលាបិ បញ្ចវិញ្ញាណា សាភោគា

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មេឃ និងផែនដី នេះ ជាធម្មជាតឆ្ងាយក្រៃលែង ឆ្ងាយទី ១ ។ បេ ។ ព្រោះហេតុនោះ ធម៌ របស់ពួកសប្បុរស ឆ្ងាយ អំពីពួកអសប្បុរស ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ អើ ។ ព្រោះ ហេតុនោះ អ្នកមិនគួរពោលថា ពួកធម៌ ជាកុសលនិងអកុសល ប្រកប ដោយទោសនិងមិនមានទោស ថោកទាបនិងឧត្តម មានចំណែកខ្មៅនិង ស មកកាន់ភាពចំពោះមុខទេ ។

[៩៨៦] បុគ្គលមិនគួរនិយាយថា អវិញ្ញត្តិ ជាភាពទ្រុស្តសីល ឬ ។ អើ ។ ក្រែងបុគ្គល សមាទានបាបកម្ម មានឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ បុគ្គល សមាទានបាបកម្ម មាន ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះ ហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា អវិញ្ញត្តិ ជាភាពទ្រុស្តសីល ។

ចប់ អវិញ្ញត្តិទុស្សីល្យន្តិកថា ។

ចប់ ទសមវគ្គ ។

ឧទ្ទាននៃទសមវគ្គនោះ គឺ

និយាយអំពី រូប របស់បុគ្គលព្រមព្រៀងដោយមគ្គ ជាមគ្គ ១ មគ្គភាវនា របស់បុគ្គលព្រមព្រៀងដោយបញ្ចវិញ្ញាណ មាន ១ បញ្ចវិញ្ញាណ ជាកុសល ក៏មាន ជាអកុសលក៏មាន ១ បញ្ចវិញ្ញាណ ប្រកបដោយការសង្ស័យ ១

៤៣១

តស្ស ឧទ្ទានំ

មគ្គសមង្គី ទ្វីហិ សីលេហិ សមន្នាគតោ
សីលំ អចេតសិកំ សីលំ ន ចិត្តានុបរិវត្តិ
សមាធានហេតុកំ សីលំ វឌ្ឍតិ វិញ្ញត្តិ
សីលំ អវិញ្ញត្តិ ទុស្សីល្យន្តិ ។

ទុតិយបណ្ណាសកោ ។

និយាមសង្គហាគតានិសំសតា អត្ថិ បញ្ចវោការភវេ និរោធោ មគ្គសមង្គិស្ស បញ្ចវោការភវេតិ ។

ឧទ្ទាននៃទសមវគ្គ

បុគ្គលព្រមព្រៀងដោយមគ្គ ប្រកបដោយសីលពីរ ១ សីល មិនមែនជាចេតសិក ១ សីល មិនប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ១ សីល មានការសមាទានជាហេតុ ទើបចម្រើន ១ វិញ្ញត្តិ ជាសីល ១ អវិញ្ញត្តិ ជាភាពទ្រុស្តសីល ១ ។

ចប់ ទុតិយបណ្ណាសកៈ ។

(ក្នុងទុតិយបណ្ណាសកៈនេះ) និយាយអំពី និយាមៈ (ជាដើម) សង្គហៈ (ជាដើម) គតិ (ជាដើម) អានិសង្ស ជាបញ្ហាវោការភព (ជាដើម) និងនិរោធ ជាបញ្ចវោការភព របស់បុគ្គលព្រមព្រៀងដោយមគ្គ (ជាដើម) ។

អភិធម្មបិដកេ

កថាវត្ថុស្ស ទុតិយោ ភាគោ

មាតិកាបត្តានិ

មាតិកា	មហាបណ្ណាសកោ	អង្កេ

ទុតិយោ វគ្គោ

បរូបហារកថា ១
អញ្ញាណកថា ១៥
កង្ខាកថា ២៩
បរវិតារណាកថា ៣៩
វចីភេទកថា ៥០
ទុក្ខាហារកថា ៦៤
ចិត្តដ្ឋិតិកថា .... 〃
កុក្កុឡកថា ៧២
អនុបុព្វាភិសមយកថា ៧៩
វោហារកថា ៩៣
និរោធកថា ១០០

តតិយោ វគ្គោ

ពលកថា ១០៣
អរិយន្តិកថា ១១០

អភិធម្មបិដក

កថាវត្ថុ ទុតិយភាគ

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា មហាបណ្ណាសកៈ ទំព័រ

ទុតិយវគ្គ

បរូបហារកថា ១
អញ្ញាណកថា ១៥
កង្ខាកថា ២៩
បរវិតារណាកថា ៣៩
វចីភេទកថា ៥០
ទុក្ខាហារកថា ៦៤
ចិត្តដ្ឋិតិកថា .... ״
កុក្កុឡកថា ៧២
អនុបុព្វាភិសមយកថា ៧៩
វោហារកថា ៩៣
និរោធកថា ១០០

តតិយវគ្គ

ពលកថា ១០៣
អរិយន្តិកថា ១១០

មាតិកាបត្តានិ

មាតិកា អង្កេ

វិមុច្ចតិកថា *១១៩*
វិមុច្ចមានកថា *១២៣*
អដ្ឋមកកថា *១២៧*
អដ្ឋមកស្ស ឥន្ទ្រិយកថា *១៣៣*
ទិព្វចក្ខុកថា *១៤០*
ទិព្វសោតកថា *១៤៣*
យថាកម្មូបគតញ្ញាណកថា *១៤៦*
សំវរកថា *១៤៩*
អសញ្ញកថា *១៥៣*
នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនកថា *១៥៧*

ចតុត្ថោ វគ្គោ

គិហិស្ស អរហាតិកថា *១៦៤*
ឧបបត្តិកថា *១៦៧*
អនាសវកថា *១៧១*
សមន្នាគតកថា *១៧៦*
ឧបេក្ខាសមន្នាគតកថា *១៨៥*
ពោធិយា ពុទ្ធោតិកថា *១៨៧*
លក្ខណកថា *១៩១*

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា ទំព័រ

វិមុច្ចតិកថា ១១៩

វិមុច្ចមានកថា ១២៣

អដ្ឋមកកថា ១២៧

អដ្ឋមកឥន្ទ្រិយកថា ១៣៣

ទិព្វចក្ខុកថា ១៤០

ទិព្វសោតកថា ១៤៣

យថាកម្មូបគតញ្ញាណកថា ១៤៦

សំវរកថា ១៤៩

អសញ្ញកថា ១៥៣

នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនកថា ១៥៧

ចតុត្ថវគ្គ

គិហិអរហោតិកថា ១៦៤

ឧបបត្តិកថា ១៦៧

អនាសវកថា ១៧១

សមន្នាគតកថា ១៧៦

ឧបេក្ខាសមន្នាគតកថា ១៨៥

ពោធិយា ពុទ្ធោតិកថា ១៨៧

លក្ខណកថា ១៩១

មាតិកាបត្តានិ

មាតិកា អង្កេ

និយាមោក្កន្តិកថា ១៩៦

អបរាបិ សមន្នាគតកថា ២០៤

សព្វសញ្ញោជនប្បហានកថា ២១៧

បញ្ចមោ វគ្គោ

វិមុត្តកថា ២២០

អសេក្ខញ្ញាណកថា ២២៤

វិបរីតកថា ២២៦

និយាមកថា ២៣០

បដិសម្ភិទាកថា ២៣៣

សម្មតិញ្ញាណកថា ២៣៥

ចិត្តារម្មណកថា ២៣៧

អនាគតញ្ញាណកថា ២៤០

បច្ចុប្បន្នញ្ញាណកថា ២៤២

ផលញ្ញាណកថា ២៤៤

ទុតិយោ បណ្ណាសកោ

ឆដ្ឋោ វគ្គោ

និយាមកថា ២៤៦

បដិច្ចសមុប្បាទកថា ២៤៩

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា ទំព័រ

និយ្យានិកកថា ១៩៦
អបរាបិ សមន្នាគតកថា ២០៤
សព្វសញ្ញោជនប្បហានកថា ២១៧

បញ្ចមវគ្គ

វិមុត្តកថា ២២០
អសេក្ខញ្ញាណកថា ២២៤
វិបរីតកថា ២២៦
និយាមកថា ២៣០
បដិសម្ភិទាកថា ២៣៣
សម្មតិញ្ញាណកថា ២៣៥
ចិត្តារម្មណកថា ២៣៧
អនាគតញ្ញាណកថា ២៤០
បច្ចុប្បន្នញ្ញាណកថា ២៤២
ផលញ្ញាណកថា ២៤៤

ទុតិយបណ្ណាសកៈ

ឆដ្ឋវគ្គ

និយាមកថា ២៤៦
បដិច្ចសមុប្បាទកថា ២៤៩

មាតិកាបត្តានិ

មាតិកា អង្កេ

សច្ចកថា ២៥៣
អារុប្បកថា ២៥៧
និរោធសមាបត្តិកថា ២៥៩
អាកាសកថា ២៦១
អាកាសោ សនិទស្សនោតិកថា ២៦៤
បឋវីធាតុ សនិទស្សនាត្យាទិកថា ២៦៥
ចក្ខុន្ទ្រិយំ សនិទស្សនន្តិអាទិកថា ២៦៧
កាយកម្មំ សនិទស្សនន្តិកថា ២៦៨

សត្តមោ វគ្គោ

សង្គហិតកថា ២៧១
សម្បយុត្តកថា ២៧៤
ចេតសិកកថា ២៧៦
ទានកថា ២៧៨
បរិភោគមយបុញ្ញកថា ២៨៣
ឥតោ ទិន្នកថា ២៩០
បឋវី កម្មវិបាកោតិកថា ២៩៥
ជរាមរណំ វិបាកោតិកថា ៣០០
អរិយធម្មវិបាកកថា ៣០៣
វិបាកោ វិបាកធម្មធម្មោតិកថា ៣០៦

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា ទំព័រ

សច្ចកថា ២៥៣
អារុប្បកថា ២៥៧
និរោធសមាបត្តិកថា ២៥៩
អាកាសកថា ២៦១
អាកាសសនិទស្សនោតិកថា ២៦៤
បឋវីធាតុសនិទស្សនាត្យាទិកថា ២៦៥
ចក្ខុន្ទ្រិយំ សនិទស្សនន្តិអាទិកថា ២៦៧
កាយកម្មំ សនិទស្សនន្តិកថា ២៦៨

សត្តមវគ្គ

សង្គហិតកថា ២៧១
សម្បយុត្តកថា ២៧៤
ចេតសិកកថា ២៧៦
ទានកថា ២៧៨
បរិភោគមយបុញ្ញកថា ២៨៣
ឥតោទិន្នកថា ២៩០
បឋវីកម្មវិបាកោតិកថា ២៩៥
ជរាមរណវិបាកោតិកថា ៣០០
អរិយធម្មវិបាកកថា ៣០៣
វិបាកវិបាកធម្មធម្មោតិកថា ៣០៦

៤៣៧

មាតិកាបត្តានិ

មាតិកា **អង្កេ**

អដ្ឋមោ វគ្គោ

ឆគតិកថា *៣០៩*

អន្តរាភវកថា *៣១០*

កាមគុណកថា *៣១៨*

កាមកថា *៣២២*

រូបធាតុកថា *៣២៤*

អរូបធាតុកថា *៣២៦*

រូបធាតុយា អាយតនកថា *៣២៨*

អរូបេ រូបកថា *៣៣៤*

រូបំ កម្មន្តិកថា *៣៣៧*

ជីវិតិន្ទ្រិយកថា *៣៥៩*

កម្មហេតុកថា *៣៦៤*

នវមោ វគ្គោ

អានិសំសកថា *៣៦៧*

អមតារម្មណកថា *៣៦៩*

រូបំ សារម្មណន្តិកថា *៣៧៤*

អនុសយា អនារម្មណាតិកថា *៣៧៦*

ញាណំ អនារម្មណន្តិកថា *៣៨០*

អតីតារម្មណកថា *៣៨២*

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា ទំព័រ

អដ្ឋមវគ្គ

ឆគតិកថា.. ៣០៩
អន្តរាភវកថា ៣១០
កាមគុណកថា.. ៣១៨
កាមកថា ៣២២
រូបធាតុកថា.. ៣២៤
អរូបធាតុកថា ៣២៦
រូបធាតុអាយតនកថា... ៣២៨
អរូបរូបកថា... ៣៣៤
រូបកម្មន្តិកថា ៣៣៧
ជីវិតិន្ទ្រិយកថា.. ៣៥៩
កម្មហេតុកថា ៣៦៤

នវមវគ្គ

អានិសំសកថា ៣៦៧
អមតារម្មណកថា ៣៦៩
រូបសារម្មណន្តិកថា.. ៣៧៤
អនុសយអនារម្មណាតិកថា ៣៧៦
ញាណអនារម្មណន្តិកថា.. ៣៨០
អតីតារម្មណកថា ៣៨២

មាតិកាបត្តានិ

មាតិកា	អង្កេ
អនាគតារម្មណកថា	៣៨៣
វិតក្កានុបតិតកថា	៣៨៦
វិតក្កវិប្ផារសទ្ទកថា	៣៨៧
នយថាចិត្តស្ស វាចាតិកថា	៣៨៩
នយថាចិត្តស្ស កាយកម្មន្តិកថា	៣៩១
អតីតានាគតប្បច្ចុប្បន្នកថា	៣៩៤
និរោធកថា	៣៩៨

ទសមោ វគ្គោ

រូបំ មគ្គោតិកថា	៣៩៩
បញ្ចវិញ្ញាណសមង្គិស្ស មគ្គភាវនាកថា	៤០៣
បញ្ចវិញ្ញាណា កុសលាបីតិកថា	៤០៦
បញ្ចវិញ្ញាណា សាភោគាតិកថា	៤១០
ទ្វីហិ សីលេហិ សមន្នាគតោតិកថា	៤១៣
សីលំ អចេតសិកន្តិកថា	៤១៧
សីលំ ន ចិត្តានុបរិវត្តីតិកថា	៤២១
សមាទានហេតុកកថា	៤២៣
វិញ្ញត្តិ សីលន្តិកថា	៤២៦
អវិញ្ញត្តិ ទុស្សីល្យន្តិកថា	៤២៧

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា ទំព័រ

អនាគតារម្មណកថា ៣៨៣

វិតក្កានុបតិតកថា ៣៨៦

វិតក្កវិប្ផារសទ្ទកថា ៣៨៧

នយថាចិត្តស្ស វាចាតិកថា ៣៨៩

នយថាចិត្តស្ស កាយកម្មន្តិកថា ៣៩១

អតីតានាគតប្បច្ចុប្បន្នកថា ៣៩៤

និរោធកថា ៣៩៨

ទសមវគ្គ

រូបមគ្គោតិកថា ៣៩៩

បញ្ចវិញ្ញាណសមង្គិសមគ្គភាវនាកថា ៤០៣

បញ្ចវិញ្ញាណា កុសលាបីតិកថា ៤០៦

បញ្ចវិញ្ញាណា សាភោគាតិកថា ៤១០

ទ្វិសីលសមន្នាគតោតិកថា ៤១៣

សីលអចេតសិកន្តិកថា ៤១៧

សីលនចិត្តានុបរិវត្តីតិកថា ៤២១

សមាទានហេតុកកថា ៤២៣

វិញ្ញត្តិសីលន្តិកថា ៤២៦

អវិញ្ញត្តិទុស្សីល្យន្តិកថា ៤២៧